

อภิธาน์นทนาการ

แผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมดกรุงเทพมหานคร สำนักหอสมุด

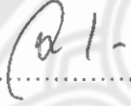

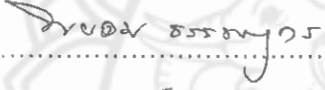
สำนักการสมุด มหาวิทยาลัยพระนคร
วันที่พิมพ์ - 6 ต.ค. 2551
เลขที่พิมพ์ 14259๙๙ / ๐5
เลขเรียกหนังสือ
ป. 6
155
:15
๙473๘
2551

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพระนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต.
สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว
พฤษภาคม 2551
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพระนคร

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด กรุงเทพมหานคร” ของ สุรวิทย์ เทพไพฑูรย์ เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว ของมหาวิทยาลัยรัตนนคร

.....ประธาน
(ดร. ชารินทร์ สงวนเสริมศรี)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินดา เจียมศรีพงษ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. พยอมน ธรรมบุตร)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วัฒนา สุนทรย์)

อนุมัติ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คณินิจ ภูพัฒน์วิบูลย์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

พฤษภาคม 2551

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความเมตตา กรุณา ความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจอย่างดียิ่งจากบุคคลหลาย ๆ ฝ่าย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินดา เจียมศรีพงษ์ ประธานที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.พยอม ธรรมบุตร กรรมการที่ปรึกษา เป็นอย่างสูงที่กรุณาให้เกียรติรับเป็น กรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และให้ กำลังใจ คำปรึกษา เสนอแนะแนวทางที่เป็น ประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มาโดยตลอด

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอโน้มรำลึกถึงพระคุณของ บิดา - มารดา ที่เคารพรัก ที่สนับสนุนและ ให้กำลังใจอย่างดียิ่ง คุณความดีที่ได้จากการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บิดา - มารดา และครูบาอาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้

สุรวิทย์ เทพไพฑูริย์

ชื่อเรื่อง	แผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด กรุงเทพมหานคร
ผู้วิจัย	สุรวิทย์ เทพไพฑูรย์
ประธานที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินดา เจียมศรีพงษ์
กรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.พยอม ธรรมบุตร
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2550
คำสำคัญ	แผนยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวในย่านบางมด และเพื่อวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมด ตลอดจนเพื่อสร้างแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด

ในการวิจัยในรูปแบบของการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามจำนวน 400 ชุด สำหรับกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม คือ ภาครัฐ เอกชน ประชาชนและนักท่องเที่ยว ใช้สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธี การหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย พบว่า แผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมดที่จำเป็นและเหมาะสม ควรประกอบด้วย

การกำหนดวิสัยทัศน์ของย่านบางมดย่านบางมดจะพัฒนาเป็นจุดหมายปลายทางท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม เพื่ออนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม โบราณสถาน ประเพณี วิถีชีวิตชาวสวนริมคลอง และเพื่อพัฒนาจิตใจ ปลุกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์และ ย่านบางมดจะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร วิถีชีวิตริมคลอง ที่มีมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมระดับสากลและย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาชุมชน แบบบูรณาการ และย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นตามแนวทางของหลักการเศรษฐกิจแบบพอเพียงเพื่อพัฒนาชุมชนย่านบางมดแบบบูรณาการอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ของการพัฒนาการท่องเที่ยวย่านบางมดที่จะนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ในวิสัยทัศน์มีดังนี้ ยุทธศาสตร์การพัฒนาลingkunganเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจย่านบางมด ยุทธศาสตร์พัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อ

อนุรักษ์วัฒนธรรม ปุณฺณจิตสำนึก พัฒนาจิตใจด้านเศรษฐกิจแบบพอเพียง ตลอดจนยุทธศาสตร์
การพัฒนาการท่องเที่ยวพัฒนาชุมชนย่านบางมดแบบบูรณาการ

Title	STRATEGIC PLAN FOR SUSTAINABLE TOURISM DEVELOPMENT IN BANGMOD, BANGKOK
Author	Surawit Teppaitoon
Advisor	Associate Professor Sujinda Chemsripong, Ph.D
Co-Advisor	Associate Professor Payom Dhamabutra, Ph.D
Type of Degree	Thesis M.A. in Hotel and Tourism Management, Naresuan University, 2007
Keywords	Strategic Plan, Sustainable Tourism

ABSTRACT

This research is aimed at the tourism resource investigation in Bangmod Area, the SWOT analysis of the tourism development in this area which will prompted to build the strategic plan for sustainable tourism development in Bangmod area.

Qualitative and quantitative research forms were used for this research. Tools for data collections were 400 copies of questionnaires distributed to 4 sample groups government sector, private sector, general people and tourists. Data analysis was conducted through percentage mean and standard deviation.

Based on the research, it was found that the necessary and appropriate strategic plan implementation for sustainable tourism development of Bangmod area should consist of

Establishment of vision for Bangmod Area : Bangmod Area will become a cultural destination to preserve art , culture , heritage , traditions, canal way of life for raising environmental awareness and it will become a natural suburban destination for agro-tourism , canal way of life with international environmental standard , while enhancing sufficiency economy principles for local economy and developing Bangmod community in an integrated sustainable way.

Development strategies leading to the achievement of the designated vision are : the strategy of environmental development for sustainable tourism development, the strategy of tourism development for Bangmod economy development , the strategy of

tourism development for cultural preservation, awareness raising, and spiritual development with sufficiency economy principles, as well as the strategy of tourism development for integrated development of Bangmod Community.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวความคิดด้านการท่องเที่ยว.....	11
การพัฒนาที่ยั่งยืนและการมีส่วนร่วม.....	43
การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA).....	44
การประเมินผลกระทบเชิงยุทธศาสตร์ (SEA).....	47
แนวความคิดด้านแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว.....	51
บริบทพื้นที่ศึกษา.....	86
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	130
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	134
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	134
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	135
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	140
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	141
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	143
รายงานผลการตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวของพื้นที่ย่านบางมด.....	144

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ผลการศึกษาความคิดเห็นภาครัฐเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของย่านบางมด.....	175
ผลการศึกษาความคิดเห็นภาคเอกชนเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์เพื่อการ พัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด.....	209
ผลการศึกษาความคิดเห็นภาคประชาชนเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์ เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด.....	239
ผลการศึกษาความคิดเห็นภาคนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์ เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด.....	271
ผลการศึกษาความคิดเห็นในภาพรวมของภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน นักท่องเที่ยวด้านแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว อย่างยั่งยืนในย่านบางมด.....	305
5 บทสรุป.....	372
จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	372
ความสำคัญของการวิจัย.....	372
ขอบเขตของการวิจัย.....	373
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	373
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	374
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	374
สรุปผลการวิจัย.....	375
สรุปผลข้อเสนอแนะ.....	386
อภิปรายผล.....	387
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	407
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	407
บรรณานุกรม.....	409

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	414
ประวัติผู้วิจัย.....	453

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงกิจกรรมและประเพณี ทางศาสนา.....	122
2 แสดงประเภทประชากร จำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง.....	135
3 แสดงการกำหนดค่าน้ำหนักของคำตอบตามวิธีของลิเคิร์ท.....	139
4 แสดงเกณฑ์การแปลความหมายเพื่อจัดระดับค่าเฉลี่ยออกเป็นช่วง.....	140
5 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างภาคีรัฐ.....	175
6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับ ทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าท่องเที่ยวของย่านบางมดของกลุ่ม ตัวอย่างภาคีรัฐ.....	177
7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ทรัพยากรท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่น่าท่องเที่ยวใน ย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคีรัฐ.....	178
8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับงาน เทศกาลประเพณี ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวในย่านบางมดของกลุ่ม ตัวอย่างภาคีรัฐ.....	180
9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นำมาเที่ยวในย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่าง ภาคีรัฐ.....	181
10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ภาพรวมการให้บริการที่มีความเหมาะสมทางการท่องเที่ยวในย่าน บางมดของกลุ่มตัวอย่างภาคีรัฐ.....	182
11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดแข็งหรือ ข้อดีเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวของย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างภาคีรัฐ.....	183
12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดอ่อน หรือข้อด้อยของการท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคีรัฐ.....	184
13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับโอกาสใน การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคีรัฐ.....	185

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
14	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่าง ภาคีรัฐ.....	186
15	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ (ความใฝ่ฝันในการพัฒนาการท่องเที่ยวในอีกห้า/สิบปีข้างหน้า)เพื่อการ พัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคีรัฐ.....	187
16	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ (การแสวงหาแนวทางในการทำให้วิสัยทัศน์หรือความปรารถนาของ ย่านบางมด) เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคีรัฐ.....	188
17	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความ เหมาะสมของโครงการในการวางยุทธศาสตร์ที่ 1 แผนพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ของกลุ่มตัวอย่างภาคีรัฐ.....	189
18	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความ เหมาะสมของโครงการในการวางยุทธศาสตร์ที่ 2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อ การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคีรัฐ.....	191
19	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความ เหมาะสมของโครงการในการวางยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาชุมชนย่านบางมดแบบบูรณาการ ของกลุ่มตัวอย่างภาคีรัฐ.....	194
20	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความ เหมาะสมของโครงการในการวางยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา การท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ปลูกจิตสำนึก พัฒนาจิตใจแนวทาง เศรษฐกิจพอเพียง ของกลุ่มตัวอย่างภาคีรัฐ.....	197

สารบัญญัตินำ (ต่อ)

ตาราง		หน้า
21	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ.....	199
22	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ ศักยภาพด้านการจัดการการท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่าง ภาครัฐ.....	200
23	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ ศักยภาพด้านกิจกรรม และการเรียนรู้การท่องเที่ยวในย่านบางมดของกลุ่ม ตัวอย่างภาครัฐ.....	201
24	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัย บ่งชี้ศักยภาพด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวใน ย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ.....	202
25	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัย บ่งชี้ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ.....	203
26	แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นที่ต้องการให้นักท่องเที่ยวเดินทางมา ท่องเที่ยวยังพื้นที่ย่านบางมด ภายใน 1 ปี ของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ.....	207
27	แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับประเภทของธุรกิจด้าน การท่องเที่ยวในย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ.....	208
28	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน...	209
29	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าท่องเที่ยวของย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่าง ภาคเอกชน.....	211
30	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่น่าท่องเที่ยวของย่านบางมด ของกลุ่ม ตัวอย่างภาคเอกชน.....	212

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
31 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับงาน เทศกาลประเพณี ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่ม ตัวอย่างภาคเอกชน.....	213
32 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม การท่องเที่ยวที่นำมาเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่าง ภาคเอกชน.....	214
33 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพรวม การให้บริการที่มีความเหมาะสมทางการท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่ม ตัวอย่างภาคเอกชน.....	215
34 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ จุดแข็ง หรือ ข้อดี เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน....	216
35 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ จุดอ่อนหรือ ข้อด้อยการท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน.....	217
36 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสใน การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน.....	218
37 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปสรรคต่อ การพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน.....	219
38 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ วิสัยทัศน์ (ความใฝ่ฝันในการพัฒนาการท่องเที่ยวในอีกห้า/สิบปีข้างหน้า)เพื่อการ ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน.....	220
39 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ยุทธศาสตร์ (การแสวงหาแนวทางในการทำให้วิสัยทัศน์หรือความปรารถนาของย่าน บางมด)เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่าง ภาคเอกชน.....	221
40 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความ เหมาะสมของโครงการในการวางยุทธศาสตร์ที่ 1 แผนพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ของกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน.....	222

สารบัญญัตราสาร (ต่อ)

ตาราง		หน้า
41	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของโครงการในการวางยุทธศาสตร์ที่ 2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน.....	223
42	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของโครงการในการวางยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนย่านบางมดแบบบูรณาการ ของกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน.....	226
43	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของโครงการในการวางยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ปุณจิตสำนึก พัฒนาจิตใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ของกลุ่มตัวอย่างเอกชน.....	228
44	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างเอกชน.....	230
45	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านการจัดการการท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน.....	231
46	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านกิจกรรม และการเรียนรู้การท่องเที่ยวในย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน.....	232
47	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างเอกชน.....	233
48	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างของภาคเอกชน.....	234
49	แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นที่อยากให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวยังพื้นที่ย่านบางมด ภายใน 1 ปี ของกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน.....	238

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
50	แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับประเภทของธุรกิจการค้า ด้านการท่องเที่ยวย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน.....	239
51	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ภาคประชาชน.....	240
52	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าท่องเที่ยวของย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่าง ภาคประชาชน.....	242
53	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่น่าท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่าง ภาคประชาชน.....	243
54	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับงาน เทศกาลประเพณี ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่ม ตัวอย่างภาคประชาชน.....	244
55	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม การท่องเที่ยวที่นำมาเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน.....	245
56	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพรวม การให้บริการที่มีความเหมาะสมทางการท่องเที่ยวของย่านบางมด ของกลุ่ม ตัวอย่างภาคประชาชน.....	246
57	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ จุดแข็ง หรือ ข้อดี เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่าง ภาคประชาชน.....	247
58	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ จุดอ่อนหรือ ข้อด้อยการท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน.....	248
59	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสใน การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่าง ภาคประชาชน.....	249

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
60 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปสรรคต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน.....	250
61 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ วิสัยทัศน์ (ความใฝ่ฝันในการพัฒนาการท่องเที่ยวในอีกห้า/สิบปีข้างหน้า)เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน.....	251
62 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ยุทธศาสตร์ (การแสวงหาแนวทางในการทำให้วิสัยทัศน์หรือความปรารถนาของย่านบางมด)เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน.....	252
63 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของโครงการในการวางยุทธศาสตร์ที่ 1 แผนพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ของกลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน.....	253
64 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของโครงการในการวางยุทธศาสตร์ที่ 2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน.....	255
65 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของโครงการในการวางยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนย่านบางมดแบบบูรณาการ ของกลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน.....	258
66 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของโครงการในการวางยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ปลูกจิตสำนึก พัฒนาจิตใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ของกลุ่มตัวอย่างประชาชน.....	260
67 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบังคับศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน...	262

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
68	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยปัจจัยที่ ศักยภาพด้านการจัดการการท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่าง ภาคประชาชน.....	263
69	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยปัจจัยที่ ศักยภาพด้านกิจกรรม และการเรียนรู้การท่องเที่ยวในย่านบางมดของกลุ่ม ตัวอย่างภาคประชาชน.....	264
70	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัย ปัจจัยที่ศักยภาพด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวใน ย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน.....	265
71	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัย ปัจจัยที่ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่าง ภาคประชาชน.....	266
72	แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นที่อยากให้นักท่องเที่ยวเดินทางมา ท่องเที่ยวยังพื้นที่ย่านบางมด ภายใน 1 ปี ของกลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน.....	270
73	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง นักท่องเที่ยว.....	271
74	แสดงจำนวนและร้อยละ การเดินทางมาย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว...	274
75	แสดงจำนวนและร้อยละ ที่มาของแหล่งข่าวการมาย่านบางมดของกลุ่ม ตัวอย่างนักท่องเที่ยว.....	274
76	แสดงจำนวนและร้อยละ ของประเภทของแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมที่สนใจ ย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว.....	275
77	แสดงจำนวนและร้อยละของวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว.....	276
78	แสดงจำนวนและร้อยละของลักษณะการเดินทางมาย่านบางมดของกลุ่ม ตัวอย่างนักท่องเที่ยว.....	276

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
79	แสดงจำนวนและร้อยละ ยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทางมาย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว.....	277
80	แสดงจำนวนและร้อยละ การพิกัดค้างคืนในการเดินทางมาย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว.....	277
81	แสดงจำนวนและร้อยละ ประเภทของที่พิกัดค้างคืนในการเดินทางมาย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว.....	278
82	แสดงจำนวนและร้อยละ ระยะเวลาการพิกัดค้างคืนในการเดินทางมาย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว.....	278
83	แสดงจำนวนและร้อยละ ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อคนต่อวันในการ เดินทางมาย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว.....	279
84	แสดงจำนวนและร้อยละ จุดมุ่งหมายที่จะเดินทางต่อไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นของ กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว.....	279
85	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมูลเหตุที่ เป็นแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวย่านบางมดของ กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว.....	280
86	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าท่องเที่ยวของย่านบางมด ของกลุ่ม ตัวอย่างนักท่องเที่ยว.....	281
87	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่น่าท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่ม ตัวอย่างของนักท่องเที่ยว.....	282
88	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ งานเทศกาล ประเพณี ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวของย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยว.....	283

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
89	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม การท่องเที่ยวที่นำมาเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างของ นักท่องเที่ยว..... 284
90	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ภาพรวมการให้บริการที่มีความเหมาะสมทางการท่องเที่ยวของย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยว..... 285
91	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดแข็งหรือ ข้อดี เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวของย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่าง ของนักท่องเที่ยว..... 286
92	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดอ่อน หรือข้อด้อยการท่องเที่ยวของย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างของ นักท่องเที่ยว..... 287
93	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับโอกาสใน การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่าง ของนักท่องเที่ยว..... 288
94	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปสรรค ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างของ นักท่องเที่ยว..... 289
95	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ (ความใฝ่ฝันในการพัฒนาการท่องเที่ยวในอีกห้า/สิบปีข้างหน้า)เพื่อ การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างของ นักท่องเที่ยว..... 290
96	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ (การแสวงหาแนวทางในการทำให้วิสัยทัศน์หรือความปรารถนาของ ย่านบางมด) เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของย่านบางมด ของกลุ่ม ตัวอย่างของนักท่องเที่ยว..... 291

สารบัญญัตินำ (ต่อ)

ตาราง		หน้า
97	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของโครงการในการวางยุทธศาสตร์ที่ 1 แผนพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ของกลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยว.....	292
98	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของโครงการในการวางยุทธศาสตร์ที่ 2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยว.....	294
99	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของโครงการในการวางยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนย่านบางมดแบบบูรณาการของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว...	297
100	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของโครงการในการวางยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ปฐมจิตสำนึก พัฒนาจิตใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว.....	299
101	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบังคับคุณภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยว.....	301
102	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบังคับคุณภาพด้านการจัดการการท่องเที่ยวในย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยว.....	302
103	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบังคับคุณภาพด้านกิจกรรม และการเรียนรู้การท่องเที่ยวในย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยว.....	303
104	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบังคับคุณภาพด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยว.....	304

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
105	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด.....	305
106	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ทรัพยากรท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่น่าท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ย่านบางมด.....	307
107	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับงาน เทศกาลและประเพณี ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวย่านบางมด.....	309
108	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม การท่องเที่ยวที่นำมาเที่ยวย่านบางมด.....	311
109	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพรวม การให้บริการที่มีความเหมาะสมทางการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด....	313
110	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ จุดแข็ง หรือข้อดี เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด.....	315
111	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ จุดอ่อน หรือข้อด้อยในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด.....	317
112	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสใน การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด.....	319
113	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ อุปสรรค ในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด.....	321
114	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ วิสัยทัศน์ ในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด.....	323
115	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ ในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด.....	325

สารบัญญัตินำ (ต่อ)

ตาราง		หน้า
116	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ยุทธศาสตร์ที่ 1 แผนพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว อย่างยั่งยืน.....	327
117	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ยุทธศาสตร์ที่ 2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ย่านบางมด.....	331
118	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนย่านบางมด แบบบูรณาการ.....	339
119	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์ วัฒนธรรม ปลุกจิตสำนึก และพัฒนาจิตใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง.....	344
120	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวในย่านบางมด.....	348
121	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ ศักยภาพด้านการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด.....	350
122	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ ศักยภาพด้านกิจกรรมและการเรียนรู้การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด....	352
123	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ ศักยภาพด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว ย่านบางมด.....	354
124	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด.....	356
125	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอก (SWOT Analysis) ของย่านบางมด ได้แก่ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ อุปสรรค.....	379

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย.....	9
2 แสดงองค์ประกอบของการท่องเที่ยว.....	14
3 แสดงรูปแบบการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนตามแผนปฏิบัติการ 21 หรือ Agenda 21.....	29
4 แสดงความเชื่อมโยงระหว่างอุปสงค์ อุปทาน และอิทธิพลของการตลาด.....	41
5 แสดงขั้นตอนหลักการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA).....	47
6 แสดงการประเมินผลกระทบเชิงยุทธศาสตร์ใน 4 ระดับ.....	50
7 แสดงวงจรการบริหารแผนยุทธศาสตร์.....	52
8 แสดงการวางแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวการตรวจสอบทรัพยากร.....	54
9 แสดงตราประจำจังหวัดกรุงเทพมหานคร.....	86
10 แสดงแผนที่เขตทุ่งครุ.....	90
11 แสดงแผนที่สถานที่สำคัญในเขตทุ่งครุ.....	95
12 แสดงโรงเรียนนุรุลสุดา ซึ่งอยู่ภายในบริเวณมัสยิดนุรุลสุดา.....	98
13 แสดงประธานชุมชน ประธานกลุ่มแม่บ้านและสมาชิก.....	99
14 แสดงลานกีฬาสาธารณะ ชุมชนอัสตักวา.....	100
15 แสดงศูนย์สุขภาพชุมชน.....	100
16 แสดงห้องสมุดชุมชน.....	101
17 แสดงสนามเด็กเล่น.....	101
18 แสดงตลาดนัดภายในวัดพุทธบูชา.....	104
19 แสดงศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน.....	104
20 แสดงโรงนวดแผนไทย.....	105
21 แสดงศูนย์การเรียนรู้และศูนย์สุขภาพของชุมชน.....	105
22 แสดงห้องปฐมพยาบาลเบื้องต้น.....	106
23 แสดงมูลนิธิเพื่อการรักษาสุนัขจรจัด ในวัดทุ่งครุ.....	108
24 แสดงศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์วัดทุ่งครุ.....	108
25 แสดงโมเดลหัวใจสวนไผ่หน้า.....	109

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
26 แสดงต้นแบบที่จะนำไปหล่อ.....	109
27 แสดงแบบหล่ออย่างพารา และเรซิน.....	110
28 แสดงแบบหล่อเรซินที่ลงสีแล้วเสร็จ.....	110
29 แสดงพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขต.....	111
30 แสดงพระพุทธรชินราชจำลอง ภายในอุโบสถวัดพุทธบูชา.....	112
31 แสดงวัดหลวงพ่อบุญเรือง.....	113
32 แสดงบรรยากาศวัดทุ่งครุยามคำคืน.....	114
33 แสดงวัดบางมดโสธราราม.....	114
34 แสดงมัสยิดนูรุลสุดา.....	115
35 แสดงมัสยิดดาริลฮานัน (สอสมบูรณ).....	115
36 แสดงมัสยิดอัสดีกวา.....	116
37 แสดงมัสยิดนารูนานาอิม.....	117
38 แสดงมัสยิดอัลอิสติกอ.....	117
39 แสดงสวนผลไม้ริมคลอง.....	124
40 แสดงบริษัทเซาท์อีสต์เอ็มไพร์จำกัดผู้ผลิตและจำหน่ายรูปปั้นรูปหล่อทองเหลือง.....	125
41 แสดงบริษัท ถ้วยไม้ไทย จำกัด.....	125
42 แสดงบริษัท มาลัย ออสทริช ฟาร์ม จำกัด.....	125
43 แสดงฟาร์มแพะเนื้อ และ ฟาร์มแพะนม.....	126
44 แสดงสนามแข่งขันนกเขาชวาเสียง.....	126
45 แสดงการแข่งขันนกเขาชวาเสียง เขตทุ่งครุ.....	126
46 แสดงการละเล่นต่างๆ (การแสดงดิเกฮูลู และการแสดงกระบี่กระบอง).....	127
47 แสดงสวนส้มเขียวหวานริมคลองบางมด.....	128
48 แสดงแผนที่เส้นทางล่องเรือชมสวน.....	129
49 แสดงวัดหลวงพ่อบุญเรือง.....	144
50 แสดงบรรยากาศในงานวัดหลวงพ่อบุญเรือง.....	145
51 แสดงลูกอมหลวงพ่อบุญเรือง.....	146

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
52 แสดงพระพุทธรชินราช วัดพุทธบูชา.....	148
53 แสดงวัดทุ่งครุ.....	150
54 แสดงแผนที่เดินทางไปสู่ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมมอญบางกระดี่.....	151
55 แสดงหม่อมมอญบางกระดี่.....	152
56 แสดงแผนที่เดินทางไปป่าชายเลน (ทะเลบางขุนเทียน).....	153
57 แสดงป่าชายเลน1 (ทะเลบางขุนเทียน).....	154
58 แสดงป่าชายเลน2 (ทะเลบางขุนเทียน).....	154
59 แสดงจุดชมวิว (ทะเลบางขุนเทียน).....	155
60 แสดงแผนที่เดินทางไปสู่สวนธนบุรีรมย์.....	156
61 แสดงบรรยากาศในสวนธนบุรีรมย์.....	157
62 แสดงสวนธนบุรีรมย์.....	158
63 แสดงแผนที่บริเวณในสวนธนบุรีรมย์.....	158
64 แสดงแผนที่เดินทางไปงานทุ่งครุเกษตรแฟร์.....	159
65 แสดงกล้วยไม้พันธุ์ต่างๆ.....	160
66 แสดงร้านขายไอศกรีมในงานเกษตรแฟร์.....	161
67 แสดงศิลปะรูปปลาบขวิด.....	161
68 แสดงแผนที่การเดินทางมาชมรมนกเขาชวา.....	162
69 แสดงสนามแข่งขันนกเขาชวา.....	163
70 แสดงภายในงานการแข่งขันนกเขาชวา.....	164
71 แสดงแผนที่ไปซาอูดีฟาร์มแพะ.....	165
72 แสดงฟาร์มแพะเนื้อและแพะนม.....	166
73 แสดงบรรยากาศคอกแพะเนื้อและแพะนม.....	166
74 แสดงพิธีกรรมการเทกระเจาด.....	167
75 แสดงประเพณีเทกระเจาด.....	168
76 แสดงสงฆ์น้ำพระ.....	169
77 แสดงประเพณีการเวียนเทียน.....	170

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ		หน้า
78	แสดงบรรยากาศการเวียนเทียน.....	171
79	แสดงพิธีรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่.....	172
80	แสดงบรรยากาศการรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่.....	173
81	แสดงค่าเฉลี่ยทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ.....	306
82	แสดงค่าเฉลี่ยทรัพยากรท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิต.....	308
83	แสดงค่าเฉลี่ยเทศกาลและมหรหรรรม.....	310
84	แสดงค่าเฉลี่ยกิจกรรมการท่องเที่ยว.....	312
85	แสดงค่าเฉลี่ยบริการและการท่องเที่ยว.....	314
86	แสดงค่าเฉลี่ยจุดแข็ง/ข้อดี.....	316
87	แสดงค่าเฉลี่ยจุดอ่อน/ข้อด้อย.....	318
88	แสดงค่าเฉลี่ยโอกาสในการพัฒนา.....	320
89	แสดงค่าเฉลี่ยอุปสรรคในการพัฒนา.....	322
90	แสดงค่าเฉลี่ยวิสัยทัศน์.....	324
91	แสดงค่าเฉลี่ยยุทธศาสตร์.....	326
92	แสดงค่าเฉลี่ยกลยุทธ์ที่ 1.1 การจัดการพื้นที่และสิ่งแวดล้อม.....	328
93	แสดงค่าเฉลี่ยกลยุทธ์ที่ 1.2 การจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรม การท่องเที่ยว.....	330
94	แสดงค่าเฉลี่ยกลยุทธ์ที่ 2.1 การจัดการด้านการตลาด.....	336
95	แสดงค่าเฉลี่ยกลยุทธ์ที่ 2.2 การพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว ย่านบางมด.....	336
96	แสดงค่าเฉลี่ยกลยุทธ์ที่ 2.3 การบริหารจัดการการท่องเที่ยวย่านบางมด.....	337
97	แสดงค่าเฉลี่ยกลยุทธ์ที่ 3.1 การสร้างความเข้มแข็งในชุมชน.....	342
98	แสดงค่าเฉลี่ยกลยุทธ์ที่ 3.2 การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนท้องถิ่น ย่านบางมด.....	342
99	แสดงกลยุทธ์ที่ 4.1 การปลูกจิตสำนึก.....	346

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ		หน้า
100	แสดงกลยุทธ์ที่ 4.2 การพัฒนาจิตใจ.....	346
101	แสดงค่าเฉลี่ยปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวในย่านบางมด.....	349
102	แสดงค่าเฉลี่ยปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด...	351
103	แสดงค่าเฉลี่ยปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านกิจกรรมและการเรียนรู้การท่องเที่ยว อย่างยั่งยืนย่านบางมด.....	353
104	แสดงค่าเฉลี่ย ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนใน การพัฒนาการท่องเที่ยวย่านบางมด.....	355
105	แสดงค่าเฉลี่ยการจัดการด้านการคมนาคมและสาธารณูปโภค.....	357
106	แสดงค่าเฉลี่ยการจัดการด้านที่พักแรมและร้านอาหาร.....	359
107	แสดงค่าเฉลี่ยการจัดการแหล่งท่องเที่ยว.....	361
108	แสดงค่าเฉลี่ยการจัดการด้านกิจกรรม.....	363
109	แสดงค่าเฉลี่ยบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ.....	365
110	แสดงค่าเฉลี่ยภาครัฐในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์.....	367
111	แสดงค่าเฉลี่ยภาคเอกชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์.....	369
112	แสดงค่าเฉลี่ยภาคประชาชนควรมีบทบาทในการพัฒนา.....	371
113	แสดงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ย่านบางมด.....	402
114	แสดงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ย่านบางมด ยุทธศาสตร์ที่ 1.....	403
115	แสดงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ย่านบางมด ยุทธศาสตร์ที่ 2.....	404
116	แสดงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ย่านบางมด ยุทธศาสตร์ที่ 3.....	405
117	แสดงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ย่านบางมด ยุทธศาสตร์ที่ 4.....	406

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

การศึกษาขององค์การท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization WTO) ในปี 2563 จะมีนักท่องเที่ยวถึง 1,561 ล้านคน World tourism organization (1995) ประเทศต่างๆ ได้ให้ความสำคัญกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก ส่งผลให้อุตสาหกรรมต่างๆนี้เติบโตอย่างต่อเนื่อง และกลายเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่นำรายได้เข้าสู่ประเทศอย่างมหาศาล เป็นผลให้มีการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบมากขึ้น

ประเทศไทยนับได้ว่าเป็นประเทศแรก ในภูมิภาคที่ได้ริเริ่มโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างเป็นทางการ โดยกำหนดให้การท่องเที่ยวเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการพัฒนาประเทศ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวสร้างรายได้เข้าประเทศเป็นอันดับแรกๆร่วมกับ อุตสาหกรรมส่งออกและอุตสาหกรรมเกษตรติดต่อกันมานานเป็นเวลาหลายปี ซึ่งมีส่วนช่วยด้านเสถียรภาพของดุลการชำระเงิน การสร้างงาน ในธุรกิจบริการทั้งทางตรงและทางอ้อม ก่อให้เกิดการกระจายรายได้และความเจริญสู่ภูมิภาค

ที่ผ่านมาการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจะเน้นการดำเนินการในเชิงพาณิชย์ โดยมุ่งหวังให้เกิดรายได้แต่ขาดการพิจารณาถึงมิติด้านอื่นๆ ได้แก่สิ่งแวดล้อม ด้านสังคมและวัฒนธรรม ตลอดจนมิติทางด้านจิตวิญญาณ การจัดการท่องเที่ยวในเชิงพาณิชย์ได้ก่อให้เกิดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมซึ่งเป็นวัตถุดิบและต้นทุนในการดำเนินการดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว เร่งการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวใช้เป็นกลยุทธ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยคำนึงถึงรายได้จากการท่องเที่ยวจนขาดความใส่ใจในสภาพแวดล้อม ฉะนั้นเราจึงมีความจำเป็นเร่งด่วนในการแสวงหาแนวทางการวางแผนและจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบบูรณาการในภาพรวม เพื่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวสามารถพัฒนาไปสู่ความยั่งยืน และเพื่อให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวสามารถเป็นเครื่องมือในการประสานการวางแผนของทุกภาค ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน และประกอบกับสถานการณ์แข่งขันทางการท่องเที่ยวกับประเทศในทวีปเอเชียหันมาส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างจริงจัง และเมื่อเกิดกระแสตื่นตัวด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Ecotourism) ประกอบกับปัจจุบันนักท่องเที่ยวมีความชื่นชอบในการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อแสวงหาความรู้ประสบการณ์และทำความเข้าใจในวัฒนธรรม และวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่นที่เป็นจุดหมายปลายทางเพิ่มมากขึ้น โดยมีความประสงค์

ที่จะสร้างความคุ้นเคยกับประชาชนในท้องถิ่นหรือมีความนิยม ในการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อ การศึกษามากกว่าในอดีต

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้รับการส่งเสริมให้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการพัฒนา แบบยั่งยืน สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ที่มุ่งนำประเทศ ไปสู่การพัฒนาแบบคนเป็นศูนย์กลาง ยึดหลักเศรษฐกิจ 5 ปี และต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันรวม ทั้งสิ้น 10 แผน แต่การพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้ง 9 แผนที่ผ่านมา ขาดความ สมดุล มีความก้าวหน้าในบางส่วน โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจประสบความสำเร็จในเชิงปริมาณ แต่ ขาดความสมดุลด้านคุณภาพ ขาดความยืดหยุ่นไม่มีการวางแผนสำหรับเหตุการณ์ปัจจุบันทันด่วน เมื่อรัฐบาลชุดพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร เข้ามาบริหารประเทศได้เปลี่ยนแนวการวางแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ 9 (พ.ศ.2545 -2549) มาเป็นการวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อการบริหาร จัดการแบบใหม่ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันแก่ประเทศไทยในยุคโลกาภิวัตน์ (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ 9, พ.ศ.2545 -2549, หน้า 1 - 30)

การวางแผนยุทธศาสตร์แบบบูรณาการ เป็นความพยายามในการเปลี่ยนแปลงบริหาร ประเทศภาคีรัฐขนาดใหญ่ โดยอาศัยการจัดการเชิงยุทธศาสตร์ เป็นการมองทุกอย่าง ทุกๆ ด้าน ไปพร้อมกัน ดังนั้นต้องมีการปรับตัวอยู่ตลอดเวลา จึงสามารถพัฒนาประเทศไปได้และบรรลุ เป้าหมายตามนโยบายแนวทางปฏิบัติของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาของประเทศมี แก้วประการ ซึ่ง มีใจความสำคัญดังนี้ รัฐบาลจะสร้างโอกาสเพื่ออนาคตทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและ การปกครอง โดยเน้นการคืนความเข้มแข็งสู่ท้องถิ่น คืนความสมบูรณ์ของกินและน้ำสู่ธรรมชาติ และคืนอำนาจการตัดสินใจสู่ชุมชน โดยให้ความสำคัญแก่โครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมให้มี ความสมดุลมากยิ่งขึ้น สร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ระบบเศรษฐกิจ ปฏิรูปการศึกษาเพื่อนำไปสู่สังคม เศรษฐกิจบนฐานความรู้ โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ เพื่อนำประเทศไปสู่ โครงสร้างที่มีความสมดุล มั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืนต่อไป และจากกระแสการพัฒนาที่ยั่งยืนใน ระดับโลกที่ได้รับความสนใจอย่างมากนั้นมีส่วนผลักดันให้รัฐบาลไทยตระหนักถึงเป้าประสงค์ที่ สำคัญของการบูรณาการ คือ ความยั่งยืน มุ่งเน้นการพัฒนาที่มีคุณภาพระหว่างมิติทางเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับทุกด้าน รวมทั้งทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน ในการวางแผนยุทธศาสตร์ระดับชาตินั้น รัฐบาลได้มีการวางแผน ยุทธศาสตร์ระดับกรุงเทพมหานครและจังหวัด โดยที่ กรุงเทพมหานครมีการวางแผนยุทธศาสตร์ใน

ภาพรวมซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวกระจายอยู่ในเขต 52 เขต ตลอดจนสร้างภาพลักษณ์ทางด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้เกิดขึ้นภายในจังหวัด

กรุงเทพมหานครฝั่งธนบุรี มีศิลปะ วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของพื้นที่อันยาวนาน ศึกษาและอนุรักษ์ไว้ไม่แพ้ฝั่งพระนคร เห็นได้จากศิลปะเกี่ยวกับทางศาสนาบอกเล่าเรื่องราวในพื้นที่ ศาสนสถานที่ยิ่งใหญ่ค่างาม ทั้งวัดและมัสยิดเก่าแก่ พระพุทธรูปสมัยกรุงธนบุรีและต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ด้านสิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนก็ยังคงมีความสวยงาม ร่มรื่น คงเอกลักษณ์ความเป็นชุมชนเกษตรริมคลองที่แทบหาดูไม่ได้ในพื้นที่อื่นในกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ โดยเฉพาะย่านบางมด ซึ่งมีโครงข่ายของคลองมากกว่า 40 สาย และเชื่อมต่อออกทะเลกรุงเทพฯ โดยมีคลองบางมดเป็นคลองหลักที่เชื่อมคลองต่างๆ ก่อให้เกิดอาชีพเกษตรกรรม โดยเฉพาะการทำสวนผลไม้ เช่น ส้มเขียวหวานที่มีชื่อเสียงขึ้นหน้าขึ้นตาของพื้นที่ มะพร้าว ลิ้นจี่ หนาม และอื่นๆ การปศุสัตว์ เช่น แพะ และการเลี้ยงนกเขาชวา นกหัวจุก อาชีพเกี่ยวเนื่องจากผลผลิตทางการเกษตร เช่น เครื่องจักสาน มีภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวสวนทั้งไทยพุทธและมุสลิม สิ่งต่างๆ ที่เป็นลักษณะเฉพาะและเสน่ห์ของชุมชนและพื้นที่ย่านบางมดที่กล่าวมานี้ ถึงแม้จะยังคงอยู่ก็มีแนวโน้มและความเสี่ยงต่อความเสื่อมถอย เนื่องจากตัวแปร ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

กรุงเทพมหานครมีวัตถุประสงค์ที่จะส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ในเขตต่างๆ ของกรุงเทพมหานคร และเพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการพัฒนา จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาเพื่อวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยมี ชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในการขับเคลื่อน มีการใช้ทรัพยากรทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่เดิมเป็นตัวกำหนด และใช้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นเครื่องมือในการพัฒนาแบบบูรณาการ

การวางแผนและพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริง กิจกรรมการท่องเที่ยวสามารถส่งเสริมให้ชุมชนมีพัฒนาการที่ดีได้ในทางเศรษฐกิจ โดยยังคงวิถีชีวิตและอาชีพดั้งเดิม มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย และช่วยสืบต่อศิลปะ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของท้องถิ่นไว้ สิ่งเหล่านี้เป็นเสน่ห์ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมและเรียนรู้พัฒนาการที่ต่อเนื่องและยั่งยืนของชุมชน

ย่านบางมด มีคลอง เป็นแกนกลาง แต่ทว่าคำว่า “ย่าน” เป็นหน่วยวัดระยะเอาตามกวางหรือยาวจากตำบลหนึ่งไปสู่อีกตำบลหนึ่ง หรืออาจเรียกชื่อตามศูนย์กลางย่าน เช่น วัด หรือ แม่น้ำ ลำคลอง คำถามที่เกิดขึ้นคือ บริเวณคลองและตำบลบางมดนั้น ห่างออกไปเท่าไรจึงยังรวมเรียกว่า ย่านบางมด มีอะไรเป็นลักษณะเด่นที่เชื่อมบริเวณต่างเข้ามาเป็นย่านบางมด ในเชิงประวัติศาสตร์ ย่านบางมดนับว่าเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป แต่เป็นไปในลักษณะของชุมชนเกษตรกรรมที่มีวัฒนธรรม

ร่วมสมัย อันหมายถึงความต่อเนื่องทางวัฒนธรรมตั้งแต่สมัยเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 การสืบค้นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมก่อนหน้านั้น แม้จะมีความเกี่ยวโยงอยู่บ้างแต่ก็เลือนราง

เมื่อเอ่ยถึงย่านบางมด สิ่งแรกที่นึกถึงคือส้มเขียวหวาน เรียกกันทั่วไปว่า ส้มบางมด มีลักษณะเปลือกบางกรอบ สีออกส้มแดงแตกลาย รสอร่อยหวานจัดกว่าที่อื่นๆ จนเป็นที่ยอมรับไปทั่วประเทศ ส้มที่ปลูกในแถบธนบุรีตอนใต้จนเกือบถึงแขวงท่าข้าม นั้นก็เรียกว่าเป็นส้มบางมดได้ ถ้าผลผลิตมีรสชาติลักษณะที่โดดเด่นแบบเดียวกัน จึงอาจถือได้ว่า สวนส้ม เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้สามารถบอกเล่าเรื่องราว และขอบเขตของย่านบางมดได้ส่วนหนึ่ง เพราะเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า ถ้าปลูกส้มได้ผลเหมือนกับที่ตำบลบางมดนี้ ก็เรียกกันว่า ส้มบางมด ดังนั้น ลักษณะธรรมชาติดิน ก็น่าที่จะนำมาช่วยในการกำหนดเขต “สวนส้มย่านบางมด” ดินชุดธนบุรี ครอบคลุม พื้นที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาตั้งแต่อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี เลาะลงมาทางทิศใต้ตั้งแต่เขตบางพลัด บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ ธนบุรี คลองสาน ราษฎร์บูรณะ รวมถึงพื้นที่เขตบางมด เขตจอมทอง เขตบางแค ภาษีเจริญ และบริเวณริมคลองบางแกก บางเข็อกหนึ่ง คลองบางระมาดในเขตตลิ่งชัน ดินชุดนี้ คือ ดินชุดบางกอกที่ถูกยกร่องเพื่อทำสวน การพลิกดินชั้นล่างขึ้นมาอยู่ข้างบน และการลอกท้องร่องประจำปีเพื่อนำเลนขึ้นมาใช้ เป็นปุ๋ยหมักหน้าดิน ทำให้การเรียงตัวของดินไม่เป็นไปตามธรรมชาติ แต่ทำให้เกิดการระบายน้ำที่ตื้นและมีอินทรีย์วัตถุมากขึ้น แต่อย่างไรก็ดี สวนส้มที่ตั้งอยู่บนดินชุดธนบุรีทางตอนเหนือกรุงเทพฯ ก็ไม่สามารถให้ผลผลิตที่หวานเด่นเหมือนบริเวณธนบุรีตอนใต้ บางมด ราษฎร์บูรณะ บางขุนเทียนและ ทุ่งครุ บัจจัยสำคัญที่ควบคุมคุณภาพของส้มคือน้ำ สวนส้มที่ใช้น้ำจากคลองในโครงข่าย เดียวกันก็อาจ เรียกได้ว่าเป็นย่านบางมด เป็นที่รู้จักดีสำหรับชาวสวนบางมด นักวิชาการเกษตร และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ว่าสภาพน้ำในย่านนี้มีลักษณะลึกลับลึกเค็ม อันเป็นผลจากตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ที่ใกล้ทะเล ทำให้ความเค็มของน้ำเป็นไปตามการขึ้นลงของน้ำทะเลและปริมาณน้ำจืดจากทางแม่น้ำใหญ่ ลักษณะดังกล่าว เชื่อกันว่า มีส่วนทำให้ผลไม้มีรสชาติดีเป็นพิเศษ แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าควบคุมน้ำไม่ดีก็อาจทำให้สวนเสียหายได้

ในปี พ.ศ.2485 เกิดอุทกภัยใหญ่ใ้ร่นาเสียหายหนัก จึงมีเกษตรกรบางส่วนหันมาทำสวน ปรางกว่าได้ผลดีผลไม้มีรสหวานเด่นกว่าที่อื่นโดยเฉพาะส้ม พื้นที่นาจึงถูกยกขึ้นเป็นสวน คงเหลือเป็นนาอยู่หลายส่วน ประมาณปี พ.ศ. 2506 ส้มมีราคาดี เป็นที่รู้จักกันดีติดตลาดรวมทั้งผลไม้อื่นๆ ก็ให้ผลผลิตที่ดี เช่น ส้มบางมด ลิ้นจี่ มะพร้าว หมาก เกษตรกรจึงหันมาทำสวน ที่นาจึงถูกเปลี่ยนเป็นสวนไปหมด นิยมปลูกส้มบางมดมาก มีสวนส้มตั้งแต่ ตำบลจอมทอง ตำบลทุ่งครุ ไปจนถึง ตำบลท่าข้าม ถ้ากล่าวว่ ส้มบางมด คือ สิ่งที่ทำให้คนไทยรู้จักย่านบางมด และใช้เป็น

ตัวกำหนดขอบเขตของย่าน ก็คงต้องสรุปว่า ย่านบางมด มีพื้นที่ครอบคลุมตั้งแต่ตำบลจอมทองไล่ลงมาตำบลราชบุรีบูรณะ บางมด ทุ่งครุ ไปจนถึงตำบลท่าข้าม คลองสวน และบางขุนเทียน

ในปี พ.ศ. 2526 เกิดอุทกภัยครั้งใหญ่ ที่ส่งผลกระทบรุนแรงมาก เรือกสวนไร่นาล่มสลายระดับน้ำสูงเกือบท่วมถนนประชาอุทิศ ทำให้พื้นที่สองข้างถนนนั้นจมอยู่ใต้น้ำนานหลายสัปดาห์สวนผลไม้เมื่อถูกผลกระทบจากน้ำท่วม ทำให้รากเน่าและต้นตาย โดยเฉพาะส้มเสี้ยวหายมาก เพราะเป็นผลไม้ที่มีความบอบบางเป็นพิเศษ เกษตรกรสวนส้มจำนวนมากประสบภาวะขาดทุนหลายรายอยู่ในภาวะล้มละลายทางเศรษฐกิจไม่สามารถฟื้นตัวกลับขึ้นมาได้ ชาวสวนส้มส่วนหนึ่งจึงย้ายออกไปจากย่านบางมด เพื่อไปทำสวนกับญาติที่จังหวัดอื่น บ้างก็แบ่งขายที่ดินเพื่อหาทุนกลับมาทำสวนใหม่ การขายที่ดินเป็นหนทางปลดหนี้ที่เกิดขึ้น ผนวกกับการขยายตัวของเมืองทำให้ที่ดินมีราคาสูงขึ้นมาก การขยายตัวของพื้นที่พักอาศัยเป็นไปอย่างรวดเร็วด้วยกระแสผลักดันจากธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ เช่น จัดสรร ธุรกิจที่ดิน พื้นที่สวนผลไม้ย่านบางมดเริ่มลดลงมาก เกษตรกรจำนวนหนึ่งจึงขายที่ดินแล้วย้ายออกไปอยู่ที่อื่น อีกเหตุผลหนึ่งก็เพื่อที่จะสามารถทำอาชีพชาวสวนต่อไป จากคำบอกเล่าของชาวสวนหลายราย ทุกคนยังคงรักที่จะทำสวนแต่ปัญหาการทำสวนในย่านบางมดนั้นมากขึ้นทุกวัน โดยเฉพาะสภาพน้ำที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งในด้านคุณภาพและการขึ้นลงที่ไม่เป็นไปตามวงจรธรรมชาติที่ค่อนข้างคาดเดาได้ ปัจจุบันการขึ้นลงของน้ำอยู่กับการเปิดปิดประตูน้ำด้วย อย่างไรก็ตามยังมีเกษตรกรจำนวนมากที่ทำสวนอยู่และยืนยันว่าจะทำไปเรื่อยๆ トラบเท่าที่จะทำได้ ย่านบางมดปัจจุบันนี้จึงกลายมาเป็น พื้นที่พักอาศัยใกล้ศูนย์กลางธุรกิจ และมีพื้นที่เกษตรกรรมล้อมรอบ

จากการได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ในย่านบางมดแล้วพบว่าในพื้นที่นี้ยังมีความสำคัญในเชิงประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติ สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการส่งเสริมให้คนได้มาศึกษา เรียนรู้และท่องเที่ยว หากยังขาดแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ผู้วิจัยตระหนักถึงความจำเป็นในการทำการวิจัยเรื่อง ‘แผนยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของย่านบางมด’ เพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวบนพื้นที่ดังกล่าวดำเนินไปอย่างมีทิศทางที่ชัดเจน

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวในย่านบางมด
2. เพื่อวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนโอกาสและอุปสรรคของการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมด
3. เพื่อสร้างแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด

ความสำคัญของการวิจัย

เมื่อผู้วิจัยทำการวิจัยเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำผลงานวิจัยเสนอต่อผู้มีส่วนร่วมกับ การวางแผนพัฒนาท่องเที่ยวทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาคนักท่องเที่ยวในย่าน บางมด (เขตราชบุรีบูรณะ เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง) เพื่อจะทำการพัฒนาการ ท่องเที่ยวแบบบูรณาการอย่างยั่งยืน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตทางด้านพื้นที่

ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ย่านบางมด ซึ่งรวมทั้งเขตบางขุนเทียน เขตทุ่งครุ เขตจอมทอง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

1. บุคลากรภาครัฐที่เกี่ยวข้อง คือ ผู้อำนวยการเขตหรือรองผู้อำนวยการในย่านบางมด (เขตบางขุนเทียน เขตทุ่งครุ เขตจอมทอง เขตราชบุรีบูรณะ) และเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม การท่องเที่ยว
2. บุคลากรภาคเอกชน คือ ผู้ประกอบการภาคธุรกิจด้านการบริการการท่องเที่ยวใน ย่านบางมด (เขตทุ่งครุ เขตราชบุรีบูรณะ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง องค์กรอิสระภายในเขตที่ เกี่ยวข้องกับธุรกิจภายในกทม. ได้แก่ ผู้อำนวยการพิพิธภัณฑ์ บริษัทนำเที่ยว ร้านค้าขายของ ที่ระลึก ร้านอาหาร
3. นักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว ที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยว ภายในย่าน บางมด เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง เขตราชบุรีบูรณะ
4. ประชาชนท้องถิ่นที่ภูมิลำเนาอยู่ใน เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง เขตราชบุรีบูรณะ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. บุคลากรภาครัฐที่เกี่ยวข้อง คือ ผู้อำนวยการเขตหรือรองผู้อำนวยการในย่านบางมด (เขตบางขุนเทียน เขตทุ่งครุ เขตจอมทอง เขตราชบุรีบูรณะ) และเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม การท่องเที่ยว จำนวน100คน
2. บุคลากรภาคเอกชน คือ ผู้ประกอบการภาคธุรกิจด้านการบริการการท่องเที่ยวใน ย่านบางมด (เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง เขตราชบุรีบูรณะ) องค์กรอิสระภายใน

ย่านบางมด ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจภายในย่านบางมด ได้แก่ สำนักงานพิพิธภัณฑน์ บริษัทนำเที่ยว ร้านค้าขายของที่ระลึก ร้านอาหาร จำนวน 100 คน

3. นักท่องเที่ยวและนักทัศนอาจร ที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยว ภายใน ย่านบางมด เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง เขตราชพฤกษ์ 100 คน

4. ประชาชนท้องถิ่นที่ภูมิลำเนาอยู่ในเขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง เขตราชพฤกษ์ จำนวน 100 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยขอให้คำจำกัดความเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ซึ่งมีดังต่อไปนี้ การท่องเที่ยว (Tourism) หมายถึง การเดินทางไปในสถานที่ต่างๆ ด้วยความสมัครใจ มิใช่เพื่อรับจ้าง แต่เพื่อเป็นการพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อความสนุกเพลิดเพลิน เพื่อการศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม ศาสนา กีฬาหรือเพื่อนันทนาการ เพื่อติดต่อธุรกิจ ตลอดจนรวมถึงการประชุมสัมมนา และการเยี่ยมญาติพี่น้องและกระทำกิจกรรมเหล่านี้ได้ในสิ่งแวดล้อมใหม่ที่แตกต่างไปจากสิ่งแวดล้อมเดิมที่ดำรงชีวิตอยู่เป็นประจำ

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หรือการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) หมายถึง การท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

การบูรณาการ (Integration) หมายถึง การประสานกลมกลืนของแผนพัฒนาประเทศ ที่นำเอาการมีส่วนร่วมของทรัพยากรมนุษย์ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคมและจิตใจ การบูรณาการที่มีประสิทธิภาพจะสำเร็จก็ต่อเมื่อองค์ประกอบแต่ละส่วนของระบบการจัดการดำเนินงานมีการดำเนินงานที่เชื่อมต่อกัน

การวางแผนยุทธศาสตร์ (Strategic Plan) หมายถึง เป็นกระบวนการตัดสินใจเพื่อกำหนดทิศทาง โดยกำหนดสภาพการณ์ในอนาคตที่ต้องการบรรลุ และกำหนดแนวทางในการบรรลุสภาพการณ์ที่กำหนดบนพื้นฐานข้อมูลที่รอบด้านอย่างเป็นระบบ ดังนั้น จะต้องคำนึงถึงทั้งสภาพการณ์ที่ต้องการให้เกิดศักยภาพหรือขีดความสามารถของย่านบางมด และการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมต่างๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อมและจิตใจ

การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) หมายถึง การพัฒนาที่มีการคำนึงถึง ความเสียหายของสิ่งแวดล้อม มีการป้องกันปัญหาที่เกิดแก่สิ่งแวดล้อม หรือถ้าจำเป็นจะต้องเกิด ความเสียหาย ก็จะต้องทำในขอบเขตที่เสียหายน้อยที่สุด การพัฒนาที่ยั่งยืนในมิติทางด้าน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมนี้ จึงเป็นรูปแบบการใช้ทรัพยากรที่มีการบำรุงรักษา และมีอัตราการใช้ที่ อยู่ในขอบเขตการอำนวยให้หรือศักยภาพที่ทรัพยากรนี้จะคืนสู่สภาพปกติได้

นักท่องเที่ยว (Tourist) หมายถึง ผู้เดินทางมายังพื้นที่โดยมีวัตถุประสงค์ต่างๆที่ไม่ใช่ เป็นการไปทำงานประจำ การศึกษา และไม่ใช่คนท้องถิ่นที่มีภูมิลำเนาหรือทำงานประจำหรือศึกษา อยู่ในพื้นที่นั้น บุคคลที่เดินทางจากถิ่นพำนักถาวรของตนไปยังอีกสถานที่หนึ่งโดยอาจจะมีการค้าง คืนอย่างน้อย 1 คืน แต่ไม่เกิน 90 วันด้วยความสมัครใจ (การนันทนาการ การพักผ่อนวันหยุด การรักษาสุขภาพ การศึกษาการเรียนรู้ การศาสนา และการกีฬา) ธุรกิจ เยี่ยมญาติ การปฏิบัติ หน้าที่ และการประชุม เป็นต้น

การท่องเที่ยวธรรมชาติ หมายถึง จุดมุ่งหมาย ของการท่องเที่ยว โดยแหล่งท่องเที่ยว ธรรมชาตินี้อาจมีองค์ประกอบเฉพาะที่เป็นธรรมชาติ หรือองค์ประกอบอื่นๆ ด้วย จุดเน้นของการ ท่องเที่ยวหรือทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในแหล่งธรรมชาติที่สำคัญ คือ ความหลากหลายทาง ชีวภาพ ที่อยู่ในความสนใจของนักท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาตินี้อาจไม่จำกัด หรือ จำเป็นต้องเป็นแหล่งท่องเที่ยวตามที่กำหนดไว้ก็ได้

สิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวจะต้องได้รับการจัดการเพื่อไม่ให้ เกิดผลกระทบทั้งต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่และสิ่งแวดล้อมโดยรวม สิ่งแวดล้อมในที่นี้หมายถึง สิ่งแวดล้อมที่เป็นทรัพยากรของแหล่งทางธรรมชาติ และ/หรือ วัฒนธรรมที่มีอยู่

การประเมินผลกระทบเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment) หมายถึง การประเมินสิ่งแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์ที่มีวัตถุประสงค์หลักในการสนับสนุนกระบวนการ ตัดสินใจเชิงยุทธศาสตร์ให้มีการคำนึงถึงมิติทางสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง รวมทั้งสามารถค้นหาโอกาสและพัฒนาทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์ การกำหนดการวางแผน ปฏิบัติการไว้ 4 ระดับ ได้แก่ ระดับนโยบาย (Policy) ระดับแผนงานหลัก (Strategy) ระดับกลุ่ม โครงการ (Program) และระดับโครงการ (Project) โดยใช้แผนงานทั้ง 4 ระดับจะมีความเกี่ยวพัน กัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาด้านคว้าวาทฤษฎีและแนวความคิด รวมทั้งการเก็บข้อมูลภาคสนาม ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดและลำดับขั้นตอนในการวิจัยเพื่อให้เกิด การวางแผนพัฒนาการ ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของย่านบางมดดังนี้

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “แผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด” ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารรวมทั้งผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ต่อไปนี้

แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวความคิดด้านการท่องเที่ยว

1. ความหมายของการท่องเที่ยว
2. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
3. การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน
4. การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม
5. การท่องเที่ยวเชิงเกษตร
6. การตลาดการท่องเที่ยว

การพัฒนาที่ยั่งยืนและการมีส่วนร่วม

การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA)

การประเมินผลกระทบเชิงยุทธศาสตร์ (SEA)

แนวความคิดด้านแผนยุทธศาสตร์ท่องเที่ยว

1. การวางแผนยุทธศาสตร์
2. การวางแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว
3. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10
4. แผนยุทธศาสตร์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
5. แผนยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

บริบทพื้นที่ศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวความคิดด้านการท่องเที่ยว

1. ความหมายของการท่องเที่ยว

ฐิติทธิ ฐุชาติ (2542, หน้า 4-5) การท่องเที่ยวจะบรรลุวัตถุประสงค์ได้นั้น แหล่งท่องเที่ยวต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการคือ

- 1.1 สิ่งดึงดูดใจ สิ่งดึงดูดใจเกิดจากสถานที่และเหตุการณ์
- 1.2 สิ่งอำนวยความสะดวก ความสะดวกสบายทำให้นักท่องเที่ยวหรือคนเดินทางเข้าไปถึงสถานที่ได้รวดเร็ว

ทางเข้าไปถึงสถานที่ได้รวดเร็ว

1.3 การเข้าไปถึง การเข้าไปถึงแหล่งท่องเที่ยวต้องมีระบบการขนส่ง ซึ่งประกอบด้วยเส้นทาง พาหนะ สถานี และผู้ประกอบการขนส่ง

ปรีชา แดงโรจน์ (2546, หน้า 29-30) ได้อ้างถึงคำนิยามการท่องเที่ยวขององค์การสหประชาชาติที่ได้จัดประชุมว่าด้วยการเดินทางและท่องเที่ยว ณ กรุงโรม เมื่อปี พ.ศ. 2506 ได้ว่า หมายถึง กิจกรรมที่มีเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องอยู่ คือ ต้องมีการเดินทาง ต้องมีสถานที่ปลายทางที่ประสงค์จะไปเยี่ยมเยือนและต้องมีจุดมุ่งหมายของการเดินทางและได้อธิบายเพิ่มเติมจุดหมายของการเดินทางท่องเที่ยวไว้ว่า การเดินทางท่องเที่ยวต้องมีไ้เพื่อไปประกอบอาชีพ และไปอยู่ประจำ แต่เป็นการไปเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลาย ๆ อย่าง ดังต่อไปนี้

1. เพื่อพักผ่อนในวันหยุด
2. เพื่อวัฒนธรรมและการศึกษา
3. เพื่อการศึกษา
4. เพื่อการกีฬาและบันเทิง
5. เพื่อชมประวัติศาสตร์และความสนใจพิเศษ
6. เพื่องานอดิเรก
7. เพื่อเยี่ยมเยือนญาติมิตร
8. เพื่อวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ
9. เพื่อเข้าร่วมประชุมสัมมนา

วิมล จิโรจพันธุ์ และคณะ (2548, หน้า 47-49) การท่องเที่ยวทั่วไปหมายถึงการที่ผู้คนหรือประชาชนได้ไปเยี่ยมเยือนยังสถานที่หนึ่ง เพื่อการเที่ยวชมเมือง เยี่ยมญาติและเพื่อน พักผ่อนวันหยุดทั้งระยะสั้นและระยะยาว และอาจหมายรวมถึง บุคคลที่เดินทางไปเข้าร่วมการประชุมทางวิชาการทางการเมือง การประชุมธุรกิจ หรือเข้าร่วมกิจกรรมอื่นๆทางธุรกิจ ตลอดจนการเดินทางไปศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ หรือไปทำการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ด้วย ประเภทของการท่องเที่ยว หมายถึง ประสบการณ์ในการท่องเที่ยวแบ่งได้ 7 ประเภท

1. การท่องเที่ยวเพื่อสันทนาการ (Recreational Tourism)
2. การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล (Intensive Tour)
3. การท่องเที่ยวเพื่อชมประวัติศาสตร์ (Historical Tourism)
4. การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ (Business Tourism)
5. การท่องเที่ยวเพื่อชมวัฒนธรรม (Culture Tourism)
6. การท่องเที่ยวเพื่อชาติพันธุ์ (Ethnic Tourism)
7. การท่องเที่ยวเพื่อสิ่งแวดล้อม (Environmental Tourism)

การจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวที่วั้น นักอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้จัดรูปแบบการท่องเที่ยวออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. การท่องเที่ยวแบบบันเทิงและการกีฬา (Sport and Entertainment)
2. การท่องเที่ยวธรรมชาติ (Natural Tourism)
3. การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมและสัมมนา (Business and Convention Tourism)
4. การท่องเที่ยววัฒนธรรม (Cultural Tourism)

เบญจมาศ อุทก (2549, เว็บไซต์) การท่องเที่ยวหมายถึง การเดินทางของคนจากที่แห่งหนึ่งไปยังอีกแห่งหนึ่ง เป็นการชั่วคราว โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อการพักผ่อน หรือหาความรู้ ซึ่งครอบคลุมถึงการเดินทางเพื่อธุรกิจตราบที่ผู้เดินทางยังมีได้ตั้งหลักแหล่งถาวร และไม่ได้รับรายได้เพื่อยังชีพจากเจ้าของถิ่นปลายทางโดยการท่องเที่ยวยังเป็นผลรวมของประสบการณ์พิเศษกับสัมพันธภาพซึ่งเกิดจากการเดินทางและการพักผ่อนต่างถิ่นเป็นการชั่วคราว โดยมีได้ประกอบอาชีพ

ดังนั้นการท่องเที่ยวจึงเป็นการเดินทางตามเงื่อนไขสากล 3 ประการ คือ

1. เป็นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว
2. เป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ
3. เป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตาม ที่มีค่าใช้จ่ายเพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้

ศูนย์พัฒนาทรัพยากรการศึกษามหาวิทยาลัย (2550, เว็บไซต์) การท่องเที่ยวตามความหมายขององค์การสหประชาชาติ คือ การเดินทางเพื่อความบันเทิงรื่นเริงใจ เยี่ยมญาติหรือการไปร่วมประชุมแต่มีค่าใช้จ่ายเพื่อประกอบอาชีพเป็นหลักเป็นฐาน หรือไปพักผ่อนอยู่เป็น

การถวกร การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้อธิบายว่า การท่องเที่ยว คือ การเดินทางตามเงื่อนไขที่กำหนดเป็นสากล 3 ประการ ได้แก่

1. เดินทางจากที่อยู่ปกติไปที่อื่นชั่วคราว
2. เดินทางโดยสมัครใจ
3. ไม่ใช่เดินทางไปประกอบอาชีพ หรือหารายได้ และไม่ใช่นักศึกษาที่ศึกษา

อยู่ในจังหวัดที่เดินทางไป โดยที่จุดประสงค์ของการเดินทางไม่เฉพาะเพื่อการพักผ่อนหรือสนุกสนานรื่นเริงแต่รวมถึง เพื่อประชุมสัมมนา ศึกษาหาความรู้ เพื่อการกีฬา ติดต่อธุรกิจหรือเยี่ยมญาติ

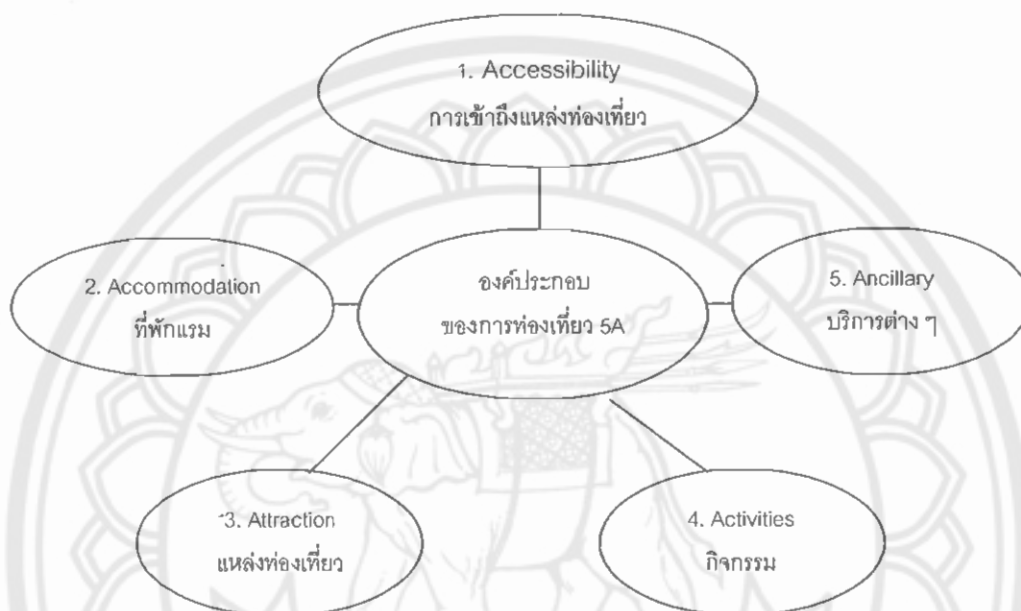
สถาบันศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยบูรพา (2547) ให้ความหมายของ “ การท่องเที่ยว ” หมายถึง การเดินทางใดๆ ก็ตามเป็นการเดินทางตามเงื่อนไขสากล 3 ข้อ ดังนี้

1. การเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว แต่ไม่ใช่การไปอยู่เป็นแบบถาวร
2. การเดินทางที่ด้วยความสมัครใจ หรือความพึงพอใจของผู้เดินทางเอง ไม่ใช่เป็นการถูกบังคับ ไม่ใช่เพื่อทำสงคราม
3. เป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใดๆ ก็ตามที่ไม่ใช่ประกอบอาชีพหรือหารายได้ แต่เดินทางมาเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อเยี่ยมเยียนญาติมิตร เพื่อความเบิกบาน บันเทิง เจริญย์ เพื่อเล่นกีฬาต่างๆ เพื่อการประชุมสัมมนา เพื่อศึกษาหาความรู้

จากแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั่วไป ผู้วิจัยสรุปได้ว่า เมื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเจริญถึงจุด ๆ หนึ่งที่การท่องเที่ยวได้ถูกพัฒนารูปแบบและแนวคิดสู่การท่องเที่ยวธรรมชาติที่สวยงามต่อไปในอนาคต เป็นการเปลี่ยนมือจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง จึงทำให้เกิดแนวคิดของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ดังเช่นในปัจจุบัน

องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

พยอม ธรรมบุตร (พยอม ธรรมบุตร, 2549, หน้า 1-2) ได้แบ่งองค์ประกอบของการท่องเที่ยวออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

ภาพ 2 แสดงองค์ประกอบของการท่องเที่ยว

1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว มีความสำคัญอย่างยิ่ง ได้แก่ การขนส่ง การคมนาคม ที่เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวกับสนามบิน ตัวเมือง สถานีขนส่ง สถานีรถไฟ รวมถึงคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานของพื้นที่ ได้แก่ ถนนทางหลวง โครงข่ายคมนาคม
2. ที่พักแรม เป็นองค์ประกอบที่สำคัญเช่นกัน โดยเฉพาะสำหรับ Tourist ซึ่งต้องค้างคืนในแหล่งท่องเที่ยวอย่างน้อย 1 คืน ได้แก่ โรงแรม รีสอร์ท บริการอาหารและเครื่องดื่ม Home Stay แคมป์ ฯลฯ
3. แหล่งท่องเที่ยว เป็นหัวใจขององค์ประกอบการท่องเที่ยวเพราะเป็นสถานที่ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว อาจเป็นแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ หรือวัฒนธรรม หรืองานมหกรรม ประเพณีท้องถิ่น ตลอดจนวิถีชีวิตของชุมชนเจ้าบ้าน
4. กิจกรรม มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับนักท่องเที่ยวซึ่งแสวงหาประสบการณ์ จึงจำเป็นต้องมีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วม ซึ่งอาจเป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต

เช่น การดำนา การเกี่ยวข้าว การจับปลา การกรีดยาง การทำหัตถกรรมพื้นบ้าน หรืออาจเป็นกิจกรรมนันทนาการ เช่น การดำน้ำ การเดินป่า การดูนก หรือกิจกรรมผจญภัย เช่น การล่องแก่ง การขี่ช้าง การปีนหน้าผา ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวจะทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจในแหล่งท่องเที่ยว

5. บริการต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยวจำเป็นจะต้องมีบริการด้านต่าง ๆ ไว้สำหรับอำนวยความสะดวกเพื่อสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยว ATM Booth แลกเงิน ร้านอาหาร โรงพยาบาลหรือสถานอนามัย ปั้มน้ำมัน ฯลฯ

2. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนที่มุ่งเน้นการจัดการรักษาสีงแวดล้อมเป็นสำคัญ และกำลังเป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน เพราะถือเป็นการท่องเที่ยวอีกทางเลือกหนึ่ง (Alternative Tourism) ที่ก่อให้เกิดความสมดุลแห่งกระแสพัฒนาการท่องเที่ยวและกระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวควบคู่กันไป จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องช่วยกันสนับสนุนส่งเสริมให้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศนี้ก่อประโยชน์สูงสุดแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในปัจจุบันและอนาคต มีหลายฝ่ายเชื่อว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนี้จะมาทดแทนการท่องเที่ยว ดั้งเดิมหรือแบบประเพณีนิยม

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมายถึง การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ โดยมีการให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้อง และให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการ เพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ชุมชนท้องถิ่น และสร้างจิตสำนึกให้ทุกฝ่ายร่วมกันรับผิดชอบต่อระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญอยู่ 4 ประการ

1. มุ่งเน้นคุณค่าของธรรมชาติที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น มากกว่าการเสริมแต่งสภาพธรรมชาติ และการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

2. ให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องดูแลรักษาและคงไว้ซึ่งคุณภาพสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว

3. นักท่องเที่ยวได้สัมผัส เรียนรู้ หรือได้รับประสบการณ์จากสภาพแวดล้อมโดยตรง อันจะเป็นการสร้างความพึงพอใจและช่วยสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

4. ให้ประโยชน์กลับคืนสู่ธรรมชาติและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในขณะที่เดียวกันก็เอื้อประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่น พร้อมทั้งปรับปรุงคุณภาพชีวิตของชุมชนท้องถิ่นให้ดีขึ้น

แนวคิดของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้รับการตอบสนองเป็นอย่างดีทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในการตระหนักถึงการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม จึงก่อให้เกิดกระแสการเรียกร้องหลัก 3 ประการ

1. กระแสความต้องการของชาวโลกให้เกิดจิตสำนึกการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว เป็นกระแสความต้องการของประชาชนทั่วโลกให้เกิดการสร้างจิตสำนึกในแง่การอนุรักษ์ต่อสิ่งแวดล้อมระดับท้องถิ่นจนถึงขอบชายกว้างขวางไปทั่วโลก
2. กระแสความต้องการของนักท่องเที่ยวก่อให้เกิดการศึกษาเรียนรู้ในแหล่งท่องเที่ยว เป็นกระแสความต้องการที่มีมากขึ้นในหมู่นักท่องเที่ยวที่ต้องการได้รับความรู้ความเข้าใจเรื่องการท่องเที่ยวมากกว่าความสนุกเพลิดเพลินเพียงอย่างเดียว
3. กระแสความต้องการของชุมชนท้องถิ่นให้เกิดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว เป็นกระแสความต้องการของชุมชนท้องถิ่นที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อเป็นหลักประกันในการพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง

หลักการของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

มี 4 ประการ

1. การท่องเที่ยวที่มีผลกระทบต่อทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม โดยการออกแบบสิ่งก่อสร้างจะต้องกลมกลืนกับธรรมชาติ
2. การท่องเที่ยวที่มีการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวโดยผ่านสื่อต่างๆ เพื่อเกิดความเข้าใจ และได้รับความเพลิดเพลิน สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และช่วยลดผลกระทบด้านลบต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. การท่องเที่ยวที่ให้ชุมชนท้องถิ่นได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ เช่นการจ้างงาน การบริการนำเที่ยว การให้บริการที่พัก การขายสินค้าที่ระลึก
4. เป็นการท่องเที่ยวที่ให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจการจัดการ เพื่อให้ชุมชนท้องถิ่นเกิดความภาคภูมิใจและรู้สึกเป็นเจ้าของ

ลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สำคัญมีอยู่ 8 ประการ

1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะที่ให้สำคัญกับธรรมชาติสิ่งแวดล้อมทั้งสิ่งแวดล้อมด้านชีวภาพ ภูมิศาสตร์ และวัฒนธรรมประเพณี โดยยึดหลักที่ว่าต้องอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมไว้ให้ดีที่สุด

2. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะที่มีการจัดการอย่างยั่งยืนทั้งในเชิงเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม โดยยึดหลักที่ว่าต้องไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือกระทบน้อยที่สุด

3. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะที่ให้คงไว้ซึ่งวิถีชีวิตของท้องถิ่นในแง่สังคมและวัฒนธรรม โดยยึดหลักที่ว่าต้องให้เป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวที่ต้องการศึกษาคความแตกต่างทางด้านสังคมและวัฒนธรรมอันหลากหลาย

4. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะที่ให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งนักท่องเที่ยว ผู้ดูแลแหล่งท่องเที่ยว ผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่น โดยยึดหลักที่ว่าต้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับความรู้และประสบการณ์จากการท่องเที่ยว พร้อมทั้งมีจิตสำนึกที่จะ อนุรักษ์มไว้ซึ่งสภาพแวดล้อมรอบๆตัว

5. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะที่ให้ผู้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมและมีผลประโยชน์ โดยยึดหลักที่ว่าต้องให้ผู้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจ และได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยว อันจะนำไปสู่การกระจายรายได้

6. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะที่ให้ผู้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมและมีผลประโยชน์ โดยยึดหลักที่ว่าจะไม่ต้องเกินขีดความสามารถรองรับพื้นที่ทุกๆด้านทั้งด้านจำนวนนักท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยว ชุมชน และสภาพแวดล้อมโดยรอบ

7. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะที่มีการตลาดของบริการท่องเที่ยวครบตามเกณฑ์แห่งการอนุรักษ์อย่างแท้จริง โดยยึดหลักที่ว่าต้องให้ธุรกิจท่องเที่ยวเน้นในเรื่องอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ

8. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะที่ให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจ ต้องการเข้ามาท่องเที่ยวหรือกลับมาท่องเที่ยวซ้ำอีก โดยยึดหลักที่ว่าต้องให้กิจกรรมท่องเที่ยวตรงตามความคาดหวังของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

มาตรฐานการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การกำหนดมาตรฐานของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 8 ประการ

1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศต้องมีระบบจัดการที่ดีใน 4 ด้าน
  - 1.1 ด้านให้ข้อมูลล่วงหน้าเพื่อทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยว
  - 1.2 ด้านการจัดรายการนำเที่ยวที่เน้นเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว
  - 1.3 ด้านข้อกำหนดปฏิบัติตัวของนักท่องเที่ยว
  - 1.4 ด้านการตลาดท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความสามารถรองรับพื้นที่ใน

แหล่งท่องเที่ยว

2. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศต้องมีจิตสำนึกต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ซึ่งจะส่งผลต่อการวางแผนและการจัดการ
3. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศต้องมีโครงการร่วมกับคนในชุมชนท้องถิ่นเพื่อคืนกำไรให้กลับสู่แหล่งท่องเที่ยว
4. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศต้องมีระบบการให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยว
5. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศต้องมีระบบสร้างคุณภาพ โดยจัดอบรมด้านความรู้และทักษะแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง
6. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศต้องมีระบบการรักษาความปลอดภัย ทั้งนี้เนื่องจากมีความเสี่ยงภัยสูง
7. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศต้องมีระบบการให้บริการที่มีคุณภาพ โดยใช้ผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมในการลดพิษและใช้อย่างคุ้มค่า
8. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศต้องมีการร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่น เพื่อสร้างแรงงานและกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น

พงศ์ศาสตร์ พิทักษ์มหาเกตุ (2538, หน้า 37) ได้กล่าวว่า “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการท่องเที่ยวที่ มุ่งเน้นให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักท่องเที่ยว ในด้านระบบนิเวศของทรัพยากรการท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วยธรรมชาติ ป่าไม้และแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ตลอดจนคุณธรรมความเชื่อค่านิยม วัฒนธรรมของชุมชนนั้น ๆ

นิพล เชื้อเมืองพาน (2542, หน้า 14) ให้ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศว่าเป็นการเดินทางไปยังสถานที่แห่งใดแห่งหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาชื่นชม ทั้งการร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่น การสร้างระบบให้มีคุณภาพ การปลูกจิตสำนึกในชุมชน การเน้นเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2545, หน้า 51) อ้างถึงราชบัณฑิตยสถานเรื่องการบัญญัติคำศัพท์ เป็นภาษาไทยให้มีความหมายว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ “คือการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบในแหล่งธรรมชาติมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การจัดการอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษานิเวศอย่างยั่งยืน โดยกำหนดขอบเขตการท่องเที่ยวเชิงนิเวศครอบคลุมลักษณะพื้นฐานขององค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

การท่องเที่ยว คือ กระบวนการท่องเที่ยวที่มีองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ ทรัพยากรท่องเที่ยว ตลาดการท่องเที่ยว และบริการท่องเที่ยวที่มีการเดินทางเข้ามาเกี่ยวข้อง การท่องเที่ยวจึงเป็นกระบวนการที่ตอบสนองความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว โดยมีเป้าหมายทางสังคมและเศรษฐกิจในกิจกรรมนี้

ความรับผิดชอบ คือ การขยายกระบวนการท่องเที่ยวที่ครอบคลุมถึงรูปแบบการท่องเที่ยวและพฤติกรรมที่มีความรับผิดชอบต่อการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคมของผู้ที่เกี่ยวข้อง

แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ คือ จุดมุ่งหมาย ของการท่องเที่ยว โดยแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาตินี้อาจมีองค์ประกอบเฉพาะที่เป็นธรรมชาติ หรือองค์ประกอบอื่น ๆ ด้วย จุดเน้นของการท่องเที่ยวหรือทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในแหล่งธรรมชาติที่สำคัญ คือ ความหลากหลายทางชีวภาพ ที่อยู่ในความสนใจของนักท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ นี้ อาจไม่จำกัดหรือจำเป็นต้องเป็นแหล่งท่องเที่ยวตามที่กำหนดไว้ก็ได้

เอกลักษณ์เฉพาะกิจ คือ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันขององค์ประกอบของแหล่งที่เป็นจุดมุ่งหมายการท่องเที่ยวเอกลักษณ์ที่มีความหมายกว้าง ๆ ที่เป็นหรือเฉพาะ เจาะจงที่เป็นเอกลักษณ์จริงแท้

แหล่งวัฒนธรรม คือ จุดมุ่งหมายของการท่องเที่ยว ที่เป็นแหล่งรวมวัฒนธรรมที่เกิดขึ้น หรือเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน วัฒนธรรมในที่นี้ให้หมายรวมถึงผลิตผลของมนุษย์ โดยทั่วไปเป็นผลิตผลของความเจริญของมนุษย์ เป็นวิถีชีวิตที่พัฒนามาจากลักษณะส่วนบุคคลจนเป็นสังคม ตัดแปลงเปลี่ยนแปลงธรรมชาติ เป็นกระบวนการพัฒนาของมนุษย์ที่ยากจะหยุดยั้งได้

ความสัมพันธ์ระหว่างการท่องเที่ยว และระบบนิเวศ คือ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้จำกัดแหล่งวัฒนธรรมเฉพาะที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้อง หรือมีวิถีตามธรรมชาติเป็นวัฒนธรรมที่ยังคงอยู่ภายใต้หรือเป็นส่วนหนึ่งของระบบนิเวศที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นเป็นสำคัญ ซึ่งแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นกับแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับระบบนิเวศ จึงกล่าวได้ว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีรากฐานอยู่กับธรรมชาติ

กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันในหมู่ผู้เกี่ยวข้อง คือ กระบวนการที่ขาดไม่ได้การท่องเที่ยวประเภทนี้โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคม กระบวนการเรียนรู้ จะเกิดขึ้นในทุกขณะ

การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ดี ถูกต้องตามหลักวิชาการ ต้องมีการเตรียมการวางแผนพัฒนาและปฏิบัติการอย่างถูกต้อง โดยครอบคลุมทั้งด้านจัดการทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว การบริการ และด้านการตลาดที่ถูกต้องและเหมาะสม

สิ่งแวดล้อม คือ สิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวจะต้องได้รับการจัดการเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบทั้งต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่และสิ่งแวดล้อมโดยรวม สิ่งแวดล้อมในที่นี้หมายถึง สิ่งแวดล้อมที่เป็นทรัพยากรของแหล่งทางธรรมชาติ และ/หรือ วัฒนธรรมที่มีอยู่

การมีส่วนร่วมของท้องถิ่น คือ การจัดการที่มีลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ท้องถิ่นต้องมีส่วนร่วม ท้องถิ่นในที่นี้อาจ หมายถึง ชุมชน หรือประชาชน หรือรัฐบาลท้องถิ่น องค์การปกครองท้องถิ่นก็ได้ ทั้งนี้ควรเป็นท้องถิ่นเป็นของประชาชนอย่างแท้จริง ประชาชนส่วนใหญ่จะเป็นผู้กำกับองค์กร อย่างเป็นระบบประชาธิปไตย และการมีส่วนร่วม หมายถึง การมีสิทธิ์ในการควบคุม ดูแลกระบวนการท่องเที่ยว โดยมีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นสำรวจ วางแผน จัดการ ดำเนินการซึ่งนอกจากจะก่อให้เกิดรายได้หรือผลประโยชน์ต่อท้องถิ่นแล้ว ยังชี้ถึงความสำคัญ

การปลูกจิตสำนึก คือ วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว หรือกระบวนการเรียนรู้ถึงวิธีการจัดการที่ต้องมุ่งให้ผู้เกี่ยวข้องเกิดจิตสำนึกอย่างแท้จริง ไม่เพียงแต่มีความเข้าใจเท่านั้น แต่สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นธรรมชาติ

กรมประมง (2546) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การท่องเที่ยวที่มีท่าทีในการอนุรักษ์ (Conservation) การอนุรักษ์มีความหมายในการร่วมกันป้องกันรักษาให้คงเดิม โดยจะเป็นการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวทุกประเภท คือธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม ที่มีรูปแบบ อนุรักษ์โดยองค์กรที่รับผิดชอบ หรือโดยนักท่องเที่ยว อีกทั้งยังมีวิธีการที่หลากหลาย การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มุ่งเน้นการจัดการและบริหารทรัพยากร ให้คงมีอยู่อย่างยั่งยืนตามนโยบายการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจมากที่สุดในปัจจุบัน ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ จนถึงระดับนานาชาติ ทั้งนี้เพราะมีการนำทรัพยากรมาใช้อย่างมากมาย จนทำให้เสียสมดุลของธรรมชาติและส่งผลต่อการดำรงชีวิต และการพัฒนาประเทศ

วิมล จิโรจพันธุ์ และคณะ (2548, หน้า 47-49) “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ” มาจากคำภาษาอังกฤษว่า “Ecotourism” ซึ่งเป็นคำผสมกันระหว่าง Ecology หรือ นิเวศวิทยา กับคำว่า Tourism หรือการท่องเที่ยว

ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) หมายถึง การท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบที่มีคุณภาพรูปแบบหนึ่ง และเน้นไปในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเป็นสำคัญ โดยจะมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ

1. มีแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติเป็นสำคัญ และอาจขยายไปถึงแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมภายในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาตินั้นๆ ด้วยก็ได้
2. มีการจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของสิ่งแวดล้อมศึกษา (Education based Tourism) คือมุ่งเป้าหมายไปที่การรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างมีระบบ และมุ่งให้ความรู้ในแหล่งท่องเที่ยวอย่างกว้างขวาง
3. ประชาคมหรือชุมชนในท้องถิ่นจะต้องมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว (Community Participation based Tourism) โดยประชาคมหรือชุมชนจะเข้ามามีส่วนร่วมวางแผน ดำเนินการ และร่วมรับผิดชอบในประโยชน์หรือโทษจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เกิดขึ้นด้วย
4. นักท่องเที่ยวที่ชอบท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมักจะได้รับ ความประทับใจ ความเพลิดเพลิน ปลอดภัย และได้ความรู้พร้อมทั้งได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น
5. มีการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวตามแนวทางของการพัฒนา และจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กล่าวคือมีตั้งแต่แหล่งท่องเที่ยวบนยอดเขาสูง ไปจนจรดแหล่งท่องเที่ยวในท้องทะเลลึก เช่น นิเวศป่าดิบชื้น นิเวศป่าดิบเขา นิเวศป่าดิบแล้ง นิเวศป่าเบญจพรรณ นิเวศป่าเต็งรัง นิเวศป่าทุ่งหญ้า นิเวศหาดทราย นิเวศป่าชายเลน

หลักการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

กองทุนแห่งชาติ (2538, หน้า 19) ได้กล่าวถึงหลักสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในนิทรรศการวันอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของชาติ เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2538 ดังนี้

1. มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด หรือไม่มีเลย
2. ได้รับความรู้จากการท่องเที่ยววนั้น
3. เกิดการมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่น
4. ผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวเกิดแก่คนท้องถิ่นนั้น ๆ

พยอม ธรรมบุตร (2541, หน้า 44) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้นควรจะยึดหลักการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และทรัพยากรทางด้านวัฒนธรรม การวางแผน การพัฒนา และการสื่อสารความหมายแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

องค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ขอบเขตของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศครอบคลุมลักษณะพื้นฐานองค์ประกอบหลัก 4 ด้าน ประกอบด้วย พื้นที่การท่องเที่ยว การจัดการกิจกรรมและกระบวนการ และการมีส่วนร่วม ซึ่งมีองค์ประกอบหลัก ดังนี้

1. องค์ประกอบหลักด้านพื้นที่เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น
2. องค์ประกอบด้านการจัดการ เป็นการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบ โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม มีการจัดการที่ยั่งยืนครอบคลุมถึงการอนุรักษ์ทรัพยากร การจัดการสิ่งแวดล้อม การป้องกันและจำกัดมลพิษ
3. องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการ เป็นการท่องเที่ยวที่มีกระบวนการเรียกว่า โดยมีการให้การศึกษา เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม และระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยวเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ ความประทับใจ เพื่อสร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องต่อนักท่องเที่ยว
4. องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม เป็นการท่องเที่ยวที่มีการคำนึงถึงการมีส่วนร่วม ของชุมชน และประชาชนท้องถิ่น ที่มีส่วนร่วมในการคิด วางแผน ปฏิบัติตามแผน ได้รับผลประโยชน์ ติดตามตรวจสอบ ตลอดจนการร่วมบำรุงรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยว

ศุภวิจิชัยป้าไม้ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2538, หน้า 34-35) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีองค์ประกอบสำคัญที่ควรพิจารณาอยู่ 3 ประการ คือ

1. การสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ถือเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ หากธรรมชาติและระบบนิเวศได้รับผลกระทบกระเทือนจากการใช้ประโยชน์ในรูปแบบใดก็ตาม
2. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว องค์ประกอบนี้มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบแรกกล่าวคือ นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มักเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความปรารถนาหรือสนใจที่จะศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติในลักษณะต่าง ๆ
3. การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น สภาพทางเศรษฐกิจและชุมชนที่ต้องอยู่ภายในและรอบ ๆ แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ เช่น อุทยานแห่งชาติ ควรได้รับการพิจารณาให้เป็น

วัตถุประสงค์ หรือองค์ประกอบที่สำคัญของการส่งเสริมและการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพราะการท่องเที่ยวมีบทบาทที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนท้องถิ่นในระยะยาว

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2538, หน้า 7) กล่าวถึงหลักการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมี 8 ประการดังนี้

1. มีพื้นฐานอยู่บนธรรมชาติ วัฒนธรรม และชุมชน
2. มีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน
3. คำนึงถึงสังคมวัฒนธรรม
4. ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวและคนในท้องถิ่น
5. คนในท้องถิ่นได้รับผลประโยชน์
6. คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วม
7. แหล่งท่องเที่ยวต้องเป็นของแท้ ดั้งเดิม
8. นักท่องเที่ยวมีความพอใจ

ลักษณะการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ชูสิทธิ์ ชูชาติ (2547, หน้า 3) ได้ให้นิยามการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไว้ดังนี้

1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการท่องเที่ยวที่ให้ความสำคัญกับธรรมชาติสิ่งแวดล้อมทั้งสิ่งแวดล้อมด้านความหลากหลายทางชีวภาพ
2. การท่องเที่ยวทุกประเภท จะต้องเป็นการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในเชิงสังคม
3. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ รวมถึง การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีค่านิยม ตลอดจนวิถีชีวิต
4. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จะต้องให้การศึกษาทั้งต่อนักท่องเที่ยว และประชาชนในท้องถิ่นเป็นการศึกษาที่ต้องการจะหยั่งรากลึกลงในจิตสำนึกของแต่ละคน ให้ตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญอย่างยิ่งยวด ในอันที่จะทะนุถนอมไว้ซึ่งสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัว
5. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เน้นตรงที่ว่า ในการจัดการท่องเที่ยวประชาชนในพื้นที่จะต้องมีส่วนร่วมในการวางแผน
6. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากมุมมองเชิงตลาดมีจุดเน้นที่ว่าผลิตภัณฑ์ คือ ทัวร์ต่าง ๆ นั้นจะต้องเป็นทัวร์ที่มีลักษณะการให้บริการครบตามเกณฑ์แห่งการอนุรักษ์
7. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจและต้องการเข้ามาท่องเที่ยว หรือกลับเข้ามาท่องเที่ยวซ้ำอีก

8. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จะต้องคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับ โดยยึดหลักที่ว่าจะต้องไม่เกินขีดความสามารถในการรองรับทุก ๆ ด้าน

กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การจัดกิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ดังนี้

พยอม ธรรมบุตร (2546, หน้า 3-4) ได้อธิบายถึงข้อกำหนดของการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องประกอบไปด้วยลักษณะ 8 ประการ ดังนี้

1. กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสนับสนุนให้มีจรรยาบรรณด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและพยายามอบรมบ่มนิสัยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีพฤติกรรมและความพึงพอใจในการทำกิจกรรมเชิงนิเวศ
2. กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่ทำให้ทรัพยากรเสื่อมโทรม ไม่ทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติจนเกิดความเสียหาย เช่น การล่าสัตว์ ไม่เหมาะสมที่จะเป็นกิจกรรมเชิงนิเวศ
3. กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้ความสำคัญกับการคงไว้ซึ่งคุณค่าที่แท้จริงของทรัพยากรธรรมชาติ
4. กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่จะเกิดขึ้นบนพื้นที่ที่ต้องมุ่งเน้นความสำคัญต่อสภาพแวดล้อมของป่าและไม่ใช้ต่อคนที่เข้าไปบนพื้นที่
5. กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศต้องก่อให้เกิดประโยชน์ที่เกิดขึ้นจะต้องสามารถประเมินและวัดได้ในเชิงสังคม เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์ การจัดการ
6. กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติเป็นครั้งแรก
7. กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องมีความเกี่ยวข้องกับชุมชนท้องถิ่นซึ่งอยู่ในกระบวนการของการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด
8. กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่อยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจ สามารถวัดและประเมินได้โดยวัดจากความชื่นชม

กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจำเป็นต้องมีการเตรียมการมากมาย ทั้งผู้นำและผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำเป็นต้องมีความรู้อย่างลึกซึ้งในด้านต่าง ๆ จะเห็นได้ว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีหลักการและการจัดกิจกรรมที่อยู่บนรากฐานของเป้าหมายสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้งจากความยั่งยืนของคนในชุมชนและความยั่งยืนของทรัพยากร

จากแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางไปยังแหล่งธรรมชาติและแหล่งวัฒนธรรมอย่างมีความรับผิดชอบ โดยไม่ก่อให้เกิด การรบกวนหรือทำความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่มี วัตถุประสงค์อย่างมุ่งมั่นเพื่อชื่นชม ศึกษา เรียนรู้ และเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ พืชพรรณ และสัตว์ป่า ตลอดจนลักษณะทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในแหล่งธรรมชาตินั้น อีกทั้งช่วยสร้างโอกาส ทางเศรษฐกิจที่ส่งผลให้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเกิดประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่น

กำหนดองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศประกอบด้วยหลักการ 4 ประการคือ

1. Ecologically sensitive หมายถึง จิตสำนึกหรือความรับผิดชอบต่อที่มีต่อระบบนิเวศซึ่งผู้ที่จะต้องมีความรับผิดชอบต่อ ได้แก่ ผู้ประกอบการ หน่วยงานที่รับผิดชอบต่อพื้นที่นักท่องเที่ยวและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการท่องเที่ยวในส่วนต่าง ๆ
2. Low Impact หมายถึง ต้องเป็นการท่องเที่ยวที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมน้อยที่สุด ซึ่งตรงกันข้ามกับการท่องเที่ยวเป็นหมู่คณะ ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งมีโอกาสที่จะเกิดผลกระทบค่อนข้างสูง
3. Education หมายถึง จะต้องมีการข้อมูลข่าวสารเพื่อให้เกิดการศึกษา ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวหรือผู้ไปใช้ประโยชน์ เช่น ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ คู่มือศึกษาธรรมชาติ เป็นต้น นอกจากนี้ควรจัดให้มีมัคคุเทศก์เฉพาะทางที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนิเวศวิทยา ระบบนิเวศ และธรรมชาติให้มากขึ้น
4. Local benefit หมายถึง การกระจายรายได้ไปสู่ชุมชนท้องถิ่นทั้งทางตรงและทางอ้อม คือ เปิดโอกาสให้คนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการให้บริการการท่องเที่ยว เช่น ที่พัก ผู้นำทาง รวมทั้งการเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่นด้วย

หลักการของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

1. เป็นการท่องเที่ยวที่ไม่ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมทางสภาพแวดล้อม ไม่ว่าจะ เป็นขยะ น้ำเสีย ตลอดจนการคมนาคม
2. ก่อให้เกิดประโยชน์ในระยะยาวแก่ทรัพยากร ชุมชนในท้องถิ่นและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเองส่วนหนึ่งของรายได้ควรย้อนไปสู่การอนุรักษ์
3. การจัดประสบการณ์ให้นักท่องเที่ยวเป็นการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อมสภาพสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น ควรสนับสนุนให้นักท่องเที่ยวมีความรับผิดชอบต่อทั้ง

ทางด้านคุณธรรมจริยธรรมและพฤติกรรมของตนเองที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และวัฒนธรรมในชุมชนที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว

4. ในการสร้างหรือการจัดการใดๆ ควรยอมรับในข้อจำกัดของสภาพแหล่งท่องเที่ยวตามลักษณะที่เป็นอยู่หากมีการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลง ควรเป็นไปเพื่อให้ทัศนียภาพของท้องถิ่นดีขึ้นตลอดจนการลงทุนทางด้านการท่องเที่ยวก็ควรเป็นไปเพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจและกิจกรรมต่างๆ ในท้องถิ่น ไม่พึ่งพาการลงทุนของต่างชาติซึ่งเป็นการลดการไหลออกของรายได้ไปต่างประเทศ

5. การวางแผน ดัดสนใจและดำเนินงานตลอดจนการควบคุม ควรให้คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมมากที่สุด มิใช่เป็นเพียงเป้าหมายของการท่องเที่ยวและให้บุคคลภายนอกมาคิดและตัดสินใจเพียงฝ่ายเดียวเพราะจะไม่เป็นไปตามความต้องการของคนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง

6. ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการอนุรักษ์การท่องเที่ยวให้มีคุณภาพยั่งยืน หรือไม่เพียงใด การทำธุรกิจโดยมุ่งทำกำไรสูงสุดในระยะสั้นเป็นการทุบหม้อตัวเอง อย่างไรก็ตามบริษัทนำเที่ยวก็สามารถเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวได้ ตราบานานเท่านั้นถ้ามีการจัดทำธุรกิจที่ถูกต้องเหมาะสม นับตั้งแต่การใช้วัสดุที่ไม่ทำลายสภาพแวดล้อมและสามารถนำมาใช้ใหม่ได้ การมีมัคคุเทศก์ที่มีความรู้ในระบบนิเวศและวัฒนธรรมของแหล่งการท่องเที่ยวอย่างแท้จริง การให้การศึกษแก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณีของท้องถิ่นที่เป็นจุดหมายปลายทางก่อนที่จะไปถึงทั้งในรูปของภาพยนตร์ในเครื่องบิน เทปบันทึกเสียง และเอกสารเผยแพร่

7. การจัดการและควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยว ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและไม่เกินความสามารถของชุมชนในท้องถิ่น และระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยวจะรองรับได้ อีกทั้งมีนักท่องเที่ยวสม่ำเสมอตลอดทั้งปี เพื่อสร้างความมั่นคงให้กับผู้ทำงานในอุตสาหกรรมนี้จากหลักการดังกล่าวข้างต้น อาจสรุปได้ว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการท่องเที่ยวแนวใหม่ที่คำนึงถึงผลประโยชน์ของธุรกิจการท่องเที่ยวในระยะยาว จึงจำเป็นต้องมีการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมของชุมชนที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวให้มีผลกระทบน้อยที่สุด และท้องถิ่นได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวอย่างยุติธรรม มิใช่เป็นเพียงเป้าหมายที่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมาดักตวงผลประโยชน์ฝ่ายเดียว

3. การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548, หน้า 5) ได้ให้ความหมายว่า การท่องเที่ยวจะต้องมุ่งสู่การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนอันจะเอื้อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการท่องเที่ยวทุกประเภทมุ่งหารายได้ทางเศรษฐกิจ ในขณะที่เดียวกันก็มุ่งเน้นอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปพร้อมกันด้วย อย่างไรก็ตามในปัจจุบันได้มีการปลูกกระแสการท่องเที่ยวให้ใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมที่ถูกทำลายด้วยน้ำมือมนุษย์ จึงอยากให้การท่องเที่ยวทุกประเภทมุ่งสู่การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนให้มากที่สุด

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2538, หน้า 14) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนไว้ว่า "หมายถึงการท่องเที่ยว รวมถึงการจัดการบริการอื่นๆ ทั้งในปัจจุบันและอนาคตโดย

1. ต้องดำเนินการภายใต้ขีดความสามารถของธรรมชาติ ชุมชนชนบทธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิตที่มีต่อขบวนการท่องเที่ยว
2. ต้องตระหนักดีต่อการมีส่วนร่วมของประชากร ชุมชน ชนบทธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิตที่มีต่อขบวนการท่องเที่ยว
3. ต้องยอมรับให้ประชาชนทุกส่วนได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยวอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน
4. ต้องชี้้นำภายใต้ความปรารถนาของประชาชนท้องถิ่นและชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยวอื่นๆ

ประเวศ ะสี (2540, หน้า 12) ได้ให้ความหมายว่าการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีลักษณะของการถ่ายทอดวัฒนธรรมให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้วัฒนธรรมที่ดี ได้เข้าใจคุณค่าอันสูงส่งของวัฒนธรรมนั้นจะเป็นสิ่งก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่าย

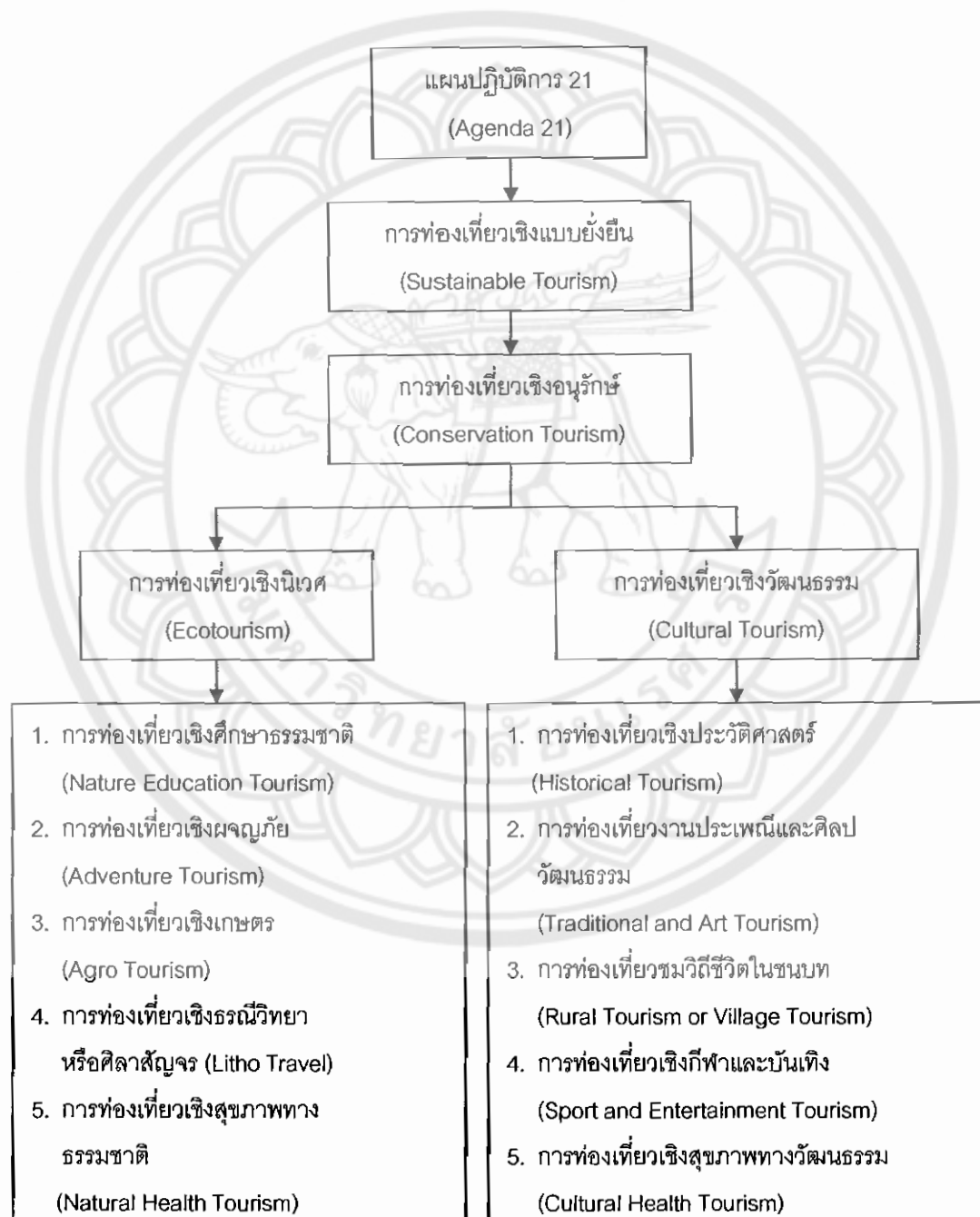
ประเสริฐ วิทยารัฐ (2530, หน้า 3) ได้กล่าวว่า การท่องเที่ยวเป็นสินค้าที่มีความแตกต่างจากสินค้าอื่น คือผู้ซื้อหรือนักท่องเที่ยวต้องมาหาสินค้าด้วยตนเองแทนที่สินค้าจะไปหาผู้ซื้อสำหรับตัวสินค้าก็มีความแตกต่างจากสินค้าทั่วไปไม่สามารถเก็บสินค้าไว้ได้แต่จะได้รับความรื่นรมย์

หลักการพื้นฐานของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

1. การใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน (Sustainable Resource Use) ป็นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมอย่างพอดีเท่าที่จำเป็นและประหยัด
2. การลดการบริโภคและของเสียที่เกินความจำเป็น (Reducing Over Consumption and Waste) เป็นการลดการบริโภคที่มากเกินความจำเป็นและการลดของเสียเพื่อช่วยลดค่าใช้จ่ายในการทำนุบำรุงรักษาสีงแวดล้อมที่ถูกทำลายในระยะยาว
3. การรักษาความหลากหลาย (Maintaining Diversity) เป็นการรักษาความหลากหลายของธรรมชาติและวัฒนธรรม
4. การรวมการพัฒนาการท่องเที่ยวเข้าอยู่ในการวางแผน (Integrating Tourism into Planning) เป็นการรวมการพัฒนาการท่องเที่ยวเข้ากับแผนพัฒนาแห่งชาติและแผนพัฒนาท้องถิ่น และมีการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment –EIA)
5. การสนับสนุนเศรษฐกิจท้องถิ่น (Supporting Local Economics) เป็นการรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น โดยพิจารณาควบคู่ไปกับด้านราคาและคุณค่าของสิ่งแวดล้อม
6. การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น (Involving Local Communities) เป็นการให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยวอย่างเต็มที่ ซึ่งไม่เพียงแต่สร้างผลประโยชน์ตอบแทนแก่ประชาชนในท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมโดยรวม แต่ยังช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการการท่องเที่ยวด้วย
7. การปรึกษากันระหว่างผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชน (Consulting Stakeholders and the Public) เป็นการปรึกษาหารือกันอย่างสม่ำเสมอระหว่างรัฐบาล ผู้ประกอบการ ประชาชนท้องถิ่น องค์กรและสถาบันที่เกี่ยวข้องเพื่อเข้าร่วมงานกันในทิศทางเดียวกัน
8. การฝึกอบรมบุคลากร (training Staff) เป็นการฝึกอบรมบุคลากรท้องถิ่นทุกประเภททุกระดับให้มีความรู้เกี่ยวกับแนวความคิดและปฏิบัติในการพัฒนาแบบยั่งยืน
9. การตอบสนองการตลาดท่องเที่ยว (Marketing Tourism Responsibility) เป็นการจัดเตรียมข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวอย่างพร้อมมูลเพื่อเผยแพร่ไปยังนักท่องเที่ยวให้เข้าใจและเคารพสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และวัฒนธรรมของแหล่งท่องเที่ยว
10. การวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ (Undertaking Research) เป็นการวิจัยและติดตามตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อช่วยในการแก้ไขปัญหา และเพิ่มผลประโยชน์ให้กับแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยว รวมถึงนักลงทุน

แผนพัฒนาสังคมเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
องค์การสหประชาชาติได้จัดประชุมด้านสิ่งแวดล้อมโลกที่กรุงริโอ เดอเจเนโร และได้กำหนดแผนปฏิบัติการ 21 (Agenda 21) เป็นแผนแม่บทของโลกสำหรับการดำเนินงานที่จะทำให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ดังนี้

ภาพ 3 แสดงรูปแบบการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนตามแผนปฏิบัติการ 21 หรือ Agenda 21

จากแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ผู้วิจัยสรุปได้ว่าการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism) คือการท่องเที่ยวของกลุ่มใหญ่และกลุ่มเล็กที่มีการจัดการอย่างดีเยี่ยมเพื่อสามารถดำรงไว้ซึ่งทรัพยากรท่องเที่ยวให้มีความดึงดูดใจอย่างไม่เสื่อมคลาย ธุรกิจท่องเที่ยวมีการปรับปรุงคุณภาพให้มีผลกำไรอย่างเป็นธรรม ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ตอบแทนอย่างเหมาะสม โดยมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมเยือนอยู่สม่ำเสมอเพียงพอ แต่มีผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดหรือไม่มีเลยอย่างยั่งยืนยาว การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism) หมายถึงการท่องเที่ยวที่มีลักษณะสำคัญอยู่ 6 ประการ

1. การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทุกประเภททั้งแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถานวัตถุ และแหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี กิจกรรม
  2. การท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละแหล่งท่องเที่ยว
  3. การท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว
  4. การท่องเที่ยวที่ให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัส เรียนรู้ และได้รับประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและวัฒนธรรม
  5. การท่องเที่ยวที่ให้ผลตอบแทนแก่ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนยาว
  6. การท่องเที่ยวที่ให้ประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่น และคืนประโยชน์กลับสู่ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมด้วย
4. การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม

การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม (Cultural Tourism) หมายถึง การท่องเที่ยวเพื่อการชมหรือสัมผัสศิลปวัฒนธรรมแขนงต่างๆ ได้แก่ สถาปัตยกรรม จิตรกรรม ประติมากรรมภาษา และวรรณกรรม ทัศนกรรม นาฏศิลป์และดนตรี รวมทั้งงานเทศกาล ประเพณี ตลอดจนงานที่เกี่ยวข้องชมรดกทางประวัติศาสตร์ที่เป็นแหล่งประวัติศาสตร์ โบราณสถาน

ประเภทของการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม

การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อาจจัดแบ่งได้ตามลักษณะของทรัพยากรการท่องเที่ยวออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ คือ

การท่องเที่ยวเชิงศิลปกรรมทุกแขนง ได้แก่

สถาปัตยกรรม หมายถึง สิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นที่อยู่อาศัย เป็นอาคารศาสนา สถูปเจดีย์ หรือสิ่งที่ใช้เป็นที่เคารพทางศาสนา สถาปัตยกรรมส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม ความเชื่อ และศาสนา ซึ่งมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวและสามารถ

รักษารูปลักษณ์ไว้ได้ อย่างไม่มีการเปลี่ยนแปลงสืบทอดกันมานาน สถาปัตยกรรมไทยแบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ

สถาปัตยกรรมที่เกี่ยวกับศาสนา เช่น วัดวาอาราม ปราสาท หอไตร เป็นต้น

สถาปัตยกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ เช่น ปราสาทราชวัง พระที่นั่ง พระตำหนัก และอาคารที่สร้างความเชื่อและประเพณีของกษัตริย์ เช่น ศาลหอเทพเจ้า เป็นต้น

สถาปัตยกรรมที่เกี่ยวกับประชาชนทั่วไป ส่วนมากเป็นบ้านเรือนที่พักอาศัยทั้งที่เป็นถาวรและชั่วคราว เช่น อาคารบ้านเรือน กระท่อม เเพิง เป็นต้น

ดนตรี เป็นวัฒนธรรมที่ตกทอดมาจากบรรพบุรุษที่เป็นการร้องและการบรรเลงเครื่องดนตรีต่างๆ แบ่งออกเป็น 4 ประเภทคือ

เครื่องดีด เช่น พิณชนิดต่างๆ ซึ่ง กระจับปี่ จะเข้ และจ้องหนอง

เครื่องสี เช่น ซออู้ ซอด้วง ซอสามสาย และสะล้อ

เครื่องตี ที่ทำด้วยไม้ ได้แก่ กระจับ กระจับปี่ ระนาด อัง โปงลาง ที่ทำด้วยโลหะ ได้แก่ ฆ้อง ฉิ่ง ฉับ ฆม ที่ตีด้วยหนัง เช่น กลอง ทุกชนิด เป็นต้น

การท่องเที่ยวแหล่งประวัติศาสตร์ ได้แก่ เมืองร้าง ย่านประวัติศาสตร์ และแหล่งโบราณคดีหรือท่องเที่ยวโบราณสถานที่ยังสร้างขึ้นเพื่อกิจกรรมทางการเมือง การปกครองและสังคม เช่น พระราชวัง กำแพงเมือง เป็นต้น และศาสนิก เป็นต้น

กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมจะเป็นกิจกรรมการได้สัมผัสและการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมดังนี้

1. การเที่ยวชมหรือสัมผัสศิลปวัฒนธรรมแขนงต่างๆ ในพิพิธภัณฑ์หรืออาคารบ้านเรือน เช่น การชมการทำศิลปหัตถกรรมไทย เช่น การทำเครื่องเงิน การทำเครื่องปั้นดินเผา เป็นต้น

2. การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับศิลปกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น

การดูแลรักษาโบราณสถานและสภาพแวดล้อม

ที่ประชุมองค์การ UNESCO ให้ความหมายมรดกทางวัฒนธรรมว่ามีคุณลักษณะ

3 ประการ ได้แก่

1. อนุสรณ์สถาน (Monument) หมายถึง ผลงานสถาปัตยกรรม ปะติมากรรมที่มีลักษณะเป็นชิ้นและที่เป็นส่วนประกอบ หรือโครงสร้างของรอยจารึกธรรมชาติที่มีสมบัติทางโบราณคดี การรวมลักษณะเด่นของสิ่งเหล่านี้ มีคุณค่าอย่างกว้างขวางทางด้านประวัติศาสตร์ ศิลปะหรือวิทยาศาสตร์

2. กลุ่มอาคาร (Group of Building) หมายถึง กลุ่มของอาคารเดี่ยวหรืออาคารที่ ก่อเชื่อมกันโดยลักษณะทางสถาปัตยกรรม หรือลักษณะทางภูมิประเทศ ซึ่งมีคุณค่าอย่างกว้าง ข้างทางด้านประวัติศาสตร์ ศิลปะหรือวิทยาศาสตร์

3. สถานที่ (Site) หมายถึง ผลงานของมนุษย์หรือผลงานที่ผสมผสานกันระหว่าง ธรรมชาติกับมนุษย์และพื้นที่รวมทั้งแหล่งโบราณคดี คุณค่าอย่างกว้างขวาง ทางด้านประวัติศาสตร์ สุนทรียศาสตร์ ชาติพันธุ์วิทยาหรือมนุษยวิทยา (กรมศิลปากร, 2532, หน้า 69)

สาเหตุที่โบราณสถานและสภาพแวดล้อมถูกทำลาย

โบราณสถานและสภาพแวดล้อมถูกทำลายได้หลายทาง เนื่องจากทั้งโบราณสถาน และสภาพแวดล้อมเป็นสิ่งที่ละเอียดอ่อน เช่น หากมีการเปลี่ยนแปลงบรรยากาศของโบราณสถาน และสภาพแวดล้อมให้ขาดความเหมาะสม ก็เป็นการทำลายสภาพแวดล้อมของโบราณสถาน การทำลายโบราณสถานและสภาพแวดล้อมสามารถเกิดได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนี้

สาเหตุทางตรง

1. ตัวโบราณสถานถูกทำลายโดยตรง ได้แก่ การเกิดอัคคีภัย การค้นหาทรัพย์สิน การผูกเรือนโดยธรรมชาติ การบุกรุกเพื่อใช้ประโยชน์ที่ดินบนคูเมือง กำแพงเมือง และ แหล่งโบราณคดีซึ่งมีตัวอย่างหลายแห่ง เช่น อาคารศาลากลางหลังเก่าที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ถูกอัคคีภัย การขุดค้นหาทรัพย์สินใต้ฐานพระเจดีย์ พระปรางค์ และพระวิหาร เป็นต้น

2. การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม ในขอบเขตสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม เช่น การขุด การก่อสร้าง การตัดถนน การขยายถนน โดยไม่คำนึงถึงแหล่งศิลปกรรม จนกระทั่งทำให้ โบราณสถานถูกทำลายจนเสียบรรยากาศของบริเวณโบราณสถาน ได้แก่ การขุดบ่อศิลาไถล โบราณสถานจังหวัดกำแพงเพชร การไถเจดีย์แล้วกลบดินทับที่เมืองอโยธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การขยายถนนภายในเมืองเก่าอโยธยา และเชียงใหม่ เป็นต้น

สาเหตุทางอ้อม

1. การเพิ่มกิจกรรมและการยอมให้กิจกรรมไม่เหมาะสมใช้พื้นที่สิ่งแวดล้อม ศิลปกรรม เช่น การเพิ่มปริมาณการขายของที่ระลึก การให้มีสถานที่จอดรถขนาดใหญ่ปริมาณ มากมายในบริเวณวัด โบราณสถานและแหล่งศิลปกรรม ส่วนกิจกรรมที่ไม่เหมาะสม ได้แก่ การจับ สัตว์ให้คนขี่มาปล่อย การขายพระ หมอดูภายในวัด การทำกิจกรรมโรงแรมและกิจกรรมที่ เกี่ยวเนื่องที่เป็นแหล่งอบายมุข

2. การเพิ่มความหนาแน่นในสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ได้แก่ การปล่อยให้มีการ ก่อสร้างอาคารหนาแน่นเกินไป ทั้งในเขตที่เป็นศิลปกรรม และในเขตสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ซึ่งเป็นต้นเหตุให้โบราณสถานลดความเด่นสง่าลง

3. การปล่อยให้สิ่งก่อสร้างบดบังรบกวนทัศนทัศน์จนศิลปกรรมชาติความสง่างาม ได้แก่ เสาไฟฟ้า ป้ายโฆษณา ฯลฯ ซึ่งอาจสร้างใกล้จนบดบังทัศนทัศน์

แนวทางการดูแลรักษาโบราณสถาน

การดูแลรักษาโบราณสถานเพื่อให้คงคุณค่าไว้รวมถึงการป้องกัน การรักษา การสงวน การปฏิสังขรณ์ และการบูรณะที่เรียกรวมว่า “การอนุรักษ์” (ระเบียบกรมศิลปากรว่าด้วยการอนุรักษ์โบราณสถาน พ.ศ. 2538)

ดังนั้นการอนุรักษ์ คือ การดูแลรักษาโบราณสถานมิให้ชำรุดหรือถูกทำลายลงไปกว่าที่เป็นอยู่ การอนุรักษ์มีการปฏิบัติงานหลายลำดับ ซึ่งแต่ละลำดับเป็นไปตามค่านิยมของแต่ละท้องถิ่นและมีวิธีที่แตกต่างไปตามวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างเป็นโบราณสถาน เช่น ศิลาแดง หิน อีฐ ไม้ และยังเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพภูมิอากาศของแต่ละท้องถิ่นด้วย

การอนุรักษ์ จำแนกออกเป็น 3 ระดับได้แก่

1. การสงวนรักษา หมายถึง การดูแลรักษาไว้ตามสภาพเดิมเท่าที่เป็นอยู่และป้องกันมิให้เสียหาย
2. การปฏิสังขรณ์ หมายถึง การทำให้กลับคืนสู่สภาพเดิมที่เคยเป็นมา
3. การบูรณะ หมายถึง การซ่อมแซมและปรับปรุง ให้มีรูปแบบเดิมมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ แต่ต้องแสดงถึงความแตกต่างของสิ่งที่อยู่เดิมและสิ่งที่ทำขึ้นใหม่

วิธีการอนุรักษ์โบราณสถาน

1. ศึกษาค้นคว้าหลักฐานทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี ศิลปกรรม และสถาปัตยกรรม เพื่อเป็นความรู้พื้นฐานในการกำหนดแนวทาง หลักการ และวิธีการอนุรักษ์โบราณสถานแต่ละแห่ง
2. กำหนดกรอบการอนุรักษ์โบราณสถานแต่ละแห่งให้ชัดเจน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวิธีการและระดับของการอนุรักษ์ พร้อมทั้งกำหนดนโยบายวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และการเลือกใช้วิธีการอนุรักษ์
3. การสร้างรูปแบบ กำหนดวิธีการและรายละเอียดต่างๆ ในการอนุรักษ์ ตลอดจนการกำหนดวัสดุที่นำมาใช้
4. การดำเนินงานในการอนุรักษ์ โดยทั่วไปงานอนุรักษ์โบราณสถานเป็นหน้าที่ของกรมศิลปากร เนื่องจากในอดีตการอนุรักษ์โบราณสถานวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาและดำรงคุณค่า
5. การปรับปรุงภูมิทัศน์ ได้แก่ การทำผังบริเวณพื้นที่โบราณสถาน ให้สอดคล้องกับประโยชน์ใช้สอยปัจจุบัน และส่งเสริมให้โบราณสถานสง่างาม ตามพื้นที่สามารถรองรับได้

แนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อม

การพัฒนาสภาพแวดล้อมโบราณสถานหรือสิ่งแวดล้อม กรมศิลปากรต้องกระทำด้วยความระมัดระวังเป็นพิเศษ มิให้มีการพัฒนาไปทำลายโบราณสถานและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมประเภทอื่น การพัฒนาต้องอยู่ในกรอบที่กำหนดไว้เท่าที่สามารถรับรองการพัฒนาได้ โดยยังรักษาสภาพแวดล้อมโบราณสถานและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมไว้ การพัฒนาลักษณะนี้ เรียกว่า การพัฒนาเชิงอนุรักษ์ จึงต้องแยกพื้นที่ออกจากการพัฒนาเชิงเศรษฐกิจให้ชัดเจน ทั้งนี้เพื่อกำหนดขอบเขตและพื้นที่เพื่อรองรับการพัฒนาแต่ละประเภทให้ชัดเจน พร้อมทั้งกำหนดความเข้มข้น ในการพัฒนาแต่ละพื้นที่ที่จะพัฒนาเชิงเศรษฐกิจ ควรห่างจากพื้นที่ที่จะพัฒนาเชิงอนุรักษ์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอัตราการเจริญเติบโตของชุมชนแต่ละเมืองแต่ละแห่งด้วย

วิธีการดำเนินการพัฒนาเชิงอนุรักษ์

1. ทำการศึกษาแล้วกำหนดกรอบการพัฒนาสูงสุดในเขตสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม พร้อมทั้งชี้แนวการพัฒนาเชิงเศรษฐกิจไปยังบริเวณที่เหมาะสม
2. ทำการพัฒนาสาธารณูปโภค เช่น ถนน ไฟฟ้า ฯลฯ เท่าที่จำเป็นไม่ให้เกิดกว่าที่กำหนดไว้เป็นกรอบการพัฒนา
3. ควบคุมการพัฒนาในบริเวณต่างๆ ตามที่กรอบการพัฒนาดำหนดไว้ ตลอดจนบริเวณที่เชื่อมต่อการพัฒนาเชิงเศรษฐกิจ ต้องควบคุมให้เกิดความกลมกลืนและการเปลี่ยนแปลงการพัฒนาต้องเป็นไปแบบค่อยเป็นค่อยไป
4. ส่งเสริมให้เขตสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม มีความสว่างและมีบรรยากาศที่เหมาะสมสอดคล้องกลมกลืนกับศิลปกรรมและแหล่งศิลปกรรมนั้นๆ

ปัญหาการอนุรักษ์โบราณสถานและสภาพแวดล้อม

การอนุรักษ์โบราณสถานและสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน ขยายวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวของวัฒนธรรมด้วย จึงทำให้มีการนำตลาดมาใช้เป็นปัจจัยในการวิเคราะห์เพื่อหาศักยภาพในการพัฒนา แต่อย่างไรก็ตามกรมศิลปากรก็มีหน้าที่ดูแลรักษาโบราณสถานและสภาพแวดล้อมรอบๆ โบราณสถาน ส่วนสภาพแวดล้อมที่อยู่ไกลออกไปเป็นหน้าที่ขององค์กรท้องถิ่น ได้แก่ เทศบาล สุขาภิบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัดต่างๆ ซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่และต้องได้รับความร่วมมือจากกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งอาจจัดเป็นองค์การพัฒนาเอกชน (Non-Government Organization) หรือนักวิชาการอิสระ

สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาในการอนุรักษ์โบราณสถานและสภาพแวดล้อม

1. การพัฒนามากเกินไปจนพื้นที่โบราณสถานรองรับไม่ได้ และทำลายบรรยากาศของโบราณสถาน

2. การเร่งรัดการพัฒนาโดยละทิ้งขั้นตอนวิชาการที่ต้องปฏิบัติ เพื่อให้ได้ปริมาณงานมากและทันการเงินงบประมาณประจำปี

3. การค้นหาหลักฐานหลักการและวิธีการอนุรักษ์อย่างไม่ถูกวิธีการกำหนดวิธีการตรวจงานไม่รัดกุมพอ และการนำวิธีการตรวจงานก่อสร้างทั่วไปมาใช้ในการอนุรักษ์โบราณสถานซึ่งไม่เหมือนกัน

4. ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี ทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยราชการองค์กรท้องถิ่น และประชาชนเท่าที่ควร

5. การรวบรัดขั้นตอนการพัฒนาบริเวณ อาจทำให้ผู้เกี่ยวข้องมีทั้งหน่วยงานราชการและเอกชนต้องเดือดร้อนและเผชิญหน้ากับปัญหาทันทีอาจทำให้มีการขัดขวางพัฒนา

การควบคุมสภาพแวดล้อม

สภาพแวดล้อมระยะใกล้ที่อยู่ในเขตโบราณสถานหรือแหล่งศิลปกรรม อาจกำกับดูแลได้โดยการออกแบบผังบริเวณพร้อมกับการจัดภูมิทัศน์ ส่วนสภาพแวดล้อมระยะไกลที่อยู่นอกเขตโบราณสถาน โดยใช้วิธีการควบคุมสภาพแวดล้อม โดยการสร้างความเข้าใจหรือการใช้ข้อบังคับทางกฎหมายทั้งจูงใจให้ปฏิบัติในสิ่งที่ต้องการและห้ามไม่ให้ปฏิบัติในสิ่งที่ไม่ต้องการให้ปฏิบัติมาตรการต่างๆ มีทั้ง การยินยอม (Permissive) การบังคับ (Directive) การสนับสนุน (Supportive) และการเร่งรัด (Active) ดังนั้นการควบคุมสภาพแวดล้อมควรเริ่มต้นดังนี้

1. การสร้างจิตสำนึกการอธิบายซ้ำๆ เพื่ออย่าให้สอบถามและต้องการศึกษาเพิ่มขึ้นนอกจากนี้ ต้องมีการรณรงค์ให้เข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยใช้สื่อต่างๆ ได้แก่ การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับกลุ่มอายุ อาทิ วิทยุ รายการของประชากรแต่ละกลุ่มอย่างต่อเนื่องโดยมีวัตถุประสงค์เดียวกัน คือ ปลูกจิตสำนึกให้เห็นคุณค่าของโบราณสถานทุกประเภท

2. การใช้สิ่งแวดล้อมปกป้องคุ้มครองแหล่งศิลปกรรมและงานศิลปกรรม วิธีการนี้ใช้ได้กับการปฏิบัติงานออกแบบผังบริเวณหรือชุมชนเมืองเอง ผู้ออกแบบสามารถออกแบบสิ่งแวดล้อมมิให้ทำลายองค์ประกอบของชุมชนเมืองเอง ได้แก่ คูเมือง กำแพงเมือง บ่อม ประตูกุณน อาคาร สาธารณะและอาคารอยู่อาศัย โดยคำนึงถึงขนาดของชุมชนเมือง (Size) ขนาดส่วนมนุษย์ (Landmark) สภาพแวดล้อมเมือง (Urban Environment) และจินตภาพของเมือง (Image of City)

3. การเสริมสร้างความสง่างามให้แหล่งศิลปกรรม การจัดสภาพแวดล้อมมีหลักการในการจัดโดยทั่วไป ได้แก่ การสร้างความกลมกลืนและเป็นตัวเชื่อมระหว่างแหล่งศิลปกรรม กับสภาพแวดล้อมข้างนอก แต่ทั้งนี้ต้องให้แหล่งศิลปกรรมเด่นและภูมิฐานเหมาะสม

4. การบำรุงรักษาและการกำกับดูแลเขตสิ่งแวดล้อม ขั้นตอนนี้สำหรับเขตสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมที่ได้ปรับปรุงสภาพค่อนข้างสมบูรณ์แล้ว เขตสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและสำหรับศิลปกรรมเดี่ยวจะมีปัญหาไม่มาก

5. การประเมินการปฏิบัติงาน ในการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอนต้องมีการประเมินผลงานเป็นช่วงๆ ซึ่งอาจกำหนดได้ตามความเหมาะสมของประเภทของงาน ปริมาณของงานและช่วยระยะเวลาปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพื่อตรวจสอบความผิดพลาดและปัญหาต่างที่อาจจะเกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติงานมีความต่อเนื่องโดยไม่ชะงักหรือหากเกิดปัญหาในการปฏิบัติงานก็สามารถแก้ไขได้ทันและปฏิบัติต่อไป

การร่วมมือปฏิบัติงานขององค์กรที่เกี่ยวข้อง

การดูแลรักษาโบราณสถานและสภาพแวดล้อมเป็นงานใหญ่และเป็นของส่วนรวม การดูแลรักษาจึงเป็นหน้าที่ของบุคคลหลายฝ่ายที่ต้องร่วมมือกัน จึงจะทำให้การอนุรักษ์โบราณสถานและสภาพแวดล้อมบรรลุผลตามวัตถุประสงค์

การปฏิบัติงานของภาครัฐบาล

หน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาโบราณสถานและสภาพแวดล้อม เป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายและแนวทางการพัฒนาระดับต่างๆ ว่าบริเวณใดในภูมิภาคและจังหวัดจะพัฒนาเชิงเศรษฐกิจและบริเวณใดจะพัฒนาเชิงอนุรักษ์ระดับใดหน่วยงานส่วนกลางต่างๆ ได้แก่

1. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งประเทศภูมิภาคและจังหวัด

2. กรมผังเมือง ทำแผนพัฒนาภูมิภาค จังหวัด และเมือง โดยผังภาค ผังโครงสร้างจังหวัด ผังเมืองรวม ผังเมืองเฉพาะ ผังเมืองพัฒนาชุมชน ผังตำบล และผังเฉพาะกิจ

3. กรมศิลปากร ทำแผนแม่บทในการอนุรักษ์และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมภายใต้แผนการศึกษาการศาสนาและการวัฒนธรรมของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

4. สำนักนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ทำแผนการจัดการอนุรักษ์และปรับปรุงสภาพแวดล้อมเมืองเก่าต่างๆ เพื่อปกป้องคุ้มครองเมืองเก่า มิให้มีการพัฒนาเมืองเก่ามากเกินไปจนทำลายโบราณสถานและแหล่งประวัติศาสตร์โบราณคดี

5. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ทำแผนการท่องเที่ยวภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวอาจทำในรูปภูมิภาคและจังหวัด

6. หน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องเฉพาะบางเรื่อง เช่น กรมทางหลวง เกี่ยวข้องกับการตัดถนนขยายถนน ซึ่งอาจทำโดยไม่คำนึงถึงโบราณสถานและแหล่งประวัติศาสตร์โบราณคดี

หน่วยงานท้องถิ่น เป็นหน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่โบราณสถานและแหล่งประวัติศาสตร์โบราณคดี ซึ่งมีหน้าที่ปกป้อง คุ้มครองโบราณสถานและมรดกทางศิลปกรรมโดยตรง ได้แก่ เทศบาลระดับต่างๆ สุขาภิบาล ซึ่งต้องกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่จะปกป้อง คุ้มครองโบราณสถานและสภาพแวดล้อมให้ชัดเจนในแผนพัฒนาต่างๆ

การปฏิบัติงานของภาคเอกชน

1. องค์กรพัฒนาเอกชน (Non government Organization) คือ องค์กรอิสระมีลักษณะและวัตถุประสงค์เฉพาะตัว องค์กรดังกล่าวเกิดขึ้นจากการรวมบุคคล ความคิด และ ทรัพยากรต่างๆ มาปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์อย่างต่อเนื่อง ได้แก่มูลนิธิ สมาคม ปัจจุบัน องค์กร พัฒนาเอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกับรัฐบาลในทุกระดับและทุกงานที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม

2. นักวิชาการอิสระ ได้แก่ ผู้มีความรู้จากส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่ได้อยู่ในองค์กรพัฒนาเอกชน หรือผู้ที่มีความเห็นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กรพัฒนาเอกชน ในหลายเรื่อง แต่จะเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นเฉพาะเรื่องที่น่าสนใจ เป็นต้น

เบญจมาศ อุทก (2549) ได้กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมหมายถึง เป็นการใช้เวลาในการท่องเที่ยวแสวงหาความรู้ด้านวิทยาการเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาติต่างๆ หรือเพื่อศึกษาชีวิตความเป็นอยู่ในแง่มานุษยวิทยา และสังคมวิทยา หรือเพื่อชมโบราณสถานที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์

5. การท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอันเป็นทางเลือกหนึ่งท่ามกลางกระแสการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากพื้นที่เกษตรกรรมนอกจากจะมีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติเอื้อให้เกิดบรรยากาศของความสดชื่นรื่นรมย์ ยังเป็นที่รวมแห่งองค์ความรู้ เทคโนโลยี กระบวนการถ่ายทอด และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยหล่อหลอม รวมเป็นวิถีเกษตรที่มีเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาเยือนหรือเที่ยวชมพื้นที่เกษตรเพื่อสัมผัสธรรมชาติและวิถีชีวิตที่แตกต่างอีกแบบหนึ่ง นอกจากนี้ยังส่งผลให้เกิดรายได้แก่เกษตรกรจากการขายผลผลิตทางการเกษตรและบริการท่องเที่ยว สำหรับประเทศไทยการท่องเที่ยวเชิงเกษตรนับเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศรูปแบบหนึ่งที่มีความนิยมนักมาก

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2544)

รูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรไว้ว่ามี 10 รูปแบบ

1. รูปแบบการทำนา โดยเฉพาะที่ใช้วัฒนธรรมดั้งเดิมในการเตรียมดินและเก็บเกี่ยว เช่นการใช้กระบือหรือโคไถนา การเก็บเกี่ยวและการนวดโดยใช้แรงงานคนและการประกอบอาชีพได้แก่ การเพาะเห็ด ยกยอ ตกปลา เป็นต้น

2. รูปแบบเกษตรผสมผสาน ได้แก่การปลูกผักปลอดสารพิษร่วมกับผลไม้และชุดบ่อเลี้ยงปลา หรือทำนาควบคู่ไป สามารถทำผักสลัด ขายผลไม้ ปิ้งปลา ขายให้กับนักท่องเที่ยวได้

3. รูปแบบสวนผลไม้ ซึ่งไม้ผลของไทยเป็นที่นิยมของชาวต่างชาติ ได้แก่ มะม่วง ส้มโอ ชมพู่ พบปลูกกันมากบริเวณจังหวัดระยอง จันทบุรี ปราจีนบุรี ซึ่งสามารถจัดเทศกาลชิมผลไม้ของแต่ละจังหวัดได้ โดยกรรมวิธีเก็บที่หลากหลาย

4. รูปแบบไม้ดอกไม้ประดับ ได้แก่สวนกล้วยไม้ที่จังหวัดนครปฐม ราชบุรี แปลงกุหลาบที่จังหวัดนครปฐม จังหวัดตาก เชียงใหม่ และสวนไม้ดอกไม้ประดับที่เชียงใหม่ เชียงราย

5. รูปแบบเกษตรเชิงอนุรักษ์รักษาสผสมผสานกับวัฒนธรรมชาวไทยภูเขา ซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรหลายจังหวัด เช่น สวนชา สวนเมี่ยง

6. รูปแบบการศึกษาและศูนย์วิจัยทดลองของหน่วยงานราชการต่างๆ ได้แก่ศูนย์ศึกษาห้วยฮ่องไคร้จังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์พัฒนาเขาหินซ้อนในจังหวัดฉะเชิงเทรา

7. โครงการหลวงและโครงการตามพระราชดำริ ได้แก่โครงการดอยคำ

8. รูปแบบชุมชนเกษตรกร ได้แก่ชุมชนประมง ชุมชนชาวสวนยาง

9. รูปแบบเกษตรหรือฟาร์มของเอกชน ได้แก่สวนสามพรานในจังหวัดนครปฐม

10. รูปแบบตลาดการเกษตรกร ได้แก่ ตลาดดำเนินสะดวกจังหวัดราชบุรี

ยุวดี นีรัตน์ตระกูล (2536) ได้กล่าวไว้ว่าการท่องเที่ยวที่มีการนำฐานทรัพยากรทางการเกษตร อันเป็นกิจกรรมดั้งเดิมแห่งการดำรงชีวิตของมนุษย์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเดินทางท่องเที่ยว ซึ่งนอกเหนือจากการได้พักผ่อน ผ่อนคลายความตึงเครียดในชีวิตประจำวันแล้วยังนำมาซึ่งการเรียนรู้ การสร้างความเข้าใจ ทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกรรม

จำไพพรรณ แก้วสุริยะ (2544) ได้กล่าวไว้ว่าการท่องเที่ยวไปยังพื้นที่เกษตรกรรมเพื่อชื่นชมความสวยงาม ความสำเร็จและเพลิดเพลินในสวนเกษตร ได้ความรู้และได้ประสบการณ์ใหม่ๆ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2544) ได้ให้ความหมายการท่องเที่ยวที่มุ่งความสนใจไปยังกิจกรรมทางการเกษตรหรือสภาพแวดล้อมทางการเกษตรเป็นหลัก โดยมีความพร้อมใน

การดำเนินการสามารถควบคุมและดำเนินการปัจจัยภายในและภายนอกของแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งมีกลไกกระจายรายได้ไปยังเกษตรกร

6. การตลาดการท่องเที่ยว

การตลาดการท่องเที่ยว (Marketing of Tourism) เป็นการตลาดระดับจุลภาค หรือการตลาดของผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยว

ธรรมนุญ ประจวบเหมาะ (2529, หน้า 4-5) ได้ให้ความหมายว่า “การศึกษาองค์ประกอบ(การผลิตและการบริโภคสินค้าและบริการ) ทางการท่องเที่ยว เพื่อใช้กำหนดสู่ทางในการพัฒนาสินค้าทางการท่องเที่ยวและส่งเสริมให้เกิดนักท่องเที่ยว โดยมีองค์ประกอบสำคัญคืออุปสงค์ทางการท่องเที่ยว(Tourism Demand) และอุปทานทางการท่องเที่ยว(Tourism Supply)”

วินิจ วีรยางกูร (2532, หน้า 83) ได้ให้ความหมายว่า “ปรัชญาทางการจัดการที่มุ่งเน้นไปสู่ความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยอาศัยการวิจัยทางการตลาด การพยากรณ์ การคัดเลือกทรัพยากรการท่องเที่ยวที่กำลังอยู่ในความต้องการเพื่อให้ธุรกิจได้รับประโยชน์สูงสุดในการเสนอบริการแก่นักท่องเที่ยว”

Alastair M. Morrison (1989, หน้า 4) ได้ให้ความหมายว่า “กระบวนการการจัดการวางแผนงานอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการต้อนรับ (Hospitality and Travel Industry) ที่กระทำอย่างเป็นลำดับและต่อเนื่องการวิจัย การปฏิบัติการ การควบคุม และประเมินกิจกรรมที่คิดขึ้น เพื่อตอบสนองความจำเป็นความต้องการความพอใจของลูกค้า และบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร”

องค์การท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization) (Coltman, 1989, หน้า 11) ได้ให้ความหมายว่า “ ปรัชญาของการจัดการให้ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยการวิจัย การพยากรณ์ และการเลือกสรรผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับตลาด

Victor T.C. Middleton (1994, หน้า 11) ได้ให้ความหมายว่า “การศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยว(อุปสงค์) และการจัดการองค์ประกอบที่สำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (อุปทาน) ให้สอดคล้องกับอุปสงค์โดยให้ความสำคัญของส่วนประสมการตลาด (Marketing Mix) เป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยง”

ส่วนประสมการตลาด (Marketing Mix) หมายถึง ปัจจัยทางการตลาดที่สามารถควบคุมได้ซึ่งบริษัทต้องใช้ร่วมกันเพื่อสนองความต้องการของลูกค้า

1. ผลิตภัณฑ์ (Product)
2. ราคา (Price)
3. การจัดจำหน่าย (Place or Distribution)
4. การส่งเสริมทางการตลาด (Promotion)

ส่วนผสมทางการตลาดนี้ถือเป็นปัจจัยภายใน และเป็นเครื่องมือทางการตลาดที่บริษัทสามารถควบคุมได้ ซึ่งถ้าใช้ให้ถูกต้องเหมาะสมกับตลาดเป้าหมาย และสัมพันธ์กับปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ ก็จะประสบความสำเร็จในการจำหน่ายสินค้าและบริการ

แผนภาพข้างล่างนี้จะแสดงความเชื่อมโยงระหว่างอุปสงค์ อุปทานการท่องเที่ยวและอิทธิพลของการตลาดการรู้ถึงความต้องการพฤติกรรมการซื้อของนักท่องเที่ยวทุกประเภท (Market Demand) มีความสำคัญต่อการจัดหาสินค้าและบริการ (Product Supply) ให้ตรงกับความต้องการนั้นๆ มากที่สุด การจัดกิจกรรมทางการตลาดโดยใช้ส่วนประสมทางการตลาด 4 Ps หรือมากกว่า จึงมุ่งเน้นไปที่ผู้บริโภคเป็นสำคัญ ถ้านักท่องเที่ยวเดินทางมาส่วนตัว (FIT) อาจได้รับอิทธิพลจากการตลาดน้อยเพราะนักท่องเที่ยวตัดสินใจและวางแผนการเดินทางเอง แต่นักท่องเที่ยวที่ซื้อทัวร์เหมา (Package Tour) เป็นผู้กำหนดเองเกือบทั้งหมด

ภาพ 4 แสดงความเชื่อมโยงระหว่างอุปสงค์ อุปทาน และอิทธิพลของการตลาด

ที่มา ดัดแปลงจาก Middleton T.C. 1994. Marketing in Travel and Tourism. (2nd ed.)

Oxford : Heinemann Professional Publishing, p. 11

การแบ่งส่วนตลาด (Market Segmentation) หมายถึง กระบวนการแบ่งตลาดทั้งหมด ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกัน สำหรับผลิตภัณฑ์ใดผลิตภัณฑ์หนึ่งออกเป็นส่วนเล็กๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน และจะเลือกกำหนดเป็นตลาดเป้าหมายเพื่อที่จะวางแผนพัฒนาผลิตภัณฑ์ และกำหนดส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix-4Ps) อื่นๆ ให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่เลือกไว้แล้วเมื่อแบ่งส่วนตลาดแล้วจะได้ส่วนของตลาด (Market Segment) กลุ่มของผู้ซื้อที่มีความต้องการผลิตภัณฑ์ที่เหมือนกันตลาดเป้าหมาย (Target Market) กลุ่มผู้บริโภคที่ธุรกิจวางแผนที่จะเข้าไปตอบสนองความต้องการส่วนถือครองตลาด (Market Share) ส่วนของตลาดที่ธุรกิจสามารถเข้าควบคุมได้ หรืออัตราส่วนยอดขายการกำหนดตำแหน่งผลิตภัณฑ์ในตลาด (Market Positioning) กิจกรรมการสร้างตำแหน่งทางการแข่งขันสำหรับผลิตภัณฑ์และรายละเอียดของส่วนประสมการตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์การแบ่งส่วนตลาดในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวหมายถึง การแบ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวออกเป็นหลายๆ กลุ่มตามลักษณะความต้องการ ความสนใจ และตามลักษณะที่คล้ายคลึงกันของนักท่องเที่ยวออกเป็นตลาดย่อยเพื่อกำหนดเป็นตลาดเป้าหมาย แล้ววางแผนพัฒนาผลิตภัณฑ์ และใช้วิธีการหรือกิจกรรมทางการตลาดที่เหมาะสมเพื่อตอบสนองความต้องการนั้นๆ ให้นักท่องเที่ยวได้รับความพอใจ และเพื่อให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ

ลักษณะของตลาดการท่องเที่ยว

ตลาดการท่องเที่ยวเป็นตลาดบริการที่ลูกค้ามีอิสระในการเลือกบริโภคสินค้าและบริการมากที่สุดมีองค์ประกอบดังนี้

1. ผู้ซื้อ หมายถึง นักท่องเที่ยวที่ซื้อสินค้าท่องเที่ยวและเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ นักท่องเที่ยว นักทัศนาจร ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ ความต้องการเดินทางท่องเที่ยว และบริโภคสินค้าการท่องเที่ยวมีความยืดหยุ่นและเปลี่ยนแปลงสูงมาก เนื่องจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม ราคาการท่องเที่ยว ฤดูกาล สมัยนิยม รสนิยม ทัศนคติ ความต้องการท่องเที่ยวแบ่งออกเป็น 3 ประเภท

1.1 ความต้องการปัจจุบัน (Actual Demand) หมายถึง ความต้องการเดินทางท่องเที่ยว มีความพร้อม และเต็มใจที่จะจ่ายค่าสินค้าและบริการที่กำหนดไว้ในขณะนั้น

1.2 ความต้องการที่มีแนวโน้ม (Potential Demand) หมายถึง นักท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มที่จะเดินทางเพราะความต้องการอยู่แล้ว แต่ขาดองค์ประกอบอื่น เช่น เงิน เวลา และการจัดการเพื่อการเดินทาง

1.3 ความต้องการที่อาจเกิดขึ้นได้ (Deferred Demand) ความต้องการเดินทางท่องเที่ยวอยู่ในส่วนลึกของจิตใจทุกคน แต่ไม่มีความรู้ หรือไม่มีข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ที่น่าสนใจ ความต้องการแบบนี้อาจชักจูงได้ง่าย โดยอาศัยการประชาสัมพันธ์

2. ผู้ขาย หมายถึง หมายถึง ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว หรือผู้จัดรายการนำเที่ยวนั้นเอง เช่น ที่พัก ร้านอาหาร แหล่งท่องเที่ยว ฯลฯ ให้นำมารวบรวมทำเป็นรายการท่องเที่ยว และขายสินค้าหรือบริการให้แก่ผู้ซื้อดังนี้

2.1 ขายตรงให้แก่นักท่องเที่ยว (Direct Sales)

2.2 ขายให้แก่ผู้ผลิตรายการนำเที่ยวแบบเหมาจ่าย (Tour Operator)

2.3 ขายให้แก่บริษัทตัวแทนจำหน่าย (Travel Agent)

3. สินค้าและบริการ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

3.1 สินค้าที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

3.2 สินค้าที่มนุษย์สร้างขึ้น

การพัฒนาที่ยั่งยืนและการมีส่วนร่วม

การพัฒนาที่ยั่งยืน(Sustainable Development) หมายถึง "การตอบสนองความต้องการของคนรุ่นปัจจุบัน โดยไม่มีผลกระทบต่อความต้องการของคนรุ่นต่อไปในอนาคต" เนื่องจากทุกครั้งที่มีการตอบสนองความต้องการของคนรุ่นปัจจุบัน ต้องมีการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะส่งผลกระทบต่ออนาคต

การพัฒนาที่ยั่งยืนจึงเป็นแนวคิดในการแก้ปัญหานี้ โดยการพยายามอนุรักษ์ธรรมชาติไว้ ในลักษณะที่เป็นส่วนรวมหรือมหภาค คือ หากมีความจำเป็นที่จะดำเนินการให้กระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมในที่ใดที่หนึ่ง ก็จะต้องเสริมสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมในที่อื่นๆ เป็นการชดเชยเพื่อให้ในแง่มหภาคของคุณภาพสิ่งแวดล้อม

วิวัฒน์ชัย อุตถากร คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ นิธดา (มติชนรายวัน วันที่ 17 กรกฎาคม 2546) การพัฒนาที่ยั่งยืน" ในทรรศนะของผู้เขียน หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของสังคมและของสถาบันต่างๆ ทางสังคม เช่น (สถาบันทางเศรษฐกิจ, การเมือง, การศึกษา, สื่อมวลชน ฯลฯ) ในหลายมิติตลอดจนทัศนคติ ค่านิยมและระบบคุณค่า เป็นการเปลี่ยนแปลงจากเชิงปริมาณไปสู่เชิงคุณภาพให้ดียิ่งขึ้น ปลอดภัยจากระบบผูกขาดทางเศรษฐกิจและผูกขาดอำนาจทางการเมือง ใช้อำนาจต่อระบบเศรษฐกิจนั้น ให้สามารถเพิ่มผลผลิตอย่างมีคุณภาพระหว่างคนกับสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี โดยมีการแบ่งปันผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเป็นธรรม สร้างความเสมอภาคทางโอกาส ขจัดความยากจน การพัฒนาที่สนองต่อความต้องการของคนในรุ่นปัจจุบัน โดยไม่ทำให้คนรุ่นต่อไปในอนาคตต้องประนีประนอมยอมลดทอนความสามารถในการที่จะตอบสนองความต้องการของตนเอง"

แต่ที่ดูจะเข้าใจง่ายขึ้น ก็คือคำอธิบายตามแนวคิดของพระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต) ที่อธิบายไว้ว่า "การพัฒนาที่ยั่งยืนมีลักษณะที่เป็นบูรณาการ คือทำให้เกิดเป็นองค์รวม หมายความว่า องค์ประกอบทั้งหลายที่เกี่ยวข้องจะต้องมาประสานกันครบองค์ และมีลักษณะอีกอย่างหนึ่ง คือ มีดุลยภาพ หรือพูดอีกนัยหนึ่ง คือ การทำให้กิจกรรมมนุษย์สอดคล้องกับเกณฑ์ของธรรมชาติ"

ถ้าจะแปลความให้เข้าใจง่ายขึ้นไปอีก เพื่อให้เข้าใจถึงการพัฒนาที่ยั่งยืนของไทยก็คือ "การพัฒนาที่ยั่งยืน จะต้องเป็นการพัฒนาที่ก่อให้เกิดความสมดุลหรือมีปฏิสัมพันธ์ที่เกื้อกูลกันในระหว่างมิติอันเป็นองค์ประกอบที่จะทำให้ชีวิตมนุษย์อยู่ดี มีสุขคือ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม จิตใจ รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งต่อคนในรุ่นปัจจุบันและคนรุ่นอนาคต"

สภพันธ์ ชิตานนท์ (2549) การพัฒนาที่ยั่งยืนคือ องค์ประกอบทั้งหลายที่เกี่ยวข้องจะมาประสานกันครบองค์ และมีลักษณะอีกอย่างหนึ่งคือ มีดุลยภาพ กล่าวคือธรรมชาติแวดล้อมกับเศรษฐกิจจะต้องบูรณาการเข้าด้วยกัน จะทำให้เกิดสภาพที่เรียกว่าเป็นภาวะยั่งยืนทั้งในทางเศรษฐกิจและในทางสภาพแวดล้อม การคุ้มครองสภาพแวดล้อมควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยใช้มนุษย์เป็นแกนกลางการพัฒนาเพื่อสร้างให้เกิดความสมดุล ระหว่างคนธรรมชาติ และสรรพสิ่ง เพื่อให้อยู่ร่วมกันด้วยความเกื้อกูลกัน ไม่ทำลายล้างกันทุกสิ่งในโลกก็จะอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ส่งผลต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง

วิทัศน์ ศรีสุวรรณเกศ (2546) การพัฒนาที่ยั่งยืน หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของสังคมและของสถาบันต่างๆ ทางสังคม เช่น สถาบันเศรษฐกิจ การเมือง ฯลฯ ในหลายมิติ และต้องปลอดจากการผูกขาดของเศรษฐกิจและการเมือง การพัฒนาที่ยั่งยืนนี้จะเอื้ออำนวยต่อระบบเศรษฐกิจนั้นจะสามารถเพิ่มผลผลิตอย่างมีดุลยภาพ ระหว่าง คน สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี โดยมีการแบ่งปันผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเป็นธรรม สร้างความเสมอภาคทางโอกาส บนพื้นฐานเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ดังนั้นการพัฒนาที่ยั่งยืนจึงเกิดขึ้นเพื่อทางเลือกใหม่สำหรับการพัฒนาประเทศที่เป็นจุดหลัก แตกต่างจากกรอบคิดกระแสหลัก จากแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน ผู้วิจัยขอนำเสนอแนวคิดด้านการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม(EIA)

พยอม ธรรมบุตร (2546, หน้า 17) ได้กล่าวถึงแนวคิดของการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment) หรือเรียกย่อๆ ว่า EIA ดังนี้

EIA หมายถึง การจำแนกแยกแยะสิ่งแวดล้อมทุกชนิด ทุกประเภทในระบบนิเวศที่ต้องการศึกษาและพัฒนา ซึ่งการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและการวิเคราะห์ผลกระทบของ

ระบบนิเวศเป็นเครื่องมือสำคัญในการคาดคะเนข้อดีและข้อเสียของโครงการพัฒนาระบบนิเวศแนวทางการแก้ไขและการจัดการระบบนิเวศให้อยู่ในรูปธรรมนอกจากนี้ข้อมูลการประเมินผลกระทบสามารถใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจสำหรับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนของรัฐบาล

ความสำคัญและหลักการของการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ปัจจุบันทรัพยากรธรรมชาติได้ถูกใช้เป็นอย่างมากเพื่ออำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของมนุษย์ ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติเกิดการเปลี่ยนแปลงและก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติลดลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติมนุษย์จึงคิดหาทางแก้ไขและปรับปรุงทรัพยากรธรรมชาติให้มีชนิด ปริมาณ คุณภาพและทรัพยากรธรรมชาติมีระยะเวลาการใช้ประโยชน์สำหรับมนุษย์และสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องและยาวนาน ดังนั้น มนุษย์จึงคิดหามาตรการในการควบคุมเพื่อป้องกันไม่ให้สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือทรัพยากรตามธรรมชาติต้องเกิดมลพิษสิ่งแวดล้อม โดยการกำหนดให้เจ้าของโครงการที่ต้องการพัฒนาประเทศชาติตามประกาศของกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ต้องทำการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมจึงเปรียบเสมือนเครื่องมือที่สำคัญของการจัดการและบริหารสิ่งแวดล้อม

ระบบนิเวศที่สมดุลธรรมชาติ คือ ระบบนิเวศที่องค์ประกอบของระบบทั้งสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิตสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ นั่นคือ ระบบนิเวศสามารถถ่ายทอดสารอาหารและพลังงานเป็นไปตามกฎสปีดเปอร์เซ็นต์ การหมุนเวียนธาตุอาหารของธาตุต่างๆ มีการหมุนเวียนแบบเป็นวัฏจักรทำให้มนุษย์ได้รับประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมหรือปัจจัยสี่และปัจจัยห้าจากองค์ประกอบของระบบนิเวศแบบยั่งยืน

ระบบนิเวศปราศจากมลพิษสิ่งแวดล้อม หากมนุษย์มีการพัฒนาสิ่งแวดล้อมไม่สอดคล้องกับหลักการพื้นฐานทางนิเวศวิทยาแล้วย่อมทำให้ระบบนิเวศเกิดมลพิษสิ่งแวดล้อม ดังนั้นมนุษย์จึงต้องศึกษาหาแนวทางในการกำจัด มลพิษ มลสาร สารปนเปื้อนที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาประเทศชาติด้วยกระบวนการทางกายภาพ เคมี ชีววิทยาและกายภาพ-เคมีแบบเป็นวัฏจักรหรือผสมผสานหรือยั่งยืนหรือแบบปิดแล้ว ย่อมส่งผลให้คุณภาพชีวิตของมนุษย์ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ และจิตใจดี มนุษย์สามารถอาศัยอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข ไม่ก่อให้เกิดปัญหาทางสังคม เช่น อาชญากรรม คอร์รัปชัน เป็นต้น

ดังนั้น นักการจัดการหรือนักวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมและประชาชนต้องเรียนรู้สิ่งแวดล้อมที่ต้องการพัฒนาให้เข้าใจอย่างทอ้งแท้ด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ทั้งในระดับพื้นฐานและระดับประยุกต์ เพื่อให้รู้ถึง ขั้นตอน กลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระบบนิเวศทำให้มนุษย์ได้มาซึ่งภาพที่พึงปรารถนาและมีประสิทธิภาพต่อโครงสร้างระบบนิเวศ โดยโครงสร้างระบบนิเวศทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตสามารถทำงานได้ตามบทบาทและหน้าที่ได้เป็นปกติ

ขั้นตอนการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA)

เมื่อใดที่เจ้าของโครงการต้องการพัฒนาสิ่งแวดล้อมต่างๆ ในระบบนิเวศ สำหรับตอบสนองปัจจัยสี่และปัจจัยห้าให้เพียงพอต่อความต้องการของมนุษย์ รัฐบาลต้องมีมาตรการควบคุมโดยการกำหนดให้เจ้าของโครงการทำการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับองค์ประกอบของระบบนิเวศ เพื่อให้ทราบถึงสถานภาพ สิ่งแวดล้อม สาเหตุ ผลกระทบ และแนวทางการแก้ไข ตลอดถึงแนวทางการจัดการระบบนิเวศของโครงการย่อยๆ หลังจากนั้นนำผลที่ได้จากการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมมาทำการวิเคราะห์ร่วมกันทั้งโครงการว่ามีผลกระทบด้านใดบ้าง นอกจากนี้สามารถนำผลที่ได้จากการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมไปใช้ในการช่วยการตัดสินใจของรัฐบาลต่อไปว่าควรทำการพัฒนาโครงการหรือไม่อย่างไร พร้อมหามาตรการแนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

หลักการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมต้องยึดแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม คือ ต้องทำการศึกษาวิจัยระบบนิเวศที่จะพัฒนาก่อนการตัดสินใจในการพัฒนาสิ่งแวดล้อม เพื่อประกันคุณภาพของสิ่งแวดล้อม การป้องกันปัญหาในระยะยาว การดำเนินการทางเศรษฐศาสตร์ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และเพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบยั่งยืน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน

การประเมินผลกระทบเชิงยุทธศาสตร์ (SEA)

กระบวนการพัฒนา อี.ไอ.เอ (EIA) สู่ เอส.อี.เอ (SEA)

พยอม ธรรมบุตร (2546, หน้า 18-19) ได้กล่าวถึงการประเมินผลกระทบเชิงยุทธศาสตร์ ซึ่งเป็นเพียงการคิดการณ์ล่วงหน้า หรือ การทำการพัฒนาไปล่วงหน้าไปก่อนในจินตนาการว่าจะเกิดอะไรขึ้นบ้าง ถ้าทำการพัฒนาตามโครงการ การใช้ อี.ไอ.เอ ประเมินผลกระทบจึงเป็นการขาดการชี้แนะ ให้ย้ายโครงการไปในที่ๆ ก่อให้เกิดผลกระทบน้อยที่สุด หรือการย้ายโครงการไปจากสถานที่ๆ เปราะบางที่สุดในด้านสิ่งแวดล้อม และโครงการ อี.ไอ.เอ นั้นจะไม่พิจารณาถึงผลกระทบที่สะสมและผลกระทบในภาพรวมของการพัฒนาทั้งหมด ตลอดจนผลกระทบต่างๆ ซึ่งโครงการพัฒนาอาจก่อให้เกิดขึ้นได้

1. โครงการ อี.ไอ.เอ ไม่สามารถ เสนอแนวทางเลือกหรือมาตรฐานการป้องกันผลกระทบที่สมบูรณ์ได้ เพราะทางเลือกที่เสนอนั้นอาจมีข้อจำกัดและไม่สามารถเลือกได้ ดังนั้นโครงการพัฒนามักจะมีความเฉพาะด้าน และมีการตัดสินใจที่เปลี่ยนแปลงไม่ได้แล้วตั้งแต่เริ่มทำโครงการ อี.ไอ.เอ และไม่สามารถพิจารณาถึงผลกระทบของการปฏิบัติในโครงการนั้น ซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหาย และไม่อาจปรากฏอยู่ในโครงการที่ได้รับความเห็นชอบ

2. โครงการ อี.ไอ.เอ มักจะปฏิบัติเพียงระยะสั้นๆ และรวดเร็ว เนื่องด้วยมีข้อจำกัดด้านการเงิน และเวลาของการวางแผน ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลพื้นฐานที่ไม่สมบูรณ์ และโครงการ อี.ไอ.เอ มักไม่ได้เกิดจากการปรึกษาหารือกับชุมชนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องและจริงจัง ด้วยข้อจำกัดด้านเวลา ตลอดจนความจริงจังในการให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในกระบวนการ ของการประเมินผลกระทบอันหนึ่งการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ จึงเป็นสิ่งที่ต้องลงมือทำกันตั้งแต่วางแผนที่จะมีการตัดสินใจว่าจะทำหรือไม่ทำโครงการ และเป็นการรวบรวมประเมินผลกระทบของทุกๆ โครงการในของทุกๆ บริเวณที่จะเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนา ซึ่งการใช้ยุทธศาสตร์ประเมินผลกระทบในลักษณะดังกล่าวสามารถทำให้มีการประเมินทางเลือกที่หลากหลายได้อย่างเต็มที่ โดยผลกระทบสะสมและภาพรวมจะถูกประมวลได้โดยรอบ ทำให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีโอกาสร่วมรับรู้ และแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวางอย่างจริงจัง ในกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการต่างๆ นั้นจะเป็นไปในลักษณะป้องกันผลกระทบไม่ให้เกิดขึ้น เพื่อพัฒนาสู่ความยั่งยืนในอนาคต

การประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์ (SEA) ได้แบ่งเป็น 4 ระดับ ได้แก่

1. การประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์ที่ระดับฐาน คือ ระดับโครงการ ได้แก่การทำ อี.ไอ.เอ ของโครงการ(Project)

2. การประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์ที่ระดับที่สอง คือ ระดับกลุ่มโครงการ หรือระดับโปรแกรม ได้แก่การกำหนดยุทธศาสตร์ในการประเมินผลกระทบสะสมในภาพรวมของกลุ่มโครงการ คือ การทำ เอส.อี.เอ ของโปรแกรม

3. การประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์ระดับที่สาม คือ ระดับแผนงาน ได้แก่ แผนงานสำคัญที่จำเป็นต้องดำเนินงานอย่างสอดคล้องกันและภายในช่วงเวลาที่กำหนด เพื่อนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติการ คือ ระดับแผนงาน จำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ในการประเมินผลกระทบของทุกโปรแกรมที่อยู่ภายใต้แผนหลักเดียวกัน คือ การทำ เอส.อี.เอ ของแผนงานนั้นเอง

4. การประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์ระดับที่สี่ คือ ระดับนโยบาย ได้แก่การประเมินผลกระทบในระดับความคิด แรงบันดาลใจและการชี้แนะแนวทางลงสู่การปฏิบัติของโครงการพัฒนา คือการทำ เอส.อี.เอ ของนโยบาย

การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์ (SEA) การพัฒนาที่ยั่งยืน

การประเมินผลกระทบในระดับที่สูงกว่า อี.ไอ.เอ ถึง 3 ระดับนั้น สามารถ ลดปัญหาหลายประการของการทำโครงการ อี.ไอ.เอ ได้เป็นอย่างดี ดังนั้นในปัจจุบันจึงได้ปรับการทำ อี.ไอ.เอ ของระดับโครงการขยายสู่การใช้ เอส.อี.เอ เพื่อให้มีการปฏิบัติที่เหมาะสมและมียุทธศาสตร์ที่ยั่งยืน และมีการรวบรวมปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมด้านลบ การมีส่วนร่วมของประชาชน ตลอดจนความโปร่งใสของการประเมินที่เพิ่มขึ้นทุกระดับโดยเน้นให้มีขั้นตอนที่ชัดเจนของการอนุญาต และความพยายามดังกล่าวทั้งหมด เพื่อที่จะนำไปสู่การประเมินผลกระทบที่ก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

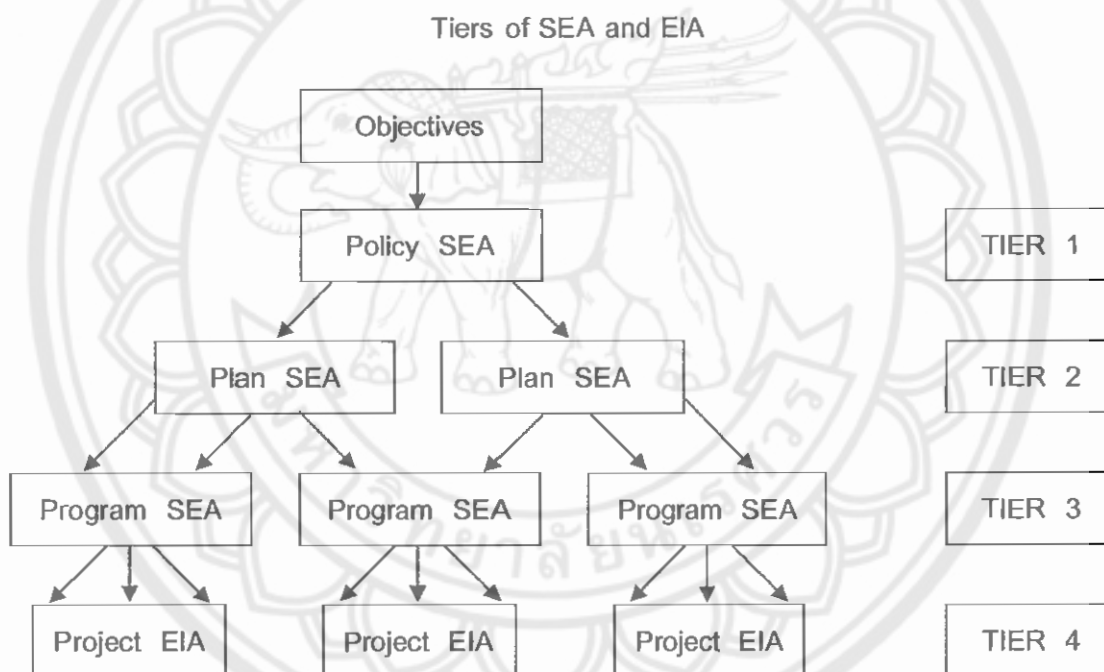
ซึ่งการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์อย่างยั่งยืนนั้น อาจนำมาประยุกต์เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนคือ

แนวทางที่ 1 แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน รูปแบบ ระดับบนสู่ระดับล่าง คือ เริ่มจากการตั้งเป้าหมายระดับบน คือ การพัฒนาที่ยั่งยืน ลงสู่การศึกษาขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่โครงการ ตลอดจนการกำหนดนโยบาย แผนงานโปรแกรม ตามลำดับชั้นลงมาจนถึงระดับโครงการ ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับหลักการต่อไปนี้

1. การให้คำมั่นสัญญาเกี่ยวกับจุดประสงค์ด้านพัฒนาที่ยั่งยืน
2. การกำหนดตัวแปรและปัจจัยที่จะทำให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้แก่ ทรัพยากรรอบเวลา และพื้นที่ เป็นต้น
3. กำหนดขีดความสามารถในการรองรับ
4. การกำหนดยุทธศาสตร์การประเมินผลกระทบ ที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย แผนงานโปรแกรม และโครงการ โดยใช้โครงการและแผนการพัฒนาทางเลือกซึ่งเคารพความสามารถในการรองรับ
5. การเลือกแนวทางการปฏิบัติที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ ด้านเศรษฐกิจและสังคมที่ดีที่สุด
6. การทำการประเมินผลกระทบของโครงการย่อย แต่ละโครงการภายใต้ขอบเขตข้อกำหนดที่ตั้งไว้โดย เอส.อี.เอ

7. การกำหนดแนวทางการประเมินผลเพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงขั้นตอนที่กล่าวมาในข้างต้น

แนวทางที่ 2 แนวทางการวางแผนสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนรูปแบบ"การเพิ่มคุณค่า (Incremental)" ซึ่งจะเป็นการวางแผนที่มีการตั้งเป้าหมายสูงสุด เช่น การพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นการเปลี่ยนจุดยืนที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเปลี่ยนหน้าที่ของเครื่องมือ จากเครื่องมือเพื่อประเมินผลกระทบ เครื่องมือเพื่อลดผลกระทบให้น้อยที่สุดเพื่อสร้างความมั่นใจว่าจะมีการพัฒนาที่ยั่งยืน ตั้งแต่ระดับฐาน คือระดับโครงการ โดยผ่าน หลักการที่มีการป้องกันสองหน้า มีนโยบาย ซึ่งจะไม่มีการเสียใจภายหลังและการประยุกต์ใช้ทดสอบที่เรียบง่ายที่บ่งบอกถึงการพัฒนาที่ยั่งยืน

ภาพ 6 แสดงการประเมินผลกระทบเชิงยุทธศาสตร์ใน 4 ระดับ

ที่มา สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (2546, หน้า 36 – 41)

แนวความคิดด้านแผนยุทธศาสตร์ท่องเที่ยว

1. การวางแผนยุทธศาสตร์

ความหมาย

การวางแผนยุทธศาสตร์ (Strategic Planning) หมายถึงกระบวนการเตรียมการขั้นตอนต่างๆ เพื่อนำองค์กรมุ่งหน้าสู่เป้าหมายหรือ สถานภาพ อันพึงปรารถนา แห่งอนาคตตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้วิธีการวางแผนยุทธศาสตร์ ส่วนใหญ่ใช้วิธีการหรือกระบวนการที่เรียกกันว่า STP ซึ่งย่อมาจากคำว่า Situation (สถานการณ์) หมายถึงการประเมินสถานการณ์ว่าขณะนี้อยู่ที่ไหน มาถึงนี้ได้อย่างไร Target (เป้าหมาย) ต้องการจะไปไหน และ Path (หนทาง) จะไปถึงที่นั่นได้อย่างไรนอกนั้นยังอาจใช้เครื่องมือ หรือวิธีการอื่นๆ เช่นการประเมินสภาพแวดล้อม การใช้วิธีการ SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Treats คือจุดแข็ง, จุดอ่อน, โอกาส สิ่ง ที่อาจเป็นปัญหาอุปสรรค) GTSM (Goals, Target, Strategies, Measures - เป้าประสงค์, เป้าหมาย, ยุทธศาสตร์, มาตรการ)

คำว่ายุทธศาสตร์ (Strategy) ยืมมาจากศัพท์ทางการทหาร เพื่อใช้ในทางธุรกิจซึ่งก็เป็นการสู้รบทางการค้า การดำเนินงานที่มีการแข่งขัน การพัฒนาแนวปฏิบัติที่จะทำให้องค์กร หรือบริษัท ของตนเกิดข้อได้เปรียบคู่แข่ง (competitive advantage)

ไมเกิล พาร์เตอร์ กูรู ทางการบริหารธุรกิจบอกว่า ยุทธศาสตร์การแข่งขัน (competitive strategy) เป็นเรื่อง "การทำอะไรให้แตกต่าง"(about being different) ยุทธศาสตร์ ที่ดีจะรวมเอาเป้าหมาย (goals) นโยบาย (policies) และกิจกรรมเกี่ยวเนื่องต่างๆ (tactics) อย่าง เป็นองค์รวมที่ลงตัว หรืออีกนัยหนึ่ง เป็นการรวมเอาเป้าหมายและวิธีการเข้าด้วยกันอย่างกลมกลืน ผู้นำ (leader) ที่ดีเป็นนักยุทธศาสตร์ เป็นผู้มองไกล กว้างและลึก มองทะลุ เห็นแนวทาง ที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพเพื่อเดินไปสู่เป้าหมาย ผู้จัดการ (manager) ที่ดีมีความสามารถ ในการจัดการอย่างมียุทธวิธี หรือกลยุทธ (tactics) ยุทธวิธี หรือกลยุทธ เป็นวิธีปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ ถ้าเปรียบกับการรบ แม่ทัพนายกอง เป็นผู้นำกองทัพ ไปรบด้วยยุทธวิธี ตามแผนยุทธศาสตร์ ที่จอมทัพ หรือผู้บัญชาการสูงสุด และคณะเสนาธิการได้วางไว้ แผนยุทธศาสตร์ (strategic plan) แผนยุทธศาสตร์ เป็นแผนการดำเนินงาน ที่ร่างขึ้นมาอย่างเป็นระบบ โดยองค์ประกอบต่างๆ สัมพันธ์ สอดคล้องกัน เป็นแผนที่มีวิสัยทัศน์ (vision) หรือภาพฝันที่วาดไว้ เป็น "การร่วมจิต" มีเป้าประสงค์ (purpose) อันแสดงถึง เจตจำนงร่วมของทุกฝ่าย หรือ "การร่วมใจ" ผนึกพลังใจของทุกฝ่าย เพื่อกระทำพันธกิจ (mission) อันถือเป็นหน้าที่รับผิดชอบ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ (objectives) ที่ตั้งไว้เป็นรายละเอียดเพื่อให้เกิดผลกระทบ (outcome) และได้ผลลัพธ์ (output) ที่พึงประสงค์

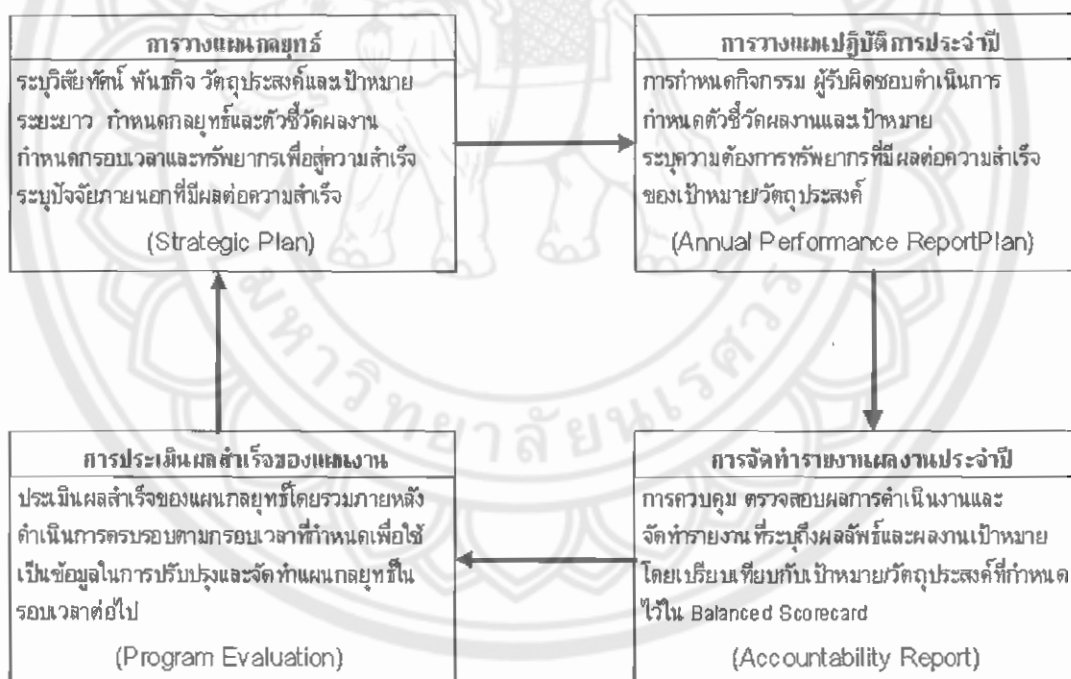
แผนยุทธศาสตร์ (Strategic Plan) คือ

1. เอกสารที่ระบุ วิสัยทัศน์ (Vision) ภารกิจ (Mission) และกลยุทธ์ (Strategies) ต่างๆ ในการดำเนินงานขององค์กรหนึ่งๆ

2. เป็นแผนระยะยาว ที่บอกถึงทิศทาง การดำเนินงานขององค์กร สำหรับใช้เป็น เครื่องมือในการประสาน และกำกับติดตามการดำเนินงานในส่วนงานต่างๆ ขององค์กรให้เป็นไป ในทิศทาง และจังหวะเวลาที่สอดคล้องกัน

3. เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นจากการวิเคราะห์สภาพการณ์ภายนอก และภายในขององค์กร เพื่อคาดคะเนแนวโน้มของสถานการณ์ และกำหนดแนวทางการดำเนินการขององค์กรให้ สอดคล้องเหมาะสมกับแนวโน้มของสถานการณ์ดังกล่าว

ขั้นตอนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์

ภาพ 7 แสดงวงจรการบริหารแผนยุทธศาสตร์

กระทรวงสาธารณสุข (2549) ได้กล่าวว่า การวางแผนยุทธศาสตร์เป็นวิธีบริหารจัดการวิธีหนึ่งที่ช่วยให้องค์กรสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นและทำให้เกิดประสิทธิผล

กว่าเดิมโดยเน้นการวิเคราะห์ศักยภาพขององค์กร.และเสริมสร้างความมั่นใจของสมาชิกขององค์กรที่จะทำงานเพื่อบรรลุเป้าประสงค์ปลายทางเดียวกัน.รวมทั้งประเมินสถานการณ์เพื่อปรับทิศทางขององค์กรให้สามารถตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

กระบวนการวางแผนมีลักษณะเป็นกลยุทธ์โดยที่เป็นการกำหนดทางเลือกที่ดีที่สุดที่สามารถตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปไม่ว่าสถานการณ์ในอนาคตนั้นจะมีความชัดเจนหรือไม่ อย่างไรก็ตาม สิ่งที่จะต้องชัดเจนได้แก่เป้าประสงค์ขององค์กรและเรื่องทรัพยากรขององค์กรที่จะตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นสำคัญ โดยเฉพาะกระบวนการนี้เป็นการวางแผนที่กำหนดจุดหมายปลายทางที่ตั้งใจจะไปถึงในอนาคตและเป็นการพัฒนาทางเลือกเพื่อไปสู่จุดหมายปลายทางที่พึงประสงค์นั้น

การวางแผนยุทธศาสตร์.(Strategic Planning).เป็นการวางแผนที่เน้นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กรทั้งในแง่โอกาสและภัยคุกคาม / ภัยอุปสรรคจากภายนอกองค์กร และจุดแข็งและจุดอ่อนภายในองค์กร จากนั้นจึงจัดวางทิศทางขององค์กรโดยกำหนดวิสัยทัศน์.ภารกิจและเป้าประสงค์หลักขององค์กร.รวมทั้งกำหนดยุทธศาสตร์หลักขององค์กร.แล้วจึงกำหนดกลยุทธ์ของแผนยุทธศาสตร์ และกำหนดแผนงาน และงาน / โครงการ โดยที่แผนยุทธศาสตร์จะบรรจุเนื้อหา ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร
  - 1.1 สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็ง (Strengths)
  - 1.2 สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อน (Weaknesses)
  - 1.3 สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส (Opportunities)
  - 1.4 สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นภัยคุกคาม/ภัยอุปสรรค (Threats)
2. ทิศทางขององค์กร
  - 2.1 วิสัยทัศน์ (Vision)
  - 2.2 ภารกิจ (Mission)
  - 2.3 เป้าประสงค์หลักขององค์กร (Corporate Objectives)
3. กลยุทธ์ขององค์กร
  - 3.1 ยุทธศาสตร์/นโยบาย (Corporate/Grand Strategies)
  - 3.2 กลยุทธ์/มาตรการ/แนวทาง (Business Strategies)
  - 3.3 กลวิธี/กิจกรรมหลัก (Functional Strategies)

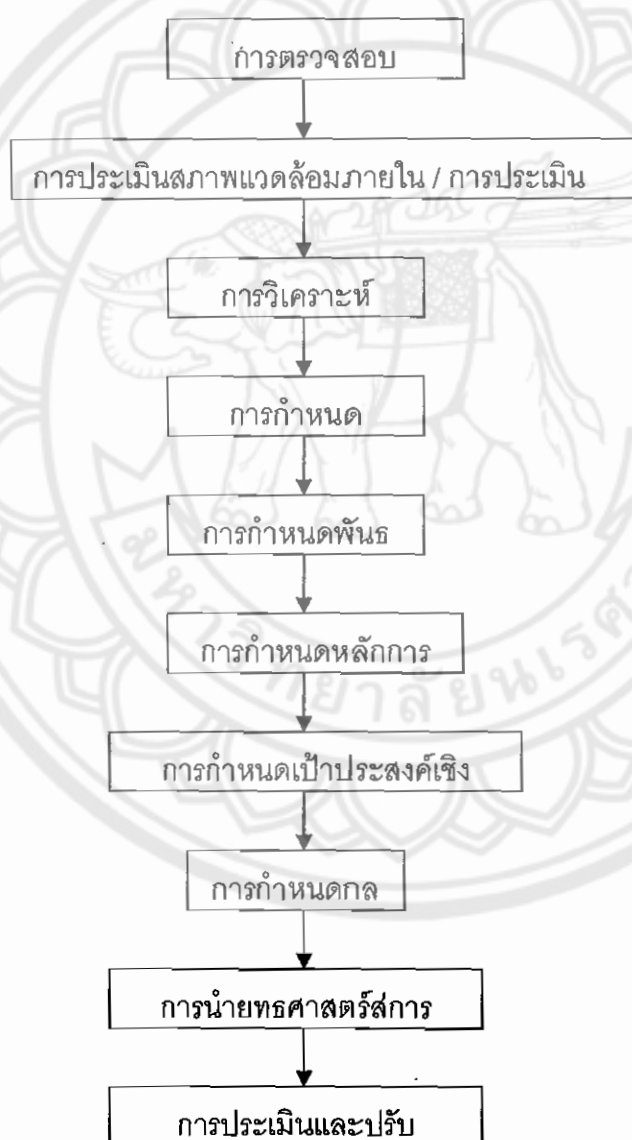
4. แผนงาน และงานโครงการ

4.1 การกำหนดแผนงาน

4.2 การกำหนดโครงการ

2. การวางแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว

พยอม ธรรมบุตร (พยอม ธรรมบุตร, 2549, หน้า 1-3) ได้กล่าวถึงการวางแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเป็นกระบวนการที่เป็นวงจร ดังนี้

ภาพ 8 แสดงการวางแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวการตรวจสอบทรัพยากร

การตรวจสอบทรัพยากรต้องสำรวจทั้งปริมาณและคุณภาพของทรัพยากร ซึ่งทรัพยากรอาจแบ่งตรวจสอบตามประเภท คือ

1. ทรัพยากรทางกายภาพ

ได้แก่ ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม กิจกรรม งานมหกรรม ประเพณี และบริการในแหล่งท่องเที่ยว

2. ทรัพยากรด้านการเงิน

ได้แก่ จำนวนและประเภทของทรัพย์สินที่องค์กรมีอยู่

3. ทรัพยากรมนุษย์

ได้แก่ ลูกจ้างแรงงาน พนักงาน เจ้าหน้าที่ระดับล่าง ระดับกลาง และระดับผู้บริหาร คณะกรรมการบริหาร

4. ทรัพยากรที่สัมผัสไม่ได้

ได้แก่ ชื่อเสียง ภาพลักษณ์ที่ดี ความชำนาญ การมีส่วนร่วมในตลาดที่ชัดเจน การมีลูกค้าประจำ

การตรวจสอบทรัพยากรอาจวิเคราะห์ความมีคุณสมบัติเฉพาะด้าน คือ แบ่งเป็นประเภทเฉพาะด้านกับไม่เฉพาะด้าน เช่น แรงงานอาจมีประเภททั่วไปที่ทำงานไม่เฉพาะด้าน และแรงงานที่ต้องมีความชำนาญพิเศษ ในด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เป็นประเภททั่วไปใช้ทำแต่ของสายการบินและโรงแรมเป็นเครื่องมือเฉพาะด้านอาจมุ่งเน้นที่การดำเนินการภายในองค์กร ได้แก่ เป้าหมาย ด้านธุรกิจ การดำเนินการด้านการเงิน การวัดการผลิต การเปรียบเทียบการดำเนินการในอดีตกับปัจจุบัน ส่วนการตรวจสอบการดำเนินการภายนอกขององค์กร ได้แก่ การเปรียบเทียบกับคู่แข่ง โดยเฉพาะกับคู่แข่งที่เป็นผู้นำในอุตสาหกรรมเดียวกัน

ด้วยวิธีการดังกล่าว บริษัทหรือองค์กรจะสามารถวินิจฉัยการดำเนินงานของตนเอง เพื่อที่จะปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในอนาคต อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานนั้นมีได้ตั้งอยู่บนฐานของการมีทรัพยากรอะไรเท่านั้น

การตรวจสอบความชำนาญ เราอาจแบ่ง เป็น 2 ประเภท ได้แก่ ความชำนาญทั่วไป ซึ่งบริษัทสายการบิน หรือโรงแรมใด องค์กรไหนก็มักจะมีกันทั้งนั้น ซึ่งก็เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้องค์กรสามารถอยู่รอด ส่วนความชำนาญที่เป็นหัวใจมีความสำคัญอย่างยิ่ง นั้น ได้แก่ ความชำนาญที่บริษัทที่มีการดำเนินงานธุรกิจอยู่เหนือใคร ๆ ทั้งหมดในอุตสาหกรรมเดียวกัน ความชำนาญที่โดดเด่นเฉพาะของบริษัทมีความสลับซับซ้อนมากกว่าความชำนาญพื้น ๆ ธรรมดา ๆ ความชำนาญที่

ยากที่จะลอกเลียนแบบ เกี่ยวเนื่องกับการสนองความต้องการของลูกค้าอย่างสนใจ และเป็นการเพิ่มมูลค่า ส่วนมากจะเป็นความชำนาญด้านความสัมพันธ์ที่โดดเด่นกับลูกค้า

การประเมินสภาพแวดล้อมภายใน

การประเมินสภาพแวดล้อมภายใน มีความสำคัญและนับเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ การสร้างความได้เปรียบในเชิงแข่งขันเกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์จากความสามารถที่โดดเด่นขององค์กร จุดแข็งของบริษัทลอกเลียนแบบได้ยาก

1. กระบวนการในการตรวจสอบภายใน

ผู้จัดการและพนักงานจากทั้งองค์กรจะต้องมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนขององค์กร การตรวจสอบภายในต้องการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ

- 1.1 การบริหารองค์กร
- 1.2 การตลาด
- 1.3 การเงิน
- 1.4 การบัญชี
- 1.5 การผลิต
- 1.6 การดำเนินการ
- 1.7 การวิจัยและพัฒนา
- 1.8 การดำเนินการของระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์
- 1.9 การติดต่อสื่อสารภายในองค์กร
- 1.10 การประสานงานที่มีประสิทธิผลระหว่างผู้บริหาร ผู้จัดการ ฝ่ายการตลาด การเงิน/การบัญชี การผลิต การดำเนินการ การวิจัยและพัฒนา และระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์
- 1.11 การประสานกลยุทธ์และวัฒนธรรมองค์กร/วัฒนธรรมชาติ
- 1.12 การวางแผน
- 1.13 การจัดองค์กร
- 1.14 การจูงใจ
- 1.15 การบริหารทรัพยากรมนุษย์
- 1.16 การควบคุม

ขั้นตอนโดยสรุป การตรวจสอบการบริหารเชิงยุทธศาสตร์คือ การสร้าง เครื่องมือการสร้างกลยุทธ์ที่จะสรุปและประเมินจุดแข็งและจุดอ่อนหลักในหน่วยหน้าที่ของธุรกิจและจะให้พื้นฐาน ใน

การระบุและประเมินความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงาน หน้าที่ต่าง ๆ เพื่อสร้างและเลือกยุทธศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการตรวจสอบภายในยังบังคับโอกาสสำหรับผู้จัดการ

3. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554)

วิสัยทัศน์และพันธกิจ

3.1 วิสัยทัศน์ประเทศไทย

มุ่งพัฒนาสู่ "สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (Green and Happiness Society) คนไทยมีคุณธรรมนำความรอบรู้ รู้เท่าทันโลก ครอบคลุมอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติสุข เศรษฐกิจมีคุณภาพ เสถียรภาพ และเป็นธรรม สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพและทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน อยู่ภายใต้ระบบบริหารจัดการประเทศที่มีธรรมาภิบาล ดำรงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และอยู่ในประชาคมโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี"

3.2 พันธกิจ

เพื่อให้การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนา ฉบับที่ 10 มุ่งสู่ "สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน" ภายใต้แนวปฏิบัติของ "ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" เห็นควรกำหนดพันธกิจของการพัฒนาประเทศ ดังนี้

3.2.1 พัฒนาคนให้มีคุณภาพพร้อมคุณธรรมและรอบรู้อย่างเท่าทัน มีสุขภาพที่ดี อยู่ในครอบครัวที่อบอุ่น ชุมชนที่เข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ มีความมั่นคงในการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีภายใต้ดุลยภาพของความหลากหลายทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.2.2 เสริมสร้างเศรษฐกิจให้มีคุณภาพ เสถียรภาพ และเป็นธรรม มุ่งปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถแข่งขันได้ มีภูมิคุ้มกันความเสี่ยงจากความผันผวนของสภาพแวดล้อมในยุคโลกาภิวัตน์ บนพื้นฐานการบริหารเศรษฐกิจส่วนรวมอย่างมีประสิทธิภาพ มีระดับการออมที่พอเพียง มีการปรับโครงสร้างการผลิตและบริการบนฐานความรู้และนวัตกรรม ใช้จุดแข็งของความหลากหลายทางชีวภาพและเอกลักษณ์ความเป็นไทย ควบคู่กับการเชื่อมโยงกับต่างประเทศ และการพัฒนาปัจจัยสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน และโลจิสติกส์ พลังงาน กฎกติกากและกลไกสนับสนุนการแข่งขันและกระจายผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม

3.2.3 ดำรงความหลากหลายทางชีวภาพ และสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อม สร้างความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน เป็นธรรม และมีการสร้างสรรค์คุณค่า สนับสนุนให้ชุมชนมีองค์ความรู้และสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อคุ้มครองฐานทรัพยากร คุ้มครองสิทธิและส่งเสริมบทบาทของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากร ปรับแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนรักษาผลประโยชน์ของชาติจากข้อตกลงตามพันธกรณีระหว่างประเทศ

3.2.4 พัฒนาระบบบริหารจัดการประเทศให้เกิดธรรมาภิบาลภายใต้ระบอบประชาธิปไตยที่มีองค์พระมหากษัตริย์เป็นประมุข มุ่งสร้างกลไกและกฎระเบียบที่เอื้อต่อการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาสู่ทุกภาคี ควบคู่กับการเสริมสร้างความโปร่งใส สุจริต ยุติธรรม รับผิดชอบต่อสาธารณะ มีการกระจายอำนาจและกระบวนการที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสู่ความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ สังคมและการใช้ทรัพยากร

3.3 วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลัก

เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงที่ประเทศไทยจะต้องปรับตัวในอนาคต เพื่อก้าวไปสู่วิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศที่พึงปรารถนาในระยะยาว การพัฒนาในระยะ 5 ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 จึงได้กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของการพัฒนาไว้ ดังนี้

3.3.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อสร้างโอกาสการเรียนรู้คู่คุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่องที่ขับเคลื่อนด้วยการเชื่อมโยงบทบาทครอบครัว สถาบันศาสนาและสถาบันการศึกษา เสริมสร้างบริการสุขภาพอย่างสมดุลระหว่างการส่งเสริม การป้องกัน การรักษา และการฟื้นฟูสมรรถภาพ และสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- 2) เพื่อเพิ่มศักยภาพของชุมชน เชื่อมโยงเป็นเครือข่าย เป็นรากฐานการพัฒนาเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิต และอนุรักษ์ ปันฟู ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนนำไปสู่การพึ่งตนเองและลดปัญหาความยากจนอย่างบูรณาการ
- 3) เพื่อปรับโครงสร้างการผลิตสู่การเพิ่มคุณค่า (Value Creation) ของสินค้าและบริการบนฐานความรู้และนวัตกรรม รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างสาขาการผลิตเพื่อทำให้มูลค่าการผลิตสูงขึ้น
- 4) เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน (Safety Net) และระบบบริหารความเสี่ยงให้กับภาคการเงิน การคลัง พลังงาน ตลาดปัจจัยการผลิต ตลาดแรงงาน และการลงทุน
- 5) เพื่อสร้างระบบการแข่งขันด้านการค้าและการลงทุนให้เป็นธรรม และคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศ รวมทั้งสร้างกลไกในการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาสู่ประชาชนในทุกภาคส่วนอย่างเป็นธรรม
- 6) เพื่อเสริมสร้างความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ ควบคู่กับการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้เป็นที่มั่นคงของการพัฒนาประเทศ และการดำรงชีวิตของคนไทยทั้งในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งสร้างกลไกในการรักษาผลประโยชน์ของชาติอย่างเป็นธรรมและอย่างยั่งยืน

7) เพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศสู่ ภาครัฐ ภาครัฐกิจ เอกชน และภาคประชาชน และขยายบทบาทขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควบคู่กับการเสริมสร้างกลไกและกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนา วัฒนธรรมประชาธิปไตยให้เกิดผลในทางปฏิบัติต่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

3.3.2 เป้าหมาย

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ดังนี้

1) เป้าหมายการพัฒนาคุณภาพคน ให้คนไทยทุกคนได้รับการพัฒนาทั้งทางร่างกาย จิตใจ ความรู้ ความสามารถ ทักษะการประกอบอาชีพ และมีความมั่นคงในการดำรงชีวิตครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้กับตนเองที่จะนำไปสู่ความเข้มแข็งของครอบครัว ชุมชน และสังคมไทย โดยเพิ่มจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยเป็น 10 ปี พัฒนากำลังแรงงานระดับกลางที่มีคุณภาพเพิ่มเป็นร้อยละ 60 ของกำลังแรงงานทั้งหมด โดยรายได้เฉลี่ยของแรงงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.5 และเพิ่มสัดส่วนนักวิจัยเป็น 10 คน ต่อประชากร 10,000 คน พร้อมทั้งกำหนดให้อายุคาดเฉลี่ยของคนไทยสูงขึ้นเป็น 80 ปี ควบคู่กับการลดอัตราเพิ่มของการเจ็บป่วยด้วยโรคป้องกันได้ใน 5 อันดับแรก คือ หัวใจ ความดันโลหิตสูง เบาหวาน มะเร็ง และหลอดเลือดสมองและนำไปสู่การเพิ่มผลิตภาพแรงงาน และลดรายจ่ายด้านสุขภาพ ร้อยละ 10

2) เป้าหมายการพัฒนาชุมชนและแก้ปัญหาความยากจน พัฒนาให้ทุกชุมชนมีแผนชุมชนแบบมีส่วนร่วม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำแผนชุมชนไปใช้ ประกอบการจัดสรรงบประมาณ ปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด โดยลดคดีอาชญากรรมลงร้อยละ 10 และขยายโอกาสการเข้าถึงแหล่งทุน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และลดสัดส่วนผู้อยู่ใต้เส้นความยากจนลงเหลือร้อยละ 4 ภายในปี 2554

3) เป้าหมายด้านเศรษฐกิจ ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้มีความสมดุลและยั่งยืนโดยให้สัดส่วนภาคเศรษฐกิจในประเทศต่อภาคการค้าระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 75 ภายในปี 2554 ผลิตภาพการผลิตรวมเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 3 ต่อปี อัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยไม่เกินร้อยละ 4 ต่อปี สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ไม่เกินร้อยละ 50 ความยืดหยุ่นการใช้พลังงานเฉลี่ยไม่เกิน 1 : 1 ในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 สัดส่วนรายได้ของกลุ่มที่มีรายได้สูงร้อยละ 20 ระดับบนต่อรายได้ของกลุ่มที่มีรายได้น้อยร้อยละ 20 ระดับ

ล่าง ไม่เกินร้อยละ 10 ภายในปี 2554 และสัดส่วนผลผลิตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ เป็นร้อยละ 40 ภายในปี 2554

4) เป้าหมายการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม รักษาความอุดมสมบูรณ์ของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพโดยให้มีพื้นที่ป่าไม้ไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 33 และต้องเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 18 ของพื้นที่ประเทศ รักษาความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศน์ในเขตพื้นที่ชายฝั่งและพื้นที่ชุ่มน้ำ รักษาพื้นที่ทำการเกษตรในเขตชลประทานไว้ไม่น้อยกว่า 31 ล้านไร่ และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมต่อการดำรงคุณภาพชีวิตที่ดีและไม่เป็นภัยคุกคามต่อระบบนิเวศ โดยรักษาคุณภาพของแหล่งน้ำอยู่ในเกณฑ์ตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้นไปมีสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ 85 คุณภาพอากาศอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน โดยเฉพาะฝุ่นละอองขนาดเล็ก(PM10) ต้องมีค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงไม่เกิน 120 มก./ลบ.ม. อัตราการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ต่อประชากรลดลงร้อยละ 5 จากปี 2545 คือไม่เกิน 3.5 ตัน/คนปี ควบคุมอัตราการผลิตขยะในเขตเมืองไม่เกิน 1 กก./คน/วัน และจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนให้ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30

5) เป้าหมายด้านธรรมาภิบาล มุ่งให้ธรรมาภิบาลของประเทศดีขึ้น มีคะแนนภาพลักษณ์ของความโปร่งใสอยู่ที่ 5.0 ภายในปี 2554 ระบบราชการมีขนาดที่เหมาะสมและมีการดำเนินงานที่คุ้มค่าเพิ่มขึ้น ลดกำลังคนภาคราชการส่วนกลางให้เหลือร้อยละ 10 ภายในปี 2554 ธรรมาภิบาลในภาคธุรกิจเอกชนเพิ่มขึ้น ท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการจัดเก็บรายได้และมีอิสระในการพึ่งตนเองมากขึ้น และภาคประชาชนมีความเข้มแข็ง รู้สิทธิ หน้าที่ และมีส่วนร่วมมากขึ้นในการตัดสินใจและรับผิดชอบในการบริหารจัดการประเทศ รวมทั้งมีการศึกษาวิจัย พัฒนาองค์ความรู้ในด้านวัฒนธรรมประชาธิปไตย วัฒนธรรมธรรมาภิบาล และวัฒนธรรมสันติวิธี จำนวนปีละไม่ต่ำกว่า 20 เรื่อง

ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์ที่ปรับเปลี่ยนเร็วและสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่เหมาะสม โดยเสริมสร้างความแข็งแกร่งของโครงสร้างของระบบต่างๆ ภายในประเทศให้มีศักยภาพ แข่งขันได้ในกระแสโลกาภิวัตน์ และสร้างฐานความรู้ให้เป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้อย่างรู้เท่าทัน ควบคู่ไปกับการกระจายการพัฒนาที่เป็นธรรม และเสริมสร้างความเท่าเทียมกันของกลุ่มคนในสังคม และความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น พร้อมทั้งฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้คงความสมบูรณ์เป็นรากฐานการพัฒนาที่มั่นคง และเป็นฐานการดำรงวิถี

ชีวิตของชุมชนและสังคมไทย ตลอดจนการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศทุกระดับ อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่มั่นคงและยั่งยืน สามารถดำรงอยู่ในประชาคมโลก ได้อย่างมีเกียรติภูมิและมีศักดิ์ศรี โดยมียุทธศาสตร์การพัฒนาที่สำคัญในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ให้ความสำคัญกับ

1.1 การพัฒนาคนให้มีคุณธรรมนำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกัน โดยพัฒนาจิตใจควบคู่กับการพัฒนาการเรียนรู้ของคนทุกกลุ่มทุกวัยตลอดชีวิต เริ่มตั้งแต่วัยเด็กให้มีความรู้พื้นฐานเข้มแข็ง มีทักษะชีวิต พัฒนาสมรรถนะ ทักษะของกำลังแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการพร้อมก้าวสู่โลกของการทำงานและการแข่งขันอย่างมีคุณภาพ สร้างและพัฒนากำลังคนที่เป็นเลิศ โดยเฉพาะในการสร้างสรรค์นวัตกรรมและองค์ความรู้ ส่งเสริมให้คนไทยเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตจัดการองค์ความรู้ทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นและองค์ความรู้สมัยใหม่ตั้งแต่ระดับชุมชนถึงประเทศ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

1.2 การเสริมสร้างสุขภาพของคนไทยให้มีสุขภาพแข็งแรงทั้งกายและใจ มีความสัมพันธ์ทางสังคมและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ เน้นการพัฒนาระบบสุขภาพอย่างครบวงจร มุ่งการดูแลสุขภาพเชิงป้องกัน การฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ เสริมสร้างคนไทยให้มีความมั่นคงทางอาหารและการบริโภคอาหารที่ปลอดภัย ลด ละ เลิกพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ

1.3 การเสริมสร้างคนไทยให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข โดยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีของคนในสังคมตั้งแต่ระดับครอบครัวให้มีความเข้มแข็ง พัฒนาระบบการคุ้มครองทางเศรษฐกิจและสังคมที่หลากหลายและครอบคลุมทั่วถึง สร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุน ส่งเสริมการดำรงชีวิตที่มีความปลอดภัย น่าอยู่ บนพื้นฐานของความยุติธรรมในสังคม เสริมสร้างกระบวนการยุติธรรมแบบบูรณาการและการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังควบคู่กับการเสริมสร้างจิตสำนึกด้านสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง และความตระหนักถึงคุณค่าและเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เพื่อลดความขัดแย้ง

2. ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ ให้ความสำคัญกับ

2.1 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ด้วยการส่งเสริมการรวมตัว ร่วมคิด ร่วมทำในรูปแบบที่หลากหลาย และจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องตามความพร้อมของชุมชน มีกระบวนการจัดการองค์ความรู้และระบบการเรียนรู้ของชุมชนอย่างเป็นขั้นตอน มีเครือข่ายการ

เรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกชุมชน มีกระบวนการพัฒนาต่อยอดให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนในการนำไปสู่การพึ่งตนเอง รวมทั้งการสร้างภูมิคุ้มกันให้ชุมชนพร้อมเผชิญการเปลี่ยนแปลง

2.2 การสร้างความมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชน เน้นการผลิตเพื่อการบริโภคอย่างพอเพียงภายในชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนมีการรวมกลุ่มในรูปแบบสหกรณ์ กลุ่มอาชีพ สนับสนุนการนำภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นมาใช้ในการสร้างสรรค์คุณค่าของสินค้าและบริการและสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนในการลงทุนสร้างอาชีพและรายได้ที่มีการจัดสรรประโยชน์อย่างเป็นธรรมแก่ชุมชน ส่งเสริมการร่วมลงทุนระหว่างเครือข่ายองค์กรชุมชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งสร้างระบบบ่มเพาะวิสาหกิจชุมชนควบคู่กับการพัฒนาความรู้ด้านการจัดการ การตลาด และทักษะในการประกอบอาชีพ

2.3 การเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการอยู่ร่วมกันกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสันติและเกื้อกูล ด้วยการส่งเสริมสิทธิชุมชนและกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการสงวนอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา ใช้ประโยชน์และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ รวมทั้งสร้างกลไกในการปกป้องคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

3. ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน ให้มีความสำคัญกับ

3.1 การปรับโครงสร้างการผลิตเพื่อเพิ่มผลิตภาพและคุณค่าของสินค้าและบริการ บนฐานความรู้และความเป็นไทย โดยใช้กระบวนการพัฒนาคลัสเตอร์และห่วงโซ่อุปทาน รวมทั้งเครือข่ายชุมชนบนรากฐานของความรู้สมัยใหม่ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมไทย และความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อสร้างสินค้าที่มีคุณภาพและมูลค่าสูง มีตราสินค้าเป็นที่ยอมรับของตลาด รวมทั้งสร้างบรรยากาศการลงทุนที่ดี เพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ และส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ ตลอดจนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ การปฏิรูปองค์กร การปรับปรุงกฎระเบียบ และพัฒนาระบบมาตรฐานในด้านต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการปรับโครงสร้างการผลิต

3.2 การสร้างภูมิคุ้มกันของระบบเศรษฐกิจ โดยการบริหารเศรษฐกิจส่วนรวมอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจให้มั่นคงและสนับสนุนการปรับโครงสร้างการผลิตโดยการระดมทุนไปสู่ภาคการผลิตที่มีประสิทธิภาพ การส่งเสริมการออมอย่างเป็นระบบเพื่อเป็นแหล่งระดมทุนและเป็นหลักประกันในชีวิตของประชาชน และการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานและการพัฒนาแหล่งพลังงานทางเลือกเพื่อลดการพึ่งพิงการนำเข้าพลังงานและประหยัดเงินตราต่างประเทศ

3.3 การสนับสนุนให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรมและการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเป็นธรรม โดยส่งเสริมการแข่งขันการประกอบธุรกิจในระบบได้อย่างเสรีและเป็นธรรม การกระจายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานไปสู่ภูมิภาคอย่างสมดุลและเป็นธรรม เพิ่มประสิทธิภาพและความครอบคลุมของการให้บริการของระบบการเงินฐานรากให้สามารถสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก ด้วยการเพิ่มขีดความสามารถบุคลากรให้สามารถในการบริหารจัดการเงินทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาองค์กรการเงินชุมชนให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล และใช้สถาบันการเงินเฉพาะกิจเป็นกลไกในการระดมทุน รวมทั้งดำเนินนโยบายการคลังเพื่อส่งเสริมการกระจายรายได้ด้วยการกระจายอำนาจการจัดเก็บภาษี การจัดทำงบประมาณ การเบิกจ่าย และการก่องหน้ภายใต้กรอบการรักษาวินัยทางการคลัง

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพและการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ให้มีความสำคัญกับ

4.1 การรักษาฐานทรัพยากรและความสมดุลของระบบนิเวศ เพื่อรักษาสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ โดยพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสร้างองค์ความรู้ส่งเสริมสิทธิชุมชนและการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากร ตลอดจนพัฒนาระบบการจัดการร่วม เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะการดูแลทรัพยากรธรรมชาติหลัก ได้แก่ ดิน น้ำ ป่า ไม้ ทรัพยากรทะเลและชายฝั่ง ทรัพยากรแร่ การแก้ปัญหาความขัดแย้งอย่างสันติวิธี รวมทั้งการป้องกันภัยพิบัติ

4.2 การสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยการปรับแบบแผนการผลิตและพฤติกรรมกรบริโภคไปสู่การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน เพื่อลดผลกระทบต่อฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยใช้กลไกทางเศรษฐศาสตร์ทั้งด้านการเงินและการคลัง และการสร้างตลาดสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อลดมลพิษและควบคุมกิจกรรมที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการกำจัดมลพิษขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีกลไกกำหนดจุดยืนต่อพันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศ

4.3 การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นการวางพื้นฐานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพในระยะยาว โดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางสำคัญ เริ่มจากการจัดการองค์ความรู้และสร้างภูมิคุ้มกัน ส่งเสริมการใช้ความหลากหลายทางชีวภาพในการสร้างความมั่นคงของภาคเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชน

รวมทั้งพัฒนาขีดความสามารถและสร้างนวัตกรรมจากทรัพยากรชีวภาพที่เป็นเอกลักษณ์ของประเทศ

5. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศ
มุ่งเสริมสร้างความเป็นธรรมในสังคมอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับ

5.1 การเสริมสร้าง และพัฒนาวัฒนธรรมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลให้เป็นส่วนหนึ่งของวิถีการดำเนินชีวิตในสังคมไทย โดยสร้างกระบวนการเรียนรู้ ปลุกฝังจิตสำนึก ค่านิยม วัฒนธรรมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลแก่เยาวชน และประชาชนทุกระดับ อย่างต่อเนื่องจริงจัง พร้อมทั้งพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำประชาธิปไตยที่มีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ในสังคมทุกระดับเพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดีในสังคม ตลอดจนวางรากฐานกระบวนการประชาธิปไตย โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง และเพิ่มประสิทธิภาพกลไกและกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและการเมืองให้เข้มแข็งและเป็นอิสระมากขึ้น

5.2 เสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชนให้สามารถเข้าร่วมในการบริหารจัดการประเทศ โดยส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียม เพื่อสร้างความเป็นธรรม สร้างความสมดุล และร่วมในกระบวนการบริหารจัดการประเทศให้เกิดความเป็นธรรม และความโปร่งใสในการพัฒนาประเทศ เสริมสร้างความเข้มแข็ง และสร้างเครือข่ายการทำงานของกลไกตรวจสอบภาคประชาชน เพื่อติดตามตรวจสอบการใช้อำนาจของภาครัฐได้อย่างเข้มแข็งมีประสิทธิภาพ

5.3 สร้างภาคราชการที่มีประสิทธิภาพ และมีธรรมาภิบาล เน้นการบริการแทนการกำกับควบคุม และทำงานร่วมกับหุ้นส่วนการพัฒนา เน้นการพัฒนาประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการปฏิบัติภารกิจด้วยการปรับบทบาทโครงสร้างและกลไกการบริหารจัดการภาครัฐและรัฐวิสาหกิจให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย ลดการบังคับควบคุม คำนึงถึงความต้องการของประชาชน และทำงานร่วมกับหุ้นส่วนการพัฒนา เพิ่มบทบาทภาคเอกชนในกิจการของรัฐและรัฐวิสาหกิจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพการให้บริการสาธารณะ และลดภาระการลงทุนของภาครัฐ ตลอดจนพัฒนากลไกการกำกับดูแลที่เข้มแข็งเพื่อให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม โปร่งใส โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศและคุ้มครองผู้ใช้บริการ โดยดำเนินการควบคู่ไปกับการปลุกฝังจิตสำนึกข้าราชการให้ยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม การรับผิดชอบต่อส่วนรวม การพร้อมรับการตรวจสอบจากภาคประชาชนและยึด/ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างเคร่งครัด

5.4 การกระจาย อำนาจการบริหารจัดการประเทศสู่ภูมิภาค ท้องถิ่น และชุมชน เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยพัฒนาศักยภาพ และกระจายอำนาจการตัดสินใจให้ท้องถิ่นมีบทบาท สามารถรับผิดชอบในการบริหารจัดการบริการสาธารณะ ตลอดจนแก้ไขปัญหาที่ตอบสนองของความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และสามารถสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

5.5 ส่งเสริมภาคธุรกิจเอกชนให้เกิดความเข้มแข็ง สุจริต และมีธรรมาภิบาล โดยมีมาตรการส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้ธุรกิจเอกชนทั้งที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ และธุรกิจเอกชนทั่วไปเป็น“บรรษัทภิบาล”เพิ่มมากขึ้น สร้างจิตสำนึกในการประกอบธุรกิจอย่างซื่อสัตย์ ยุติธรรมต่อผู้บริโภค และเป็นธรรมกับธุรกิจคู่แข่ง พร้อมทั้งยึดมั่นในความรับผิดชอบต่อสังคม แบ่งปันผลประโยชน์คืนสู่สาธารณะ ตลอดจนสนับสนุนสถาบันวิชาชีพธุรกิจประเภทต่างๆ ให้มีบทบาทในการสร้างธรรมาภิบาลแก่ภาคธุรกิจมากขึ้น

5.6 การปฏิรูปกฎหมาย กฎระเบียบ และขั้นตอน กระบวนการเกี่ยวกับการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมเพื่อสร้างความสมดุลในการจัดสรรประโยชน์จากการพัฒนา ด้วยการเปิดโอกาสให้ภาคีและกลุ่มต่างๆ มีส่วนร่วมในการเสนอแนะและตรากฎหมายเพื่อประสานประโยชน์ของภาคส่วนต่างๆ ให้เสมอภาคและมีความสมดุล โดยการปฏิรูปกฎหมายเพื่อสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ ลดการใช้ดุลพินิจของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ รวมทั้งสร้างความเข้มแข็งของกลไกการบังคับใช้กฎหมาย โดยเฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ เพื่อสร้างความเป็นธรรมต่อผู้ประกอบการขนาดเล็กและผู้ประกอบการใหม่

5.7 การรักษาและเสริมสร้างความมั่นคงเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการประเทศสู่ดุลยภาพและความยั่งยืน โดยพัฒนาศักยภาพ บทบาท และภารกิจของหน่วยงานด้านการป้องกันประเทศ ความมั่นคง และการรักษาความสงบเรียบร้อย ให้มีประสิทธิภาพมีความพร้อมในการป้องกันประเทศและตอบสนองต่อภัยคุกคามในทุกรูปแบบสถานการณ์ได้ฉับไว พร้อมทั้งผนึกพลังร่วมกับภาคส่วนต่างๆ ดำเนินการป้องกันและพัฒนาประเทศให้สามารถพิทักษ์รักษาเอกราช สถาบันพระมหากษัตริย์ ผลประโยชน์ของชาติ และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รวมทั้งสามารถสร้างความมั่นคงของประชาชนและสังคมให้มีความอยู่รอดปลอดภัยโดยยึดหลักธรรมาภิบาลในทุกระดับ

การขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 สู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล

การขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 สู่การปฏิบัติต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคีพัฒนาจากทุกภาค ส่วนเพื่อสามารถผนึกพลังความร่วมมือตามบทบาทความรับผิดชอบร่วมกันขับเคลื่อนโดยนำเอาแนวทางการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ของแผนมาแปลงไปสู่

แผนปฏิบัติการในระดับต่างๆ ที่สามารถนำไปขับเคลื่อนให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ควบคู่ไปกับการปรับระบบการจัดสรรทรัพยากรและปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ รวมทั้งสร้างองค์ความรู้เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการขับเคลื่อนให้สัมฤทธิ์ผล และมีการติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบ โดยมีแนวทางสำคัญ ดังนี้

1. เสริมสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคีพัฒนา จัดทำแผนปฏิบัติการในระดับต่างๆ ที่บูรณาการเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ภายใต้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยให้ความสำคัญกับการจัดแบ่งบทบาทหลักที่ชัดเจนของภาคีพัฒนาทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสถาบันต่างๆ รวมถึงภาคชุมชนเพื่อสามารถดำเนิน ภารกิจร่วมมือสนับสนุนซึ่งกันและกันได้ ควบคู่ไปกับการสร้างความรู้ ความเข้าใจของเศรษฐกิจพอเพียง และการประยุกต์ใช้ให้กับภาคีพัฒนาทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง เพื่อมีส่วนร่วมจัดทำและใช้แผนปฏิบัติการเป็นเครื่องมือสร้างกระบวนการขับเคลื่อน โดยภาครัฐจัดทำและขับเคลื่อนแผนบริหารราชการแผ่นดิน และแผนปฏิบัติการในรูปแบบต่างๆ ที่ยึดโยงกับมิติของงานตามภารกิจ มิติของพื้นที่และมิติตามวาระงานพิเศษ และใช้กลไกกระบวนการชุมชนสร้างการบูรณาการกับแผนท้องถิ่น แผนจังหวัด / กลุ่มจังหวัด และภาคไปจนถึงแผนระดับชาติ

2. กำหนดแนวทางการลงทุนที่สำคัญตามยุทธศาสตร์การพัฒนาในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 เพื่อภาคีพัฒนาสามารถนำไปขับเคลื่อนภายใต้บทบาทภารกิจของตน และสร้างการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่างๆ โดยมีแนวทางการลงทุนภายใต้การพัฒนาคนและสังคม รวมทั้งความเข้มแข็งของชุมชน เน้นการพัฒนาระบบสุขภาพครบวงจร การเรียนรู้ตลอดชีวิต การพัฒนาคุณภาพกำลังคนระดับกลาง ระดับสูง การสร้างหลักประกันสังคมให้ผู้อยู่ในเศรษฐกิจนอกระบบ การแก้ปัญหาความยากจนอย่างบูรณาการ ภายใต้การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ จะให้ความสำคัญกับการปฏิรูประบบการออม การรวมกลุ่ม การปฏิรูประบบนวัตกรรม การลดต้นทุนการขนส่ง และโลจิสติกส์ การลงทุนเพื่อสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการพื้นฐานที่สมดุลเป็นธรรม และสร้างความมั่นคงด้านพลังงานภายใต้การพัฒนาบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพและสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรสิ่งแวดล้อมจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ ภูมิศาสตร์ การพัฒนาแหล่งน้ำ การควบคุมและบรรเทาอุทกภัย การลงทุนในการสร้าง ขยาย และปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสีย การปรับเปลี่ยนมาใช้เครื่องยนต์และพลังงานที่สะอาด การสร้างระบบจัดการฐานข้อมูลและสร้างศูนย์ข้อมูลระดับชาติด้านทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพ ภายใต้การเสริมสร้างธรรมาภิบาลจะให้ความสำคัญกับการรณรงค์ปลูกจิตสำนึก ค่านิยม วัฒนธรรม ประชาธิปไตย วัฒนธรรมสันติวิธีแก่ประชาชนทุกระดับ ทุกภาคส่วน และทุกสถาบัน

การเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนได้เข้าร่วมคิด ตัดสินใจ ดำเนินการ รับผิดชอบ และร่วมตรวจสอบ ในกระบวนการบริหารจัดการประเทศ และสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาวัฒนธรรม ประชาธิปไตย และวัฒนธรรมธรรมาภิบาล

3. เร่งปรับปรุงและพัฒนากฎหมายเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ภายใต้กรอบการปรับปรุงกฎหมายที่เอื้อต่อการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ การเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศ การแก้ไขปัญหาความยากจน การป้องกันการทุจริต การกระจายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างทั่วถึง ตลอดจนการมีภูมิคุ้มกันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ และเร่งรัดการพัฒนาบุคลากรทางกฎหมายให้มีความรู้ความสามารถทันต่อความจำเป็นของทางราชการและการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยมีกฎหมาย ทั้งด้านเศรษฐกิจสังคม สิ่งแวดล้อม ทรัพยากร และการบริหารจัดการที่ต้องเร่งผลักดันการออกกฎหมาย การปรับปรุงแก้ไข และการประกาศใช้ รวมทั้งการยกร่างขึ้นใหม่

4. ศึกษาวิจัยสร้างองค์ความรู้และกระบวนการเรียนรู้เพื่อหนุนเสริมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 สู่การปฏิบัติ โดยให้ความสำคัญกับการศึกษาวิจัยสร้างองค์ความรู้ที่จะช่วยสร้างกระบวนการเรียนรู้และการเผยแพร่ขยายผลให้เกิดประโยชน์ทั้งในระดับการปฏิบัติและระดับนโยบายได้ต่อไป โดยมีประเด็นสวระงานวิจัยหลักๆ ตามประเด็นยุทธศาสตร์ทั้ง 5 ด้านของแผนฯ 10

5. พัฒนาระบบการติดตามประเมินผลและสร้างดัชนีชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนาในทุกๆระดับ โดยพัฒนายกระดับระบบติดตามตรวจสอบประเมินผลการบริหาร จัดการภาครัฐแนวใหม่ ให้มีมาตรฐานและมีวิธีวัดผลงานที่ชัดเจน ง่ายต่อการเข้าใจ สามารถตรวจสอบและเปรียบเทียบผลระหว่างหน่วยงานได้อย่างชัดเจน สามารถวัดผลได้ในทุกระดับ และสนับสนุนการพัฒนาจัดทำดัชนีชี้วัดผลการพัฒนาตามแผนฯ 10 แผนการบริหารราชการแผ่นดิน และแผนปฏิบัติราชการกระทรวงในระดับภาพรวมทุกระดับ ตั้งแต่ระดับประเทศ ภาค กลุ่มจังหวัด จังหวัด และระดับท้องถิ่น ชุมชน รวมทั้งดัชนีชี้วัดผลการพัฒนาระดับยุทธศาสตร์ตามแผนฯ 10 ตลอดจนพัฒนาดัชนีผลกระทบขั้นสุดท้ายของการพัฒนาประเทศไปสู่สังคมที่มีความสุขอย่างยั่งยืน โดยอาศัยการมีส่วนร่วม

6. สนับสนุนการพัฒนาระบบฐานข้อมูลในทุกๆระดับและการเชื่อมโยงโครงข่ายข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานกลางระดับนโยบาย ตลอดจนระดับพื้นที่และท้องถิ่น โดยสนับสนุนให้หน่วยงานระดับนโยบายด้านข้อมูลพัฒนาระบบข้อมูล ฐานข้อมูล และระบบบริหารจัดการสถิติเพื่อ

การวางแผนให้ตอบสนองต่อการพัฒนาตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ส่งเสริมการพัฒนาข้อมูลเพื่อการเฝ้าระวังและบังคับทิศทาง การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์เศรษฐกิจ สังคมของประเทศและระดับโลก ติดตามตรวจสอบการดำเนินนโยบาย และสนับสนุนการสร้างเครือข่ายข้อมูลร่วมกันเพื่อการวางแผนและติดตามประเมินผลในระดับจังหวัด ท้องถิ่น และชุมชน ส่งเสริมการเชื่อมโยงโครงข่ายข้อมูลระดับจังหวัด ท้องถิ่น และชุมชนเข้ากับส่วนกลาง ให้เป็นระบบที่เข้าถึงได้ง่าย และใช้ประโยชน์ร่วมกันได้อย่างสะดวกรวดเร็ว

4. แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว ประจำปี 2551 (ตุลาคม 2550 – กันยายน 2551) ความเป็นมา

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้มีการจัดทำแผนการตลาดการท่องเที่ยวเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นกรอบและทิศทาง การดำเนินงาน โดยมีกระบวนการจัดทำให้แล้วเสร็จก่อนเริ่มต้นในแต่ละปีงบประมาณ

ในปีนี้ ททท. ได้มีการเตรียมการจัดทำแผนการตลาดการท่องเที่ยวปี 2551 ตั้งแต่เดือนมกราคมที่ผ่านมา โดยเริ่มจากการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และประชุมร่วมกับฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวภาคเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ จำนวน 15 ครั้ง โดยด้านการตลาดต่างประเทศ เป็นการประชุมร่วมกับผู้อำนวยการสำนักงาน ผู้จัดการการตลาด และผู้แทนการตลาดของสำนักงาน ททท. ในต่างประเทศ 18 แห่ง จำนวน 4 ครั้ง และประชุมร่วมกับผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวภาคเอกชนของไทยอีก 4 ครั้ง แยกตามภูมิภาคหลัก คือ ภูมิภาคเอเชียตะวันออก, ภูมิภาคอาเซียน เอเชียใต้ และแปซิฟิกใต้, ภูมิภาคยุโรป ตะวันออกกลาง และแอฟริกา, ภูมิภาคอเมริกา เพื่อระดมความคิดเห็นในการจัดทำ กลยุทธ์ แนวทางการดำเนินงานของแต่ละตลาด ตลอดจนโครงการร่วมในระดับภูมิภาคซึ่งสังเคราะห์มาจากพื้นฐานของข้อมูลสถานภาพตลาด การแข่งขัน แนวโน้มและพฤติกรรมตลาดต่าง ๆ หรือเป็นการวางแผนตลาดโดยยึดข้อมูลอุปสงค์เป็นหลัก (Demand Oriented)

สำหรับด้านตลาดในประเทศ ได้มีการประชุมกับภาครัฐและผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวภาคเอกชนในพื้นที่ต่าง ๆ ถึง 7 ครั้ง ตั้งแต่ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคอีสาน ภาคเหนือตอนบน ภาคเหนือตอนล่าง ไปจนถึงภาคใต้ตอนบน และภาคใต้ตอนล่าง โดยมีผู้แทนภาครัฐและผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวภาคเอกชนเข้าร่วมประชุมรวมทั้งสิ้น 220 ราย และเนื่องจากในแต่ละพื้นที่จะมีความแตกต่างของแหล่งท่องเที่ยวและบริการที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ซึ่งเป็นที่ต้องการของนักท่องเที่ยวในแต่ละกลุ่มแยกย่อยต่างกันไป โดยเป็นการผลานข้อมูลทั้งด้านอุปสงค์และอุปทานดังนั้น จากการประชุมดังกล่าว นอกจาก ททท. จะได้กลยุทธ์สำหรับการส่งเสริมตลาดในประเทศแล้ว ททท. ยังได้แผนกลยุทธ์ในการส่งเสริมสินค้าการท่องเที่ยว โดยดึงเอา

ความโดดเด่นของแต่ละพื้นที่มาจัดเป็น Theme ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว เพื่อให้สินค้ามีความชัดเจนพิเศษและเสริมความแข็งแกร่งให้กับ Brand และเอกลักษณ์ของ “ประเทศไทย” มากขึ้น

ทั้งนี้ ททท. ได้นำข้อมูลทั้งหมดมาร่างเป็น “แผนการตลาดการท่องเที่ยว ประจำปี 2551” ภายใต้กรอบนโยบายรัฐบาล กรอบนโยบายของคณะกรรมการ ททท. และกรอบยุทธศาสตร์การส่งเสริมการท่องเที่ยวในระยะ 5 ปี (พ.ศ.2550 – 2554) ของ ททท. โดยได้ผ่านการรับฟังประชาพิจารณ์ (Public Hearing) จากภาครัฐและผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องจำนวน 200 รายในการประชุม Focus Group เมื่อวันที่ 26 มิถุนายนที่ผ่านมา ก่อนที่จะมาประชุมภายใน ททท.

ในการประชุมแผนการตลาดการท่องเที่ยวปี 2551 ระหว่างวันที่ 9-13 กรกฎาคม 2550 ณ โรงแรมฮอลิเดย์ อินน์ รีสอร์ท ริเจนท์ ชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เพื่อกำหนดแผนปฏิบัติการ ททท. ได้เชิญผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวภาคเอกชนเข้ามาร่วมระดมความคิดเห็น และขอความร่วมมือในการดำเนินโครงการด้านการตลาดในปี 2551 ร่วมกันอีกครั้ง ซึ่งได้รับการตอบรับที่ดีจากผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวภาคเอกชนถึง 47 ราย หลังจากนั้น ททท. ได้นำแผนปฏิบัติการทั้งหมดที่ได้จากการประชุมดังกล่าวมาแถลงแก่ภาครัฐและผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ในงานแถลงแผนการตลาดการท่องเที่ยวปี 2551 เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2550 ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (ดร. สุวิทย์ ยอดมณี) ร่วมเป็นเกียรติในพิธี และได้มอบนโยบายด้านการท่องเที่ยวด้วย

ผลการดำเนินงานในการแถลงแผนการตลาดการท่องเที่ยว เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2551

ในการจัดงานแถลงแผนการตลาดการท่องเที่ยวปี 2551 ททท. ได้มีการจัดการบรรยายสถานการณ์และแนวโน้มตลาดต่างประเทศ (Market Briefing) ของตลาดหลักใน 4 ภูมิภาค คือ ภูมิภาคเอเชียตะวันออก, ภูมิภาคอาเซียน เอเชียใต้ และแปซิฟิกใต้, ภูมิภาคยุโรป ตะวันออกกลาง และแอฟริกา, ภูมิภาคอเมริกา เพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวภาคเอกชนได้รับทราบความเคลื่อนไหวของตลาดนักท่องเที่ยวต่างประเทศ และโอกาสในการเข้าถึงตลาดนั้น ๆ พร้อมไปกับการจัดทำหน่วยให้คำปรึกษาด้านการตลาด (Tourism Clinic) โดยมีผู้อำนวยการสำนักงาน ผู้จัดการการตลาด และตัวแทนด้านการตลาด ของสำนักงานททท. ต่างประเทศ ซึ่งดูแล 25 ตลาดหลัก มาให้คำปรึกษาแก่ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวภาคเอกชน เช่น โรงแรม รีสอร์ท บริษัทนำเที่ยว สายการบิน เป็นต้น ในขณะที่ทางด้านสำนักงาน ททท. ในประเทศได้มีการจัดการบรรยายเรื่อง “สินค้าการท่องเที่ยวที่จะเสนอขายในปี 2551” หลังจากนั้นจึงได้มีการแถลงแผนการตลาดการท่องเที่ยว

ประจำปี 2551 โดยผู้ว่าการการท่องเที่ยวภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องได้รับทราบแนวทางการดำเนินงานด้านการตลาดในปี 2551 ร่วมกัน

การจัดการดังกล่าว ได้รับการตอบรับที่ดียิ่ง จากทั้งภาครัฐและผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวภาคเอกชน โดยมีผู้เข้าร่วมรับฟังการบรรยายในแต่ละกิจกรรมของวันที่ 17 กรกฎาคม 2551 ดังนี้

1. การบรรยายสถานการณ์และแนวโน้มตลาดต่างประเทศ (Market Briefing)

โดยผู้อำนวยการ สำนักงาน ททท. ต่างประเทศ ในภูมิภาคต่าง ๆ จำนวน 18 แห่ง แบ่งเป็นห้องบรรยาย ตามกลุ่มสำนักงาน ททท. ต่างประเทศ ในแต่ละภูมิภาค ดังนี้

1.1 ห้องภูมิภาคภาคเอเชียตะวันออก		
มีผู้แทนธุรกิจท่องเที่ยวร่วมรับฟังบรรยาย	356	ราย
1.2 ห้องภูมิภาคอาเซียน เอเชียใต้ และแปซิฟิกใต้		
มีผู้แทนธุรกิจท่องเที่ยวร่วมรับฟังบรรยาย	341	ราย
1.3 ห้องภูมิภาคยุโรป		
มีผู้แทนธุรกิจท่องเที่ยวร่วมรับฟังบรรยาย	442	ราย
1.4 ห้องภูมิภาคอเมริกา		
มีผู้แทนธุรกิจท่องเที่ยวร่วมรับฟังบรรยาย	366	ราย
	รวมทั้งสิ้น	1,505 ราย

2. การให้คำปรึกษาด้านการตลาด (Tourism Clinic)

โดยผู้อำนวยการสำนักงาน ผู้จัดการการตลาด และผู้แทนการตลาด ของสำนักงาน ททท. ในต่างประเทศทั่วโลก จำนวน 18 แห่ง แบ่งห้องให้คำปรึกษา / แนะนำสถานการณ์ และแนวทางร่วมมือส่งเสริมการตลาดของแต่ละพื้นที่ภูมิภาคกับ ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวภาคเอกชนที่สนใจ ดังนี้

2.1 ห้องภูมิภาคภาคเอเชียตะวันออก		
มีผู้แทนธุรกิจท่องเที่ยวขอรับคำปรึกษา/แนะนำ	44	ราย
2.2 ห้องภูมิภาคอาเซียน เอเชียใต้ และแปซิฟิกใต้		
มีผู้แทนธุรกิจท่องเที่ยวขอรับคำปรึกษา/แนะนำ	78	ราย
2.3 ห้องภูมิภาคยุโรป		
มีผู้แทนธุรกิจท่องเที่ยวขอรับคำปรึกษา/แนะนำ	140	ราย

2.4 ห้องภูมิภาคอเมริกา

มีผู้แทนธุรกิจท่องเที่ยวขอรับคำปรึกษา/แนะนำ	43	ราย
รวมทั้งสิ้น	305	ราย

3. การบรรยายเรื่อง "สินค้าการท่องเที่ยวที่จะเสนอขายในปี 2551"

สำหรับกลุ่มตลาดนักท่องเที่ยวในประเทศ มีผู้แทนธุรกิจท่องเที่ยวร่วมรับฟังจำนวน 145 ราย

4. การแถลงแผนการตลาดการท่องเที่ยว ประจำปี 2551

มีผู้แทนภาครัฐ, สื่อมวลชน และผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว ร่วมรับฟัง จำนวน 405 ราย ไม่ว่าจะเป็นชื่อเสียงของประเทศไทย ในภาพรวม หรือรางวัลประเภทเมืองท่องเที่ยวและบริการ ด้านที่พิกต่าง ๆ

เป้าหมายตำแหน่งทางการตลาด

การกำหนดเป้าหมายตำแหน่งทางการตลาดของประเทศไทย ให้เป็น "แหล่งท่องเที่ยวคุณภาพที่หลากหลาย ให้ประสบการณ์ที่ทรงคุณค่า และประทับใจ"

เป้าหมายทางเศรษฐกิจ

เน้นการส่งเสริมตลาดนักท่องเที่ยวคุณภาพ มุ่งเน้น "รายได้" มากกว่าจำนวนนักท่องเที่ยวโดย

1. ตลาดนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ สร้างรายได้ 600,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 10
2. ตลาดนักท่องเที่ยวในประเทศ (ไทยเที่ยวไทย) มีรายได้หมุนเวียนภายในประเทศ 385,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 2 รวมรายได้จากการท่องเที่ยวทั้งสิ้น 985,000 ล้านบาท

กลุ่มเป้าหมาย

ตลาดต่างประเทศ เน้นนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคหลัก ๆ เช่น ภูมิภาคยุโรป ภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงเหนือ และตะวันออกกลางเป็นหลัก โดยดำเนินการรักษากรุณากลุ่มตลาดเดิม ประมาณ 18 ตลาด และดำเนินการตลาดเชิงรุกกลุ่มตลาดใหม่ (Emerging Markets) คือ เวียดนาม ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย รัสเซีย และกลุ่มประเทศ Commonwealth of Independent States (CIS) กลุ่มประเทศยุโรปตะวันออก ตะวันออกกลาง (สหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์ และซาอุดีอาระเบีย) ซึ่งแม้ว่าตลาดเหล่านี้จะยังมีนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาประเทศไทย ในสัดส่วนฐานตลาดขนาดเล็ก แต่มีศักยภาพและแนวโน้มการเติบโตสูงมาก

ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว

เพื่อสนับสนุนการสร้างความเข้มแข็งให้กับ Brand “Amazing Thailand” ที่ ททท. ต้องการจะต่อยอดและสร้างความแตกต่างที่เหนือกว่าคู่แข่ง การนำเสนอสินค้าและบริการท่องเที่ยวสู่ตลาดโลกในปีนี้ จึงนำเสนอในลักษณะรวมกลุ่มของสินค้า และสร้าง Theme ให้กับแต่ละกลุ่มเพื่อสื่อถึงประสบการณ์ต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวจะได้รับ และเกิดความ “Amazing” ต่อประเทศไทย รวมทั้งเอกลักษณ์ของสินค้าที่มีอย่างหลากหลาย โดย ททท. จะนำเสนอจุดแข็งของสินค้าประเทศไทยเป็น 7 กลุ่ม ดังนี้

แผนการตลาดการท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ประจำปี 2551 ได้ดำเนินการภายใต้กรอบนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. กรอบนโยบายรัฐบาล ซึ่งต้องการขับเคลื่อนเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ มุ่งเน้นพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพ เน้นการนำเสนอเอกลักษณ์วัฒนธรรมไทย ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และธรรมชาติ
2. กรอบนโยบายคณะกรรมการ ททท. ซึ่งได้ให้ความสำคัญต่อบทบาทของการท่องเที่ยว เพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั่วทุกภูมิภาค เป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย โดยส่งเสริมให้การท่องเที่ยวเติบโตอย่างยั่งยืนภายใต้ ความเข้มแข็งของ Brand และเอกลักษณ์ของประเทศไทย และจะต้องสร้างสมดุลทั้งด้านเศรษฐกิจ สร้างสรรค์ประโยชน์ต่อสังคม ภายใต้จิตสำนึกของการรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อมและความภูมิใจในชาติ
3. กรอบยุทธศาสตร์การส่งเสริมการท่องเที่ยวในระยะ 5 ปี (พ.ศ.2550-2554) ททท. คือ มุ่งเน้นพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพ เน้นการนำเสนอเอกลักษณ์วัฒนธรรมไทย ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และธรรมชาติ เพื่อให้การท่องเที่ยวสามารถพัฒนาไปได้อย่างยั่งยืน และสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก

โดยผนวกแนวคิดดังกล่าวร่วมกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมผู้บริโภคของนักท่องเที่ยว ที่เริ่มให้ความสำคัญกับการเที่ยวอย่างรู้คุณค่า ต้องการที่จะได้ประสบการณ์ที่แปลกใหม่เกิดการเรียนรู้จากการเดินทางท่องเที่ยว โดยเฉพาะวิถีชีวิตของท้องถิ่น ขณะเดียวกันสถานการณ์โลกทุกวันนี้ กำลังประสบปัญหาภาวะโลกร้อน นักท่องเที่ยวหลายกลุ่มหันมาใส่ใจในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ต้องการที่จะสัมผัสธรรมชาติอย่างใกล้ชิด ให้ความสำคัญกับสุขภาพ และความสัมพันธ์ในครอบครัว กลุ่มเพื่อน ราคาจึงมิใช่ปัจจัยหลักในการตัดสินใจเลือกเดินทางอีกต่อไป ลักษณะการเดินทางจึงเป็นไปอย่างยืดหยุ่น มีความเป็นส่วนตัวภายในกลุ่มของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งโลกของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้เข้ามามีบทบาทในธุรกิจการเดินทางและการท่องเที่ยวสูงขึ้นเป็นลำดับ

ประกอบกับความพร้อมด้านสินค้าและบริการของไทย ซึ่งประเทศไทยมีภาพลักษณ์เชิงบวกในเวทีโลก มีความพร้อมที่จะแข่งขันได้สูงขึ้น โดยประเทศไทยติดอันดับ 1 ในประเภท “แหล่งท่องเที่ยวที่มีความคุ้มค่าเงิน” จากการสำรวจของ Future Brand ซึ่งเป็นหน่วยงานมาตรฐานแห่งหนึ่งในการสำรวจความนิยมของนักท่องเที่ยวทั่วโลก ของประเทศสหรัฐอเมริกา รวมทั้ง ติดอันดับ 1 ใน 10 ทั้งภาพลักษณ์ด้านแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล บ้านเชิงและอาหาร การมีฐานรากทางวัฒนธรรมที่แท้และดั้งเดิม รวมทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน และการจับจ่ายสินค้า นอกจากนี้ยังได้รับรางวัลดีเด่นประเภทต่าง ๆ จากแหล่งรางวัลทั่วโลกที่หลากหลาย ซึ่งเป็นข้อยืนยันถึงความพร้อมของสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวของไทย

7 Amazing Wonders : 7 แนวทางสร้างความสุข

1. วิถีไทย “หัวใจแผ่นดิน” สื่อถึงความเป็นตัวตนของคนไทย วิถีชีวิตที่เป็นรากเหง้า ที่มีความเรียบง่าย สงบ เป็นเสน่ห์ของไทย และทำให้ประเทศไทยมีความต่างที่เหนือชั้นกว่าคู่แข่งอื่น ๆ กลุ่มของสินค้าที่ ททท. จะนำเสนอเพื่อสะท้อนแนวคิด ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม อาหารไทย เทศกาลประเพณี และแหล่งท่องเที่ยววิถีชีวิตต่าง ๆ เช่น รำไทย มวยไทย แกะสลักผัก ผลไม้เกษตรกรรมด้านา เทศกาลลอยกระทง เทศกาลสงกรานต์ เทศกาลร่มบ่อสร้าง และงานเทศบาลแข่งเรือยาว เป็นต้น
2. มรดกแห่งแผ่นดิน นำเสนอกลุ่มสินค้าด้านวัฒนธรรมไทย ที่สร้างความภูมิใจในความเป็นชาติและพร้อมที่จะอวดสู่สายตาชาวโลก กลุ่มสินค้าเหล่านี้ ได้แก่ สถานที่ซึ่งเป็นมรดกโลก แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ สถานที่ท่องเที่ยวทางศาสนา รวมไปถึงพิพิธภัณฑ์ต่าง ๆ ยกตัวอย่าง เช่น วัดพระศรีรัตนศาสดาราม พระบรมมหาราชวัง วัดพระธาตุพนม เป็นต้น
3. หลากหลายทะเลไทย ความแตกต่างที่หลากหลายของทะเลไทยสามารถสร้างความสุข และตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ทุกรูปแบบ เช่น พักพิชญา หัวหิน ภูเก็ต กระบี่ สมุย
4. ชีวิตร่วมสมัย ความสุขใจที่แตกต่าง นำเสนอกลุ่มสินค้าบริการที่สอดคล้องตามกระแสนิยม ซึ่งเป็นจุดขายด้วยรูปแบบที่ทันสมัย แปลกตาในแนวทั้งร้านอาหาร แหล่งช้อปปิ้ง บุติคโฮเต็ล
5. รักษ์ หวงโย ใสใจธรรมชาติ สร้างความตระหนักในคุณค่าของสิ่งแวดล้อม ด้วยรูปแบบกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวแบบประหยัดพลังงาน เพื่อให้นักท่องเที่ยวยอมรับประเทศไทยในฐานะผู้ที่ห่วงใยธรรมชาติ และเกิดความเข้าใจคุณค่าของการเป็นผู้นักหวงโยสิ่งแวดล้อม เช่น ดำน้ำเก็บขยะ ปลูกปะการังได้นำ ผจญภัยหัวใจสีเขียว เยาวชนรุ่นใหม่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม กิจกรรมจักรยานเสือภูเขานานาชาติ

6. สุขภาพนิยม ให้ความสำคัญต่อสุขภาพทั้งทางกายและใจ เช่น สปา สมาธิ บริการทางการแพทย์และเสริมความงามที่ทันสมัย

7. เทศกาลความสุข สีสันหรูหรา กิจกรรมท่องเที่ยวที่ควบคู่ไปกับความสนุกสนาน รื่นเริง และความบันเทิง โดยนำเอางานเทศกาลระดับโลกและระดับนานาชาติต่าง ๆ ปัจจัยดึงดูดความสนใจเชิญชวนนักท่องเที่ยว และสื่อมวลชนต่างชาติ เช่น

กอล์ฟจอห์นนี่ วอล์คเกอร์ คลาสสิก

กลยุทธ์และแนวทางการส่งเสริมตลาดนักท่องเที่ยวต่างประเทศ

เน้น "การส่งเสริมการตลาดนักท่องเที่ยวคุณภาพ มุ่งเน้นรายได้มากกว่าจำนวนนักท่องเที่ยว" โดยประยุกต์ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ร่วมสมัยในการทำตลาดในลักษณะดั้งเดิม ในการสร้างการรับรู้ประเทศไทย ขยายตลาดไปสู่กลุ่มเป้าหมายที่มีคุณภาพ และรักษารฐานตลาดนักท่องเที่ยวกลุ่มเดิม ผ่านเครือข่ายพันธมิตรที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวเดิม ในลักษณะของการบอกต่อกันในกลุ่มครอบครัวและเพื่อน การเสนอรายการท่องเที่ยว หรือข้อเสนอพิเศษ เสนอขายผ่านร้านอาหารสายการบิน บริษัทนำเที่ยว และเดินทางไปจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายทางการท่องเที่ยว โดยมีกลยุทธ์ในการดำเนินงาน ดังนี้

1. สร้าง Brand "ประเทศไทย" ให้เป็นที่รู้จักและจดจำ
  2. เสริมสร้างศักยภาพ และขีดความสามารถในการแข่งขัน
  3. ขยายตลาดกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพ
  4. รักษาส่วนแบ่งทางการตลาด และส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยว
- การสร้างแบรนด์ "ประเทศไทย" ให้เป็นที่รู้จักและจดจำ

เพื่อตอกย้ำแบรนด์ "ประเทศไทย" ต่อการรับรู้ของนักท่องเที่ยวให้ประเทศไทยเป็นทางเลือกแรกในการวางแผนการเดินทาง และเพื่อกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทย ททท. จึงมีแผนดำเนินการ 3 ประการ คือ จะสร้างความชัดเจนในการสื่อสารการตลาดให้นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการต่าง ๆ มองภาพลักษณ์ประเทศไทยไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งภาพลักษณ์ที่ต้องการจะสื่อไปยังตลาด ก็คือ "Amazing Thailand" ซึ่งขณะนี้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางของตลาด

ขณะเดียวกัน ททท. จะตอกย้ำภาพลักษณ์ดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ให้เกิดการรับรู้และจดจำโดยจะขยายการประชาสัมพันธ์แบรนด์ "Amazing Thailand" ซึ่งขณะนี้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางของตลาดต่าง ๆ ในสื่อที่หลากหลาย การนำเสนอจุดแข็งของสินค้าที่ ททท. คัดเลือกไปเสนอขายก็จะสอดคล้องและสนับสนุนแบรนด์ คือ ต้องมีความ "Amazing" อย่างแท้จริงและจะ

นำเสนอสินค้าที่เป็นจุดแข็งของแบรนด์ ซึ่งก็คือ Amazing Wonders เพื่อช่วยสร้างความเข้มแข็งให้แบรนด์ประเทศไทย โดยมีกิจกรรมการดำเนินการ เช่น

1. ขยายผลแนวคิด โดยการจัดทำสารคดีสั้นเผยแพร่ประเทศไทยผ่านทางโทรทัศน์ เครือข่ายดาวเทียมต่างประเทศไปทั่วโลก เช่น CNN BBC Discovery AXN ESPN EURO SPOT

2. สร้างการรับรู้ภาพลักษณ์สินค้าท่องเที่ยว โดยการจัดเชิญสื่อมวลชนทั้งสื่อโทรทัศน์วิทยุ และนิตยสารชั้นนำของต่างประเทศ มาทัศนศึกษาสินค้า "7 Amazing Wonders" ซึ่งเป็นจุดแข็งของแบรนด์สินค้าและบริการทางด้านท่องเที่ยว

3. สร้างการรับรู้ของนักท่องเที่ยวต่างชาติต่อประเทศไทย ผ่านสื่อต่าง ๆ ทั่วโลก ได้แก่ สื่อโทรทัศน์, สื่อวิทยุ, สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น โฆษณาในนิตยสารชั้นนำที่ครอบคลุม ตลาดเอเชียแปซิฟิก ยุโรปและอเมริกา โดยเข้าถึงกลุ่มผู้อ่านทั่วไป กลุ่มนักธุรกิจ กลุ่มความสนใจเฉพาะ และธุรกิจท่องเที่ยว เป็นต้น

4. โครงการ Tai Guo An Mei Xing (Amazing Thailand) ในตลาดจีน เพื่อสร้างการรับรู้ให้กับนักท่องเที่ยวจีน ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ท้องถิ่นทั่วไปใน 4 มหานคร และ 8 เมืองหลักพร้อมโฆษณาในนิตยสารประเภท High End และสื่อกลางแจ้ง เช่น Billboard และ Bus Side Ad. นอกจากนี้ยังร่วมงานแสดงสินค้าและวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อประชาสัมพันธ์สู่นักท่องเที่ยวโดยตรง

การเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขัน

ประยุกต์ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ร่วมสมัยในการทำตลาด เข้าสู่กลุ่มผู้บริโภค เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขัน ให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวภาคเอกชน

เนื่องจากนักท่องเที่ยวมีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ร่วมสมัยที่หลากหลายในการเข้าถึงข้อมูลทำการจอง รวมทั้งซื้อสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวผ่านสื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ระบบอินเตอร์เน็ต ระบบโทรศัพท์มือถือ ในการซื้อสินค้า ดังนั้น ททท. จึงจะเน้นการทำตลาดในรูปแบบของ E-Marketing โดยอาศัยสื่อเหล่านี้ในการเข้าถึงนักท่องเที่ยวให้กว้างขวางมากขึ้น เช่น โครงการ Surprising Barcode ในตลาดญี่ปุ่น สำหรับตลาดอเมริกา ททท. จะใช้สื่อนี้ในการขยายฐานตลาดให้มากขึ้น โดยการสร้างข้อความโฆษณา ประเทศไทย ให้ไปปรากฏในหน้าเว็บไซต์ของประเทศคู่แข่ง นอกเหนือจากการเสนอขายประเทศไทยในหน้าเว็บไซต์ยอดนิยมในตลาด

นอกจากการใช้ระบบ Online ในการเข้าถึงนักท่องเที่ยวแล้ว ททท. ยังจะใช้สื่อนี้เป็นช่องทางในการอบรมให้ความรู้ รวมถึงการ Update ข้อมูลสินค้าทางการท่องเที่ยวของไทย ให้แก่บริษัทนำเที่ยวและสายการบินนานาชาติ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการขาย เช่น "โครงการ

Amazing Thailand Training Online" ในตลาดออสเตรเลีย "โครงการ Thailand Specialist Program" และ "โครงการสัมมนาเสมือนจริง (Virtual Online Travel Seminar)" ในตลาดอเมริกา

การเข้าร่วมงานส่งเสริมการขายทางการท่องเที่ยว และจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายไปประเทศต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการขายในผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวภาคเอกชน

ในปีหน้า จะมียานส่งเสริมการขายทางท่องเที่ยว Travel Trade Show ยิ่งใหญ่หลายงานที่ประเทศไทยเป็นเจ้าของ/ผู้จัดงาน

รวมถึงการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย ไปสู่ตลาดเก่า และตลาดใหม่ โดยเฉพาะตลาดที่ ททท. เพิ่งเปิดสำนักงาน ททท. ในต่างประเทศขึ้นใหม่ ไม่ว่าจะเป็น เวียดนาม ตะวันออกกลาง รัสเซียและกลุ่มประเทศ และยุโรปตะวันออก เพื่อเป็นการเปิดตัวสินค้าทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยให้เป็นที่รู้จักกว้างขวางมากขึ้นในตลาดดังกล่าว

การขยายตลาดกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพ

เน้นการขยายตลาดระดับบน เช่น กลุ่มกอล์ฟ กลุ่มผู้สูงอายุ ฯลฯ เพื่อยกระดับประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพ โดยมีกิจกรรมส่งเสริมการขายในแต่ละกลุ่มตลาด เช่น

1. โครงการเที่ยวเมืองไทย ก่อนไปโอลิมปิก เจาะกลุ่มตลาดระดับบนที่ถือบัตรวีซ่าแพลทินัม โดยจัดรายการชิงรางวัล บัตรชมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก แก่ผู้โชคดีที่ใช้จ่ายผ่านบัตรวีซ่าที่ประเทศไทย
2. การจัด ระดับภูมิภาค อาทิ โครงการ สำหรับตลาดเอเชีย (มาเลเซีย สิงคโปร์ บรูไน อินโดนีเซีย) โครงการ เพื่อชิงถ้วยรางวัลภูมิภาคเอเชียตะวันออก โดยจัดการแข่งขันที่สนามกอล์ฟชั้นนำในแหล่งท่องเที่ยว และจะให้โอกาสนี้จัดงานส่งเสริมการขายการท่องเที่ยว ต่อเนื่อง
3. โครงการ Thailand Long stay for Senior Citizen โดยร่วมกับสื่อมวลชน และบริษัทนำเที่ยวเสนอขายรายการนำเที่ยวพิเศษแก่ตลาดผู้สูงอายุในญี่ปุ่น
4. โครงการ Amazing Hua Hin-Pranburi เป็นการจัดเที่ยวบินเช่าเหมาลำดึงกลุ่มครอบครัวได้วัน บินตรงเข้ามาพักผ่อนที่หัวหิน-ปราณบุรี

การรักษาส่วนแบ่งทางการตลาด และส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวซ้ำ

1. การสร้างเครือข่ายความผูกพันกับนักท่องเที่ยว เพื่อเป็นสื่อในการขยายฐานการตลาดการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์กับฐานตลาดนักท่องเที่ยวเดิม หรือนักท่องเที่ยวที่เคยมาเยือนประเทศไทยแล้ว เพื่อให้เกิดการบอกเล่าจากปากต่อปาก เป็นช่องทางการขยายฐานตลาดด้วยสื่อบุคคลในอีกรูปแบบหนึ่งที่ ททท. จะริเริ่มจัดทำในปีหน้า

2. การเชิญผู้ที่มีชื่อเสียง เป็นสื่อในการสร้างภาพลักษณ์ประเทศไทย เพื่อรักษาฐานตลาด ททท. จะเชิญ Celebrity ที่มีชื่อเสียงโด่งดังทั้งที่เป็นดารานักร้อง นักแสดง พิธีกร เกมโชว์ต่าง ๆ นักกีฬาให้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว นำกิจกรรมในประเทศไทย และถ่ายทอดบรรยากาศกลับไปยังประเทศต่าง ๆ เหล่านั้น

นอกจากนี้ ในส่วนของการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อสื่อมวลชนและบริษัทนำเที่ยว ททท. จะจัดเชิญสื่อมวลชนและผู้แทนบริษัทนำเที่ยวจากประเทศต่าง ๆ เดินทางมาประเทศไทยในช่วงเดียวกัน เพื่อขยายการรับรู้ และสร้างความเข้าใจต่อสถานการณ์ในประเทศไทย

1. การสร้างการรับรู้ประเทศไทย ผ่านเครือข่ายพันธมิตร โดยใช้รางวัลการเดินทางเป็นปัจจัยสนับสนุน เพื่อรักษาฐานตลาดท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ

2. โครงการร่วมกับสายการบิน อาทิ โครงการ “Beijing+Bangkok, Double Your Holiday Pleasure” โดยร่วมกับสายการบินไทย และสายการบินไชน่า แอร์ไลน์ จัดทำรายการท่องเที่ยวพิเศษเสนอขายประเทศไทยในช่วงก่อนและหลัง โอลิมปิก 2008 เพื่อเชิญชวนนักท่องเที่ยวจากประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะตลาดยุโรป และอเมริกา

3. โครงการร่วมกับร้านอาหารไทย เช่น โครงการ “Amazing Taste of Thailand” ในยุโรป โครงการ See you in Thailand ในอเมริกา รวมถึงร้านอาหาร Fast Food ชื่อดัง เช่น Mc Donald ในตลาดอินเดีย และสิงคโปร์ โดย ททท. จะโฆษณาประเทศไทย และแจกเอกสารข้อมูลท่องเที่ยวประเทศไทย

กลยุทธ์และแนวทางการส่งเสริมตลาดนักท่องเที่ยวไทย

ภายใต้การเปลี่ยนแปลงด้านสังคมและพฤติกรรมของผู้บริโภค ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการยอมรับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การดำเนินงานด้านตลาดนักท่องเที่ยวในประเทศ ในปี 2551 จึงให้ความสำคัญกับการสร้างความสมดุล ทั้ง 2 มิติ คือ มิติทางสังคม และมิติทางเศรษฐกิจ โดยมีกลยุทธ์ในการดำเนินงาน ดังนี้

1. รณรงค์ให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างรู้ค่า รักษาแหล่งท่องเที่ยว
2. ส่งเสริมการท่องเที่ยวในมิติของการเรียนรู้
3. สร้างกระแสให้การท่องเที่ยว “ไทยเที่ยวไทย” เป็นส่วนหนึ่งของชีวิต
4. สร้างการรับรู้ความเป็นเอกลักษณ์ที่ดี
5. ส่งเสริมการเดินทางเชื่อมโยงในภูมิภาคและระหว่างภูมิภาค

รณรงค์ให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างรู้ค่า รักษาแหล่งท่องเที่ยว

โดยทรงขอให้ “คนไทย” ตระหนัก ใน 2 บทบาท สำคัญของตนที่มีต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว คือ บทบาทของ “เจ้าของบ้านที่ดี” ในการต้อนรับนักท่องเที่ยวผู้มาเยือนด้วยอัธยาศัยไมตรี ดูแลรักษาความสะอาดเรียบร้อยสวยงามในท้องถิ่นของตน

1. ทรงรณรงค์ภายใต้แคมเปญ “เก็บเมืองไทยให้สวยงาม” การดำเนินการในมิติทางสังคม นั้น ททท. จะรณรงค์ต่อเนื่องจากปี 2550 ให้คนไทยเกิดจิตสำนึกช่วยกันดูแลแหล่งท่องเที่ยวไทยให้คงความสวยงามและร่วมกันเป็นเจ้าบ้านที่ดี

2. โครงการประกวดรางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย ททท. ได้จัดโครงการครั้งแรกปี พ.ศ.2539 และจัดเป็นประจำทุก ๆ 2 ปี เพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวและเจ้าของแหล่งท่องเที่ยวที่มีจิตสำนึก และมีการบริหารจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นมาตรการเชิงบวก ที่ช่วยส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในเชิงคุณภาพ

3. การจัดกิจกรรมการอนุรักษ์ธรรมชาติ เป็นการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ เช่น จัด “ค่ายเยาวชน อนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว” เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มเยาวชนมีความรู้ ความเข้าใจทางด้านการท่องเที่ยวอย่างถูกวิธีและเหมาะสม ส่งเสริมการท่องเที่ยวในมิติของการเรียนรู้

4. โครงการ Royal Initiative Discovery เพื่อส่งเสริมให้คนไทยมีการเรียนรู้ มีความเข้าใจ ห่วงแหนทรัพยากรและมรดกของชาติ โดยใช้การท่องเที่ยวเป็นสื่อ อาทิ ส่งเสริมการท่องเที่ยวในโครงการพระราชดำริ และโครงการในพระอุปถัมภ์ทั่วประเทศอย่างต่อเนื่อง

5. จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของเยาวชน เพื่อให้เยาวชนได้รับความรู้ นอกเหนือไปจากการเรียนในห้องเรียน อาทิ โครงการ “ค่ายคนรุ่นใหม่ใส่ใจการท่องเที่ยว” สร้างกระแสให้การท่องเที่ยว “ไทยเที่ยวไทย” เป็นส่วนหนึ่งของชีวิต

นำเสนอการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมสำคัญที่ช่วยเติมเต็มความรู้สึกของคนไทยให้รู้สึกผ่อนคลายและเบิกบาน โดยสร้างกระแสให้คนไทยเดินทางท่องเที่ยว ภายใต้แคมเปญ “เที่ยวไทยให้สนุก เติมความสุขให้ชีวิต” ซึ่งจะโฆษณาประชาสัมพันธ์ในสื่อที่เข้าถึงในวงกว้าง เช่น สื่อโทรทัศน์ วิทยุ ป้ายโฆษณาขนาดใหญ่ รถไฟใต้ดิน และกระตุ้นการเดินทางด้วย “อเมซิ่งคูปองเงินสด ลดทั่วไทย” ซึ่งเป็นคูปองที่สามารถใช้แทนเงินสดเพื่อรับส่วนลดจากผู้ประกอบการทั่วประเทศกว่า 500 ราย

นอกจากนั้น ททท. จะยังคงสานต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวนอกฤดูกาล เพื่อกระตุ้นให้คนไทยออกเดินทางในช่วงวันธรรมดา และช่วง Green Season เช่น “โครงการเที่ยวสนุกสุขหรรษา วันธรรมดาค่าเที่ยว”

พร้อมกันนี้ ททท. จะยังคงสานต่อการจัด "งานเทศกาลเที่ยวเมืองไทย" ระหว่างวันที่ 5-8 มิถุนายน 2551 เป็นงานส่งเสริมการขายในลักษณะ Consumer Fair เพื่อกระตุ้นการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ และอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรม ประเพณี ของแต่ละท้องถิ่น

สร้างการรับรู้ความเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่

เพื่อขยายการรับรู้ด้านภาพลักษณ์ของพื้นที่ ซึ่งมีเอกลักษณ์จุดขายที่ต่างกัน ททท. จะดำเนินการประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ให้กับพื้นที่ ด้วยการนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ผ่านรายการท่องเที่ยวในสื่อโทรทัศน์

ส่งเสริมการเดินทางเชื่อมโยงในภูมิภาคและระหว่างภูมิภาค

การเดินทางไปจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายแลกเปลี่ยนเจรจาธุรกิจท่องเที่ยว ในภูมิภาคต่าง ๆ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างภูมิภาค เช่น โครงการส่งเสริมกลุ่มตลาดนักท่องเที่ยวคนไทย โครงการจัดทำคู่มือเดินทางท่องเที่ยวทางรถยนต์ และจัดการรวมนักท่องเที่ยวทางรถยนต์ เพื่อให้เกิดการกระจายได้หมุนเวียนทางเศรษฐกิจในระดับฐานรากไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ

นโยบายด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ในงานแถลงแผนการตลาดการท่องเที่ยวดังกล่าว รมว. กก. (ดร.สุวิทย์ ยอดมณี) ได้ให้นโยบายด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวในปี 2551 ดังนี้

1. ส่งเสริม "การท่องเที่ยววิถีไทย ด้านภัยโลกร้อน" ซึ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวมรดกโลก และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
2. ส่งเสริมโครงการ "เปิดทองหลังพระ ท่องเที่ยวสืบสาน โครงการพระราชดำริ "Royal Initiative Discovery" เพื่อให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้เรียนรู้
3. ส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ "ไทยเที่ยวไทย" เพื่อป้องกันการรั่วไหลของเงินตราออกนอกประเทศ และกระตุ้นให้เกิดการหมุนเวียนของเงินตราภายในประเทศ
4. ส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวคุณภาพ (หมายถึง นักท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม และต้องการเรียนรู้จากแหล่งท่องเที่ยว)
5. ส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งเน้นชุมชนเป็นรากกำลังสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมรดกโลก เช่น สุโขทัย พระนครศรีอยุธยา อุทัยธานี (ห้วยขาแข้ง) เป็นต้น

กรอบนโยบายของคณะกรรมการ ททท. พ.ศ. 2550 – 2554

1. ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวมีบทบาทในการช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั่วทุกภูมิภาคของไทย และเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดการสร้างงานและเพิ่มรายได้ให้กับประเทศ

2. ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวของประเทศไทยเติบโตอย่างยั่งยืน โดยเน้นการขยายฐานตลาดนักท่องเที่ยวคุณภาพ ทั้งในพื้นที่ใหม่และในตลาดเฉพาะกลุ่ม ภายใต้การสร้างความเข้มแข็งของตราสินค้า (Brand) ประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง

3. ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตคนไทย โดยเน้นการประสานงานระหว่างเครือข่ายภาครัฐกับภาคเอกชน กระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวภายในประเทศที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และการสร้างสรรคประโยชน์ทั้งต่อสถาบันครอบครัวและต่อสังคมโดยรวม อันจะนำไปสู่การสร้างและกระตุ้นจิตสำนึกรักชาติสิ่งแวดล้อม รวมทั้งให้เกิดความรักและภาคภูมิใจในเอกลักษณ์วัฒนธรรมไทย

4. ส่งเสริมการท่องเที่ยวให้กระจายตัวสู่แหล่งท่องเที่ยวรองมากขึ้น เพื่อสร้างสมดุล ระหว่างพื้นที่ทั้งด้านเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มจังหวัดและข้ามภูมิภาค

5. ส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านโดยการทำการตลาดร่วมกัน เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวทั้งภายในภูมิภาคและภายนอกภูมิภาค อันจะนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานร่วมกันอย่างเป็นระบบ และช่วยเพิ่มความสามารถทางการแข่งขันของภูมิภาคนี้ในตลาดท่องเที่ยวโลก

6. มุ่งพัฒนาองค์กร ระบบบริหารจัดการ และเสริมสร้างบุคลากรให้มีทักษะและขีดความสามารถทางการตลาดท่องเที่ยว เพื่อให้เป็นองค์กรแห่งการขับเคลื่อน (Driving Force) ที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และมีศักยภาพทางการแข่งขันระดับนานาชาติภายใต้หลักธรรมาภิบาล รวมทั้งพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรในบทบาทเชิงวิชาการและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการตลาด

7. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว (e - Tourism) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ประเทศไทย และเสริมสร้างศักยภาพในการส่งเสริมการตลาดผ่านสื่อสารสนเทศ

8. ส่งเสริมการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว โดยประสานความร่วมมือและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว กับหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน

5. แผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงท่องเที่ยวและการกีฬา ปี 2547-2551

ยุทธศาสตร์กระทรวงท่องเที่ยวและการกีฬา ปี2547-2551ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1: การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวกลยุทธ์

1. ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพในการแข่งขัน ตลาดเชิงรุก ทั้งในและต่างประเทศ
2. ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็น Gateway ในภูมิภาคเอเชีย
3. พัฒนาระบบสารสนเทศ
4. ส่งเสริม World Event Marketing

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2: การพัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว
กลยุทธ์

1. สร้าง พัฒนา พื้นฟู และเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว
2. ยกกระดับมาตรฐานสินค้าและบริการ
3. เพิ่มมาตรฐานการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว
4. พัฒนามาตรฐานการ รักษาความปลอดภัยใน ชีวิตและทรัพย์สินของ

นักท่องเที่ยว

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3: การพัฒนาการกีฬาขั้นพื้นฐานและเพื่อมวลชน
กลยุทธ์

1. ส่งเสริมการพัฒนา การเพิ่มศักยภาพในการเล่นกีฬาขั้นพื้นฐานและเพื่อมวลชน
2. ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาขั้นพื้นฐานและเพื่อมวลชน
3. การส่งเสริมการทำกิจกรรมและการแข่งขันกีฬา ทั้งระดับชาติและนานาชาติ

รวมทั้งการประชาสัมพันธ์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 : การพัฒนาการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ
กลยุทธ์

1. ส่งเสริมการพัฒนามาตรฐานการจัดการแข่งขันกีฬาทุกระดับ
2. ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในการแข่งขันกีฬา
3. การส่งเสริมการทำตลาด
4. การทำประชาสัมพันธ์เชิงบูรณาการทั้งการจัดการแข่งขันระดับชาติและนานาชาติ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 : การพัฒนาการกีฬาเพื่อการอาชีพ

กลยุทธ์

1. ส่งเสริมการพัฒนากีฬาให้เป็นกีฬาอาชีพได้มาตรฐาน

2. ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาเพื่อการอาชีพ
3. กำหนด กฎ ระเบียบ และการปฏิบัติเพื่อการกีฬาอาชีพ
4. ส่งเสริมการทำตลาดการประชาสัมพันธ์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 : การพัฒนาระบบบริหารจัดการแบบบูรณาการ

กลยุทธ์

1. เพิ่มขีดความสามารถของกระทรวงฯ เพื่อให้เป็น แกนหลักในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวและกีฬา
2. ส่งเสริมประสิทธิภาพบริหารจัดการการท่องเที่ยว กีฬา การออกกำลังกาย และนันทนาการแบบบูรณาการในทุกระดับ ทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชนในประเทศและ ต่างประเทศ
3. การปรับปรุงกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยว กีฬา การออกกำลังกาย และนันทนาการ

นโยบายด้านการท่องเที่ยวกระทรวงท่องเที่ยวและการกีฬา

1. เร่งฟื้นฟูระดับความสัมพันธ์และร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อให้ไทยเป็นประตูทางผ่านหลักของการท่องเที่ยวในภูมิภาคทั้งด้านการตลาดการขนส่ง การลงทุน การบริหารจัดการ รวมถึงการขจัดปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยว
2. บริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุกโดยสร้างกิจกรรมท่องเที่ยวทั้งระดับภายในประเทศและระหว่างประเทศและยกระดับประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการประชุมสัมมนา และการแสดงสินค้าของภูมิภาคเอเชีย
3. เร่งพัฒนา บูรณะ พื้นฟูมรดกและสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมทั้งในเขตเมืองและนอกเมืองเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่ สร้างแหล่งจับจ่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยว โดยจะส่งเสริมบทบาทเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยวและวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่อง
1. เพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม โดยส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งในรูปแบบการจัดสหกรณ์การท่องเที่ยว และการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว
2. เพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัยและป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจัง

แผนยุทธศาสตร์ของสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา วิสัยทัศน์

1. ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน มีคุณภาพและได้มาตรฐานระดับโลก
2. อุตสาหกรรมภาพยนตร์ ของประเทศไทยมีศักยภาพในการแข่งขันระดับ

นานาชาติ และเป็นหนทางสำคัญของการนำรายได้เข้าสู่ประเทศ

พันธกิจ

1. สร้าง ส่งเสริม อนุรักษ์ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืน
2. ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และ เสริมสร้างขีดความสามารถด้านการท่องเที่ยวให้แก่

ทุกภาคส่วน

3. พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว ให้เป็นเครื่องมือในการสร้างรายได้ให้แก่

ประชาชน พัฒนา ยกระดับมาตรฐานอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

4. สร้างความมั่นใจ อำนวยความสะดวก และ ให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว
5. พัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการท่องเที่ยว
6. ส่งเสริม สนับสนุนการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย
7. ส่งเสริม สนับสนุน อุตสาหกรรมภาพยนตร์ของประเทศไทย

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. การขจัดความยากจนระดับชุมชนด้วยการท่องเที่ยว
2. การปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวให้สมดุล และแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
3. การต่างประเทศ และเศรษฐกิจระหว่างประเทศด้านการท่องเที่ยว
4. การพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์

เป้าประสงค์

1. ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการท่องเที่ยว
2. มีมาตรการส่งเสริมสนับสนุนการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย

เพื่อนำรายได้เข้าประเทศ

3. บทบาทของประเทศไทยในการเป็นผู้นำด้านการท่องเที่ยวในเวทีโลก
4. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ที่สอดคล้องระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วน

ท้องถิ่น (จังหวัดที่มีโอกาสทางการท่องเที่ยวสูง และกลาง 80% โอกาสน้อย 20%)

5. พัฒนามาตรฐานในด้านการบริการ (40%) ความปลอดภัย (20%) และการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (40%)

6. พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวที่ตอบสนองต่อภารกิจทั้ง 3 ด้าน
7. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ให้มีความยั่งยืนและสมดุลกับสภาพแวดล้อม
กลยุทธ์

1. พัฒนาขีดความสามารถของชุมชน และองค์กรปกครองท้องถิ่นให้สามารถ

พัฒนารูปแบบสินค้า และ บริการท่องเที่ยว เพื่อการสร้างรายได้

2. สร้าง ส่งเสริม อนุรักษ์ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ยั่งยืนมีคุณภาพ และ
ได้มาตรฐานสากล

3. พัฒนาระดับมาตรฐาน การให้บริการ และปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว

4. พัฒนารัฐกิจบริการถ่ายทำภาพยนตร์ ให้มีศักยภาพ และส่งเสริมสนับสนุน

อุตสาหกรรมภาพยนตร์ของประเทศไทย

5. ผลักดันความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว

6. สร้างความมั่นใจ แก่นักท่องเที่ยวในการบริหารวิกฤติ อำนวยความสะดวกและ
ให้ความปลอดภัย

นโยบายและแผนการตลาด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสืบเนื่องจากการจัดตั้ง
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาตามการปฏิรูประบบราชการ ซึ่งอาศัยกฎหมาย พ.ร.บ. ระเบียบ
บริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 และพ.ร.บ. ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545
เกี่ยวกับการโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ รวมทั้งการแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการ
โอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ ทำให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ต้องโอนภาระงาน
ด้านพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ด้านพัฒนาบริการท่องเที่ยว และ ด้านทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวไปให้กับ
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ทั้งนี้ สำนักทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ จะยังคงทำหน้าที่
ตาม พ.ร.บ. ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2535 จนกว่ากระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาจะรับ
โอนภารกิจไปดำเนินการหลังเดือนตุลาคม 2547 ไปแล้ว นับแต่ปี 2546 ททท. จึงได้ปรับแผน
วิสาหกิจเพื่อให้สอดคล้องกับการก่อตั้งกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยปรับบทบาทมาเป็น
องค์กรที่มุ่งเน้นหน้าที่ด้านการบริการจัดการการตลาดการท่องเที่ยวของประเทศไทยเป็นหลัก

นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี 2546 - 2549

1. ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สร้างงานให้กับประชาชนและเพิ่มรายได้ให้กับประเทศ รวมทั้งส่งเสริมให้การท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั่วทุกภูมิภาคตามนโยบายรัฐบาล
2. ส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงานด้านการตลาดเชิงรุก การเพิ่มตลาดใหม่และตลาดเฉพาะกลุ่ม เพื่อเร่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวต่างประเทศที่มีคุณภาพเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศ และกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวชาวไทยท่องเที่ยวภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งกำหนดจุดขายของประเทศไทย (Positioning Thailand) ให้มีความชัดเจน
3. ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกับทุกฝ่ายทั้งระดับในประเทศและต่างประเทศ ในการส่งเสริมและพัฒนาตลาดท่องเที่ยว ทั้งนี้เพื่อร่วมกันขจัดอุปสรรคทางการท่องเที่ยว และเป็นหนทางก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชีย
4. มุ่งพัฒนาองค์กร ระบบบริหารจัดการ และเสริมสร้างบุคลากรให้มีทักษะและขีดความสามารถทางการตลาดท่องเที่ยว เพื่อให้เป็นองค์กรแห่งการขับเคลื่อน (Driving Force) ที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานและมีศักยภาพทางการแข่งขันระดับนานาชาติ ภายใต้หลักธรรมาภิบาล รวมทั้ง พัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรในบทบาทเชิงวิชาการและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการตลาด
5. เร่งรัดพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว (E-TOURISM) เพื่อรองรับการทำธุรกรรมบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และการดำเนินการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งการดำเนินงานด้านการตลาดด้วยระบบสารสนเทศ โดยมีกลไกในการควบคุมและป้องกัน เพื่อเป็นหลักประกันในการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น

บริบทพื้นที่ศึกษา
ตราประจำจังหวัด

ภาพ 9 แสดงตราประจำจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ความหมายของตราประจำจังหวัด

เป็นรูปพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณ พระหัตถ์ทรงสายฟ้า ผู้ทรงออกตรานี้คือ สมเด็จพระยานวิศรานุวัตติวงศ์

สภาพภูมิอากาศ

กรุงเทพมหานครตั้งอยู่บนพื้นที่ราบลุ่มของแม่น้ำเจ้าพระยา มีแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นแม่น้ำสายสำคัญที่หล่อเลี้ยงคนไทยทั้งชาติ ตั้งอยู่บนละติจูดที่ 13 องศา 45 ลิปดาเหนือ และลองติจูดที่ 100 องศา 28 ลิปดาตะวันออก เนื่องจากมีที่ตั้งอยู่บริเวณใกล้เส้นศูนย์สูตร ทำให้ประเทศไทยค่อนข้างมีสภาพอากาศร้อนชื้น พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ 1 แห่งราชวงศ์จักรีได้ สถาปนากรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานีเมื่อ พ.ศ.2325 โดยมีกรุงเทพฯเป็นเมืองหลวง ตั้งอยู่ใกล้บริเวณดินดอนสามเหลี่ยมลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา และลักษณะที่ตั้งเช่นนี้ ทำให้เป็นเมืองที่มีชัยภูมิเหมาะแก่การป้องกันศัตรูที่จะมารุกรานและยังเป็นเมืองที่มีน้ำท่าอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเกษตรกรรม โดยมีพื้นที่ 4.14 ตารางกิโลเมตร และได้ขยายขนาดพื้นที่เรื่อยมา จนกระทั่งปัจจุบันกรุงเทพมหานครประกอบด้วยเขตการปกครอง 50 เขตและมีพื้นที่ 1568.737 ตารางกิโลเมตร

สภาพภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมประจำฤดูที่พัดผ่าน แบ่งได้เป็น 3 ฤดูดังนี้ ฤดูฝน (เดือนพฤษภาคม-เดือนตุลาคม) ฤดูหนาว (เดือนพฤศจิกายน-เดือนมกราคม)

ฤดูร้อน (เดือนกุมภาพันธ์-เดือนเมษายน) โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด-สูงสุดประมาณ 25-35 องศาเซลเซียส

การบริหารการปกครอง

การบริหารส่วนการปกครองของกรุงเทพมหานครนั้นได้แยกเป็นเอกเทศเช่นเดียวกับจังหวัดอื่นๆ ซึ่งหน่วยงานในท้องที่จะเป็นผู้รับผิดชอบดูแลสภาพความเป็นอยู่ และได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล โดยมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและรองผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร มาจากการเลือกตั้ง และเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารงานอยู่ในตำแหน่งตามวาระคราวละ 4 ปีผู้ว่าราชการคนปัจจุบัน คือ นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน

สภาพเศรษฐกิจ

กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางธุรกิจของประเทศไทย รวมทั้งในแถบเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ด้วย โดยเศรษฐกิจหลักประกอบด้วย 2 ส่วนด้วยกันคือ ส่วนแรกเป็นรายได้ จากภาคการเกษตรกรรมและถือเป็นรายได้หลักของประเทศ คิดเป็นร้อยละ 25 ของรายได้ประชาชาตินับตั้งแต่ พ.ศ. 2528 เป็นต้นมา และมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นเรื่อยๆ นอกจากนี้ร้อยละ 60 ของสินค้าที่ส่งออกในแต่ละปีล้วนแล้วแต่มาจากภาคการเกษตรทั้งสิ้น และรายได้อีกส่วนหนึ่งมาจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวนั่นเอง

ประชากร

ในระหว่าง พ.ศ. 2325-2443 ซึ่งเป็นช่วงแรกของการก่อตั้งเมืองหลวงนั้น การเพิ่มจำนวนประชากรนั้นค่อนข้างช้ามาก เพราะในขณะนั้นเป็นช่วงที่มีการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเขตเมือง โดยมีพื้นที่เพียง 18 ตารางกิโลเมตร จึงมีจำนวนประชากร 600,000 คน ต่อมาหลังจากเกิดสงครามโลกครั้งที่สอง จำนวนประชากรก็เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว นำไปสู่การพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานเพื่อการอุปโภคบริโภค เพื่อรองรับกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นจากเดิม 1.6 ล้านคนเมื่อ พ.ศ. 2491 เป็น 5.4 ล้านคนใน พ.ศ. 2529 และเพิ่มเป็น 5.6 ล้านคนเมื่อ พ.ศ. 2542

ปัจจุบันกรุงเทพมหานคร มีจำนวนประชากรตามข้อมูลจากหน่วยทะเบียนราษฎรเกือบ 7 ล้านคน หรืออาจจะถึง 10 ล้านคน ในความเป็นจริงส่วนใหญ่ประชากรในกรุงเทพฯ จะเป็นคนไทยร้อยละ 25 ที่เป็นคนจีนหรือผู้อพยพจากประเทศต่างๆ ด้วยลักษณะความเป็นอยู่และวัฒนธรรมอันดีงามทำให้คนไทยมีความเป็นกันเอง ยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ จึงได้รับการยกย่องว่าเป็นสยามเมืองยิ้ม และกลายเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งของดินแดนนี้

เขตราชบุรีบูรณะ

สภาพทางภูมิศาสตร์

เขตราชบุรีบูรณะ ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของกรุงเทพมหานคร ด้านฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา เดิมเขตราชบุรีบูรณะมีพื้นที่ 42.87 ตารางกิโลเมตร เนื่องด้วยสภาพพื้นที่เขตต่างๆ ในกรุงเทพมหานครมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ควบคู่กับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ประกอบกับการพัฒนาด้านโครงข่ายคมนาคมขยายตัวออกกว้างไกลเข้าสู่พื้นที่ว่าง ทำให้มีการกระจายตัวของประชากรและสาธารณูปโภคเพิ่มมากขึ้น จำเป็นต้องจัดขนาดพื้นที่และจำนวนประชากรของเขตให้มีความเหมาะสมใกล้เคียงกัน เพื่อประโยชน์แก่การปกครอง การให้บริการของรัฐ และความสะดวกของประชาชน อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2528 จึงให้เปลี่ยนแปลงพื้นที่ เขตธนบุรี เขตจอมทอง เขตราชบุรีบูรณะ และตั้งเขตทุ่งครุ จึงทำให้เขตราชบุรีบูรณะเหลือพื้นที่เพียง 15.70 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วยพื้นที่เขตการปกครอง แขวงราชบุรีบูรณะ และแขวง บางปะกอก มีแนวเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	เขตบางคอแหลม เขตธนบุรีและเขตยานนาวา
ทิศใต้	ติดต่อกับ	เขตทุ่งครุ
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	เขตจอมทอง

เขตจอมทอง

ด้านกายภาพ

เขตจอมทอง มีพื้นที่ 26.254 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	เขตภาษีเจริญ
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	เขตธนบุรี เขตราชบุรีบูรณะ และเขตทุ่งครุ
ทิศใต้	ติดต่อกับ	เขตบางขุนเทียน
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	เขตบางบอนและเขตบางขุนเทียน

การปกครอง

เขตจอมทองแบ่งการปกครองออกเป็น 4 แขวง คือ

1. แขวงบางค้อ ไม่มีหมู่บ้านเนื่องจากเป็นเขตเทศบาลเดิม
2. แขวงบางขุนเทียน มี 11 หมู่บ้าน
3. แขวงจอมทอง มี 11 หมู่บ้าน
4. แขวงบางมด มี 11 หมู่บ้าน

จำนวนประชากร

1. แขวงบางค้อ	40,357 คน
2. แขวงบางขุนเทียน	41,729 คน
3. แขวงจอมทอง	40,519 คน
4. แขวงบางมด	44,580 คน
5. รวมทั้งสิ้น	167,185 คน
6. ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	124,104 คน

เขตบางขุนเทียน

ประกอบด้วยพื้นที่เขตการปกครอง 2 แขวง คือแขวงแสมดำ แขวงท่าข้าม มีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ เขตบางบอน
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ เขตจอมทอง เขตทุ่งครุ
ทิศใต้	ติดต่อกับ จ.สมุทรสาคร จ.สมุทรปราการและทะเลอ่าวไทย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ จ.สมุทรสาคร

สภาพภูมิศาสตร์ทั่วไป

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มมีเนื้อที่ทั้งหมด 123.26 ตร.กม. เขตบางขุนเทียนเป็นเขตเดียวของกรุงเทพมหานครที่มีพื้นที่ติดทะเล ซึ่งมีอยู่ประมาณ 5 กิโลเมตร ภายในพื้นที่ทั้งหมดมี ลำคลอง 3 คลอง ลำรางสาธารณะ 16 ลำราง และลำกระโดงหลายสาย ซึ่งเป็นเสมือนเส้นเลือดหล่อเลี้ยงหัวใจของประชาชนชาวบางขุนเทียน เพราะประชาชนส่วนหนึ่งยังประกอบอาชีพเกษตรอยู่และยังคงอาศัยน้ำจากลำคลอง ใช้และประกอบอาชีพเกษตรกรรม ลำคลองที่เป็นเส้นทางคมนาคมและเป็นหัวใจของเกษตรกรที่สำคัญ ๆ มีดังนี้

1. คลองสนามชัย
2. คลองหัวกระบือ
3. คลองพิทยาลงกรณ์

เขตทุ่งครุ

อยู่ในกลุ่มเขตที่ 12 เป็นเขตเกษตรกรรม อุตสาหกรรม ที่อยู่อาศัย แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ พื้นที่ด้านการเกษตร และที่อยู่อาศัย เนื่องจากมีสภาพพื้นที่ ที่เหมาะสม มีแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์สำหรับการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ เป็นพื้นที่สีเขียวและสีเขียวเป็นส่วนใหญ่มีพื้นที่รวม 26.84 ตารางกิโลเมตร (16,775ไร่)

แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 2 แขวง

1. แขวงบางมด พื้นที่ 9.15 ตร.กม (5,718.75 ไร่)
2. แขวงทุ่งครุ พื้นที่ 17.69 ตร.กม (11,056.25 ไร่)

ภาพ 10 แสดงแผนที่เขตทุ่งครุ

แนวเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ เขตราชบุรีบูรณะ
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ อำเภอพระประแดง จ.สมุทรปราการ
ทิศใต้	ติดต่อกับ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จ.สมุทรปราการ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ เขตจอมทองและเขตบางขุนเทียน

พื้นที่ทำการเกษตร : ประมาณ 9,814 ไร่

จำนวนประชากร (ข้อมูลเดือน ส.ค. 2550)

แขวงบางมด 49,722 คน

แขวงทุ่งครุ 61,583 คน

รวม 111,305 คน

พื้นที่เขตทุ่งครุ เน้นที่บริเวณคลองรางราชพฤกษ์อันเสมือนเป็นจุดเริ่มต้นของการตั้งถิ่นฐานชุมชนมุสลิม พื้นที่ตามแนวถนนประชาอุทิศมีการทำปศุสัตว์ อาหาร และกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่น่าสนใจหลายแห่ง ในพื้นที่ยังมีสวนสาธารณะและศูนย์เยาวชน สนามกีฬา แต่ทั้งหมดนี้แทรกตัวอยู่กับพื้นที่พักอาศัยที่กำลังขยายตัวขึ้นทุกวัน เป็นพื้นที่พักอาศัย ซึ่งเป็นเสมือนตลาดขนาดใหญ่ในพื้นที่ ที่ผลจากการผลิตที่ได้ตามฤดูกาลนั้นมีตลาดรองรับโดยไม่ต้องเดินทางไกล

ในด้านของชุมชนมุสลิม สามารถพัฒนาเพื่อเป็นส่วนการศึกษาวัฒนธรรม อาหาร เครื่องแต่งกาย โดยอาศัยอิสลามวิทยาลัยเป็นศูนย์กลาง

พื้นที่บริเวณฝั่งตะวันตกของคลองบางมด อยู่ในเขตบางขุนเทียน ยังมีสวนผลไม้อยู่มาก แต่อาจไม่ได้ยู่ติดคลองโดยตรง ชาวสวนหลายรายเคยปลูกส้มบางมดก่อนที่น้ำท่วมปี พ.ศ. 2526 บรรยากาศของพื้นที่ยังเป็นชนบท แต่ก็มีบางส่วนเริ่มกลายเป็นหมู่บ้านจัดสรรแล้ว เนื่องจากเป็นพื้นที่สวนที่ยังคงความเป็นชนบทอยู่มาก การพัฒนาต่าง ๆ ควรระวังไม่ให้เกิดวิถีชีวิตของชาวสวนและสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยวทางเรือและจักรยาน สามารถเข้าถึงพื้นที่เพื่อสัมผัสบรรยากาศสวนนอกเมืองได้

รายงานฉบับนี้เสนอแผนการปฏิบัติงานเพื่อการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวที่ยั่งยืนบางมด โดยเสนอเป็นแผนกลยุทธ์ 4 ขั้นตอนที่มีเป้าหมายดังนี้

1. การสร้างกรอบเป้าหมายร่วม การอบรมเผยแพร่แนวคิดเบื้องต้นเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง
2. การท่องเที่ยวเพื่อ เยี่ยมชมผลผลิตทางการเกษตรที่มีอยู่ในปัจจุบัน
3. การท่องเที่ยวเพื่อ เยี่ยมชมแหล่งผลิตทางการเกษตร
4. การท่องเที่ยวเพื่อเรียนรู้ วิถีชีวิตริมคลองบางมด

โครงการชุมชนท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ควรมีเป้าหมายอยู่ที่การรักษาคุณค่าของพื้นที่เกษตรกรรมที่อาศัยน้ำจากเครือข่ายคลองอันมีคลองบางมดเป็นแกนกลาง ปัญหาหลักของทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติย่านบางมดนั้น เป็นเรื่องของ คุณภาพน้ำในคลองบางมด ซึ่งเป็นปัญหาที่ไม่สามารถจัดการแก้ไขได้ในระดับชุมชนแต่ต้องเป็นการวางแผนการทำงานร่วมกันจากหลายเขตและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับน้ำ คลองซึ่งเปรียบเสมือนสายเลือดหล่อเลี้ยงสังคมเกษตรในย่านนี้ อีกสาเหตุหนึ่งของการที่คลองเสื่อมสภาพคือ เมื่อที่ดินเปลี่ยนการใช้ประโยชน์ คลองบางส่วนถูกถม น้ำไม่สามารถระบายได้ดีดังเดิมจึงเกิดการเน่าเสีย ที่ดินจำนวนมากถูกซื้อไปโดยนายทุน และมีจำนวนมากที่ถูกทิ้งร้างเพื่อรอการพัฒนาเป็นบ้านจัดสรร หรือ โรงงาน เป็นเหตุให้ร่องสวนเดิมตื้นเขิน วัชพืชขึ้นคลุม และตายสะสม ทำให้สิ่งแวดล้อมที่เคยเอื้อต่อการทำเกษตรค่อยๆ แย่ลง

ข้อเสนอแนะในขั้นของการวางแผนเป้าหมายคือ การสร้างความเข้าใจที่ตรงกันเรื่อง บทบาทของ “ชุมชนท่องเที่ยวที่ยั่งยืน” ที่มุ่งหมายการพัฒนาส่วนต่าง ๆ ของชุมชน โดยอาศัยการท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือ ผลที่เกิดขึ้นอาจไม่ได้มาในรูปแบบของรายได้ตรงจากนักท่องเที่ยว แต่เป็นความรู้ ทักษะต่างๆ ที่ได้รับการเข้าร่วมโครงการชุมชนท่องเที่ยวที่ยั่งยืน เมื่อเป้าหมายตรงกัน กระบวนการ

ทำงานที่ตามมาได้ง่ายขึ้น สร้างศักยภาพบุคคลากรในชุมชน ในเรื่องวิธีการเรียนรู้ การเข้าถึงแหล่งความรู้ เมื่อชุมชนรู้วิธีการเรียนรู้ ก็จะเป็นการง่ายที่จะทำความเข้าใจกับคนในพื้นที่ทุกฝ่าย มีหลักเหตุผลเป็นเครื่องมือในการพิจารณาและร่วมรับรู้ผลดีผลเสียของการทำโครงการท่องเที่ยวโครงการต่าง ๆ จะมีส่วนช่วยในการพัฒนาในเบื้องต้นมีแนวทางดังนี้

1. การวางแผนเป้าหมาย
2. การจัดการชุมชน
3. การจัดการทรัพยากร
4. การประเมินผล

ในด้านการจัดการชุมชน ทั้งทางภาครัฐและส่วนการศึกษา ควรเป็นที่ปรึกษาอยู่ตลอด แต่บทบาทจะมากหรือน้อยให้พิจารณาจากความสามารถในการจัดการของชุมชน โดยเข้าร่วมประชุมหรือให้ความช่วยเหลือ ในด้านความรู้ เทคโนโลยี การระดมทุน การวางแผนกลยุทธ์ต่าง ๆ การพัฒนาชุมชนบริเวณรอบนอกกรุงเทพฯ ไม่สามารถปฏิเสธการร่วมมือระหว่างภาครัฐกิจเอกชนที่เป้าหมายหลักอยู่ที่การสร้างผลกำไร อย่างไรก็ตามถ้าภาครัฐกิจเอกชน และชุมชนเข้าใจเป้าหมายและขอบเขตของตน ความร่วมมือน่าจะเกิดขึ้นได้โดยมีข้อขัดแย้งน้อยที่สุด ในส่วนของการพัฒนาคนในชุมชน ให้เน้นการเตรียมความพร้อมเกษตรกร โดยการให้ความรู้ การถ่ายทอดวิธีการคิด การทำวิจัย เพื่อการพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรชุมชน การหาความรู้เพื่อการพัฒนาชุมชน ด้านสังคม วัฒนธรรม การสาธารณสุข สุขภาพ การสร้างระบบกำจัดขยะ การรักษาสภาพน้ำ เมื่อเกษตรกรเลือกที่จะใช้ระบบเกษตรทฤษฎีใหม่แล้ว สามารถนำระบบการผลิตแบบพึ่งตนเองนี้มาเป็นจุดท่องเที่ยวได้

การจัดการทรัพยากรในขั้นนี้ เพื่อการสร้างความมั่นใจในศักยภาพของแหล่งทรัพยากรที่มีในท้องถิ่นให้ชุมชนและเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องได้เห็นเป็นเรื่องของการรวบรวมเพื่อศึกษาลักษณะเฉพาะของพื้นที่ จากโครงสร้างองค์ความรู้ที่วางไว้ดังนี้

1. ความรู้เชิงประวัติศาสตร์พัฒนาการของชุมชนใน ย่านบางมด เพื่อความเข้าใจในรากเหง้าของตนเอง โดยอิงกับการเกิดขึ้นของศูนย์กลางชุมชน ในส่วนนี้เมื่อสมบูรณ์ไปส่วนหนึ่งแล้วให้นำไปรวมกับข้อ 3 ซึ่งจะเกิดเป็นความรู้ที่ต่อเนื่องจากอดีตสู่ปัจจุบัน
2. เศรษฐศาสตร์ชุมชน ความรู้และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาอาชีพ
3. วิถีชีวิตชุมชนเกษตรริมคลอง ภูมิปัญญา ปรัชญาชาวสวน พัฒนาการทางสังคม
4. องค์ความรู้สุนทรียภาพ ศิลปกรรม ศิลปหัตถกรรม สถาปัตยกรรม นาฏศิลป์

เมื่อสามารถสร้างพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่ริมคลองบางมดได้แล้ว ความคาดหวังคือ การที่ชุมชนยังยืนย้านบางมด สามารถยืนหยัดอยู่ท่ามกลางกระแสเศรษฐกิจทุนนิยม เป็นชุมชนเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่สามารถให้ความรู้ มากไปกว่าเทคโนโลยีการเกษตร แต่สามารถถ่ายทอดความคิดปรัชญาชาวสวนริมคลองที่ได้เรียนรู้ สร้างสมมาจากการพัฒนาช่วงก่อน ๆ ในส่วนนี้การจัดการทรัพยากร ควรเน้นไปที่ความยั่งยืนและรากเหง้า การสร้างสุนทรีย์ภาพให้กับที่พักอาศัย ริมคลองและภูมิทัศน์ในชุมชน การส่งเสริมวัฒนธรรมวิถีชีวิตชาวสวนริมคลอง ที่มีเอกลักษณ์ อย่างไรก็ตามต้องคำนึงถึงเป้าหมายหลัก คือ การพัฒนาชุมชน การสร้างกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว เป็นสิ่งที่ไม่ยั่งยืนเพราะมักไม่มี ความหมายเชิงสังคม ต่อชุมชนอย่างแท้จริง

การประเมินผล

เป็นการตั้งวัตถุประสงค์ของโครงการที่ชัดเจน หรือการแปลเป้าหมายให้เป็นรูปธรรม ถึงแม้ว่าโครงการจะต้องพัฒนาไปตามการเติบโตของชุมชน เพื่อความสุข ของชุมชน ตามแนวพระราชดำริ ชีวิตพอเพียง

1. การท่องเที่ยวโดยชุมชนบนบริบทของพื้นที่และแหล่งทรัพยากรอันหลากหลาย เป็นการเน้นการท่องเที่ยวในแหล่งที่เป็นธรรมชาติและมีเอกลักษณ์ท้องถิ่น บนแนวคิดที่เน้นการผสมผสานจุดมุ่งหมายของวิถีชีวิตพอเพียงและวัฒนธรรมที่หลากหลายของพื้นที่ เคารพและให้เกิดเกียรติกับความแตกต่าง
2. การท่องเที่ยวโดยชุมชนบนบริบทของการจัดการ เป็นการเน้นการจัดการที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม และการจัดการที่ยั่งยืน ทั้งนี้ต้องเน้นว่าชุมชนที่ดูแลทรัพยากรต้องได้รับผลประโยชน์จากการดูแล
3. การท่องเที่ยวโดยชุมชนบนบริบทของกระบวนการและกิจกรรม เป็นการเน้นที่การสร้างระบบในการท่องเที่ยวที่เอื้อต่อกระบวนการเรียนรู้ เพิ่มพูนความเข้าใจ ประสบการณ์ จิตสำนึกต่อชุมชน นักท่องเที่ยว และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง
4. การท่องเที่ยวโดยชุมชนบนบริบทของการมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นการเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนตั้งแต่เริ่มจนถึงสิ้นสุดกระบวนการ
5. การท่องเที่ยวโดยชุมชนบนมิติของการพัฒนาองค์กรชุมชน เป็นการเน้นให้เห็นประโยชน์ในการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่มีส่วนในการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง

การพัฒนาบางมด โดยใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือ จึงควรอยู่บนฐานของความรู้ อันประกอบไปด้วย องค์ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ความเป็นมาของพื้นที่ ความรู้ด้านลักษณะทางกายภาพของพื้นที่และการตั้งถิ่นฐานความรู้ด้านการเกิดและเปลี่ยนแปลงของศูนย์กลางชุมชน ศาสนา ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มต่างๆ ในชุมชนความรู้ด้านการเกษตร และ กสิกรรม ความรู้ด้าน

ศิลปกรรมและศิลปหัตถกรรม เมื่อความรู้ส่วนต่างๆ ได้รับการรวบรวมและจัดระบบความสัมพันธ์ ศักยภาพของย่านบางมดในเชิงการท่องเที่ยวชุมชนก็จะปรากฏชัดเจนขึ้น องค์ความรู้ที่ดีจะเป็นฐานความเข้าใจถึงศักยภาพที่แท้จริงของชุมชนที่จะช่วยให้คนในพื้นที่เข้าใจศักยภาพ บทบาทและความสำคัญของชุมชนว่าอยู่ในระดับใด เช่น ระดับชุมชนต่อชุมชน อยู่ในระดับเขต ระดับจังหวัด หรือระดับประเทศ แนวทางการจัดการโครงการชุมชนท่องเที่ยวยั่งยืนในเขตทุ่งครุ นั้นจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาวิถีการดำเนินชีวิตของชุมชนต่างๆ ตามโครงสร้างทางสังคม โดยเฉพาะ ชุมชนมุสลิม ที่มีความเกี่ยวเนื่องกับคำสอนทางศาสนาอย่างเคร่งครัดการตั้งเป้าหมายการพัฒนาที่ตรงตามศักยภาพและเงื่อนไขชุมชน จะทำให้การพัฒนาได้รับผลสัมฤทธิ์ที่น่าพอใจและตรงตามเป้าหมายไม่ว่าจะมีปริมาณมากหรือน้อยเพียงใด

เขตทุ่งครุ

เขตทุ่งครุ อยู่ในกลุ่มเขตสนามชัย ซึ่งถือเป็นเขตเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีพื้นที่ 30,741 ตารางกิโลเมตร จำนวนประชากร 108,618 คน ความหนาแน่นประชากร 3,533 คน/ตร.กม. ทุ่งครุ มีความหมายว่า “พื้นที่ราบโล่ง ใช้สาน ภาชนะตักน้ำรูปกลมๆ ยาวขึ้น” จากความหมายดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ในอดีตท้องที่เขตทุ่งครุ เป็นที่ราบโล่ง ลุ่ม มีแหล่งน้ำหลายแห่งเหมาะแก่การเพาะปลูก ประชาชนประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำสวนและมีฝีมือทางการจักสานซึ่งปัจจุบันนี้ อาชีพเกษตรกรรมยังเป็นที่นิยมในเขตนี้ เนื่องจากความสมบูรณ์ของดิน น้ำยังมีเพียงพอต่อการประกอบอาชีพ ปัจจุบันเขตทุ่งครุเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำท่วมซึ่งบางส่วน คลองหลัก คือ คลองบางมด (ระยะทางประมาณ 2,000 เมตร) ประชากรมีอาชีพหลักทำสวน/ทำไร่ ดังนั้นการใช้ที่ดินส่วนใหญ่จึงเป็นพื้นที่เกษตรกรรม และมีพื้นที่อยู่อาศัยแบบบ้านจัดสรรกระจายอยู่โดยรอบ

ภาพ 11 แสดงแผนที่สถานที่สำคัญในเขตทุ่งครุ

ความพิเศษของเขตทุ่งครุที่มีประชากรนับถือสองกลุ่มศาสนาในอัตราส่วนเท่าๆ กันทำให้เขตทุ่งครุมีสภาพสังคม วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของประชากรที่แตกต่างอย่างเด่นชัด อย่างไรก็ตามแต่ละกลุ่มก็สามารถดำรงอยู่อย่างผสมผสานกลมกลืนกันได้ นอกจากนี้ความเชื่อของคนไทยเชื้อสายจีนยังคงสืบทอดกันมาอย่างต่อเนื่องเพราะนอกจากวัด และมีมัสยิดแล้วในท้องที่เขตทุ่งครุยังมีศาลเจ้า จำนวน 5 แห่ง คือ

1. ศาลเจ้าโกมินทร์ (ซากัง) ตั้งอยู่เลขที่ 20 หมู่ที่ 5 ซอยพุทธบูชา 36 แขวงบางมด เขตทุ่งครุ มีรูปสักการะของหลวงพ่อบุญรอด และเจ้าแม่กวนอิม
2. ศาลเจ้าตัวก้ง ตั้งอยู่เลขที่ 117 หมู่ที่ 2 ซอยพุทธบูชา 39 แขวงบางมด เขตทุ่งครุ มีรูปสักการะของหลวงพ่อบุญรอด เจ้าสามพี่น้อง เจ้าแม่กวนอิม และเขียนชื่อของ
3. ศาลเจ้าแม่ทับทิม ล้อมใต้กวง สุดใจภิรมย์ ปานสง่า ตั้งอยู่ปลายซอยพุทธบูชา 44 หมู่ที่ 2 แขวงบางมด เขตทุ่งครุ มีรูปสักการะของเจ้าแม่กวนอิม
4. ศาลเจ้าแม่ทับทิม ตั้งอยู่เลขที่ 104/1 หมู่ที่ 3 แขวงบางมด เขตทุ่งครุ มีรูปสักการะของเจ้าแม่กวนอิม
5. ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว ตั้งอยู่ถนนประชาอุทิศ ซอยประชาอุทิศ 74/1 แขวงทุ่งครุ เขตทุ่งครุ มีรูปสักการะขององค์เจ้าแม่แก่สลักจากไม้สัก

ชุมชนและศาสนาอิสลาม

ชาวมุสลิมไม่ว่าจะมีบรรพบุรุษสืบเชื้อสายจากเชื้อชาติใดจะมีการตั้งถิ่นฐานอยู่ร่วมกันเป็นชุมชนที่มีผู้นำ มีศูนย์กลางชุมชน คือ มัสยิดหรือสุเหร่า และหากพื้นที่ในชุมชนนั้นๆ ไม่จำกัดจนเกินไปบริเวณศาสนสถานจะครบรูปแบบประกอบด้วยมัสยิด อาคารเรียน และกุโบร์หรือฝังศพ

ชาวมุสลิมในท้องที่ทุ่งครุและพระประแดงต่างกล่าวเป็นเสียงเดียวกันว่าพวกเขาเป็นช่างมุสลิมเชื้อสายมลายูอพยพมาจากหัวเมืองปัตตานี และเริ่มตั้งรกรากในแถบพระประแดงตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก รัชกาลที่ ๑ เมื่อชุมชนขยายตัวจากจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น แต่พื้นที่บริเวณแขวงปากลัดซึ่งมีการตั้งรกรากมาช้านานมีความแออัดจึงมีการขยายตัวของชุมชนมาที่เขตทุ่งครุ

จากคำบอกเล่าของคุณศุภรี สะริม ซึ่งเป็นผู้ทำการศึกษาประวัติของชุมชนมุสลิมในเขตทุ่งครุ และเป็นหลานของท่านอาจารย์เซ็ม หรือ โต๊ะอิหม่ามกอเซ็ม บินยูซุฟ ครูสอนพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานอดีตจุฬาราชมนตรีประจำกระทรวงมหาด และท่านสวาฮดี สุมาลัยศักดิ์ จุฬาราชมนตรีคนปัจจุบัน พบว่าการตั้งรกรากของชุมชนมุสลิมในเขตทุ่งครุเริ่มขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ บ้านหลังแรกสุดของการตั้งชุมชนมุสลิมในเขตทุ่งครุ คือ “บ้านสูง” เพราะเป็นเรือนไทยที่ผู้คนสามารถมองเห็นได้จากปากลัดอันเป็นชุมชน

ดั้งเดิมของชุมชนมุสลิมในแถบนี้ บ้านหลังแรกสุดของชุมชนมุสลิมในเขตทุ่งครุนี้เป็นบ้านของฮะยีสุโกร (แซโต) ผู้ใหญ่บ้านคนแรกของบริเวณนี้ ผู้ซึ่งเป็นพ่อของท่านอาจารย์เข็ม ไกล่ “บ้านสูง” เป็นทำขึ้นลี้มที่สมัยก่อนชาวสวนลี้มบางมดพายเรือขนลี้มมาขึ้นที่ท่านี้ ปัจจุบันท่าขึ้นลี้มเป็นที่ตั้งของสะพานคลองสะพานควาย หน้าซอยชมทรัพย์ (ซอยประชาอุทิศ 69)

ชื่อบ้านหลังแรกของชุมชนมุสลิมในเขตทุ่งครุเป็นที่มาของชื่อบ้านบางสูง ในเขตทุ่งครุ และท่านอาจารย์เข็มก็เป็นผู้ก่อตั้งมัสยิดอัลฮัศติกอมะห์ ซึ่งได้หมายเลขทะเบียนธนบุรี 19 ตั้งเป็นแห่งที่ 6 ของเขตทุ่งครุ เนื่องจากท่านเห็นว่าพี่น้องมุสลิมที่อาศัยอยู่ในท้องที่หมู่ 1 แขวงบางมด และท้องที่หมู่ 1 ถึง หมู่ 4 แขวงทุ่งครุ ต้องเดินทางไปละหมาดวันศุกร์ และประกอบพิธีทางศาสนาในวันสำคัญทางศาสนาที่มัสยิดดารอสอาดะห์ พระประแดง ซึ่งเป็นหนทางที่ยาวไกลต้องเดินเท้าด้วยเวลาครึ่งวัน หรือขี่ม้า หรือพายเรือลัดเลาะไปตามคลองตาโตะ การก่อตั้งมัสยิดได้ที่วากัฟผืนแรกจากการบริจาคของฮัจยะห์ วาเซาะห์ ชมทรัพย์ พี่สาวของท่านอาจารย์เข็มซึ่งเกี่ยวข้องกับการก่อสร้างอิสลามวิทยาลัย ท่านอัลมีร์ฮูมฮัจยีวาจ อับดุลเลาะห์ เพื่อนของท่านอาจารย์เข็มได้บริจาคเงินก้อนแรกสำหรับการก่อสร้างจำนวนหนึ่งแสนบาท ท่านอาจารย์เข็มบริจาคที่ดินเป็นที่สร้างกูโบร์ (สุสาน) มัสยิดอัลฮัศติกอมะห์เริ่มก่อสร้างในปี พ.ศ. 2512 แล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2515 โดยมีท่านอดีตจุฬาราชมนตรีแช่ม พรหมยงค์ เป็นประธานในพิธีวางฐานรากมัสยิดซึ่งเป็นพิธีการที่ผสมผสานวัฒนธรรม ประเพณีของชาวพุทธ

มัสยิด ในท้องที่เขตทุ่งครุมีจำนวน 9 แห่ง คือ

1. มัสยิดดาริสลาม ตั้งอยู่ในแขวงบางมด ซอยประชาอุทิศ 30 เป็นมัสยิดเก่าแก่มัสยิดหนึ่งเขตทุ่งครุ อยู่ใกล้กับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
2. มัสยิดนูรุลสุดา ตั้งอยู่ในแขวงบางมด ซอยพุทธบูชา 36 (บางมดพัฒนา) เป็นมัสยิดที่อยู่ริมคลองบางมด เป็นอาคารไม้ 2 ชั้น ชั้นล่างใช้สอนศาสนาและภาษาอาหรับ
3. มัสยิดดาริลฮัจญ์ (สอนสมบุญ) ตั้งอยู่ในแขวงบางมด ซอยพุทธบูชา 36 (บางมดพัฒนา) เป็นมัสยิดเก่าแก่มัสยิดหนึ่ง ซึ่งขณะนี้สร้างเป็นอาคารคอนกรีต ตั้งอยู่ริมคลองบางมด
4. มัสยิดอัดตักวา ตั้งอยู่ในแขวงบางมด ซอยประชาอุทิศ 59 มีชุมชนชาวมุสลิมอยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมาก
5. มัสยิดดารุนนอฮีม ตั้งอยู่ในแขวงทุ่งครุ ถนนครุใน เป็นมัสยิดที่เก่าแก่ที่สุดมัสยิดหนึ่งในเขตทุ่งครุ ก่อสร้างเป็นอาคารคอนกรีต และตกแต่งด้วยหินอ่อน
6. มัสยิดคอลลิดิน ตั้งอยู่ในแขวงทุ่งครุ ซอยประชาอุทิศ 54 เป็นอาคารคอนกรีต ตั้งอยู่ริมคลองสะพานควาย

7. มัสยิดดารุ้ลอิบาดะห์ ตั้งอยู่ในแขวงทุ่งครุ ซอยพุทธบูชา 36 (บางมดพัฒนา) เป็นมัสยิดที่อยู่ริมคลองรางราชพฤกษ์

8. มัสยิดอัลอิสติกอมะห์ ตั้งอยู่ในแขวงทุ่งครุ ปากซอยประชาอุทิศ 69 ประชาชนโดยทั่วไปเรียกว่า มัสยิดอาจารย์เข็ม เป็นมัสยิดที่มีสัปบุรุษมากที่สุดในเขตทุ่งครุ

9. มัสยิดเนี้ยมะห์ตุ้ลลอฮ์ ตั้งอยู่ในแขวงทุ่งครุ ซอยประชาอุทิศ 72 เป็นมัสยิดที่จดทะเบียนล่าสุดเป็นมัสยิดที่ 9 ของเขตทุ่งครุ

นอกจากมัสยิดที่เป็นศูนย์กลางชุมชนชาวมุสลิมแล้ว ชาวมุสลิมยังมีโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามเป็นศูนย์รวมชุมชนที่สำคัญ โดยในเขตทุ่งครุมีโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามที่สำคัญ ได้แก่ อิสลามวิทยาลัย โรงเรียนสหมุสลิมบำรุง ซอยประชาอุทิศ 72 เป็นโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามสร้างมากกว่า 50 ปี พร้อมๆ กับโรงเรียนรางราชพฤกษ์ ซึ่งที่ตั้งปัจจุบันห่างจากที่ตั้งเดิมไม่มากนักเพียงย้ายด้านหน้าของโรงเรียนมาให้ใกล้กับถนนที่ตัดใหม่

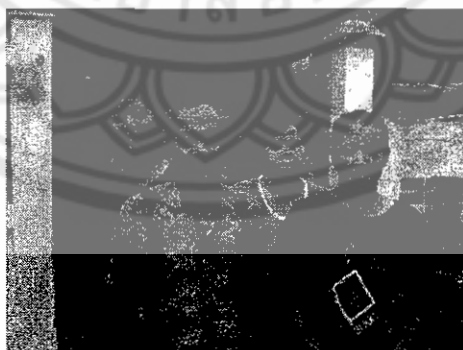
ภาพ 12 แสดงโรงเรียนนูร์อุลloom ซึ่งอยู่ภายในบริเวณมัสยิดนูร์อุลloom

วิถีชีวิตของชุมชนมุสลิมในเขตทุ่งครุมีการประกอบอาชีพหลากหลาย เช่น เกษตรกรรม ค้าขาย รับจ้าง รับราชการ และทำงานบริษัท ในปัจจุบันอาชีพเกษตรกรรมในพื้นที่มีเหลือน้อยมาก เนื่องจากไม่มีผู้สืบทอด เยาวชนรุ่นหลังไม่รับช่วงทำต่อ แต่เชื่อว่าจะสูญหายเสียทั้งหมด จากการลงพื้นที่สำรวจได้ข้อมูลจากอิหม่ามมุฮัมหมัด ยูซุบ ประจำมัสยิดอัลอิสติกอมะห์ซึ่งยังคงประกอบอาชีพเกษตรกรรม ปลูกสวนผลไม้แบบผสมผสาน และเลี้ยงแพะ นอกจากนี้อิหม่ามมุฮัมหมัด ยูซุบ

ได้เล่าให้ฟังถึงตำนานส้มบางมดว่าคนที่เพาะปลูกเมื่อแรกเริ่มเป็นคนจากดำเนินสะดวกเข้ามาเช่าที่ดินปลูกส้ม เนื่องจากสมัยก่อนดินและน้ำในพื้นที่บางมดเหมาะแก่การทำสวนส้ม แต่ผลผลิตหลักจริงๆ ของบางมดในสมัยก่อน คือ ข้าว และในปัจจุบันน้ำตามลำคลองเริ่มเน่าเสียทำให้ต้นส้มยืนต้นตาย หรือไม่มีผลผลิต เกษตรกรจึงเปลี่ยนมาปลูกผลไม้ชนิดอื่นๆ เช่น มะม่วง มะพร้าว เป็นต้น

อย่างไรก็ตามแม้ว่าธนบุรีจะเป็นพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงช้ากว่าส่วนอื่นๆ ของกรุงเทพมหานครแต่ชุมชนมุสลิมในเขตทุ่งครุก็ได้รับผลจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของเมืองหลวง ทำให้ชุมชนมุสลิมที่เคยเป็นเรือกสวน ไร่นา เต็มไปด้วยต้นไม้ และป่าสะแก กลายเป็นชุมชนที่มีผู้นับถือศาสนาแน่นจากการขยายตัวของประชากรในชุมชนเองและจากการย้ายถิ่นฐานเข้ามาของชาวมุสลิมจากต่างจังหวัด และชาวไทยอื่นๆ แต่สิ่งหนึ่งที่ยังคงไม่เปลี่ยนแปลงในชุมชนมุสลิม คือ ลักษณะความสัมพันธ์ของชาวไทยมุสลิมแบบสังคมชนบทที่คนในชุมชนเสมือนหนึ่งเป็นเครือญาติเดียวกัน มีการร่วมกันแสดงความยินดี ต่างๆ

จากการสำรวจโดยการเดินเลียบริมคลองเริ่มต้นจากมัสยิดดารุ้ลอิบาดะห์ เพื่อสำรวจชุมชนมุสลิมในเขตทุ่งครุ รูปแบบและสภาพโดยรวมของชุมชนไม่มีความชัดเจนของการเป็นชุมชนมากนัก บ้านเรือนมีการกระจายตัว โดยจะมีบ้านของผู้มีฐานะปานกลางหรือยากจน ที่จะสร้างบ้านอยู่ใกล้กับมัสยิด จากการสอบถามผู้ดูแลมัสยิดพบว่าบางครั้งครอบครัวเช่าที่ดินของมัสยิดซึ่งอยู่รอบๆ อยู่อาศัย เพราะพี่น้องชาวมุสลิมบริเวณนี้ส่วนใหญ่ต่างประกอบอาชีพเกษตรกรรม บ้านที่อยู่อาศัยจึงอยู่ห่างกันตามแต่ขนาดที่ดินของเจ้าของบ้าน แต่ที่น่าสนใจคือ ทุกบ้านตั้งอยู่ใกล้กับคลอง

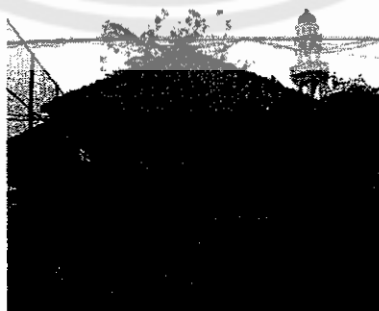
ภาพ 13 แสดงประธานชุมชน ประธานกลุ่มแม่บ้านและสมาชิก

ข้อสังเกตที่น่าสนใจ โดยรอบบริเวณตั้งแต่ เขตมัสยิดดาอูลอิบาดะห์ จนถึงมัสยิดคอลลีตัน ซึ่งทำการสำรวจโดยการเดินเลียบริมคลองดังกล่าวข้างต้น บ้านที่อยู่อาศัยของพี่น้องมุสลิมจะหันหน้าออกลำคลองสาธารณะต่างๆ และส่วนใหญ่ยังคงทำอาชีพเกษตรกรรม อยู่กระจัดกระจายตามอาณาบริเวณของที่ดินที่ตนมี บริเวณที่เป็นชุมชนเด่นชัด คือ ชุมชนอັตตักวา ชุมชนอັตตักวา จากการสัมภาษณ์ประธานชุมชน คุณลุงบุญญะ ประยงค์ และประธานกลุ่มแม่บ้าน พี่ฟาติมะฮิสมาแอล ทำให้ทราบประวัติชุมชนโดยสังเขป ดังนี้

ชุมชนอັตตักวาตั้งเป็นชุมชนที่ กทม. รับรองเมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2535 มีเนื้อที่ 10 ไร่ 200 ตารางวา 390 คน ประชากรประมาณ 70%เป็นชาวมุสลิม ศูนย์กลางของชุมชน คือ มัสยิดอັตตักวา ซึ่งนอกจากจะเป็นมัสยิดประจำชุมชนและใช้ประกอบพิธี เช่น งานแต่งงาน สอนศาสนา หรือรับเลี้ยงเด็ก ภายในมัสยิดยังมีห้องสมุดประชาชน และศูนย์สุขภาพชุมชนที่ให้บริการแก่ประชาชนอีกด้วย ภายในชุมชนมีลานกีฬาสาธารณะซึ่งอยู่ติดกับมัสยิด สามารถใช้เป็นสนามฟุตบอล สนามเด็กเล่น และยังใช้เป็นลานกิจกรรมของชุมชน

ภาพ 14 แสดงลานกีฬาสาธารณะ ชุมชนอັตตักวา

ภาพ 15 แสดงศูนย์สุขภาพชุมชน

ภาพ 16 แสดงห้องสมุดชุมชน

ภาพ 17 แสดงสนามเด็กเล่น

สถานศึกษาของเยาวชนส่วนใหญ่ในชุมชนอัตตักวา คือ โรงเรียนนาหลวง และกระจายไปโรงเรียนอื่นๆ เช่น โรงเรียนจรโรจน์ โรงเรียนสารสาสน์ประชาอุทิศ และอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทยในระดับชั้นมัธยม เนื่องจากชาวไทยพุทธมีเป็นส่วนน้อยจึงกระจายตัวไปใช้วัดที่อยู่ใกล้และสะดวกในการเดินทาง เช่น วัดพุทธบูชา และวัดทุ่งครุ

ผลิตภัณฑ์จากกลุ่มแม่บ้าน มีการทำผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรที่ได้ความรู้จากการไปเรียนที่กสท. และเรียนกับลุงแก้ว ปานน้อย ในเขตราชบุรีบูรณะ แขวงทุ่งครุ แล้วมารวมกลุ่มก่อตั้งกลุ่มแม่บ้านเมื่อปี พ.ศ. 2546 ประมาณ 10 กว่าคน โดยการลงขันเป็นเงินทุนเริ่มต้นคนละ 100 บาท ผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรเคยได้รับคัดเลือกให้เป็นผลิตภัณฑ์ OTOP ระดับ 3 ดาวจากทางเขต ได้แก่ สบู่สมุนไพรทั้งแบบก้อนและเหลว แชมพูและครีมนวดผสมสมุนไพร ครีมทาหน้าขาว น้ำยาล้างจาน

ขาดม ยาหม่อง พิมเสน การบูรทั้งแบบน้ำและแบบผงที่ใส่ในรถยนต์ ปัญหาที่เกิดขึ้นคือยังไม่เป็นที่รู้จัก และไม่มีตลาดรับซื้อสินค้านอกจากคนในชุมชนที่ใช้กันเอง

กิจกรรมและประเพณีทางศาสนาอิสลาม

ประเพณีที่เรียกกันในสังคมไทยว่า “เจ้าเซ็น” ซึ่งกระทำใน 10 วันแรกของเดือน มุฮัรรม เพื่อรำลึกถึงการจากไปของท่านสุเซ็น หลานของท่านนบีมุฮัมมัด ที่ถูกฆ่าตาย ที่กระบะลา ซึ่งอยู่ในประเทศอิรัก

พิธีเต็นเจ้าเซ็น ประกอบด้วยการแห่สัญลักษณ์ของผู้บริสุทธิ์ทั้ง 5 การแห่ศพ (สิ่งสมมติซึ่งประดิษฐ์และตกแต่งอย่างสวยงาม) การเดินเวียนรอบปะรำ มือทุบอกพร้อมกับ เปล่งเสียง “ญาฮูเซ็น” การเดินลุยไฟและการกรีดศรีษะ ในช่วงเวลาดังกล่าวมุสลิมชื่ออะห์ แต่งกายด้วยชุดสีดำ

วันอีดีลฟิตรี หมายถึง วันรื่นเริงเนื่องในการครบรอบเข้าสู่สภาพเดิมหรือเทศกาลของการเข้าสู่สภาพเดิม คือสภาพที่ไม่ต้องอดอาหาร ในระหว่างเดือนรอมฎอน (เดือนที่ 9 ของศักราชอิสลาม) มุสลิมจะถือศีลอดเป็นเวลา 1 เดือน ซึ่งบางคนเรียกว่าถือบวช ฉะนั้นวันอีดีลฟิตรี จึงนิยมเรียกว่า “วันออกบวช” หรือ “วันอีดีเล็ก”

วันอีดีลอัฎฮา หมายถึงวันรื่นเริงเนื่องในการเชือดสัตว์พลีเป็นอาหารแก่ประชาชนและคนยากจน ตรงกับวันที่ 10 ของเดือน ชูลฮิจญะ อันเป็นเวลาเดียวกันกับการประกอบพิธีฮัจจ์ ณ นครมักกะฮ์ของมุสลิมทั่วโลก ดังนั้น ชาวไทยมุสลิมจึงนิยมเรียกว่า “วันออกฮัจจ์” หรือวัน “อีดีใหญ่”

วันที่ 1 ของเดือนที่ 10 ถึงวันที่ 10 ของเดือน 12 เทศกาล การประกอบพิธีทำฮัจจ์ เป็นวันสำคัญที่สุดมุสลิมจากทั่วโลกจะไปชุมนุมทำพิธีกันในนครมักกะฮ์มากที่สุด การเดินทางไปประกอบพิธีฮัจจ์นอกเทศกาลนี้ ก็อาจจะกระทำได้ แต่เรียกว่า “อุมเราะห์” แปลว่า ฮัจจ์เล็ก

วันที่ 8 เดือน 12 (ชุลฮิจญะฮ์) ของปฏิทินอาหรับ เป็นวันที่อาจเริ่มพิธีหัจญ์ มุสลิมทุกคนอาบน้ำชำระร่างกายให้สะอาดแล้วแต่งกายด้วย ชุดเอียะฮ์ รามหรืออิห์รอม แล้ว นมัสการพระเจ้า ตั้งจิตอธิษฐาน (นียะห์) ว่าจะประกอบ พิธีฮัจจ์

ชุมชนและศาสนาพุทธ

ประชากรในท้องที่เขตทุ่งครุ นับถือศาสนาพุทธประมาณ 50% ของจำนวนประชากรในพื้นที่ โดยมีวัดในเขตทุ่งครุ จำนวน 4 แห่ง คือ

1. วัดหลวงพ่อโสภาสี ตั้งอยู่ในแขวงบางมด ซอยพุทธบูชา 39 เป็นวัดที่เก่าแก่ในพื้นที่แขวงบางมด มีพระอริยะสงฆ์ที่เป็นที่เคารพนับถือของประชาชนชาวไทย และชาวจีนเป็นอย่างมาก คือ หลวงพ่อโสภาสี ทุกปีประมาณเดือนสิงหาคมจะมีงานเทศกาลเทกระจาด ซึ่งมีประชาชนไปร่วมงานเป็นจำนวนมาก

2. วัดพุทธบูชา ตั้งอยู่ในแขวงบางมด ริมถนนพุทธบูชา ในวัดมีพระพุทธรชินราชจำลอง เป็นพระประธานในพระอุโบสถ บริเวณวัดตั้งอยู่ริมคลองบางมด มีวังมัจฉาซึ่งมีปลาชนิดต่างๆ เช่น ปลาสร้อย ปลาเทโพ และจากบริเวณทำนน้ำวัดพุทธบูชาสามารถนั่งเรือหางยาวชมทัศนียภาพสองฝั่ง คลองบางมด ลัดออกไปยังชายทะเลกรุงเทพฯ เขตบางขุนเทียนได้

3. วัดบางมดโสธราราม (วัดกลางนา) ตั้งอยู่ในแขวงบางมด ซอยประชาอุทิศ 27 พระอุโบสถเป็นสถาปัตยกรรมแบบผสมผสานของศิลปะสุโขทัย ลพบุรี และอยุธยา

4. วัดทุ่งครุ ตั้งอยู่ในแขวงทุ่งครุ ริมถนนประชาอุทิศ 84 เป็นวัดที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์อัครราชกุมารี เสด็จทรงประกอบ พิธีตัดหวายลูกนิมิต ณ พระอุโบสถวัดทุ่งครุ เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2521 มีวิหารประดิษฐานหลวง พ่อไกรสรอันศักดิ์สิทธิ์เป็นที่เลื่อมใสของชาวทุ่งครุ

การศึกษาสภาพสังคม วัฒนธรรมและวิถีชีวิตปัจจุบันของชาวไทยพุทธในเขตทุ่งครุพบว่า ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของเมืองหลวงมีผลต่อชุมชนในเขตทุ่งครุเป็น อย่างมาก ความสัมพันธ์ระหว่างวัดกับชุมชนมีไม่มากนัก ประชากรส่วนใหญ่ในชุมชนไม่มีความ ผูกพันกันดังแต่ก่อน ชุมชนที่ทำการศึกษา (ดูภาพที่ 3.38 ประกอบ) ได้แก่ชุมชนบริเวณวัดในเขต ทุ่งครุ และชุมชนที่มีผลิตภัณฑ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

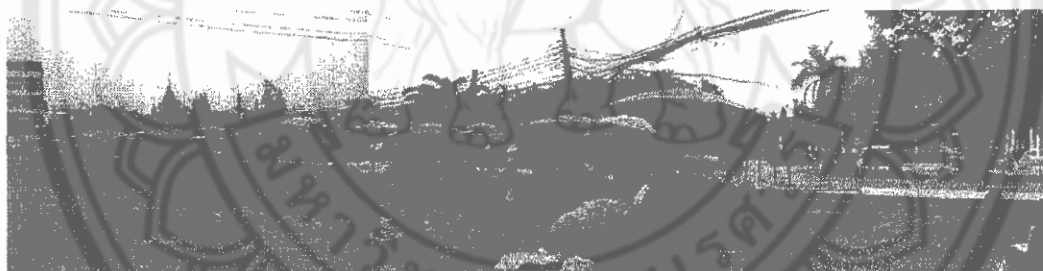
1. ชุมชนหลังสวนธนบุรีรมย์ (วัดพุทธบูชา)
2. ชุมชนร่วมใจพัฒนา (วัดบางมดโสธราราม)
3. ชุมชนหลังวัดกลางนา (วัดบางมดโสธราราม)
4. ชุมชนหมู่ 5 ซอย จ.ร่วมใจ (ชุมชนหลังวัดทุ่งครุ)
5. ชุมชนหมู่ 6 ทุ่งครุ (ชุมชนวัดทุ่งครุ)
6. ชุมชนคลองเก่าห้อง

เนื่องจากพื้นที่โดยรอบวัดหลวงพ่อโอภาสีเป็นสวนกล้วยไม้ซึ่งเป็นที่ดินส่วนบุคคล และ ที่ดินส่วนใหญ่เป็นบ้านจัดสรร มีการสร้างบ้านส่วนตัวกระจาย ดังนั้นพื้นที่โดยรอบวัดหลวงพ่อ โอภาสีจึงไม่มีขอบเขตของชุมชนนอกจากขอบเขตของวัด ผู้ที่มาวัดหลวงพ่อโอภาสีส่วนใหญ่ไม่ใช่ คนในพื้นที่ เป็นผู้ที่มีจิตศรัทธา ผู้ที่ได้ยินชื่อเสียงของวัดแล้วมาเยี่ยมชม และนักท่องเที่ยวจาก ต่างชาติ จากการสัมภาษณ์เด็กในชุมชนทำให้ได้ข้อมูลว่าชาวบ้านในละแวกนี้มีวัดหลวงพ่อโอภาสี เป็นศูนย์กลาง และโรงเรียนของเยาวชนละแวกนี้คือโรงเรียนตันเปาวิทยาคารและโรงเรียนโพธิ์ทอง

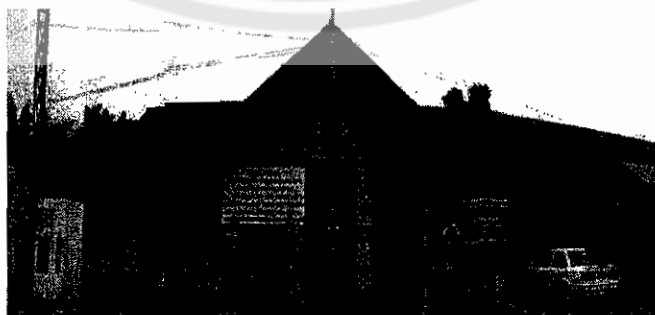
ชุมชนในเขตวัดพุทธบูชา คือ ชุมชนหลังสวนธนบุรีรมย์ ตั้งเป็นชุมชนที่ กทม. รับรองเมื่อปี 2541 มี 230 ครัวเรือน 1,045 คน อาชีพของคนในชุมชน คือ รับจ้าง รับราชการ ทำสวน ก่อนการก่อสร้างวัดพุทธบูชาชาวบ้านต้องไปทำบุญไหว้พระที่วัดยายร่ม วัดโพธิทอง วัดท่าข้าม และ วัดसारอด ไครใกล้วัดไหน ศรัทธาวัดไหน ก็ไปที่วัดนั้น จนกระทั่งมีการก่อตั้งวัดพุทธบูชาจึงกลายเป็นวัดประจำชุมชน ส่วนเด็กนักเรียนในชุมชนก็มักจะไปเรียนต่อที่โรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม โรงเรียนวัดสิงห์ โรงเรียนแจรงร้อนวิทยา และโรงเรียนวัดราชโอรสาราม ซึ่งเป็นการลำบากเพราะต้องเดินทางไกล ใน พ.ศ. 2516 ท่านเจ้าอาวาสวัดพุทธบูชาจึงได้ดำริที่จะสร้างโรงเรียนมัธยมขึ้นในที่ดินของวัดจำนวน 7 ไร่ 65 ตารางวา เพื่อให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนในชุมชนและใกล้เคียง

วัดพุทธบูชามีส่วนสาธารณูปโภคภายในวัดที่มีการใช้ประโยชน์ ดังนี้

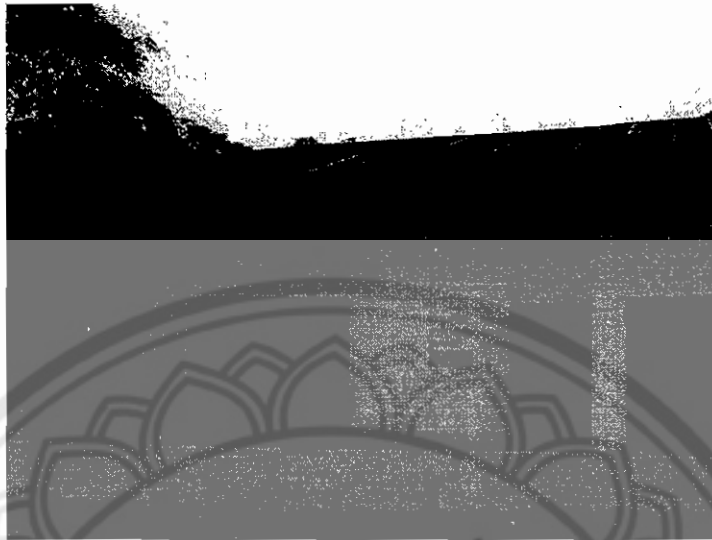
1. ตลาดอยู่ด้านหน้าวัด ตลาดนัดเปิดทุกวันศุกร์ เสาร์ อาทิตย์
2. โรงนวดแผนไทย
3. ร้านค้าบริเวณวังมัจฉา (ให้อาหารปลาและนกในเขตอภัยทาน)

ภาพ 18 แสดงตลาดนัดภายในวัดพุทธบูชา

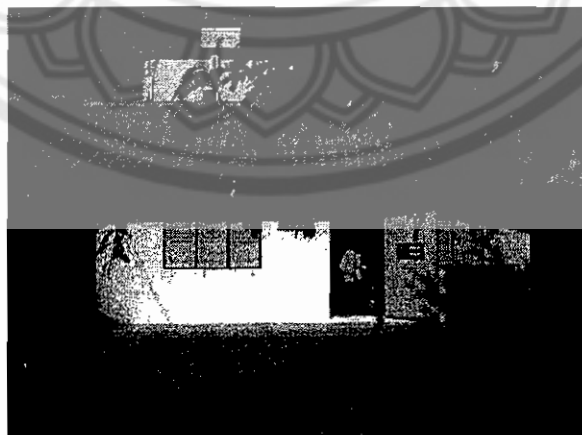

ภาพ 19 แสดงศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน

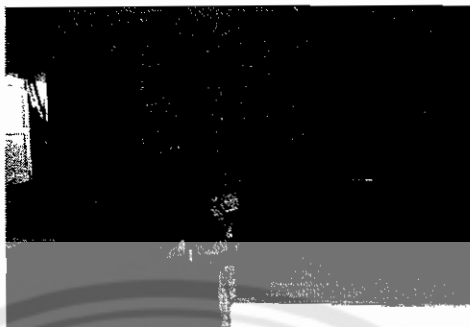

ภาพ 20 แสดงโรงนวดแผนไทย

ภายในชุมชนหลังสวนธนบุรีรมย์มีลานกีฬาสาธารณะ ประกอบไปด้วย สนามฟุตบอล สนามบาสเกตบอล สนามตะกร้อ สนามเด็กเล่น ลานเปตอง และลานแอโรบิค อีกทั้งยังเป็นพื้นที่จัดกิจกรรมภายในชุมชนหลังสวนธนบุรีรมย์อีกด้วย นอกจากนี้ยังมีศูนย์การเรียนรู้และศูนย์สุขภาพของชุมชนซึ่งเป็นที่เรียนกสน. และเป็นสถานที่ปฐมพยาบาลเบื้องต้นในชุมชน โดยจะมีพยาบาลจากศูนย์ 54 มาช่วยแนะนำ และให้ความรู้

ภาพ 21 แสดงศูนย์การเรียนรู้และศูนย์สุขภาพของชุมชน

ภาพ 22 แสดงห้องปฐมพยาบาลเบื้องต้น

ผลิตภัณฑ์จากกลุ่มแม่บ้าน มีการทำผลิตภัณฑ์จากกะลามะพร้าว ดอกมะลิกระดาด และ การเพ้นท์เครื่องแก้ว เช่น จาน แก้วน้ำ แต่ยังไม่ได้รับการรับรองจากเขตให้เป็นผลิตภัณฑ์ของชุมชน เพราะอย่างยิ่งไม่มีจุดเด่นในตัวงาน ทางเขตได้แนะนำให้เพ้นท์ลายบนกะลามะพร้าว

สถานศึกษาของเยาวชนชุมชนหลังสวนธนบุรีรมย์ คือ โรงเรียนวัดพุทธบูชา โรงเรียนนาหลวง และ กสน. ในชุมชน ส่วนวัดประจำชุมชน คือวัดพุทธบูชา และวัดทุ่งครุ มีการรณรงค์เรื่องความสะอาดโดยการแยกขยะและรับซื้อขยะ โดยให้เยาวชนมีส่วนร่วม

จากการสัมภาษณ์คนในชุมชนหลังสวนธนบุรีรมย์ 2 ท่าน คือ คุณลุงแดง น้องชายของคุณสมัคร ผจกกิจการ (ประธานชุมชน) และคุณป้าปทุม อาสาสมัครและพยาบาลเบื้องต้นในชุมชน ดูภาพ 3.16 ประกอบ ทำให้ทราบประวัติของชุมชนหลังสวนธนบุรีรมย์ดังนี้

เดิมที่ดินของชุมชนหลังสวนธนบุรีรมย์เป็นสวนส้ม แต่พอมีปัญหาเรื่องน้ำเสียก็ไม่สามารถทำสวนส้มได้อีก เจ้าของที่ดินจึงแบ่งที่ขาย และปลูกห้องแถวให้เช่า ปัจจุบันนี้คนในพื้นที่ส่วนใหญ่จึงเป็นคนต่างจังหวัดที่มาซื้อที่อาศัยอยู่ ส่วนคนท้องถิ่นเดิมจริงๆ จะอาศัยอยู่ติดสวนลึกเข้าไปด้านใน ซึ่งสวนผลไม้ที่ยังมีเหลือให้เห็นอยู่ก็จะเป็นสวนกล้วย สวนมะนาว สวนมะพร้าว สวนมะม่วง สวนหมาก และสวนขนุน

ชุมชนในเขตวัดบางมดโสธราราม ได้แก่ ชุมชนร่วมใจพัฒนา และชุมชนหลังวัดกลางนา จากการสัมภาษณ์ประธานชุมชนร่วมใจพัฒนา คุณลุงทวี ศรีสุข และประธานกลุ่มแม่บ้าน คุณป้าเตี้ย ศรีสุข ทำให้ทราบโดยสังเขปว่าชุมชนร่วมใจพัฒนาตั้งเป็นชุมชนที่ กทม. รับรองเมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2543 มีเนื้อที่ 16 ไร่ 158 ครัวเรือน 280 คน ศูนย์กลางของชุมชน คือ วัดบางมดโสธราราม

สถานศึกษาของเยาวชนส่วนใหญ่ในชุมชนร่วมใจพัฒนาคือ โรงเรียนวัดพุทธบูชา โรงเรียนวัดบางปะกอก โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ และโรงเรียนชูสินทองประดิษฐ์อนุสรณ์ผลิตภัณฑ์จากกลุ่มแม่บ้านชุมชนร่วมใจพัฒนา ได้แก่ การทำของชำร่วยจากธนบัตรและลอตเตอรี่ พานพุ่ม

ทำจากเหรียญที่ได้แนวความคิดจากพานพุ่มดอกไม้ที่ไม่คงทนถาวร ประกอบกับประธานชุมชนเคยทำงานที่กองคลังมาก่อน จึงคิดประดิษฐ์พานพุ่มจากเหรียญที่เป็นสิริมงคลเนื่องจากมีพระบรมฉายาลักษณ์ และมีความคงทนถาวรกว่าพานพุ่มดอกไม้ จึงเกิดการรวมกลุ่มภายในชุมชนโดยการสนับสนุนของคนในชุมชนที่ช่วยกันออกเงินสำรองจ่ายล่วงหน้าเป็นทุนเริ่มต้นและจะได้เงินคืนเมื่อขายสินค้าได้ โดยกลุ่มแม่บ้านมีประมาณ 11 คน สินค้าส่งขายทั้งในชุมชนและต่างจังหวัด เช่น พาทัวร์ กาญจนบุรี ชลบุรี ผลิตภัณฑ์พานพุ่มจากเหรียญนิยมนำไปถวายพระประธานในโบสถ์ ส่วนผลิตภัณฑ์จากการพับธนบัตรและกระดาษลอตเตอรี่สามารถส่งออกไปขายที่ประเทศญี่ปุ่นและกำลังเป็นที่ต้องการของตลาด นอกจากนี้ประธานกลุ่มแม่บ้านยังมีแนวคิดในการส่งเสริมงานฝีมือ โดยได้ช่วยฝึกสอนครูตามโรงเรียนต่างๆ เพื่อเป็นความรู้ที่จะนำไปสอนเด็กในโรงเรียนโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายในการสอน และไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการทำเลียนแบบ

ราคาผลิตภัณฑ์ของชุมชน

1. ผลิตภัณฑ์จากการพับกระดาษลอตเตอรี่ 20 บาท/ชิ้น
2. ผลิตภัณฑ์จากการพับธนบัตร คิดจากมูลค่าของธนบัตร+ค่าแรงเช่น ดอกกุหลาบ 90 บาท ปลา 190 บาท
3. ผลิตภัณฑ์พานพุ่มจากเหรียญมี 4 ขนาด
  - 3.1 ขนาดเล็ก 250 บาท
  - 3.2 ขนาดรอง 700 บาท
  - 3.3 ขนาดกลาง 850 บาท
  - 3.4 ขนาดใหญ่ 2,700 บาท

ปัญหาคือผลิตภัณฑ์พานพุ่มจากเหรียญไม่สามารถจดทะเบียนลิขสิทธิ์ได้ เพราะเป็นตราสัญลักษณ์ของในหลวง ผลิตภัณฑ์จากการพับธนบัตรและลอตเตอรี่มีการจดทะเบียนลิขสิทธิ์ไปแล้ว และบรรจุกฎบัตรยังไม่สวยงามเพียง

วัดทุ่งครุมีกิจกรรมร่วมกับชุมชนมากมาย เช่น การสอนหนังสือโดยพระเณรที่โรงเรียนวัดทุ่งครุ (หึ่งสายอนุสรณ์) บวชช่วงปิดเทอม โดยในเดือนตุลาคม 2549 มีผู้เข้าร่วมโครงการ 100 คน กิจกรรมเยาวชนสัมพันธ์ อบรมเด็ก การแสดงตนเป็นพุทธมามะกะ โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์สำหรับเยาวชน โรงเรียนวิถีพุทธ มีการดักบาตรในโรงเรียนช่วงเช้าวันศุกร์ ปลั่อยปลาใต้โบสถ์ นอกจากนี้วัดทุ่งครุมีส่วนสาธารณณะประโยชน์ภายในวัดที่เป็นประโยชน์แก่สังคมและชุมชน ดังนี้

1. มูลนิธิเพื่อการรักษาสุขภาพจรจัด

ภาพ 23 แสดงมูลนิธเพื่อการรักษาสมุนไพรจัด ในวัดทุ่งครุ

2. ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ วัดทุ่งครุ

ภาพ 24 แสดงศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์วัดทุ่งครุ

สถานศึกษาของเยาวชนส่วนใหญ่ในชุมชนหมู่ 6 ทุ่งครุคือ โรงเรียนวัดทุ่งครุ (ฝั่งสายอนุสรณ์) โรงเรียนบูรณะศึกษา โรงเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย โรงเรียนสารสาสน์ประชาอุทิศ และโรงเรียนนาหลวง ในชุมชนยังไม่มีกรรวมกลุ่มทำผลิตภัณฑ์ของชุมชน

ชุมชนคลองแก้วห้อง มีผลิตภัณฑ์ที่น่าสนใจ คือ หัวโชนเล็ก ผลิตโดยคุณสุวิชา กระตุกฤกษ์ ซึ่งมีอาชีพเป็นนายท่ารถเมล์สาย 147 มีความสนใจในการทำหัวโชน โดยได้ศึกษาจากการอ่านหนังสือ และได้สมัครเรียน จากนั้นได้ขอซื้อโมเดลหัวโชนเพื่อใช้เป็นแบบในการหล่อเรซิน ไม่มีการดัดแปลงแบบทำให้ต้นทุนงานไม่สูง แต่ต้องใช้เวลาและมีมือ ใช้เวลาฝึกทำกับหลานชาย

ประมาณ 5 ปี ช่วงเวลานั้นหลานชายได้นำหัวโขนเล็กไปขายที่ทำงานในภูเก็ตแฟนตาซี ดินค้าจึงเป็นที่รู้จักและเริ่มเป็นที่ต้องการ

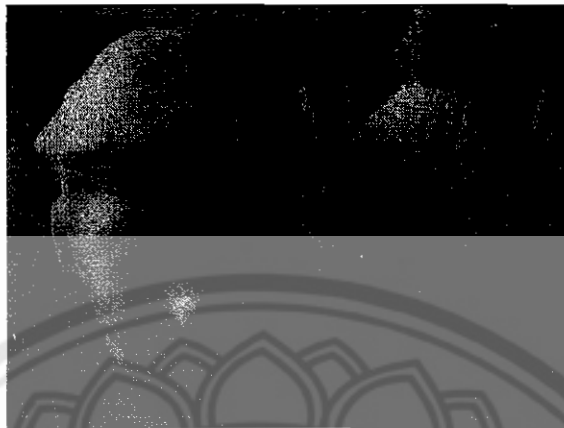
คุณสุวิชา กระตุกฤกษ์ ใช้เวลาว่างทำหัวโขนเล็กเพื่อสะสมและรับทำตาม Order โดยคิดราคา 650 บาทเป็นราคาขายส่ง และ 850 บาท เป็นราคาขายปลีก ขณะนี้มี Order จากสุวรรณภูมิ

ภาพ 25 แสดงโมเดลหัวโขนส่วนใบหน้า

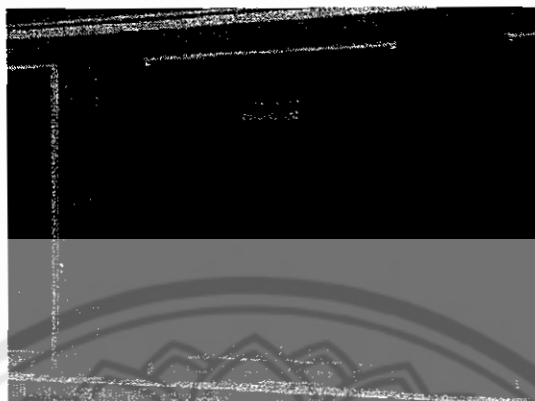
ภาพ 26 แสดงต้นแบบที่จะนำไปหล่อ

ภาพ 27 แสดงแบบหล่ออย่างพารา และเรซิน

ภาพ 28 แสดงแบบหล่อเรซินที่ลงสีแล้วเสร็จ

ภาพ 29 แสดงพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขต

ทรัพยากรการท่องเที่ยว

เขตทุ่งครุ มีทรัพยากรที่สามารถส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เกี่ยวกับสถานที่ซึ่งเป็นศาสนสถาน 4 แห่ง คือ วัดหลวงพ่อโอภาสี วัดพุทธบูชา วัดบางมดโลชะราราม (วัดกลางนา) และวัดทุ่งครุ โดยวัดที่มีความโดดเด่นในการใช้เป็นทรัพยากรที่สามารถส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ วัดพุทธบูชา มีวังปลาอยู่ด้านหลังวัด และเป็นพื้นที่ขึ้นเรือเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในปัจจุบัน

ทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวของย่านบางมด สามารถแบ่งออกเป็นด้านต่างๆ แหล่งเรียนรู้ที่ใกล้กับพื้นที่ทำงาน คือ พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตจอมทอง ตั้งอยู่บริเวณวัดยายร่ม ถนนพระรามที่ 2 และสามารถเข้าถึงได้จากทางคลองบางมดอีกด้วย ภายในจัดแสดงวิถีชีวิตของชาวชุมชนเขตจอมทองซึ่งประกอบอาชีพชาวสวนเป็นส่วนใหญ่ และผลิตผลทางการเกษตรที่สำคัญของชาวจอมทองที่เลื่องชื่อก็คือ "ส้มบางมด" ซึ่งมีรสชาติหวานชื่นใจ "ลิ้นจี่บางขุนเทียน" มีลักษณะผลใหญ่ และมีรสชาติหวานเป็นพิเศษ การประกอบอาชีพค้าขายข้าวหลามใน "คั้งข้าวหลาม" ที่จะทำกันเฉพาะช่วงเดือนพฤศจิกายน-เดือนกุมภาพันธ์ ของทุกปี ซึ่งเป็นช่วงที่เนื้อของไม้ไผ่กำลังเจริญเติบโตเหมาะสำหรับการนำมาใช้ทำข้าวหลาม นอกจากนี้คลองด่านในเขตจอมทองเป็นคลองขุดตามพระกระแสรับสั่งของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 ซึ่งถือเป็นเส้นทางสายประวัติศาสตร์ที่เชื่อมโยงวิถีชีวิตชาวคลองของชุมชนในเขตจอมทองมาแต่ครั้งสมัยอยุธยา มาจนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์

ในส่วนที่เป็นกิจกรรมของชุมชนที่รวมตัวกันและผลิตภัณฑ์ที่สามารถสร้างรายได้ และเป็นกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวได้ มีดังนี้ กลุ่มผลิตภัณฑ์จากกะลามะพร้าว ดอกมะลิกระดาศ และกาแฟที่เครื่องแก้ว จากชุมชนหลังสวนธนบุรีรมย์ ชุมชนร่วมใจพัฒนา ในเขตวัดบางมดโลชะราราม มี

ผลิตภัณฑ์จากการพืชน้ำและกระดาศลตเตอรรี่สามารถส่งออกไปขายที่ประเทศญี่ปุ่นและกำลังเป็นที่ต้องการของตลาด ชุมชนคลองเก้าห้อง มีผลิตภัณฑ์ที่น่าสนใจ คือ หัวโขนเล็ก นอกจากนี้ก็มีกลุ่มแม่บ้านหลากหลายกลุ่มในพื้นที่แขวงบางมดที่น่าสนใจ เช่น ทำกล้วยตากอบน้ำผึ้ง กลุ่มทำดอกไม้ประดิษฐ์จากใบยางพารา กลุ่มไม้ประดับแขวน และธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่น่าสนใจ คือ เครื่องประดับหินสี/พลอยประกอบเงิน ส่วนกลุ่มแม่บ้านในพื้นที่แขวงทุ่งครุที่น่าสนใจ เช่น กลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์จากดินปั้น กลุ่มประดิษฐ์กรอบรูปตู้ปลา

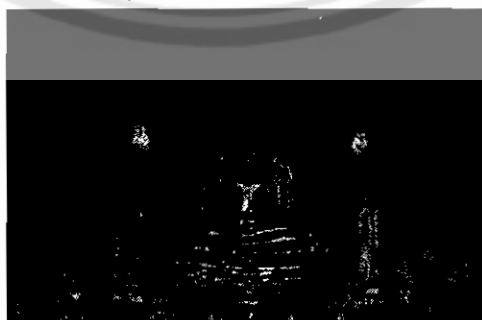
กลุ่มองค์กร ที่ดำเนินงาน มีบทบาท และศักยภาพเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ในพื้นที่ สถานที่และกิจกรรม ซึ่งมีการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยว หรือมีเอกลักษณ์ที่สามารถนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการท่องเที่ยว สามารถใช้เป็นฐานในการจัดการท่องเที่ยวชุมชนยั่งยืนได้ ในพื้นที่ แบ่งเป็นเป็นกลุ่มต่างๆ ได้ดังนี้

กลุ่มศาสนา

เขตทุ่งครุ มีความน่าสนใจของการผสมผสานวัฒนธรรมและประเพณี ทางด้านศาสนาของศาสนาพุทธ และศาสนาอิสลาม โดยมีสัดส่วนการนับถือศาสนาของประชากรในพื้นที่ของแต่ละศาสนา ทั้งสองศาสนา ประมาณ ร้อยละ 50 ศาสนสถานที่น่าสนใจในพื้นที่ มีดังนี้

1. วัดพุทธบูชา

ตั้งอยู่ เลขที่ 181 หมู่ที่ 3 แขวงบางมด เขตทุ่งครุ มีพระพุทธรชินราชจำลองเป็นองค์พระประธานในอุโบสถ ด้านหลังติดคลองบางมด ซึ่งมีกิจกรรมการให้อาหารปลา หลังวัด มีตลาดนัดทุกวันพุธ ศุกร์ และอาทิตย์ บริเวณท่าน้ำจึงเป็นจุดชมถ่ายผลิตภัณฑ์จากสวนในคลองบางมด นอกจากนี้เป็นทางวัดได้จัดพื้นที่ให้กับกลุ่มท่องเที่ยวคลองบางมดใช้เป็นสำนักงาน จัดได้ว่าเป็นศูนย์กลาง และจุดเริ่มต้นของการท่องเที่ยวคลองบางมด โทร. 02 4264004, 02 426 3783

ภาพ 30 แสดงพระพุทธรชินราชจำลอง ภายในอุโบสถวัดพุทธบูชา

2. วัดหลวงพ่อบุญรอด

ตั้งอยู่ เลขที่ 127/3 แขวงบางมด เขตทุ่งครุ กรุงเทพฯ แต่ก่อนชาวบ้านเรียกวัดหลวงพ่อบุญรอดว่าสวนอาศรมบางมด จนมีการออกประกาศจัดตั้งให้เป็นวัดเมื่อปี พ.ศ.2536

สำหรับตัวหลวงพ่อบุญรอดนั้นได้มรณภาพไปตั้งแต่ปี พ.ศ.2498 สังขารของท่านไม่เน่าเปื่อย และยังเก็บไว้ให้ผู้ศรัทธามากกราบไหว้กัน โดยอยู่ภายในองค์เจดีย์หลวงพ่อบุญรอดนั่นเอง

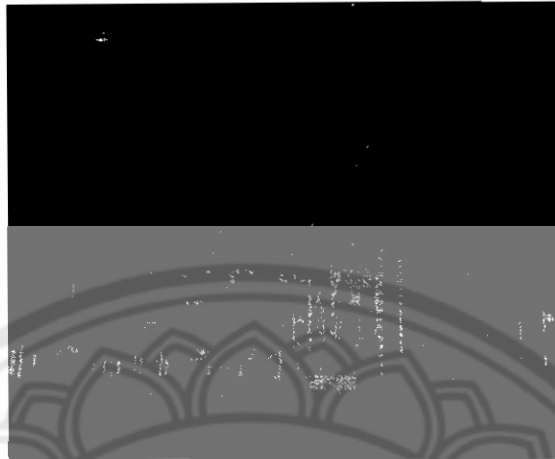
สำหรับปูชนียสถานและปูชนียวัตถุที่สำคัญภายในวัดได้แก่ รูปหล่อหลวงพ่อบุญรอด และมหาธาตุน้ำ 5 พระองค์ โทร. 02 8707183, 02 4264282

ภาพ 31 แสดงวัดหลวงพ่อบุญรอด

3. วัดทุ่งครุ

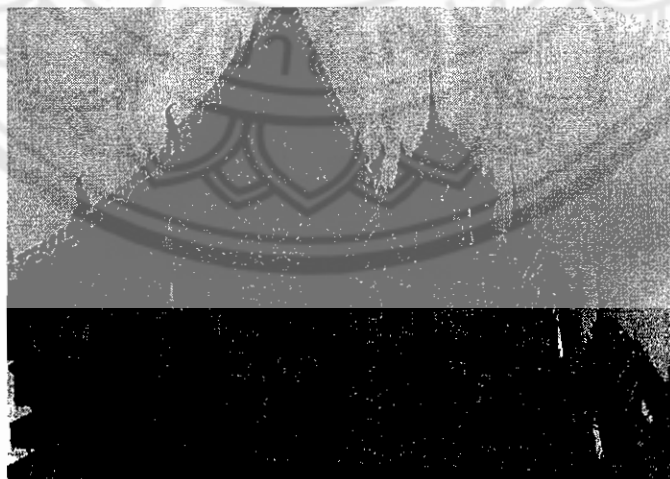
ตั้งอยู่ หมู่ 5 ถนนประชาอุทิศ แขวงทุ่งครุ เขตทุ่งครุ กรุงเทพฯ เป็นวัดแห่งเดียวใน แขวงทุ่งครุ จึงเป็นจุดศูนย์รวมของพุทธศาสนิกชน ในพื้นที่แขวงทุ่งครุ ปูชนียวัตถุที่สำคัญได้แก่ หลวงพ่อบุญรอด ซึ่งเป็นพระศักดิ์สิทธิ์ และเป็นທີ່เลื่อมใส ศรัทธาของประชาชนเป็นจำนวนมาก ด้านหลังวัด ติดคลองรางขมิ้น ซึ่งสามารถล่องเรือเชื่อมต่อไปคลองบางมด และออกทะเลบางขุนเทียนได้ โทร. 024637511, 02 4641184

ภาพ 32 แสดงบรรยากาศวัดทุ่งครุยามคำคิน

4. วัดบางมดโสธราราม (วัดกลางนา)

ตั้งอยู่เลขที่ ๒๘๕ หมู่ ๔ แขวงบางมด เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร แต่เดิมเป็นสำนักสงฆ์ ซึ่งตั้งอยู่บริเวณทุ่งนาบริเวณกว้าง ชาวบ้านจึงเรียกติดปากว่าวัดกลางนา วัดบางมดโสธราราม เป็นวัดที่ได้ปฏิสังขรณ์และบูรณะขึ้นใหม่อย่างงดงาม ในการผสมผสานศิลปะสมัยต่างๆ ได้อย่างลงตัว ภายในอุโบสถวัดเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ โทร. 02 8182609-10

ภาพ 33 แสดงวัดบางมดโสธราราม

5. มัสยิดนูรุลฮูดา

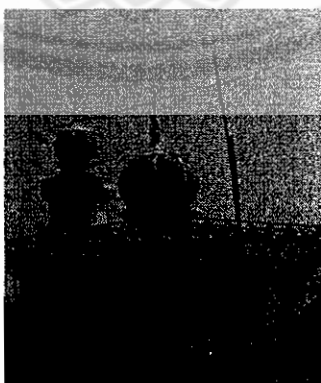
ตั้งอยู่ แขวงบางมด ซอยพุทธบูชา 36 (บางมดพัฒนา) เป็นมัสยิดที่ติดริมคลองบางมด โดยจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า มัสยิดนี้ หันหน้าออก คลองบางมด มีโรงเรียนนูรุลฮูดาอยู่ภายในพื้นที่มัสยิด จุดเด่นของมัสยิดอยู่ที่ อาคารมัสยิดสร้างด้วยไม้ ซึ่งเหลืออยู่เพียงไม่กี่แห่งในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ภาพ 34 แสดงมัสยิดนูรุลฮูดา

6. มัสยิดดาร์ริลฮานัน (สอสมบูรณ์)

ตั้งอยู่ แขวงบางมด ซอยพุทธบูชา 36 (บางมดพัฒนา) ริมคลองบางมด ก่อตั้งเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2493 เป็นมัสยิดของเกษตรกรชาวมุสลิม ซึ่งประกอบอาชีพบริเวณคลองบางมด มัสยิดแห่งนี้ เป็นมัสยิดที่ตั้งอยู่ริมคลองที่บอกเล่าถึงความเป็นมา

ภาพ 35 แสดงมัสยิดดาร์ริลฮานัน (สอสมบูรณ์)

7. มัสยิดอัสดีกวา

ตั้งอยู่ แขวงบางมด ซอยประชาอุทิศ 59 เดิมทีเป็นมัสยิดที่ตั้งอยู่บริเวณเชิงสะพานดาวคะนอง แต่ต่อมาถูกไล่ที่จากที่ดินเช่า นายห้างสมหวัง วรรณศิริกุล ท่านเห็นความสำคัญของมัสยิดและความเดือดร้อนเรื่องที่อยู่อาศัยของพี่น้องมุสลิมกลุ่มนี้ จึงสละยกที่ดินอุทิศให้สร้างมัสยิดอัสดีกวา หลังใหม่ขึ้น อยู่ที่ถนนประชาอุทิศ ซอยซาป็น 1 แขวงบางมด ในเนื้อที่ 100 ตารางวา และบริจาคเงินสต็อกอีกจำนวนหนึ่ง พร้อมทั้งจัดสรรที่ดินของท่านที่อยู่บริเวณใกล้เคียงแบ่งขายให้กับสัปบุรุษที่ย้ายมาจากดาวคะนอง เพื่ออยู่อาศัยและสร้างชุมชนมุสลิมขึ้นมาใหม่ โทร. 02-4261208

ภาพ 36 แสดงมัสยิดอัสดีกวา

8. มัสยิดดารุนนาอีม

ตั้งอยู่ ซอยประชาอุทิศ 79 (เข้าทาง ซอย 81 ได้อีกเส้นทางหนึ่ง) แขวงทุ่งครุ เขตทุ่งครุ เป็นมัสยิดที่เก่าแก่ที่สุดมัสยิดหนึ่งในเขตทุ่งครุ ก่อสร้างเป็นอาคารคอนกรีต และตกแต่งด้วยหินอ่อนสวยงามมาก นอกจากนี้พื้นที่ของมัสยิดยังแบ่งใช้เพื่อกิจกรรมของประชาชนในพื้นที่ และกลุ่มเยาวชน ในการออกกำลังกาย บริเวณติดกับมัสยิด เป็นสนามแข่งขันนกเขาชาวเสียงทุ่งครุ ซึ่งมีกิจกรรมทุกวันเสาร์และอาทิตย์

ภาพ 37 แสดงมัสยิดนารูนานอิม

9. มัสยิดอัลอิสติกอมะห์

ปากซอยประชาอุทิศ 69 แขวงทุ่งครุ เป็นมัสยิดที่มีผู้ศรัทธามากที่สุดในพื้นที่เขตทุ่งครุ สำหรับ ซอยประชาอุทิศ 69 นั้น เป็นซอยที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวได้ ซอยหนึ่ง เนื่องจากมีชุมชนมุสลิมที่ประกอบอาชีพหลากหลาย ทั้งอาหาร ขนม การเลี้ยงสัตว์ และวิถีชีวิตมุสลิม

ภาพ 38 แสดงมัสยิดอัลอิสติกอ

กลุ่มการศึกษา

1. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ก่อตั้งในปี พ.ศ. 2503 จากวิทยาลัยเทคนิคธนบุรี ตั้งอยู่ เลขที่ 126 ถนนประชาธิปไตย แขวงบางมด ติดกับสวนธนบุรีรมย์ เป็นมหาวิทยาลัยที่เน้นด้านการวิจัย และได้รับการประเมินให้เป็นมหาวิทยาลัยดีเยี่ยมด้านการวิจัย เปิดสอนในระดับปริญญาตรี ถึง ระดับปริญญาเอก มีการใช้พื้นที่ทำกิจกรรมตามวันสำคัญและเทศกาลต่างๆ ร่วมกับชุมชน เป็นประจำทุกปี โทร. 0-2427-0039, 0-2470-8000

2. อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย

ตั้งอยู่บนถนนประชาธิปไตย แขวงทุ่งครุ ก่อตั้งในปี พ.ศ. 2493 ในพื้นที่เขตดุสิต ต่อมาได้ย้ายตั้งอยู่ในพื้นที่เขตทุ่งครุในปี พ.ศ. 2508 เปิดการเรียนการสอนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2 ช่วงชั้น คือ ช่วงชั้นที่ 3 (มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-3) และ ช่วงชั้นที่ 4 (มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4-6) โดยมีนักเรียนทั้งชาวพุทธ และชาวมุสลิม นอกจากนี้ยังเปิดรับนักเรียนประจำ เป็นแหล่งรวบรวมความรู้ ของศาสนาอิสลาม และชาวมุสลิม ทางอิสลามวิทยาลัยให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ ประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมต่างๆ มากมาย ดังจะเห็นได้จาก ภายในมีแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ เช่น ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ การเรียนรู้ และได้จัดตั้งกลุ่มในการแสดงศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรม ของศาสนาอิสลาม เช่น ดิเกฮูลู ดนตรีนาเสบ และกระบี่กระบอง เป็นต้น โทร. 0-2426-1369

3. โรงเรียนวัดพุทธบูชา

ตั้งอยู่บนถนนพุทธบูชา แขวงบางมด เขตทุ่งครุ เริ่มก่อตั้งในปี 2516 เป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ เปิดการเรียนการสอนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2 ช่วงชั้น คือ ช่วงชั้นที่ 3 (มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-3) และ ช่วงชั้นที่ 4 (มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4-6) โรงเรียนให้ความสำคัญกับการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ และฟื้นฟูการเกษตรในพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สัมบางมด ดังจะเห็นได้จากหนังสือ "เหลือเพียงชื่อ" ที่จัดทำและได้รับคัดเลือกให้เป็นหนังสืออ่านนอกเวลา เพื่อความเข้าใจในพื้นที่ มีผลงานนักเรียนที่โดดเด่นได้แก่ การทำผ้าบาติก โทร. 0-2426-3222 , 0-2426-3441

4. โรงเรียนวัดทุ่งครุ (ฝั่งสายอนุสรณ์)

ตั้งอยู่เลขที่ 42 หมู่ที่ 6 แขวงทุ่งครุ เขตทุ่งครุ เป็นโรงเรียนเก่าแก่โรงเรียนหนึ่ง โดยเปิดทำการเรียนการสอนในปี 2476 ปัจจุบันเปิดสอนระดับชั้นอนุบาล ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นอกจากกิจกรรมทางด้านเรียนการสอนแล้ว กิจกรรมหนึ่งที่โรงเรียนยังให้ความสำคัญ คือ การอนุรักษ์การทำผ้า โดยได้สร้างอาคารเรียนทอผ้า ขึ้น เพื่อฝึกนักเรียนให้รู้จักการทำผ้า และอนุรักษ์การทำผ้าในลวดลายต่างๆ รวมถึงเป็นการส่งเสริมการทำกิจกรรมในยามว่างให้แก่ นักเรียน

ได้เป็นอย่างดี โดยจัดเป็นแหล่งการเรียนรู้ในด้านการทอ และจัดแสดงผ้าไทย ต่างๆ โทร. 0-2463-7295

5. โรงเรียนบางมด (ตันเปาว์วิทยาคาร)

ตั้งอยู่เลขที่ 177 หมู่ที่ 3 ถนนพุทธบูชา แขวงบางมด เปิดทำการเรียนการสอนในปี 2496 ปัจจุบันเปิดสอนระดับชั้นอนุบาล ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยที่พื้นที่ของโรงเรียนติดกับคลองบางมด โรงเรียนจึงให้ความสนใจกิจกรรมที่เกี่ยวกับคลองบางมดเป็นอย่างยิ่ง การท่องเที่ยวคลองบางมดก็นับเป็นส่วนหนึ่งที่โรงเรียนให้ความสนใจ เป็นผู้นำเที่ยวทางเรือได้ นอกจากนี้ยังอนุรักษ์การจักสานทางมะพร้าว โดยเปิดสอนให้กับนักเรียน เพื่อเป็นการอนุรักษ์งานฝีมือด้านนี้ไว้ โทร. 0-2426-3899

กลุ่มเกษตรกรและการเลี้ยงสัตว์

1. ชมรมนกเขาชวา ทุ่งครุ

ประเพณีการเลี้ยงนกเขาไว้ประดับบ้านถือเป็นมงคล มีแพร่หลายมานาน โดยเลือกนกเขาที่เข้าลักษณะตามตำราและนกที่มีเสียงดีตามลักษณะนิยม ชมรมนกเขาชวา จะจัดกิจกรรมตลอดปี มีการทำการซ่อมและแข่งขันทุกวันเสาร์และอาทิตย์ ในช่วงเช้า ณ สนามนกเขาชวา ซอยประชาอุทิศ 79 แขวงทุ่งครุ ซึ่งสนามแห่งนี้ใหญ่เป็นอันดับ 2 ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร สามารถจัดแข่งนกเขาได้กว่า 500 รอก มีการแข่งขันชิงถ้วยพระราชทาน เป็นการแข่งขันใหญ่ เป็นประจำทุกปี สามารถสอบถามรายละเอียดได้ที่ คุณหมอชา โทร. 081-938-1750

2. ชาอู๊ดฟาร์ม (ฟาร์มแพะ)

แพะนับเป็นสัตว์ ที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวมุสลิม ในพื้นที่เขตทุ่งครุนี้ แพะนับเป็นสัตว์เศรษฐกิจอีกชนิดหนึ่ง ที่ ชาอู๊ดฟาร์มแห่งนี้ เป็นฟาร์มแพะขนาดใหญ่ที่สุด แห่งหนึ่งในพื้นที่ตั้งอยู่ในซอย ประชาอุทิศ 69 (ข้างอุ่มมรรตวิหระ) แขวงทุ่งครุ มีแพะประมาณ 300 ตัว โดยส่วนใหญ่เป็นแพะพันธุ์นม ซึ่งจากประสบการณ์การเลี้ยงและการพัฒนาสายพันธุ์อย่างต่อเนื่อง ทำให้สามารถพัฒนาได้แพะคุณภาพดี โดยน้ำนมแพะที่ได้จากฟาร์มแห่งนี้ มีกลิ่นเหม็นสาบน้อยมาก หรือแทบจะเรียกได้ว่าไม่มีเลย โดยประโยชน์จากน้ำนมแพะนั้น มีการวิจัยพบว่ามีคุณค่าใกล้เคียงกับน้ำนมมนุษย์ มาก สามารถสอบถามรายละเอียดได้ที่ โทร. 084-712-7638

3. วังกุ้ง (วิถีธรรมชาติ)

หมู่ 4 ถนนพระราม 2 แขวงท่าข้าม เขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ โทร. 089 889 4851

4. ส้มเขียวหวานบางมด (สวนนิภาวรรณ)

เอกลักษณ์ที่โดดเด่นที่สุดของพื้นที่คลองบางมด หรือย่านบางมด คือ ส้มเขียวหวาน จนคนทั่วไปเรียกติดปากว่า “ส้มบางมด” ปัจจุบันมีสวนส้มเขียวหวานอยู่น้อยมาก เนื่องจากสภาพ

น้ำเค็มที่ทะเลลักเข้ามาในพื้นที่คลองและสวน สวนนิภาวรรณ เป็นส่วนหนึ่งที่ยังคงสืบทอดการปลูก ส้มเขียวหวาน ตั้งอยู่ริมคลองรางโพธิ์ ซึ่งเป็นคลองสาขาของคลองบางมด ผลผลิตส้มเขียวหวานจะ อยู่ในช่วงปลายเดือนพฤศจิกายน-ต้นเดือนมกราคม ของทุกปี ซึ่งการท่องเที่ยวทางเรือเพื่อแวะชม และชิมส้มเขียวหวานจะเหมาะที่สุด ในช่วงเวลาดังกล่าว สอบถามรายละเอียดได้ที่ โทร. 02 873 8764

5. สวนผลไม้ผสม

นอกจากสวนส้มเขียวหวานที่ขึ้นชื่อแล้ว ในคลองบางมดและคลองสาขายังมีสวน ผลไม้อีกหลายชนิด ซึ่งชาวสวนได้เลือกไม้ผลที่สามารถทนน้ำเค็มได้ดีมาปลูก จึงมีการทำสวนผลไม้ ผสมขึ้น รสชาติผลไม้ที่ผลิดออกมา จะมีรสอร่อยซึ่งอาจเป็นเพราะดินและน้ำลึกลับจืดลึกเค็มที่เป็นอยู่ ในพื้นที่ ติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่ โทร. 02 426 - 4633

6. สวนฝรั่ง

ฝรั่ง เป็น ผลไม้อีกหนึ่งชนิดที่มีการส่งเสริมการปลูกในพื้นที่ โดยเป็นหนึ่งในผลไม้ที่มี การประกวดในงานทุ่งครุเกษตรแฟร์ สวนส่วนใหญ่จะติดกับคลองบางมดและคลองสาขา ซึ่ง สามารถนั่งเรือเข้าชมได้ 43/3 หมู่ 4 ซ.งามเจริญ 33 ถ.พระราม 2 ท่าข้าม บางขุนเทียน กรุงเทพฯ โทร. 02-896-8159, 089-828-3094

กลุ่มผู้ประกอบการค้า และธุรกิจ

1. บริษัท มาลัย ออสทริช ฟาร์ม (ฟาร์มนกกระเจอกเทศ)
39 / 12 หมู่ 4 ซ. ประชาอุทิศ 72 ถ.ประชาอุทิศ แขวงทุ่งครุ เขตทุ่งครุ
กรุงเทพฯ 10140
โทร. (081) 310-7666, 02 871-5878
2. บริษัท เข้าที่อีสเอ็มไพร์ จำกัด (งานประติมากรรมหล่อ)ทองเหลือง
122/121 หมู่ 2 ซอยพุทธบูชา 39 ถนนพุทธบูชา แขวงบางมด เขตทุ่งครุ
กรุงเทพฯ 10140
โทร. 02-870-7548-9
3. บริษัท กัลว่ยไม้ไทย จำกัด (ผู้ส่งออกกัลว่ยไม้)
73/4 หมู่ 3 ซ.สุวรรณโพธิ์ ถ.พุทธบูชา แขวง บางมด เขต ทุ่งครุ
กรุงเทพฯ 10140
โทร. 0-2426-3429, 0-2870-6267-8

ศิลปวัฒนธรรมและการแสดง

1. การแสดงกระบี่กระบอง
802/6 หมู่ 1 แขวงทุ่งครุ เขตทุ่งครุ กรุงเทพฯ
โทร. 081-346-2968
2. การแสดงลำตัด
83/18 ซอยประชาอุทิศ 54 (มิตรไมตรี 13) แขวง/เขตทุ่งครุ กรุงเทพฯ
โทร. 02-426-2937, 081-901-1561
3. การแสดงดิเลฮูลู
เลขที่ 146 หมู่ 1 ถนนประชาอุทิศ ทุ่งครุ กทม. 10140
โทร. 0-2426-1369
4. การแสดงดนตรีนาฎบ
998/1264 แขวงทุ่งครุ เขตทุ่งครุ กรุงเทพฯ
โทร. 02-462-5423

กลุ่มพิพิธภัณฑ์และศูนย์การเรียนรู้ท้องถิ่น

1. พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น เขตจอมทอง
ตั้งอยู่บริเวณ วัดยายร่มถนนพระรามที่ 2
โทร. 0 2428 0685
2. พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น เขตราชบุรีบูรณะ
ตั้งอยู่บริเวณ วัดประเสริฐสุทธาวาส เขตราชบุรีบูรณะ
โทร. 02 4271307
3. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านและเรือจำลอง (บ้านผู้การจุมพล)
70/2 หมู่ 10 ถ.ประชาอุทิศ ต.ในคลองบางปลากด อ.พระสมุทรเจดีย์ จ.สมุทรปราการ
โทร. 02 815 8620, 081 499 9397

กลุ่มท่องเที่ยวและกิจกรรมการออกกำลังกาย

1. กลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตร ล่องเรือชมสวนบางมด-ทะเลกรุงเทพฯ
ทำน้ำวัดพุทธบูชา ริมคลองบางมด
โทร. 0-2426-3844
2. ชมรมจักรยานสวนธน2000
122/363 ม.ทรัพย์สมบูรณ์ ถ.ประชาอุทิศ ซ.91/2 แขวงทุ่งครุ เขตทุ่งครุ กทม.10140
โทร.871-6251-2

3. สวนธนบุรีรมย์

203 หมู่ 2 ถนนประชาอุทิศ แขวงบางมด เขตทุ่งครุ กทม. 10140

โทร. 0 2345 1634

4. ศูนย์เยาวชนเฉลิมพระเกียรติ (ทุ่งครุ)

ประเพณีและกิจกรรม

ประเพณีและกิจกรรมในพื้นที่ แบ่งออกเป็น กิจกรรมตามวันสำคัญทางศาสนา กิจกรรมตามวันสำคัญของประเทศ กิจกรรมของหน่วยงานและองค์กรต่างๆ

ตาราง 1 แสดงกิจกรรมและประเพณี ทางศาสนา

ประเพณีและกิจกรรม	สถานที่	เวลา
งานแจกทาน (เทศกาลเทกระจาด)	วัดหลวงพ่อบุญรอด	เดือนสิงหาคม หลังสารจีน 3 วัน
เวียนเทียนและถวายทาน	วัดหลวงพ่อบุญรอด	ทุกเสาร์-อาทิตย์
การสวดพระอภิธรรมถวายหลวงพ่อบุญรอด	วัดหลวงพ่อบุญรอด	ทุกวันเสาร์ในช่วงพรรษา
งานประเพณีลอยกระทง	วัดหลวงพ่อบุญรอด	เดือน 12 ของทุกปี
งานเทกระจาด	วัดหลวงพ่อบุญรอด	เดือน 11
งานประจำปี วัดหลวงพ่อบุญรอด	วัดหลวงพ่อบุญรอด	มกราคม-กุมภาพันธ์
กิจกรรมนั่งสมาธิวิปัสสนา	วัดพุทธบูชา	ทุกวันอาทิตย์
พิธีทำบุญตักบาตรในวันสำคัญทางพุทธศาสนา	วัดพุทธบูชา	
เวียนเทียนในวันสำคัญทางพุทธศาสนา	วัดพุทธบูชา	
งานประจำปี วัดพุทธบูชา	วัดพุทธบูชา	ช่วงมกราคม-กุมภาพันธ์
การสอนหนังสือโดยพระณร	โรงเรียนวัดทุ่งครุ	
กิจกรรมเยาวชนสัมพันธ์	วัดทุ่งครุ	ปิดเทอม
โรงเรียนพุทธศาสนาวินิจฉัยสำหรับเยาวชน	วัดทุ่งครุ	วันอาทิตย์
ลอดโบสถ์	วัดทุ่งครุ	
ปล่อยปลาได้โบสถ์	วัดทุ่งครุ	
งานหล่อเทียนพรรษา	วัดทุ่งครุ	วันเข้าพรรษา

ตาราง 1 (ต่อ)

ประเพณีและกิจกรรม	สถานที่	เวลา
งานออกพรรษา	วัดทุ่งครุ	วันออกพรรษา
งานวันปีใหม่ (สงกรานต์)	วัดทุ่งครุ, วัดบางมดโสธราราม	12-16 เมษายนของทุกปี
งานเลี้ยงภัตตาหารเพลภาคฤดูร้อน	วัดทุ่งครุ	ปิดเทอมภาคฤดูร้อน
งานเฉลิมพระเกียรติ 5 ธันวาคม	วัดทุ่งครุ, วัดบางมดโสธราราม	5 ธันวาคม
งานเฉลิมพระเกียรติ 12 สิงหาคม	วัดทุ่งครุ	12 สิงหาคม

กิจกรรมตามวันสำคัญอื่น ๆ ของประเทศ ได้แก่

1. ประเพณีสงกรานต์จัดกิจกรรม ณ วัดต่างๆ ในพื้นที่เขตทุ่งครุ ได้แก่ วัดพุทธบูชา วัดหลวงพ่อโอภาสี วัดทุ่งครุ และวัดบางมดโสธราราม (วัดกลางนา)
2. ประเพณีลอยกระทง จัดกิจกรรม ในพื้นที่หลายแห่ง ได้แก่
  - 2.1 สวนธนบุรีรมย์
  - 2.2 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
  - 2.3 วัดพุทธบูชา
  - 2.4 วัดทุ่งครุ
  - 2.5 วัดหลวงพ่อโอภาสี
3. งานวันวิทยาศาสตร์แห่งชาติ วันที่ 18 สิงหาคม จัดกิจกรรมวางพานพุ่มหน้าพระบรมรูป รัชกาลที่ 4 โดยตัวแทนจากหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ เช่น สำนักงานเขต สำนักงานตำรวจ โรงเรียน ชุมชน เป็นต้น ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และมีกิจกรรมวันวิทยาศาสตร์ของคณะวิทยาศาสตร์ เช่น การตอบปัญหาวิชาการ นิทรรศการ และการแสดงต่างๆ

กิจกรรมของหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ได้แก่

1. งานทุ่งครุเกษตรแฟร์ จัดโดยสำนักงานเขตทุ่งครุ ภายในงานมีการประกวดผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรต่างๆ ทั้ง ไม้ผลและไม้ดอก และประกวดสัตว์เลี้ยง มีการออกบูธของห้างร้านต่างๆ ทั้งของภาครัฐและเอกชน และมีการแสดงบนเวทีมากมาย โดยจะจัดในช่วงเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่สำนักงานเขตทุ่งครุ โทร. 0-2464-4385

2. งานนิทรรศการวิชาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เป็นกิจกรรมการแสดงผลงานทางวิชาการและสิ่งประดิษฐ์ นิทรรศการ และมีการออกร้านของหน่วยงานต่างๆ ซึ่งไม่ได้มีจัดตามวาระทุกปี หรือกำหนดไว้แน่นอน ขึ้นอยู่กับความพร้อมของมหาวิทยาลัยในหลายๆ ด้าน สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โทร. 0-2470-8000

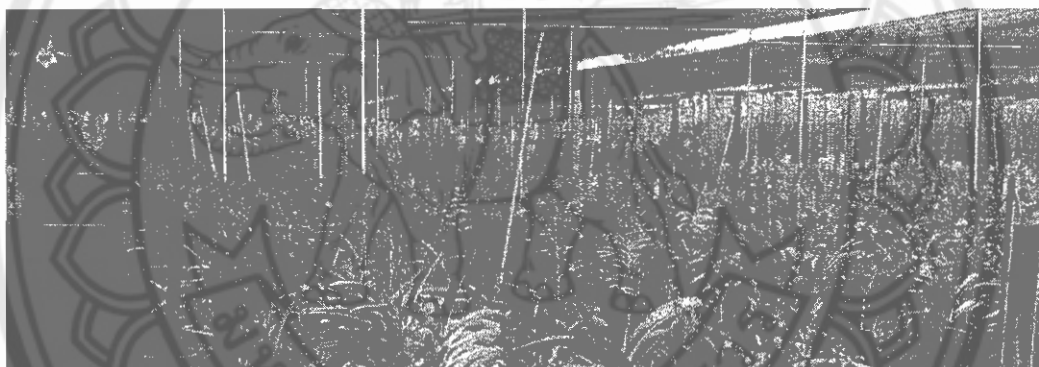

ภาพ 39 แสดงสวนผลไม้ริมคลอง

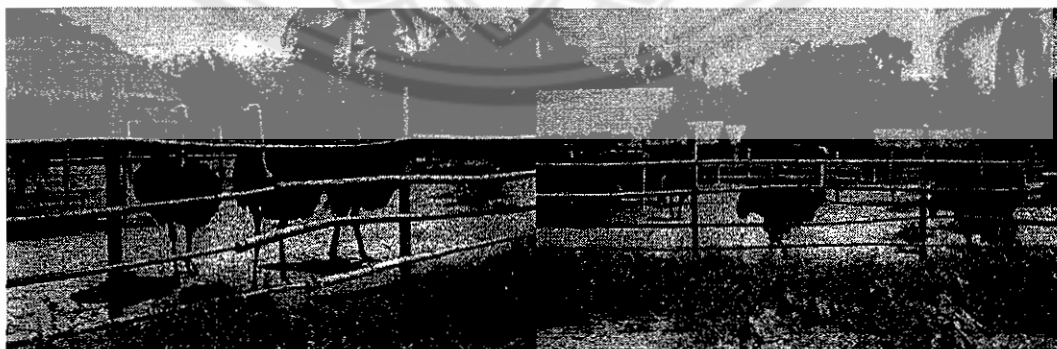

ภาพ 40 แสดงบริษัทเซาท์อีสต์เอมไพร์จำกัดผู้ผลิตและจำหน่ายรูปปั้นรูปหล่อทองเหลือง

ภาพ 41 แสดงบริษัท กล้วยไม้ไทย จำกัด

ภาพ 42 แสดงบริษัท มาลัย ออสทริช ฟาร์ม จำกัด

ภาพ 43 แสดงฟาร์มแพะเนื้อ และ ฟาร์มแพะนม

ภาพ 44 แสดงสนามแข่งขันนกเขาชวาเสียง

ภาพ 45 แสดงการแข่งขันนกเขาชวาเสียง เขตทุ่งครุ

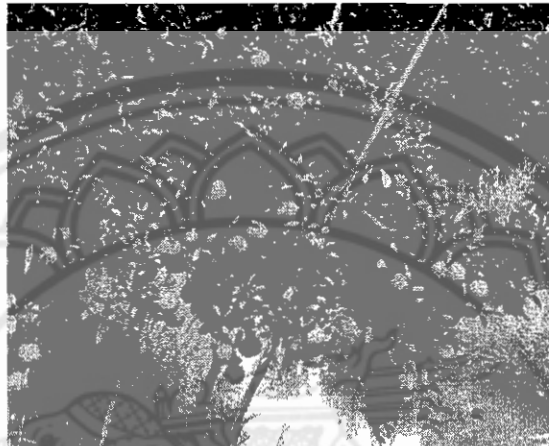
ภาพ 46 แสดงการละเล่นต่างๆ (การแสดงติเกฮูลู และการแสดงกระบี่กระบอง)

เส้นทางล่องเรือชมสวน ของ กลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตร ล่องเรือชมสวนบางมด-ชายทะเล กรุงเทพฯ คณะวิจัยได้ทำการสำรวจแหล่งท่องเที่ยวริมคลองบางมด โดยใช้เส้นทางท่องเที่ยวของกลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตรล่องเรือชมสวนส้มบางมด-ชายทะเลกรุงเทพฯ โดยเริ่มต้นที่ท่าหน้าวัดพุทธบูชาซึ่งเป็นจุดเริ่มต้น พบว่าในเขตทุ่งครุ และเขตข้างเคียงริมคลองบางมดมีจุดท่องเที่ยวที่น่าสนใจ หลายแห่ง อาทิเช่น

1. สวนส้มเขียวหวานบางมด ริมคลองบางมด
2. สวนผลไม้อื่นๆ ริมคลองบางมด
3. ศาสนสถาน ต่างๆ ได้แก่
  - 3.1 มัสยิดนูรุลฮูดา
  - 3.2 มัสยิดสอนสมบุญณ์
  - 3.3 วัดพุทธบูชา
  - 3.4 วัดบัวผ้น

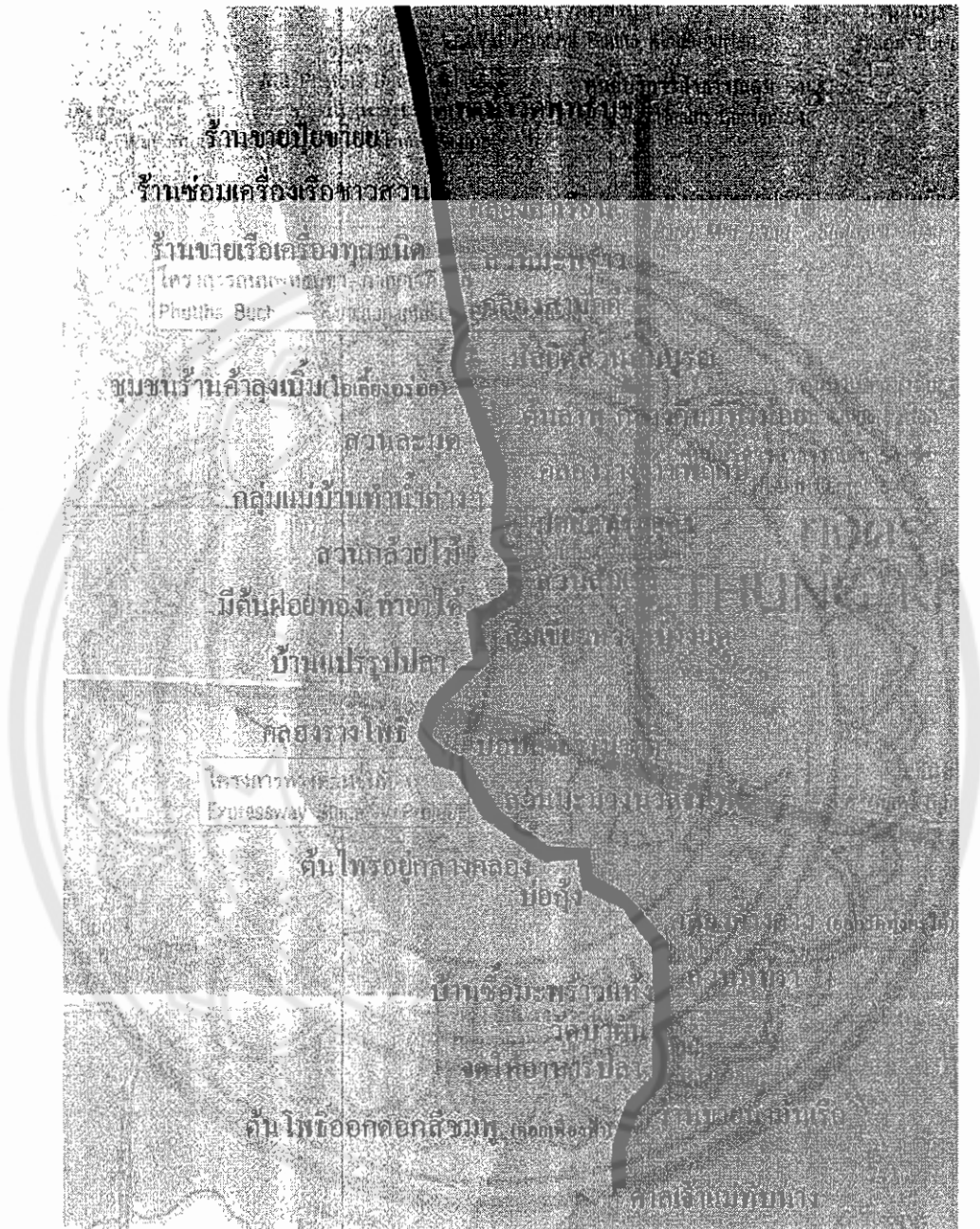
4. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร กลุ่มเกษตรพัฒนาสวนส้มบางมด ริมคลองบางมดเขตจอมทอง มีหัวหน้ากลุ่ม คือ นายอำพล ขวัญบัว เริ่มต้นจัดตั้งกลุ่มฟื้นฟูสวนส้มบางมดเมื่อสวนส้มล้มในปี พ.ศ.2534 ปัญหาที่พบคือ คุณภาพของน้ำ และการจัดพื้นที่น้ำล้นไม่เหมาะสม กลุ่มฟื้นฟูสวนส้มบางมดได้พัฒนาวิสาหกิจชุมชน เน้นเศรษฐกิจพอเพียง ในระยะแรกมี 20 หลังคาเรือนเข้าร่วมโครงการ และเพิ่มเป็น 100 หลังคาเรือนในปัจจุบัน รวมเป็นสวนส้มประมาณ 700 กว่าไร่ การทำท่อน้ำดื่มประมาณ 20 จุดของโครงการแก้มลิงตรงบริเวณปากอ่าวเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มมาก

5. สวนกล้วยไม้
6. ศาลเจ้าแม่ทับนาง

ภาพ 47 แสดงสวนส้มเขียวหวานริมคลองบางมด

นอกจากนั้น ยังมีรายละเอียดสถานที่ต่างๆ ที่เป็นคำแนะนำของ คุณไสว คนขับเรือ ซึ่งเป็นหนึ่งในสมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตรคลองบางมด ซึ่งแสดงไว้ในภาพ 48

ภาพ 48 แสดงแผนที่เส้นทางล่องเรือชมสวน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุมนา วงศ์ภาคำ (2545) การศึกษาผลการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวใน กรุงเทพมหานคร พบว่าปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว ได้แก่ แหล่งข้อมูลก่อนการเดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานคร ยวดยานพาหนะที่ใช้เดินทางสู่กรุงเทพมหานคร จำนวนเงินที่นักท่องเที่ยวคาดว่าจะใช้จ่ายในกรุงเทพมหานคร การท่องเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยว วัตถุประสงค์หลักของการเดินทาง ระดับการศึกษา รูปแบบการเดินทาง และผู้ร่วมการเดินทางกับนักท่องเที่ยวด้านสิ่งจูงใจในการท่องเที่ยว ได้แก่ การซื้อสินค้าและของที่ระลึก ประชาชนท้องถิ่น ต้นทุนการท่องเที่ยว ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการคมนาคม อาหารและเครื่องดื่ม การซื้อสินค้าและของที่ระลึก การสื่อสาร และค่าที่พัก ด้านสิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการให้ปรับปรุง ได้แก่ ตามความสามารถในการใช้ภาษาในการสื่อสาร และประชาชนท้องถิ่น

วิไลภรณ์ ชันติสิทธิ์ (2541) ได้ศึกษาถึงทรรศนะของการเกษตรกรต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่บ้านแม่สาใหม่ ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่เห็นด้วยแนวคิดด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เช่น การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ใช้ธรรมชาติเป็นพื้นฐาน ต้องการมีส่วนร่วมกันกับผู้ที่เกี่ยวข้องออกแบบวางแผน จัดขอบเขตพื้นที่การท่องเที่ยวอย่างชัดเจน ส่วนเอกลักษณ์ประเพณีของเผ่าที่เป็นจุดดึงดูดใจของนักท่องเที่ยวก็ควรฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์คือ ขาดการสนับสนุนอย่างจริงจังและต่อเนื่องของรัฐบาลและผู้ที่เกี่ยวข้อง

สมชาย เลี้ยงพรรณ (2542) ศึกษาแหล่งทรัพยากรนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในบริเวณทะเลน้อย ทะเลหลวง และ ทะเลสาบสงขลา ผลการศึกษาพบแหล่งทรัพยากรนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทั้งหมด 70 แห่ง โดยกระจายอยู่ในจังหวัดพัทลุง 5 อำเภอ 7 ตำบล รวม 21 แห่ง และในจังหวัดสงขลา 5 อำเภอ 10 ตำบล รวม 49 แห่ง โดยจากการศึกษาพบว่าแหล่งท่องเที่ยวมีการกระจายตัวไปในบริเวณต่างๆ ทั้ง 2 จังหวัด และ แหล่งท่องเที่ยวที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายส่วนใหญ่จะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาแล้ว และ อยู่ใกล้ตัวเมือง ซึ่งมีเส้นทางคมนาคมที่สะดวก ส่วนทรัพยากรท่องเที่ยวที่เข้าถึงได้ปานกลาง ถึง ยาก ส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว หรือไม่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว ทั้งที่บางแห่งมีความสวยงามตามธรรมชาติมากกว่าแหล่งที่เข้าถึงได้ง่าย เมื่อพิจารณา จากศักยภาพบางประการแล้วสามารถกล่าวได้ว่า แหล่งทรัพยากรธรรมชาติส่วนใหญ่มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง แต่ถ้าได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสมแล้วแหล่งท่องเที่ยวนี้จะมีศักยภาพสูงขึ้นได้และสามารถรองรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพิ่มขึ้นได้อีกด้วย

สมหมาย กิตยากุล (2542) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการอนุรักษ์พื้นที่กลุ่มแม่น้ำสรวย จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่าเพศ อาชีพ รายได้ ระยะเวลาการอยู่อาศัย การได้รับข่าวสาร การเป็นสมาชิกกลุ่ม และ การมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วม ยกเว้นระดับการศึกษาที่ไม่มีผล

สรสวัสดิ์ อาสาสมัครพกิจ (2542) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาเพื่อหาปัจจัยในการ กำหนดความพร้อมของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศในภาคเหนือตอนบน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อหาปัจจัยที่กำหนดความพร้อมของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศในภาคเหนือตอนบน พบว่าปัจจัยที่กำหนดเกณฑ์ความพร้อมที่เหมาะสมต่อการประกอบการธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศใน ภาคเหนือตอนบนพบว่า ปัจจัยที่กำหนดความพร้อมของผู้ประกอบการด้านธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศ ในแต่ละองค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ องค์ประกอบด้านพื้นที่ องค์ประกอบ ด้านการจัดการ องค์ประกอบด้านกิจกรรม และ องค์ประกอบด้านองค์กร โดยผู้วิจัยได้สร้าง แบบสอบถามจากปัจจัยที่กำหนดขึ้นแต่ยังไม่ได้นำไปใช้ทดสอบจริงกับผู้ประกอบการจึงทำให้ยังไม่ ทราบผล

อร สีสแพร (2543) วิจัยเรื่องลักษณะเฉพาะของเกษตรกรรมที่สนับสนุนโครงข่ายการ ท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมาและพื้นที่ต่อเนื่อง วัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อจัดระบบการท่องเที่ยว เชิงเกษตร โดยการค้นคว้าหาลักษณะเฉพาะของเกษตรกรรมที่จะเป็นจุดดึงดูด และ สนับสนุน โครงข่ายการท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและพื้นที่ต่อเนื่อง ได้แก่ บางส่วนของจังหวัด สระบุรี บางส่วนของจังหวัดชัยภูมิ บางส่วนของจังหวัดขอนแก่น บางส่วนของจังหวัดบุรีรัมย์ โดย ศึกษาองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม ประกอบด้วย 6 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้าน คุณค่า สภาพการเข้าถึง สิ่งอำนวยความสะดวก สภาพแวดล้อม ชีตจำกัดในการรองรับ นักท่องเที่ยวและการบริหารจัดการการท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังศึกษาตลาดของนักท่องเที่ยว เกษตรกรรมด้วยด้วยสำรวจโครงสร้าง ความคิดเห็น และความต้องการของนักท่องเที่ยวและ นักท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม โดยใช้วิธีการต่างๆคือ การจัดลำดับแต่ละปัจจัยด้วยการสำรวจความ คิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ แล้วคำนวณค่าคะแนนรวมของพื้นที่เกษตรกรรมแต่ละแห่ง โดยกำหนดค่า ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรมตามค่าศักยภาพรวมและการกระจายตัวในพื้นที่ สำหรับการวิเคราะห์ตลาดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรมได้ใช้การกระจายส่วนร้อยละ ประกอบ การศึกษาสถานการณ์การท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมา เพื่อค้นหาแนวทางในการพัฒนาการ ท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม ความเป็นไปได้และโอกาสในการเชื่อมโยงกับเครือข่ายการท่องเที่ยวหลัก ของจังหวัดนครราชสีมา

ข้อแพร ทินพรรณ์ (2544) ทำการศึกษาเรื่องสภาพเศรษฐกิจ สังคม ของนักท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับการประกอบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ พบว่าการประกอบกิจกรรมเดินป่ามีความสัมพันธ์กับเชื้อชาติของนักท่องเที่ยว รายได้ และ ผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยว นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้ตั้งข้อสังเกตว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ยังขาดองค์ประกอบหลักที่สำคัญประการหนึ่ง คือ องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น ทำให้การดำเนินการตามรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่ครบองค์ประกอบหลังอย่างสมบูรณ์ ดังนั้น ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการมากขึ้น

วิทยากรณ์ จรัสด้วง (2544) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการมีส่วนร่วมในของชุมชนในการจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง จากการศึกษาพบว่าระบบนิเวศในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อยมีความอุดมสมบูรณ์ในระดับมาก เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สำคัญ มีเอกลักษณ์ความสวยงามทางธรรมชาติที่ดึงดูดใจ มีสมรรถนะในการรองรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สำหรับการมีส่วนร่วมของชุมชนพบว่าประชาชนในชุมชนและผู้นำชุมชนมีความต้องการที่จะเข้าร่วมวางแผนในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แต่ในทางปฏิบัติยังไม่ได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากนัก

วีราภรณ์ วิยวิวัฒน์ (2549) ได้ศึกษาถึงการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์และเสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืน กรณีศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่าผลของการประเมินทรัพยากรท่องเที่ยวต่างๆ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดเด่นทางธรรมชาติ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติเขาหลวง, แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดเด่นด้านวัฒนธรรม ได้แก่ วัดพระธาตุวรมหาวิหาร, แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดเด่นด้านงานประเพณีที่เป็นจุดเด่นของจังหวัด ได้แก่ ประเพณีสารทเดือนสิบ, กิจกรรมการท่องเที่ยวที่เป็นจุดเด่น ได้แก่ การเล่นน้ำตก และการบริการที่เป็นจุดเด่น คือ ที่พัก ร้านอาหาร(อาหารประจำถิ่น) รถประจำทาง ในส่วนของการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ในการพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราชของ บุคลากรภาครัฐ ผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยว พบว่า จุดแข็งของจังหวัดคือ เป็นแหล่งผลิตพืชผลทางการเกษตรที่สำคัญของภาคได้ รองลงมาคือมีทรัพยากรท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่หลากหลายและสำคัญของภาคได้ จุดอ่อนของจังหวัดคือ การขาดการวางแผนยุทธศาสตร์แบบบูรณาการเพื่อขจัดความยากจน โอกาสในการพัฒนาจังหวัดคือ มีโอกาสในการพัฒนาด้านระบบส่งเสริมสินค้าทางการเกษตรมากขึ้น และอุปสรรคของจังหวัดที่สำคัญที่สุดคือ มีการกีดกันทางการค้า สำหรับผลการวิเคราะห์วิสัยทัศน์ และยุทธศาสตร์ในการพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราช มีวิสัยทัศน์ที่สำคัญคือการ

เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ที่สำคัญของภาคใต้ และยุทธศาสตร์คือ เป็นศูนย์กลางการศึกษาศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและชุมชนเข้มแข็ง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องการวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนในย่านบางมด ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งประชากรออกเป็น 4 กลุ่มดังนี้

1. หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง คือ ผู้อำนวยการเขตหรือรองผู้อำนวยการในย่านบางมด(เขตบางขุนเทียน เขตทุ่งครุ เขตจอมทอง เขตราชพฤกษ์บูรณะ) และเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม การท่องเที่ยว
2. ภาคเอกชน คือ ผู้ประกอบการธุรกิจด้านที่พักแรม บริษัททัวร์ ขนส่ง ภัตตาคาร ร้านอาหาร หอการค้า ศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร สมาคมมัคคุเทศก์ สมาคมโรงแรม ธุรกิจที่เกี่ยวข้อง
3. ประชาชน ในเขตทุ่งครุ 108,618 คน เขตจอมทอง 166,377 คน เขตราชพฤกษ์บูรณะ 93,845 คน เขตบางขุนเทียน 137,934 คน รวมทั้งสิ้น 506,774 คน
4. นักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในย่านบางมด(เขตราชพฤกษ์บูรณะ เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง)หรือ ในเขตพื้นที่เชื่อมต่อกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ในบริเวณใกล้เคียง

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เลือกโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากหน่วยงานที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวและการดำเนินงานการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ทั้งในระดับจังหวัดและระดับเขตราชพฤกษ์บูรณะ เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน

เขตจอมทอง ได้แก่ ผู้อำนวยการเขตหรือรองผู้อำนวยการในย่านบางมด(เขตบางขุนเทียน เขตทุ่งครุ เขตจอมทอง เขตราชบุรีบูรณะ) และเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนา การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม การท่องเที่ยว 100 คน

2. ภาคเอกชน ผู้วิจัยทำการสุ่มแบบเจาะจง(Purposive Sampling) จากผู้ประกอบการธุรกิจด้านการท่องเที่ยวภายในย่านบางมด(เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง เขตราชบุรีบูรณะ) และพื้นที่ใกล้เคียง จำแนกเป็นผู้ประกอบการด้านที่พักแรม บริษัททัวร์ ขนส่ง ภัตตาคาร ร้านอาหาร ศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยว สมาคมมัคคุเทศก์ สมาคมโรงแรม ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว รวมทั้งสิ้น 100 คน

3. ประชาชน ประชาชนภายในย่านบางมด(เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง เขตราชบุรีบูรณะ)มีจำนวน 506,774 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่สามารถเป็นตัวแทนประชากรภายในย่านบางมด (เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง เขตราชบุรีบูรณะ)รวมทั้งสิ้น 100 คน

4. นักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มาท่องเที่ยวภายในย่านบางมด(เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง เขตราชบุรีบูรณะ) ผู้วิจัยเลือกเก็บข้อมูลในเขตที่มีการท่องเที่ยวได้แก่ วัดหลวงพ่อโอภาสี วัดราชโอรสรามราชวรวิหาร ป่าชายเลน พิพิธภัณฑสถานมอญบางกระดี่ สวนสมุนไพโร โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Accidental Sampling รวมทั้งสิ้น 100

ตาราง 2 แสดงประเภทประชากร จำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ประเภทประชากร	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ภาครัฐ	จำนวนไม่ปรากฏ	100
ภาคเอกชน	จำนวนไม่ปรากฏ	100
ประชาชน	506,774	100
นักท่องเที่ยวชาวไทย	จำนวนไม่ปรากฏ	100

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือ 2 ประเภท

1. เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ คือ เครื่องมือเพื่อตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวของย่านบางมด(เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง เขตราชบุรีบูรณะ) (Tourism

Resources Audit) โดยใช้วิธีการแบบสังเกตการณ์ที่มีเค้าโครงกำหนดไว้ล่วงหน้า (Structure observation) ของสถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยนครินทรวิโรฒ ร่วมจัดทำกับมหาวิทยาลัย Oxford Brookes ประเทศอังกฤษ สำหรับการตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยว นำมาเป็นเครื่องมือเพื่อตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวภายในย่านบางมด(เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง เขตราชบุรีบูรณะ) ออกเป็น 5 ประเภทดังนี้

- 1.1 ทรัพยากรธรรมชาติ : ภูมิทัศน์และภูมิอากาศ พืช น้ำ
- 1.2 ทรัพยากรวัฒนธรรม : มรดกวัฒนธรรม มรดกด้านศาสนา ศิลปะ ชาติพันธุ์
- 1.3 ทรัพยากรมหกรรมและ Event ที่สำคัญ : มหกรรม การแข่งขันกีฬา งานแสดง

สินค้าธุรกิจ งานแสดงอื่น ๆ

- 1.4 ทรัพยากรกิจกรรม : กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมด้านบริการ
- 1.5 ทรัพยากรบริการ : การขนส่ง ที่พักแรม การต้อนรับ บริการอื่น ๆ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม

ตามหลักของการวางแผนยุทธศาสตร์ โดยใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภายในย่านบางมด(เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง เขตราชบุรีบูรณะ)สอบถามความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องใน ส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชนในท้องถิ่น และนักท่องเที่ยวชาวไทย เกี่ยวกับวางแผน ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ แบบสอบถามนี้ได้จัดทำเป็น 2 ชุด ชุดที่ 1 เป็น แบบสอบถามสำหรับผู้ปฏิบัติงานในภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนซึ่งเป็นผู้นำเสนอสินค้าและ บริการด้านการท่องเที่ยว (Supply Side) ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยวผู้ต้องการสินค้า ด้านการบริการท่องเที่ยว (Demand Side)

แบบสอบถามชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของบุคลากรที่ปฏิบัติงานใน ส่วนภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชนในท้องถิ่น โดยแบ่งออกเป็นทั้งหมด 7 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปด้านประชากรศาสตร์ โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้หลักเกณฑ์การให้คะแนนเป็นร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ลักษณะคำถามเป็น แบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 ข้อมูลการตรวจสอบทรัพยากรการท่องเที่ยวของภายในย่านบางมด(เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง เขตราชบุรีบูรณะ)ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ วัฒนธรรม มหกรรม กิจกรรม และการบริการการท่องเที่ยว ลักษณะคำถามเป็นคำถามแบบมาตรา ส่วนการประเมินค่า (Rating Scale) มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นด้านการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) ของการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในย่านบางมด(เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง เขตราชบุรีบูรณะ) ลักษณะคำถามเป็นคำถามแบบมาตราส่วนการประเมินค่า (Rating Scale) มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวของภายในย่านบางมด(เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง เขตราชบุรีบูรณะ) ลักษณะคำถามเป็นคำถามแบบมาตราส่วนการประเมินค่า (Rating Scale) มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินศักยภาพของภายในย่านบางมด(เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง เขตราชบุรีบูรณะ)

5.1 ด้านพื้นที่ท่องเที่ยว

5.2 ศักยภาพด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยว

5.3 ศักยภาพด้านกิจกรรมและการเรียนรู้การท่องเที่ยว

5.4 ศักยภาพด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการการพัฒนาการท่องเที่ยว

ลักษณะคำถามเป็นคำถามแบบมาตราส่วนการประเมินค่า (Rating Scale) มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการบทบาท ด้านคมนาคม สาธารณูปโภค ด้านการจัดการที่พักแรม ร้านอาหาร การจัดการแหล่งท่องเที่ยว การจัดการกิจกรรม การจัดการบริการและการมีส่วนร่วม บทบาทภาครัฐในการพัฒนา บทบาทภาคเอกชนในการพัฒนา บทบาทประชาชนในการพัฒนา ลักษณะคำถามเป็นคำถามแบบมาตราส่วนการประเมินค่า (Rating Scale) มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 7 ข้อเสนอแนะในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนภายในย่านบางมด(เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง เขตราชบุรีบูรณะ) เป็นคำถามในลักษณะปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ

แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับนักท่องเที่ยว เป็นการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวและแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนภายในย่านบางมด(เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง เขตราชบุรีบูรณะ) โดยแบ่งออกเป็นทั้งหมด 8 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปด้านประชากรศาสตร์ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับลักษณะการเดินทาง ระยะเวลาการเดินทางและวัตถุประสงค์ของการเดินทาง ค่าใช้จ่ายในการ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการมาท่องเที่ยวที่ภายในย่านบางมด(เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง เขตราชพฤกษ์บูรณะ)ลักษณะคำถามเป็นคำถามแบบมาตราส่วนการประเมินค่า (Rating Scale) มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวของภายในย่านบางมด(เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง เขตราชพฤกษ์บูรณะ)ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ วัฒนธรรม มหกรรม กิจกรรม และการบริการการท่องเที่ยวลักษณะคำถามเป็นคำถามแบบมาตราส่วนการประเมินค่า (Rating Scale) มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ ลักษณะคำถามอุปสรรคของภายในย่านบางมด(เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง เขตราชพฤกษ์บูรณะ) เป็นคำถามแบบมาตราส่วนการประเมินค่า (Rating Scale) มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ เพื่อให้เป็นการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนลักษณะคำถามเป็นคำถามแบบมาตราส่วนการประเมินค่า (Rating Scale) มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 7 การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวของภายในย่านบางมด(เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง เขตราชพฤกษ์บูรณะ)เชิงอนุรักษ์ ลักษณะคำถามเป็นคำถามแบบมาตราส่วนการประเมินค่า (Rating Scale) มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 8 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนภายในย่านบางมด(เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง เขตราชพฤกษ์บูรณะ)เป็นคำถามในลักษณะปลายเปิด 1 ข้อ

ในการประเมินผลแบบสอบถามแบบมาตราส่วน (Rating Scale) จะใช้วิธีการแบ่งช่วงการประมวลผลตามหลักของการแบ่งอันตรภาคชั้น (Class interval) โดยให้ระดับการให้คะแนนเฉลี่ยในแต่ละระดับนั้นใช้สูตรการคำนวณช่วงกว้างของชั้น (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2548, หน้า 146)

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของลำดับชั้น} &= \frac{(\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

ขั้นแรกกำหนดค่าน้ำหนักของคำตอบตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้

ตาราง 3 แสดงการกำหนดค่าน้ำหนักของคำตอบตามวิธีของลิเคิร์ต

ระดับความคิดเห็น	ค่าน้ำหนักของตัวเลือก
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

เนื่องจากข้อมูลในส่วนนี้เป็นข้อมูลที่ได้มาจากการตอบแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จึงได้ปรับค่าข้อมูลให้อยู่ในระดับช่วง (Interval Scale) แล้วจึงทำการวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนาในรูปแบบของการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Means) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายเพื่อจัดระดับค่าเฉลี่ยออกเป็นช่วงนี้

ตาราง 4 แสดงเกณฑ์การแปลความหมายเพื่อจัดระดับค่าเฉลี่ยออกเป็นช่วง

ระดับความคิดเห็น	ช่วงคะแนน (Means)
มากที่สุด	4.21 – 5.00
มาก	3.40 – 4.20
ปานกลาง	2.61 – 3.41
น้อย	1.81 – 2.60
น้อยที่สุด	1.00 – 1.80

3. วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ

ขั้นแรก ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลการวิจัย ได้มีการทบทวนข้อมูลทฤษฎีที่ได้รวบรวมมาแล้วยังมีการสำรวจพื้นที่ภาคสนาม นอกจากนี้ผู้วิจัย ได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลในพื้นที่โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามด้วยตนเอง ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาหลายช่วงสำหรับการจัดเก็บเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ซึ่งได้ แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยว ผู้วิจัยได้เดินทางไปตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวของภายในย่านบางมด (เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง เขตราชพฤกษ์บูรณะ) ด้วยตนเอง โดยใช้แบบตรวจสอบทรัพยากร

ระยะที่ 2 การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ส่งหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์ และเก็บข้อมูล 400 ชุด จากภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และนักท่องเที่ยว

ผู้วิจัยได้ขออนุญาตให้มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ หนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการจัดเก็บข้อมูลไปยังภาคเอกชน ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการท่องเที่ยวภายในย่านบางมด (เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง เขตราชพฤกษ์บูรณะ) จำแนกเป็น ผู้ประกอบการด้านที่พักแรม บริษัท

ทัวร์ ชนสง ภัตตาคาร ร้านอาหาร หอการค้า สมาคมมัคคุเทศก์ สมาคมโรงแรม ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จำนวน 100 ชุด

หนึ่งในช่วงเวลาเดียวกันผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากประชาชน จำนวน 100 ชุดและจากนักท่องเที่ยวบริเวณ วัดหลวงพ่อโอสถี วัดราชโอรสรามราชวรวิหาร ป่าชายเลน พิพิธภัณฑสถานมอญบางกระดี สวนสมุนไพรม

ระยะที่ 3 การรวบรวมและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อทำการเก็บข้อมูลจากแบบตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวและแบบสอบถามเสร็จแล้วผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 แบบตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวนำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) และส่วนที่ 2 แบบสอบถามจากการเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ย่านบางมด(เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง เขตราชบุรีบูรณะ)นำมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. รวบรวมแบบสอบถาม มาทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

2. บันทึกข้อมูลลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อประมวลผลด้วยโปรแกรม SPSS (Statistical Package for Social Sciences) For Window Version 13

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

การหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Means) เพื่อใช้แปลความหมายของข้อมูลด้านการประเมินทรัพยากรท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ

การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อใช้แปลความหมายทรัพยากรท่องเที่ยว ความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (SWOT Analysis) และความคิดเห็นด้านวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวย่านบางมด (เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง เขตราชบุรีบูรณะ)

3.2 การเปรียบเทียบความต้องการของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน นักท่องเที่ยวชาวไทย ต่อการวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมดในด้านต่าง ๆ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพทำการเปรียบเทียบโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผู้วิจัยจะทำการประมวลผล วิเคราะห์ข้อมูลและรายงานการวิจัยการประมวลผล วิเคราะห์ข้อมูล และการรายงานผลการวิจัย จากการวิเคราะห์ข้อมูลทฤษฎีภูมิการสำรวจพื้นที่ การตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยว ผลการสำรวจด้วยแบบสอบถามการวิเคราะห์ผล จัดทำออกมา ในรูปแบบการนำเสนอด้วยตาราง กราฟ พร้อมการบรรยายในบทที่ 4 ดังนี้

1. ผลการตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยว นำเสนอทรัพยากรท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว โดยการบรรยายพร้อมภาพประกอบ
2. ผลการวิเคราะห์ประชากรทั้ง 4 กลุ่ม ได้แก่ บุคลากรในหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงาน ภาคเอกชน ประชาชนในท้องถิ่น และนักท่องเที่ยวชาวไทย สรุปรายงานผลในรูปแบบของตาราง กราฟ ประกอบการบรรยาย
3. กำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับย่านบางมด
4. ผู้วิจัยจะได้สรุปผล อภิปรายผล และนำเสนอแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ตลอดจนข้อเสนอแนะทั่วไปและข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปในบทที่ 5

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวของพื้นที่ย่านบางมดและผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยกำหนดหัวข้อและรายละเอียดให้สอดคล้องกับแบบสอบถาม สรุปผลได้ดังนี้

1. รายงานผลการตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวของพื้นที่ย่านบางมด
2. ผลการศึกษาคำความคิดเห็นของภาครัฐเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของย่านบางมด
3. ผลการศึกษาคำความคิดเห็นของภาคเอกชนเกี่ยวกับ แผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว อย่างยั่งยืนของย่านบางมด
4. ผลการศึกษาคำความคิดเห็นของภาคประชาชนเกี่ยวกับ แผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว อย่างยั่งยืนของย่านบางมด
5. ผลการศึกษาคำความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว เกี่ยวกับ แผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว อย่างยั่งยืนของย่านบางมด
6. ผลการศึกษาคำความคิดเห็นในภาพรวมของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของย่านบางมด

รายงานผลการตรวจสอบทรัพย์สินของพื้นที่ย่านบางมด

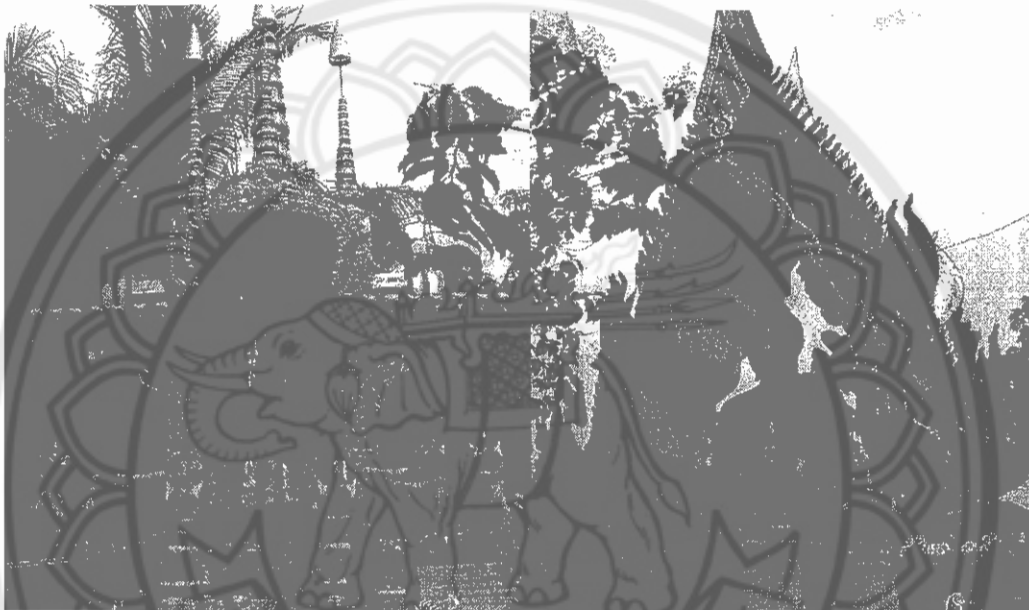
แหล่งท่องเที่ยว

วัดหลวงพ่อโสภาสี

ที่ตั้ง

วัดหลวงพ่อโสภาสีตั้งอยู่ที่ หมู่ 3 บางมด ตำบลบางมด

ราษฎรบูรณะ กรุงเทพมหานคร 10140

ภาพ 49 แสดงวัดหลวงพ่อโสภาสี

การเข้าถึง   ทางเข้าถนนประชาอุทิศ วิ่งไปอีกประมาณ 3ก.ม. ถึงวัดหลวงพ่อโสภาสีหรือนั่งรถโดยสารสาย 75 มาถึงเลย

ความเป็นมา   หลวงพ่อโสภาสีนี้เป็นพระสงฆ์ที่เป็นที่เคารพนับถือของประชาชนทั่วไป เป็นอย่างมาก ท่านบำเพ็ญเพียรทางจิตด้วยการเพ่งพระอาทิตย์ บูชาไฟ เพื่อทำเตโชกสิณ เล่ากันว่าท่านนำข้าวของทั้งหลายที่ญาติโยมถวายมาเผาไฟ เพื่อแสดงถึงการตัดกิเลสทั้งหลาย เพราะท่านถือว่าจิตใจของมนุษย์นั้นถูกเผาผลาญด้วยไฟราคะแห่งกิเลสซึ่งไม่สามารถต้านทานได้ นอกจากจะกลายเป็นเถ้าถ่าน

ความสำคัญ   เป็นวัดเก่าแก่ที่มีชื่อเสียงมีหลวงพ่อโสภาสีเป็นที่เคารพสักการะของชาวทุ่งครุ และประชาชนทั่วไป มีผู้เดินทางมาเคารพสักการะอยู่เป็นประจำ

ลักษณะเด่น มีประเพณีที่สำคัญของวัดคือ มีการเวียนเทียนและถวายทานทุกวัน เสาร์-อาทิตย์ ภายในพรรษาจะมีการสวดพระอภิธรรมถวายหลวงพ่อบุญรอดทุกวันเสาร์ ที่สำคัญคือ มีพิธีสงฆ์หลวงพ่อบุญรอดในวัน ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 5 ของทุกปี ในเดือน 9 มีงานแจกทาน (เทภระจาด) และในเดือน 12 มีงานประเพณีลอยกระทงที่นอกจากนี้ในทุกๆ ช่วงปีใหม่ เจ้าอาวาสวัดหลวงพ่อบุญรอดและคณะพระภิกษุสงฆ์ จะเดินทางไปแจกผ้าห่มกันหนาว รวมทั้งสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นในชีวิตประจำวันแก่ชาวบ้านยากจนในถิ่นทุรกันดารตามชายแดน โดยเริ่มมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2536 จนถึงปัจจุบัน

ภาพ 50 แสดงบรรยากาศในงานวัดหลวงพ่อบุญรอด

สภาพปัจจุบัน เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำท่วมขังบางส่วน

ปัญหา การเข้าถึงยังคงเป็นถนนเล็กและแคบอีกทั้งที่จอดรถไม่เพียงพอ
ข้อจำกัดในการพัฒนา ขาดงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ และโรงเรียน
ให้เป็นแหล่งการประเพณีและกิจกรรมต่าง ๆ ในวัดวาอาราม

แนวโน้มในอนาคต ได้รับการสนับสนุนให้เป็นสถานที่สักการบูชาและที่เป็นยึดเหนี่ยว
จิตใจแก่ชุมชนย่านทุ่งครุจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง

แหล่งท่องเที่ยว   วัดบางปะกอก
ที่ตั้ง   ตั้งอยู่เลขที่ 86/1 หมู่ที่ 1 แขวงบางปะกอก เขตราชบุรณะ
กรุงเทพมหานคร

การเข้าถึง   ทางเข้าถนนสุขสวัสดิ์ ซอยสุขสวัสดิ์ 19 วิ่งไปอีกประมาณ 500
เมตร ถึงวัดบางปะกอก หรือนั่งรถโดยสารสาย 21มาถึงเลย

ความเป็นมา   วัดบางปะกอกเป็นวัดโบราณที่สร้างมานานในสมัยกรุงศรีอยุธยา
แต่ได้กลายเป็นวัดร้างอยู่ ระยะเวลาหนึ่ง พม่าได้เคยมาหลบช้อนอาศัยอยู่ ครั้นจะจากไปได้เอาไฟเผาวัด
เสียด้วย เมื่อบ้านเมืองสงบเรียบร้อยจากข้าศึก ประชาชนได้ตั้งบ้านเรือนเป็นหลักเป็นแหล่งก็ได้
บูรณปฏิสังขรณ์วัดให้เจริญรุ่งเรืองขึ้นมาอีก ประมาณ พ.ศ. 2325 ซึ่งถือว่าเป็นปีที่สร้างวัดใหม่ และ
ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา และโดยที่ตั้งอยู่ริมคลองบางปะกอก จึงได้ขนานนามตามภูมิ
ประเทศที่ตั้งวัด

ความสำคัญ   หลวงพ่อพริ้ง เกจิอาจารย์ที่ชาวพุทธทั้งหลายให้ความเคารพ
โดยเฉพาะลูกอมหลวงพ่พริ้ง ถือว่าเป็นเครื่องรางของขลังที่ผู้ที่เคารพนับถือ พยายามเสาะหาไว้
ครอบครอง

ภาพ 51 แสดงลูกอมหลวงพ่พริ้ง

ลักษณะเด่น   เจดีย์คู่ เป็นเจดีย์สมัยเก่า ไม่ปรากฏปีที่ก่อสร้างแต่พิจารณา
นอกจากรูปลักษณะภายนอก เจดีย์องค์แรกจะเป็นศิลปะแบบเขมร ซึ่งเจดีย์ทั้งสององค์ตั้งคู่กัน
เปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างของศิลปะทั้งสองได้ชัดเจนสร้างด้วยไม้สักทั้งหลังฉลุลงวดลาย

สวยงาม เพราะเป็นศิลปะสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น และหอไตร เป็นสถานที่เก็บคัมภีร์พระไตรปิฎก และ พระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ซึ่งลักษณะการก่อสร้างจะสร้างเป็นทรง ซึ่งปลูกอยู่กลาง สระน้ำ มีความงดงามและโดดเด่นต่อผู้พบเห็น

สภาพปัจจุบัน เป็นที่ราบลุ่มตั้งอยู่ริมคลองบางปะกอก หน้าวัดอยู่ทางทิศใต้ มีถนนเข้าถึง วัดได้ 2 ทางคือทางถนนสุขสวัสดิ์และถนนราษฎร์บูรณะ

ปัญหา การเข้าถึงยังคงเป็นถนนเล็กและแคบอีกทั้งที่จอดรถไม่เพียงพอ
ข้อจำกัดในการพัฒนา ขาดงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ
แนวโน้มในอนาคต ได้รับการสนับสนุนให้เป็นสถานที่สักการบูชาและเป็นยึดเหนี่ยวจิตใจแก่ชุมชนย่านบางปะกอกจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง

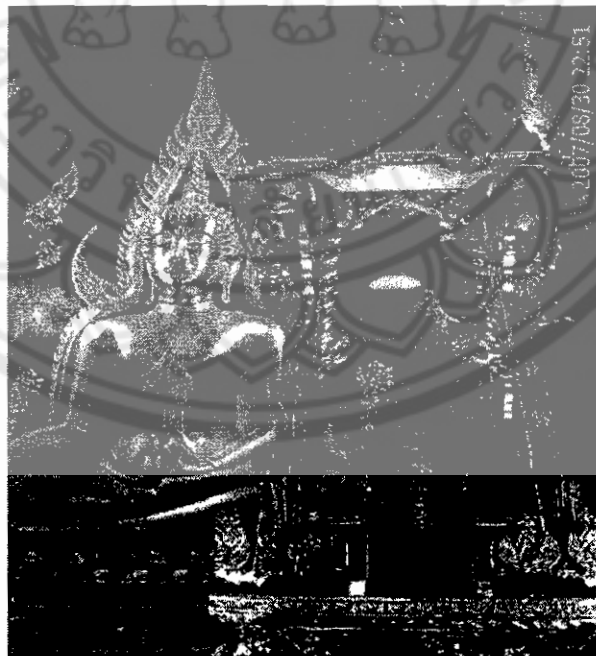
แหล่งท่องเที่ยว วัดพุทธบูชา
ที่ตั้ง วัดพุทธบูชา ตั้งอยู่เลขที่ 181 หมู่ที่ 3 แขวงบางมด เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร สังกัด คณะสงฆ์ธรรมยุต

การเข้าถึง ขึ้นทางด่วนไปทางดาวคะนอง เมื่อถึงสะพานแขวนให้ชิดซ้ายลงถนนสุขสวัสดิ์วิ่งไปประมาณ 100 เมตร ถึงจุดกลับรถหน้าวัดสน จากนั้นวิ่งไปประมาณ 300 เมตร ถึงทางเข้าถนนประชาอุทิศ วิ่งไปอีกประมาณ 5 ก.ม. ถึงวัดพุทธบูชา หรือนั่งรถโดยสารสาย 75 จะมาถึงเลย

ความเป็นมา ประวัติการสร้างวัด เมื่อเวลาผ่านไปหลายปี พอที่ผู้คนชาวบางมดได้ทำมาหากิจพอมีรายได้พื้นตัวจากความบอบช้ำ จากน้ำท่วม จากสงครามโลก ถึงประมาณ พ.ศ. 2497 คนบดีชาวสวน คือ นายเล็ก เหมือนไคว้ และภรรยา คือ นางทองคำ (นามสกุลเดิม ต้นเปาว์) ซึ่งท่านไม่มีบุตร สืบตระกูล มีบ้านอยู่ริมคลองบางมด และเป็นผู้มีพื้นเพ เดิมมาจาก จังหวัดสมุทรสงคราม ได้มีศรัทธาคิดที่จะถวายที่ดินให้สร้างวัด จึงนำความคิดนี้ไปปรึกษากับ ท่านเจ้าคุณพระพรหมมุนี (ผิน สุวโจ) แห่ง วัดบวรนิเวศวิหาร ซึ่งตัวท่านก็เป็นผู้ที่มีพื้นเพเดิมมาจากจังหวัดสมุทรสงครามเช่นเดียวกัน ท่านเกิดที่ ต.แหลมใหญ่ อ.บ้านปรก (อ.เมือง ในปัจจุบัน) จังหวัดสมุทรสงคราม ญาติในฝ่ายบิดามารดา ของท่านเป็นคริสต์ศาสนิกชนที่เคร่งครัด ตัวท่านกลับเลื่อมใสในพุทธศาสนา และได้อุปสมบทที่วัดเกตการาม จังหวัดสมุทรสงคราม ภายหลังจึงย้ายมาที่วัดบวรนิเวศวิหาร เพื่อศึกษาพระปริยัติธรรมต่อ และต่อมาใน พ.ศ. 2503 ท่านจึงได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าอาวาสรูปที่ 5 ของ วัดบวรนิเวศวิหาร) ซึ่ง ท่านเจ้าคุณพระพรหมมุนี เป็นผู้ ที่ นายเล็กและนางทองคำ รู้จักและนับถือมานาน เมื่อได้รับการสนับสนุนและอนุโมทนาจากท่าน นายเล็ก

นางทองดำ จึงได้บริจาคที่ดินของตนเองหนึ่งแปลง ซึ่งอยู่ติดกับบ้านของท่านให้เป็นที่สร้างวัด เมื่อมี
 กุฏิและเสนาสนะพอที่จะเป็นวัดได้แล้ว ชาวบ้านแถบใกล้เคียงก็ไปนิมนต์พระที่ตนเคารพมาจำพรรษา
 รูปหนึ่ง คือ พระปลัดทองสุข ธรรม คุดโต (จากคำบอกเล่าของท่านเจ้าคุณ พระเทพสารเวที
 สุบิน เขมियो ป.ธ. 9 วัดเครือวัลย์วรวิหาร ว่า ต่อมา พระปลัดทองสุขได้รับแต่งตั้งเป็น เจ้าอาวาส
 ของวัดชิวราลงกรณ์ จังหวัดชลบุรี (ชื่อวัด และจังหวัด อาจไม่ถูกต้อง)

ความสำคัญ วัดพุทธบูชา ได้รับพระราชทาน วิสุทธคามสีมา เมื่อวันที่ 2
 กุมภาพันธ์ 2499 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2499 มีพุทธวิริยากร (เพิ่ม
 กตปุญญ) เป็นเจ้าอาวาสวัดพุทธบูชารูปแรก พระประธาน ประจำอุโบสถของวัดพุทธบูชา คือ
 พระพุทธชินราชจำลอง มีขนาดเท่าองค์จริง หล่อด้วย ทองสัมฤทธิ์ มีพุทธลักษณะที่งดงามมาก
 ปัจจุบันพระราชภาวนาพิณีจ (หลวงพ่อสณี อนุบาลโย) เป็นเจ้าอาวาสวัดพุทธบูชา รูปที่ 5 ท่านเจ้า
 คุณพระราชภาวนาพิณีจ (หลวงพ่อสณี อนุบาลโย) เจ้าอาวาสวัดพุทธบูชา ได้ปรารภกับคณะศิษยานุ
 ศิษย์ว่า วัดพุทธบูชาควรมีเจดีย์ เพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ
 เจ้าให้ประชาชนได้เคารพสักการะและจัดเป็นสถานที่สำหรับพระสงฆ์ และฆราวาสปฏิบัติธรรม

ภาพ 52 แสดงพระพุทธชินราช วัดพุทธบูชา

ลักษณะเด่น   วังปลาวัดพุทธบูชา อยู่ทางด้านหลังวัดพุทธบูชา คลองบางมด เป็นเขตอภัยทาน เป็นที่อยู่ของปลาสร้อยน้ำบร่อยตัว ซึ่งจะมีผู้ใจบุญนำอาหารมาให้ปลา และมีอาหารปลาจำหน่าย อีกทั้งมีนกพิราบเกาะตามต้นไม้ยืนน้ำบร่อยตัวอีกด้วย

สภาพปัจจุบัน   เป็นที่ราบลุ่ม มีน้ำท่วมขัง

ปัญหา   ปรับปรุงทางเข้าทำน้ำวัดพุทธบูชา และอาคารที่พักผู้โดยสาร พร้อมทำขึ้น-ลง

ข้อจำกัดในการพัฒนา ขาดงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ และโรงเรียน ให้เป็นแหล่งการประเพณีและกิจกรรมต่าง ๆ ในวัดวาอาราม

แนวโน้มในอนาคต   ได้รับการสนับสนุนให้เป็นสถานที่สักการบูชาและเป็นยึดเหนี่ยวจิตใจแก่ชุมชนย่านทุ่งครุจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง

แหล่งท่องเที่ยว

วัดทุ่งครุ

ที่ตั้ง

ตั้งอยู่ ณ เลขที่ 9 ถนนประชาอุทิศ 84 หมู่ที่ 5 แขวง ทุ่งครุ เขตทุ่ง

ครุ กรุงเทพมหานคร

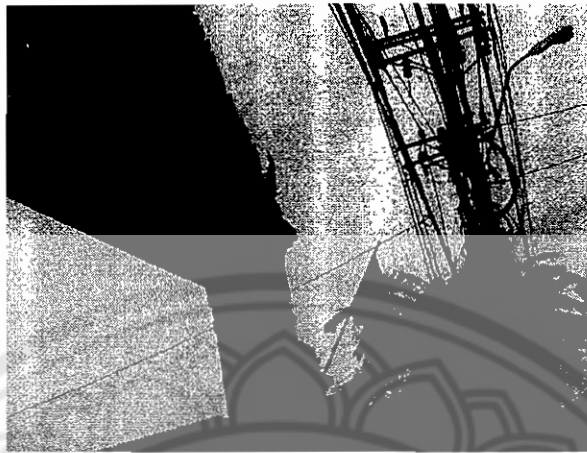
การเข้าถึง

ขึ้นทางด่วนไปทางดาวคะนอง เมื่อถึงสะพานแขวนให้ชิดซ้ายลง ถนนสุขสวัสดิ์วิ่งไปประมาณ 100 เมตร ถึงจุดกัลบรถหน้าวัดสน จากนั้นวิ่งไปประมาณ 300 เมตร ถึงทางเข้าถนนประชาอุทิศ จะพบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี แล้วเลี้ยวซ้าย มุ่งหน้าไปทางทุ่งครุ ถึงวัดทุ่งครุ หรือนั่งรถโดยสารประจำทางสาย 21 มาถึงเลย

ความเป็นมา

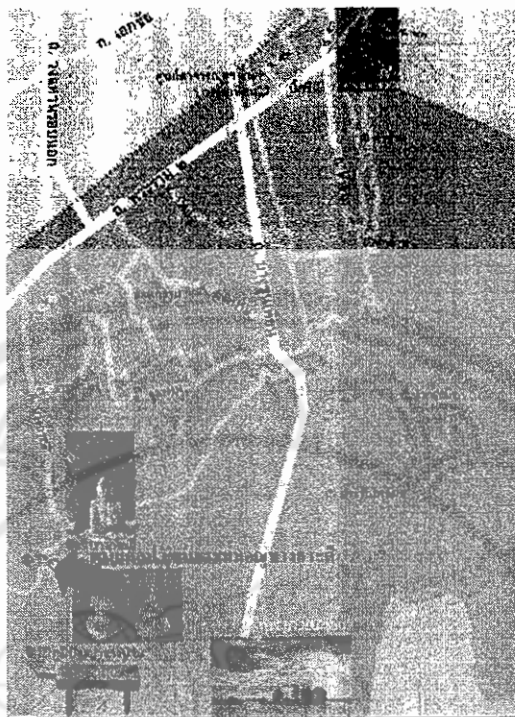
วัดทุ่งครุ ตั้งอยู่บริเวณริมถนนประชาอุทิศ 84 เป็นวัดที่

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์อัครราชกุมารี เสด็จทรงประกอบพิธีตัดหวายลูกนิมิต ณ พระอุโบสถวัดทุ่งครุ มีวิหารประดิษฐานหลวงพ่อกไรสร อันทักดีสิทธิ์เป็นที่เลื่อมใสของชาวทุ่งครุ

ภาพ 53 แสดงวัดทุ่งครุ

ความสำคัญ	วัดทุ่งครุ เป็นวัดเดียวในแขวงทุ่งครุ มีหลวงพ่อไกรสร เป็นที่เคารพสักการะของคนทั่วไป
ลักษณะเด่น	วัดทุ่งครุแห่งนี้จะมีมหรสพเป็นประจำ
สภาพปัจจุบัน	เป็นที่ราบลุ่ม มีน้ำท่วมขัง
ปัญหา	การเข้าถึงยังคงเป็นถนนเล็กและแคบอีกทั้งที่จอดรถไม่เพียงพอ
ข้อจำกัดในการพัฒนา	ขาดงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ และโรงเรียนให้เป็นแหล่งการประเพณีและกิจกรรมต่าง ๆ ในวัดวาอาราม
แนวโน้มในอนาคต	ได้รับการสนับสนุนให้เป็นสถานที่สักการบูชาและที่เป็นยึดเหนี่ยวจิตใจแก่ชุมชนย่านทุ่งครุจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง
แหล่งท่องเที่ยวที่ตั้ง	ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมมอญบางกระดี่ หมู่ 9 ต. พระราม 2 แขวงสามคนโก้ เขตบางขุนเทียน จังหวัด
กรุงเทพมหานคร	
การเข้าถึง	ขึ้นทางด่วนข้ามสะพานแขวน ลงทางลงด่วนสมุทรสาครขับไปประมาณ 4 ก.ม. สังเกตปั้มน้ำมัน TPI ด้านซ้ายมือผ่านปั้มน้ำมันเตรียมเข้าทางคูขนาน จะเห็น Homepro และ Big C ตรงข้ามเซ็นทรัลพระราม 2 ขับตรงไปอีกประมาณ 2 ก.ม. จะเห็นป้ายบางขุนเทียน ชายทะเลอยู่ทางซ้ายมือ เลี้ยวซ้ายเข้าไปเลย ขับไปอีกประมาณ 3 ก.ม.

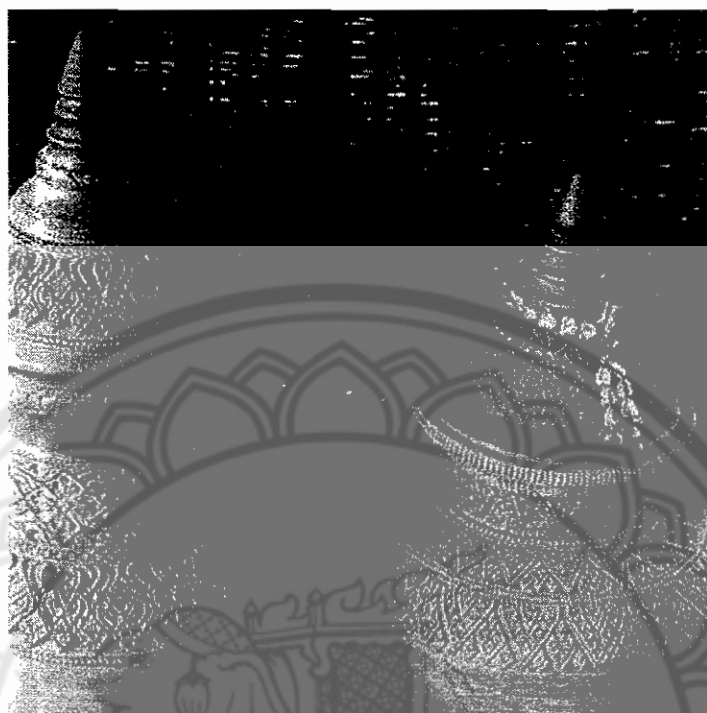

ภาพ 54 แสดงแผนที่เดินทางไปศูนย์ศิลปวัฒนธรรมมอญบางกระดี

ความเป็นมา   ความคิดในการจัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรมมอญ เริ่มเมื่อครั้งที่รัช
พงษ์ มอญตะ (ชื่อเดิม สมชาย มอญตะ) บวชเป็นพระอยู่ที่วัดบางกระดี เห็นว่ามีคนมารับซื้อของเก่า
เยอะเยอะมากมาย และชาวบ้านทยอยขายของที่ละชิ้นสองชิ้น สมชายเกรงว่าถ้าปล่อยให้เป็นอย่าง
ของคงจะหมดไปจากหมู่บ้าน ด้วยความเสียตายเป็นอย่างรุนแรง เมื่อลาสิกขาแล้วจึงได้เริ่มสะสม
ของเก่า จากชาวบ้านบ้าง ขอซื้อบ้าง บางคนรู้ว่าสะสมเพื่อทำพิพิธภัณฑ์ก็นำมาให้ หรือเดินทาง
ไปตามสถานที่ต่างๆ ซื้อมากลับมา ใช้เวลารวบรวมประมาณ 2 ปี จึงนำมาเปิดศูนย์ศิลปวัฒนธรรม

ความสำคัญ   มีหลายคนตั้งคำถามกับครอบครัวของสมชายว่า ทำแล้วได้
อะไร? คำตอบที่ได้ก็คือ สิ่งที่ทำไปไม่ได้หวังผลตอบแทนด้านทรัพย์สินเงินทอง แต่ทำเพื่อต้องการ
อนุรักษ์เอกลักษณ์และวัฒนธรรมของมอญไว้ไม่ให้สูญหาย ทั้งยังเป็นแหล่งความรู้ให้กับนักเรียน
นักศึกษา เยาวชน ที่จะเรียนรู้วัฒนธรรมโบราณชาวมอญ ได้เห็นของเก่าแก่ที่มีอายุหลาย

ลักษณะเด่น   รวบรวมสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆของชาวมอญ ที่หาได้ยากและมี
คุณค่าทางประวัติศาสตร์

ภาพ 55 แสดงหม่อมมอญบางกระดี

สภาพปัจจุบัน ไม่เก็บค่าเข้าชมแต่สามารถบริจาคได้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดูแลและจัดหาของมาเพิ่มเติม และรับจัดอาหารมอญไว้บริการคิดราคาคนละ 100 บาท

ปัญหา หน่วยภาครัฐไม่ส่งเสริมและสนับสนุนวัฒนธรรมโบราณชาวมอญ

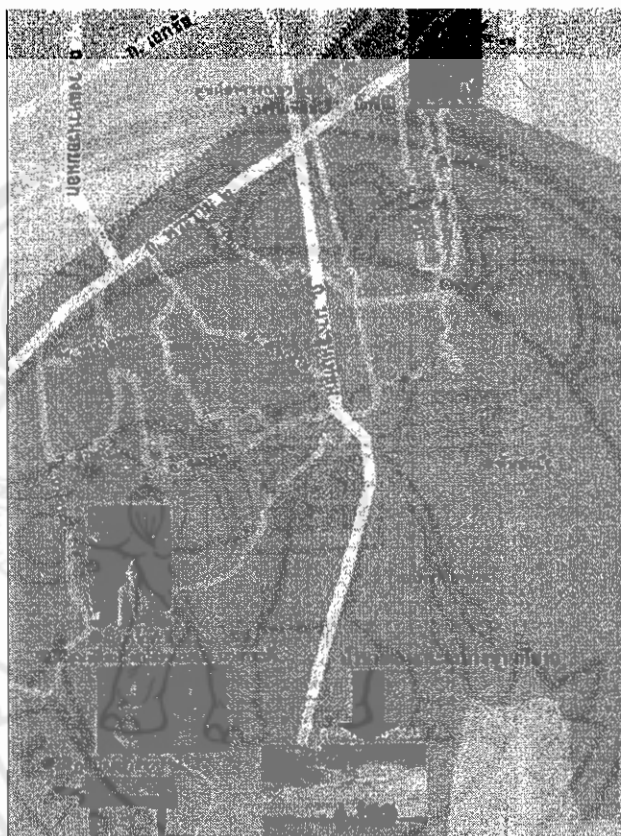
ข้อจำกัดในการพัฒนา สถานที่ไม่สามารถจะขยายพื้นที่ได้
แนวโน้มในอนาคต เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญและเป็นหลักในเส้นทางท่องเที่ยวธรรมชาติ มีการจัดกิจกรรมเดินป่าศึกษาธรรมชาติที่เป็นที่รู้จักของประเทศ

แหล่งท่องเที่ยว ป่าชายเลน (ทะเลบางขุนเทียน)
ที่ตั้ง บริเวณชายฝั่งทะเลใต้ ของเขตบางขุนเทียน จังหวัด

กรุงเทพมหานคร

การเข้าถึง ขึ้นทางด่วนข้ามสะพานแขวน ลงทางลงด่วนสมุทรสาครขับไปประมาณ 4 ก.ม. สังเกตปั้มน้ำมัน TPI ด้านซ้ายมือผ่านปั้มน้ำมันเตรียมเข้าทางคูขนาน จะเห็น Homepro

และBig C ตรงข้ามเซ็นทรัลพระราม 2 ขับตรงไปอีกประมาณ 2 ก.ม. จะเห็นป้ายบางขุนเทียน
ชายทะเลอยู่ทางซ้ายมือ เลี้ยวซ้ายเข้าไปเลย

ภาพ 56 แสดงแผนที่เดินทางไปป่าชายเลน (ทะเลบางขุนเทียน)

ความเป็นมา เป็นพื้นที่สีเขียว (พื้นที่ชนบทและเกษตรกรรม) ก่อนหน้านี้เมื่อ
ประมาณปี 2530 บางขุนเทียนมีพื้นที่ป่าชายเลนอยู่ถึง 2,735 ไร่ แต่ ปัจจุบัน พื้นที่ป่าชายเลน
เหลือประมาณ 300 กว่าไร่

ความสำคัญ นักท่องเที่ยวยังสามารถล่องเรือชมวิถีชีวิตชาวเล 2 ฝั่งคลอง
ชมชายทะเลบางขุนเทียน ป่าชายเลน หลักเขตกรุงเทพมหานคร ชมนกกินปลานานาชนิด และสัตว์
ป่าชายเลนอื่น ๆ เช่น นกกินปลา ฯลฯ หากโชคดีบางครั้งจะเห็นฝูงปลาโลมากลางทะเลบางขุน
เทียนด้วย

ลักษณะเด่น เป็นแหล่งอาหาร แหล่งอนุบาลสัตว์น้ำ และเป็นกำแพงธรรมชาติ
ป้องกันการกัดเซาะของกระแสน้ำดั้งเดิม เพราะที่นี่เป็นแหล่งรวบรวมสัตว์น้ำเศรษฐกิจมีทั้งสัตว์
น้ำเค็ม น้ำกร่อยและน้ำจืด

ภาพ 57 แสดงป่าชายเลน1 (ทะเลบางขุนเทียน)

ภาพ 58 แสดงป่าชายเลน2 (ทะเลบางขุนเทียน)

ภาพ 59 แสดงจุดชมวิว (ทะเลบางขุนเทียน)

สภาพปัจจุบัน ป่าชายเลน(ทะเลบางขุนเทียน) ยังมีความสมบูรณ์ทางธรรมชาติ และทางทะเล นักท่องเที่ยวสามารถใช้บริการได้ทุกวัน

ปัญหา โคน้ำทะเลท่วม คลื่นซัดจนแผ่นดินหาย หลักเขตที่ 28 เป็นหลักเขตของกรุงเทพมหานคร เมื่อก่อนตั้งอยู่บนพื้นดิน เดี่ยวนี้น้ำทะเลท่วมสูงกว่า 6 เมตร ที่ดินของชาวบ้านที่เคยอาศัย โคน้ำทะเลท่วมจนมิด ล้ำคลองที่เคยแคบ เพียง 3 เมตร เดี่ยวนี้โดนทะเลเซาะจนกว้างออกไปหลายสิบเมตร ระยะเวลาไม่กี่ปี น้ำทะเลท่วมและเซาะที่ดินหายไปหลายกิโลเมตร

ข้อจำกัดในการพัฒนา ไม่มีเสียงขานรับแต่ประการใดจากผู้บริหาร หรือ ผู้มาจากพรรคการเมือง

แนวโน้มในอนาคต ต้องสร้างสิ่งก่อสร้าง เพื่อการป้องกันยับยั้งการกัดเซาะชายฝั่ง และเพื่อตักจับดินตะกอนเพิ่มเติมให้ชายฝั่ง เพื่อยับยั้งและขยายแนวชายฝั่ง อีกทั้งดำเนินการปลูกป่าไม้ชายเลนเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของป่าชายเลนและมีความหนาแน่นของป่าไม้เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นแนวทางที่เหมาะสมที่สุดของการแก้ไขและป้องกันปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเลบางขุนเทียนอย่างยั่งยืน

แหล่งท่องเที่ยว
ที่ตั้ง

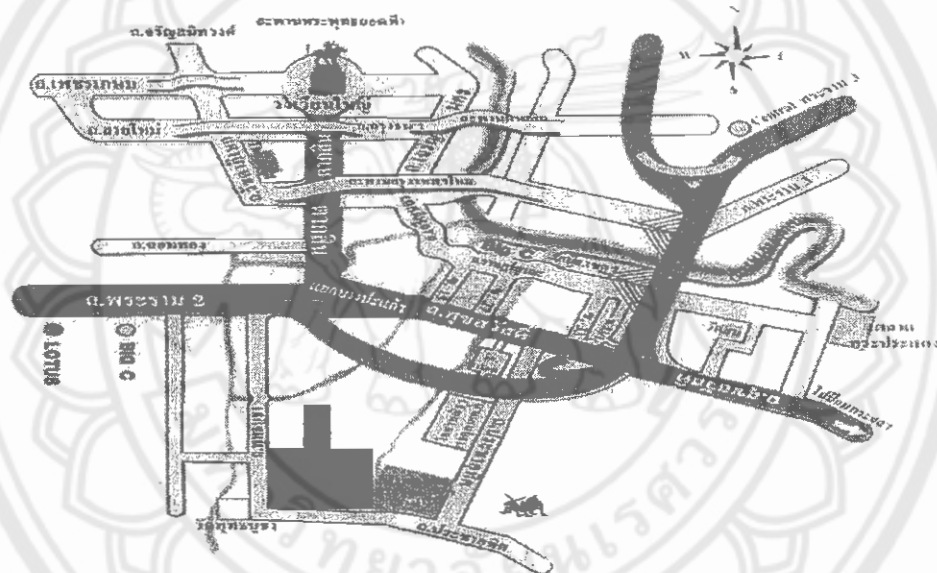
สวนธนบุรีรมย์

203 หมู่ 2 ถนนประชาอุทิศ แขวงบางมด เขตทุ่งครุ จังหวัด

กรุงเทพมหานคร

การเข้าถึง

ขึ้นทางด่วนไปทางดาวคะนอง เมื่อถึงสะพานแขวนให้ชิดซ้ายลงถนนสุขสวัสดิ์ วิ่งไปประมาณ 100 เมตร ถึงจุดกลับรถหน้าวัดสน จากนั้นวิ่งไปประมาณ 300 เมตร ถึงทางเข้าถนนประชาอุทิศ วิ่งไปอีกประมาณ 3 ก.ม. ถึงสวนธนบุรีรมย์หรือนั่งรถโดยสารสาย 75 มาถึงเลย

ภาพ 60 แสดงแผนที่เดินทางไปสวนธนบุรีรมย์

ความเป็นมา

บริเวณที่ตั้งสวนสาธารณะแห่งนี้เคยเป็นสวนผลไม้และทุ่งหญ้ามาก่อนโดยเจเพาะสวนส้มบางมดที่ขึ้นชื่อ กรรมสิทธิ์ที่ดินเป็นของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ กรุงเทพมหานครเป็นผู้เช่าทำประโยชน์ใน พ.ศ.2503 ผู้บริหารกรุงเทพมหานครขณะนั้น คือ นายชำนาญ ยุวบูรณ์ ได้มีนโยบายให้ปรับปรุงสถานที่แห่งนี้โดยพัฒนาไปเป็น "สถานที่เพาะชำต้นไม้บางมด" เพราะความเหมาะสมใน ด้านทำเลที่ตั้งและความอุดมสมบูรณ์ของดินและน้ำ จนใน พ.ศ. 2511 พระยามโหสวรรค์ นายกเทศมนตรีนครธนบุรี ได้เห็นความเหมาะสม ของพื้นที่จึงดำเนินการปรับปรุงให้เป็นสวนสาธารณะเพื่อการพักผ่อน ของประชาชนในย่านฝั่งธนบุรีและเปลี่ยนชื่อเป็น "สวนธนบุรีรมย์"

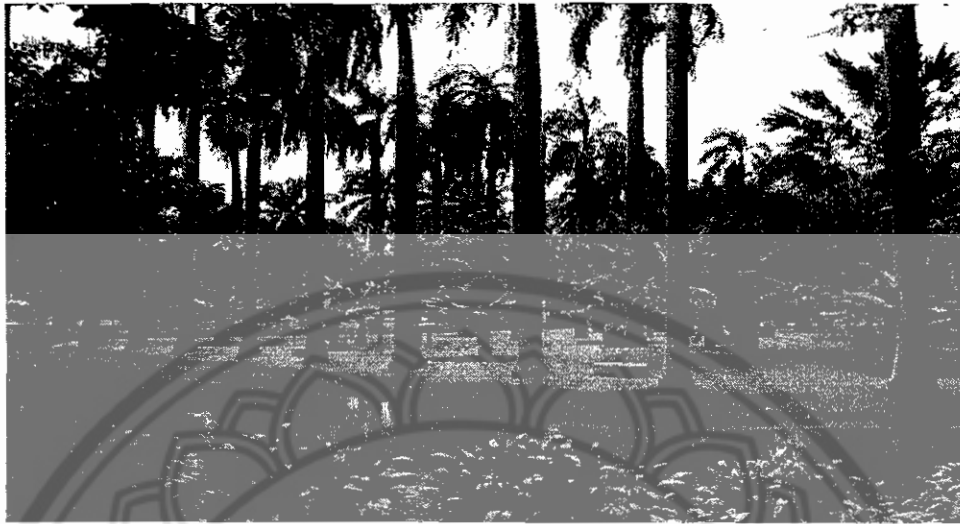

ความสำคัญ มีพันธุ์ไม้แปลกตาหายาก ที่สามารถพบหาดูยากใน เมืองหลวง เช่น หังฟ้า คางคาเดียด ศาลาชมวิว ศาลาทรงสูงที่เป็นจุดชมนกชมไม้ วิถีธรรมชาติ เห็นอระดบ สายตาได้กว้างไกล เพิ่มเสน่ห์ในการชมสวน

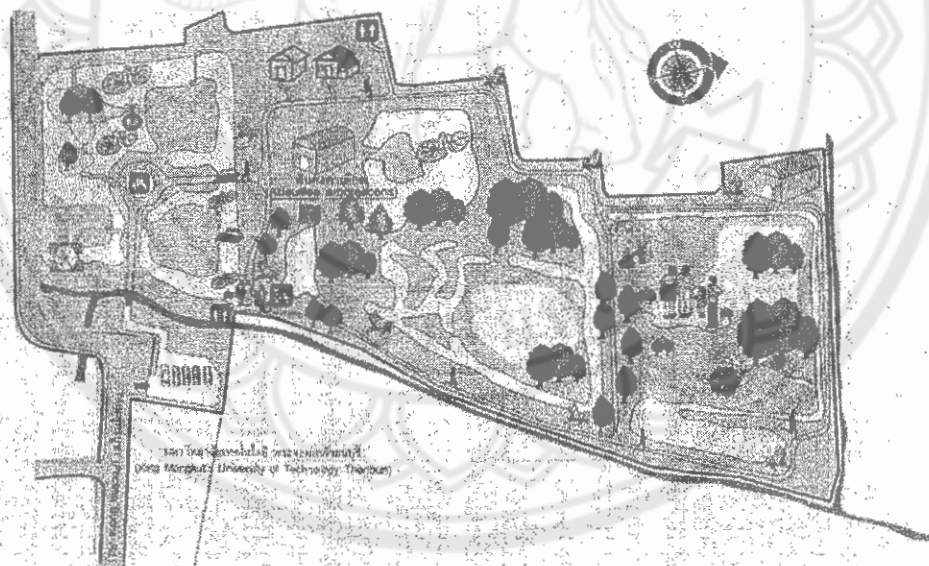
ลักษณะเด่น มีความร่มรื่นในบรรยากาศสวนเมืองที่สัมผัสได้ถึงกลิ่นไอแห่ง ธรรมชาติร่มเย็น เขียวขจีด้วยกลุ่มไม้ยืนต้น และสวยสดด้วยสีส้มของดงไม้ดอก ตกแต่งด้วยซุ้มไม้ เลื้อยอ่อนหวานตามทางเดินที่ลัดเลาะตามริมสระน้ำ ที่ทอดตัวคดเคี้ยว มีการปลูกบัววิกตอเรีย และดอกบัวหลายพันธุ์ไว้ให้ชม รวมทั้งเสียงนกร้องที่สร้างชีวิตชีวายังคงอยู่ คู่สวนสาธารณะเก่าแก่ ของฝั่งธนบุรี โดยเฉพาะในยามเช้าตรู่ที่อากาศบริสุทธิ์ สดชื่นของผู้เดินทางมาออกกำลังกายอย่าง เนืองแน่น เห็นเป็นกิจวัตรทุกวันอันแสดงถึงความต้องการใช้ส่วนหนึ่งของ ชีวิตประจำวันเพื่อกลับสู่ ธรรมชาติของประชาชนในอนาคตสวนธนบุรีริมยจะพัฒนาเป็น "สวนสมุนไพรมืองร้อน" พืชพันธุ์ที่ เป็นมรดกจากภูมิปัญญาพื้นบ้านของคนไทยที่น่าสนใจศึกษา

ภาพ 61 แสดงบรรยากาศภายในสวนธนบุรีริมย

ภาพ 62 แสดงสวนธนบุรีรมย์

ภาพ 63 แสดงแผนที่บริเวณในสวนธนบุรีรมย์

สภาพปัจจุบัน

ปัญหา

พัฒนา

เปิดบริการให้ นักท่องเที่ยวสามารถใช้บริการได้ทุกวัน
ที่จอดรถไม่เพียงพอ พื้นที่บางส่วนกำลังอยู่ในการปรับปรุงและ

ข้อจำกัดในการพัฒนา เนื่องจากพื้นที่ที่มีจำนวนจำกัดจึงไม่สามารถที่จะขยายพื้นที่เพิ่ม เพื่อให้รองรับต่อนักท่องเที่ยวหรือประชาชนที่มาท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

แนวโน้มในอนาคต เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญและเป็นสวนสาธารณะหลักของ จังหวัดกรุงเทพมหานคร

งานเทศกาล ที่ตั้ง	งานทุ่งครุเกษตรแฟร์ บริเวณตลาดใหม่ทุ่งครุ ประชาอุทิศ 61 เขตทุ่งครุ จังหวัด กรุงเทพมหานคร
การเข้าถึง	ขึ้นทางด่วนไปทางดาวคะนอง เมื่อถึงสะพานแขวนให้ชิดซ้ายลง ถนนสุขสวัสดิ์วิ่งไปประมาณ 100 เมตร ถึงจุดกัลปพฤกษ์หน้าวัดสน จากนั้นวิ่งไปประมาณ 300 เมตร ถึงทางเข้าถนนประชาอุทิศ วิ่งไปอีกประมาณ 3 ก.ม. ถึงสวนธนบุรีรมย์หรือนั่งรถโดยสารสาย 21, 88 มาถึงเลย

ภาพ 64 แสดงแผนที่เดินทางไปงานทุ่งครุเกษตรแฟร์

ความเป็นมา การจัดงานทุ่งครุเกษตรแฟร์ 50 นับเป็นนิมิตหมายที่ดีที่ หน่วยงานทั้งรัฐและเอกชนต่างๆ ในพื้นที่ร่วมมือ ร่วมใจในการพัฒนาส่งเสริมการประกอบอาชีพ และสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นในพื้นที่และชุมชน

ความสำคัญ ก่อให้เกิดการสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ อันจะเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และนโยบายการบริหารงานของคณะผู้บริหารกรุงเทพมหานคร รวมทั้งนโยบายด้านคุณภาพชีวิตและด้านเศรษฐกิจที่ต้องการให้กรุงเทพมหานครของเราเป็นเมืองน่าอยู่ ประชาชนทุกคนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและเป็นเมืองแห่งโอกาสด้วย

ลักษณะเด่น ภายในงานมีกิจกรรม อาทิ การประกวดผลผลิตผลทางการเกษตร ประกวดผลไม้ประจำท้องถิ่น อาทิ ส้มเขียวหวาน บางมด มะม่วงสุก มะม่วงมัน มะพร้าวหอมฯ รวมทั้งพืชผักสวนครัว เช่น ตระไคร้ ใบโหระพา ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีการประกวดแพะ ปลา กัด การจัดสวนถาด ประกวดภาพถ่าย ประกวดร้องเพลงลูกทุ่ง ประกอบจินตลีลา และการประกวดริดาทุ่งครุเกษตร รวมทั้งจำหน่ายพันธุ์ไม้ต่างๆ สินค้าราคาถูกจากโรงงานจำหน่ายอาหารเลิศรส การแสดงดนตรีคอนเสิร์ตลูกทุ่งศิลปินนักร้องชื่อดัง ตลก และโชว์ต่างๆ

ภาพ 65 แสดงกล้วยไม้พันธุ์ต่างๆ

ภาพ 66 แสดงร้านขายไอศกรีมในงานเกษตรแฟร์

ภาพ 67 แสดงศิลปะรูปปลานขวด

สภาพปัจจุบัน สถานที่จัดงานเปลี่ยนไปเรื่อยไม่สามารถกำหนดตายตัวได้
ปัญหา ขยะเกลื่อนกลาดบนพื้นถนน ทำให้บรรยากาศการท่องเที่ยว

ลดลง

ข้อจำกัดในการพัฒนา เนื่องจากพื้นที่ในการจัดงานเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

แนวโน้มในอนาคต เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง จัดการประกวดพันธุ์ไม้ รวมทั้งจำหน่ายพันธุ์ไม้ต่างๆ

แหล่งท่องเที่ยว ชมรมนกเขาชวา

ที่ตั้ง ซอยประชาอุทิศ 79 แขวงทุ่งครุ จังหวัดกรุงเทพมหานคร

การเข้าถึง ขึ้นทางด่วนไปทางดาวคะนอง เมื่อถึงสะพานแขวนให้ชิดซ้ายลง

ถนนสุขสวัสดิ์วิ่งไปประมาณ 100 เมตร ถึงจุดกลับรถหน้าวัดสน จากนั้นวิ่งไปประมาณ 300 เมตร ถึงทางเข้าถนนประชาอุทิศ วิ่งไปอีกประมาณ 5 ก.ม. ถึงซอยประชาอุทิศ 79 หรือนั่งรถโดยสารสาย 21, 88 แล้วเดินทางด้วยรถจักรยานยนต์ในท้องถิ่น

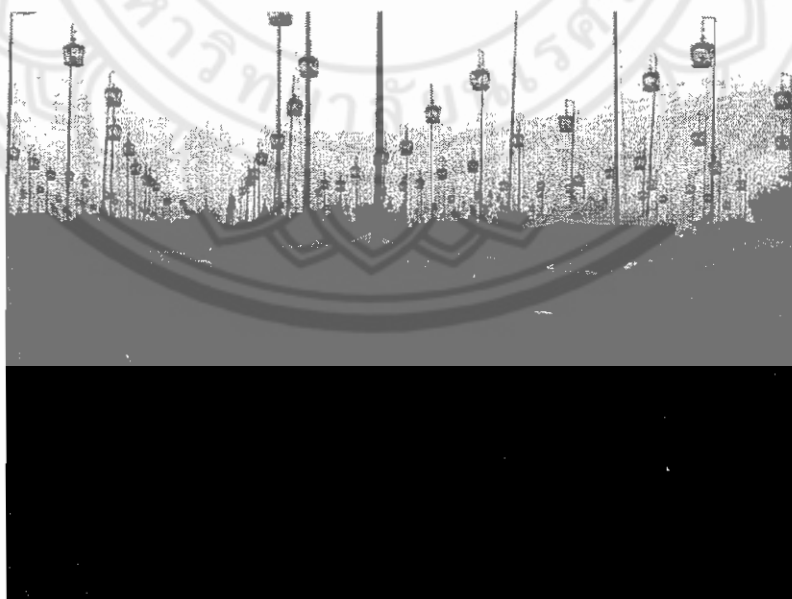
ภาพ 68 แสดงแผนที่การเดินทางมาชมรมนกเขาชวา

ความเป็นมา นกเขาชวามีความยาวจากปลายปากถึงปลายหางประมาณ 21 ซม. ลำตัวค่อนข้างอวบอัดโดยเฉพาะบริเวณหน้าอกเพราะมีกล้ามเนื้อที่เจริญดีคอค่อนข้างสั้น หัวเล็กเมื่อเทียบกับลำตัว ปากเรียวยาวเล็กตอนปลายปาก หนาเล็กน้อย ปากของมันเป็นลักษณะอ่อนแอ ปีกค่อนข้างสั้น นกเขาชวาเป็นนกที่บินได้แข็งแรงมาก ด้วยเหตุนี้เวลาที่ศัตรูคอยไล่ล่าบนพื้นดิน มัน

จึงบินหนีขึ้นจากพื้นดินได้ทันทีอย่างรวดเร็ว นกเขาชวามักอาศัยอยู่ตามป่าโปร่ง ป่าละเมาะ ในเมือง สวนผลไม้ ทุ่งนา ทุ่งหญ้า และบริเวณที่กสิกรรม หากินเวลากลางวัน พบอยู่โดดเดี่ยวหรือเป็นคู่ไม่ค่อยอยู่เป็นฝูง โดยออกหากินเมล็ดพืช และเมล็ดหญ้าตามพื้นดิน นกเขาชวาจะเริ่มผสมพันธุ์ในช่วงฤดูร้อน ต่อฤดูฝน เดือนมีนาคมถึงเดือนมิถุนายน ทั้งสองเพศช่วยกันทำรัง รังเป็นลักษณะเพียงไข่กิ่งไม้ใบหญ้าวางซ้อนกันง่ายๆ ตามง่ามไม้บริเวณแหล่งที่อาศัย ไข่มีสีขาวไม่มีลาย หนึ่งรังจะมีไข่สองฟอง ทั้งสองเพศจะช่วยกันฟักไข่ และ เลี้ยงลูกอ่อน ใช้เวลาฟักไข่ประมาณ 12 -13 วัน พ่อแม่สามารถเลี้ยงลูกนกด้วยสารสกัดจากกระเพาะปัสสาวะของนก หรือที่เรียกว่า น้่านมนกพิราบ (Pigeon Milk) โดยพ่อแม่จะเหยปากเข้าไปในปากของลูกเพื่อป้อนน้ำนมนี้ให้กับลูกนก ลูกนกแรกเกิดยังไม่ลืมตามีขนอุยปกคลุมเล็กน้อย หลังจากนั้นประมาณ 7 วันลูกนกจึงจะเริ่มลืมตา เมื่ออายุ 11 - 12 วันจะมีขนปกคลุมเกือบเต็มตัวและเริ่มหัดบิน

ความสำคัญ ประเพณีการเลี้ยงนกเขาไว้ประดับบ้านถือเป็นมงคลมีแพร่หลายมานาน โดยเลือกนกเขาที่เข้าลักษณะตามตำราและนกที่มีเสียงดีตามลักษณะนิยม

ลักษณะเด่น เป็นโอกาสได้มาพบปะผู้เข้าร่วมแข่งขันและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่างๆ ต่อกันซึ่งสนามแห่งนี้ใหญ่เป็นอันดับ 2 ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร สามารถจัดแข่งนกเขาได้กว่า 500 รอก มีการแข่งขันชิงถ้วยพระราชทาน เป็นการแข่งขันใหญ่ เป็นประจำทุกปี

ภาพ 69 แสดงสนามแข่งขันนกเขาชวา

ภาพ 70 แสดงภายในงานการแข่งขันนกเขาชวา

สภาพปัจจุบัน ชมรมนกเขาชวา จะจัดกิจกรรมตลอดปี มีการทำการซ่อมและแข่งขันทุกวันเสาร์และอาทิตย์ ในช่วงเช้า

ปัญหา ใช้หวัดนกระบาดทำให้มีผู้เข้าร่วมแข่งขันลดลง

ข้อจำกัดในการพัฒนา ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานและภาครัฐในการส่งเสริม
แนวโน้มในอนาคต สนามแห่งนี้ใหญ่เป็นอันดับ 2 ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร สามารถ
จัดแข่งนกเขาได้กว่า 500 รอกเป็น แต่ในอนาคตจะมีการเพิ่มจำนวนรอกให้มาก

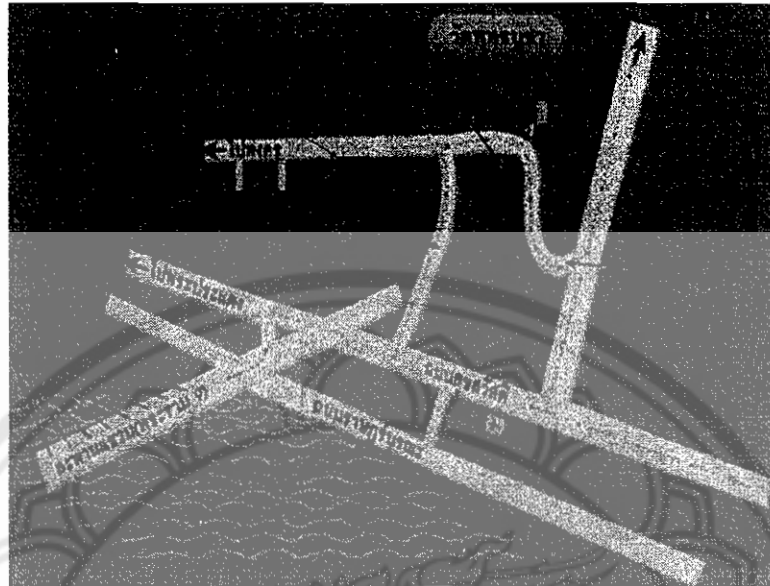
แหล่งท่องเที่ยว ชาวดีฟาร์มแพะ

ที่ตั้ง ตั้งอยู่ในซอย ประชาอุทิศ 69 (ข้างอุ่มมรดกวัชระ) แขวงทุ่งครุ

กรุงเทพมหานคร

การเข้าถึง ขึ้นทางด่วนไปทางดาวคะนอง เมื่อถึงสะพานแขวนให้ชิดซ้ายลงถนนสุขสวัสดิ์ วิ่งไปประมาณ 100 เมตร ถึงจุดกลับรถหน้าวัดสน จากนั้นวิ่งไปประมาณ 300 เมตร ถึงทางเข้าถนนประชาอุทิศ วิ่งไปอีกประมาณ 4 ก.ม. ถึงซอยประชาอุทิศ 69 หรือนั่งรถโดยสารสาย 21,88 มาถึงแล้วต่อรถจักรยานยนต์เข้าไปในซอย

ภาพ 71 แสดงแผนที่ไปชาอูดีฟาร์มแพะ

ความเป็นมา แพะนับเป็นสัตว์ ที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวมุสลิม ในพื้นที่เขตทุ่งครุนี้ แพะนับเป็นสัตว์เศรษฐกิจอีกชนิดหนึ่งหนึ่ง ที่ ชาอูดีฟาร์มแห่งนี้ เป็นฟาร์มแพะขนาดใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งในพื้นที่ มีแพะประมาณ 300 ตัว โดยส่วนใหญ่เป็นแพะพันธุ์นม ซึ่งจากประสบการณ์การเลี้ยงและการพัฒนาสายพันธุ์อย่างต่อเนื่อง

ความสำคัญ แพะนับเป็นสัตว์ ที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวมุสลิม ในพื้นที่เขตทุ่งครุนี้ แพะนับเป็นสัตว์เศรษฐกิจอีกชนิดหนึ่ง

ลักษณะเด่น โดยน้ำนมแพะที่ได้จากฟาร์มแห่งนี้ มีกลิ่นเหม็นสาบน้อยมาก หรือแทบจะเรียกได้ว่าไม่มีเลย โดยประโยชน์จากน้ำนมแพะนั้น มีการวิจัย พบว่ามีคุณค่าใกล้เคียงกับน้ำนมมนุษย์มาก

ภาพ 72 แสดงฟาร์มแพะเนื้อและแพะนม

สภาพปัจจุบัน

เปิดให้บริการทุกวัน

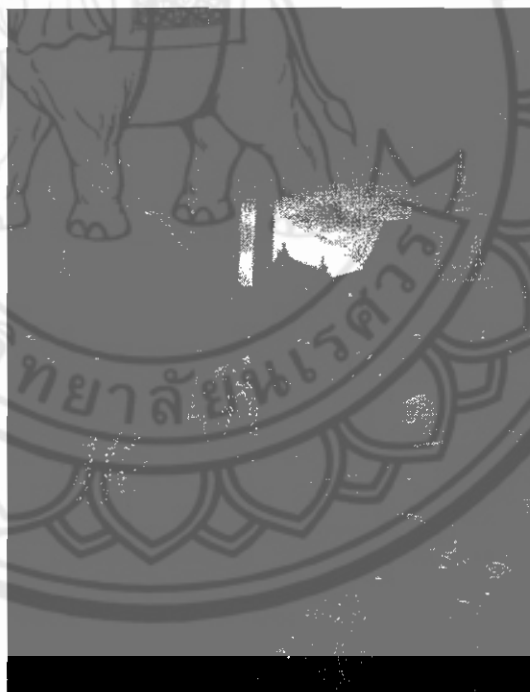
ภาพ 73 แสดงบรรยากาศคอกฟาร์มแพะเนื้อและแพะนม

ปัญหา ประชาชนให้การสนใจทางด้าน การเลี้ยงแพะน้อยมาก
 ข้อจำกัดในการพัฒนา พื้นที่ในการเลี้ยงที่ไม่สามารถขยายเพิ่มได้
 แนวโน้มในอนาคต เป็นฟาร์มแพะอีกหนึ่งแห่งของจังหวัดกรุงเทพมหานครที่มี
 ชื่อเสียงของเขตทุ่งครุ ที่ทำถูกต้องตามหลักการเลี้ยงแพะแบบเศรษฐกิจพอเพียงและได้รับความ
 ร่วมมือจากหน่วยงานและประชาชนในท้องถิ่น

ประเพณีและกิจกรรม ประเพณีเทศกาลที่วัดหลวงพ้อโสภาสี
ที่ตั้ง วัดหลวง พ้อโสภาสีตั้งอยู่ที่ หมู่ 3 บางมด ตำบลบางมด
ราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร 10140

การเข้าถึง ทางเข้าถนนประชาอุทิศ วิ่งไปอีกประมาณ 3 ก.ม. ถึงวัดหลวงพ้อ
โสภาสีหรือนั่งรถโดยสารสาย 75

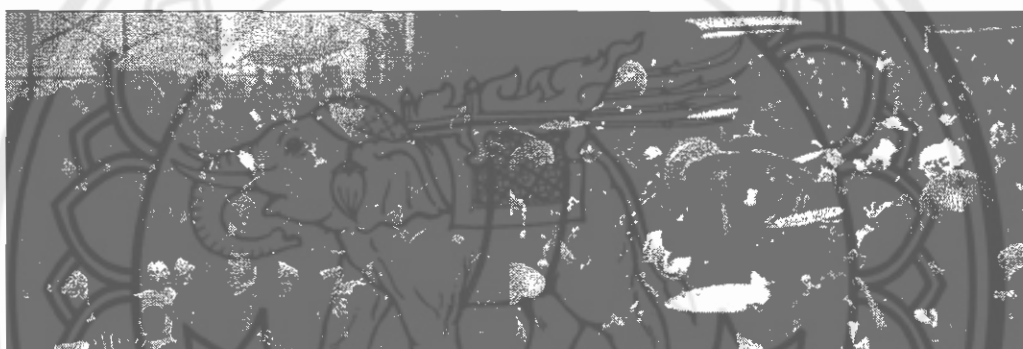
ความเป็นมา ประเพณีเทศกาล พิธีกรรมเทศกาลเป็นพิธีกรรมตามความ
เชื่อในการสร้างขวัญกำลังใจในการดำรงชีวิตประกอบอาชีพของชาวไทยอีสาน (เขมร) เพื่อเป็นการ
แสดงความกตัญญูตักเตือนผู้ที่ต่อบรรพบุรุษมักจะประกอบพิธีในวันแรม 15 ค่ำ เดือน 10 ระหว่างเวลา
4.00 - 5.00 นาฬิกา ตามความเหมาะสมแต่ละท้องถิ่นพระสวดมนต์ เพื่อการรวมญาติ ระลึกถึง
ญาติ และบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว แล้วแห่รอบโบสถ์ครบ 3 รอบ จึงเทศกาล

ภาพ 74 แสดงพิธีกรรมเทศกาล

ความสำคัญ เป็นประเพณีที่พุทธศาสนิกชนร่วมกันอุทิศส่วนกุศลให้แก่ดวง
วิญญาณที่ล่วงลับไปแล้ว เป็นการสร้างความเชื่ออาทรต่อกันในชุมชน งานเทศกาล เป็น
ประเพณีของพุทธศาสนาทางฝ่ายมหายาน เป็นการจำเริญ เมตตาธรรมแก่ดวงวิญญาณที่ล่วงลับ

ไปแล้ว ตำนานในพระสุตถกกล่าวว่า สมัยหนึ่งพระอานนท์กำลังนำเพ็ญสมาธิปวเรกรรมอยู่ ณ นิโครธารามเมืองกบิลพัสดุ์ มีอสุรกายตนหนึ่งสำแดงร่างเป็นเปรต รูปร่างสูงผอม มีแต่หนังหุ้มกระดูก ลำคอเล็กเท่ารูเข็ม เมื่อหิวก็เปิดเปลวไฟออกจากปาก เปรตนั้นกล่าวกับพระอานนท์ว่า อีกสามวันพระพุทธเจ้าถึงจะมรณภาพพระอานนท์ถามว่าจะมีวิธีแก้ไขอย่างไร เปรตก็กราบทูลว่า ต้องทำพิธีอุทิศเครื่องอุปโภคเป็นทานแก่ฝูงเปรตทั้งปวงจึงจะรอดและมีอายุมันขั้วยืนด้วยพระอานนท์จึงเข้ากราบทูลพระพุทธองค์ให้ทรงทราบ พระพุทธองค์จึงทรงโปรดให้ประกอบเมตตากรุณาตามที่พระอานนท์กราบทูล

ภาพ 75 แสดงประเพณีเทภะจาด

ลักษณะเด่น งานประเพณีทั้งภะจาดนี้ เป็นงานที่ร่วมกันของประชาชน ในวันที่จะทำบุญให้ทาน เป็นประเพณีที่เกี่ยวข้องกับศาสนา เป็นการสร้างความเอื้ออาทรกันในหมู่สมาชิกของสังคมส่วนใหญ่ โดยถือว่าการทำบุญให้ทานนี้เป็นเครื่องลดความเห็นแก่ตัวลง

สภาพปัจจุบัน เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำท่วมขังบางส่วน

ปัญหา การเข้าถึงยังคงเป็นถนนเล็กและแคบอีกทั้งที่จอดรถไม่เพียงพอ

ข้อจำกัดในการพัฒนา ขาดศักยภาพในการดึงดูดและการสนับสนุนจากหน่วยงานและโรงเรียนในการส่งเสริมประเพณีเทภะจาด

แนวโน้มในอนาคต เป็นอีกประเพณีหนึ่งที่สร้างชื่อเสียงของประเพณีเทภะจาด

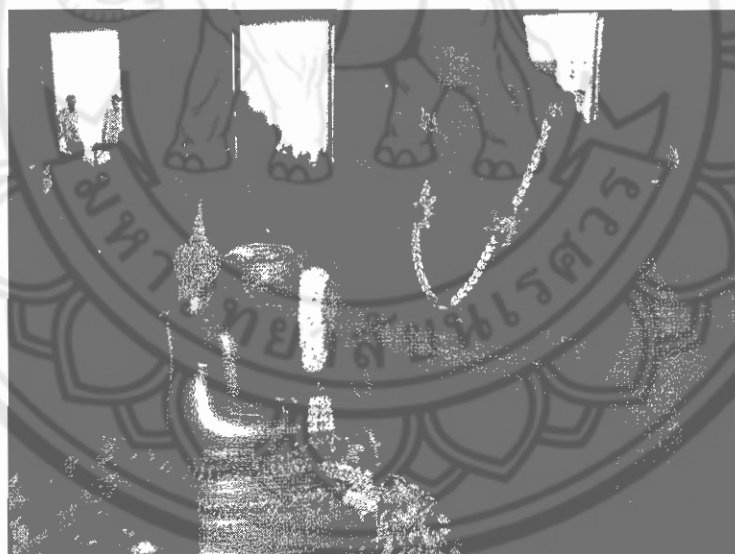
ที่ทำอย่างถูกต้องตามประเพณีและ เยาวชนรุ่นใหม่ให้ความสนใจและเข้าใจประเพณีเทภะจาด

ประเพณีและกิจกรรม การสรงน้ำพระที่วัดหลวงพ้อไภษาลี
ที่ตั้ง วัดหลวงพ้อไภษาลีตั้งอยู่ที่ หมู่ 3 บางมด ตำบลบางมด ราษฎร์
บูรณะ กรุงเทพมหานคร 10140

การเข้าถึง ทางเข้าถนนประชาอุทิศ วิ่งไปอีกประมาณ 3 ก.ม. ถึงวัดหลวงพ้อ
ไภษาลีหรือนั่งรถโดยสารสาย 75 มาถึงเลย

ความเป็นมา เป็นพิธีกรรมของชาวทุ่งครุในช่วงเทศกาลสงกรานต์ เป็น
ประเพณีเก่าแก่ที่กระทำกันเป็นประจำทุกปี และสืบทอดมาหลายสิบปี

ความสำคัญ พิธีสรงน้ำพระสงฆ์มีขึ้น เพื่อให้ประชาชนได้แสดงความเคารพ
และแสดงความกตัญญูตเวทีต่อผู้สืบทอดพระพุทธศาสนา เพื่อเป็นสิริมงคล ประจำปีเนื่องใน
โอกาสเปลี่ยนจักรวาศีเป็นกิจกรรมทางสังคมที่แสดงถึง ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนที่เป็นมาด้วยดี
ด้วยความผูกพันและสามัคคี โดยมีพระพุทธศาสนาเป็นสื่อกลาง

ภาพ 76 แสดงสรงน้ำพระ

ลักษณะเด่น ประชาชนได้แสดงความเคารพและแสดงความกตัญญูตเวทีต่อ
ผู้สืบทอดพระพุทธศาสนาชำระล้างจิตใจให้สะอาดผ่องใสด้วยการ ทำบุญ

สภาพปัจจุบัน เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำท่วมขังบางส่วน

ปัญหา การเข้าถึงยังคงเป็นถนนเล็กและแคบอีกทั้งที่จอดรถไม่เพียงพอ

ข้อจำกัดในการพัฒนา ขาดศักยภาพในการดึงดูดและการสนับสนุนจากหน่วยงานและโรงเรียน ในการส่งเสริมประเพณีการสรงน้ำพระ

แนวโน้มในอนาคต เป็นอีกประเพณีหนึ่งที่สร้างชื่อเสียงของประเพณีสรงน้ำพระ ที่ทำอย่างถูกต้องตามประเพณีและ เยาวชนรุ่นใหม่ให้ความสนใจและเข้าใจประเพณีสรงน้ำพระ

ประเพณีและกิจกรรม การเวียนเทียนที่วัดหลวงพ้อโสภาลี
ที่ตั้ง วัดหลวงพ้อโสภาลีตั้งอยู่ที่ หมู่ 3 บางมด ตำบลบางมด ราษฎร์
บูรณะ กรุงเทพมหานคร 10140

การเข้าถึง ทางเข้าถนนประชาอุทิศ วิ่งไปอีกประมาณ 3 ก.ม. ถึงวัดหลวงพ้อ
โสภาลีหรือนั่งรถโดยสารสาย 75 มาถึงเลย

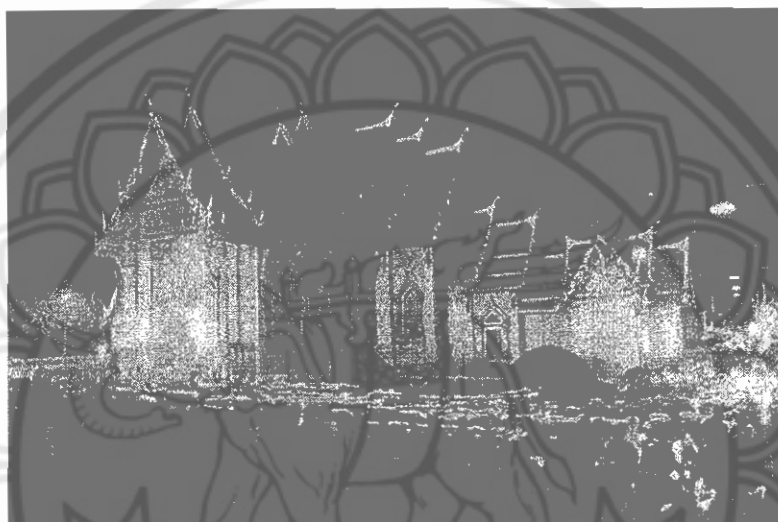
ความเป็นมา การเดินเวียนรอบปูชนียสถานสำคัญ เช่น อุโบสถ วิหาร หรือ
พระพุทธรูป เพื่อระลึกถึงคุณของพระรัตนตรัยในวันสำคัญต่างๆ โดยใช้เทียนธูปและดอกไม้เป็น
เครื่องสักการบูชา ถือไว้ในมือแล้วเดินเวียน 3 รอบ ขณะที่เดินรอบนั้นพึงตั้งใจให้สงบ พร้อมสวด
ระลึกถึงพระพุทธรูป ด้วยการสวดบทอิติปิโส ระลึกถึงพระธรรมคุณ ด้วยการสวดสวากขาโต และ
ระลึกถึงพระสังฆคุณ ด้วยการสวดสุปฏิปันโน จนกว่าจะเวียนจบ 3 รอบ

ภาพ 77 แสดงประเพณีการเวียนเทียน

ความสำคัญ การเวียนเทียน ในปัจจุบันจะกระทำกันในวันสำคัญทาง
พระพุทธศาสนา เช่น วันวิสาขบูชา วันมาฆบูชา วันอาสาฬหบูชา วันอัฐมีบูชา

ลักษณะเด่น พิธีการเวียนรอบปูชนียวัตถุหรือปูชนียสถานเพื่อเป็นการแสดงความเคารพนั้น ไทยได้รับคตินี้มาจากอินเดียพร้อมกับพระพุทธศาสนา โดยปรากฏหลักฐานการแสดงความเคารพโดยการเวียนเทียนในพระไตรปิฎก ซึ่งใช้คำว่าเวียนประทักษิณาวัตร คือ เวียนขวา 3 รอบ เป็นเครื่องหมายถึง การแสดงออกซึ่งการเคารพบูชาต่อสิ่งนั้น ๆ อย่างสูงสุด

ภาพ 78 แสดงบรรยากาศการเวียนเทียน

สภาพปัจจุบัน เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำท่วมขังบางส่วน

ปัญหา การเข้าถึงยังคงเป็นถนนเล็กและแคบอีกทั้งที่จอดรถไม่เพียงพอ

ข้อจำกัดในการพัฒนา ขาดศักยภาพในการดึงดูดและการสนับสนุนจากหน่วยงานและโรงเรียนในการส่งเสริมประเพณีการเวียนเทียน

แนวโน้มในอนาคต เป็นอีกประเพณีหนึ่งที่สร้างชื่อเสียงของประเพณีการเวียนเทียนที่ทำอย่างถูกต้องตามประเพณีและ เยาวชนรุ่นใหม่ให้ความสนใจและเข้าใจประเพณีการเวียนเทียน

ประเพณี พิธีรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ที่วัดหลวงพ่อบุญรอด

ที่ตั้ง วัดหลวงพ่อบุญรอดตั้งอยู่ที่ หมู่ 3 บางมด ตำบลบางมด

ราษฎรบูรณะ กรุงเทพมหานคร 10140

การเข้าถึง   ขึ้นทางด่วนไปทางดาวคะนอง เมื่อถึงสะพานแขวนให้ชิดซ้ายลง ถนนสุขสวัสดิ์ วิ่งไปประมาณ 100 เมตร ถึงจุดกลับรถหน้าวัดสน จากนั้นวิ่งไปประมาณ 300 เมตร ถึงทางเข้าถนนประชาอุทิศ วิ่งไปอีกประมาณ 4 ก.ม. ถึงวัดพุทธบูชาหรือนั่งรถโดยสารสาย 75 มา ถึงวัดพุทธบูชา

ความเป็นมา   เป็นประเพณีที่มีมาแต่โบราณเป็นการแสดงถึงความกตัญญู กตเวทิต่อผู้มีพระคุณ

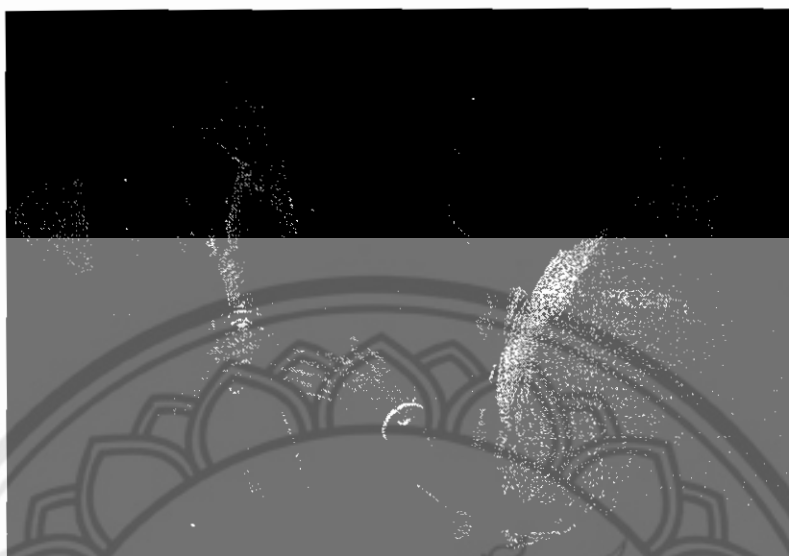
ความสำคัญ   เป็นประเพณีที่มีบทบาทในการควบคุมคนในสังคมให้วางตนให้เหมาะสมตามฐานะของตนคือเมื่อเป็นผู้ใหญ่ก็ต้องเป็นผู้ใหญ่ที่ดีเพื่อให้คนเคารพนับถือ เมื่อเป็นผู้ nhỏก็ต้องแสดงความเคารพและมีความกตัญญูต่อผู้ใหญ่และผู้มีพระคุณ

ลักษณะเด่น   เป็นการแสดงถึงความกตัญญูกตเวทิต่อผู้มีพระคุณ อันได้แก่ คน แก้วในตระกูล บิดา มารดา ตลอดจนผู้ที่ตนเคารพนับถือทั้งหลาย เป็นการพบปะกันในระหว่างญาติ พี่น้อง ซึ่งก่อให้เกิดความผูกพันกันในวงศ์ญาติ สร้างความสนิทสนมกลมเกลียวรักใคร่กันใน ตระกูล

ภาพ 79 แสดงพิธีรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่

ภาพ 80 แสดงพิธีรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่

สภาพปัจจุบัน ประเพณีอาบน้ำคนแก่จัดขึ้นทุกวันที่ 13 เมษายน ของทุกปี
หลังจากทำบุญสงกรานต์เสร็จสิ้นจะเป็นประเพณีอาบน้ำคนแก่

ปัญหา มีผู้เฒ่าผู้แก่ที่มาร่วมรดน้ำมีจำนวนน้อยและจัดงานไม่เป็นแบบ
แผนเท่าที่ควร

ข้อจำกัดในการพัฒนา มีผู้เฒ่าผู้แก่ที่มาร่วมงานรดน้ำมีจำนวนน้อย

แนวโน้มในอนาคต เป็นประเพณีที่มีความสำคัญอันดับแรก ๆ

แหล่งท่องเที่ยว ส้มเขียวหวานบางมด (สวนนิภาวรรณ)

ที่ตั้ง ตั้งอยู่ริมคลองรางโพธิ์ ซึ่งเป็นคลองสาขาของคลองบางมด

ผลผลิตส้มเขียวหวานจะอยู่ในช่วงปลายเดือนพฤศจิกายน-ต้นเดือนมกราคม ของทุกปี ซึ่งการ
ท่องเที่ยวทางเรือเพื่อแวะชมและชิมส้มเขียวหวานจะเหมาะสมที่สุดในช่วงเวลาดังกล่าว สอบถาม
รายละเอียดได้ที่ โทร. 02 873 – 8764

แหล่งท่องเที่ยว สวนผลไม้ผสม

ที่ตั้ง ในคลองบางมด และคลองสาขา ยังมีสวนผลไม้อีกหลายชนิด ซึ่ง

ชาวสวนได้เลือกไม้ผล ที่สามารถทนน้ำเค็มได้ดี มาปลูก จึงมีการทำสวนผลไม้ผสมขึ้น รสชาติผลไม้
ที่ผลิติดอกมา จะมีรสอร่อยซึ่งอาจเป็นเพราะดินและน้ำดักจืดดักเค็มที่ เป็นอยู่ในพื้นที่

โทร. 02 426 – 4633

- แหล่งท่องเที่ยว สวนฝรั่ง
ที่ตั้ง 43/3 หมู่ 4 ซ.งามเจริญ 33 ถ.พระราม 2 ท่าข้าม บางขุนเทียน
กรุงเทพมหานคร ฝรั่งเป็น ผลไม้อีกชนิดหนึ่งที่มีการส่งเสริมการปลูกในพื้นที่ โดยเป็นหนึ่งในผลไม้ที่
มีการประกวดในงานทุ่งครุเกษตรแฟร์ สวนส่วนใหญ่จะติดกับคลองบางมดและคลองสาขา
ซึ่งสามารถนั่งเรือเข้าชมได้ โทร. 02-896-8159
- แหล่งท่องเที่ยว บริษัท มาลัย ออสทริช ฟาร์ม (ฟาร์มนกกระจอกเทศ)
ที่ตั้ง 39 / 12 หมู่ 4 ซ. ประชาอุทิศ 72 ถ.ประชาอุทิศ แขวงทุ่งครุ
เขตทุ่งครุ กรุงเทพฯ 10140 โทร. (081) 310-7666, 02 871-5878
- แหล่งท่องเที่ยว บริษัท เซ้าท์อีสต์เอ็มไพร์ จำกัด งานประติมากรรมหล่อทองเหลือง
ที่ตั้ง 122/121 หมู่ 2 ซอยพุทธบูชา 39 ถนนพุทธบูชา แขวงบางมด
เขตทุ่งครุ กรุงเทพฯ 10140 โทร. 02-870-7548-9
- แหล่งท่องเที่ยว บริษัท กล้วยไม้ไทย จำกัด (ผู้ส่งออกกล้วยไม้)
ที่ตั้ง 73/4 หมู่ 3 ซ.สุวรรณโพธิ์ ถ.พุทธบูชา แขวงบางมด เขตทุ่งครุ
กรุงเทพฯ 10140 โทร. 0-2426-3429, 0-2870-6267-8
- แหล่งท่องเที่ยว พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น เขตจอมทอง
ที่ตั้ง อยู่บริเวณ วัดยายร่ม ถนนพระรามที่ 2 โทร. 0 2428 0685
- แหล่งท่องเที่ยว พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น เขตราชวัตรบูรณะ
ที่ตั้ง อยู่บริเวณ วัดประเสริฐสุทธาวาส เขตราชวัตรบูรณะ
โทร.02 4271307
- แหล่งท่องเที่ยว พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านและเรือจำลอง (บ้านผู้การจุมพล)
ที่ตั้ง 70/2 หมู่ 10 ถ. ประชาอุทิศ ต. ในคลองบางปลากด
อ.พระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ โทร. 02 815 8620, 081 499 9397
- ประเพณีและกิจกรรม การแสดงกระบี่กระบอง
ที่ตั้ง 802/6 หมู่ 1 แขวงทุ่งครุ เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร
โทร. 081-346-2968
- ประเพณีและกิจกรรม การแสดงลำตัด
ที่ตั้ง 83/18 ซอยประชาอุทิศ 54 (มิตรไมตรี 13) แขวง/เขตทุ่งครุ
กรุงเทพมหานคร โทร. 02-426-2937, 081-901-1561

ผลการศึกษาความคิดเห็นภาครัฐ เกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด

1. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นภาครัฐเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของย่านบางมด ในครั้งนี้ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม (Questionnaire) จากกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ จำนวนทั้งสิ้น 100 ราย โดยนำเสนอในรูปของความถี่และร้อยละ สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	59	59.00
หญิง	41	41.00
รวม	100	100.00
2. อายุ		
17 – 24 ปี	37	37.00
25 – 35 ปี	28	28.00
36 – 44 ปี	10	10.00
45 – 54 ปี	14	14.00
55 – 64 ปี	11	11.00
65 ปีขึ้นไป	0	0.00
รวม	100	100.00
3. สถานภาพ		
โสด	61	61.00
สมรส	33	33.00
หม้าย	4	4.00
หย่าร้าง	2	2.00
รวม	100	100.00

ตาราง 5 (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
4. การศึกษา		
ประถมศึกษา	0	0.00
มัธยมศึกษาตอนต้น	9	9.00
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	8	8.00
อนุปริญญา/ปวส.	14	14.00
ปริญญาตรี	51	51.00
ปริญญาโท	12	12.00
ปริญญาเอก	3	3.00
อื่นๆ	3	3.00
รวม	100	100.00
5. อาชีพ		
เกษตรกร	0	0.00
รับจ้าง	0	0.00
ตัวแทนขายสินค้า	0	0.00
แม่บ้าน/พ่อบ้าน	0	0.00
นักเรียน/นักศึกษา	0	0.00
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	0	0.00
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	56	56.00
พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท	36	36.00
อื่นๆ	8	8.00
รวม	100	100.00
6. รายได้		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	0	0.00
5,001 – 10,000 บาท	26	26.00
10,001 – 15,000 บาท	23	23.00
15,001 – 20,000 บาท	16	16.00
20,001 -25,000 บาท	22	22.00
25,001 บาทขึ้นไป	13	13.00
รวม	100	100.00

จากตาราง 5 กลุ่มตัวอย่างภาครัฐเป็นชาย ร้อยละ 59.00 เป็นหญิง ร้อยละ 41.00 มีช่วงอายุระหว่าง 17-24 ปี ร้อยละ 37.00 ช่วงอายุระหว่าง 25-35 ปี ร้อยละ 28.00 ช่วงอายุระหว่าง 36-44 ปี ร้อยละ 10.00 ช่วงอายุระหว่าง 45-54 ปี ร้อยละ 14.00 ช่วงอายุระหว่าง 55-64 ปี ร้อยละ 11.00 ซึ่งส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด ร้อยละ 61.00 รองลงมา มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 33.00 เป็นหม้าย ร้อยละ 4.00 และหย่าร้าง ร้อยละ 2.00

ในด้านการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 51.00 รองลงมา มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับอนุปริญญา / ปวส. ร้อยละ 14.00 และมีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท ร้อยละ 12.00

ในด้านการประกอบอาชีพ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 56.00 รองลงมา เป็นพนักงาน/ลูกจ้างบริษัท ร้อยละ 36.00 และอาชีพอื่นๆ ร้อยละ 8.00 มีรายได้จากการทำงานอยู่ระหว่าง 5,001-10,000 บาท ร้อยละ 26.00 มีรายได้ระหว่าง 10,001-15,000 บาท ร้อยละ 23.00 มีรายได้ระหว่าง 20,001-25,000 บาท ร้อยละ 22.00 และมีรายได้ระหว่าง 15,001- 20,000 บาท ร้อยละ 16.00

ในการศึกษาข้อมูลการแสดงความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของประชากรกลุ่มตัวอย่างได้กำหนดคะแนนเต็มของการแสดงความคิดเห็นเท่ากับ 5 โดยมีรายละเอียดดังนี้

2. การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวในย่านบางมด

2.1 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าท่องเที่ยวของย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ

ทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. คลองบางมด คลองบางประแก้ว คลองราชบุรีวาระ	3.27	1.13	ปานกลาง
2. สวนส้ม สวนมะพร้าว สวนผลไม้ต่างๆ	3.36	1.00	ปานกลาง
3. ฟาร์มแพะ ฟาร์มนกกระจกเทศ	3.58	1.08	มาก
4. ชมรมนกเขาชาวทุ่งครุ	3.48	0.97	มาก
5. ป่าชายเลน ทะเลบางขุนเทียน	3.71	0.95	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น
6. สวนธนบุรีรมย์(เขตทุ่งครุ) สวนสนมุนไทร (เขตราษฎร์บูรณะ)	3.85	0.94	มาก
รวม	3.54	1.01	มาก

จากตาราง 6 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในย่านบางมดไว้ว่า เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าท่องเที่ยวมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.54 เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า สวนธนบุรีรมย์ เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าท่องเที่ยวมากเป็นอันดับ 1 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.85 ส่วนแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าท่องเที่ยวเป็นอันดับ 2 ได้แก่ ป่าชายเลน ทะเลบางขุนเทียน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.71 และอันดับ 3 ได้แก่ ฟาร์มแพะ ฟาร์มนกกระจอกเทศ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.58 ส่วนคลองบางมด คลองบางประแก้วคลองราษฎร์บูรณะ รวมถึง สวนส้ม สวนมะพร้าว และสวนผลไม้ต่างๆ มีระดับความคิดเห็นว่าน่าท่องเที่ยวปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.27 และ 3.36 ตามลำดับ

2.2 ทรัพยากรท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่น่าท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ทรัพยากรท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่น่าท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ

ทรัพยากรท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิต ย่านบางมด	$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. วัดทุ่งครุ วัดพุทธบูชา วัดหลวงพ่โสภาสี วัดบางมด	3.66	0.98	มาก
2. วัดราชโอรส วัดไทร วัดบางขุนเทียนนอก	3.48	0.93	มาก
3. วัดกก วัดบางกระดี	3.47	0.97	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

4. วัดประเสริฐสุทธาวาส วัดบางปะกอก วัดแจ้งร้อน			
วัดสน	3.57	0.90	มาก
5. พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตราษฎร์บูรณะ พิพิธภัณฑ์ ท้องถิ่นเขตบางขุนเทียน ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม มอญบางกระบือ	3.60	0.92	มาก
6. วิถีชีวิตของชาวมอญ วิถีชีวิตชาวสวนบางขุนเทียน วิถีชีวิตป่าชายเลน	3.47	0.87	มาก
7. มัสยิดอัสดีตักวา อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย มัสยิดนุรุลสุดา	3.63	1.02	มาก
รวม	3.55	0.96	มาก

จากตาราง 7 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับทรัพยากรท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่น่าท่องเที่ยวในย่านบางมดว่า เป็นทรัพยากรที่น่าท่องเที่ยวมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.55 โดยมีความคิดว่าวัดทุ่งครุ วัดพุทธบูชา วัดหลวงพ่อบุญมา และวัดบางมด เป็นทรัพยากรที่น่าสนใจท่องเที่ยวเพื่อศึกษาศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตมากเป็นอันดับ 1 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 3.66 ส่วนอันดับ 2 ได้แก่ มัสยิดอัสดีตักวา อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย มัสยิดนุรุลสุดา มีระดับความคิดเห็นของความน่าท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.63 และอันดับ 3 ได้แก่ พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตราษฎร์บูรณะ พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตบางขุนเทียน รวมถึงศูนย์ศิลปวัฒนธรรมมอญบางกระบือ ก็มีระดับความคิดเห็นของความน่าท่องเที่ยวอยู่ในระดับมากเช่นกัน มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.60

2.3 งานเทศกาลประเพณี ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับงานเทศกาลประเพณี ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ

เทศกาล ประเพณี ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยว	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. สงกรานต์ งานเทศกาลเทกระจาด งานประเพณีลอยกระทง	3.56	1.01	มาก
2. งานทุ่งครุเกษตรแฟร์	3.37	1.00	ปานกลาง
3. ประเพณีทางศาสนาอิสลาม	3.35	0.94	ปานกลาง
4. งานประจำปีวัดพุทธบูชา เวียนเทียน	3.54	0.93	มาก
รวม	3.39	1.07	ปานกลาง

จากตาราง 8 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ คิดว่า ประเพณีต่างๆ ในย่านบางมด สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้ปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.39 แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า เทศกาล ประเพณี ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวในย่านบางมดได้มากเป็นอันดับ 1 ได้แก่ ประเพณีสงกรานต์ งานเทศกาลเทกระจาด งานประเพณีลอยกระทง มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.56 ส่วนอันดับ 2 ได้แก่ งานประจำปีวัดพุทธบูชา งานเวียนเทียน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.54 และอันดับ 3 ได้แก่ งานทุ่งครุเกษตรแฟร์ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.37

2.4 กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นำมาเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นำมาเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ

กิจกรรมการท่องเที่ยวย่านบางมด	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ศึกษาศิลปวัฒนธรรม ชมวัด	3.26	1.12	ปานกลาง
2. ปั่นจักรยาน	3.39	1.01	ปานกลาง
3. กิจกรรมเดินเท้าศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน บางขุนเทียน	3.43	0.97	มาก
4. เที่ยวไปกินไป กินอาหารทะเลเขตบางขุนเทียน เปิดอรัยเขตราชบุรีบูรณะ อาหารอิสลามเขตทุ่งครุ ก๋วยเตี๋ยวปลาจอมทอง	3.52	0.90	มาก
5. ช้อปบั้ง เช่น ตามสวนสองข้างทางต่างๆ	3.55	0.81	มาก
6. ชมสวนบางมด กิจกรรมชมฟาร์มแพะ ฟาร์มนกกระทาเทศ และชื่อของ	3.41	0.79	มาก
7. สัมผัสวิถีชีวิตชาวมอญ(บางกระดี่) ชาวพุทธ(ชาวบางมด) ชาวมุสลิม(ทุ่งครุ)	3.55	0.91	มาก
รวม	3.37	1.06	ปานกลาง

จากตาราง 9 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ คิดว่ากิจกรรมการท่องเที่ยวที่จัดขึ้นเพื่อ ดึงดูดความสนใจให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวในย่านบางมดนั้น ประสบผลสำเร็จปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.37 แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ยังมี กิจกรรมที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวในย่านบางมดได้มาก กิจกรรมเหล่านั้นได้แก่ 1. เที่ยวไปกินไป กินอาหารทะเลเขตบางขุนเทียน เปิดอรัยเขตราชบุรีบูรณะ อาหารอิสลามเขตทุ่งครุ ก๋วยเตี๋ยวปลาจอมทอง 2. ช้อปบั้ง เช่น ตามสวนสองข้างทางต่างๆ และ 3. สัมผัสวิถีชีวิตชาวมอญ (บางกระดี่) ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.52, 3.55 และ 3.55 ตามลำดับ

2.5 การบริการที่มีความเหมาะสมทางการท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ภาพรวมการให้บริการที่มีความเหมาะสมทางการท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ

การบริการการท่องเที่ยวย่านบางมด	$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ร้านอาหาร	3.74	0.79	มาก
2. รถโดยสารประจำทางและรถท้องถิ่น เรือหางยาว รถจักรยานเช่า	3.32	1.08	ปานกลาง
3. ระบบถนนและป้ายบอกทาง	3.32	1.08	ปานกลาง
4. ศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวและป้ายบอกทาง	3.21	1.08	ปานกลาง
5. ร้านขายของที่ระลึก	3.30	0.96	ปานกลาง
6. ร้านสะดวกซื้อ ห้างสรรพสินค้า	3.29	0.99	ปานกลาง
7. ปั๊มน้ำมัน	3.39	0.97	ปานกลาง
8. ธนาคารและตู้ ATM	3.46	1.02	มาก
9. โรงพยาบาล คลินิก ศูนย์บริการสาธารณสุข	3.39	1.06	ปานกลาง
รวม	3.38	1.02	ปานกลาง

จากตาราง 10 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ คิดว่าการบริการที่จัดขึ้น เพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวในย่านบางมดนั้น มีความเหมาะสมปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.38 แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า มีการบริการบางรายการที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่า มีความเหมาะสมมาก สมควรมีไว้บริการแก่นักท่องเที่ยวในย่านบางมด ได้แก่ 1. ร้านอาหาร 2. ธนาคารและตู้ ATM และ 3. โรงพยาบาล คลินิก ศูนย์บริการสาธารณสุข ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.74 , 3.46 และ 3.39 ตามลำดับ

3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของการพัฒนาการท่องเที่ยวบางมด

3.1 จุดแข็ง/ข้อดี เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวบางมด

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดแข็งหรือข้อดีเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวของย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ

จุดแข็ง/ข้อดี เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวบางมด.	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. มีวัดเก่าแก่ที่มีศิลปะและเอกลักษณ์โดดเด่น วัดหลวงพ่อบุญรอด วัดบางปะกอก	3.25	1.06	ปานกลาง
2. มีคลองบางมดและสวนผลไม้ เช่น สวนส้ม สวนมะพร้าว มีพื้นที่สีเขียวและความเป็นธรรมชาติซึ่ง เป็นปอดของธนบุรี	3.34	0.93	ปานกลาง
3. มีชุมชน ชนบท ชานเมืองที่ยังมีวิถีชีวิตของชุมชน ชาวสวนริมน้ำ	3.48	0.82	มาก
4. มีระบบคมนาคมทั้งทางน้ำและทางบก เพื่อเข้าถึง แหล่งท่องเที่ยวอยู่ที่ชานเมืองกรุงเทพ	3.59	0.88	มาก
5. มีระบบโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค ครอบคลุมพื้นที่ย่านบางมด	3.62	0.94	มาก
รวม	3.46	0.94	มาก

จากตาราง 11 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ คิดว่า สิ่งต่างๆ เช่นสถานที่ท่องเที่ยว วิถีชีวิต ระบบคมนาคม โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคที่ครอบคลุมพื้นที่ย่านบางมด มีระดับความคิดเห็นของจุดแข็ง/ข้อดี อยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.46 เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า การมีระบบโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคครอบคลุมพื้นที่ย่านบางมด ถือเป็นจุดแข็ง/ข้อดีมากที่สุด รองลงมาคือมีระบบคมนาคมทั้งทางน้ำและทางบก เพื่อเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวอยู่ที่ชานเมืองกรุงเทพ และมีชุมชน ชนบท ชานเมืองที่ยังมีวิถีชีวิตของชุมชน ชาวสวนริมน้ำ ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมานั้น มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.62, 3.59 และ 3.48 ตามลำดับ ส่วนการมีวัดเก่าแก่ที่มีศิลปะและเอกลักษณ์โดดเด่น เช่น วัดหลวงพ่อบุญรอด วัดบางปะกอก หรือการ มีคลองบางมดและสวน

ผลไม้ เช่น สวนส้ม สวนมะพร้าว มีพื้นที่สีเขียวและความเป็นธรรมชาติซึ่งเป็นปอดของธนบุรีนั้น กลุ่มตัวอย่างคิดว่าเป็นจุดแข็ง/ข้อดีอยู่ในระดับปานกลาง

3.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดอ่อนหรือข้อด้อยของการท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ จุดอ่อนหรือข้อด้อยของการท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ

จุดอ่อน / ข้อด้อยของการท่องเที่ยวในย่านบางมด	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ขาดการวางแผนยุทธศาสตร์แบบบูรณาการเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	3.36	0.97	ปานกลาง
2. การมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐบาล และเอกชน ยังมีน้อย	3.39	1.07	ปานกลาง
3. ขาดการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว	3.31	1.04	ปานกลาง
4. ปัญหาด้านการจราจรในเขตทุ่งครุและเขตราษฎร์บูรณะ	3.40	0.98	ปานกลาง
5. การบริการการท่องเที่ยวยังขาดมาตรฐาน	3.50	0.97	มาก
6. ขาดแผนการตลาดด้านการท่องเที่ยว	3.55	1.04	มาก
7. กิจกรรมทางการท่องเที่ยวขาดความหลากหลาย	3.54	1.02	มาก
รวม	3.44	1.01	มาก

จากตาราง 12 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ คิดว่าสิ่งต่างๆ ใน 7 รายการข้างต้น เป็นจุดอ่อน/ข้อด้อยของการท่องเที่ยวในย่านบางมดมาก ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.44 สิ่งที่ดีถือว่าเป็นจุดอ่อน/ข้อด้อยของการท่องเที่ยวในย่านบางมดมากที่สุดคือ ขาดแผนการตลาดด้านการท่องเที่ยว รองลงมาคือ กิจกรรมทางการท่องเที่ยวขาดความหลากหลาย และการบริการการท่องเที่ยวยังขาดมาตรฐาน ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.55, 3.54 และ 3.50 ตามลำดับ ส่วนสิ่งที่ดีถือว่าเป็นจุดอ่อน/ข้อด้อย

ของการท่องเที่ยวในย่านบางมดน้อยที่สุด ได้แก่ ขาดการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว

3.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโอกาสในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับโอกาสในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ

โอกาสในการพัฒนาการท่องเที่ยวย่านบางมด	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. มีโอกาสพัฒนาขึ้นเป็นแหล่งท่องเที่ยวขานเมืองสำหรับประชากรกรุงเทพมหานคร	3.41	0.99	มาก
2. มีโอกาสในการฟื้นฟูให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยได้รับการสนับสนุนจากกรุงเทพมหานคร	3.40	0.94	ปานกลาง
3. มีโอกาสพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวแม่แบบของการท่องเที่ยวคลองในขานเมือง	3.42	1.02	มาก
4. มีโอกาสฟื้นฟูเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรสวนผลไม้ สัมบางมด	3.50	1.03	มาก
5. มีโอกาสพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลป่าชายเลน ที่บางขุนเทียน	3.59	1.09	มาก
รวม	3.46	1.01	มาก

จากตาราง 13 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ คิดว่าการท่องเที่ยวในย่านบางมดมีโอกาสพัฒนาเพื่อให้ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวได้มาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.46 เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า สิ่งในกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ คิดว่ามีโอกาสพัฒนาได้มากที่สุดคือ การพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลป่าชายเลนที่บางขุนเทียน รองลงมาคือ มีโอกาสฟื้นฟูเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร สวนผลไม้ สัมบางมด และมีโอกาสพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวแม่แบบของการท่องเที่ยวคลองในขานเมือง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.59, 3.50 และ 3.42 ตามลำดับ ส่วนสิ่งที่กลุ่มตัวอย่างภาครัฐคิดว่ามีโอกาสพัฒนา

ได้น้อยที่สุด ได้แก่ การฟื้นฟูให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยได้รับการสนับสนุนจากกรุงเทพมหานคร

3.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว ในย่านบางมด

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่
เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่าง
ภาครัฐ

อุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมด	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. มีคู่แข่งด้านกาการท่องเที่ยว เช่น อำเภอพระประแดง	3.29	1.08	ปานกลาง
2. ขาดความร่วมมือทางภาคเอกชน	3.33	0.92	ปานกลาง
3. ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณจากภาครัฐ และกรุงเทพมหานคร	3.36	1.00	ปานกลาง
4. ขาดการสนับสนุนด้านวิชาการเพื่อพัฒนา การท่องเที่ยว	3.39	0.98	ปานกลาง
รวม	3.34	0.99	ปานกลาง

จากตาราง 14 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ คิดว่าการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมดให้ดีขึ้นกว่าเดิม นั้น มีอุปสรรคในการพัฒนาปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.34 สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมดมากที่สุดคือ ขาดการสนับสนุนด้านวิชาการเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว รองลงมา ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณจากภาครัฐและกรุงเทพมหานคร และขาดความร่วมมือทางภาคเอกชน มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.39, 3.36 และ 3.33 ตามลำดับ

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมด

4.1 วิสัยทัศน์เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์(ความใฝ่ฝันในการพัฒนาการท่องเที่ยวในอีกห้า/สิบปีข้างหน้า) เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคีรัฐ

วิสัยทัศน์	$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ย่านบางมดจะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชานเมืองด้านธรรมชาติ การเกษตรด้านสวนผลไม้ วิถีชีวิตริมคลอง ที่มีมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมระดับสากล	3.41	0.92	มาก
2. ย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่ออนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม โบราณสถาน ประเพณีวิถีชีวิตชาวสวนริมคลอง และเพื่อพัฒนาจิตใจ ปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์	3.58	0.85	มาก
3. ย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นแบบพอเพียงอย่างยั่งยืน	3.58	0.84	มาก
4. ย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาชุมชนแบบบูรณาการ	3.66	0.97	มาก
รวม	3.56	0.90	มาก

จากตาราง 15 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคีรัฐแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด (ใน 5 ปี หรือ 10 ปีข้างหน้า) ว่าสามารถเป็นไปได้ตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ได้มาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.56 โดยกลุ่มตัวอย่างคิดว่าสิ่งที่สามารถดำเนินการไปสู่วิสัยทัศน์ได้เป็นอันดับแรกคือ ย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนแบบบูรณาการ อันดับสองคือ ย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนา เศรษฐกิจท้องถิ่นแบบพอเพียงอย่างยั่งยืน ย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อ อนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม โบราณสถาน ประเพณีวิถีชีวิตชาวสวนริมคลอง และเพื่อพัฒนาจิตใจ ปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ และอันดับสามคือ ย่านบางมดจะพัฒนาเป็นแหล่ง

สิ่งแวดล้อมระดับสากล มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.66, 3.58 และ 3.41 ตามลำดับ

4.2 ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ยุทธศาสตร์ (การแสวงหาแนวทางในการทำให้วิสัยทัศน์หรือความปรารถนา ของย่านบางมด) เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ

ยุทธศาสตร์	$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1.ยุทธศาสตร์การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	3.29	1.07	ปานกลาง
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจย่านบางมด	3.19	0.99	ปานกลาง
3.ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนแบบบูรณาการ	3.05	1.02	ปานกลาง
4.ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ปลูกจิตสำนึกและพัฒนาจิตใจแนวทางเศรษฐกิจแบบพอเพียง	3.23	1.00	ปานกลาง
รวม	3.19	1.02	ปานกลาง

จากตาราง 16 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ 4 ยุทธศาสตร์ว่า เป็นยุทธศาสตร์ที่สามารถพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ในย่าน บางมด ได้ปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.19 ยุทธศาสตร์ที่ควรดำเนินการเป็นอันดับแรก คือยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ควรดำเนินการเป็นอันดับ 2 คือ ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ปลูกจิตสำนึกและพัฒนาจิตใจแนวทางเศรษฐกิจแบบพอเพียง และยุทธศาสตร์ที่ควรดำเนินการเป็นอันดับ 3 คือยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจย่านบางมด คะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.29, 3.23 และ

3.19 ตามลำดับ ส่วนยุทธศาสตร์การพัฒนากองท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนแบบบูรณาการ กลุ่มตัวอย่างภาครัฐคิดว่าควรดำเนินการเป็นอันดับสุดท้าย

4.3 ความเหมาะสมของโครงการในการวางกลยุทธ์ ในแต่ละยุทธศาสตร์ เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด

ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความเหมาะสมของโครงการในการวางยุทธศาสตร์ที่ 1 แผนพัฒนาด้าน สิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ

กลยุทธ์	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
ยุทธศาสตร์ที่ 1 แผนพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน			
กลยุทธ์ที่ 1.1 การจัดการพื้นที่และสิ่งแวดล้อม	3.43	0.89	มาก
โครงการที่ 1 โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์คลองบางมด	3.25	1.10	ปานกลาง
โครงการที่ 2 โครงการสร้างทางและทางจักรยาน คลองบางมด	3.33	1.04	ปานกลาง
โครงการที่ 3 โครงการปรับปรุงท่าเรือและศาลาท่าน้ำ	3.44	1.01	มาก
โครงการที่ 4 โครงการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเล บางขุนเทียน	3.41	1.06	มาก
โครงการที่ 5 โครงการบำบัดน้ำเสียบางขุนเทียน	3.41	1.16	มาก
โครงการที่ 6 โครงการพัฒนาสวนป่าชายทะเล บางขุนเทียน	3.5	1.03	มาก
โครงการที่ 7 โครงการปรับปรุงป้ายบอกทิศทางและ ป้ายแหล่งท่องเที่ยว	3.41	1.09	มาก
โครงการที่ 8 โครงการจัดการขยะเชิงอนุรักษ์	3.07	1.04	ปานกลาง
รวมโครงการ	3.35	1.07	ปานกลาง

ตาราง 17 (ต่อ)

กลยุทธ์	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
กลยุทธ์ที่ 1.2 การจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและ กิจกรรมการท่องเที่ยว	3.28	0.84	ปานกลาง
โครงการที่ 1 โครงการสร้างเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน	3.24	0.98	ปานกลาง
โครงการที่ 2 โครงการสร้างศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยวบางขุนเทียน	3.22	1.00	ปานกลาง
โครงการที่ 3 โครงการท่องเที่ยวปลูกป่าชายเลน	3.25	1.08	ปานกลาง
โครงการที่ 4 โครงการท่องเที่ยวสวนส้มบางมด	3.25	0.99	ปานกลาง
โครงการที่ 5 โครงการสร้างพิพิธภัณฑ์ที่บ้านบางขุนเทียน	3.32	1.06	ปานกลาง
โครงการที่ 6 โครงการท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตชุมชนริมคลองบางมด	3.36	1.01	ปานกลาง
โครงการที่ 7 โครงการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวสู่มหาวิทยาลัย	3.32	0.95	ปานกลาง
รวมโครงการ	3.28	1.01	ปานกลาง
ภาพรวมกลยุทธ์	3.36	0.87	ปานกลาง

จากตาราง 17 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของยุทธศาสตร์ที่ 1 คือ แผนพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ว่ามีความเหมาะสมปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.36 หากเปรียบเทียบความเหมาะสมของกลยุทธ์ซึ่งประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ พบว่า กลยุทธ์ที่ 1.1 คือ การจัดการพื้นที่และสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.43 มีความเหมาะสมในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์คืออย่างยั่งยืน ตามกรอบเวลาที่กำหนดไว้ได้มากกว่ากลยุทธ์ที่ 1.2 คือ การจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.28

หากพิจารณาความเหมาะสมของโครงการ ในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์คืออย่างยั่งยืน จำแนกตามกลยุทธ์ เริ่มจากกลยุทธ์ที่ 1.1 การจัดการพื้นที่และสิ่งแวดล้อม พบว่าโครงการที่ 6. โครงการพัฒนาสวนป่าชายเลนบางขุนเทียน มีความเหมาะสมมากที่สุด โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.50 รองลงมาคือโครงการที่ 3 โครงการปรับปรุงท่าเรือและศาลาท่าน้ำ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนน

เฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.44 ส่วนโครงการที่มีความเหมาะสมอันดับ 3 มีจำนวน 3 โครงการ ได้แก่ โครงการที่ 4 โครงการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเล โครงการที่ 5 โครงการบำบัดน้ำเสียบางขุนเทียน และโครงการที่ 7 โครงการปรับปรุงป้ายบอกทิศทางและป้ายแหล่งท่องเที่ยว บางขุนเทียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.41 ส่วนกลยุทธ์ที่ 1.2 การจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่โครงการที่ 6 โครงการท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตชุมชน ริมคลองบางมด มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.36 รองลงมาคือโครงการที่ 5 โครงการสร้างพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านบางขุนเทียน และโครงการที่ 7 โครงการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสากล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.32

ตาราง 18 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของโครงการในการวางยุทธศาสตร์ที่ 2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ

กลยุทธ์	$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น
ยุทธศาสตร์ที่ 2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด			
กลยุทธ์ที่ 2.1 การจัดการด้านการตลาด	3.29	0.72	ปานกลาง
โครงการที่1 การวางแผนยุทธศาสตร์ด้านการตลาดแบบบูรณาการของการท่องเที่ยวย่านบางมด	3.42	0.99	มาก
โครงการที่2 การสร้างภาพลักษณ์และBrand ให้เป็นพิพิธภัณฑ์ที่มีชีวิต (Urban Living Museum)	3.14	1.00	ปานกลาง
โครงการที่ 3 การศึกษากลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายและสร้างกลยุทธ์ในการแข่งขันสำหรับการท่องเที่ยวย่านบางมด	3.29	0.99	ปานกลาง
โครงการที่.4.การจัดประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการขายการท่องเที่ยวย่านบางมดในภาพรวมต่อกลุ่มตลาดเป้าหมาย	3.41	0.92	มาก
โครงการที่ 5 การสร้างสารคดีของการท่องเที่ยววิถีชีวิตคลองบางมด	3.49	1.01	มาก
โครงการที่ 6 การจัดเชิญหนังสือพิมพ์, TV มาในรูปแบบ FAM TRIP เพื่อประชาสัมพันธ์	3.57	0.93	มาก
โครงการที่ 7 การสร้างคู่มือนักท่องเที่ยวย่านบางมด	3.77	0.98	มาก
รวมโครงการ	3.45	0.98	มาก

ตาราง 18 (ต่อ)

กลยุทธ์	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
กลยุทธ์ที่ 2.2 การพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ ทางการท่องเที่ยวย่านบางมด	3.48	0.77	มาก
โครงการที่ 1 การสร้างมาตรฐานด้านการคมนาคมและการเข้าถึง แหล่งท่องเที่ยวย่านบางมด	3.32	1.24	ปานกลาง
โครงการที่ 2 การสร้างมาตรฐานด้านที่พักโรงแรม	3.10	1.27	ปานกลาง
โครงการที่ 3 การสร้างมาตรฐานด้านการสื่อสารความหมายของ ท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม วิถีชีวิต คลองบางมด	3.28	0.92	ปานกลาง
โครงการที่ 4 การสร้างมาตรฐานร้านอาหารชายทะเล ย่านบางขุนเทียน	3.47	0.99	มาก
โครงการที่ 5 การสร้างมาตรฐานด้านสุขาภิบาล เช่น ห้องสุขา	3.40	1.06	ปานกลาง
โครงการที่ 6 การสร้าง Package ท่องเที่ยวเชิงเกษตร	3.38	1.06	ปานกลาง
โครงการที่ 7 การสร้างเส้นทางท่องเที่ยว เช่น เส้นทางท่องเที่ยว ริมน้ำ เส้นทางชอปปิง เส้นทางเดินถนน เส้นทางจักรยาน	3.30	1.05	ปานกลาง
โครงการที่ 8 โครงการสร้างเส้นทางพายเรือแคนู เขตบางขุนเทียน	3.34	1.01	ปานกลาง
รวมโครงการ	3.32	1.08	ปานกลาง
กลยุทธ์ที่ 2.3 การบริหารจัดการการท่องเที่ยวย่านบางมด	3.60	0.80	มาก
โครงการที่.1 การตั้งศูนย์รวมการบริหารจัดการท่องเที่ยว ย่านบางมด	3.32	1.06	ปานกลาง
โครงการที่.2 การวางแผนยุทธศาสตร์ด้านการตลาดแบบบูรณา การของการท่องเที่ยวย่านบางมด	3.21	1.09	ปานกลาง
โครงการที่ 3 การร่วมบริหารการจัดการท่องเที่ยว โดยการ ประสานงานระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน	3.46	0.99	มาก
โครงการที่4 การสร้างระบบมาตรฐานและ Website ด้าน การท่องเที่ยว	3.55	1.04	มาก

ตาราง 18 (ต่อ)

กลยุทธ์	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
โครงการที่ 5 การสร้างระบบบริหารการจัดการนักท่องเที่ยว แนะนำเส้นทางและกิจกรรมแก่นักท่องเที่ยว	3.56	0.97	มาก
โครงการที่ 6 การแสวงหาแหล่งเงินทุนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว	3.46	0.99	มาก
รวมโครงการ	3.43	1.03	มาก
ภาพรวมกลยุทธ์	3.46	0.77	มาก

จากตาราง 18 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของยุทธศาสตร์ที่ 2 คือ **แผนพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน** ย่านบางมด ว่า มีความเหมาะสมมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.46 หากเปรียบเทียบความเหมาะสมของกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์ที่ 2 ซึ่งประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ พบว่า กลยุทธ์ที่ 2.3 คือ การบริหารจัดการการท่องเที่ยว ย่านบางมด ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.60 มีความเหมาะสมในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างยั่งยืน ตามกรอบเวลาที่กำหนดไว้ได้มากกว่า กลยุทธ์ที่ 2.1 และ 2.2 คือ การจัดการด้านการตลาด และการพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว ย่านบางมด ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางและมาก และมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.29 และ 3.48 ตามลำดับ

จากการศึกษาข้อมูล นอกจากทำให้ทราบถึงกลยุทธ์ที่มีความเหมาะสมกับยุทธศาสตร์แล้ว ยังทำให้ทราบถึงโครงการที่มีความเหมาะสมในแต่ละกลยุทธ์ 3 อันดับแรก ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 2.1 การจัดการด้านการตลาด โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ โครงการที่ 7 การสร้างคู่มือนักท่องเที่ยว ย่านบางมด รองลงมาคือโครงการที่ 6 การจัดเชิญนักท่องเที่ยวในรูป FAM TRIP เพื่อประชาสัมพันธ์ และโครงการที่ 5 การสร้างสารคดีของการท่องเที่ยววิถีคลองบางมด ซึ่งทั้ง 3 โครงการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.77, 3.57 และ 3.49 ตามลำดับ

กลยุทธ์ที่ 2.2 การพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว ย่านบางมด โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่โครงการที่ 4 การสร้างมาตรฐานร้านอาหารชายทะเลย่านบางขุนเทียน โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ

3.47 รองลงมาคือโครงการที่ 5 การสร้างมาตรฐานด้านสุขภาพภิบาล เช่น ห้องสุขา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.40 และโครงการที่ 6 การสร้าง Package ท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.38

กลยุทธ์ที่ 2.3 การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างมรดก โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุดได้แก่ โครงการที่ 5 การสร้างระบบบริหารจัดการนักท่องเที่ยว แนะนำเส้นทางและกิจกรรมแก่นักท่องเที่ยว รองลงมาคือ โครงการที่ 4 การสร้างระบบมาตรฐานและ Website ด้านการท่องเที่ยว ส่วนอันดับ 3 มีจำนวน 2 โครงการ ได้แก่โครงการที่ 3 การร่วมบริหารจัดการท่องเที่ยว โดยการประสานงานระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน และโครงการที่ 6 การแสวงหาแหล่งเงินทุนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งทั้ง 3 อันดับ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.56, 3.55 และ 3.46 ตามลำดับ

ตาราง 19 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของโครงการในการวางยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนอย่างมรดกแบบบูรณาการ ของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ

กลยุทธ์	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนอย่างมรดกแบบบูรณาการ			
กลยุทธ์ที่ 3.1 การสร้างความเข้มแข็งในชุมชน	3.47	0.78	มาก
โครงการที่ 1 โครงการวางแผนยุทธศาสตร์/ยั่งยืน คลองบางมด บางขุนเทียนชายทะเล	3.45	1.04	มาก
โครงการที่ 2 การอบรมทักษะด้านการจัดการท่องเที่ยว แบบบูรณาการ	3.26	1.09	ปานกลาง
โครงการที่ 3 การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวตลาด เกษตรชุมชนคลองบางมด วัดไทร	3.30	1.05	ปานกลาง
โครงการที่ 4 การสร้างกลุ่มผู้ประกอบการด้านการ เดินเรือ	3.32	1.04	ปานกลาง

ตาราง 19 (ต่อ)

กลยุทธ์	$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น
โครงการที่ 5 การสร้างกลุ่มโฮมสเตย์	3.14	1.05	ปานกลาง
โครงการที่ 6 การสร้างกลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตรเที่ยว สวนและป่ายาเลน	3.37	0.93	ปานกลาง
โครงการที่ 7 การสร้างกลุ่มภัตตาคาร และร้านขาย ของชำ	3.37	0.91	ปานกลาง
รวมโครงการ	3.32	1.02	ปานกลาง
กลยุทธ์ที่ 3.2 การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยว สู่ชุมชนท้องถิ่นย่านบางมด	3.43	0.73	มาก
โครงการที่ 1 การพัฒนาการท่องเที่ยวสวนลี้มบางมด คลองรางโพธิ์	3.28	0.92	ปานกลาง
โครงการที่ 2 การพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนนกเขา ทุ่งครุ	3.31	0.82	ปานกลาง
โครงการที่ 3 การพัฒนาการท่องเที่ยวฟาร์มแพะ	3.35	0.97	ปานกลาง
โครงการที่ 4 การพัฒนาการท่องเที่ยวฟาร์ม นกกระจอกเทศ	3.47	0.97	มาก
โครงการที่ 5 การพัฒนาการท่องเที่ยวฟาร์มกล้วยไม้	3.38	0.87	ปานกลาง
โครงการที่ 6 การพัฒนาการท่องเที่ยวโรงงาน ประติมากรรมหล่อทองเหลือง	3.56	0.86	มาก
รวมโครงการ	3.39	0.93	ปานกลาง
ภาพรวมกลยุทธ์	3.45	0.76	มาก

จากตาราง 19 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของยุทธศาสตร์ที่ 3 คือ การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนย่านบางมดแบบบูรณาการ ว่า มีความเหมาะสมมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.45 หากเปรียบเทียบความเหมาะสมของกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์ที่ 3 ซึ่งประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ พบว่า กลยุทธ์ที่ 3.1 คือ การสร้างความเข้มแข็งใน

ชุมชน ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.47 มีความเหมาะสมในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างยั่งยืน ตามกรอบเวลาที่กำหนดไว้ได้มากกว่ากลยุทธ์ที่ 3.2 การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนท้องถิ่นย่านบางมด ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเช่นกัน มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.43

จากการศึกษาข้อมูล นอกจากทำให้ทราบถึงกลยุทธ์ที่มีความเหมาะสมกับยุทธศาสตร์แล้ว ยังทำให้ทราบถึงโครงการที่มีความเหมาะสมในแต่ละกลยุทธ์ 3 อันดับแรก ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 3.1 การสร้างความเข้มแข็งในชุมชน โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่โครงการที่ 1 โครงการวางแผนยุทธศาสตร์/ยั่งยืน คลองบางมด บางขุนเทียนชายทะเล มีความเหมาะสมมากที่สุด โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.45 รองลงมาคือโครงการที่ 6 การสร้างกลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตรเที่ยวสวนและป่าชายเลน และโครงการที่ 7 การสร้างกลุ่มภัตตาคาร และร้านขายของชำ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.37

กลยุทธ์ที่ 3.2 การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนท้องถิ่นย่านบางมด โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่โครงการ 6 การพัฒนาการท่องเที่ยวโรงงานประติมากรรมหล่อทองเหลือง โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.56 รองลงมาคือโครงการที่ 4 การพัฒนาการท่องเที่ยวฟาร์มนกกระจอกเทศ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.47 และโครงการที่ 5 การพัฒนาการท่องเที่ยวฟาร์มกล้วยไม้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.38

ตาราง 20 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของโครงการในการวางยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ปลุกจิตสำนึก พัฒนาจิตใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ

กลยุทธ์	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ปลุกจิตสำนึก พัฒนาจิตใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง			
กลยุทธ์ที่ 4.1 การปลุกจิตสำนึก	3.60	0.64	มาก
โครงการที่ 1 การอบรมเพื่อปลุกจิตสำนึก โครงการวางแผนชุมชนในการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรม	3.55	0.91	มาก
โครงการที่ 2 การศึกษาอัตตลักษณ์และประวัติศาสตร์ของชุมชนเพื่อสร้างความภาคภูมิใจ	3.55	1.08	มาก
โครงการที่ 3 การตั้งศูนย์ศึกษาวิจัยระบบนิเวศป่าชายเลนบางขุนเทียน	3.60	1.12	มาก
โครงการที่ 4 การตั้งศูนย์ศึกษาวิจัยระบบนิเวศน้ำจืดในคลองบางมด	3.23	1.18	ปานกลาง
โครงการที่ 5 การตั้งศูนย์ศึกษาวิจัยวิถีชีวิตชุมชนย่านบางมด	3.18	1.05	ปานกลาง
โครงการที่ 6 การตั้งศูนย์มัสลิมของชุมชนย่านบางมด	3.17	1.21	ปานกลาง
โครงการที่ 7 การตั้งศูนย์ศึกษาวัฒนธรรมมอญวัดบางกระดี	3.03	1.05	ปานกลาง
โครงการที่ 8 การอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมในวัดพุทธ ย่านบางมด	3.08	1.16	ปานกลาง
รวมโครงการ	3.28	1.08	ปานกลาง
กลยุทธ์ที่ 4.2 การพัฒนาจิตใจ	3.01	0.91	ปานกลาง
โครงการที่ 1 การอบรมด้านเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวทางพระราชดำริเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวย่านบางมด	3.09	0.99	ปานกลาง
โครงการที่ 2 การอบรมฝึกปฏิบัติและพัฒนาจิตใจ	3.10	1.11	ปานกลาง
โครงการที่ 3 การอบรมภาวะความเป็นผู้นำ	3.02	1.04	ปานกลาง
โครงการที่ 4 อบรมความรู้เรื่องศาสนา และวัฒนธรรมสำหรับเยาวชน	3.12	0.92	ปานกลาง
รวมโครงการ	3.11	1.04	ปานกลาง
ภาพรวมกลยุทธ์	3.31	0.83	ปานกลาง

จากตาราง 20 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของยุทธศาสตร์ที่ 4 คือ **ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ปลุกจิตสำนึก พัฒนาจิตใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง** ว่า มีความเหมาะสมปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.31 หากเปรียบเทียบความเหมาะสมของกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์ที่ 4 ซึ่งประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ พบว่า กลยุทธ์ที่ 4.1 คือ การปลูกจิตสำนึก ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.60 มีความเหมาะสมในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างยั่งยืน ตามกรอบเวลาที่กำหนดไว้ได้มากกว่า กลยุทธ์ที่ 2 คือ การพัฒนาจิตใจ ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.01

จากการศึกษาข้อมูล นอกจากทำให้ทราบถึงกลยุทธ์ที่มีความเหมาะสมกับยุทธศาสตร์แล้ว ยังทำให้ทราบถึงโครงการที่มีความเหมาะสมในแต่ละกลยุทธ์ 3 อันดับแรก ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 4.1 การปลูกจิตสำนึก โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ โครงการที่ 3 การตั้งศูนย์ศึกษาวิจัยระบบนิเวศป่าชายเลนบางขุนเทียน โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.60 รองลงมาคือโครงการที่ 1 การอบรมเพื่อปลูกจิตสำนึก โครงการวางแผนชุมชนในการอนุรักษ์มรดก วัฒนธรรม และโครงการที่ 2 การศึกษาอัตตลักษณ์และประวัติศาสตร์ของชุมชนเพื่อสร้างความภาคภูมิใจ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.55 ส่วนอันดับ 3 ได้แก่ โครงการที่ 4 การตั้งศูนย์ศึกษาวิจัยระบบนิเวศน้ำจืด ในคลองบางมด มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.23

กลยุทธ์ที่ 4.2 การพัฒนาจิตใจ โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ โครงการที่ 4 อบรมความรู้เรื่องศาสนา และวัฒนธรรมสำหรับเยาวชน รองลงมาคือโครงการที่ 2 การอบรมฝึกปฏิบัติและพัฒนาจิตใจ และโครงการที่ 1 การอบรมด้านเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวทางพระราชดำริเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบางมด ซึ่งทั้ง 3 โครงการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.12, 3.10 และ 3.09 ตามลำดับ

5. การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในย่านบางมด

5.1 ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 21 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่าง ภาครัฐ

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ความมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและความดึงดูดใจ	3.77	1.00	มาก
2. ความอุดมสมบูรณ์ ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว	3.68	1.08	มาก
3. สภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว	3.53	1.12	มาก
4. สภาพทัศนียภาพและความสวยงามของทรัพยากรการท่องเที่ยว	3.46	1.22	มาก
5. สภาพพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์เหมาะสมกับกิจกรรม	3.33	0.95	ปานกลาง
6. ศักยภาพในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.53	0.93	มาก
7. ศักยภาพของพื้นที่ในการพัฒนาในอนาคต	3.43	0.96	มาก
8. ทรัพยากรที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม	3.52	1.13	มาก
รวม	3.54	1.02	มาก

จากตาราง 21 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวในย่านบางมดว่า มีศักยภาพมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.54 หากพิจารณาในรายปัจจัย พบว่า ความมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและความดึงดูดใจ มีศักยภาพมากที่สุด ปัจจัยที่มีศักยภาพรองลงมาคือ ปัจจัยด้านความอุดมสมบูรณ์ ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว ส่วนปัจจัยที่มีศักยภาพอันดับ 3 มีจำนวน 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว และศักยภาพในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งทั้ง 3 ปัจจัย มีศักยภาพอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.77, 3.68 และ 3.53 ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่มีศักยภาพน้อยที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านสภาพพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์เหมาะสมกับกิจกรรม

5.2 ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านการจัดการการท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 22 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านการจัดการการท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ความกลมกลืนและเหมาะสมของสิ่งอำนวยความสะดวกกับสภาพแวดล้อม	3.34	1.09	ปานกลาง
2. การจัดการขยะ	3.34	1.17	ปานกลาง
3. การจัดการคุณภาพเสียง	3.34	1.24	ปานกลาง
4. การจัดการคุณภาพน้ำ	3.14	1.00	ปานกลาง
5. การจัดแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว	3.22	1.04	ปานกลาง
6. การจัดการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	3.11	1.00	ปานกลาง
7. การคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของพื้นที่	3.27	0.88	ปานกลาง
8. มาตรการเฝ้าระวังและป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม	3.27	0.90	ปานกลาง
9. การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่วางไว้	3.41	0.84	มาก
10. คุณภาพในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว	3.60	0.86	มาก
รวม	3.35	1.03	ปานกลาง

จากตาราง 22 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านการจัดการท่องเที่ยวในย่านบางมดว่า มีศักยภาพปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.35 หากพิจารณาในรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยด้านคุณภาพในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว มีศักยภาพมากที่สุด มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.60 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่วางไว้ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.41 ส่วนปัจจัยที่มีศักยภาพน้อยที่สุด ได้แก่ การจัดการด้านความปลอดภัยในชีวิต

และทรัพย์สิน ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.11

5.3 ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านกิจกรรม และการเรียนรู้การท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 23 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านกิจกรรม และการเรียนรู้การท่องเที่ยวในย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	—		ระดับความคิดเห็น
	X	SD	
1. ประโยชน์และความคุ้มค่าในการเรียนรู้	3.49	0.79	มาก
2. ความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	3.60	0.91	มาก
3. กิจกรรมมีความเหมาะสมหรือเอื้ออำนวยต่อกระบวนการสร้างจิตสำนึกแก่นักท่องเที่ยว	3.62	0.89	มาก
4. กิจกรรมเอื้ออำนวยหรือเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	3.85	1.00	มาก
5. สภาพพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์เหมาะสมกับกิจกรรม	3.96	0.86	มาก
รวม	3.71	0.98	มาก

จากตาราง 23 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านกิจกรรม และการเรียนรู้การท่องเที่ยวในย่านบางมดว่า มีศักยภาพมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.71 หากพิจารณาในรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยด้านสภาพพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์เหมาะสมกับกิจกรรม มีศักยภาพมากที่สุด ปัจจัยที่มีศักยภาพรองลงมาคือ กิจกรรมเอื้ออำนวยหรือเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และปัจจัยด้านกิจกรรมมีความเหมาะสมหรือเอื้ออำนวยต่อกระบวนการสร้างจิตสำนึกแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งทั้ง 3 ปัจจัย มีศักยภาพอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.96, 3.85 และ 3.62 ตามลำดับ

5.4 ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 24 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ประโยชน์ต่อชุมชนด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม	3.54	0.91	มาก
2. ประโยชน์ต่อชุมชนด้านเศรษฐกิจและการกระจาย รายได้	3.62	1.03	มาก
3. โอกาสในการสนับสนุนด้านการพัฒนาและการมีส่วนร่วมจากรัฐ	3.46	0.93	มาก
4. ชุมชนเข้มแข็ง มีศักยภาพ และมีส่วนร่วมในการพัฒนา	3.70	1.00	มาก
5. ความตระหนักต่อผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชน/องค์กร/นักท่องเที่ยว	4.08	1.00	มาก
รวม	3.67	0.98	มาก

จากตาราง 24 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมดว่า คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมดมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.67 หากพิจารณาในรายปัจจัย พบว่า คนในชุมชนมีความตระหนักต่อผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชน/องค์กร/นักท่องเที่ยวมากที่สุด ปัจจัยที่มีศักยภาพรองลงมาคือ ปัจจัยด้านชุมชนเข้มแข็ง มีศักยภาพ และมีส่วนร่วมในการพัฒนา และประโยชน์ต่อชุมชนด้านเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ ซึ่งทั้ง 3 ปัจจัย มีศักยภาพอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 4.08, 3.70 และ 3.62 ตามลำดับ

6. การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในย่านบางมด

6.1 ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 25 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. การจัดการด้านการคมนาคมและสาธารณูปโภค			
1.1 ในฐานะที่ท่านเป็นเจ้าของบ้าน ท่านคิดว่าควรที่จะมีส่วนร่วมในการปรับปรุงถนนและพัฒนาเส้นทางการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในพื้นที่ย่านบางมดให้เชื่อมโยงถึงกัน	3.47	0.89	มาก
1.2 ท่านคิดว่าควรที่จะมีส่วนร่วมในการเร่งพัฒนาปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ป้ายบอกทาง ในแหล่งท่องเที่ยว	3.46	0.87	มาก
รวม	3.46	0.88	มาก
2. การจัดการด้านที่พักแรมและร้านอาหาร			
2.1 ท่านคิดว่าควรที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาที่พักแรม ให้มีความหลากหลาย เช่น มีเกสต์เฮาส์ อพาร์ทเมนท์ โรงแรมทุกระดับตั้งแต่ 2 - 5 ดาว	3.72	0.87	มาก
2.2 ท่านคิดว่าควรที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานที่พักแรมและร้านอาหารในพื้นที่ย่านบางมดควรให้มีความสะอาดและความปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น	3.08	1.15	ปานกลาง
รวม	3.40	1.01	ปานกลาง
3. การจัดการแหล่งท่องเที่ยว			
3.1 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการด้านการให้บริการที่มีคุณภาพแก่นักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ	3.26	1.06	ปานกลาง
3.2 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	3.25	1.10	ปานกลาง
3.3 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมพัฒนาด้านการให้ความรู้และการสื่อความหมายแก่นักท่องเที่ยว	3.30	0.99	ปานกลาง
รวม	3.27	1.05	ปานกลาง

ตาราง 25 (ต่อ)

ปัจจัยบังคับคุณภาพ	$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น
3. การจัดการแหล่งท่องเที่ยว			
3.1 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการด้านการให้บริการที่มีคุณภาพแก่นักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ	3.26	1.06	ปานกลาง
3.2 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	3.25	1.10	ปานกลาง
3.3 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมพัฒนาด้านการให้ความรู้และการสื่อความหมายแก่นักท่องเที่ยว	3.30	0.99	ปานกลาง
รวม	3.27	1.05	ปานกลาง
4. การจัดการด้านกิจกรรม			
4.1 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมด้านการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม	3.41	0.88	มาก
4.2 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมด้านการจัดกิจกรรมทางธรรมชาติ	3.32	0.94	ปานกลาง
รวม	3.36	0.91	ปานกลาง
5. บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ			
1. ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการผลิตสินค้าและของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรม	3.53	0.89	มาก
2. ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการห้องสุขาป้ายบอกทาง	3.50	0.86	มาก
3. ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมจัดการให้ข้อมูลและความรู้ด้านโบราณสถานแก่นักท่องเที่ยว ณ ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยวของจังหวัดและเอกชน	3.54	0.89	มาก
4. ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	3.47	0.77	มาก
รวม	3.51	0.85	มาก

ตาราง 25 (ต่อ)

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
6. บทบาทของ ภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ย่านบางมด			
6.1 บทบาทในการพัฒนาของภาครัฐ			
1. บทบาทในการลงทุนด้านพัฒนาสาธารณูปโภค	3.70	0.82	มาก
2. บทบาทในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	3.58	0.90	มาก
3. บทบาทในการการตลาดด้านการท่องเที่ยว	3.58	0.87	มาก
รวม	3.62	0.88	มาก
6.2 บทบาทในการพัฒนาของภาคเอกชน			
1. บทบาทในการร่วมลงทุนสาธารณูปโภค	3.71	0.87	มาก
2. บทบาทในการร่วมพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว	3.66	0.83	มาก
3. บทบาทในการร่วมทำตลาดและสร้างมาตรฐานผลิตภัณฑ์และบริการ	3.80	0.78	มาก
รวม	3.72	0.82	มาก
6.3 บทบาทในการพัฒนาของภาคประชาชน			
1. บทบาทในการดูแลรักษาทรัพยากรและแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนท้องถิ่น	4.01	0.77	มาก
2. บทบาทในการร่วมลงทุนสาธารณูปโภค	3.95	0.69	มาก
3. บทบาทในการพัฒนาการตลาดด้านการท่องเที่ยว	4.15	0.94	มาก
รวม	4.03	0.8	มาก
รวมทุกปัจจัย	3.51	0.97	มาก

จากตาราง 25 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวในย่านบางมด ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ การจัดการด้านการคมนาคมและสาธารณูปโภค การจัดการด้านที่พักแรมและร้านอาหาร การจัดการแหล่งท่องเที่ยว การจัดการด้านกิจกรรม การบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และสุดท้ายคือ บทบาทของภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ย่านบางมด ว่ามีศักยภาพ มาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.51 หากพิจารณาในรายปัจจัยพบว่า ปัจจัยที่ 6 คือ บทบาทของภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน ในการพัฒนาการท่องเที่ยว

เชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ย่านบางมด เป็นปัจจัยตัวบ่งชี้สำคัญ ที่มีศักยภาพมากที่สุดคือ ปัจจัยที่ 6 เป็นตัวบ่งชี้ศักยภาพ บทบาทของ ภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ ย่านบางมด รองลงมาคือ ปัจจัยที่ 1 การจัดการด้านการคมนาคมและสาธารณูปโภค และปัจจัยที่ 5 การบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ซึ่งทั้ง 3 ปัจจัย มีศักยภาพอยู่ในระดับมาก อันดับที่ 1 คือจะมีส่วนร่วมจัดการให้ข้อมูลและความรู้ด้านโบราณสถานแก่นักท่องเที่ยว ณ ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยวของจังหวัดและเอกชน ที่กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ แสดงความคิดเห็นว่าเป็นปัจจัยที่มีศักยภาพน้อยที่สุดคือ ปัจจัยที่ 2 การจัดการด้านที่พักแรมและร้านอาหาร

จากปัจจัยตัวบ่งชี้ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวทั้ง 6 ปัจจัย เมื่อศึกษาลึกลงไปถึงความต้องการมีส่วนร่วมในการดำเนินการโครงการต่างๆ กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการที่ควรดำเนินการก่อนหรือหลังในแต่ละปัจจัยไว้ดังนี้ ปัจจัยที่ 1 การจัดการด้านการคมนาคมและสาธารณูปโภค ประกอบด้วย 2 โครงการ ได้แก่ 1. การมีส่วนร่วมดำเนินการปรับปรุงถนนและพัฒนาเส้นทางการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในพื้นที่ย่านบางมดให้เชื่อมโยงถึงกัน 2. มีส่วนร่วมในการเร่งพัฒนาปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ป้ายบอกทาง ในแหล่งท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างภาครัฐต้องการมีส่วนร่วมที่จะดำเนินการทั้งสองสิ่งไปพร้อมๆ กัน โดยมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.47 และ 3.46

ปัจจัยที่ 2 การจัดการด้านที่พักแรมและร้านอาหาร ประกอบด้วย 2 โครงการ ได้แก่ 1. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาที่พักแรม ให้มีความหลากหลาย เช่น มีเกสต์เฮาส์ อพาร์ทเมนท์ โรงแรมทุกระดับตั้งแต่ 2 - 5 ดาว 2. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานที่พักแรมและร้านอาหารในพื้นที่ย่านบางมดควรให้มีความสะอาดและความปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ ยินดีให้ความร่วมมือดำเนินการในโครงการที่ 1 ก่อน หากดำเนินการด้านที่พักที่มีความหลากหลายตั้งแต่ระดับ 2 - 5 ดาวได้แล้ว จึงดำเนินการในเรื่องความสะอาด ปลอดภัยของที่พักและร้านอาหารต่อเนื่องภายหลัง โดยมีคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 3.72 และ 3.08 ตามลำดับ

ปัจจัยที่ 3 การจัดการแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย 3 โครงการ ได้แก่ 1. ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการด้านการให้บริการที่มีคุณภาพแก่นักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ 2. ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 3. ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมพัฒนาด้านการให้ความรู้และการสื่อความหมายแก่นักท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ มีความเห็นว่าโครงการที่ 3 มีความสำคัญ จึงต้องการมีส่วนร่วมดำเนินการให้เกิดก่อนโครงการที่ 1 และ 2 โดยมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.30 , 3.26 และ 3.25 ตามลำดับ

ปัจจัยที่ 4 การจัดการด้านกิจกรรม ประกอบด้วย 2 โครงการ ได้แก่ 1. ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมด้านการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม 2. ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมด้านการจัดกิจกรรมทางธรรมชาติ กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ มีความเห็นว่าโครงการที่ 1 มีความสำคัญ จึงต้องการมีส่วนร่วมดำเนินการให้เกิดก่อนโครงการที่ 2 โดยมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.41 และ 3.32 ตามลำดับ

ปัจจัยที่ 5 บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ประกอบด้วย 4 โครงการ ได้แก่ 1. ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการผลิตสินค้าและของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรม 2. ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการห้องสุขา ป้ายบอกทาง 3. ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมจัดการให้ข้อมูล และความรู้ด้านโบราณสถานแก่นักท่องเที่ยว ณ ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยวของจังหวัดและเอกชน 4. ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ มีความเห็นว่าโครงการที่ 3 และ 1 มีความสำคัญใกล้เคียงกัน จึงต้องการมีส่วนร่วมดำเนินการไปพร้อมๆ กัน ส่วนโครงการที่ 2 และ 4 ควรดำเนินการในภายหลัง โดยมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.54, 3.53, 3.50 และ 3.47 ตามลำดับ

ปัจจัยที่ 6 บทบาทของ ภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ย่านบางมด กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ แสดงความคิดเห็นว่า ประชาชน มีบทบาทมากที่สุดในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ย่านบางมด มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 4.03 รองลงมาเป็นภาคเอกชน และภาครัฐซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเช่นกัน มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.72

6.2 ความต้องการให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวยังพื้นที่ย่านบางมด ภายใน 1 ปี

ตาราง 26 แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นที่ต้องการให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวยังพื้นที่ย่านบางมด ภายใน 1 ปี ของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ

นักท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5,000,000 คน	15	15.00
5,000,001 – 10,000,000 คน	23	23.00
10,000,001 – 15,000,000 คน	37	37.00
มากกว่า 15,000,001 คน	25	25.00
รวม	100	100.00

จากตาราง 26 กลุ่มตัวอย่างภาครัฐส่วนใหญ่ ต้องการให้นักท่องเที่ยวเดินทาง มาท่องเที่ยวยังพื้นที่ย่านบางมดประมาณ 10,000,0001 – 15,000,000 คนต่อปี คิดเป็นร้อยละ 37.00 รองลงมา ต้องการให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวยังพื้นที่ย่านบางมด มากกว่า 15,000,001 คนต่อปี คิดเป็นร้อยละ 25.00 และต้องการให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวยังพื้นที่ย่านบางมด 5,000,001 – 10,000,000 คนต่อปี คิดเป็นร้อยละ 23.00 จากข้อมูล แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่าง ภาครัฐมีความคาดหวังต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะมาเที่ยวยังพื้นที่ย่านบางมดสูงมาก

6.3 ประเภทของธุรกิจการค้าด้านการท่องเที่ยวย่านบางมด

ตาราง 27 แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับประเภทของธุรกิจด้านการท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ

ประเภทธุรกิจท่องเที่ยว	จำนวนคำตอบ
1. ไกด์นำเที่ยวนักท่องเที่ยว	61
2. บริการให้นักท่องเที่ยวเช่ารถ	158
3. บริการเช่าเรือท่องเที่ยวและเรือข้ามฝาก	77
4. ร้านอาหารและร้านสะดวกซื้อ	67
5. ร้านขายสินค้าและของที่ระลึก	73
6. เปิดเกสต์เฮาส์	79
7. ร้านอาหารและร้านสะดวกซื้อ	71
8. ประกอบธุรกิจโรงแรม	95
9. อื่น ๆ	72
รวม	753

จากตาราง 27 แสดงประเภทธุรกิจท่องเที่ยว ได้กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ 1 คน เลือกธุรกิจที่ตนสนใจประกอบอาชีพได้มากกว่า 1 ประเภทนั้น ผลปรากฏว่า ธุรกิจท่องเที่ยวที่กลุ่มตัวอย่างภาครัฐสนใจที่จะประกอบอาชีพมากเป็นอันดับ 1 ได้แก่ บริการให้นักท่องเที่ยวเช่ารถมีจำนวน 158 คำตอบ ส่วนธุรกิจที่กลุ่มตัวอย่างภาครัฐสนใจมากเป็นอันดับ 2 คือธุรกิจโรงแรม มีจำนวน 95 คำตอบ และธุรกิจที่กลุ่มตัวอย่างภาครัฐสนใจที่จะประกอบอาชีพเป็นอันดับ 3 คือธุรกิจประเภทเปิดเกสต์เฮาส์ มีจำนวน 79 คำตอบ

ผลการศึกษาคิดเห็นภาคเอกชน เกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา
การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด

1. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาคิดเห็นภาคเอกชนเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว
อย่างยั่งยืนของย่านบางมด ในครั้งนี้ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม (Questionnaire)
จากกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน จำนวนทั้งสิ้น 100 ราย โดยนำเสนอในรูปของความถี่และร้อยละ
สามารถสรุปผลการศึกษาดังนี้

ตาราง 28 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง
ภาคเอกชน

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	62	62.00
หญิง	38	38.00
รวม	100	100
2. อายุ		
17 - 24 ปี	51	51.00
25 - 35 ปี	24	24.00
36 - 44 ปี	17	17.00
45 - 54 ปี	3	3.00
55 - 64 ปี	2	2.00
65 ปีขึ้นไป	3	3.00
รวม	100	100.00
3. สถานภาพ		
โสด	69	69.00
สมรส	27	27.00
หม้าย	1	1.00
หย่าร้าง	3	3.00
รวม	100	100.00

ตาราง 28 (ต่อ)

4. การศึกษา			
ประถมศึกษา		1	1.00
มัธยมศึกษาตอนต้น		3	3.00
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.		2	2.00
อนุปริญญา/ปวส.		4	4.00
ปริญญาตรี		67	67.00
ปริญญาโท		14	14.00
ปริญญาเอก		4	4.00
อื่น ๆ		5	5.00
รวม		100	100.00
5. อาชีพ			
เกษตรกร		0	0.00
รับจ้าง		4	4.00
ตัวแทนขายสินค้า		10	10.00
แม่บ้าน/พ่อบ้าน		0	0.00
นักเรียน/นักศึกษา		0	0.00
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว		72	72.00
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ		0	0.00
พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท		13	13.00
อื่น ๆ		1	1.00
รวม		100	100.00
6. รายได้			
ต่ำกว่า 5,000 บาท		11	11.00
5,001 – 10,000 บาท		29	29.00
10,001 – 15,000 บาท		10	10.00
15,001 – 20,000 บาท		12	12.00
20,001 -25,000 บาท		29	29.00
25,001 บาทขึ้นไป		9	9.00
รวม		100	100.00

จากตาราง 28 กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชนเป็นชาย ร้อยละ 62.00 เป็นหญิง ร้อยละ 38.00 มีช่วงอายุระหว่าง 17-24 ปี ร้อยละ 51.00 ช่วงอายุระหว่าง 25-35 ปี ร้อยละ 24.00 ช่วงอายุระหว่าง 36-44 ปี ร้อยละ 17.00 ช่วงอายุระหว่าง 45-54 ปี ร้อยละ 3.00 ช่วงอายุระหว่าง 55-64 ปี ร้อยละ 2.00 และอายุ 65 ปีขึ้นไป ร้อยละ 3.00 ซึ่งส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด ร้อยละ 69.00 รองลงมา มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 27.00 เป็นหม้าย ร้อยละ 1.00 และหย่าร้าง ร้อยละ 3.00

ในด้านการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 67.00 รองลงมา มีวุฒิปริญญาโท ร้อยละ 14.00 มีวุฒินุปริญญา/ปวส. และมีวุฒิปริญญาเอก ร้อยละ 4.00

ในด้านการประกอบอาชีพ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 72.00 รองลงมา เป็นพนักงาน/ลูกจ้างบริษัท ร้อยละ 13.00 และตัวแทนขายสินค้า ร้อยละ 10.00 มีรายได้จากการทำงานอยู่ระหว่าง 5,001-10,000 บาท และ 20,001 – 25,000 บาท ร้อยละ 29.00 มีรายได้ระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท ร้อยละ 12.00 และมีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 11.00

ในการศึกษาข้อมูลการแสดงความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของประชากรกลุ่มตัวอย่างได้กำหนดคะแนนเต็มของการแสดงความคิดเห็นเท่ากับ 5 โดยมีรายละเอียดดังนี้

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวในย่านบางมด

2.1 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 29 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าท่องเที่ยวของย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน

ทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. คลองบางมด คลองบางประกัว คลองราชบุรีบูรณะ	3.04	1.04	ปานกลาง
2. สวนส้ม สวนมะพร้าว สวนผลไม้ต่างๆ	3.39	0.96	ปานกลาง
3. ฟาร์มแพะ ฟาร์มนกกระจอกเทศ	3.40	1.04	ปานกลาง
4. ชมรมนกเขาชาวทุ่งครุ	3.42	0.97	มาก
5. ป่าชายเลน ทะเลบางขุนเทียน	3.64	0.94	มาก
6. สวนธนบุรีรมย์(เขตทุ่งครุ) สวนสมุนไพรมะพรัง(เขตราชบุรีบูรณะ)	3.70	1.06	มาก
รวม	3.43	1.02	มาก

จากตาราง 29 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในย่านบางมดไว้ว่า เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าท่องเที่ยวมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.43 เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า สวนธนบุรีรมย์ เป็นสถานที่ที่น่าท่องเที่ยวเป็นอันดับ 1 ส่วนอันดับ 2 ได้แก่ ป่าชายเลน ทะเลบางขุนเทียน และอันดับ 3 ได้แก่ ชมรมนกเขาชวาทุ่งครุ ซึ่งทั้ง 3 อันดับ มีระดับความน่าท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.70, 3.64 และ 3.42 ตามลำดับ ส่วนแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน ให้ความสนใจน้อยที่สุดคือ คลองบางมด คลองบางประกัว คลองราษฎร์บูรณะ มีระดับความน่าท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.04

2.2 ทรรศนะการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่น่าท่องเที่ยว ในย่านบางมด

ตาราง 30 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่น่าท่องเที่ยวของย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน

ทริพยากรท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตย่านบางมด	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. วัดทุ่งครุ วัดพุทธบูชา วัดโสภาสี่ วัดบางมด	3.44	0.89	มาก
2. วัดราชโอรส วัดไทร วัดบางขุนเทียนนอก	3.42	0.77	มาก
3. วัดกก วัดบางกระดี	3.44	0.92	มาก
4. วัดประเสริฐสุทธาวาส วัดบางปะกอก วัดแจ้งร้อน วัดสน	3.56	0.89	มาก
5. พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตราชราษฎร์บูรณะ พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตบางขุนเทียน ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมมอญบางกระดี	3.60	0.97	มาก
6. วิถีชีวิตของชาวมอญ วิถีชีวิตชาวสวนบางขุนเทียน วิถีชีวิตป่าชายเลน	3.57	0.84	มาก
7. มัสยิดอิตตักวา อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย มัสยิดนุรุลสุดา	3.37	0.92	ปานกลาง
รวม	3.49	0.89	มาก

จากตาราง 30 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับทรัพยากรท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตในย่านบางมดว่า เป็นทรัพยากรที่น่าท่องเที่ยวมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.49 โดยทรัพยากรที่น่าท่องเที่ยวมากเป็นอันดับ 1 ได้แก่ ทรัพยากรทางด้านพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตราษฎร์บูรณะ พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตบางขุนเทียน ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมมอญ บางกระบือ ส่วนอันดับ 2 ได้แก่ วิถีชีวิตของชาวมอญ วิถีชีวิตชาวสวนบางขุนเทียน วิถีชีวิตป่าชายเลน และทรัพยากรที่น่าท่องเที่ยวมากอันดับ 3 ได้แก่ วัดประเสริฐสุทธาวาส วัดบางปะกอก วัดแจรงวอน และวัดสน ซึ่งทั้ง 3 อันดับ มีระดับความน่าท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.60, 3.57 และ 3.56 ตามลำดับ

2.3 งานเทศกาลประเพณี ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 31 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับงานเทศกาลประเพณี ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน

เทศกาล ประเพณีที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. สงกรานต์ งานเทศกาลเทกระจาด งานประเพณีงานลอยกระทง	3.71	0.87	มาก
2. งานทุ่งครุเกษตรแฟร์	3.32	0.89	ปานกลาง
3. ประเพณีทางศาสนาอิสลาม	3.24	0.91	ปานกลาง
4. งานประจำปีวัดพุทธบูชา เวียนเทียน	3.53	0.96	มาก
รวม	3.45	0.92	มาก

จากตาราง 31 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน คิดว่า ประเพณีต่างๆ ในย่านบางมด สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวได้มาก คะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.45 เทศกาล ประเพณีที่กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชนคิดว่าสามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้มากเป็นอันดับ 1 คือ ประเพณีสงกรานต์ งานเทศกาลเทกระจาด งานประเพณี งานลอยกระทง มีระดับความน่าท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.71 ส่วนประเพณีที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากอันดับ 2 ได้แก่ งานประจำปีวัด

พุทธบูชา งานเวียนเทียน มีระดับความน่าท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.53 และประเพณีที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากอันดับ 3 ได้แก่ งานทุ่งครุเกษตรแฟร์ มีระดับความน่าท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.32

2.4 กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นำมาเที่ยวในย่านบางมด

ตารางที่ 32 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นำมาเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่าง ภาคเอกชน

กิจกรรมการบริการการท่องเที่ยว	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ศึกษาศิลปวัฒนธรรม ชมวัด	3.46	0.97	มาก
2. บันจายาน	3.45	1.03	มาก
3. กิจกรรมเดินเท้าศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน บางขุนเทียน	3.68	0.95	มาก
4. เที่ยวไปกินไป กินอาหารทะเลเขตบางขุนเทียน เปิดอรัยเขตราชบุรีบูรณะ อาหารอิสลามเขตทุ่งครุ ก๋วยเตี๋ยวปลาจอมทอง	3.78	0.89	มาก
5. ช้อปบั้ง เช่น ตามสวนสองข้างทางต่างๆ	3.65	0.94	มาก
6. ชมสวนบางมด กิจกรรมชมฟาร์มแพะ ฟาร์มนกกระจอกเทศ และชื่อของ	3.59	0.88	มาก
7. สัมผัสวิถีชีวิตชาวมอญ(บางกระดี) ชาวพุทธ(ชาวบางมด) ชาวมุสลิม(ทุ่งครุ)	3.40	1.02	ปานกลาง
รวม	3.57	0.96	มาก

จากตาราง 32 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน คิดว่ากิจกรรมการท่องเที่ยวที่จัดขึ้น เพื่อดึงดูดความสนใจให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวในย่านบางมดนั้น ประสบผลสำเร็จมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.57 โดยกิจกรรมที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวในย่านบางมดได้มากเป็นอันดับ 1 ได้แก่ เที่ยวไปกินไป กินอาหารทะเลเขตบางขุนเทียน เปิดอรัยเขตราชบุรีบูรณะ อาหารอิสลามเขตทุ่งครุ ก๋วยเตี๋ยวปลาจอมทอง ส่วนอันดับ 2 ได้แก่ กิจกรรมเดินเท้าศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนบางขุนเทียน และอันดับ 3 ได้แก่ ช้อปบั้ง เช่น ตามสวน

สองข้างทางต่างๆ ซึ่งทั้ง 3 อันดับ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.78 , 3.68 และ 3.65 ตามลำดับ

2.5 การบริการที่มีความเหมาะสมทางการท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 33 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพรวมการให้บริการที่มีความเหมาะสมทางการท่องเที่ยวในย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน

การบริการการท่องเที่ยวย่านบางมด	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ร้านอาหาร	3.67	0.79	มาก
2. รถโดยสารประจำทางและรถท้องถิ่น เรือหางยาว รถจักรยานเช่า	3.39	0.95	ปานกลาง
3. ระบบถนนและป้ายบอกทาง	3.43	1.11	มาก
4. ศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวและป้ายบอกทาง	3.27	0.99	ปานกลาง
5. ร้านขายของที่ระลึก	3.38	1.02	ปานกลาง
6. ร้านสะดวกซื้อ ห้างสรรพสินค้า	3.57	1.00	มาก
7. ปั๊มน้ำมัน	3.57	1.06	มาก
8. ธนาคารและตู้ ATM	3.54	1.07	มาก
9. โรงพยาบาล คลินิก ศูนย์บริการสาธารณสุข	3.56	1.02	มาก
รวม	3.49	1.01	มาก

จากตาราง 33 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน คิดว่าการบริการที่จัดขึ้น เพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวในย่านบางมดนั้น มีความเหมาะสมมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.49 การบริการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด สมควรมีไว้บริการแก่นักท่องเที่ยวในย่านบางมด ได้แก่ ร้านอาหาร ส่วนการบริการที่ควรมีมากรองลงมา คือ ร้านสะดวกซื้อ ห้างสรรพสินค้า รวมถึงปั๊มน้ำมัน และการบริการที่ควรมีมากอันดับ 3 คือ โรงพยาบาล คลินิก ศูนย์บริการสาธารณสุข ซึ่งทั้ง 3 อันดับ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.67, 3.57 และ 3.56 ตามลำดับ

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมด

3.1 จุดแข็ง/ข้อดี เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตารางที่ 34 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดแข็ง หรือข้อดี เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน

จุดแข็ง/ข้อดี เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมด	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. มีวัดเก่าแก่ที่มีศิลปะและเอกลักษณ์โดดเด่น วัดหลวงพ่อบุญรอด วัดบางประกอก	3.49	0.90	มาก
2. มีคลองบางมดและสวนผลไม้ เช่น สวนส้ม สวนมะพร้าว มีพื้นที่สีเขียวและความเป็นธรรมชาติซึ่งเป็นปอดของธนบุรี	3.43	1.00	มาก
3. มีชุมชน ชนบท ชานเมืองที่ยังมีวิถีชีวิตของชุมชนชาวสวนริมน้ำ	3.41	0.92	มาก
4. มีระบบคมนาคมทั้งทางน้ำและทางบก เพื่อเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวอยู่ที่ชานเมืองกรุงเทพ	3.40	0.98	ปานกลาง
5. มีระบบโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคครอบคลุมพื้นที่ย่านบางมด	3.25	0.90	ปานกลาง
รวม	3.40	0.94	ปานกลาง

จากตาราง 34 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน คิดว่า สิ่งต่างๆ เช่นสถานที่ท่องเที่ยว วิถีชีวิต ระบบคมนาคม โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคที่ครอบคลุมพื้นที่ย่านบางมด มีระดับความคิดเห็นของจุดแข็ง/ข้อดี อยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.40 เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า การมีวัดเก่าแก่ที่มีศิลปะและเอกลักษณ์โดดเด่น วัดหลวงพ่อบุญรอด วัดบางประกอก ถือว่าเป็นจุดแข็ง/ข้อดีมากที่สุด รองลงมาคือ มีคลองบางมดและสวนผลไม้ เช่น สวนส้ม สวนมะพร้าว มีพื้นที่สีเขียวและความเป็นธรรมชาติซึ่งเป็นปอดของธนบุรี และมีชุมชน ชนบท ชานเมืองที่ยังมีวิถีชีวิตของชุมชนชาวสวนริมน้ำ ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมานั้น มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.49, 3.43 และ 3.41ตามลำดับ ส่วนมีระบบคมนาคมทั้งทางน้ำและทางบก เพื่อเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

ที่ชานเมือง กรุงเทพฯ และมีระบบโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคครอบคลุมพื้นที่ย่านบางมด กลุ่มตัวอย่างคิดว่าเป็นจุดแข็ง/ข้อดีอยู่ในระดับปานกลาง

3.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดอ่อนหรือข้อด้อยของการท่องเที่ยวใน ย่านบางมด

ตาราง 35 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ จุดอ่อนหรือข้อด้อยการท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน

จุดอ่อน / ข้อด้อยของการท่องเที่ยวในย่านบางมด	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ขาดการวางแผนยุทธศาสตร์แบบบูรณาการอย่างยั่งยืน	3.45	0.94	มาก
2. การมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของชุมชนและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐวิสาหกิจ และเอกชน ยังมีน้อย	3.47	0.93	มาก
3. ขาดการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์แหล่ง ท่องเที่ยว	3.27	0.93	ปานกลาง
4. ปัญหาด้านการจราจรในเขตทุ่งครุและ เขตราชพฤกษ์บูรณะ	3.47	0.92	มาก
5. การบริการการท่องเที่ยวยังขาดมาตรฐาน	3.46	0.97	มาก
6. ขาดแผนการตลาดด้านการท่องเที่ยว	3.56	0.87	มาก
7. กิจกรรมทางการท่องเที่ยวขาดความหลากหลาย	3.50	0.92	มาก
รวม	3.45	0.92	มาก

จากตาราง 35 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน คิดว่าสิ่งต่างๆ ใน 7 รายการข้างต้น เป็นจุดอ่อน/ข้อด้อยของการท่องเที่ยวในย่านบางมดมาก ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.45 สิ่งที่ถูกจัดว่าเป็นจุดอ่อน/ข้อด้อยของการท่องเที่ยวในย่านบางมดมากที่สุดคือ ขาดแผนการ ตลาดด้านการท่องเที่ยว รองลงมาคือ กิจกรรมทางการท่องเที่ยวขาดความหลากหลาย และ การมี ส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐวิสาหกิจ และเอกชน ยังมีน้อย รวมถึงปัญหาด้านการจราจรในเขตทุ่งครุและเขตราชพฤกษ์บูรณะ ซึ่งมีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.56, 3.50 และ 3.47 ตามลำดับ ส่วนสิ่งที่ถือเป็นจุดอ่อน/ข้อด้อยของการท่องเที่ยวในย่านบางมดน้อยที่สุด ได้แก่ ขาดการจัดการ ด้านสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว

3.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโอกาสในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 36 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับโอกาสในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน

โอกาสในการพัฒนาการท่องเที่ยวย่านบางมด	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. มีโอกาสพัฒนาขึ้นเป็นแหล่งท่องเที่ยวชานเมืองสำหรับประชากรกรุงเทพมหานคร	3.46	0.80	มาก
2. มีโอกาสในการฟื้นฟูให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยได้รับการสนับสนุนจากกรุงเทพมหานคร	3.55	0.89	มาก
3. มีโอกาสพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวแม่แบบของการท่องเที่ยวคลองในชานเมือง	3.48	0.88	มาก
4. มีโอกาสฟื้นฟูเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร สวนผลไม้ สัมบางมด	3.47	0.94	มาก
5. มีโอกาสพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลป่าชายเลน ที่บางขุนเทียน	3.55	0.98	มาก
รวม	3.50	0.90	มาก

จากตาราง 36 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน คิดว่าการท่องเที่ยวในย่านบางมดมีโอกาพัฒนาเพื่อให้ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวได้มาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.50 เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า สิ่งทีกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน คิดว่ามีโอกาสพัฒนาได้มากที่สุดคือ การพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลป่าชายเลนที่บางขุนเทียน รวมถึงมีโอกาสฟื้นฟูเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยได้รับการสนับสนุนจากกรุงเทพมหานคร รองลงมา มีโอกาสพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวแม่แบบของการท่องเที่ยวคลองในชานเมือง และมีโอกาสฟื้นฟูเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร สวนผลไม้ สัมบางมด มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.55, 3.48 และ 3.47 ตามลำดับ

3.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว ในย่านบางมด

ตาราง 37 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
อุปสรรคต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่าง
ภาคเอกชน

อุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวย่านบางมด	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. มีคู่แข่งด้านการท่องเที่ยว เช่น อำเภอพระประแดง	3.41	0.87	มาก
2. ขาดความร่วมมือทางภาคเอกชน	3.46	0.86	มาก
3. ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณจากภาครัฐและกทม.	3.55	0.97	มาก
4. ขาดการสนับสนุนด้านวิชาการเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว	3.51	0.94	มาก
รวม	3.48	0.91	มาก

จากตาราง 37 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน คิดว่าการพัฒนาการท่องเที่ยวใน
ย่านบางมดให้ดีขึ้นกว่าเดิมนั้น มีอุปสรรคมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.48
สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมดมากที่สุดคือ ขาดการสนับสนุนด้าน
งบประมาณจากภาครัฐและกรุงเทพมหานคร รองลงมา ขาดการสนับสนุนด้านวิชาการเพื่อ
พัฒนาการท่องเที่ยว และขาดความร่วมมือทางภาคเอกชน มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น
เท่ากับ 3.55, 3.51 และ 3.46 ตามลำดับ

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ในการพัฒนา การท่องเที่ยวในย่านบางมด

4.1 วิสัยทัศน์เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด

**ตาราง 38 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
วิสัยทัศน์ (ความใฝ่ฝันในการพัฒนาการท่องเที่ยวในอีกห้า/สิบปีข้างหน้า)
เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน**

วิสัยทัศน์	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ย่านบางมดจะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชานเมือง ด้านธรรมชาติ การเกษตรด้านสวนผลไม้ วิถีชีวิตริมคลอง ที่มีมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมระดับสากล	3.65	0.78	มาก
2. ย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่ออนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม โบราณสถาน ประเพณี วิถีชีวิตชาวสวนริมคลอง และเพื่อพัฒนาจิตใจ ปลูก จิตสำนึกด้านการอนุรักษ์	3.52	0.77	มาก
3. ย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนา เศรษฐกิจท้องถิ่นแบบพอเพียงอย่างยั่งยืน	3.46	0.82	มาก
4. ย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาชุมชน แบบบูรณาการ	3.49	0.90	มาก
รวม	3.53	0.82	มาก

จากตาราง 38 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์
เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด (ใน 5 ปี หรือ 10 ปีข้างหน้า) ว่าสามารถ
เป็นไปตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ได้มาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.53 โดย
กลุ่มตัวอย่างคิดว่าสิ่งที่สามารถดำเนินการไปสู่วิสัยทัศน์ได้เป็นอันดับแรกคือย่านบางมดจะพัฒนา
เป็นแหล่งท่องเที่ยวชานเมือง ด้านธรรมชาติ การเกษตรด้านสวนผลไม้ วิถีชีวิตริมคลอง ที่มี
มาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมระดับสากล อันดับสองคือ ย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยวเชิง
วัฒนธรรม เพื่ออนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม โบราณสถาน ประเพณีวิถีชีวิตชาวสวนริมคลอง และเพื่อ
พัฒนาจิตใจ ปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ และอันดับสามคือ ย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยว
เพื่อพัฒนาชุมชนแบบบูรณาการ มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.65, 3.52 และ
3.49 ตามลำดับ

4.2 ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ตาราง 39 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ยุทธศาสตร์ (การแสวงหาแนวทางในการทำให้วิสัยทัศน์หรือความปรารถนา ของย่านบางมด) เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ในย่านบางมด ของกลุ่ม ตัวอย่างภาคเอกชน

ยุทธศาสตร์	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ยุทธศาสตร์การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	3.48	0.89	มาก
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจย่านบางมด	3.41	0.85	มาก
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนแบบบูรณาการ	3.29	0.98	ปานกลาง
4. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ปลูกจิตสำนึกและพัฒนาจิตใจแนวทางเศรษฐกิจแบบพอเพียง	3.38	1.00	ปานกลาง
รวม	3.39	0.93	ปานกลาง

จากตาราง 39 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ 4 ยุทธศาสตร์ว่าสามารถนำมาพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ในย่านบางมดได้ปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.39 ยุทธศาสตร์ที่กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชนคิดว่าเมื่อดำเนินการแล้ว จะสามารถพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเป็นอันดับแรก คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ส่วน ยุทธศาสตร์ที่ควรดำเนินการเป็นอันดับสองคือ ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจย่านบางมด และยุทธศาสตร์อันดับ 3 คือยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ปลูกจิตสำนึกและพัฒนาจิตใจแนวทางเศรษฐกิจแบบพอเพียง คะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.48 , 3.41 และ 3.38 ตามลำดับ ส่วน ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนแบบบูรณาการ กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชนคิดว่าควรดำเนินการเป็นอันดับสุดท้าย

4.3 ความเหมาะสมของโครงการในการวางกลยุทธ์ ในแต่ละยุทธศาสตร์ เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด

ตาราง 40 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความ
เหมาะสมของโครงการในการวางยุทธศาสตร์ที่ 1 แผนพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม
เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ของกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน

กลยุทธ์	$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น
ยุทธศาสตร์ที่ 1 แผนพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน			
กลยุทธ์ที่ 1.1 การจัดการพื้นที่และสิ่งแวดล้อม	3.50	0.93	มาก
โครงการที่ 1 โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์คลองบางมด	3.47	0.85	มาก
โครงการที่ 2 โครงการสร้างทางและทางจักรยาน คลองบางมด	3.60	0.82	มาก
โครงการที่ 3 โครงการปรับปรุงท่าเรือและศาลาท่าน้ำ	3.51	0.97	มาก
โครงการที่ 4 โครงการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเลบางขุนเทียน	3.41	1.06	มาก
โครงการที่ 5 โครงการบำบัดน้ำเสียบางขุนเทียน	3.53	0.97	มาก
โครงการที่ 6 โครงการพัฒนาสวนป่าชายทะเลบางขุนเทียน	3.66	0.96	มาก
โครงการที่ 7 โครงการปรับปรุงป้ายบอกทิศทางและป้ายแหล่ง ท่องเที่ยว	3.58	0.88	มาก
โครงการที่ 8 โครงการจัดการขยะเชิงอนุรักษ์	3.46	0.85	มาก
รวมโครงการ	3.55	0.90	มาก
กลยุทธ์ที่ 1.2 การจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรม การท่องเที่ยว	3.55	0.81	มาก
โครงการที่ 1 โครงการสร้างเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน	3.63	0.82	มาก
โครงการที่ 2 โครงการสร้างศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยวบางขุนเทียน	3.58	0.88	มาก
โครงการที่ 3 โครงการท่องเที่ยวปลูกป่าชายเลน	3.54	0.82	มาก
โครงการที่ 4 โครงการท่องเที่ยวสวนส้มบางมด	3.62	0.89	มาก
โครงการที่ 5 โครงการสร้างพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านบางขุนเทียน	3.46	0.95	มาก
โครงการที่ 6 โครงการท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตชุมชนริมคลองบางมด	3.44	0.82	มาก
โครงการที่ 7 โครงการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสากล	3.55	0.94	มาก
รวมโครงการ	3.55	0.87	มาก
ภาพรวมกลยุทธ์	3.55	0.88	มาก

จากตาราง 40 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของยุทธศาสตร์ที่ 1 คือ แผนพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ว่า มีความเหมาะสมมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.53 หากเปรียบเทียบความเหมาะสมของกลยุทธ์ซึ่งประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ พบว่า กลยุทธ์ที่ 1.2 คือการจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว มีความเหมาะสมมากกว่า กลยุทธ์ที่ 1.1 การจัดการพื้นที่และสิ่งแวดล้อม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.55 และ 3.50 ตามลำดับ

จากการศึกษาข้อมูล นอกจากทำให้ทราบถึงกลยุทธ์ที่มีความเหมาะสมกับยุทธศาสตร์แล้ว ยังทำให้ทราบถึงโครงการที่มีความเหมาะสมในแต่ละกลยุทธ์ 3 อันดับแรก ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1.1 การจัดการพื้นที่และสิ่งแวดล้อม โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุดคือโครงการที่ 6 โครงการพัฒนาสวนป่าชายทะเลบางขุนเทียน รองลงมาคือโครงการที่ 2 โครงการสร้างทางและทางจักรยานคลองบางมด และ โครงการที่ 7 โครงการปรับปรุงป้ายบอกทิศทางและป้ายแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งทั้ง 3 โครงการที่กล่าวมา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.66, 3.60 และ 3.58 ตามลำดับ

กลยุทธ์ที่ 1.2 การจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุดคือ โครงการที่ 1 โครงการสร้างเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน รองลงมาคือโครงการที่ 4 โครงการท่องเที่ยวสวนส้มบางมด และโครงการที่ 2 โครงการสร้างศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยวบางขุนเทียน ซึ่งทั้ง 3 โครงการที่กล่าวมา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.63, 3.62 และ 3.58 ตามลำดับ

ตาราง 41 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของโครงการในการวางยุทธศาสตร์ที่ 2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน

กลยุทธ์	$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น
ยุทธศาสตร์ที่ 2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด			
กลยุทธ์ที่ 2.1 การจัดการด้านการตลาด	3.62	0.80	มาก
โครงการที่ 1 การวางแผนยุทธศาสตร์ด้านการตลาดแบบบูรณาการของการท่องเที่ยวย่านบางมด	3.50	0.88	มาก

ตาราง 41 (ต่อ)

กลยุทธ์	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
โครงการที่ 2 การสร้างภาพลักษณ์และ Brand ให้เป็นพิพิธภัณฑ์ที่มีชีวิต (Urban Living Museum)	3.36	0.95	ปานกลาง
โครงการที่ 3 การศึกษากลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายและสร้างกลยุทธ์ในการแข่งขันสำหรับการท่องเที่ยวอย่างบางมด	3.36	0.95	ปานกลาง
โครงการที่ 4 การจัดประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการขายการท่องเที่ยวอย่างบางมดในภาพรวมต่อกลุ่มตลาดเป้าหมาย	3.38	0.92	ปานกลาง
โครงการที่ 5 การสร้างสารคดีของการท่องเที่ยววิถีคลองบางมด	3.51	0.90	มาก
โครงการที่ 7 การสร้างคู่มือนักท่องเที่ยวอย่างบางมด	3.52	0.93	มาก
รวมโครงการ	3.45	0.92	มาก
กลยุทธ์ที่ 2.2 การพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวอย่างบางมด	3.61	0.89	มาก
โครงการที่ 1 การสร้างมาตรฐานด้านการคมนาคมและการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวอย่างบางมด	3.68	0.96	มาก
โครงการที่ 2 การสร้างมาตรฐานด้านที่พักโรงแรม	3.38	1.09	ปานกลาง
โครงการที่ 3 การสร้างมาตรฐานด้านการสื่อสารความหมายของท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม วิถีชีวิตคลองบางมด	3.57	0.89	มาก
โครงการที่ 4 การสร้างมาตรฐานร้านอาหารชายทะเลอย่างบางขุนเทียน	3.56	0.88	มาก
โครงการที่ 5 การสร้างมาตรฐานด้านสุขาภิบาล เช่น ห้องสุขา	3.61	0.92	มาก
โครงการที่ 6 การสร้าง Package ท่องเที่ยวเชิงเกษตร	3.45	0.96	มาก
โครงการที่ 7 การสร้างเส้นทางท่องเที่ยว เช่น เส้นทางท่องเที่ยวริมน้ำ เส้นทางช้อปปิ้ง เส้นทาง การเดินทาง เส้นทางจักรยาน	3.38	0.96	ปานกลาง
โครงการที่ 8 โครงการสร้างเส้นทางพายเรือแคนู เขตบางขุนเทียน	3.44	0.96	มาก
รวมโครงการ	3.51	0.96	มาก
กลยุทธ์ที่ 2.3 การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างบางมด	3.61	0.81	มาก
โครงการที่ 1 การตั้งศูนย์รวมการบริหารจัดการท่องเที่ยวอย่างบางมด	3.45	0.99	มาก

ตาราง 41 (ต่อ)

กลยุทธ์	$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น
โครงการที่ 2 การวางแผนยุทธศาสตร์ด้านการตลาดแบบบูรณาการของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน บางมด	3.44	0.89	มาก
โครงการที่ 3 การร่วมบริหารการจัดการท่องเที่ยวโดยการประสานงานระหว่างภาครัฐ เอกชน ละชุมชน	3.58	0.91	มาก
โครงการที่ 4 การสร้างระบบมาตรฐานและ Website ด้านการท่องเที่ยว	3.51	1.01	มาก
โครงการที่ 5 การสร้างระบบบริหารการจัดการนักท่องเที่ยว แนะนำเส้นทางและกิจกรรมแก่นักท่องเที่ยว	3.49	0.86	มาก
โครงการที่ 6 การแสวงหาแหล่งเงินทุนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว	3.43	0.88	มาก
รวมโครงการ	3.48	0.92	มาก
ภาพรวมกลยุทธ์	3.48	0.93	มาก

จากตาราง 41 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของยุทธศาสตร์ที่ 2 คือ แผนพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนอย่างยั่งยืนบางมด ว่า มีความเหมาะสมมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.62 หากเปรียบเทียบความเหมาะสมของกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์ที่ 2 ซึ่งประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ พบว่า กลยุทธ์ที่ 2.1 คือ การจัดการด้านการตลาด ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.62 มีความเหมาะสมในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างยั่งยืน ตามกรอบเวลาที่กำหนดไว้ มากกว่ากลยุทธ์ที่ 2.2 คือ การพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบางมด และกลยุทธ์ที่ 2.3 คือ การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบางมด ซึ่งกลยุทธ์ทั้ง 2 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.61

จากการศึกษาข้อมูล นอกจากทำให้ทราบถึงกลยุทธ์ที่มีความเหมาะสมกับยุทธศาสตร์แล้ว ยังทำให้ทราบถึงโครงการที่มีความเหมาะสมในแต่ละกลยุทธ์ 3 อันดับแรก ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 2.1 การจัดการด้านการตลาด โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุดได้แก่โครงการที่ 7 การสร้างคู่มือนักท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบางมด รองลงมาคือโครงการที่ 5 การสร้างสารคดี

การท่องเที่ยวเชิงชีวิตคลองบางมด ส่วนโครงการที่มีความเหมาะสมมากเป็นอันดับ 3 มี 2 โครงการ ได้แก่ โครงการที่ 1 การวางแผนยุทธศาสตร์ด้านการตลาดแบบบูรณาการของการท่องเที่ยวย่านบางมด และโครงการที่ 6 การจัดเชิญนักท่องเที่ยวชิมพีวี มาในรูปแบบ FAM TRIP เพื่อประชาสัมพันธ์ ซึ่งทั้ง 3 โครงการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.52, 3.51 และ 3.50 ตามลำดับ

กลยุทธ์ที่ 2.2 การพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวย่านบางมด โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ โครงการที่ 1 การสร้างมาตรฐานด้านการคมนาคมและการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวบางมด รองลงมาคือโครงการที่ 5 การสร้างมาตรฐานด้านสุขภาพ เช่น สุขภาพ และโครงการที่ 3 การสร้างมาตรฐานด้านการสื่อสาร ความหมายของท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม วิถีชีวิตคลองบางมด ซึ่งทั้ง 3 โครงการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.68, 3.61 และ 3.57 ตามลำดับ

กลยุทธ์ที่ 2.3 การบริหารจัดการการท่องเที่ยวย่านบางมด โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ โครงการที่ 3 การร่วมบริหารจัดการท่องเที่ยว โดยการประสานงานระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน รองลงมาคือ โครงการที่ 4 การสร้างระบบมาตรฐานและ Website ด้านการท่องเที่ยว และโครงการที่ 5 การสร้างระบบบริหารจัดการนักท่องเที่ยว แนะนำเส้นทางและกิจกรรมแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งทั้ง 3 โครงการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.58, 3.51 และ 3.49 ตามลำดับ

ตาราง 42 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของโครงการในการวางแผนยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนย่านบางมดแบบบูรณาการ ของกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน

กลยุทธ์	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนย่านบางมดแบบบูรณาการ			
กลยุทธ์ที่ 3.1 การสร้างความเข้มแข็งในชุมชน	3.41	0.83	มาก
โครงการที่ 1 โครงการวางแผนยุทธศาสตร์/ยั่งยืน คลองบางมด บางขุนเทียนชายทะเล	3.53	0.92	มาก
โครงการที่ 2 การอบรมทักษะด้านการจัดการท่องเที่ยวแบบ บูรณาการ	3.40	0.98	ปานกลาง

ตาราง 42 (ต่อ)

กลยุทธ์	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
โครงการที่ 3 การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดเกษตรชุมชน			
คลองบางมด วัดไทร	3.50	0.95	มาก
โครงการที่ 4 การสร้างกลุ่มผู้ประกอบการด้านการเดินเรือ	3.46	1.10	มาก
โครงการที่ 5 การสร้างกลุ่มโฮมสเตย์	3.40	0.90	ปานกลาง
โครงการที่ 6 การสร้างกลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตรเที่ยวสวนและ			
ปายายเลน	3.62	0.93	มาก
โครงการที่ 7 การสร้างกลุ่มภัตตาคาร และร้านขายของ	3.43	0.95	มาก
รวมโครงการ	3.48	0.96	มาก
กลยุทธ์ที่ 3.2 การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนท้องถิ่น			
ย่านบางมด	3.39	0.72	มาก
โครงการที่ 1 การพัฒนาการท่องเที่ยวสวนส้มบางมด คลองรางโพธิ์	3.54	0.90	มาก
โครงการที่ 2 การพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนนกเขาชวัน ทุ่งครุ	3.32	0.96	ปานกลาง
โครงการที่ 3 การพัฒนาการท่องเที่ยวฟาร์มแพะ	3.43	0.96	มาก
โครงการที่ 4 การพัฒนาการท่องเที่ยวฟาร์มนกกระจอกเทศ	3.53	1.02	มาก
โครงการที่ 5 การพัฒนาการท่องเที่ยวฟาร์มกล้วยไม้	3.53	1.08	มาก
โครงการที่ 6 การพัฒนาการท่องเที่ยวโรงงานประติมากรรมหล่อ			
ทองเหลือง	3.42	0.97	มาก
รวมโครงการ	3.46	0.98	มาก
ภาพรวมกลยุทธ์	3.47	0.97	มาก

จากตาราง 42 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของยุทธศาสตร์ที่ 3 คือ การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนย่านบางมดแบบบูรณาการ ว่า มีความเหมาะสมมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.47 หากเปรียบเทียบความเหมาะสมของกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์ที่ 3 ซึ่งประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ พบว่า กลยุทธ์ที่ 3.1 คือ การสร้างความเข้มแข็งในชุมชน ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.41 มีความเหมาะสมในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างยั่งยืน ตามกรอบเวลาที่กำหนดไว้ได้

มากกว่ากลยุทธ์ที่ 2 คือ การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนท้องถิ่นย่านบางมด ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.39

จากการศึกษาข้อมูล นอกจากทำให้ทราบถึงกลยุทธ์ที่มีความเหมาะสมกับยุทธศาสตร์แล้ว ยังทำให้ทราบถึงโครงการที่มีความเหมาะสมในแต่ละกลยุทธ์ 3 อันดับแรก ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 3.1 การสร้างความเข้มแข็งในชุมชน โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่โครงการที่ 6 การสร้างกลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตรเที่ยวสวนและป่าชายเลน รองลงมาคือโครงการที่ 1 โครงการวางแผนยุทธศาสตร์/ยั่งยืน คลองบางมด บางขุนเทียนชายทะเล และโครงการที่ 3 การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดเกษตรชุมชนคลองบางมด วัดไทร ซึ่งทั้ง 3 โครงการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.62, 3.53 และ 3.50 ตามลำดับ

กลยุทธ์ที่ 3.2 การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนท้องถิ่นย่านบางมด โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ โครงการที่ 1 การพัฒนาการท่องเที่ยวสวนส้มบางมด คลองรางโพธิ์ โครงการที่มีความเหมาะสมมากเป็นอันดับสอง มี 2 โครงการคือโครงการที่ 4 การพัฒนาการท่องเที่ยวฟาร์มนกกระจอกเทศ และโครงการที่ 5 การพัฒนาการท่องเที่ยวฟาร์มกล้วยไม้ ซึ่งทั้ง 3 อันดับ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.54, 3.53

ตาราง 43 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของโครงการในการวางแผนยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ปลูกจิตสำนึก พัฒนาจิตใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ของกลุ่มตัวอย่างเอกชน

กลยุทธ์	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ปลูกจิตสำนึก พัฒนาจิตใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง			
กลยุทธ์ที่ 4.1 การปลูกจิตสำนึก	3.55	0.87	มาก
โครงการที่ 1 การอบรมเพื่อปลูกจิตสำนึก โครงการวางแผนชุมชนในการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรม	3.50	0.83	มาก
โครงการที่ 2 การศึกษาอัตตลักษณ์และประวัติศาสตร์ของชุมชนเพื่อสร้างความภาคภูมิใจ	3.44	0.87	มาก

ตาราง 43 (ต่อ)

กลยุทธ์	$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น
โครงการที่ 3 การตั้งศูนย์ศึกษาวิจัยระบบนิเวศป่าชายเลน			
บางขุนเทียน	3.66	1.02	มาก
โครงการที่ 4 การตั้งศูนย์ศึกษาวิจัยระบบคลองบางมด	3.36	0.98	ปานกลาง
โครงการที่ 5 การตั้งศูนย์ศึกษาวิจัยวิถีชีวิตชุมชนย่านบางมด	3.35	0.96	ปานกลาง
โครงการที่ 6 การตั้งศูนย์มุสลิมของชุมชนย่านบางมด	3.36	1.02	ปานกลาง
โครงการที่ 7 การตั้งศูนย์ศึกษาวัฒนธรรมมอญวัดบางกระเดี่	3.47	1.00	มาก
โครงการที่ 8 การอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมในวัดพุทธย่านบางมด	3.37	1.05	ปานกลาง
รวมโครงการ	3.44	0.97	มาก
กลยุทธ์ที่ 4.2 การพัฒนาจิตใจ	3.67	0.87	มาก
โครงการที่ 1 การอบรมด้านเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวทางพระราชดำริเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวย่านบางมด	3.50	1.03	มาก
โครงการที่ 2 การอบรมฝึกปฏิบัติและพัฒนาจิตใจ	3.48	0.94	มาก
โครงการที่ 3 การอบรมภาวะความเป็นผู้นำ	3.31	0.95	ปานกลาง
โครงการที่ 4 อบรมความรู้เรื่องศาสนา และวัฒนธรรมสำหรับเยาวชน	3.41	0.97	มาก
รวมโครงการ	3.43	0.95	มาก
ภาพรวมกลยุทธ์	3.43	0.	มาก

จากตาราง 43 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของยุทธศาสตร์ที่ 4 คือ **ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ปลูกจิตสำนึก พัฒนาจิตใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง** ว่า มีความเหมาะสมมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.61 หากเปรียบเทียบความเหมาะสมของกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์ที่ 4 ซึ่งประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ พบว่า กลยุทธ์ที่ 4.2 คือ **การพัฒนาจิตใจ** ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.67 มีความเหมาะสมในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างยั่งยืน ตามกรอบเวลาที่กำหนดไว้ได้ใกล้เคียงมากกว่ากลยุทธ์ที่ 4.1 คือ **การปลูกจิตสำนึก** ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.55

จากการศึกษาข้อมูล นอกจากทำให้ทราบถึงกลยุทธ์ที่มีความเหมาะสมกับยุทธศาสตร์แล้ว ยังทำให้ทราบถึงโครงการที่มีความเหมาะสมในแต่ละกลยุทธ์ 3 อันดับแรก ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 การปลูกจิตสำนึก โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ โครงการที่ 3 การตั้งศูนย์ศึกษาวิจัยระบบนิเวศป่าชายเลนบางขุนเทียน รองลงมาคือโครงการที่ 1 การอบรมเพื่อปลูกจิตสำนึก โครงการวางแผนชุมชนในการอนุรักษ์มรดก วัฒนธรรม และโครงการที่ 7 การตั้งศูนย์ศึกษาวัฒนธรรมมอญวัดบาง กระดี ซึ่งทั้ง 3 โครงการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.66, 3.50 และ 3.47 ตามลำดับ

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาจิตใจ โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ โครงการที่ 1 การอบรมด้านเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวทางพระราชดำริเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวบางมด รองลงมา ได้แก่ โครงการที่ 2 การอบรมฝึกปฏิบัติและพัฒนาจิตใจ และโครงการที่ 4 อบรมความรู้เรื่องศาสนา และวัฒนธรรมสำหรับเยาวชน ซึ่งทั้ง 3 โครงการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.50, 3.48 และ 3.41 ตามลำดับ

5. การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในย่านบางมด

5.1 ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 44 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวในย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ความมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและความดึงดูดใจ	3.77	0.72	มาก
2. ความอุดมสมบูรณ์ ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว	3.72	0.88	มาก
3. สภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว	3.75	1.02	มาก
4. สภาพทัศนียภาพและความสวยงามของทรัพยากรการท่องเที่ยว	3.46	0.99	มาก
5. สภาพพื้นที่มีความสัมพันธ์เหมาะสมกับกิจกรรม	3.42	0.96	มาก
6. ศักยภาพในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.52	0.85	มาก
7. ศักยภาพของพื้นที่ในการพัฒนาในอนาคต	3.52	0.92	มาก
8. ทรัพยากรที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และ วัฒนธรรม	3.60	0.90	มาก
รวม	3.60	0.91	มาก

จากตาราง 44 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวในย่านบางมดว่า มีศักยภาพมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.60 หากพิจารณาในรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยที่ 1 ความมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและความดึงดูดใจ มีศักยภาพมากที่สุด ปัจจัยที่มีศักยภาพรองลงมาคือ ปัจจัยที่ 3 สภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว ส่วนปัจจัยที่มีศักยภาพอันดับ 3 ได้แก่ ปัจจัยที่ 2 ความอุดมสมบูรณ์ ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งทั้ง 3 ปัจจัย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.77, 3.75 และ 3.72 ตามลำดับ

5.2 ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านการจัดการการท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 45 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านการจัดการการท่องเที่ยวของย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ความกลมกลืนและเหมาะสมของสิ่งอำนวยความสะดวกกับสภาพแวดล้อม	3.60	0.95	มาก
2. การจัดการขยะ	3.44	0.89	มาก
3. การจัดการคุณภาพเสียง	3.31	0.97	ปานกลาง
4. การจัดการคุณภาพน้ำ	3.31	1.16	ปานกลาง
5. การจัดแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว	3.33	0.97	ปานกลาง
6. การจัดการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	3.21	1.08	ปานกลาง
7. การคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของพื้นที่	3.27	0.91	ปานกลาง
8. มาตรการเฝ้าระวังและป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม	3.44	0.86	มาก
9. การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่วางไว้	3.61	0.89	มาก
10. คุณภาพในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว	3.53	0.87	มาก
รวม	3.41	0.97	มาก

จากตาราง 45 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านการจัดการท่องเที่ยวในย่านบางมดว่า มีศักยภาพมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.41 หากพิจารณาในรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยที่ 9 ด้านการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่วางไว้ มีศักยภาพมากที่สุด ปัจจัยที่มีศักยภาพรองลงมาคือ ปัจจัยที่ 1 ความกลมกลืนและเหมาะสมของสิ่งอำนวยความสะดวกกับสภาพแวดล้อม และปัจจัยที่มีศักยภาพอันดับ 3 ได้แก่ ปัจจัยที่ 10 คุณภาพในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งทั้ง 3 ปัจจัย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.61, 3.60 และ 3.53 ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชนคิดว่ามีศักยภาพด้านการจัดการท่องเที่ยวน้อยที่สุด ได้แก่ การจัดการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

5.3 ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านกิจกรรม และการเรียนรู้การท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 46 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านกิจกรรม และการเรียนรู้การท่องเที่ยวของย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ประโยชน์และความคุ้มค่าในการเรียนรู้	3.54	0.81	มาก
2. ความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	3.62	0.83	มาก
3. กิจกรรมมีความเหมาะสมหรือเอื้ออำนวยต่อกระบวนการสร้างจิตสำนึกแก่นักท่องเที่ยว	3.68	0.85	มาก
4. กิจกรรมเอื้ออำนวยหรือเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	3.74	0.89	มาก
5. สภาพพื้นที่มีความสัมพันธ์เหมาะสมกับกิจกรรม	3.70	0.88	มาก
รวม	3.66	0.85	มาก

จากตาราง 46 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านกิจกรรม และการเรียนรู้การท่องเที่ยวในย่านบางมดว่า มีศักยภาพมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.66 เมื่อพิจารณาในรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยที่มีศักยภาพมากที่สุดคือปัจจัยที่ 4 กิจกรรมเอื้ออำนวยหรือเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

รองลงมาคือ ปัจจัยที่ 5 สภาพพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์เหมาะสมกับกิจกรรม และปัจจัยที่ 3 กิจกรรมมีความเหมาะสมหรือเอื้ออำนวยต่อกระบวนการสร้างจิตสำนึกแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งทั้ง 3 ปัจจัย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.74, 3.70 และ 3.68 ตามลำดับ

5.4 ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 47 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวของย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ประโยชน์ต่อชุมชนด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม	3.85	0.80	มาก
2. ประโยชน์ต่อชุมชนด้านเศรษฐกิจและการกระจายรายได้	3.66	0.84	มาก
3. โอกาสในการสนับสนุนด้านการพัฒนาและการมีส่วนร่วมจากรัฐ	3.54	0.99	มาก
4. ชุมชนเข้มแข็ง มีศักยภาพ และมีส่วนร่วมในการพัฒนา	3.66	0.84	มาก
5. ความตระหนักต่อผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชน/องค์กร/นักท่องเที่ยว	3.74	0.95	มาก
รวม	3.69	0.89	มาก

จากตาราง 47 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมดว่า คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมดมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.69 เมื่อพิจารณาในรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยที่เป็นตัวบ่งชี้ศักยภาพมากที่สุดคือ ปัจจัยที่ 1 ด้านประโยชน์ต่อชุมชนด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพรองลงมาคือ ความตระหนักต่อผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชน/องค์กร/นักท่องเที่ยว ส่วนปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพอันดับ 3 มีจำนวน 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยที่ 2 ประโยชน์ต่อชุมชนด้านเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ และปัจจัยที่ 4 ชุมชนเข้มแข็ง มีศักยภาพ และมีส่วนร่วม

ร่วมในการพัฒนา ซึ่งปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพทั้ง 3 อันดับ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.85, 3.74 และ 3.66 ตามลำดับ

6. การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในย่านบางมด

6.1 ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 48 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวของย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างของภาคเอกชน

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. การจัดการด้านการคมนาคมและสาธารณูปโภค			
1.1 ในฐานะที่ท่านเป็นเจ้าของบ้าน ท่านคิดว่าควรที่จะมีส่วนร่วมในการปรับปรุงถนนและพัฒนาเส้นทางเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในพื้นที่ย่านบางมดในเชื่อมโยงถึงกัน	3.65	1.00	มาก
1.2 ท่านคิดว่าควรที่จะมีส่วนร่วมในการเร่งพัฒนาปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ป้ายบอกทาง ในแหล่งท่องเที่ยว	3.60	0.89	มาก
รวม	3.63	0.94	มาก
2. การจัดการด้านที่พักแรมและร้านอาหาร			
2.1 ท่านคิดว่าควรที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาที่พักแรม ให้มีความหลากหลาย เช่น มีเกสต์เฮาส์ อพาร์ทเมนท์ โรงแรมทุกระดับตั้งแต่ 2-5 ดาว	3.58	0.91	มาก
2.2 ท่านคิดว่าควรที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานที่พักแรมและร้านอาหารในพื้นที่ย่านบางมดควรให้มีความสะอาดและความปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น	3.42	0.98	ปานกลาง
รวม	3.50	0.95	มาก
3. การจัดการแหล่งท่องเที่ยว			
3.1 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการด้านการให้บริการที่มีคุณภาพแก่นักท่องเที่ยว	3.48	0.94	มาก
3.2 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	3.52	1.06	มาก

ตาราง 48 (ต่อ)

ปัจจัยปัจจัยศึกษภาพ	$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น
3.3 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมพัฒนาด้านการให้			
ความรู้และการสื่อความหมายแก่นักท่องเที่ยว	3.55	0.86	มาก
รวม	3.52	0.95	มาก
4. การจัดการด้านกิจกรรม			
4.1 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมด้านการจัดกิจกรรมทาง			
วัฒนธรรม	3.71	0.87	มาก
4.2 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมด้านการจัดกิจกรรมทาง			
ธรรมชาติ	3.61	0.85	มาก
รวม	3.67	0.86	มาก
5. บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ			
5.1 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการผลิตสินค้าและ			
ของที่ระลึก	3.79	0.82	มาก
5.2 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการ ห้องสุขา			
ป้ายบอกทาง	3.60	0.90	มาก
5.3 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมจัดการให้ข้อมูลและ			
ความรู้ด้านโบราณสถานแก่นักท่องเที่ยว ณ ศูนย์ข้อมูล			
ท่องเที่ยวของจังหวัดและเอกชน	3.65	0.95	มาก
5.4 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการให้บริการ			
ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	3.58	0.83	มาก
รวม	3.66	0.88	มาก
6. บทบาทของ ภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิง			
อนุรักษ์ในพื้นที่ย่านบางมด			
6.1 บทบาทในการพัฒนาของภาครัฐ			
1. บทบาทในการลงทุนด้านพัฒนาสาธารณูปโภค	3.81	0.76	มาก
2. บทบาทในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	3.65	0.94	มาก
3. บทบาทในการการตลาดด้านการท่องเที่ยว	3.57	1.02	มาก
รวม	3.68	0.91	มาก

ตาราง 48 (ต่อ)

6.2 บทบาทในการพัฒนาของภาคเอกชน			
1. บทบาทในการร่วมลงทุนสาธารณูปโภค	3.60	0.95	มาก
2. บทบาทในการร่วมพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว	3.65	0.89	มาก
3. บทบาทในการร่วมทำตลาดและสร้างมาตรฐานผลิตภัณฑ์และบริการ	3.69	0.86	มาก
รวม	3.65	0.90	มาก
6.3 บทบาทในการพัฒนาของภาคประชาชน			
1. บทบาทในการดูแลรักษาทรัพยากรและแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนท้องถิ่น	3.72	0.96	มาก
2. บทบาทในการร่วมลงทุนสาธารณูปโภค	3.76	0.87	มาก
3. บทบาทในการพัฒนาการตลาดด้านการท่องเที่ยว	3.72	0.95	มาก
รวม	3.73	0.93	มาก
รวมทั้งหมด	3.69	0.91	มาก

จากตาราง 48 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวในย่านบางมด ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ การจัดการด้านการคมนาคมและสาธารณูปโภค การจัดการด้านที่พักแรมและร้านอาหาร การจัดการแหล่งท่องเที่ยวการจัดการด้านกิจกรรม การบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และสุดท้ายคือ บทบาทของภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ย่านบางมด ว่า มีศักยภาพ มาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.69 หากพิจารณาในรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยที่ 6 คือ บทบาทของภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ย่านบางมด เป็นปัจจัยตัวบ่งชี้สำคัญ ที่มีศักยภาพมากที่สุด ปัจจัยที่เป็นตัวบ่งชี้ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวในย่านบางมด รองลงมาคือ ปัจจัยที่ 4 การจัดการด้านกิจกรรม และปัจจัยที่ 5 บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ซึ่งทั้ง 3 ปัจจัย มีศักยภาพอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.69 , 3.67 และ 3.66 ตามลำดับ

จากปัจจัยตัวบ่งชี้ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวทั้ง 6 ปัจจัย เมื่อศึกษาถึงลงไปถึงความต้องการมีส่วนร่วมในการดำเนินการโครงการต่างๆ กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการที่ควรดำเนินการก่อนหรือหลังในแต่ละปัจจัยไว้ดังนี้

ปัจจัยที่ 1 การจัดการด้านการคมนาคมและสาธารณูปโภค ประกอบด้วย 2 โครงการ ได้แก่ 1. การมีส่วนร่วมดำเนินการปรับปรุงถนนและพัฒนาเส้นทางการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในพื้นที่ย่านบางมดให้เชื่อมโยงถึงกัน 2. การมีส่วนร่วมในการเร่งพัฒนาปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ป้ายบอกทาง ในแหล่งท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชนต้องการมีส่วนร่วมที่จะดำเนินการในโครงการที่ 1 ก่อนโครงการที่ 2 โดยมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.65 และ 3.60 ตามลำดับ

ปัจจัยที่ 2 การจัดการด้านที่พักแรมและร้านอาหาร ประกอบด้วย 2 โครงการ ได้แก่ 1. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาที่พักแรม ให้มีความหลากหลาย เช่น มีเกสต์เฮาส์ อพาร์ทเมนท์ โรงแรมทุกระดับตั้งแต่ 2 - 5 ดาว 2. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานที่พักแรมและร้านอาหารให้พื้นที่ย่านบางมดควรให้มีความสะอาดและความปลอดภัยเพิ่มมากขึ้นท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน ยินดีให้ความร่วมมือดำเนินการในโครงการที่ 1 ก่อน หากดำเนินการด้านที่พักให้มีความหลากหลายตั้งแต่ระดับ 2 - 5 ดาวได้แล้ว จึงดำเนินการในเรื่องความสะอาด ปลอดภัยของที่พักและร้านอาหารต่อเนื่องภายหลัง โดยมีคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 3.58 และ 3.42 ตามลำดับ

ปัจจัยที่ 3 การจัดการแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย 3 โครงการ ได้แก่ 1. ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการด้านการให้บริการที่มีคุณภาพแก่นักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ 2. ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 3. ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมพัฒนาด้านการให้ความรู้และการสื่อความหมายแก่นักท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชนมีความเห็นว่าโครงการที่ 3 มีความสำคัญ จึงต้องการมีส่วนร่วมดำเนินการให้เกิดก่อนโครงการที่ 1 และ 2 โดยมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.55 , 3.48 และ 3.52 ตามลำดับ

ปัจจัยที่ 4 การจัดการด้านกิจกรรม ประกอบด้วย 2 โครงการ ได้แก่ 1. ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมด้านการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม 2. ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมด้านการจัดกิจกรรมทางธรรมชาติ กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน มีความเห็นว่าโครงการที่ 1 มีความสำคัญ จึงต้องการมีส่วนร่วมดำเนินการให้เกิดก่อนโครงการที่ 2 โดยมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.71 และ 3.61 ตามลำดับ

ปัจจัยที่ 5 บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ประกอบด้วย 4 โครงการ ได้แก่ 1. ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการผลิตสินค้าและของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรม 2. ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการห้องสุขา ป้ายบอกทาง 3. ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมจัดการให้ข้อมูล และความรู้ด้านโบราณสถานแก่นักท่องเที่ยว ณ ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยวของ

จังหวัดและเอกชน 4. ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน มีความเห็นว่าโครงการที่ 1 มีความสำคัญ จึงต้องการมีส่วนร่วมดำเนินการในโครงการดังกล่าวก่อน ส่วนโครงการที่ 2 - 4 ต้องการให้ดำเนินการในภายหลัง โดยมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.79, 3.60, 3.65 และ 3.58 ตามลำดับ

ปัจจัยที่ 6 บทบาทของ ภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ย่านบางมด กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน แสดงความคิดเห็นว่า ภาคประชาชน มีบทบาทมากที่สุดในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ย่านบางมด มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.73 รองลงมาเป็นภาครัฐ และภาคเอกชน ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเช่นกัน มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.68 และ 3.65 ตามลำดับ

6.2 ความต้องการให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวยังพื้นที่ย่านบางมด ภายใน 1 ปี

ตาราง 49 แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นที่อยากให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวยังพื้นที่ย่านบางมด ภายใน 1 ปี ของกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน

นักท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5,000,000 คน	14	14.00
5,000,001 – 10,000,000 คน	17	17.00
10,000,001 – 15,000,000 คน	30	30.00
มากกว่า 15,000,001 คน	39	39.00
รวม	100	100

จากตาราง 49 กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชนส่วนใหญ่ ต้องการให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวยังพื้นที่ย่านบางมดมากกว่า 15,000,001 คนต่อปี คิดเป็น ร้อยละ 39.00 รองลงมา ต้องการให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวยังพื้นที่ย่านบางมดประมาณ 10,000,001 – 15,000,000 คนต่อปี คิดเป็นร้อยละ 30.00 และต้องการให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวยังพื้นที่ย่านบางมด 5,000,001 – 10,000,000 คนต่อปี คิดเป็นร้อยละ 17.00 จากข้อมูล แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชนมีความคาดหวังต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะมาเที่ยวยังพื้นที่ย่านบางมดสูงมาก

6.3 ประเภทของธุรกิจการค้าด้านการท่องเที่ยวย่านบางมด

ตาราง 50 แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับประเภทของธุรกิจการค้าด้านการท่องเที่ยวย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน

นักท่องเที่ยว	จำนวน
1. ไทด์นำเที่ยวนักท่องเที่ยว	71
2. บริการให้นักท่องเที่ยวเช่ารถ	176
3. บริการเช่าเรือท่องเที่ยวและเรือข้ามฝาก	82
4. ร้านอาหารและร้านสะดวกซื้อ	65
5. ร้านขายสินค้าและของที่ระลึก	73
6. เปิดเกสต์เฮาส์	76
7. ร้านอาหารและร้านสะดวกซื้อ	70
8. ประกอบธุรกิจโรงแรม	96
9. อื่น ๆ	80
รวม	789

จากตาราง 50 แสดงประเภทธุรกิจท่องเที่ยว ได้กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน 1 คน เลือกธุรกิจที่ตนสนใจประกอบอาชีพได้มากกว่า 1 ประเภทนั้น ผลปรากฏว่า ธุรกิจท่องเที่ยวที่กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชนสนใจที่จะประกอบอาชีพมากเป็นอันดับ 1 ได้แก่ ธุรกิจบริการให้นักท่องเที่ยวเช่ารถ มีจำนวน 176 คำตอบ ส่วนธุรกิจที่กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชนสนใจมากเป็นอันดับ 2 คือ ประกอบธุรกิจโรงแรม มีจำนวน 96 คำตอบ และธุรกิจที่กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชนสนใจที่จะประกอบอาชีพเป็นอันดับ 3 คือ ธุรกิจบริการเช่าเรือท่องเที่ยวและเรือข้ามฝาก มีจำนวน 82 คำตอบ

ผลการศึกษาความคิดเห็นภาคประชาชน เกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์ เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด

1. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นภาคประชาชนเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของย่านบางมด ในครั้งนี้ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม (Questionnaire) จากกลุ่มตัวอย่างภาคประชาชนจำนวนทั้งสิ้น 100 ราย โดยนำเสนอในรูปแบบของสถิติและร้อยละสามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ตาราง 51 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	53	53.00
หญิง	47	47.00
รวม	100	100.00
2. อายุ		
17 - 24 ปี	38	38.00
25 - 35 ปี	30	30.00
36 - 44 ปี	11	11.00
45 - 54 ปี	11	11.00
55 - 64 ปี	8	8.00
65 ปีขึ้นไป	2	2.00
รวม	100	100.00
3. สถานภาพ		
หม้าย	8	8.00
หย่าร้าง	5	5.00
รวม	100	100.00
4. การศึกษา		
ประถมศึกษา	2	2.00
มัธยมศึกษาตอนต้น	2	8.00
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	2	9.00
อนุปริญญา/ปวส.	11	11.00
ปริญญาตรี	53	53.00
ปริญญาโท	14	14.00
ปริญญาเอก	1	1.00
อื่น ๆ	2	2.00
รวม	100	100.00

ตาราง 51 (ต่อ)

5. อาชีพ			
เกษตรกร		2	2.00
รับจ้าง		6	6.00
ตัวแทนขายสินค้า		3	3.00
แม่บ้าน/พ่อบ้าน		11	11.00
นักเรียน/นักศึกษา		46	46.00
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว		13	13.00
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ		5	5.00
พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท		9	9.00
อื่น ๆ		5	5.00
	รวม	100	100.00
6. รายได้			
ต่ำกว่า 5,000 บาท		21	21.00
5,001 - 10,000 บาท		33	33.00
10,001 - 15,000 บาท		16	16.00
15,001 - 20,000 บาท		10	10.00
20,001 - 25,000 บาท		10	10.00
25,001 บาทขึ้นไป		10	10.00
	รวม	100	100.00

จากตาราง 51 กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชนเป็นชาย ร้อยละ 53.00 เป็นหญิง ร้อยละ 47.00 มีช่วงอายุระหว่าง 17-24 ปี ร้อยละ 38.00 ช่วงอายุระหว่าง 25-35 ปี ร้อยละ 30.00 ช่วงอายุระหว่าง 36-44 ปี ร้อยละ 11.00 ช่วงอายุระหว่าง 45-54 ปี ร้อยละ 11.00 ช่วงอายุระหว่าง 55-64 ปี ร้อยละ 8.00 และอายุ 65 ปีขึ้นไป ร้อยละ 2.00 ซึ่งส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด ร้อยละ 50.00 รองลงมา มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 37.00 เป็นหม้าย ร้อยละ 8.00 และหย่าร้าง ร้อยละ 5.00

ในด้านการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 53.00 รองลงมา มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท ร้อยละ 14.00 และมีวุฒินุปริญญา/ปวศ. ร้อยละ 11.00

ในด้านการประกอบอาชีพ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 46.00 รองลงมา ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 13.00 และเป็นแม่บ้าน/พ่อบ้าน ร้อยละ 11.00 มีรายได้จากการทำงาน อยู่ระหว่าง 5,001-10,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 33.00 มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน

ในการศึกษาข้อมูลการแสดงความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของประชากรกลุ่มตัวอย่างได้ กำหนดคะแนนเต็มของการแสดงความคิดเห็นเท่ากับ 5 โดยมีรายละเอียดดังนี้

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวในย่านบางมด

2.1 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่นำท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 52 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่นำท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน

ทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติย่านบางมด	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. คลองบางมด คลองบางปะแก้ว คลองราชบุรีบูรณะ	3.47	0.99	มาก
2. สวนส้ม สวนมะพร้าว สวนผลไม้ต่างๆ	3.69	0.92	มาก
3. ฟาร์มแพะ ฟาร์มนกกระจอกเทศ	3.52	1.10	มาก
4. ชมรมนกเขาชาวทุ่งครุ	3.60	0.98	มาก
5. ป่าชายเลน ทะเลบางขุนเทียน	3.85	0.96	มาก
6. สวนธนบุรีรมย์ สวนสมุนไพร	3.74	0.88	มาก
รวม	3.66	0.96	มาก

จากตาราง 52 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในย่านบางมดไว้ว่า เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่นำท่องเที่ยวมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.66 เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ป่าชายเลน ทะเลบางขุนเทียน เป็นสถานที่ที่นำท่องเที่ยวมากเป็นอันดับ 1 ส่วนอันดับ 2 ได้แก่ สวนธนบุรีรมย์ (เขตทุ่งครุ) สวนสมุนไพร (เขตราชบุรีบูรณะ) และอันดับ 3 ได้แก่ สวนส้ม สวนมะพร้าว สวนผลไม้ต่างๆ ส่วนแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน ให้ความสนใจท่องเที่ยวน้อยที่สุดคือ คลองบางมด คลองบางปะแก้ว คลองราชบุรีบูรณะ ซึ่งทั้ง 3 อันดับ มีระดับ

ความน่าท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.85, 3.74 และ 3.69 ตามลำดับ

2.2 ทรรศนการท่องเที่ยงทางศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่นำท่องเที่ยว ในย่านบางมด

ตาราง 53 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ แหล่งท่องเที่ยงทางวัฒนธรรมที่นำท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่าง ภาคประชาชน

ทรรศนการท่องเที่ยงทางศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิต ย่านบางมด	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. วัดทุ่งครุ วัดพุทธบูชา วัดหลวงพ่อบุญมา วัดบางมด	3.70	0.87	มาก
2. วัดราชโอรส วัดไทร วัดบางขุนเทียนนอก	3.63	0.82	มาก
3. วัดกก วัดบางกระดี	3.50	0.98	มาก
4. วัดประเพณีสุทรวาส วัดบางปะกอก วัดแจ้งวอน วัดสน	3.77	0.90	มาก
5. พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตราษฎร์บูรณะ พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น เขตบางขุนเทียน ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมมอญ บางกระดี	3.69	0.91	มาก
6. วิถีชีวิตของชาวมอญ วิถีชีวิตชาวสวนบางขุนเทียน วิถีชีวิตป่าชายเลน	3.76	0.90	มาก
7. มัสยิดอัสดีกวา อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย มัสยิดนูร์ลฮูดา	3.65	1.00	มาก
รวม	3.67	0.91	มาก

จากตาราง 53 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ทรัพยากรท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตในย่านบางมดว่า เป็นทรัพยากรที่น่าท่องเที่ยวมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.67 โดยทรัพยากรที่น่าท่องเที่ยวมากเป็น อันดับ 1 ได้แก่ วัดประเสริฐสุทธาวาส วัดบางปะกอก วัดแจ้งร้อน ส่วนทรัพยากรที่น่าท่องเที่ยวมาก อันดับ 2 ได้แก่ วิถีชีวิตของชาวมอญ วิถีชีวิตชาวสวนบางขุนเทียน วิถีชีวิตป่าชายเลน และ ทรัพยากรที่น่าท่องเที่ยวมากอันดับ 3 ได้แก่ วัดทุ่งครุ วัดพุทธบูชา วัดหลวงพ่อบุญรอด วัดบางมด ซึ่งทั้ง 3 อันดับ มีระดับความคิดเห็นของความสำเร็จอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.77, 3.76 และ 3.70 ตามลำดับ

2.3 งานเทศกาลประเพณี ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 54 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับงาน เทศกาล ประเพณี ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่ม ตัวอย่างภาคประชาชน

เทศกาลประเพณีของย่านบางมด	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. สงกรานต์ งานเทศกาลเทกระจาด งานประเพณี งานลอยกระทง	3.79	0.88	มาก
2. งานทุ่งครุเกษตรแฟร์	3.57	0.99	มาก
3. ประเพณีทางศาสนาอิสลาม	3.49	1.05	มาก
4. งานประจำปีวัดพุทธบูชา เวียนเทียน	3.63	0.95	มาก
รวม	3.62	0.97	มาก

จากตาราง 54 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน คิดว่า ประเพณีต่างๆ ในย่าน บางมด สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวได้มาก คะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.62 เทศกาล ประเพณีที่กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน คิดว่าสามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้มากเป็นอันดับ 1 คือ ประเพณีสงกรานต์ งานเทศกาลเทกระจาด งานประเพณี งานลอยกระทง ส่วนประเพณีที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวมากอันดับ 2 ได้แก่ งานประจำปีวัดพุทธบูชา งานเวียนเทียน และประเพณีที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวมากอันดับ 3 ได้แก่ งานทุ่งครุเกษตร

แฟร์ ซึ่งทั้ง 3 อันดับ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.79, 3.63 และ 3.57 ตามลำดับ

2.4 กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นำมาเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 55 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยวที่นำมาเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน

กิจกรรมการท่องเที่ยวย่านบางมด	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ศึกษาศิลปวัฒนธรรม ชมวัด	3.47	0.98	มาก
2. ปั่นจักรยาน	3.56	0.90	มาก
3. กิจกรรมเดินเท้าศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน บางขุนเทียน	3.67	0.92	มาก
4. เที่ยวไปกินไป กินอาหารทะเลเขตบางขุนเทียน เปิดอรัยเขตราชบุรีบูรณะ อาหารอิสลามเขตทุ่งครุ ก๋วยเตี๋ยวปลาจอมทอง	3.63	0.92	มาก
5. ซือบ้าง เช่น ตามสวนสองข้างทางต่างๆ	3.62	0.93	มาก
6. ชมสวนบางมด กิจกรรมชมฟาร์มแพะ ฟาร์มกระเจ๊กเทศ	3.57	0.82	มาก
7. สัมผัสวิถีชีวิตชาวมอญ(บางกระดี่)ชาวพุทธ (ชาวบางมด) ชาวมุสลิม (ทุ่งครุ)	3.52	0.94	มาก
รวม	3.58	0.91	มาก

จากตาราง 55 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน คิดว่ากิจกรรมการท่องเที่ยวที่จัดขึ้นเพื่อดึงดูดความสนใจให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวในย่านบางมดนั้น ประสบผลสำเร็จมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.58 โดยกิจกรรมที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวในย่านบางมดได้มากเป็นอันดับ 1 ได้แก่ กิจกรรมเดินเท้าศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนบางขุนเทียน ส่วนอันดับ 2 ได้แก่ เที่ยวไปกินไป กินอาหารทะเลเขตบางขุนเทียน เปิดอรัยเขตราชบุรีบูรณะ อาหารอิสลามเขตทุ่งครุ ก๋วยเตี๋ยวปลาจอมทอง และอันดับ 3 ได้แก่ ซือบ้าง เช่น ตามสวนสองข้างทางต่างๆ ซึ่งทั้ง 3 อันดับ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.67, 3.63 และ 3.62 ตามลำดับ

2.5 การบริการที่มีความเหมาะสมทางการท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 56 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ภาพรวมการให้บริการที่มีความเหมาะสมทางการท่องเที่ยวของย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน

การบริการการท่องเที่ยวย่านบางมด	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ร้านอาหาร	3.69	0.81	มาก
2. รถโดยสารประจำทางและรถท้องถิ่น เรือหางยาว รถจักรยานเช่า	3.51	0.98	มาก
3. ระบบถนนและป้ายบอกทาง	3.44	1.00	มาก
4. ศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวและป้ายบอกทาง	3.44	0.98	มาก
5. ร้านขายของที่ระลึก	3.50	0.92	มาก
6. ร้านสะดวกซื้อ ห้างสรรพสินค้า	3.59	1.03	มาก
7. ปั๊มน้ำมัน	3.58	1.00	มาก
8. ธนาคารและตู้ ATM	3.70	1.00	มาก
9. โรงพยาบาล คลินิก ศูนย์บริการสาธารณสุข	3.69	0.91	มาก
รวม	3.57	0.96	มาก

จากตาราง 56 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน คิดว่าการบริการที่จัดขึ้น เพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวในย่านบางมดนั้น มีความเหมาะสมมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.57 การบริการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด สมควรมีไว้บริการแก่นักท่องเที่ยวในย่านบางมด ได้แก่ ธนาคารและตู้ ATM การบริการที่สมควรมีมากรองลงมา มีจำนวนเท่ากับ 2 รายการ คือ ร้านอาหาร และโรงพยาบาล คลินิก ศูนย์บริการสาธารณสุข ส่วนการบริการที่ควรมีมากเป็นอันดับ 3 คือ ร้านสะดวกซื้อ ห้างสรรพสินค้า ซึ่งทั้ง 3 อันดับ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.70, 3.69 และ 3.59 ตามลำดับ

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของการพัฒนาการท่องเที่ยวย่านบางมด

3.1 จุดแข็ง/ข้อดี เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวย่านบางมด

ตาราง 57 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดแข็งหรือข้อดี เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน

จุดแข็ง/ข้อดี เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวย่านบางมด	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. มีวัดเก่าแก่ที่มีศิลปะและเอกลักษณ์โดดเด่น วัดหลวงพ่อบุญรอด วัดบางปะกอก	3.54	0.91	มาก
2. มีคลองบางมดและสวนผลไม้ เช่น สวนส้ม สวนมะพร้าว มีพื้นที่สีเขียวและความเป็นธรรมชาติ ซึ่งเป็นปอดของธนบุรี	3.52	0.87	มาก
3. มีชุมชน ชนบท ชานเมืองที่ยังมีชีวิตชีวาของชุมชน ชาวสวนริมน้ำ	3.58	0.87	มาก
4. มีระบบคมนาคมทั้งทางน้ำและทางบก เพื่อเข้าถึง แหล่งท่องเที่ยวอยู่ที่ชานเมืองกรุงเทพ	3.53	0.88	มาก
5. มีระบบโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค ครอบคลุมพื้นที่ย่านบางมด	3.54	0.96	มาก
รวม	3.54	0.90	มาก

จากตาราง 57 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน คิดว่า สิ่งต่างๆ เช่นสถานที่ท่องเที่ยววิถีชีวิต ระบบคมนาคม โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคที่ครอบคลุมพื้นที่ย่านบางมด มีระดับความคิดเห็นของจุดแข็ง/ข้อดี อยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.54 เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า การมีชุมชน ชนบท ชานเมืองที่ยังมีชีวิตชีวาของชุมชน ชาวสวนริมน้ำ ถือว่าเป็นจุดแข็ง/ข้อดีมากที่สุด จุดแข็งรองลงมาอันดับ 2 คือ มีวัดเก่าแก่ที่มีศิลปะและเอกลักษณ์โดดเด่น วัดหลวงพ่อบุญรอด วัดบางปะกอก รวมถึง มีระบบโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคครอบคลุมพื้นที่ย่านบางมดมีคลองบางมด และสิ่งที่เป็นจุดแข็งมากอันดับ 3 คือ มีระบบคมนาคมทั้งทางน้ำและทางบก เพื่อเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวอยู่ที่ชานเมืองกรุงเทพ ซึ่งทั้ง 3 อันดับ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.58, 3.54 และ 3.53 ตามลำดับ

3.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดอ่อนหรือข้อดีของการท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 58 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดอ่อนหรือข้อดีของการท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน

จุดอ่อน / ข้อดีของการท่องเที่ยวในย่านบางมด	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ขาดการวางแผนยุทธศาสตร์แบบบูรณาการอย่างยั่งยืน	3.44	0.97	มาก
2. การมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐบาล และเอกชน ยังมีน้อย	3.45	1.01	มาก
3. ขาดการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว	3.33	1.06	ปานกลาง
4. ปัญหาด้านการจราจรในเขตทุ่งครุและเขตราชวัชรบุรีบูรณะ	3.46	0.98	มาก
5. การบริการการท่องเที่ยวยังขาดมาตรฐาน	3.57	0.91	มาก
6. ขาดแผนการตลาดด้านการท่องเที่ยว	3.70	0.89	มาก
7. กิจกรรมทางการท่องเที่ยวขาดความหลากหลาย	3.51	0.98	มาก
รวม	3.49	0.98	มาก

จากตาราง 58 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน คิดว่าสิ่งต่างๆ ใน 7 รายการข้างต้น เป็นจุดอ่อน/ข้อดีของการท่องเที่ยวในย่านบางมดมาก ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.49 สิ่งที่ดีถือว่าเป็นจุดอ่อน/ข้อดีของการท่องเที่ยวในย่านบางมดมากที่สุดคือ ขาดแผนการตลาดด้านการท่องเที่ยว รองลงมาคือ การบริการการท่องเที่ยวยังขาดมาตรฐาน และกิจกรรมทางการท่องเที่ยวขาดความหลากหลาย ซึ่งจุดอ่อนที่กล่าวมาทั้ง 3 รายการ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.70, 3.57 และ 3.51 ตามลำดับ ส่วนสิ่งที่ดีถือว่าเป็นจุดอ่อน/ข้อดีของการท่องเที่ยวในย่านบางมดน้อยที่สุด ได้แก่ ขาดการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว

3.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโอกาสในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 59 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับโอกาสในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน

โอกาสในการพัฒนาการท่องเที่ยวย่านบางมด	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. มีโอกาสพัฒนาขึ้นเป็นแหล่งท่องเที่ยวชานเมืองสำหรับประชากรกรุงเทพมหานคร	3.54	0.85	มาก
2. มีโอกาสในการฟื้นฟูให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยได้รับการสนับสนุนจาก กรุงเทพมหานคร	3.54	0.91	มาก
3. มีโอกาสพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวแม่แบบของการท่องเที่ยวคลองในชานเมือง	3.56	0.87	มาก
4. มีโอกาสฟื้นฟูเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร สวนผลไม้ สัมบางมด	3.48	0.94	มาก
5. มีโอกาสพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลป่าชายเลนที่บางขุนเทียน	3.53	1.00	มาก
รวม	3.49	0.98	มาก

จากตาราง 59 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน คิดว่าการท่องเที่ยวในย่านบางมด มีโอกาสพัฒนาเพื่อให้ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวได้มาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.49 เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า สิ่งที่กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน คิดว่ามีโอกาสพัฒนาได้มากที่สุดคือ การมีโอกาสพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวแม่แบบของการท่องเที่ยวคลองในชานเมือง รองลงมา มีโอกาสพัฒนาขึ้นเป็นแหล่งท่องเที่ยวชานเมือง สำหรับประชากรกรุงเทพมหานคร รวมถึง มีโอกาสในการฟื้นฟูให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยได้รับการสนับสนุนจากกรุงเทพมหานคร ส่วนอันดับ 3 มีโอกาสพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล ป่าชายเลน ที่บางขุนเทียน ซึ่งทั้ง 3 รายการที่กล่าวมา มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.56, 3.54 และ 3.53 ตามลำดับ

3.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว ในย่านบางมด

ตาราง 60 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
อุปสรรคต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่าง
ภาคประชาชน

อุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวย่านบางมด	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. มีคู่แข่งด้านการท่องเที่ยว เช่น อำเภอพระประแดง	3.52	1.08	มาก
2. ขาดความร่วมมือทางภาคเอกชน	3.44	1.02	มาก
3. ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณจากภาครัฐ และกทม.	3.42	0.96	มาก
4. ขาดการสนับสนุนด้านวิชาการเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว	3.40	1.02	ปานกลาง
รวม	3.53	0.91	มาก

จากตาราง 60 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน คิดว่าการพัฒนาการท่องเที่ยวใน
ย่านบางมดให้ดีขึ้นกว่าเดิม นั้น มีอุปสรรคมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.53
สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมดมากที่สุดคือ มีคู่แข่งด้านการท่องเที่ยว
เช่น อำเภอพระประแดง รองลงมาคือ ขาดความร่วมมือทางภาคเอกชน และขาดการสนับสนุนด้าน
งบประมาณจากภาครัฐและกรุงเทพมหานคร ซึ่งสิ่งที่เป็นอุปสรรคทั้ง 3 รายการ มีระดับการ มี
อุปสรรคอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.52, 3.44 และ 3.42
ตามลำดับ

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ในการพัฒนาการ ท่องเที่ยวในย่านบางมด

4.1 วิสัยทัศน์เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด

ตาราง 61 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
 วิสัยทัศน์(ความใฝ่ฝันในการพัฒนาการท่องเที่ยวในอีกห้า/สิบปีข้างหน้า)
 เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน

วิสัยทัศน์	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ย่านบางมดจะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชานเมือง ด้านธรรมชาติ การเกษตรด้านสวนผลไม้ วิถีชีวิตริมน้ำ คลอง ที่มีมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมระดับสากล	3.53	0.94	มาก
2. ย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อ อนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม โบราณสถาน ประเพณีวิถี ชีวิตชาวสวนริมคลอง และเพื่อพัฒนาจิตใจปลูกจิตสำนึก ด้านการอนุรักษ์	3.64	1.00	มาก
3. ย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนา เศรษฐกิจท้องถิ่นแบบพอเพียงอย่างยั่งยืน	3.53	0.89	มาก
4. ย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาชุมชน แบบบูรณาการ	3.51	1.09	มาก
รวม	3.45	1.01	มาก

จากตาราง 61 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ
 วิสัยทัศน์เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด (ใน 5 ปี หรือ 10 ปีข้างหน้า)
 ว่าสามารถเป็นไปตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ได้มาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ
 3.45 โดยกลุ่มตัวอย่างคิดว่าสิ่งที่สามารถดำเนินการไปสู่วิสัยทัศน์ได้เป็นอันดับแรกคือย่านบางมด
 จะพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่ออนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม โบราณสถาน ประเพณีวิถีชีวิต
 ชาวสวนริมคลอง และเพื่อพัฒนาจิตใจ ปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ อันดับสองคือ ย่านบางมดจะ
 พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชานเมือง ด้านธรรมชาติ การเกษตรด้านสวนผลไม้ วิถีชีวิตริมน้ำ
 มาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมระดับสากล รวมถึง ย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนา
 เศรษฐกิจท้องถิ่นแบบพอเพียงอย่างยั่งยืน และอันดับสามคือ ย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยว
 เพื่อพัฒนาชุมชนแบบบูรณาการ ซึ่งทั้ง 3 อันดับ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนน
 เฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.64, 3.53 และ 3.51 ตามลำดับ

4.2 ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ตาราง 62 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ยุทธศาสตร์(การแสวงหาแนวทางในการทำให้วิสัยทัศน์หรือความปรารถนา ของย่านบางมด)เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่าง ภาคประชาชน

ยุทธศาสตร์	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ยุทธศาสตร์การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	3.54	0.93	มาก
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจย่านบางมด	3.40	0.89	ปานกลาง
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนแบบบูรณาการ	3.38	1.00	ปานกลาง
4. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ปลูกจิตสำนึกและพัฒนาจิตใจแนวทางเศรษฐกิจแบบพอเพียง	3.34	0.90	ปานกลาง
รวม	3.55	0.98	มาก

จากตาราง 62 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ 4 ยุทธศาสตร์ว่าสามารถนำมาพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ในย่านบางมดได้มาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.55 ยุทธศาสตร์ที่กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน คิดว่าเมื่อดำเนินการแล้ว จะสามารถพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเป็นอันดับแรก คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ส่วน ยุทธศาสตร์ที่ควรดำเนินการเป็นอันดับสองคือ ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจย่านบางมด และยุทธศาสตร์อันดับ 3 คือยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนแบบบูรณาการ ทั้ง 3 ยุทธศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.54 , 3.40 และ 3.38 ตามลำดับ ส่วนยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์ วัฒนธรรม ปลูกจิตสำนึกและพัฒนาจิตใจแนวทางเศรษฐกิจแบบพอเพียง กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชนคิดว่าควรดำเนินการเป็นอันดับสุดท้าย

4.3 ความเหมาะสมของโครงการในการวางกลยุทธ์ ในแต่ละยุทธศาสตร์ เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด

ตาราง 63 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความ
เหมาะสมของโครงการในการวางยุทธศาสตร์ที่ 1 แผนพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม
เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ของกลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน

กลยุทธ์	$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น
ยุทธศาสตร์ที่ 1 แผนพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน			
กลยุทธ์ที่ 1.1 การจัดการพื้นที่และสิ่งแวดล้อม	3.49	1.02	มาก
โครงการที่ 1 โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์คลองบางมด	3.47	0.90	มาก
โครงการที่ 2 โครงการสร้างทางและทางจักรยาน คลองบางมด	3.51	0.89	มาก
โครงการที่ 3 โครงการปรับปรุงท่าเรือและศาลาท่าน้ำ	3.54	0.99	มาก
โครงการที่ 4 โครงการป้องกันกัดเซาะชายฝั่งทะเลบางขุนเทียน	3.48	0.95	มาก
โครงการที่ 5 โครงการบำบัดน้ำเสียบางขุนเทียน	3.49	1.06	มาก
โครงการที่ 6 โครงการพัฒนาสวนป่าชายทะเลบางขุนเทียน	3.71	0.92	มาก
โครงการที่ 7 โครงการปรับปรุงป้ายบอกทิศทางและป้าย แหล่งท่องเที่ยว	3.54	0.97	มาก
โครงการที่ 8 โครงการจัดการขยะเชิงอนุรักษ์	3.25	1.12	ปานกลาง
รวมโครงการ	3.42	0.93	มาก
กลยุทธ์ที่ 1.2 การจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรม การท่องเที่ยว	3.46	0.96	มาก
โครงการที่ 1 โครงการสร้างเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่า ชายเลน	3.45	0.91	มาก
โครงการที่ 2 โครงการสร้างศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยวบางขุนเทียน	3.48	0.97	มาก
โครงการที่ 3 โครงการท่องเที่ยวปลูกป่าชายเลน	3.56	0.89	มาก
โครงการที่ 4 โครงการท่องเที่ยวสวนส้มบางมด	3.52	0.99	มาก
โครงการที่ 5 โครงการสร้างพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน บางขุนเทียน	3.45	1.07	มาก
โครงการที่ 6 โครงการท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตชุมชน ริมคลองบางมด	3.55	0.99	มาก
โครงการที่ 7 โครงการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสากล	3.49	0.90	มาก
รวมโครงการ	3.50	0.98	มาก
ภาพรวมกลยุทธ์	3.49	0.96	มาก

จากตาราง 63 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของยุทธศาสตร์ที่ 1 คือ แผนพัฒนา ด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ว่า มีความเหมาะสมมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.49 หากเปรียบเทียบความเหมาะสมของกลยุทธ์ซึ่งประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ พบว่า กลยุทธ์ที่ 1.1 คือ การจัดการพื้นที่และสิ่งแวดล้อม มีความเหมาะสมมากกว่ากลยุทธ์ที่ 1.2 คือการจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว ทั้ง 2 กลยุทธ์มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.49 และ 3.46 ตามลำดับ

จากการศึกษาข้อมูล นอกจากทำให้ทราบถึงกลยุทธ์ที่มีความเหมาะสมกับยุทธศาสตร์แล้ว ยังทำให้ทราบถึงโครงการที่มีความเหมาะสมในแต่ละกลยุทธ์ 3 อันดับแรก ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1.1 การจัดการพื้นที่และสิ่งแวดล้อม โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุดคือ โครงการที่ 6 โครงการพัฒนาสวนป่าชายทะเลบางขุนเทียน รองลงมาคือ โครงการที่ 3 และโครงการที่ 7 โครงการปรับปรุงท่าเรือและศาลาท่าน้ำ และโครงการปรับปรุงป้ายบอกทิศทางและป้ายแหล่งท่องเที่ยวโครงการท่องเที่ยวสวนส้มบางมด รองลงมาลำดับที่ 3 คือ โครงการที่ 2 ซึ่งทั้ง 4 โครงการที่กล่าวมา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.71, 3.54 และ 3.51 ตามลำดับ

กลยุทธ์ที่ 1.2 การจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุดคือ โครงการที่ 3 โครงการท่องเที่ยวปลูกป่าชายเลน รองลงมาคือโครงการที่ 6 โครงการท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตชุมชน ริมนคลองบางมด และโครงการที่ 4 โครงการท่องเที่ยวสวนส้มบางมด ซึ่งทั้ง 3 โครงการที่กล่าวมา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.56, 3.55 และ 3.52 ตามลำดับ

ตาราง 64 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของโครงการในการวางยุทธศาสตร์ที่ 2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน

กลยุทธ์	$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น
ยุทธศาสตร์ที่ 2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด			
กลยุทธ์ที่ 2.1 การจัดการด้านการตลาด	3.60	0.95	มาก
โครงการที่ 1 การวางแผนยุทธศาสตร์ด้านการตลาดแบบบูรณาการของการท่องเที่ยวย่านบางมด	3.50	0.90	มาก
โครงการที่ 2 การสร้างภาพลักษณ์และBrand ให้เป็นพิพิธภัณฑ์ที่มีชีวิต (Urban Living Museum)	3.46	0.86	มาก
โครงการที่ 3 การศึกษากลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายและสร้างกลยุทธ์ในการแข่งขันสำหรับการท่องเที่ยวย่านบางมด	3.50	1.00	มาก
โครงการที่ 4 การจัดประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการขายการท่องเที่ยวย่านบางมดใน ภาพรวมต่อกลุ่มตลาดเป้าหมาย	3.53	0.83	มาก
โครงการที่ 5 การสร้างสารคดีของการท่องเที่ยววิถีคลองบางมด	3.61	0.89	มาก
โครงการที่ 6 การจัดเชิญนักหนังสือพิมพ์, TV มาในรูปแบบ FAM TRIP เพื่อประชาสัมพันธ์	3.64	0.77	มาก
โครงการที่ 7 การสร้างคู่มือนักท่องเที่ยวย่านบางมด	3.73	0.83	มาก
รวมโครงการ	3.57	0.87	มาก
กลยุทธ์ที่ 2.2 การพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว ย่านบางมด			
โครงการที่ 1 การสร้างมาตรฐานด้านการคมนาคมและการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวย่านบางมด	3.59	1.01	มาก
โครงการที่ 2 การสร้างมาตรฐานด้านที่พักโรงแรม	3.40	1.14	ปานกลาง
โครงการที่ 3 การสร้างมาตรฐานด้านการสื่อสารความหมายของท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม วิถีชีวิตคลองบางมด	3.55	0.87	มาก
โครงการที่ 4 การสร้างมาตรฐานร้านอาหารชายทะเลย่านบางขุนเทียน	3.51	0.81	มาก
โครงการที่ 5 การสร้างมาตรฐานด้านสุขาภิบาล เช่น ห้องสุขา	3.50	0.92	มาก

ตาราง 64 (ต่อ)

กลยุทธ์	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
โครงการที่ 6 การสร้าง Package ท่องเที่ยวเชิงเกษตร	3.43	0.97	มาก
โครงการที่ 7 การสร้างเส้นทางท่องเที่ยว เช่น เส้นทางท่องเที่ยว รมน้ำ เส้นทางช้อปปิ้ง เส้นทางการเดินทาง ถนน เส้นทางจักรยาน	3.48	0.90	มาก
โครงการที่ 8 โครงการสร้างเส้นทางพายเรือแคนู เขตบางขุนเทียน	3.50	0.90	มาก
รวมโครงการ	3.50	0.94	มาก
กลยุทธ์ที่ 2.3 การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	3.59	0.79	มาก
โครงการที่ 1 การตั้งศูนย์รวมการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	3.47	1.03	มาก
โครงการที่ 2 การวางแผนยุทธศาสตร์ด้านการตลาดแบบบูรณาการของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน บางมด	3.49	0.87	มาก
โครงการที่ 3 การร่วมบริหารการจัดการท่องเที่ยว โดยการประสานงานระหว่างภาครัฐ เอกชน ละชุมชน	3.55	0.94	มาก
โครงการที่ 4 การสร้างระบบมาตรฐานและ Website ด้านการท่องเที่ยว	3.48	0.90	มาก
โครงการที่ 5 การสร้างระบบบริหารการจัดการนักท่องเที่ยว แนะนำเส้นทางและกิจกรรมแก่นักท่องเที่ยว	3.45	0.89	มาก
โครงการที่ 6 การแสวงหาแหล่งเงินทุนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว	3.54	0.88	มาก
รวมโครงการ	3.50	0.92	มาก
ภาพรวมกลยุทธ์	3.52	0.91	มาก

จากตาราง 64 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของยุทธศาสตร์ที่ 2 คือ แผนพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนอย่างยั่งยืนบางมด ว่า มีความเหมาะสมมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.52 หากเปรียบเทียบความเหมาะสมของกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์ที่ 2 ซึ่งประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ พบว่า กลยุทธ์ที่ 2.1 คือ การจัดการด้านการตลาด มีความเหมาะสมในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างยั่งยืน ตามกรอบเวลาที่กำหนดไว้

มากกว่ากลยุทธ์ที่ 2.2 คือ การพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวอย่างบางมด และกลยุทธ์ที่ 2.3 คือ การบริหารจัดการ ซึ่งทั้ง 3 กลยุทธ์ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.60, 3.50 และ 3.59 ตามลำดับ

จากการศึกษาข้อมูล นอกจากทำให้ทราบถึงกลยุทธ์ที่มีความเหมาะสมกับยุทธศาสตร์แล้ว ยังทำให้ทราบถึงโครงการที่มีความเหมาะสมในแต่ละกลยุทธ์ 3 อันดับแรก ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 2.1 การจัดการด้านการตลาด โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุดได้แก่ โครงการที่ 7 การสร้างคู่มือนักท่องเที่ยวอย่างบางมด รองลงมาคือ โครงการที่ 6 การจัดเชิญนักท่องเที่ยวพิมพ์, TV มาในรูปแบบ FAM TRIP เพื่อประชาสัมพันธ์ ส่วนโครงการที่มีความเหมาะสมมากเป็นอันดับ 3 คือโครงการที่ 5 การสร้างสารคดีของการท่องเที่ยวชีวิตคลองบางมด ซึ่งทั้ง 3 โครงการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.73, 3.64 และ 3.61 ตามลำดับ

กลยุทธ์ที่ 2.2 การพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวอย่างบางมด โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ โครงการที่ 1 การสร้างมาตรฐานด้านการคมนาคมและการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวอย่างบางมด โครงการที่มีความเหมาะสมรองลงมาคือโครงการที่ 3 การสร้างมาตรฐานด้านการสื่อสารความหมายของท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม วิถีชีวิตคลองบางมด ส่วนโครงการที่มีความเหมาะสมอันดับ 3 ได้แก่ โครงการที่ 4 การสร้างมาตรฐานร้านอาหารชายทะเลย่านบางขุนเทียน ซึ่งทั้ง 3 โครงการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.59, 3.55 และ 3.51 ตามลำดับ

กลยุทธ์ที่ 2.3 การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างบางมด โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุดได้แก่ โครงการที่ 3 การร่วมบริหารจัดการท่องเที่ยว โดยการประสานงานระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน รองลงมาคือ โครงการที่ 6 การแสวงหาแหล่งเงินทุนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว และโครงการที่ 2 การวางแผนยุทธศาสตร์ด้านการตลาดแบบบูรณาการของการท่องเที่ยวอย่างบางมด ซึ่งทั้ง 3 โครงการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.55, 3.54 และ 3.49 ตามลำดับ

ตาราง 65 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของโครงการในการวางยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาชุมชนย่านบางมดแบบบูรณาการ ของกลุ่มตัวอย่าง ภาคประชาชน

กลยุทธ์	$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนย่านบางมดแบบบูรณาการ			
กลยุทธ์ที่ 3.1 การสร้างความเข้มแข็งในชุมชน	3.66	0.96	มาก
โครงการที่ 1 โครงการวางแผนยุทธศาสตร์/ยั่งยืน คลองบางมด บางขุนเทียนชายทะเล	3.58	1.05	มาก
โครงการที่ 2 การอบรมทักษะด้านการจัดการท่องเที่ยวแบบ บูรณาการ	3.55	1.06	มาก
โครงการที่ 3 การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดเกษตรชุมชน คลองบางมด วัดไทร	3.60	1.02	มาก
โครงการที่ 4 การสร้างกลุ่มผู้ประกอบการด้านการ เติบโต	3.51	0.98	มาก
โครงการที่ 5 การสร้างกลุ่มโฮมสเตย์	3.43	0.98	มาก
โครงการที่ 6 การสร้างกลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตรเที่ยวสวนและ ป่ายายเลน	3.49	0.89	มาก
โครงการที่ 7 การสร้างกลุ่มภัตตาคาร และร้านขายของชำ	3.45	0.87	มาก
รวมโครงการ	3.52	0.98	มาก
กลยุทธ์ที่ 3.2 การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนท้องถิ่น ย่านบางมด	3.51	0.99	มาก
โครงการที่ 1 การพัฒนาการท่องเที่ยวสวนส้มบางมด คลองรางโพธิ์	3.51	0.81	มาก
โครงการที่ 2 การพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนนกเขาเขา ทุ่งครุ	3.40	0.86	ปานกลาง
โครงการที่ 3 การพัฒนาการท่องเที่ยวฟาร์มแพะ	3.54	0.91	มาก
โครงการที่ 4 การพัฒนาการท่องเที่ยวฟาร์ม นกกระจอกเทศ	3.68	0.89	มาก
โครงการที่ 5 การพัฒนาการท่องเที่ยวฟาร์มกล้วยไม้	3.57	0.92	มาก
โครงการที่ 6 การพัฒนาการท่องเที่ยวโรงงาน ประดิษฐานรถมอเตอร์ไซด์	3.60	0.90	มาก
รวมโครงการ	3.55	0.88	มาก
ภาพรวมกลยุทธ์	3.53	0.94	มาก

จากตาราง 65 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของยุทธศาสตร์ที่ 3 คือ การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนย่านบางมดแบบบูรณาการ ว่า มีความเหมาะสมมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.53 หากเปรียบเทียบความเหมาะสมของกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์ที่ 3 ซึ่งประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ พบว่า กลยุทธ์ที่ 3.1 คือ การสร้างความเข้มแข็งในชุมชน มีความเหมาะสมในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างยั่งยืน ตามกรอบเวลาที่กำหนดไว้ได้มากกว่ากลยุทธ์ที่ 2 คือ การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนท้องถิ่นย่านบางมด ซึ่งทั้งสองกลยุทธ์ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.66 และ 3.51 ตามลำดับ

จากการศึกษาข้อมูล นอกจากทำให้ทราบถึงกลยุทธ์ที่มีความเหมาะสมกับยุทธศาสตร์แล้ว ยังทำให้ทราบถึงโครงการที่มีความเหมาะสมในแต่ละกลยุทธ์ 3 อันดับแรก ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 3.1 การสร้างความเข้มแข็งในชุมชน โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่โครงการที่ 3 การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดเกษตรชุมชนคลองบางมด วัดไทร โครงการที่มีความเหมาะสมมากอันดับสองคือ โครงการที่ 1 โครงการวางแผนยุทธศาสตร์/ยั่งยืนคลองบางมด บางขุนเทียนชายทะเล และโครงการที่มีความเหมาะสมอันดับ 3 คือโครงการที่ 2 การอบรมทักษะด้านการจัดการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ ซึ่งทั้ง 3 โครงการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.60, 3.58 และ 3.55 ตามลำดับ

กลยุทธ์ที่ 3.2 การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนท้องถิ่นย่านบางมด โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ โครงการที่ 4 การพัฒนาการท่องเที่ยวฟาร์มนกกระจอกเทศ โครงการที่มีความเหมาะสมมากเป็นอันดับสองคือ โครงการที่ 6 การพัฒนาการท่องเที่ยวโรงงานประดิษฐานกรรมห่อทองเหลือง ส่วนโครงการที่มีความเหมาะสมมากเป็นอันดับ 3 คือ โครงการที่ 5 การพัฒนาการท่องเที่ยวฟาร์มกล้วยไม้ ซึ่งทั้ง 3 อันดับ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.68, 3.60 และ 3.57 ตามลำดับ

ตาราง 66 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของโครงการในการวางยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ปลู่จิตสำนึก พัฒนาจิตใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ของกลุ่มตัวอย่างประชาชน

กลยุทธ์	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ปลู่จิตสำนึก พัฒนาจิตใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง			
กลยุทธ์ที่ 4.1 การปลู่จิตสำนึก	3.43	0.86	มาก
โครงการที่ 1 การอบรมเพื่อปลู่จิตสำนึก โครงการวางแผนชุมชนในการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรม	3.51	0.81	มาก
โครงการที่ 2 การศึกษาอัตตลักษณ์และประวัติศาสตร์ของชุมชนเพื่อสร้างความภาคภูมิใจ	3.40	0.86	ปานกลาง
โครงการที่ 3 การตั้งศูนย์ศึกษาวิจัยระบบนิเวศป่าชายเลนบางขุนเทียน	3.61	1.01	มาก
โครงการที่ 4 การตั้งศูนย์ศึกษาวิจัยระบบนิเวศน้ำจืด ในคลองบางมด	3.41	1.06	มาก
โครงการที่ 5 การตั้งศูนย์ศึกษาวิจัยวิถีชีวิตชุมชนย่าน บางมด	3.45	1.10	มาก
โครงการที่ 6 การตั้งศูนย์มัสลิมของชุมชนย่านบางมด	3.45	0.98	มาก
โครงการที่ 7 การตั้งศูนย์ศึกษาวัฒนธรรมมอญวัดบางกระดี	3.46	1.08	มาก
โครงการที่ 8 การอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมในวัดพุทธ ย่านบางมด	3.40	1.02	ปานกลาง
รวมโครงการ	3.51	1.01	มาก
กลยุทธ์ที่ 4.2 การพัฒนาจิตใจ	3.65	0.93	มาก
โครงการที่ 1 การอบรมด้านเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวทางพระราชดำริเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวย่านบางมด	3.48	1.02	มาก
โครงการที่ 2 การอบรมฝึกปฏิบัติและพัฒนาจิตใจ	3.47	0.97	มาก
โครงการที่ 3 การอบรมภาวะความเป็นผู้นำ	3.34	1.06	ปานกลาง
โครงการที่ 4 อบรมความรู้เรื่องศาสนา และวัฒนธรรมสำหรับเยาวชน	3.43	0.99	มาก
รวมโครงการ	3.43	1.01	มาก
ภาพรวมกลยุทธ์	3.48	1.01	มาก

จากตาราง 66 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของยุทธศาสตร์ที่ 4 คือ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ปลุกจิตสำนึก พัฒนาจิตใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ว่า มีความเหมาะสมมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.48 หากเปรียบเทียบความเหมาะสมของกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์ที่ 4 ซึ่งประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ พบว่า กลยุทธ์ที่ 4.2 คือ การพัฒนาจิตใจ มีความเหมาะสมในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างยั่งยืน ตามกรอบเวลาที่กำหนดไว้ได้มากกว่ากลยุทธ์ที่ 4.1 คือ การปลูกจิตสำนึก ซึ่งทั้ง 2 กลยุทธ์ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.65 และ 3.43 ตามลำดับ

จากการศึกษาข้อมูล นอกจากทำให้ทราบถึงกลยุทธ์ที่มีความเหมาะสมกับยุทธศาสตร์แล้ว ยังทำให้ทราบถึงโครงการที่มีความเหมาะสมในแต่ละกลยุทธ์ 3 อันดับแรก ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 4.1 การปลูกจิตสำนึก โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ โครงการที่ 3 การตั้งศูนย์ศึกษาวิจัยระบบนิเวศป่าชายเลนบางขุนเทียน รองลงมาคือโครงการที่ 1 การอบรมเพื่อปลูกจิตสำนึก โครงการวางแผนชุมชนในการอนุรักษ์มรดก วัฒนธรรมและโครงการที่ 7 การตั้งศูนย์ศึกษาวัฒนธรรมมอญ วัดบาง กระटी ซึ่งทั้ง 3 โครงการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.61, 3.51 และ 3.46 ตามลำดับ

กลยุทธ์ที่ 4.2 การพัฒนาจิตใจ โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ โครงการที่ 1 การอบรมด้านเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวทางพระราชดำริเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบางมด รองลงมา ได้แก่ โครงการที่ 2 การอบรมฝึกปฏิบัติและพัฒนาจิตใจ และโครงการที่ 4 อบรมความรู้เรื่องศาสนา และวัฒนธรรมสำหรับเยาวชน ซึ่งทั้ง 3 โครงการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.48, 3.47 และ 3.43 ตามลำดับ

5. การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในย่านบางมด

5.1 ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 67 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่าง ภาคประชาชน

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ความมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและความดึงดูดใจ	3.77	0.97	มาก
2. ความอุดมสมบูรณ์ ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว	3.73	0.95	มาก
3. สภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว	3.64	1.06	มาก
4. สภาพทัศนียภาพและความสวยงามของทรัพยากรการท่องเที่ยว	3.58	0.99	มาก
5. สภาพพื้นที่มีความสัมพันธ์เหมาะสมกับกิจกรรม	3.63	1.07	มาก
6. ศักยภาพในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.69	0.91	มาก
7. ศักยภาพของพื้นที่ในการพัฒนาในอนาคต	3.57	0.90	มาก
8. ทรัพยากรที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และ วัฒนธรรม	3.64	0.87	มาก
รวม	3.66	0.97	มาก

จากตาราง 67 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวในย่านบางมดว่า มีศักยภาพมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.66 หากพิจารณาในรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยที่ 1 ความมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และความดึงดูดใจ มีศักยภาพมากที่สุด ปัจจัยที่มีศักยภาพรองลงมาคือ ปัจจัยที่ 2 ความอุดมสมบูรณ์ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว ส่วนปัจจัยที่มีศักยภาพอันดับ 3 ได้แก่ ปัจจัยที่ 6 ศักยภาพในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งทั้ง 3 ปัจจัย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.77, 3.73 และ 3.69 ตามลำดับ

5.2 ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านการจัดการการท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 68 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านการจัดการการท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ			ระดับความ
	$\bar{X}$	SD	คิดเห็น
1. ความกลมกลืนและเหมาะสมของสิ่งอำนวยความสะดวกกับสภาพแวดล้อม	3.64	0.97	มาก
2. การจัดการขยะ	3.60	1.08	มาก
3. การจัดการคุณภาพเสียง	3.43	1.08	มาก
4. การจัดการคุณภาพน้ำ	3.42	1.14	มาก
5. การจัดแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว	3.39	0.98	ปานกลาง
6. การจัดการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	3.49	1.02	มาก
7. การคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของพื้นที่	3.48	0.94	มาก
8. มาตรการเฝ้าระวังและป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม	3.59	0.93	มาก
9. การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่วางไว้	3.79	0.94	มาก
10. คุณภาพในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว	3.74	0.84	มาก
รวม	3.56	1.00	มาก

จากตาราง 68 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านการจัดการการท่องเที่ยวในย่านบางมดว่า มีศักยภาพมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.56 หากพิจารณาในรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยที่ 9 ด้านการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่วางไว้ มีศักยภาพมากที่สุด ปัจจัยที่มีศักยภาพรองลงมาคือ ปัจจัยที่ 10 คุณภาพในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว และปัจจัยที่มีศักยภาพอันดับ 3 ได้แก่ ปัจจัยที่ 1 ความกลมกลืนและเหมาะสมของสิ่งอำนวยความสะดวกกับสภาพแวดล้อมซึ่งทั้ง 3 ปัจจัย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.79, 3.74 และ 3.64 ตามลำดับ

5.3 ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านกิจกรรม และการเรียนรู้การท่องเที่ยวในย่าน

บางมด

ตาราง 69 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านกิจกรรม และการเรียนรู้การท่องเที่ยวในย่าน บางมด ของกลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ประโยชน์และความคุ้มค่าในการเรียนรู้	3.62	0.80	มาก
2. ความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	3.71	0.74	มาก
3. กิจกรรมมีความเหมาะสมหรือเอื้ออำนวยต่อกระบวนการสร้างจิตสำนึกแก่นักท่องเที่ยว	3.74	0.89	มาก
4. กิจกรรมเอื้ออำนวยหรือเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	3.75	0.81	มาก
5. สภาพพื้นที่มีความสัมพันธ์เหมาะสมกับกิจกรรม	3.85	0.96	มาก
รวม	3.73	0.84	มาก

จากตาราง 69 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านกิจกรรม และการเรียนรู้การท่องเที่ยวในย่านบางมดว่า มีศักยภาพมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.73 เมื่อพิจารณาในรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยที่มีศักยภาพมากที่สุดคือ ปัจจัยที่ 5 สภาพพื้นที่มีความสัมพันธ์เหมาะสมกับกิจกรรม รองลงมาคือ ปัจจัยที่ 4 กิจกรรมเอื้ออำนวยหรือเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และปัจจัยที่ 3 กิจกรรมมีความเหมาะสมหรือเอื้ออำนวยต่อกระบวนการสร้างจิตสำนึกแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งทั้ง 3 ปัจจัยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.85, 3.75 และ 3.74 ตามลำดับ

5.4 ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 70 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว ในย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ประโยชน์ต่อชุมชนด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม	3.74	0.75	มาก
2. ประโยชน์ต่อชุมชนด้านเศรษฐกิจและการกระจายรายได้	3.69	0.84	มาก
3. โอกาสในการสนับสนุนด้านการพัฒนาและการมีส่วนร่วมจากรัฐ	3.71	0.90	มาก
4. ชุมชนเข้มแข็ง มีศักยภาพ และมีส่วนร่วมในการพัฒนา	3.70	0.85	มาก
5. ความตระหนักต่อผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชน/องค์กร/นักท่องเที่ยว	3.94	0.92	มาก
รวม	3.76	0.85	มาก

จากตาราง 70 ในภาพรวม มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.76 เมื่อพิจารณาในรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยที่เป็นตัวบ่งชี้ศักยภาพมากที่สุดคือ ปัจจัยที่ 5 ความตระหนักต่อผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชน/องค์กร/นักท่องเที่ยว ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพรองลงมาคือ ปัจจัยที่ 1 ประโยชน์ต่อชุมชนด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ส่วนปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพอันดับ 3 คือ ปัจจัยที่ 3 โอกาสในการสนับสนุนด้านการพัฒนาและการมีส่วนร่วมจากรัฐ ซึ่งปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพทั้ง 3 อันดับ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.94, 3.74 และ 3.71 ตามลำดับ

6. การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในย่านบางมด

6.1 ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 71 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่าง ภาคประชาชน

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. การจัดการด้านการคมนาคมและสาธารณูปโภค			
1.1 ในฐานะที่ท่านเป็นเจ้าของบ้านท่านคิดว่าควรที่จะมีส่วนร่วมในการปรับปรุงถนนและพัฒนาเส้นทางการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในพื้นที่ย่านบางมดในเชื่อมโยงถึงกัน	3.66	0.82	มาก
1.2 ท่านคิดว่าควรที่จะมีส่วนร่วมในการเร่งพัฒนาปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ป้ายบอกทาง ในแหล่งท่องเที่ยว	3.65	0.81	มาก
รวม	3.66	0.81	มาก
2. การจัดการด้านที่พักแรมและร้านอาหาร			
2.1 ท่านคิดว่าควรที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาที่พักแรมให้มีความหลากหลาย เช่น มีเกสต์เฮาส์ อพาร์ทเมนท์ โรงแรมทุกระดับตั้งแต่ 2-5 ดาว	3.77	0.94	มาก
2.2 ท่านคิดว่าควรที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานที่พักแรมและร้านอาหาร ให้พื้นที่มีความสะอาดและความปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น	3.44	1.04	มาก
รวม	3.61	1.00	มาก
3. การจัดการแหล่งท่องเที่ยว			
3.1 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการด้านการให้บริการที่มี คุณภาพแก่นักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ	3.39	0.89	ปานกลาง
3.2 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรม	3.53	1.04	มาก
3.3 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมพัฒนาด้านการให้ความรู้ และการสื่อ ความหมายแก่นักท่องเที่ยว	3.46	0.89	มาก
รวม	3.46	0.94	มาก

ตาราง 71 (ต่อ)

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น
4. การจัดการด้านกิจกรรม			
4.1 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมด้านการจัดทางวัฒนธรรม	3.58	0.87	มาก
4.2 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมด้านการจัดทางธรรมชาติ	3.51	0.92	มาก
รวม	3.55	0.89	มาก
5. บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ			
5.1 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการผลิตสินค้าและของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรม	3.72	0.84	มาก
5.2 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการห้องสุขาป้ายบอกทาง	3.60	0.82	มาก
5.3 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมจัดการให้ข้อมูลและความรู้ด้านโบราณสถานแก่นักท่องเที่ยว ณ ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยวของจังหวัดและเอกชน	3.75	0.83	มาก
5.4 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	3.58	0.88	มาก
รวม	3.66	0.84	มาก
6. บทบาทของ ภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ย่านบางมด			
6.1 บทบาทในการพัฒนาของภาครัฐ			
1. บทบาทในการลงทุนด้านพัฒนาสาธารณูปโภค	3.74	0.76	มาก
2. บทบาทในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	3.66	0.84	มาก
3. บทบาทในการการตลาดด้านการท่องเที่ยว	3.61	0.89	มาก
6.2 บทบาทในการพัฒนาของภาคเอกชน			
1. บทบาทในการร่วมลงทุนสาธารณูปโภค	3.68	0.83	มาก
2. บทบาทในการร่วมพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว	3.68	0.85	มาก
3. บทบาทในการร่วมทำตลาดและสร้าง มาตรฐานผลิตภัณฑ์และบริการ	3.85	0.83	มาก
รวม	3.68	0.85	มาก

ตาราง 71 (ต่อ)

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น
6.3 บทบาทในการพัฒนาของภาคประชาชน			
1.บทบาทในการดูแลรักษาทรัพยากรและแหล่งท่องเที่ยว ในชุมชนท้องถิ่น	3.85	0.83	มาก
2. บทบาทในการร่วมลงทุนสาธารณูปโภค	3.83	0.80	มาก
3. บทบาทในการพัฒนาการตลาดด้านการท่องเที่ยว	3.91	0.87	มาก
รวม	3.86	0.83	มาก

จากตาราง 71 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวในย่านบางมด ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ การจัดการด้านการคมนาคมและสาธารณูปโภค การจัดการด้านที่พักแรมและร้านอาหาร การจัดการแหล่งท่องเที่ยวการจัดการด้านกิจกรรม การบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และสุดท้ายคือ บทบาทของภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน ในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ย่านบางมด ว่ามีศักยภาพ มาก หากพิจารณาในรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยที่ 6 คือ บทบาทของภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ย่านบางมด เป็นปัจจัยตัวบ่งชี้สำคัญ ที่มีศักยภาพมากที่สุด ปัจจัยที่เป็นตัวบ่งชี้ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวในย่านบางมด ปัจจัยที่บ่งชี้ศักยภาพที่สำคัญอันดับ 2 มี 2 ปัจจัยได้แก่ ปัจจัยที่ 1 การจัดการด้านการคมนาคมและสาธารณูปโภคและปัจจัยที่ 5 ส่วนปัจจัยที่มีความสำคัญอันดับ 3 คือปัจจัยที่ 2 การจัดการด้านที่พักแรมและร้านอาหารซึ่งทั้ง 3 ปัจจัย มีศักยภาพอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.86 , 3.66 และ 3.61 ตามลำดับ

จากปัจจัยตัวบ่งชี้ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวทั้ง 6 ปัจจัย เมื่อศึกษาลึกลงไปถึงความต้องการมีส่วนร่วมในการดำเนินการโครงการต่างๆ กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการที่ควรดำเนินการก่อนหรือหลังในแต่ละปัจจัยไว้ดังนี้

ปัจจัยที่ 1 การจัดการด้านการคมนาคมและสาธารณูปโภค ประกอบด้วย 2 โครงการ ได้แก่ 1. การมีส่วนร่วมดำเนินการปรับปรุงถนนและพัฒนาเส้นทางเดินทางการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในพื้นที่ย่านบางมดให้เชื่อมโยงถึงกัน 2. การมีส่วนร่วมในการเร่งพัฒนาปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ป้ายบอกทาง ในแหล่งท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน

ต้องการมีส่วนร่วมที่จะดำเนินการในโครงการที่ 1 ก่อนโครงการที่ 2 โดยมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.66 และ 3.65 ตามลำดับ

ปัจจัยที่ 2 การจัดการด้านที่พักแรมและร้านอาหาร ประกอบด้วย 2 โครงการ ได้แก่ 1. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาที่พักแรม ให้มีความหลากหลาย เช่น มีเกสต์เฮาส์ อพาร์ทเมนท์ โรงแรมทุกระดับตั้งแต่ 2-5 ดาว 2. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานที่พักแรมและร้านอาหารให้พื้นที่ย่านบางมดควรให้มีความสะอาดและความปลอดภัยเพิ่มมากขึ้นท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน ยินดีให้ความร่วมมือดำเนินการในโครงการที่ 1 ก่อน หากดำเนินการด้านที่พักให้มีความหลากหลายตั้งแต่ระดับ 2-5 ดาวได้แล้ว จึงดำเนินการในเรื่องความสะอาด ปลอดภัยของที่พักและร้านอาหารต่อเนื่องภายหลัง โดยมีคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 3.77 และ 3.44 ตามลำดับ

ปัจจัยที่ 3 การจัดการแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย 3 โครงการ ได้แก่ 1. ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการด้านการให้บริการที่มีคุณภาพแก่นักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ 2. ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 3. ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมพัฒนาด้านการให้ความรู้และการสื่อความหมายแก่นักท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน มีความเห็นว่าโครงการที่ 2 มีความสำคัญ จึงต้องการมีส่วนร่วมดำเนินการให้เกิดก่อนโครงการที่ 1 และ 3 โดยมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.53 , 3.39 และ 3.46 ตามลำดับ

ปัจจัยที่ 4 การจัดการด้านกิจกรรม ประกอบด้วย 2 โครงการ ได้แก่ 1. ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมด้านการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม 2. ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมด้านการจัดกิจกรรมทางธรรมชาติ กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน มีความเห็นว่าโครงการที่ 1 มีความสำคัญ จึงต้องการมีส่วนร่วมดำเนินการให้เกิดก่อนโครงการที่ 2 โดยมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.58 และ 3.51 ตามลำดับ

ปัจจัยที่ 5 บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ประกอบด้วย 4 โครงการ ได้แก่ 1. ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการผลิตสินค้าและของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรม 2. ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการห้องสุขา ป้ายบอกทาง 3. ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมจัดการให้ข้อมูล และความรู้ด้านโบราณสถานแก่นักท่องเที่ยว ณ ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยวของจังหวัดและเอกชน 4. ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน มีความเห็นว่าโครงการที่ 3 มีความสำคัญ จึงต้องการมีส่วน

ร่วมดำเนินการในโครงการดังกล่าวก่อน ส่วนโครงการที่ 1, 2 และ 4 ต้องการให้ดำเนินการในภายหลัง โดยมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.75, 3.72, 3.60 และ 3.58 ตามลำดับ

ปัจจัยที่ 6 บทบาทของภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ย่านบางมด กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน แสดงความคิดเห็นว่า ภาคประชาชน มีบทบาทมากที่สุดในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ย่านบางมด มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.86 รองลงมาเป็นภาคเอกชน และภาครัฐ ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเช่นกัน มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.68 และ 3.67 ตามลำดับ

6.2 ความต้องการให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวยังพื้นที่ย่านบางมด ภายใน 1 ปี

ตาราง 72 แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นที่อยากให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวยังพื้นที่ย่านบางมด ภายใน 1 ปี ของกลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน

นักท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5,000,000 คน	13	13.00
5,000,001 – 10,000,000 คน	24	24.00
10,000,001 – 15,000,000 คน	31	31.00
มากกว่า 15,000,001 คน	32	32.00
รวม	100	100.00

จากตาราง 72 กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชนส่วนใหญ่ ต้องการให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวยังพื้นที่ย่านบางมดมากกว่า 15,000,001 คนต่อปี คิดเป็น ร้อยละ 32.00 รองลงมา ต้องการให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวยังพื้นที่ย่านบางมดประมาณ 10,000,001 – 15,000,000 คนต่อปี คิดเป็นร้อยละ 31.00 และต้องการให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวยังพื้นที่ย่านบางมด 5,000,001 – 10,000,000 คนต่อปี คิดเป็นร้อยละ 24.00 จากข้อมูล แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างภาคประชาชนมีความคาดหวังต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะมาเที่ยวยังพื้นที่ย่านบางมดสูงมาก

ผลการศึกษาความคิดเห็นภาคนักท่องเที่ยวกี่ยวเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด

1. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นนักท่องเที่ยวกี่ยวเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของย่านบางมด ในครั้งนี้ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม (Questionnaire) จากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวกี่ยวจำนวนทั้งสิ้น 100 ราย โดยนำเสนอในรูปของความถี่และร้อยละ สามารถสรุปผลการศึกษาดังนี้

ตาราง 73 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวกี่ยว

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	58	58.00
หญิง	42	42.00
รวม	100	100.00
2. อายุ		
17 - 24 ปี	33	33.00
25 - 35 ปี	31	31.00
36 - 44 ปี	12	12.00
45 - 54 ปี	14	14.00
55 - 64 ปี	6	6.00
65 ปีขึ้นไป	4	4.00
3. สถานภาพ		
โสด	84	84.00
สมรส	15	15.00
หม้าย	1	1.00
หย่าร้าง	0	0.00
รวม	100	100

ตาราง 73 (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
4. การศึกษา		
ประถมศึกษา	4	4.00
มัธยมศึกษาตอนต้น	0	0.00
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	18	18.00
อนุปริญญา/ปวส.	5	5.00
ปริญญาตรี	61	61.00
ปริญญาโท	11	11.00
ปริญญาเอก	1	1.00
อื่น ๆ		
รวม	100	100.00
5. อาชีพ		
เกษตรกร	1	1.00
รับจ้าง	17	17.00
ตัวแทนขายสินค้า	0	0.00
แม่บ้าน/พอบ้าน	2	2.00
นักเรียน/นักศึกษา	57	57.00
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	9	9.00
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	2	2.00
พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท	10	10.00
อื่น ๆ	2	2.00
รวม	100	100.00
6. รายได้		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	36	36.00
5,001 - 10,000 บาท	34	34.00
10,001 - 15,000 บาท	13	13.00
15,001 - 20,000 บาท	4	4.00
20,001 - 25,000 บาท	3	3.00
25,001 บาทขึ้นไป	10	10.00
รวม	100	100.00

ตาราง 73 (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
7. ภูมิภาค		
กรุงเทพ/ปริมณฑล	49	49.00
ภาคเหนือ	12	12.00
ภาคกลาง	10	10.00
ภาคตะวันออก	7	7.00
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	9	9.00
ภาคตะวันตก	1	1.00
ภาคใต้	12	12.00
รวม	100	100.00

จากตาราง 73 กลุ่มตัวอย่างนักทองเที่ยวเป็นชาย ร้อยละ 58.00 เป็นหญิง ร้อยละ 42.00 มีช่วงอายุระหว่าง 17-24 ปี ร้อยละ 33.00 ช่วงอายุระหว่าง 25-35 ปี ร้อยละ 31.00 ช่วงอายุระหว่าง 36-44 ปี ร้อยละ 12.00 ช่วงอายุระหว่าง 45-54 ปี ร้อยละ 14.00 ช่วงอายุระหว่าง 55-64 ปี ร้อยละ 6.00 และอายุ 65 ปีขึ้นไป ร้อยละ 4.00 ซึ่งส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด ร้อยละ 84.00 รองลงมา มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 15.00 และเป็นหม้าย ร้อยละ 1.00

ในด้านการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 61.00 รองลงมา มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท ร้อยละ 11.00 และลำดับที่ 3 มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ร้อยละ 18.00

ในด้านการประกอบอาชีพ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 57.00 รองลงมา เป็นอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 17.00 มีรายได้จากการทำงานต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 36.00 อยู่ระหว่าง 5,001-10,000 บาท ร้อยละ 34.00 มีรายได้ระหว่าง 10,001-15,000 บาท ร้อยละ 13.00 มีรายได้ระหว่าง 15,000-20,000 บาท ร้อยละ 4.00 และมีรายได้ 25,001 บาทขึ้นไป ร้อยละ 10.00

ในด้านภูมิภาค ส่วนมากอยู่ที่ กรุงเทพ/ปริมณฑล ร้อยละ 49.00 รองลงมา มีภูมิภาคในภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคกลาง ร้อยละ 12.00 และร้อยละ 10.00 ตามลำดับ

ผลการศึกษาลักษณะการเดินทาง ระยะเวลาการเดินทางและวัตถุประสงค์ของการเดินทาง

1. ท่านเคยเดินทางมาย่านบางมดมาก่อน หรือไม่

ตาราง 74 แสดงจำนวนและร้อยละ การเดินทางมาย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่าง นักท่องเที่ยว

การเดินทางมาย่านบางมด	จำนวน	ร้อยละ
เคย	83	83.00
ไม่เคย	17	17.00
รวม	100	100.00

จากตาราง 74 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่เคยเดินทางมายังย่านบางมดจำนวน 83 คน ร้อยละ 83.00 และไม่เคยเดินทางมายังย่านบางมดจำนวน 17 คน ร้อยละ 17.00

2 ที่มาของแหล่งข่าวการมาย่านบางมด

ตาราง 75 แสดงจำนวนและร้อยละ ที่มาของแหล่งข่าวการมาย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว

แหล่งข่าวสถานที่ท่องเที่ยว	จำนวน
หนังสือพิมพ์	23
วารสาร / นิตยสาร/ คู่มือเดินทาง	9
อินเทอร์เน็ต	5
สมาคมท่องเที่ยว	2
เพื่อน/ญาติ	73
วิทยุ / โทรทัศน์	6
บริษัททัวร์	3
เอกสารแผ่นพับ/ โบชัวร์	3
ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยว/ ททท.	0

จากตาราง 75 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวโดยทราบข่าวจากเพื่อน/ญาติ มากที่สุดเป็นอันดับ 1 อันดับ 2 ได้แก่ หนังสือพิมพ์ และ วารสาร / นิตยสาร/ คู่มือเดินทาง

3. ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมที่สนใจย่านบางมด

ตาราง 76 แสดงจำนวนและร้อยละ ของประเภทของแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมที่สนใจย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว

ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมที่สนใจ	จำนวน
ศึกษารวมชาติเดินป่าชายทะเล	35
ดูนก / ดูดาว	7
จักรยาน	24
พักผ่อนด้วยเต็นท์	13
วิถีชีวิตชุมชนและบ้านพักชนบท	5
เที่ยวสวนเกษตร	25
เที่ยวเชิงสุขภาพ	13
พักผ่อนรับประทานอาหาร	30
โบราณสถาน ศิลปวัฒนธรรม	7
เทศกาลประเพณี	3
ซื้อสินค้าพื้นเมือง	6
อื่น ๆ	4

จากตาราง 76 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่สนใจแหล่งท่องเที่ยวและ กิจกรรม ศึกษารวมชาติเดินป่าชายทะเลมากที่สุดเป็น อันดับ 1 อันดับ 2 ได้แก่พักผ่อน รับประทานอาหาร อันดับ 3 เที่ยวสวนเกษตร และทำกิจกรรมขี่จักรยาน เป็นต้น

2.4 วัตถุประสงค์ในการเดินทางมาย่านบางมด

ตาราง 77 แสดงจำนวนและร้อยละของวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ในการเดินทางมาย่านบางมดในครั้งนี้	จำนวน	ร้อยละ
พักผ่อน / ท่องเที่ยว	28	28.00
เยี่ยมญาติ / เพื่อน	26	26.00
ทัศนศึกษา / แสวงหาความรู้	21	21.00
พักฟื้น	0	0.00
ประชุม / สัมมนา	4	4.00
ธุรกิจ	5	5.00
ปฏิบัติราชการ	2	2.00
อื่น ๆ	14	14.00
รวม	100	100.00

จากตาราง 77 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาย่านบางมดเพื่อพักผ่อน / ท่องเที่ยว เป็นอันดับ 1 ร้อยละ 28.00 อันดับ 2 เพื่อเยี่ยมญาติ / เพื่อน และทัศนศึกษา / แสวงหาความรู้ ร้อยละ 26.00 , 21.00 ตามลำดับ

2.5 ลักษณะการเดินทางมาย่านบางมด

ตาราง 78 แสดงจำนวนและร้อยละของลักษณะการเดินทางมาย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว

ลักษณะการเดินทาง	จำนวน	ร้อยละ
คนเดียว	55	55.00
ครอบครัว	14	14.00
กลุ่มเพื่อน	23	23.00
บริษัททัวร์	3	3.00
มาเที่ยวด้วยกันเป็นกลุ่มใหญ่	5	5.00
รวม	100	100.00

จากตาราง 78 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมเดินทางมาย่านบางมด โดยเดินทางมาคนเดียวมากที่สุด เป็นอันดับ 1 ร้อยละ 55.00 รองลงมาอันดับที่ 2 เดินทางกับกลุ่มเพื่อน ร้อยละ 23.00 และเดินทางกับครอบครัว ร้อยละ 14.00

2.6 ยานพาหนะในการเดินทางมาย่านบางมด

ตาราง 79 แสดงจำนวนและร้อยละ ยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทางมาย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว

ยานพาหนะในการเดินทาง	จำนวน	ร้อยละ
รถยนต์ส่วนตัว	38	38.00
รถโดยสารประจำทาง	42	42.00
รถเช่า / รถตู้	3	3.00
รถจักรยาน	3	3.00
รถจักรยานยนต์	11	11.00
รถยนต์บริษัทนำเที่ยว	3	3.00
รวม	100	100.00

จากตาราง 79 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมเดินทางมาย่านบางมด โดยใช้รถโดยสารประจำทางมากที่สุด เป็นอันดับ 1 ร้อยละ 42.00 รองลงมาอันดับที่ 2 เดินทางกับรถยนต์ส่วนตัว ร้อยละ 38.00 และรถจักรยานยนต์ ร้อยละ 11.00

2.7 การพักค้างคืนในการเดินทางมาย่านบางมด

ตาราง 80 แสดงจำนวนและร้อยละ การพักค้างคืนในการเดินทางมาย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว

พักค้างคืนในการเดินทางครั้งนี้หรือไม่	จำนวน	ร้อยละ
พักค้างคืน	62	62.00
ไม่พักค้างคืน (ข้ามไปตบซ้อ 10)	38	38.00
รวม	100	100.00

จากตาราง 80 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมพักค้างคืนมากที่สุด เป็นอันดับ 1 ร้อยละ 62.00 รองลงมาอันดับที่ 2 ไม่พักค้างคืน ร้อยละ 38.00

2.8 ประเภทของที่พักค้างคืนในการเดินทางมาย่านบางมด

ตาราง 81 แสดงจำนวนและร้อยละ ประเภทของที่พักค้างคืนในการเดินทางมาย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว

ประเภทของที่พักค้างคืน	จำนวน	ร้อยละ
โรงแรม	38	38.00
รีสอร์ต	6	6.00
พักค้างในบ้าน (Home Stay)	7	7.00
กางเต็นท์	16	16.00
บ้านญาติ / เพื่อน	1	1.00
บ้านพักรับรอง	25	25.00
วัด / โรงเรียน	2	2.00
อื่นๆ	5	5.00
รวม	100	100.00

จากตาราง 81 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมพักค้างคืนที่โรงแรมมากที่สุด เป็นอันดับ 1 ร้อยละ 38.00 รองลงมาอันดับที่ 2 บ้านพักรับรอง ร้อยละ 25.00 และกางเต็นท์ ร้อยละ 16.00

2.9 ระยะเวลาการพักค้างคืน

ตาราง 82 แสดงจำนวนและร้อยละ ระยะเวลาการพักค้างคืนในการเดินทางมา ย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว

ระยะเวลาการพักแรม	จำนวน	ร้อยละ
1 คืน	8	13.00
2 คืน	15	24.10
3 คืน	8	12.90
มากกว่า 3 คืน	31	50.00
รวม	62	100.00

จากตาราง 82 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมพักค้างคืนมากกว่า 3 คืนมากที่สุด เป็นอันดับ 1 ร้อยละ 50.00 รองลงมาอันดับที่ 2 พักค้างคืน 2 คืนร้อยละ 24.10

2.10 ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อคนต่อวัน

ตาราง 83 แสดงจำนวนและร้อยละ ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อคนต่อวันในการเดินทางมาเยือนบางมดของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อคนต่อวัน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1,000 บาท	49	49.00
1,000 – 3,000 บาท	39	39.00
3,000 – 5,000 บาท	12	12.00
มากกว่า 5,000 บาท	0	0.00
รวม	100	100.00

จากตาราง 83 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อคนต่อวันมากที่สุด เป็นอันดับ 1 ต่ำกว่า 1,000 บาท ร้อยละ 49.00 รองลงมาอันดับที่ 2 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวัน 1,000 – 3,000 บาท ร้อยละ 39.00 และค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 3,000 – 5,000 บาท ต่อคนต่อวัน ร้อยละ 12.00

2.11 จุดมุ่งหมายที่จะเดินทางต่อไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่น

ตาราง 84 แสดงจำนวนและร้อยละ จุดมุ่งหมายที่จะเดินทางต่อไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว

จุดมุ่งหมายที่จะเดินทางต่อไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นหรือไม่	จำนวน	ร้อยละ
มี	40	40.00
ไม่มี	60	60.00
รวม	100	100.00

จากตาราง 84 พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีจุดมุ่งหมายที่จะเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่น ร้อยละ 40.00 และไม่มีจุดมุ่งหมายที่จะเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่น ร้อยละ 60.00

3. ผลการศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจและเหตุผลในการมาท่องเที่ยวย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว

ตาราง 85 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมูลเหตุที่เป็นแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว

แรงจูงใจที่เดินทางมาท่องเที่ยว	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ท่านสนใจลักษณะเฉพาะของคลองบางมด	3.14	0.73	ปานกลาง
2. ท่านต้องการศึกษารวมชาติป่าชายเลนบางขุนเทียน	3.18	0.77	ปานกลาง
3. ท่านต้องการท่องเที่ยววัดศึกษาวัฒนธรรม ไหว้พระวัดทุ่งครุ วัดโภาส วัดพุทธบูชา	3.35	0.86	ปานกลาง
4. ท่านต้องการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น เขตราชบุรีบูรณะ พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตบางขุนเทียน ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมมอญบางกระดี่	3.19	0.80	ปานกลาง
5. ท่านต้องการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ชมสวนบางมด กิจกรรมชมฟาร์มแพะ ฟาร์มนกกระจอกเทศ	3.40	0.89	ปานกลาง
6. ท่านต้องการท่องเที่ยว ซื้อสินค้า OTOP ผลไม้อาหารพื้นเมือง	3.29	0.82	ปานกลาง
7. ท่านต้องการท่องเที่ยว ศึกษาสภาพแวดล้อม สัมผัสวิถีชีวิตชาวมอญ(บางกระดี่) ชาวพุทธ(ชาวบางมด) ชาวมุสลิม(ทุ่งครุ)	3.37	0.86	ปานกลาง
8. ท่านต้องการมาพักผ่อนหย่อนใจ ท่องเที่ยวเพื่อเป็นกำไรชีวิต การเดินทางสะดวก/ระยะทางไม่ไกล	3.49	0.86	มาก
9. ท่านต้องการหลีกเลี่ยงความจำเจ เพื่อหาประสบการณ์แปลกใหม่	3.59	0.87	มาก
10. ท่านต้องการหลีกเลี่ยงความกังวลใจ สัมผัสความทุกข์ชั่วคราว	3.23	1.01	ปานกลาง
รวม	3.32	0.86	ปานกลาง

จากตาราง 85 ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับมูลเหตุที่เป็นแรงจูงใจให้เดินทางมาท่องเที่ยวย่านบางมดอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.32 โดยกลุ่มตัวอย่างคิดว่าสิ่งที่เป็นมูลเหตุแรงจูงใจให้เดินทางมาท่องเที่ยว ย่านบางมดมากอันดับแรกคือ ต้องการหลีกเลี่ยงความจำเจ เพื่อหาประสบการณ์แปลกใหม่ อันดับสอง ต้องการมาพักผ่อนหย่อนใจ ท่องเที่ยวเพื่อเป็นกำไรชีวิต การเดินทางสะดวก/ระยะทางไม่ไกล อันดับสาม ต้องการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ชมสวนบางมด กิจกรรมชมฟาร์มแพะ ฟาร์ม นกกระจอกเทศ มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.59 , 3.49 และ 3.40 ตามลำดับ

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวของย่านบางมด

4.1 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 86 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าท่องเที่ยวของย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่าง นักท่องเที่ยว

ทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. คลองบางมด คลองบางปะแก้ว คลองราษฎร์บูรณะ	3.36	0.79	ปานกลาง
2. สวนส้ม สวนมะพร้าว สวนผลไม้ต่างๆ	3.63	0.80	มาก
3. ฟาร์มแพะ ฟาร์มนกกระจอกเทศ	3.61	0.86	มาก
4. ชมรมนกเขาชาวทุ่งครุ	3.45	0.87	มาก
5. ป่าชายเลน ทะเลบางขุนเทียน	3.69	0.87	มาก
6. สวนธนบุรีรมย์(เขตทุ่งครุ) สวนสมุนไพโร (เขตราษฎร์บูรณะ)	3.77	0.89	มาก
รวม	3.59	0.86	มาก

จากตาราง 86 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในย่านบางมดไว้ว่า เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าท่องเที่ยว มาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.59 เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า สวนธนบุรีรมย์ เป็นสถานที่ที่น่าท่องเที่ยวเป็นอันดับ 1 ส่วนอันดับ 2 ได้แก่ ป่าชายเลน ทะเลบางขุน

เทียน และอันดับ 3 ได้แก่ สวนส้ม สวนมะพร้าว สวนผลไม้ต่างๆ ซึ่งทั้ง 3 อันดับ มีระดับความน่า
 ท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.77, 3.69 และ 3.63
 ตามลำดับ ส่วนแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว ให้ความสนใจน้อยที่สุด
 คือ คลองบางมด คลองบางปะแก้ว คลองราษฎร์บูรณะ มีระดับความน่าท่องเที่ยว อยู่ในระดับ
 ปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.36

4.2 ทรัพยากรท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่น่าท่องเที่ยวใน ย่านบางมด

ตาราง 87 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่ง
 ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่น่าท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างของ
 นักท่องเที่ยว

ทรัพยากรท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิต	$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. วัดทุ่งครุ วัดพุทธบูชา วัดหลวงพ่อโสภาสี วัดบางมด	3.46	0.77	มาก
2. วัดราชโอรส วัดไทร วัดบางขุนเทียนนอก	3.28	0.83	ปานกลาง
3. วัดกก วัดบางกระดี	3.27	0.78	ปานกลาง
4. วัดประเสริฐสุทธาวาส วัดบางปะกอก วัดแจรงร้อน วัดสน	3.33	0.79	ปานกลาง
5. พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตราษฎร์บูรณะ พิพิธภัณฑ์ ท้องถิ่นเขตบางขุนเทียน ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม มอญบางกระดี	3.33	0.83	ปานกลาง
6. วิถีชีวิตของชาวมอญ วิถีชีวิตชาวสวนบางขุนเทียน วิถีชีวิตป่าชายเลน	3.31	0.90	ปานกลาง
7. มัสยิดอัสดีกวา อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย มัสยิดนุรุลสุดา	3.19	0.92	ปานกลาง
รวม	3.31	0.83	ปานกลาง

จากตาราง 87 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ
 ทรัพยากรท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตในย่านบางมดว่าเป็นทรัพยากรที่น่าท่องเที่ยว

ปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.31 โดยทรัพยากรที่น่าท่องเที่ยวมากเป็นอันดับ 1 ได้แก่ วัดทุ่งครุ วัดพุทธบูชา วัดหลวงพ่อบุญมา วัดบางมด ส่วนอันดับ 2 ได้แก่ วัดประเสริฐสุทธาวาส วัดบางปะกอก วัดแจ้งร้อน วัดสน และพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตราษฎร์บูรณะ พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตบางขุนเทียน ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมมอญบางกระบือ ซึ่งทั้ง 3 อันดับ มีระดับความน่าท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลางและมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.46 และ 3.33 ตามลำดับ

4.3 งานเทศกาลประเพณี ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 88 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับงานเทศกาล ประเพณี ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวของย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยว

เทศกาลและมหกรรม	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. สงฆ์น้ำพระ งานเทศกาลเทกระจาด งานประเพณีงานลอยกระทง	3.52	0.75	มาก
2. งานทุ่งครุเกษตรแฟร์	3.54	0.87	มาก
3. ประเพณีทางศาสนาอิสลาม	3.25	0.91	ปานกลาง
4. งานประจำปีวัดพุทธบูชา เวียนเทียน	3.35	0.91	ปานกลาง
รวม	3.42	0.87	มาก

จากตาราง 88 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว คิดว่า ประเพณีต่างๆ ในย่านบางมด สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวได้มาก คะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.42 เทศกาล ประเพณีที่กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวคิดว่าสามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้มากเป็นอันดับ 1 คือ งานทุ่งครุเกษตรแฟร์ มีระดับความน่าท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.54 ส่วนประเพณีที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากอันดับ 2 ได้แก่ สงฆ์น้ำพระ งานเทศกาลเทกระจาด งานประเพณีงานลอยกระทง มีระดับความน่าท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.52 และประเพณีที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากอันดับ 3 ได้แก่ งานประจำปีวัดพุทธบูชา เวียนเทียน มีระดับความน่าท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.35

4.4 กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นำมาเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 89 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นำมาเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างของ นักท่องเที่ยว

กิจกรรมการท่องเที่ยว	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ศึกษาศิลปวัฒนธรรม ชมวัด	3.61	0.74	มาก
2. ปั่นจักรยาน	3.39	0.90	ปานกลาง
3. กิจกรรมเดินเท้าศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน บางขุนเทียน	3.48	0.90	มาก
4. เที่ยวไปกินไป กินอาหารทะเลเขตบางขุนเทียน เปิดอร่อยเขตราชบุรีบูรณะ อาหารอิสลามเขตทุ่งครุ ก๋วยเตี๋ยวปลาจอมทอง	3.69	0.81	มาก
5. ซือบ้าง เช่น ตามสวนสองข้างทางต่างๆ	3.39	0.87	ปานกลาง
6. ชมสวนบางมด กิจกรรมชมฟาร์มแพะ ฟาร์มนกกระจอกเทศ และซื้อของ	3.58	0.87	มาก
7. สัมผัสวิถีชีวิตชาวมอญ(บางกระบือ) ชาวพุทธ(ชาวบางมด) ชาวมุสลิม(ทุ่งครุ)	3.38	0.85	ปานกลาง
รวม	3.50	0.86	มาก

จากตาราง 89 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวคิดว่ากิจกรรมการท่องเที่ยวที่จัดขึ้น เพื่อดึงดูดความสนใจให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวในย่านบางมดนั้น ประสบผลสำเร็จมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.50 โดยกิจกรรมที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวใน ย่านบางมดได้มากเป็นอันดับ 1 ได้แก่ เที่ยวไปกินไป กินอาหารทะเลเขตบางขุนเทียน เปิดอร่อย เขตราชบุรีบูรณะ อาหารอิสลามเขตทุ่งครุ ก๋วยเตี๋ยวปลาจอมทอง ส่วนอันดับ 2 ได้แก่ ศึกษา ศิลปวัฒนธรรมชมวัดและอันดับ 3 ได้แก่ ชมสวนบางมด กิจกรรมชมฟาร์มแพะ ฟาร์ม นกกระจอกเทศ และซื้อของซึ่งทั้ง 3 อันดับ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของ ระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.69 , 3.61 และ 3.58 ตามลำดับ

4.5 การบริการที่มีความเหมาะสมทางการท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 90 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพรวมการให้บริการที่มีความเหมาะสมทางการท่องเที่ยวของย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยว

การบริการการท่องเที่ยว	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ร้านอาหาร	3.49	0.75	มาก
2. รถโดยสารประจำทางและรถท้องถิ่น เรือหางยาว รถจักรยานเช่า	3.34	0.93	ปานกลาง
3. ระบบถนนและป้ายบอกทาง	3.29	0.82	ปานกลาง
4. ศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวและป้ายบอกทาง	3.20	0.91	ปานกลาง
5. ร้านขายของที่ระลึก	3.12	1.04	ปานกลาง
6. ร้านสะดวกซื้อ ห้างสรรพสินค้า	3.39	0.89	ปานกลาง
7. ปั๊มน้ำมัน	3.55	0.85	มาก
8. ธนาคารและตู้ ATM	3.58	0.83	มาก
9. โรงพยาบาล คลินิก ศูนย์บริการสาธารณสุข	3.61	0.92	มาก
รวม	3.40	0.90	ปานกลาง

จากตาราง 90 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว คิดว่าการบริการที่จัดขึ้น เพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวในย่านบางมดนั้น มีความเหมาะสมปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.40 การบริการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด สมควรมีไว้บริการแก่นักท่องเที่ยวในย่านบางมด ได้แก่ โรงพยาบาล คลินิก ศูนย์บริการสาธารณสุขที่ควรมีมาก รองลงมา คือธนาคารและตู้ ATM และการบริการที่ควรมีมากอันดับ 3 คือ ปั๊มน้ำมันซึ่งทั้ง 3 อันดับ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.61 , 3.58 และ 3.55ตามลำดับ

5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนโอกาส และ อุปสรรคของการพัฒนาการท่องเที่ยวย่านบางมด

5.1 จุดแข็ง/ข้อดี เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวย่านบางมด

ตาราง 91 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดแข็งหรือข้อดี เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวของย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยว

จุดแข็ง/ข้อดี	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. มีวัดเก่าแก่ที่มีศิลปะและเอกลักษณ์โดดเด่น วัดหลวงพ่อบุญรอด วัดบางประกอก	3.57	0.81	มาก
2. มีคลองบางมดและสวนผลไม้ เช่น สวนส้ม สวนมะพร้าว มีพื้นที่สีเขียวและความเป็นธรรมชาติ ซึ่งเป็นปอดของธนบุรี	3.63	0.92	มาก
3. มีชุมชน ชนบท ชานเมืองที่ยังมีวิถีชีวิตของชุมชนชาวสวนริมน้ำ	3.42	0.90	มาก
4. มีระบบคมนาคมทั้งทางน้ำและทางบก เพื่อเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวอยู่ที่ชานเมืองกรุงเทพ	3.32	0.98	ปานกลาง
5. มีระบบโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค ครอบคลุมพื้นที่ย่านบางมด	3.34	0.88	ปานกลาง
รวม	3.46	0.90	มาก

จากตาราง 91 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว คิดว่า สิ่งต่างๆ เช่นสถานที่ท่องเที่ยว วิถีชีวิต ระบบคมนาคม โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคที่ครอบคลุมพื้นที่ย่านบางมด มีระดับความคิดเห็นของจุดแข็ง/ข้อดี อยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.46 เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า มีคลองบางมดและสวนผลไม้ เช่น สวนส้ม สวนมะพร้าว มีพื้นที่สีเขียวและความเป็นธรรมชาติซึ่งเป็นปอดของธนบุรีถือว่าเป็นจุดแข็ง/ข้อดีมากที่สุด รองลงมาคือ มี วัดเก่าแก่ที่มีศิลปะและเอกลักษณ์โดดเด่น วัดหลวงพ่อบุญรอด วัดบางประกอก และมีชุมชน ชนบท ชานเมืองที่ยังมีวิถีชีวิตของชุมชนชาวสวนริมน้ำ ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมานั้น มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.63, 3.57 และ 3.42 ตามลำดับ ส่วนมีระบบคมนาคมทั้งทางน้ำและทางบก เพื่อเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวอยู่ที่ชานเมือง

กรุงเทพ และมีระบบโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคครอบคลุมพื้นที่ย่านบางมด กลุ่มตัวอย่างคิดว่าเป็นจุดแข็ง/ข้อดีอยู่ในระดับปานกลาง

5.2 ความความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดอ่อนหรือข้อดีของการท่องเที่ยวใน ย่านบางมด

ตารางที่ 92 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ จุดอ่อนหรือข้อดีของการท่องเที่ยวของย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างของ นักท่องเที่ยว

จุดอ่อน / ข้อดี	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ขาดการวางแผนยุทธศาสตร์แบบบูรณาการเพื่ออย่างยั่งยืน	3.49	0.75	มาก
2. การมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของชุมชนและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐบาล และเอกชนยังมีน้อย	3.42	0.83	มาก
3. ขาดการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ แหล่งท่องเที่ยว	3.39	0.90	ปานกลาง
4. ปัญหาด้านการจราจรในเขตทุ่งครุและ เขตราชพฤกษ์บูรณะ	3.54	0.98	มาก
5. การบริการการท่องเที่ยวยังขาดมาตรฐาน	3.44	0.81	มาก
6. ขาดแผนการตลาดด้านการท่องเที่ยว	3.61	0.74	มาก
7. กิจกรรมทางการท่องเที่ยวขาดความหลากหลาย	3.47	0.74	มาก
รวม	3.48	0.82	มาก

จากตาราง 92 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว คิดว่าสิ่งต่างๆ ใน 7 รายการข้างต้น เป็นจุดอ่อน/ข้อดีของการท่องเที่ยวในย่านบางมดมาก ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.48 สิ่งที่ดีว่าเป็นจุดอ่อน/ข้อดีของการท่องเที่ยวในย่านบางมดมากที่สุดคือขาดแผนการ ตลาดด้านการท่องเที่ยว รองลงมาคือ ปัญหาด้านการจราจรในเขตทุ่งครุและ เขตราชพฤกษ์บูรณะ รวมถึงขาดการวางแผนยุทธศาสตร์แบบบูรณาการเพื่ออย่างยั่งยืน ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ใน ระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.61 , 3.54 และ 3.49 ตามลำดับ ส่วนสิ่ง ที่ดีว่าเป็นจุดอ่อน/ข้อดีของการท่องเที่ยวในย่านบางมดน้อยที่สุด ได้แก่ ขาดการจัดการด้าน สิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว

5.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโอกาสในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 93 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับโอกาสในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยว

โอกาสในการพัฒนา	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. มีโอกาสพัฒนาขึ้นเป็นแหล่งท่องเที่ยวชานเมืองสำหรับประชากรกรุงเทพมหานคร	3.48	0.83	มาก
2. มีโอกาสในการฟื้นฟูให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยได้รับการสนับสนุนจาก กรุงเทพมหานคร	2.46	0.82	ปานกลาง
3. มีโอกาสพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวแม่แบบของการท่องเที่ยวคลองในชานเมือง	3.46	0.88	มาก
4. มีโอกาสฟื้นฟูเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร สวน ผลไม้ สัมบางมด	3.51	0.81	มาก
5. มีโอกาสพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล ป่าชายเลนที่บางขุนเทียน	3.56	0.84	มาก
รวม	3.29	0.93	ปานกลาง

จากตาราง 93 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวคิดว่าการท่องเที่ยวในย่านบางมดมีโอกาสพัฒนาเพื่อให้ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวได้ ปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.29 เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า สิ่งที่กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว คิดว่ามีโอกาสพัฒนาได้มากที่สุดคือ การพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลป่าชายเลนที่บางขุนเทียน รองลงมา มีโอกาสฟื้นฟูเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร สวนผลไม้ สัมบางมด และมีโอกาสพัฒนาขึ้นเป็นแหล่งท่องเที่ยวชานเมืองสำหรับประชากรกรุงเทพมหานคร มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.56, 3.51 และ 3.48 ตามลำดับ

5.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่เป็อุปสรรคต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว ในย่านบางมด

ตาราง 94 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
อุปสรรคต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างของ
นักท่องเที่ยว

อุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวย่านบางมด	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. มีคู่แข่งด้านการท่องเที่ยว เช่น อำเภอพระประแดง	3.55	0.78	มาก
2. ขาดความร่วมมือทางภาคเอกชน	3.62	0.80	มาก
3. ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณจากภาครัฐ และกทม.	3.60	0.82	มาก
4. ขาดการสนับสนุนด้านวิชาการเพื่อพัฒนาการ ท่องเที่ยว	3.48	0.72	มาก
รวม	3.56	0.78	มาก

จากตาราง 94 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว คิดว่าการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่าน บางมดให้ดีขึ้นกว่าเดิม นั้น มีอุปสรรคมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.56 สิ่งที่เป็อุปสรรคต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมดมากที่สุดคือ ขาดความร่วมมือทางภาคเอกชน รองลงมา ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณจากภาครัฐและกทม.และมีคู่แข่งด้านการท่องเที่ยว เช่น อำเภอพระประแดง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.62, 3.60 และ 3.55 ตามลำดับ

6. ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวของย่านบางมด

6.1 วิสัยทัศน์เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด

ตาราง 95 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์(ความใฝ่ฝันในการพัฒนาการท่องเที่ยวในอีกห้า/สิบปีข้างหน้า)เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยว

วิสัยทัศน์	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ย่านบางมดจะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชานเมือง ด้านธรรมชาติ การเกษตรด้านสวนผลไม้ วิถีชีวิตริมคลอง ที่มีมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมระดับสากล	3.45	0.77	มาก
2. ย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่ออนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม โบราณสถาน ประเพณี วิถีชีวิตชาวสวนริมคลอง และเพื่อพัฒนาจิตใจ ปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์	3.52	0.72	มาก
3. ย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนา เศรษฐกิจท้องถิ่นแบบพอเพียงอย่างยั่งยืน	3.35	0.77	ปานกลาง
4. ย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาชุมชนแบบบูรณาการ	3.26	0.88	ปานกลาง
รวม	3.40	0.79	ปานกลาง

จากตาราง 95 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด (ใน 5 ปี หรือ 10 ปีข้างหน้า) ว่าสามารถเป็นไปตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ได้มาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.40 โดยกลุ่มตัวอย่างคิดว่าสิ่งที่สามารถดำเนินการไปสู่วิสัยทัศน์ได้เป็นอันดับแรกคือย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อ อนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม โบราณสถาน ประเพณีวิถีชีวิตชาวสวนริมคลอง และเพื่อพัฒนาจิตใจ ปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ อันดับสองคือ ย่านบางมดจะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชานเมืองด้านธรรมชาติ การเกษตรด้านสวนผลไม้ วิถีชีวิตริมคลอง ที่มีมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมระดับสากล และอันดับสามคือ ย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นแบบพอเพียงอย่างยั่งยืน มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.52, 3.45 และ 3.35 ตามลำดับ

6.2 ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ตาราง 96 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ยุทธศาสตร์ (การแสวงหาแนวทางในการทำให้วิสัยทัศน์หรือความปรารถนา ของย่านบางมด) เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของย่านบางมด ของกลุ่ม ตัวอย่างของนักท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ยุทธศาสตร์การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	3.53	0.72	มาก
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจย่านบางมด	3.38	0.75	ปานกลาง
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนแบบบูรณาการ	3.39	0.74	ปานกลาง
4. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์ วัฒนธรรม ปลูกจิตสำนึกและพัฒนาจิตใจแนวทาง เศรษฐกิจแบบพอเพียง	3.41	0.90	มาก
รวม	3.43	0.78	มาก

จากตาราง 96 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ 4 ยุทธศาสตร์ว่าสามารถนำมาพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ในย่านบางมดได้มาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.43 ยุทธศาสตร์ที่เป็นอันดับแรก คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ส่วน ยุทธศาสตร์ที่ควรดำเนินการเป็นอันดับสองคือ ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ปลูกจิตสำนึกและพัฒนาจิตใจแนวทางเศรษฐกิจแบบพอเพียง และยุทธศาสตร์อันดับ 3 คือยุทธศาสตร์ที่ 3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนแบบบูรณาการคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.53, 3.41 และ 3.39 ตามลำดับ

6.3 ความเหมาะสมของโครงการในการวางกลยุทธ์ ในแต่ละยุทธศาสตร์ เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด

ตาราง 97 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความเหมาะสมของโครงการในการวางยุทธศาสตร์ที่ 1 แผนพัฒนาด้าน สิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ของกลุ่มตัวอย่าง ของนักท่องเที่ยว

กลยุทธ์	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
ยุทธศาสตร์ที่ 1 แผนพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน			
กลยุทธ์ที่ 1.1 การจัดการพื้นที่และสิ่งแวดล้อม	3.66	0.79	มาก
โครงการที่ 1 โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์คลองบางมด	3.79	0.74	มาก
โครงการที่ 2 โครงการสร้างทางและทางจักรยานคลองบางมด	3.68	0.79	มาก
โครงการที่ 3 โครงการปรับปรุงท่าเรือและศาลาท่าน้ำ	3.55	0.98	มาก
โครงการที่ 4 โครงการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเล บางขุนเทียน	3.60	0.90	มาก
โครงการที่ 5 โครงการบำบัดน้ำเสียบางขุนเทียน	3.56	0.90	มาก
โครงการที่ 6 โครงการพัฒนาสวนป่าชายทะเล บางขุนเทียน	3.72	0.89	มาก
โครงการที่ 7 โครงการปรับปรุงป้ายบอกทิศทางและป้ายแหล่งท่องเที่ยว	3.70	0.81	มาก
โครงการที่ 8 โครงการจัดการขยะเชิงอนุรักษ์	3.66	0.87	มาก
รวมโครงการ	3.66	0.89	มาก
กลยุทธ์ที่ 1.2 การจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว			
โครงการที่ 1 โครงการสร้างเส้นทางศึกษารวมชาติป่าชายเลน	3.77	0.87	มาก
โครงการที่ 2 โครงการสร้างศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยวบางขุนเทียน	3.75	0.81	มาก
โครงการที่ 3 โครงการท่องเที่ยวปลูกป่าชายเลน	3.61	0.96	มาก
โครงการที่ 4 โครงการท่องเที่ยวสวนส้มบางมด	3.75	0.81	มาก
โครงการที่ 5 โครงการสร้างพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านบางขุนเทียน	3.55	0.90	มาก
โครงการที่ 6 โครงการท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตชุมชนริมคลองบางมด	3.56	0.90	มาก

ตาราง 97 (ต่อ)

กลยุทธ์	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
โครงการที่ 7 โครงการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสากล	3.60	0.96	มาก
รวมโครงการ	3.66	0.89	มาก
ภาพรวมกลยุทธ์	3.69	0.86	มาก

จากตาราง 97 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของยุทธศาสตร์ที่ 1 คือ แผนพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ว่า มีความเหมาะสมมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.69 หากเปรียบเทียบความเหมาะสมของกลยุทธ์ซึ่งประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ พบว่า ทั้งสองกลยุทธ์ คือ การจัดการพื้นที่และสิ่งแวดล้อม และ การจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.66 และ 3.72 ตามลำดับ

จากการศึกษาข้อมูล นอกจากทำให้ทราบถึงกลยุทธ์ที่มีความเหมาะสมกับยุทธศาสตร์แล้ว ยังทำให้ทราบถึงโครงการที่มีความเหมาะสมในแต่ละกลยุทธ์ 3 อันดับแรก ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1.1 การจัดการพื้นที่และสิ่งแวดล้อม โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุดคือโครงการที่ 1 โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์คลองบางมด รองลงมาคือ โครงการที่ 6 โครงการพัฒนาสวนป่าชายทะเล บางขุนเทียน และ โครงการที่ 7 โครงการปรับปรุงป้ายบอกทิศทางและป้ายแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งทั้ง 3 โครงการที่กล่าวมา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.79, 3.72 และ 3.70 ตามลำดับ

กลยุทธ์ที่ 1.2 การจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุดคือ โครงการที่ 1 โครงการสร้างเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน รองลงมาคือโครงการที่ 4 โครงการท่องเที่ยวสวนส้มบางมด และโครงการที่ 2 โครงการสร้างศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยวบางขุนเทียน ซึ่งทั้ง 3 โครงการที่กล่าวมา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.77 และ 3.75 ตามลำดับ

ตาราง 98 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของโครงการในการวางยุทธศาสตร์ที่ 2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยว

กลยุทธ์	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
ยุทธศาสตร์ที่ 2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด			
กลยุทธ์ที่ 2.1 การจัดการด้านการตลาด	3.58	0.79	มาก
โครงการที่1การวางแผนยุทธศาสตร์ด้านการตลาดแบบบูรณาการของการท่องเที่ยวย่านบางมด	3.52	0.77	มาก
โครงการที่2 การสร้างภาพลักษณ์และBrand ให้เป็นพิพิธภัณฑ์ที่มีชีวิต (Urban Living Museum)	3.58	0.82	มาก
โครงการที่ 3 การศึกษากลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายและสร้างกลยุทธ์ในการแข่งขันสำหรับการท่องเที่ยวย่านบางมด	3.49	0.88	มาก
โครงการที่ 4 การจัดประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการขายการท่องเที่ยวย่านบางมดในภาพรวมต่อกลุ่มตลาดเป้าหมาย	3.51	0.83	มาก
โครงการที่ 5 การสร้างสารคดีของการท่องเที่ยวชีวิตคลองบางมด	3.63	0.85	มาก
โครงการที่ 6 การจัดเชิญนักหนังสือพิมพ์, TV มาในรูปแบบ FAM TRIP เพื่อประชาสัมพันธ์	3.55	0.86	มาก
โครงการที่ 7 การสร้างคู่มือนักท่องเที่ยวย่านบางมด	3.63	0.82	มาก
รวมโครงการ	3.56	0.83	มาก
กลยุทธ์ที่ 2.2 การพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวย่านบางมด	3.62	0.86	มาก
โครงการที่ 1 การสร้างมาตรฐานด้านการคมนาคมและการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวย่านบางมด	3.69	0.80	มาก
โครงการที่ 2 การสร้างมาตรฐานด้านที่พักโรงแรม	3.67	0.90	มาก
โครงการที่ 3 การสร้างมาตรฐานด้านการสื่อสารความหมายของท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม วิถีชีวิตคลองบางมด	3.78	0.82	มาก
โครงการที่ 4 การสร้างมาตรฐานร้านอาหารชายทะเลย่านบางขุนเทียน	3.73	0.92	มาก
โครงการที่ 5 การสร้างมาตรฐานด้านสุขาภิบาล เช่น ห้องสุขา	3.63	0.97	มาก
โครงการที่ 6 การสร้าง Package ท่องเที่ยวเชิงเกษตร	3.62	0.91	มาก

ตาราง 98 (ต่อ)

กลยุทธ์	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
โครงการที่ 7 การสร้างเส้นทางท่องเที่ยว เช่น เส้นทางท่องเที่ยว ริมน้ำ เส้นทางชอปปิง เส้นทางเดินถนน เส้นทางจักรยาน	3.66	0.88	มาก
โครงการที่ 7 การสร้างคู่มือนักท่องเที่ยวบางมด	3.63	0.82	มาก
รวมโครงการ	3.56	0.83	มาก
โครงการที่ 8 โครงการสร้างเส้นทางพายเรือแคนู เขตบางขุนเทียน	3.51	0.76	มาก
รวมโครงการ	3.66	0.87	มาก
กลยุทธ์ที่ 2.3 การบริหารจัดการการท่องเที่ยว ย่านบางมด	3.70	0.91	มาก
โครงการที่ 1 การตั้งศูนย์รวมการบริหารการจัดการท่องเที่ยว ย่านบางมด	3.57	0.92	มาก
โครงการที่ 2 การวางแผนยุทธศาสตร์ด้านการตลาด แบบบูรณาการของการท่องเที่ยวย่านบางมด	3.59	0.88	มาก
โครงการที่ 3 การร่วมบริหารการจัดการท่องเที่ยว โดย การประสานงานระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน	3.55	0.87	มาก
โครงการที่ 4 การสร้างระบบมาตรฐานและ Website ด้านการท่องเที่ยว	3.65	0.76	มาก
โครงการที่ 5 การสร้างระบบบริหารการจัดการนักท่องเที่ยว แนะนำเส้นทางและ กิจกรรมแก่นักท่องเที่ยว	3.46	0.86	มาก
โครงการที่ 6 การแสวงหาแหล่งเงินทุนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว	3.48	0.77	มาก
รวมโครงการ	3.55	0.84	มาก
ภาพรวมกลยุทธ์	3.63	0.85	มาก

จากตาราง 98 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของยุทธศาสตร์ที่ 2 คือ แผนพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด ว่า มีความเหมาะสมมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.63 หากเปรียบเทียบความเหมาะสมของกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์ที่ 2 ซึ่งประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ พบว่า กลยุทธ์ที่ 2.3 คือ การบริหารจัดการการท่องเที่ยว ย่านบางมดมีความเหมาะสมในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างยั่งยืน ตามกรอบเวลาที่กำหนดไว้

มากกว่ากลยุทธ์ที่ 2.1 คือ การจัดการด้านการตลาด และกลยุทธ์ที่ 2.2 คือการพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวบางมด ซึ่งทั้ง 3 กลยุทธ์ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.70, 3.58 และ 3.62 ตามลำดับ

จากการศึกษาข้อมูล นอกจากทำให้ทราบถึงกลยุทธ์ที่มีความเหมาะสมกับยุทธศาสตร์แล้ว ยังทำให้ทราบถึงโครงการที่มีความเหมาะสมในแต่ละกลยุทธ์ 3 อันดับแรก ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 2.1 การจัดการด้านการตลาดโครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุดได้แก่โครงการที่ 5 คือ การสร้างสรรค์ดีของการท่องเที่ยววิถีคลองบางมด และโครงการที่ 7 คือ การสร้างคู่มือนักท่องเที่ยวบางมด รองลงมาโครงการที่ 2 คือ การสร้างภาพลักษณ์และBrand ให้เป็นพิพิธภัณฑ์ที่มีชีวิต (Urban Living Museum) ซึ่งทั้ง 3 โครงการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.63 และ 3.58 ตามลำดับ

กลยุทธ์ที่ 2.2 การพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวบางมด โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ โครงการที่ 3 การสร้างมาตรฐานด้านการสื่อสาร ความหมายของท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม วิถีชีวิตคลองบางมดโครงการที่มีความเหมาะสมรองลงมาคือโครงการที่ 4 การสร้างมาตรฐานร้านอาหารชายทะเล ย่านบางขุนเทียน ส่วนโครงการที่มีความเหมาะสมอันดับ 3 ได้แก่ การสร้างมาตรฐานด้านการคมนาคมและ การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวบางมด ซึ่งทั้ง 3 โครงการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.78, 3.73 และ 3.69 ตามลำดับ

กลยุทธ์ที่ 2.3 การบริหารจัดการการท่องเที่ยวบางมด โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุดได้แก่ โครงการที่ 4 การสร้างระบบมาตรฐานและ Website ด้านการท่องเที่ยว รองลงมาคือ โครงการที่ 2 การวางแผนยุทธศาสตร์ด้านการตลาดแบบบูรณาการของการท่องเที่ยวบางมด และลำดับที่ 3 คือการตั้งศูนย์รวมการบริหารจัดการท่องเที่ยวบางมด ซึ่งทั้ง 3 โครงการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.65, 3.59 และ 3.57 ตามลำดับ

ตาราง 99 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของโครงการในการวางยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาชุมชนย่านบางมดแบบบูรณาการ ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว..

กลยุทธ์	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนย่านบางมดแบบบูรณาการ			
กลยุทธ์ที่ 3.1 การสร้างความเข้มแข็งในชุมชน	3.59	0.77	มาก
โครงการที่ 1 โครงการวางแผนยุทธศาสตร์ที่ยั่งยืน คลองบางมด บางขุนเทียนชายทะเล	3.64	0.79	มาก
โครงการที่ 2 การอบรมทักษะด้านการจัดการท่องเที่ยว แบบบูรณาการ	3.56	0.88	มาก
โครงการที่ 3 การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดเกษตร ชุมชนคลองบางมด วัดไทร	3.52	0.85	มาก
โครงการที่ 4 การสร้างกลุ่มผู้ประกอบการด้านการเดินเรือ	3.59	0.75	มาก
โครงการที่ 5 การสร้างกลุ่มโฮมสเตย์	3.56	0.92	มาก
โครงการที่ 6 การสร้างกลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตรเที่ยวสวนและป่า ชายเลน	3.66	0.81	มาก
โครงการที่ 7 การสร้างกลุ่มภัตตาคาร และร้านอาหาร ของชำ	3.48	0.82	มาก
รวมโครงการ	3.57	0.83	มาก
กลยุทธ์ที่ 3.2 การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนท้องถิ่น ย่านบางมด	3.42	0.96	มาก
โครงการที่ 1 การพัฒนาการท่องเที่ยวสวนส้มบางมด คลองรางโพธิ์	3.68	0.83	มาก
โครงการที่ 2 การพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนนกเขาเขา ทุ่งครุ	3.49	0.86	มาก
โครงการที่ 3 การพัฒนาการท่องเที่ยวฟาร์มแพะ	3.53	0.92	มาก
โครงการที่ 4 การพัฒนาการท่องเที่ยวฟาร์ม นกกระจอกเทศ	3.48	0.77	มาก
โครงการที่ 5 การพัฒนาการท่องเที่ยวฟาร์มกล้วยไม้	3.44	0.84	มาก
โครงการที่ 6 การพัฒนาการท่องเที่ยวโรงงานประติมากรรม หล่อทองเหลือง	3.52	0.89	มาก
รวมโครงการ	3.52	0.85	มาก
ภาพรวมกลยุทธ์	3.51	0.87	มาก

จากตาราง 99 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวนั้น แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของยุทธศาสตร์ที่ 3 คือ การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนย่านบางมดแบบบูรณาการ ว่า มีความเหมาะสมมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.51 หากเปรียบเทียบความเหมาะสมของกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์ที่ 3 ซึ่งประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ พบว่า กลยุทธ์ที่ 3.1 คือ การสร้างความเข้มแข็งในชุมชน ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.59 มีความเหมาะสมในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างยั่งยืน ตามกรอบเวลาที่กำหนดไว้ได้มากกว่ากลยุทธ์ที่ 3.2 การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนท้องถิ่นย่านบางมด ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเช่นกัน มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.42

จากการศึกษาข้อมูล นอกจากทำให้ทราบถึงกลยุทธ์ที่มีความเหมาะสมกับยุทธศาสตร์แล้ว ยังทำให้ทราบถึงโครงการที่มีความเหมาะสมในแต่ละกลยุทธ์ 3 อันดับแรก ดังนี้กลยุทธ์ที่ 3.1 การสร้างความเข้มแข็งในชุมชน โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่โครงการที่ 6 การสร้างกลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตรเที่ยวสวนและปายาเลน มีความเหมาะสมมากที่สุด โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.66 รองลงมาคือโครงการที่ 1 โครงการวางแผนยุทธศาสตร์/ยั่งยืน คลองบางมด บางขุนเทียนชายทะเล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.64 และลำดับที่ 3 คือโครงการที่ 4 การสร้างกลุ่มผู้ประกอบการด้านการเดินเรือ มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.59

กลยุทธ์ที่ 3.2 การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนท้องถิ่นย่านบางมด โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่โครงการ 1 การพัฒนาการท่องเที่ยวสวนส้มบางมด คลองรางโพธิ์ โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.68 รองลงมาคือโครงการที่ 3 การพัฒนาการท่องเที่ยวฟาร์มแพะ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.53 และโครงการที่ 6 การพัฒนาการท่องเที่ยวโรงงานประติมากรรมหล่อทองเหลือง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.52

ตาราง 100 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของโครงการในการวางยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ปุสกิจิตสำนึก พัฒนาจิตใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว

กลยุทธ์	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ปุสกิจิตสำนึก พัฒนาจิตใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง			
กลยุทธ์ที่ 4.1 การปลูกจิตสำนึก	3.46	0.82	มาก
โครงการที่ 1 การอบรมเพื่อปลูกจิตสำนึก โครงการวางแผนชุมชนในการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรม	3.73	0.81	มาก
โครงการที่ 2 การศึกษาอัตตลักษณ์และประวัติศาสตร์ของชุมชนเพื่อสร้างความภาคภูมิใจ	3.68	0.92	มาก
โครงการที่ 3 การตั้งศูนย์ศึกษาวิจัยระบบนิเวศป่าชายเลนบางขุนเทียน	3.61	0.91	มาก
โครงการที่ 4 การตั้งศูนย์ศึกษาวิจัยระบบนิเวศน้ำจืดในคลองบางมด	3.50	0.95	มาก
โครงการที่ 5 การตั้งศูนย์ศึกษาวิถีชีวิตชุมชนย่านบางมด	3.54	0.94	มาก
โครงการที่ 6 การตั้งศูนย์มุสลิมของชุมชนย่านบางมด	3.51	0.92	มาก
โครงการที่ 7 การตั้งศูนย์ศึกษาวัฒนธรรมมอญวัดบางกระดี	3.59	0.85	มาก
โครงการที่ 8 การอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมในวัดพุทธ ย่านบางมด	3.73	0.93	มาก
รวมโครงการ	3.61	0.90	มาก
กลยุทธ์ที่ 4.2 การพัฒนาจิตใจ	3.58	0.91	มาก
โครงการที่ 1 การอบรมด้านเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวทางพระราชดำริเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวย่านบางมด	3.91	0.68	มาก
โครงการที่ 2 การอบรมฝึกปฏิบัติและพัฒนาจิตใจ	3.66	0.86	มาก
โครงการที่ 3 การอบรมภาวะความเป็นผู้นำ	3.81	0.84	มาก
โครงการที่ 4 อบรมความรู้เรื่องศาสนา และวัฒนธรรมสำหรับเยาวชน	3.76	0.93	มาก
รวมโครงการ	3.79	0.83	มาก
ภาพรวมกลยุทธ์	3.52	0.87	มาก

จากตาราง 100 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของยุทธศาสตร์ที่ 4 คือ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ปลุกจิตสำนึก พัฒนาจิตใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงว่า มีความเหมาะสมมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.52 หากเปรียบเทียบความเหมาะสมของกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์ที่ 4 ซึ่งประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ พบว่า กลยุทธ์ที่ 4.2 คือ การพัฒนาจิตใจ ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.58 มีความเหมาะสมในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างยั่งยืน ตามกรอบเวลาที่กำหนดไว้ได้มากกว่า กลยุทธ์ที่ 4.1 คือ การปลูกจิตสำนึก ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.46

จากการศึกษาข้อมูล นอกจากทำให้ทราบถึงกลยุทธ์ที่มีความเหมาะสมกับยุทธศาสตร์แล้วยังทำให้ทราบถึงโครงการที่มีความเหมาะสมในแต่ละกลยุทธ์ 3 อันดับแรก ดังนี้กลยุทธ์ที่ 4.1 การปลูกจิตสำนึก โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ โครงการที่ 8 การอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมในวัดพุทธ ย่านบางมดโดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.73 รองลงมาคือโครงการที่ 1 การอบรมเพื่อปลูกจิตสำนึก โครงการวางแผนชุมชนในการอนุรักษ์มรดก วัฒนธรรม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.73 ส่วนอันดับ 3 ได้แก่ โครงการที่ 2 การศึกษาอัตตลักษณ์และประวัติศาสตร์ของชุมชนเพื่อสร้างความภาคภูมิใจ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.68

กลยุทธ์ที่ 4.2 การพัฒนาจิตใจ โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ โครงการที่ 1 การอบรมด้านเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวทางพระราชดำริเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างบางมด รองลงมาคือ โครงการที่ 3 การอบรมภาวะความเป็นผู้นำ และลำดับที่ 3 คือโครงการที่ 4 อบรมความรู้เรื่องศาสนา และวัฒนธรรมสำหรับเยาวชน ซึ่งทั้ง 3 โครงการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.91, 3.81 และ 3.76 ตามลำดับ

5.7 การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 101 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวในย่านบางมด ของกลุ่มตัวอย่างของ นักท่องเที่ยว

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ความมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและความดึงดูดใจ	3.59	0.71	มาก
2. ความอุดมสมบูรณ์ ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว	3.41	0.78	มาก
3. สภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว	3.41	0.78	มาก
4. สภาพทัศนียภาพและความสวยงามของทรัพยากรการท่องเที่ยว	3.55	0.80	มาก
5. สภาพพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์เหมาะสมกับกิจกรรม	3.55	0.76	มาก
6. ศักยภาพในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.38	0.83	ปานกลาง
7. ศักยภาพของพื้นที่ในการพัฒนาในอนาคต	3.43	0.90	มาก
8. ทรัพยากรที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม	3.55	0.87	มาก
รวม	3.45	0.81	มาก

จากตาราง 101 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวในย่านบางมดว่า มีศักยภาพมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.45 หากพิจารณาในรายปัจจัย พบว่า ความมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและความดึงดูดใจ มีศักยภาพมากที่สุด ปัจจัยที่มีศักยภาพรองลงมามีจำนวน 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านสภาพทัศนียภาพและความสวยงามของทรัพยากร การท่องเที่ยว สภาพพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์เหมาะสมกับกิจกรรม และทรัพยากรที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ส่วนปัจจัยที่มีศักยภาพอันดับ 3 ได้แก่ ศักยภาพของพื้นที่ในการพัฒนาในอนาคต ซึ่งทั้ง 5 ปัจจัย มีศักยภาพอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.59, 3.55 และ 3.43 ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่มีศักยภาพน้อยที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านศักยภาพในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

ตาราง 102 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านการจัดการการท่องเที่ยวในย่านบางมดของกลุ่ม
ตัวอย่างของนักท่องเที่ยว

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ความกลมกลืนและเหมาะสมของสิ่งอำนวยความสะดวก สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม	3.67	0.90	มาก
2. การจัดการขยะ	3.63	0.88	มาก
3. การจัดการคุณภาพเสียง	3.45	0.99	มาก
4. การจัดการคุณภาพน้ำ	3.54	1.08	มาก
5. การจัดแบ่งพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว	3.08	1.11	ปานกลาง
6. การจัดการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	3.16	1.21	ปานกลาง
7. การคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับ นักท่องเที่ยวของพื้นที่	3.14	1.13	ปานกลาง
8. มาตรการเฝ้าระวังและป้องกันผลกระทบด้าน สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม	3.35	0.94	ปานกลาง
9. การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว เชิงนิเวศที่วางไว้	3.58	0.99	มาก
10. คุณภาพในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว	3.58	1.02	มาก
รวม	3.42	1.05	มาก

จากตาราง 102 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านการจัดการท่องเที่ยวในย่านบางมดว่า มีศักยภาพมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.42 หากพิจารณาในรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยด้านความกลมกลืนและเหมาะสมของสิ่งอำนวยความสะดวกสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม มีศักยภาพมากที่สุด มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.67 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการจัดการขยะ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.63 ส่วนปัจจัยที่มีศักยภาพน้อยที่สุด ได้แก่การจัดแบ่งพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.08

ตาราง 103 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านกิจกรรม และการเรียนรู้การท่องเที่ยวใน ย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยว

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ประโยชน์และความคุ้มค่าในการเรียนรู้	3.51	1.04	มาก
2. ความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	3.67	0.92	มาก
3. กิจกรรมมีความเหมาะสมหรือเอื้ออำนวยต่อ กระบวนการสร้างจิตสำนึกแก่นักท่องเที่ยว	3.69	0.94	มาก
4. กิจกรรมเอื้ออำนวยหรือเสริมสร้างความเข้มแข็งของ ชุมชน	3.87	1.04	มาก
5. สภาพพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์เหมาะสมกับกิจกรรม	3.92	1.08	มาก
รวม	3.73	1.01	มาก

จากตาราง 103 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านกิจกรรม และการเรียนรู้การท่องเที่ยวในย่านบางมดว่า มีศักยภาพมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.73 หากพิจารณาในรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยด้าน สภาพพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์เหมาะสมกับกิจกรรม มีศักยภาพมากที่สุด ปัจจัยที่มีศักยภาพรองลงมาคือ กิจกรรมเอื้ออำนวยหรือเสริมสร้างความเข้มแข็งของ ชุมชน และปัจจัยที่มีศักยภาพลำดับที่ 3 คือ กิจกรรมมีความเหมาะสมหรือเอื้ออำนวยต่อ กระบวนการสร้างจิตสำนึกแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งทั้ง 3 ปัจจัย มีศักยภาพอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.92, 3.87 และ 3.69 ตามลำดับ

ตาราง 104 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว
ในย่านบางมดของกลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยว

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. ประโยชน์ต่อชุมชนด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม	3.63	0.94	มาก
2. ประโยชน์ต่อชุมชนด้านเศรษฐกิจและการกระจายรายได้	3.64	0.99	มาก
3. โอกาสในการสนับสนุนด้านการพัฒนาและการมีส่วนร่วมจากรัฐ	3.54	1.11	มาก
4. ชุมชนเข้มแข็ง มีศักยภาพ และมีส่วนร่วมในการพัฒนา	3.64	1.03	มาก
5. ความตระหนักต่อผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของ ชุมชน/องค์กร/ นักท่องเที่ยว	3.91	1.06	มาก
รวม	3.67	1.03	มาก

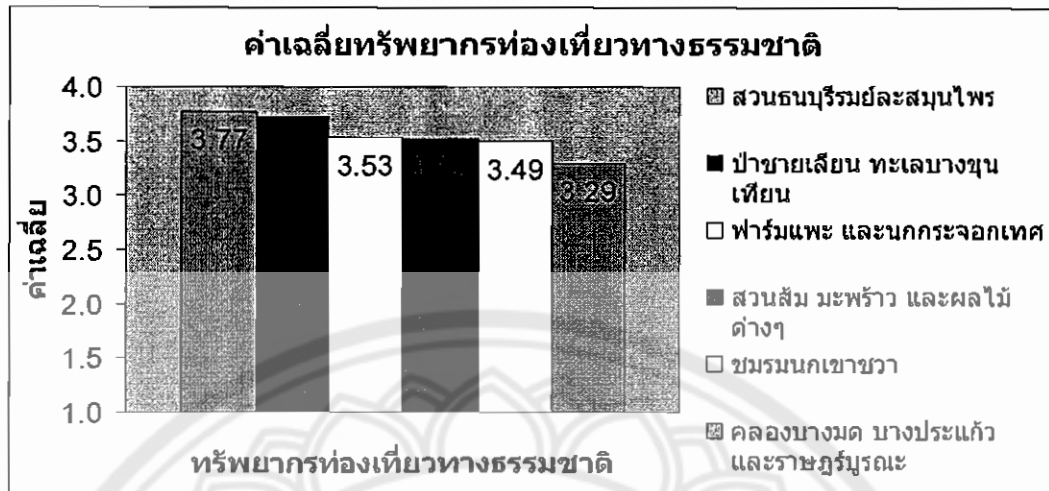
จากตาราง 104 ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมดว่า คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมดมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.67 หากพิจารณาในรายปัจจัย พบว่า คนในชุมชนมีความตระหนักต่อผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชน/องค์กร/นักท่องเที่ยว มากที่สุด ปัจจัยที่มีศักยภาพรองลงมาคือ ปัจจัยด้านประโยชน์ต่อชุมชนด้านเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ และปัจจัยด้านชุมชนเข้มแข็ง มีศักยภาพ และมีส่วนร่วมในการพัฒนา ซึ่งทั้ง 3 ปัจจัย มีศักยภาพอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.91, 3.64 ตามลำดับ

ผลการศึกษาคิดเห็นในภาพรวมของภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน นักท่องเที่ยว ด้านแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด

1. ผลการศึกษาคิดเห็นเกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติย่านบางมด

ตาราง 105 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด

ทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			รวม		
	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ
1. คลองบางมด คลองบางปะแก้ว คลองราษฎร์บูรณะ	3.27	1.13	ปานกลาง	3.04	1.04	ปานกลาง	3.47	0.99	มาก	3.36	0.79	ปานกลาง	3.29	0.99	ปานกลาง
2. สวนส้ม สวนมะพร้าว สวนผลไม้ ต่างๆ	3.36	1.00	ปานกลาง	3.39	0.96	ปานกลาง	3.69	0.92	มาก	3.63	0.8	มาก	3.52	0.92	มาก
3. ฟาร์มแพะ ฟาร์มนกกระจกเทศ	3.58	1.08	มาก	3.4	1.04	ปานกลาง	3.52	1.1	มาก	3.61	0.86	มาก	3.53	1.02	มาก
4. ชมรมนกเขาชวาทุ่งครุ	3.48	0.97	มาก	3.42	0.97	มาก	3.6	0.98	มาก	3.45	0.87	มาก	3.49	0.95	มาก
5. ป่าชายเลน ทะเลบางขุนเทียน	3.71	0.95	มาก	3.64	0.94	มาก	3.85	0.96	มาก	3.69	0.87	มาก	3.72	0.93	มาก
6. สวนผลไม้(เขตทุ่งครุ) สวน สมุนไพร(เขตราษฎร์บูรณะ)	3.85	0.94	มาก	3.7	1.06	มาก	3.74	0.88	มาก	3.77	0.89	มาก	3.77	0.94	มาก
รวม	3.54	1.03	มาก	3.43	1.02	มาก	3.66	0.96	มาก	3.59	0.86	มาก	3.55	0.95	มาก

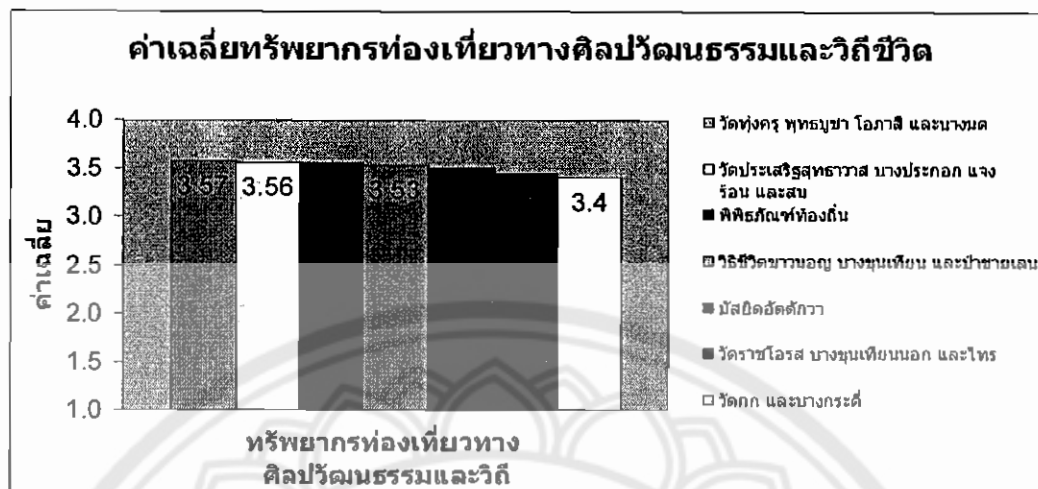
ภาพ 81 แสดงค่าเฉลี่ยทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

จากตาราง 105 และภาพ 81 ในภาพรวมพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติอย่างยั่งยืนในย่านบางมด เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าท่องเที่ยวมาก มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 3.55 โดยให้ความเห็นว่า สวนอนุรักษ์มะพร้าว เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าท่องเที่ยวมากเป็นอันดับ 1 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 3.77 ส่วนแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าท่องเที่ยวเป็นอันดับ 2 ได้แก่ ป่าชายเลน ทะเลบางขุนเทียน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 3.72 และอันดับ 3 ได้แก่ ฟาร์มแพะ ฟาร์มนกกระจอกเทศ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 3.53 ส่วนคลองบางมด คลองบางประกัว คลองราษฎร์บูรณะ มีระดับความคิดเห็นว่าน่าท่องเที่ยวปานกลาง มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 3.29

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตย่านบางมด

ตาราง 106 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทรัพยากรท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่นำ
ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด

ทรัพยากรท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิต	ภาครัฐ		ภาคเอกชน		ประชาชน		นักท่องเที่ยว		รวม						
	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ			
1. วัดทุ่งกุ วัดพุทธบูชา วัดหลวงพ่อบุญรอด	3.66	0.98	มาก	3.44	0.89	มาก	3.70	0.87	มาก	3.46	0.77	มาก	3.57	0.88	มาก
2. วัดราชนัดดา วัดบางขุนเทียนนอก วัดไทร	3.48	0.93	มาก	3.42	0.77	มาก	3.63	0.82	มาก	3.28	0.83	ปานกลาง	3.45	0.84	มาก
3. วัดกอก วัดบางกระบือ	3.40	1.08	ปานกลาง	3.44	0.92	มาก	3.5	0.98	มาก	3.27	0.78	ปานกลาง	3.40	0.94	ปานกลาง
4. วัดประเสริฐสุทธารวาส วัดบางปะกอก วัดสน วัดแจ้งร้อน	3.57	0.90	มาก	3.56	0.89	มาก	3.77	0.9	มาก	3.33	0.79	ปานกลาง	3.56	0.87	มาก
5. พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตกองทัพพระยา พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตบางขุนเทียน	3.60	0.92	มาก	3.60	0.97	มาก	3.69	0.91	มาก	3.33	0.83	ปานกลาง	3.56	0.90	มาก
6. วิถีชีวิตของชาวมอญ วิถีชีวิตชาวสวน บางขุนเทียน วิถีชีวิตป่าชายเลน	3.47	0.87	มาก	3.57	0.84	มาก	3.76	0.9	มาก	3.31	0.9	ปานกลาง	3.53	0.87	มาก
7. มัสยิดอัลตากวา อิสลามวิทยาลัยแห่ง ประเทศไทย มัสยิดนุ้ญฮุดดา	3.63	1.02	มาก	3.37	0.92	ปานกลาง	3.65	1	มาก	3.19	0.92	ปานกลาง	3.50	0.96	มาก
รวม	3.54	0.96	มาก	3.49	0.89	มาก	3.67	0.91	มาก	3.31	0.83	ปานกลาง	3.50	0.89	มาก

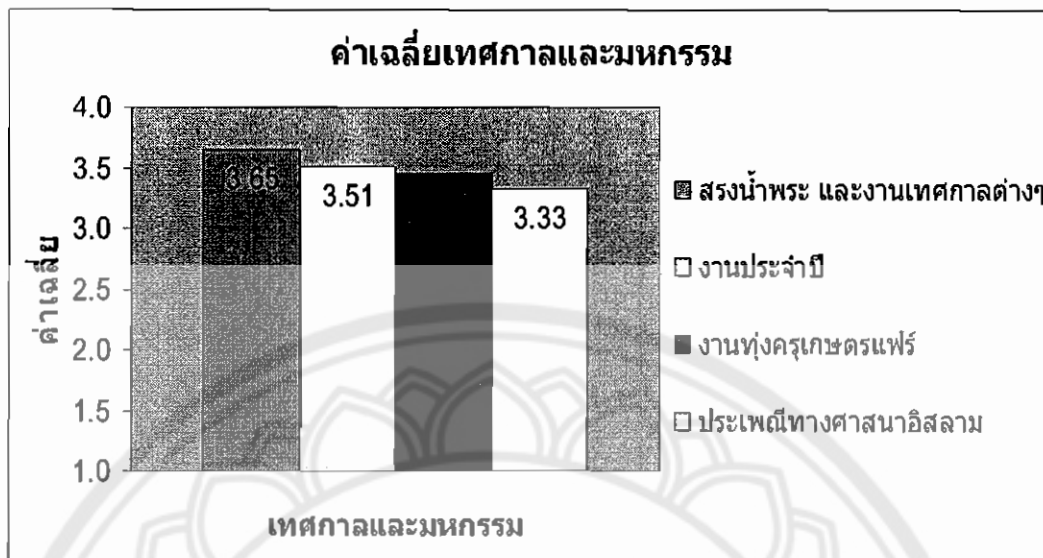
ภาพ 82 แสดงค่าเฉลี่ยทรัพยากรท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิต

จากตาราง 106 และภาพ 82 ในภาพรวมพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับทรัพยากรท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่น่าท่องเที่ยวในย่านบางมดว่า เป็นทรัพยากรที่น่าท่องเที่ยวมาก มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 3.50 โดยมีความคิดเห็นว่าวัดทุ่งครุ วัดพุทธบูชา วัดหลวงพ่โอภาสี และวัดบางมด เป็นทรัพยากรที่น่าสนใจท่องเที่ยวเพื่อศึกษาศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตมากเป็นอันดับ 1 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 3.57 ส่วนอันดับ 2 ได้แก่ วัดประเสริฐสุทธาวาส วัดบางปะกอก วัดสน วัดแจรงร้อน และพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตราชบุรีบูรณะ พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตบางขุนเทียน มีระดับความคิดเห็นของความเห็นชอบอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 3.56 และอันดับ 3 ได้แก่ วิถีชีวิตของชาวมอญ วิถีชีวิตชาวสวนบางขุนเทียน วิถีชีวิตป่าชายเลน มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของความเห็นชอบอยู่ในระดับมากเช่นกัน มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.53

3. ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการตรวจสอบเทศบาลและมทอรรณยานบางมด
 ตาราง 107 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับงานเทศบาลและประเพณี ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยว
 อย่างยั่งยืนย่านบางมด

เทศบาลและมทอรรณ	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			รวม		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. สงฆ์น้ำพระ งานเทศกาลทะเลระจาต	3.56	1.01	มาก	3.71	0.87	มาก	3.79	0.88	มาก	3.52	0.75	มาก	3.65	0.87	มาก
งานประเพณี งานลอยกระทง			ปาน			ปาน									
2. งานทุ่งครุเกษตรแพร์	3.37	1.00	กลาง	3.32	0.89	กลาง	3.57	0.99	มาก	3.54	0.87	มาก	3.45	0.93	มาก
			ปาน			ปาน									ปาน
3. ประเพณีทางศาสนาอิสลาม	3.35	0.94	กลาง	3.24	0.91	กลาง	3.49	1.05	มาก	3.25	0.91	กลาง	3.33	0.95	กลาง
4. งานประจำปีวัดพุทธบูชา			ปาน			ปาน									ปาน
เวียนเทียน	3.54	0.93	มาก	3.53	0.96	กลาง	3.63	0.95	มาก	3.35	0.91	กลาง	3.51	0.93	มาก
รวม	3.39	1.07	ปาน	3.45	0.92	มาก	3.62	0.97	มาก	3.42	0.87	มาก	3.48	0.92	มาก
			กลาง												

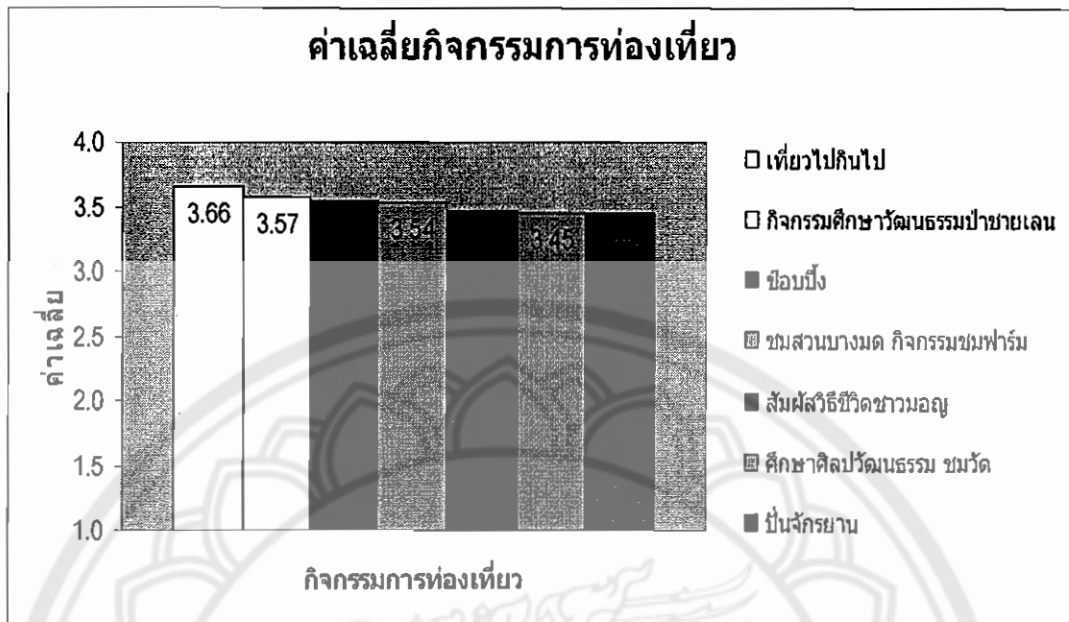
ภาพ 83 ค่าเฉลี่ยเทศกาลและมหรหรรรม

จากตาราง 107 และภาพ 83 ในภาพรวมพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ประเพณีต่างๆ ในย่านบางมด สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้มาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.48 โดยมีความคิดเห็นว่าเทศกาล ประเพณี ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวในย่านบางมดได้มากเป็นอันดับ 1 ได้แก่ ประเพณีสงฆ์น้ำพระ งานเทศกาลเทศกาล งานประเพณีลอยกระทง มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.65 ส่วนอันดับ 2 ได้แก่ งานประจำปีวัดพุทธบูชา งานเวียนเทียน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.51 และอันดับ 3 ได้แก่ งานทุ่งครุเกษตรแฟร์ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.45

4. ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับ การตรวจสอบกิจกรรมการท่องเที่ยวบางมด

ตาราง 108 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นำมาเที่ยวอย่างยั่งยืนบางมด

กิจกรรมการท่องเที่ยว	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			รวม		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ศึกษาศิลปวัฒนธรรม ชมวัด	3.26	1.12	ปานกลาง	3.46	0.97	มาก	3.47	0.98	มาก	3.61	0.74	มาก	3.45	0.95	มาก
2. ปั่นจักรยาน	3.39	1.01	ปานกลาง	3.45	1.03	มาก	3.56	0.9	มาก	3.39	0.9	ปานกลาง	3.45	0.96	มาก
3. กิจกรรมเดินเท้าศึกษารวมชาติป่า ชายเลนบางขุนเทียน	3.43	0.97	มาก	3.68	0.95	มาก	3.67	0.92	มาก	3.48	0.9	มาก	3.57	0.94	มาก
4. เที่ยวไปกินไป กินอาหารทะเลเขต บางขุนเทียน เปิดอรรถยเขตราษฎร์บูรณะ อาหารอิสลาม เขตทุ่งครุ กว๊านต๋ายปลา	3.52	0.90	มาก	3.78	0.89	มาก	3.63	0.92	มาก	3.69	0.81	มาก	3.66	0.88	มาก
5. ชิมบั้ง เช่น ตามสวนสองข้างทางต่างๆ	3.55	0.81	มาก	3.65	0.94	มาก	3.62	0.93	มาก	3.39	0.87	ปานกลาง	3.55	0.89	มาก
6. ชมสวนบางมด กิจกรรมชมฟาร์มแพะ ฟาร์มนกกระเจือกเทศ และเรือของ	3.41	0.79	มาก	3.59	0.88	มาก	3.57	0.82	มาก	3.58	0.87	มาก	3.54	0.84	มาก
7. สัมผัสวิถีชีวิตชาวมอญ(บางกระดี)						ปาน									
ชาวพุทธ(ชาวบางมด) ชาวมุสลิม(ทุ่งครุ)	3.55	0.91	มาก	3.4	1.02	กลาง	3.52	0.94	มาก	3.38	0.85	ปานกลาง	3.46	0.93	มาก
รวม	3.37	1.06	ปานกลาง	3.57	0.96	มาก	3.58	0.91	มาก	3.5	0.86	มาก	3.52	0.91	มาก

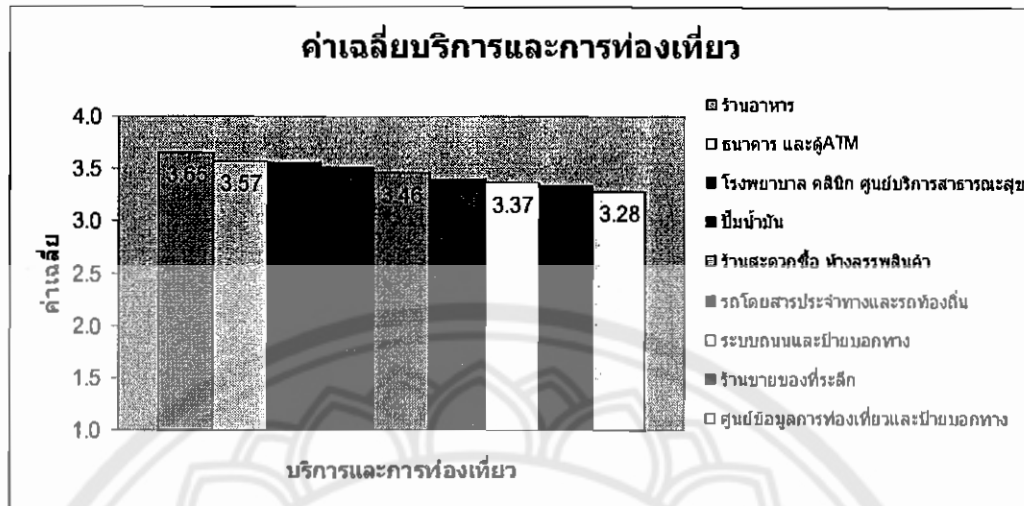

ภาพ 84 แสดงค่าเฉลี่ยกิจกรรมการท่องเที่ยว

จากตาราง 108 และภาพ 84 ในภาพรวมพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับ กิจกรรมการท่องเที่ยวที่จัดขึ้นเพื่อดึงดูดความสนใจให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวในย่านบางมดนั้น ประสบผลสำเร็จมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.52 โดยมีความคิดเห็นว่ากิจกรรมที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวในย่านบางมดได้มาก ได้แก่กิจกรรม 1. เที่ยวไปกินไป กินอาหารทะเลเขตบางขุนเทียน เปิดอรัยเขตราชภัฏบูรณะ อาหารอิสลามเขตทุ่งครุ ก๋วยเตี๋ยวปลาจอมทอง 2. กิจกรรมเดินเท้าศึกษาวรรณคดีป่าชายเลนบางขุนเทียน และ 3. ชอบบั้ง เช่น ตามสวนสองข้างทางต่างๆ ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.66, 3.57 และ 3.55 ตามลำดับ

5. ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการตรวจสอบการบริการการท่องเที่ยวย่านบางมด
 ตาราง 109 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ภาพรวมการให้บริการที่มีความเหมาะสมทางการท่องเที่ยว
 อย่างยั่งยืนย่านบางมด

การบริการการท่องเที่ยว	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			รวม		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ร้านอาหาร	3.74	0.79	มาก	3.67	0.79	มาก	3.69	0.81	มาก	3.49	0.75	มาก	3.65	0.79	มาก
2. รถโดยสารประจำทางและรถท้องถิ่น เรือหางยาว รถจักรยานเช่า	3.32	1.08	มาก	3.39	0.95	ปานกลาง	3.51	0.98	มาก	3.34	0.93	ปานกลาง	3.39	0.98	ปานกลาง
3. ระบบถนนและป้ายบอกทาง	3.32	1.08	ปานกลาง	3.43	1.11	มาก	3.44	1.00	มาก	3.29	0.82	ปานกลาง	3.37	1	ปานกลาง
4. ศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวและป้าย บอกทาง	3.21	1.08	ปานกลาง	3.27	0.99	ปานกลาง	3.44	0.98	มาก	3.2	0.91	ปานกลาง	3.28	0.99	ปานกลาง
5. ร้านขายของที่ระลึก	3.30	0.96	ปานกลาง	3.38	1.02	ปานกลาง	3.5	0.92	มาก	3.12	1.04	ปานกลาง	3.33	0.99	ปานกลาง
6. ร้านสะดวกซื้อ ห้างสรรพสินค้า	3.29	0.99	ปานกลาง	3.57	1.00	มาก	3.59	1.03	มาก	3.39	0.89	ปานกลาง	3.46	0.98	มาก
7. ปั้มน้ำมัน	3.39	0.97	ปานกลาง	3.57	1.06	มาก	3.58	1.00	มาก	3.55	0.85	มาก	3.52	0.97	มาก
8. ธนาคารและตู้ATM	3.46	1.02	มาก	3.54	1.07	มาก	3.7	1.00	มาก	3.58	0.83	มาก	3.57	0.98	มาก
9. โรงพยาบาล คลินิก ศูนย์บริการ สาธารณสุข	3.39	1.06	ปานกลาง	3.56	1.02	มาก	3.69	0.91	มาก	3.61	0.92	มาก	3.56	0.98	มาก
รวม	3.38	1.02	ปานกลาง	3.49	1.01	มาก	3.57	0.96	มาก	3.4	0.9	ปานกลาง	3.45	0.96	มาก

ภาพ 85 แสดงค่าเฉลี่ยบริการและการท่องเที่ยว

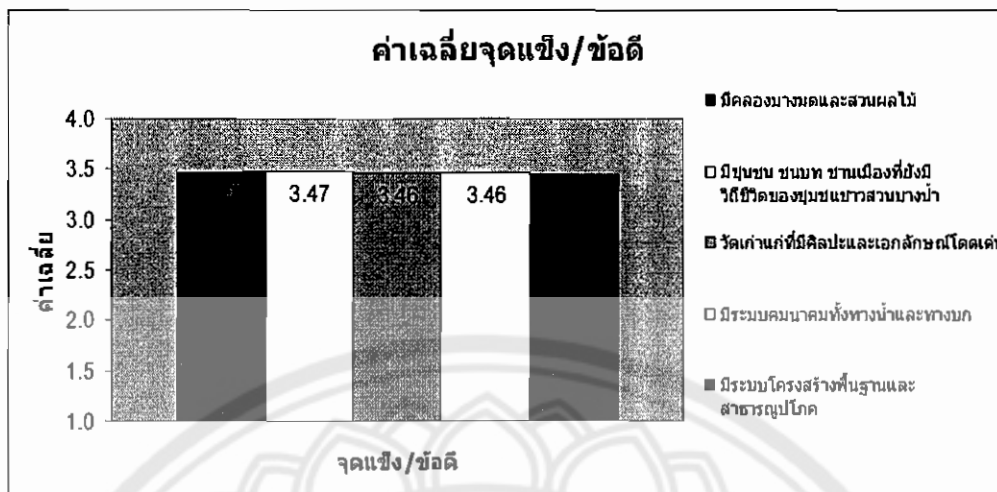
จากตาราง 109 และภาพ 85 ในภาพรวมพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริการที่จัดขึ้น เพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวในย่านบางมดนั้น มีความเหมาะสมมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.45 โดยมีความคิดเห็นว่าการบริการบางรายการมีความเหมาะสมมาก สมควรมิได้บริการแก่นักท่องเที่ยวในย่านบางมด ได้แก่ 1. ร้านอาหาร 2. ธนาคารและตู้ ATM และ 3. โรงพยาบาล คลินิก ศูนย์บริการสาธารณสุข ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.65, 3.57 และ 3.56 ตามลำดับ

6. ผลความคิดเห็นเกี่ยวกับการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและ อุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมอด

6.1 ผลความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมอด

ตาราง 110 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ จุดแข็งหรือข้อดีเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
ย่านบางมด

จุดแข็ง / ข้อดี	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			รวม		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. มีวัดเก่าแก่ที่มีศิลปะและเอกลักษณ์โดดเด่น	3.25	1.06	กลาง	3.49	0.90	มาก	3.54	0.91	มาก	3.57	0.81	มาก	3.46	0.92	มาก
2. มีคลองบางมดและสวนผลไม้ เช่น สวนส้ม สวนมะพร้าว มีพื้นที่สีเขียวและความเป็น ธรรมชาติ ซึ่งเป็นปอดของธนบุรี	3.34	0.93	กลาง	3.43	1.00	มาก	3.52	0.87	มาก	3.63	0.92	มาก	3.48	0.93	มาก
3. มีชุมชน ชนบท ชานเมืองที่ยังมีชีวิตของ ชุมชนชาวสวนริมน้ำ	3.48	0.82	มาก	3.41	0.92	มาก	3.58	0.87	มาก	3.42	0.90	มาก	3.47	0.87	มาก
4. มีระบบคมนาคมทั้งทางน้ำและทางบกเพื่อเข้าถึง แหล่งท่องเที่ยว อยู่ที่ชานเมืองกรุงเทพฯ	3.59	0.88	มาก	3.4	0.98	ปานกลาง	3.53	0.88	มาก	3.32	0.98	ปานกลาง	3.46	0.93	มาก
5. มีระบบโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค ครบคลุม พื้นที่ย่านบางมด	3.62	0.94	มาก	3.25	0.90	ปานกลาง	3.54	0.96	มาก	3.34	0.88	ปานกลาง	3.44	0.92	มาก
รวม	3.46	0.94	มาก	3.40	0.94	ปานกลาง	3.54	0.90	มาก	3.46	0.9	มาก	3.46	0.91	มาก

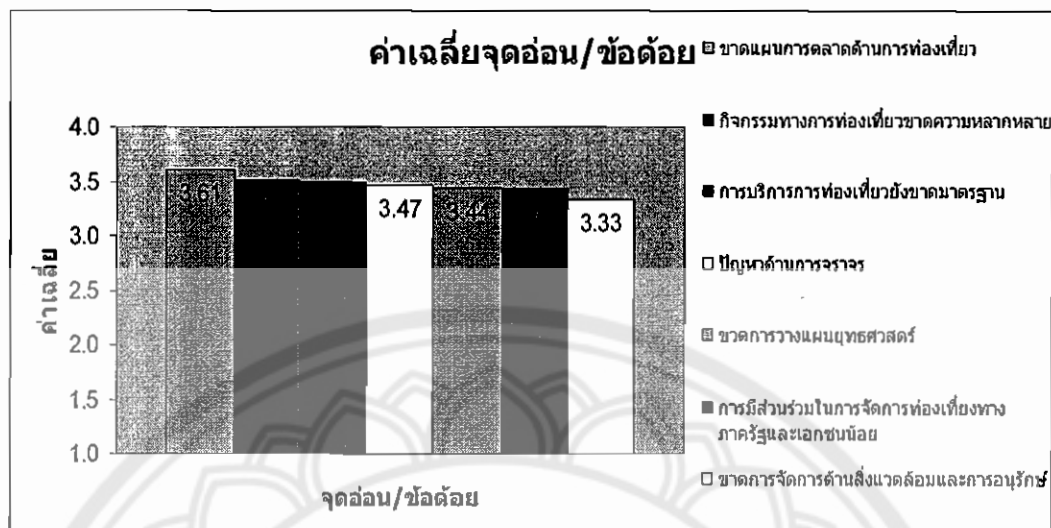
ภาพ 86 แสดงค่าเฉลี่ยจุดแข็ง/ข้อดี

จากตาราง 110 และภาพ 86 ในภาพรวมพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับ สิ่งต่างๆ เช่น สถานที่ท่องเที่ยว วิถีชีวิต ระบบคมนาคม โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคที่ครอบคลุมพื้นที่ย่านบางมด มีระดับความคิดเห็นของจุดแข็ง/ข้อดี อยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.46 โดยมีความคิดเห็นว่ามีคลองบางมดและสวนผลไม้ เช่น สวนส้ม สวนมะพร้าว มีพื้นที่สีเขียวและความเป็นธรรมชาติซึ่งเป็นโปรดของธนบุรีนั้น กลุ่มตัวอย่างคิดว่าเป็นจุดแข็ง/ข้อดี อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือชุมชน ชุมชน ชานเมืองที่ยังมีวิถีชีวิตของชุมชน ชาวสวนริมน้ำ ลำดับที่ 3 มีวัดเก่าแก่ที่มีศิลปะและเอกลักษณ์โดดเด่น เช่น วัดหลวงพ่อโอภาสี วัดบางปะกอก รวมทั้งการมีระบบโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคครอบคลุมพื้นที่ย่านบางมด มีระบบคมนาคมทั้งทางน้ำและทางบก เพื่อเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวอยู่ที่ชานเมืองกรุงเทพ ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมานั้นถือได้ว่าเป็นจุดแข็ง/ข้อดีมากที่สุด มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.48, 3.47 และ 3.46 ตามลำดับ

6.2 ผลความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดอ่อนในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
 ตาราง 111 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ จุดอ่อนหรือข้อด้อยในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
 ย่างบางมด

จุดอ่อน / ข้อด้อย	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			รวม		
	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ
1. ขาดการวางแผนยุทธศาสตร์แบบบูรณาการอย่างยั่งยืน	3.36	0.97	ปานกลาง	3.45	0.94	มาก	3.44	0.97	มาก	3.49	0.75	มาก	3.44	0.91	มาก
2. การมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐบาล และเอกชนยังมีน้อย	3.39	1.07	ปานกลาง	3.47	0.93	มาก	3.45	1.01	มาก	3.42	0.83	มาก	3.43	0.96	มาก
3. ขาดการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว	3.31	1.04	ปานกลาง	3.27	0.93	กลาง	3.33	1.06	กลาง	3.39	0.9	กลาง	3.33	0.98	กลาง
4. ปัญหาด้านการจราจรในเขตทุ่งครุและเขตราษฎร์บูรณะ	3.40	0.98	ปานกลาง	3.47	0.92	มาก	3.46	0.98	มาก	3.54	0.98	มาก	3.47	0.97	มาก
5. การบริการการท่องเที่ยวยังขาดมาตรฐาน	3.50	0.97	มาก	3.46	0.97	มาก	3.57	0.91	มาก	3.44	0.81	มาก	3.49	0.92	มาก
6. ขาดแผนการตลาดด้านการท่องเที่ยว	3.55	1.04	มาก	3.56	0.87	มาก	3.7	0.89	มาก	3.61	0.74	มาก	3.61	0.89	มาก
7. กิจกรรมทางการท่องเที่ยวขาดความหลากหลาย	3.54	1.02	มาก	3.5	0.92	มาก	3.51	0.98	มาก	3.47	0.74	มาก	3.51	0.92	มาก
รวม	3.44	1.01	มาก	3.45	0.92	มาก	3.49	0.98	มาก	3.48	0.82	มาก	3.47	0.93	มาก

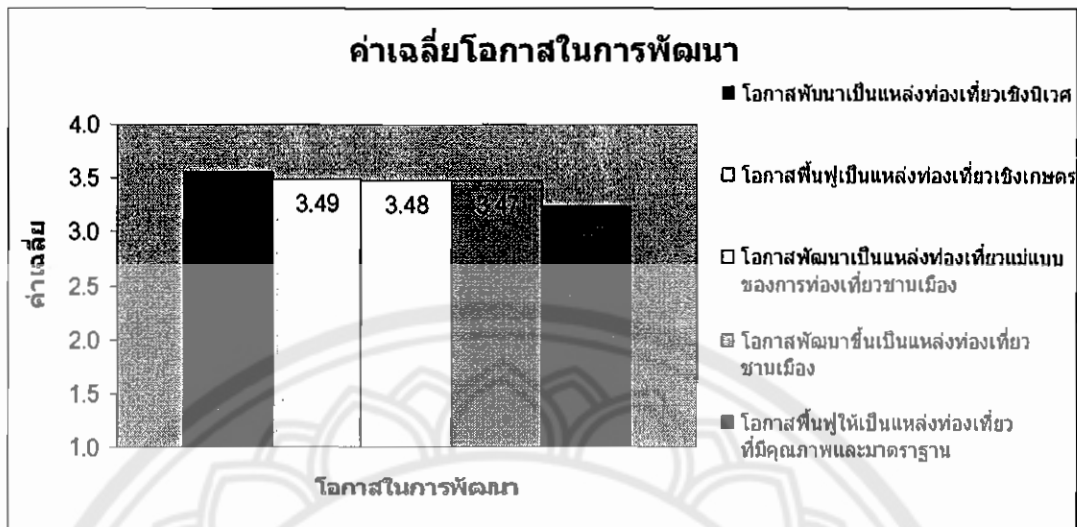

ภาพ 87 แสดงค่าเฉลี่ยจุดอ่อน/ข้อด้อย

จากตาราง 111 และภาพ 87 ในภาพรวมพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับ สิ่งต่างๆ ใน 7 รายการข้างต้น เป็นจุดอ่อน/ข้อด้อยของการท่องเที่ยวในย่านบางมดมาก ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.47 สิ่งที่ดีถือว่าเป็นจุดอ่อน/ข้อด้อยของการท่องเที่ยวในย่านบางมดมากที่สุดคือ ขาดแผนการตลาดด้านการท่องเที่ยว รองลงมาคือกิจกรรมทางการท่องเที่ยวขาดความหลากหลาย และการบริการการท่องเที่ยวยังขาดมาตรฐาน ปัญหาด้านการจราจรในเขตทุ่งครุและ เขตราชบุรีบูรณะ และ ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.61, 3.51 และ 3.49 ตามลำดับ ส่วนสิ่งที่ดีถือว่าเป็นจุดอ่อน/ข้อด้อยของการท่องเที่ยวในย่านบางมดน้อยที่สุด ได้แก่ ขาดการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว

6.3 ผลความคิดเห็นเกี่ยวกับโอกาสในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบางมด
 ตาราง 112 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด

โอกาสในการพัฒนา	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			รวม		
	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ
1. มีโอกาสพัฒนาขึ้นเป็นแหล่งท่องเที่ยวรวมเมือง สำหรับประชากรกรุงเทพมหานคร	3.41	0.99	มาก	3.46	0.8	มาก	3.54	0.85	มาก	3.48	0.83	มาก	3.47	0.86	มาก
2. มีโอกาสในการฟื้นฟูให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มี คุณภาพและมาตรฐาน โดยได้รับการสนับสนุน จาก กรุงเทพมหานคร	3.4	0.94	ปาน กลาง	3.55	0.89	มาก	3.54	0.91	มาก	2.46	0.82	ปาน กลาง	3.24	0.89	ปาน กลาง
3. มีโอกาสพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวแม่แบบของ การท่องเที่ยวคลองในชานเมือง	3.42	1.02	มาก	3.48	0.88	มาก	3.56	0.87	มาก	3.46	0.88	มาก	3.48	0.91	มาก
4. มีโอกาสฟื้นฟูเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร สวน ผลไม้ สัมบางมด	3.5	1.03	มาก	3.47	0.94	มาก	3.48	0.94	มาก	3.51	0.81	มาก	3.49	0.93	มาก
5. มีโอกาสพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทาง ทะเลป่าชายเลน ที่บางขุนเทียน	3.59	1.09	มาก	3.55	0.98	มาก	3.53	1	มาก	3.56	0.84	มาก	3.56	0.97	มาก
รวม	3.46	1.01	มาก	3.5	0.9	มาก	3.49	0.98	มาก	3.29	0.93	ปาน กลาง	3.44	0.91	มาก

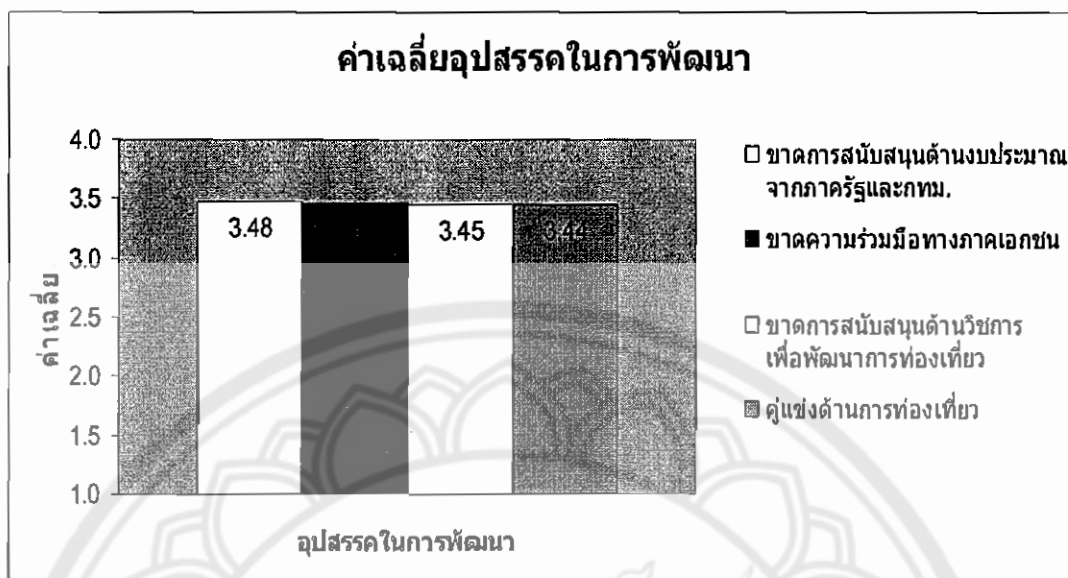

ภาพ 88 แสดงค่าเฉลี่ยโอกาสโอกาสในการพัฒนา

จากตาราง 112 และภาพ 88 ในภาพรวมพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในย่านบางมด มีโอกาสพัฒนาเพื่อให้ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวได้มาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.44 โดยมีความคิดเห็นว่าการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล ป่าชายเลนที่บางขุนเทียน มีโอกาสพัฒนาได้มากที่สุด รองลงมาคือ มีโอกาสฟื้นฟูเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร สวนผลไม้ สัมบางมด และมีโอกาสพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวแม่แบบของการท่องเที่ยวคลองในชุมชนเมือง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.56, 3.49 และ 3.48 ตามลำดับ ส่วนสิ่งที่คิดว่ามีโอกาสพัฒนาได้น้อยที่สุด ได้แก่ การฟื้นฟูให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยได้รับการสนับสนุนจากกรุงเทพมหานคร

6.4 ผลความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวบางมด
 ตาราง 113 แสดง ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ อุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
 ย่านบางมด

	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			รวม		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
อุปสรรคในการพัฒนา															
1. มีคู่แข่งด้านการท่องเที่ยว เช่น จำนวนพระบรมมหาราชวัง	3.29	1.08	ปานกลาง	3.41	0.87	มาก	3.52	1.08	มาก	3.55	0.78	มาก	3.44	0.95	มาก
2. ขาดความร่วมมือทางภาคเอกชน	3.33	0.92	ปานกลาง	3.46	0.86	มาก	3.44	1.02	มาก	3.62	0.8	มาก	3.46	0.90	มาก
3. ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณ จากภาครัฐและ กทม.	3.36	1	ปานกลาง	3.55	0.97	มาก	3.42	0.96	มาก	3.6	0.82	มาก	3.48	0.93	มาก
4. ขาดการสนับสนุนด้านวิชาการเพื่อ พัฒนาการท่องเที่ยว	3.39	0.98	ปานกลาง	3.51	0.94	มาก	3.4	1.02	กลาง	3.48	0.72	มาก	3.45	0.92	มาก
รวม	3.34	0.99	ปานกลาง	3.48	0.91	มาก	3.53	0.91	มาก	3.56	0.78	มาก	3.45	0.92	มาก

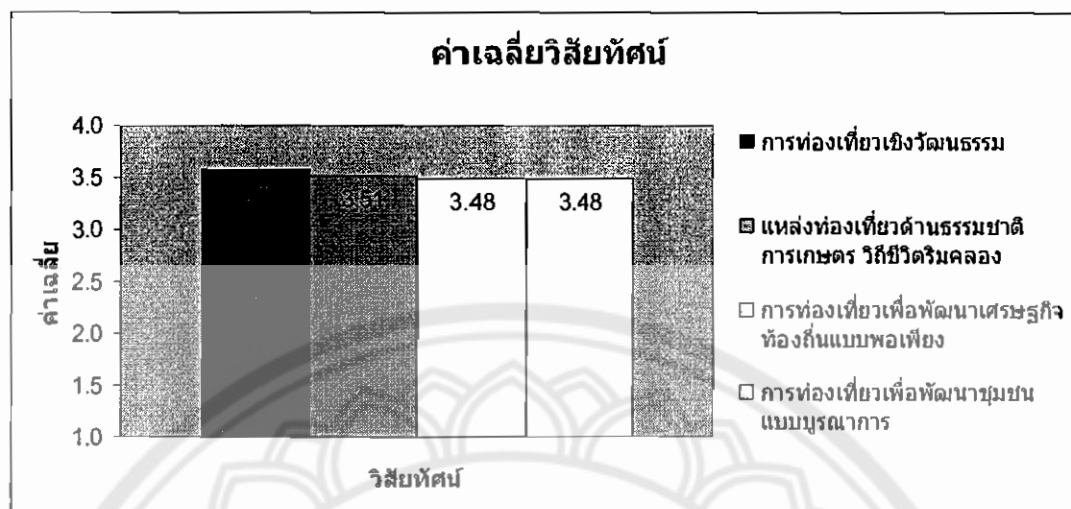
ภาพ 89 แสดงค่าเฉลี่ยอุปสรรคในการพัฒนา

จากตาราง 113 และภาพ 89 ในภาพรวมพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมดให้ดีขึ้นกว่าเดิมนั้น มีอุปสรรคในการพัฒนามาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.45 โดยมีความคิดเห็นว่า สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมดมากที่สุดคือขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณจากภาครัฐและกรุงเทพมหานคร รองลงมา ขาดความร่วมมือทางภาคเอกชน และขาดการสนับสนุนด้านวิชาการเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.48, 3.46 และ 3.45 ตามลำดับ

7. ผลความคิดเห็นเกี่ยวกับวิจัยทัศน(ความไม่ผันในการพัฒนาการท่องเที่ยวในอีกห้าปีข้างหน้า)เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนอย่างบางมด

ตาราง 114 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ วิจัยทัศนในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนอย่างบางมด

วิจัยทัศน	ภาครัฐ		ภาคเอกชน		ประชาชน		นักท่องเที่ยว		รวม	
	X	SD	X	SD	X	SD	X	SD	X	SD
1. ย่างบางมดจะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวขานเมือง ด้านธรรมชาติ การเกษตรด้านสวนผลไม้ วิถีชีวิต วิมคอง ที่มีมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมระดับสากล	3.41	0.92	3.65	0.78	3.53	0.94	3.45	0.77	3.51	0.85
2. ย่างบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่ออนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม โบราณสถาน ประเพณีวิถีชีวิตชาวสวนวิมคอง และเพื่อพัฒนาจิตใจ ปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์	3.58	0.85	3.52	0.77	3.64	1	3.52	0.72	3.57	0.84
3. ย่างบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นแบบพอเพียงอย่างยั่งยืน	3.58	0.84	3.46	0.82	3.53	0.89	3.35	0.77	3.48	0.83
4. ย่างบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาชุมชน แบบบูรณาการ	3.66	0.97	3.49	0.9	3.51	1.09	3.26	0.88	3.48	0.96
รวม	3.56	0.9	3.53	0.82	3.45	1.01	3.4	0.79	3.50	0.86

ภาพ 90 แสดงค่าเฉลี่ยวิสัยทัศน์

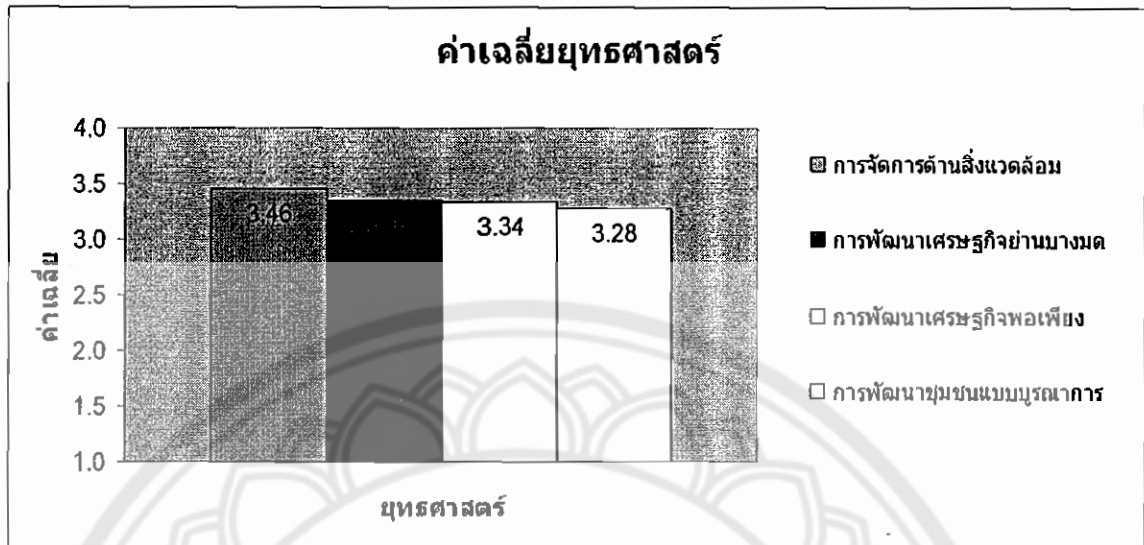
จากตาราง 114 และภาพ 90 ในภาพรวมพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับ วิสัยทัศน์เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด (ใน 5 ปี หรือ 10 ปีข้างหน้า) ว่าสามารถเป็นไปตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ได้มาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.50 โดยมีความคิดเห็นว่า สิ่งที่สามารถดำเนินการไปสู่วิสัยทัศน์ได้เป็นอันดับแรกคือย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่ออนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม โบราณสถาน ประเพณีวิถีชีวิตชาวสวนริมคลอง และเพื่อพัฒนาจิตใจ ปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ อันดับสองคือย่านบางมดจะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชานเมือง ด้านธรรมชาติ การเกษตรด้านสวนผลไม้ วิถีชีวิต ริมคลอง ที่มีมาตรฐานด้านมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.57 และ 3.51

8. ผลความคิดเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์(การแสวงหาแนวทางในการทำให้วิสัยทัศน์หรือความปรารถนาของย่านบางมด) เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบางมด

ตาราง 115 แสดง ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ย่านบางมด

ยุทธศาสตร์	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			รวม		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ยุทธศาสตร์การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	3.29	1.07	ปานกลาง	3.48	0.89	มาก	3.54	0.93	มาก	3.53	0.72	มาก	3.46	0.90	มาก
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจย่านบางมด	3.19	0.99	ปานกลาง	3.41	0.85	มาก	3.40	0.89	ปานกลาง	3.38	0.75	ปานกลาง	3.35	0.87	ปานกลาง
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาชุมชนแบบบูรณาการ	3.05	1.02	ปานกลาง	3.29	0.98	ปานกลาง	3.38	1.00	ปานกลาง	3.39	0.74	ปานกลาง	3.28	0.94	ปานกลาง
4. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ปุถุภคิตสำนึกและพัฒนาจิตใจ แนวทางเศรษฐกิจแบบพอเพียง	3.23	1.00	ปานกลาง	3.38	1.00	ปานกลาง	3.34	0.90	ปานกลาง	3.41	0.90	มาก	3.34	0.95	ปานกลาง
รวม	3.19	1.02	ปานกลาง	3.39	0.93	ปานกลาง	3.55	0.98	มาก	3.43	0.78	มาก	3.35	0.91	ปานกลาง

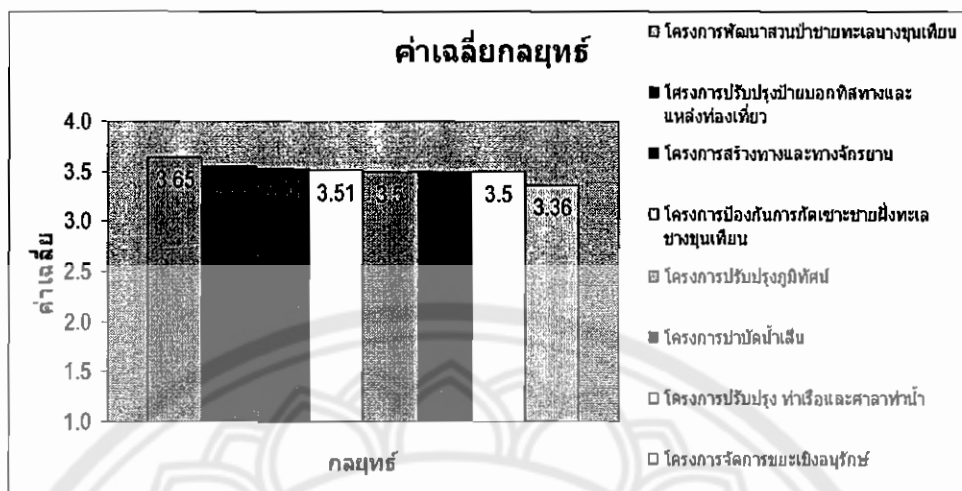
ภาพ 91 แสดงค่าเฉลี่ยยุทธศาสตร์

จากตาราง 115 และภาพ 91 ในภาพรวมพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ 4 ยุทธศาสตร์ว่า เป็นยุทธศาสตร์ที่สามารถพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ในย่านบางมดได้ปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.35 และยุทธศาสตร์ที่ควรดำเนินการเป็นอันดับแรก คือยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ควรดำเนินการเป็นอันดับ 2 คือ ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจย่านบางมด และยุทธศาสตร์ที่ควรดำเนินการเป็นอันดับ 3 คือยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ปลุกจิตสำนึกและพัฒนาจิตใจแนวทางเศรษฐกิจแบบพอเพียง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.46, 3.35 และ 3.34 ตามลำดับ ส่วนยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนแบบบูรณาการ คิดว่าควรดำเนินการเป็นอันดับสุดท้าย

9. ผลความความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์ (แผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามวิสัยทัศน์ภายในกรอบเวลาที่กำหนดไว้) ในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบางมด

ตาราง 116 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ยุทธศาสตร์ที่ 1 แผนพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			รวม		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ยุทธศาสตร์ที่ 1 แผนพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน															
กลยุทธ์ที่ 1.1 การจัดการพื้นที่และสิ่งแวดล้อม	3.43	0.89	มาก	3.48	0.89	มาก	3.49	1.02	มาก	3.66	0.78	มาก	3.52	0.90	มาก
โครงการที่ 1 โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์คลองบางมด	3.25	1.1	ปานกลาง	3.47	0.85	มาก	3.47	0.9	มาก	3.79	0.74	มาก	3.50	0.91	มาก
โครงการที่ 2 โครงการสร้างทางและทางจักรยาน คลองบางมด	3.33	1.04	ปานกลาง	3.6	0.82	มาก	3.51	0.89	มาก	3.68	0.79	มาก	3.53	0.89	มาก
โครงการที่ 3 โครงการปรับปรุงท่าเรือและศาลาท่าน้ำ	3.44	1.01	มาก	3.51	0.97	มาก	3.54	0.99	มาก	3.55	0.98	มาก	3.50	0.99	มาก
โครงการที่ 4 โครงการป้องกันกรกัดเซาะชายฝั่งทะเล	3.41	1.06	มาก	3.55	0.88	มาก	3.48	0.95	มาก	3.6	0.9	มาก	3.51	0.95	มาก
โครงการที่ 5 โครงการบำบัดน้ำเสียบางขุนเทียน	3.41	1.16	มาก	3.53	0.97	มาก	3.49	1.06	มาก	3.56	0.9	มาก	3.50	1.02	มาก
โครงการที่ 6 โครงการพัฒนาสวนน้ำชายทะเลบางขุนเทียน	3.50	1.03	มาก	3.66	0.96	มาก	3.71	0.92	มาก	3.72	0.89	มาก	3.65	0.95	มาก
โครงการที่ 7 โครงการปรับปรุงป้ายบอกทิศทางและป้ายแหล่งท่องเที่ยว	3.41	1.09	มาก	3.58	0.88	มาก	3.54	0.97	มาก	3.7	0.81	มาก	3.56	0.94	มาก
โครงการที่ 8 โครงการจัดการขยะอินทรีย์	3.07	1.04	ปานกลาง	3.46	0.85	มาก	3.25	1.12	ปานกลาง	3.66	0.87	มาก	3.36	0.97	ปานกลาง
รวมโครงการ	3.35	1.07	ปานกลาง	3.55	0.9	มาก	3.42	0.93	มาก	3.66	0.89	มาก	3.49	0.83	มาก

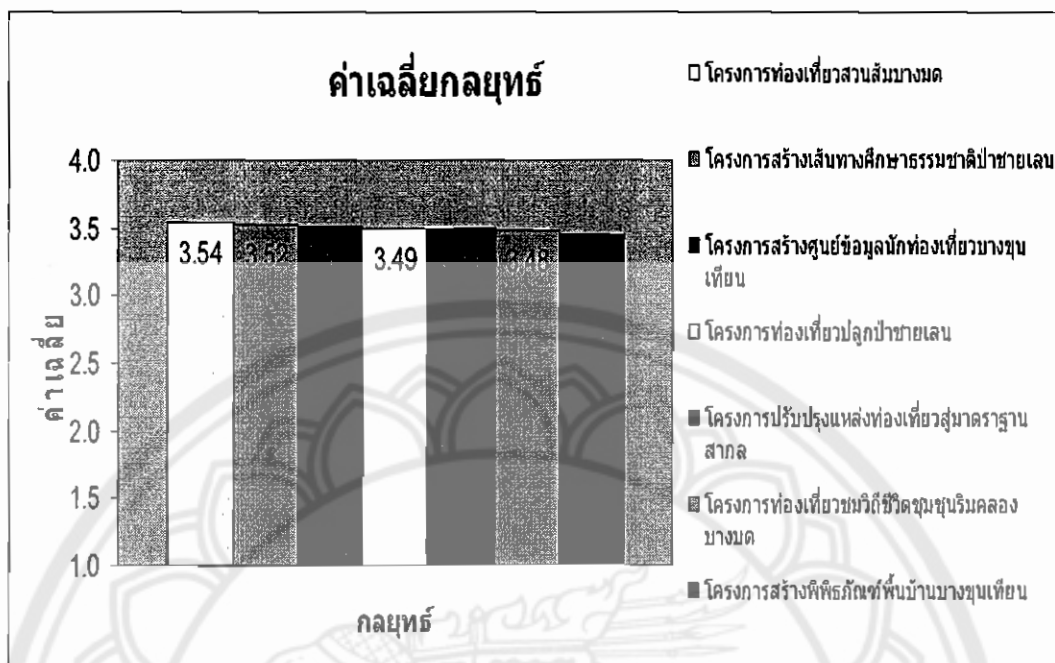
ภาพ 92 แสดงค่าเฉลี่ยกลยุทธ์ที่ 1.1 การจัดการพื้นที่และสิ่งแวดล้อม

จากตาราง 116 และภาพ 92 ในภาพรวมพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความเหมาะสมของกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของยุทธศาสตร์ที่ 1 คือ แผนพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ว่า มีความเหมาะสมมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.53 หากเปรียบเทียบความเหมาะสมของกลยุทธ์ซึ่งประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ พบว่า กลยุทธ์แรกคือ การจัดการพื้นที่และสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.52 มีความเหมาะสมในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างยั่งยืน ตามกรอบเวลาที่กำหนดไว้ได้มากกว่ากลยุทธ์ที่ 2 คือ การจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเช่นกัน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.50

หากพิจารณาความเหมาะสมของโครงการ ในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างยั่งยืน จำแนกตามกลยุทธ์ เริ่มจากกลยุทธ์ที่ 1.1 การจัดการพื้นที่และสิ่งแวดล้อม พบว่า โครงการที่ 6 โครงการพัฒนาสวนป่าชายทะเลบางขุนเทียน มีความเหมาะสมมากที่สุด โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.65 รองลงมาคือโครงการที่ 7 โครงการปรับปรุงป้ายบอกทิศทางและป้ายแหล่งท่องเที่ยว มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.56 ส่วนโครงการที่มีความเหมาะสมอันดับ 3 ได้แก่ โครงการสร้างทางและทางจักรยาน คลองบางมด มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.53

ตาราง 116 (ต่อ)

กลยุทธ์	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			รวม		
	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ
กลยุทธ์ที่ 1.2 การจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและ กิจกรรมการท่องเที่ยว	3.28	0.84	ปานกลาง	3.41	1.09	มาก	3.46	0.96	มาก	3.72	0.92	มาก	3.50	0.95	มาก
โครงการที่ 1 โครงการสร้างเส้นทางศึกษาธรรมชาติ ป่าชายเลน	3.24	0.98	ปานกลาง	3.63	0.82	มาก	3.45	0.91	มาก	3.77	0.87	มาก	3.52	0.90	มาก
โครงการที่ 2 โครงการสร้างศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยว บางขุนเทียน	3.22	1.00	ปานกลาง	3.58	0.88	มาก	3.48	0.97	มาก	3.75	0.81	มาก	3.51	0.92	มาก
โครงการที่ 3 โครงการท่องเที่ยวอบอุบลปากชายเลน	3.25	1.08	ปานกลาง	3.54	0.82	มาก	3.56	0.89	มาก	3.61	0.96	มาก	3.49	0.94	มาก
โครงการที่ 4 โครงการท่องเที่ยวสวนส้มบางมด	3.25	0.99	ปานกลาง	3.62	0.89	มาก	3.52	0.99	มาก	3.75	0.81	มาก	3.54	0.92	มาก
โครงการที่ 5 โครงการสร้างพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านบางขุนเทียน	3.32	1.06	ปานกลาง	3.46	0.95	มาก	3.45	1.07	มาก	3.55	0.90	มาก	3.45	1.00	มาก
โครงการที่ 6 โครงการท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตชุมชนริม คลองบางมด	3.36	1.01	ปานกลาง	3.44	0.82	มาก	3.55	0.99	มาก	3.56	0.90	มาก	3.48	0.93	มาก
โครงการที่ 7 โครงการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวผู้ มาตรฐานสากล	3.32	0.95	กลาง	3.55	0.94	มาก	3.49	0.90	มาก	3.6	0.96	มาก	3.49	0.94	มาก
รวมโครงการ	3.28	1.01	ปานกลาง	3.55	0.87	มาก	3.50	0.98	มาก	3.66	0.89	มาก	3.50	0.97	มาก
ภาพรวมกลยุทธ์	3.36	0.87	ปานกลาง	3.55	0.88	มาก	3.49	0.96	มาก	3.69	0.86	มาก	3.53	0.87	มาก

ภาพ 93 แสดงค่าเฉลี่ยกลยุทธ์ที่ 1.2 การจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว

จากตาราง 116 และภาพ 93 ในภาพรวมพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับ กลยุทธ์ที่ 1.2 การจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด โครงการท่องเที่ยวสวนส้มบางมด มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.54 รองลงมาคือ โครงการสร้างเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.52

ตาราง 117 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ยุทธศาสตร์ที่ 2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อการท่องเที่ยว
อย่างยั่งยืนบางส่วน

กลยุทธ์	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			รวม		
	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ
ยุทธศาสตร์ที่ 2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบางส่วน															
กลยุทธ์ที่ 2.1 การจัดการด้านการตลาด	3.29	0.72	ปานกลาง	3.62	0.80	มาก	3.60	0.95	มาก	3.58	0.79	มาก	3.52	0.82	มาก
โครงการที่ 1 การวางแผนยุทธศาสตร์ด้าน															
การตลาดแบบบูรณาการของท่องเที่ยว	3.42	0.99	มาก	3.50	0.88	มาก	3.50	0.90	มาก	3.52	0.77	มาก	3.49	0.89	มาก
ย่านบางมด															
โครงการที่ 2 การสร้างภาพลักษณ์และ															
Brand ให้เป็นพิพิธภัณฑ์มีชีวิต (Urban Living Museum)	3.14	1.00	ปานกลาง	3.36	0.95	ปานกลาง	3.46	0.86	มาก	3.58	0.82	มาก	3.39	0.91	ปานกลาง
โครงการที่ 3 การศึกษากลุ่มนักท่องเที่ยว															
เป้าหมายและสร้างกลยุทธ์ในการแข่งขัน	3.29	0.99	ปานกลาง	3.36	0.95	ปานกลาง	3.5	1.00	มาก	3.49	0.88	มาก	3.41	0.96	มาก
สำหรับการท่องเที่ยวอย่างบางมด															
โครงการที่ 4 การจัดประชาสัมพันธ์และ															
ส่งเสริมการขายการท่องเที่ยวอย่างบางมดใน	3.41	0.92	มาก	3.38	0.92	ปานกลาง	3.53	0.83	มาก	3.51	0.83	มาก	3.46	0.88	มาก
ภาพรวมต่อกลุ่มตลาดเป้าหมาย															

ตาราง 117 (ต่อ)

กลยุทธ์	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			รวม		
	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ
โครงการที่ 5 การสร้างสภาคณะองคมนตรี ท่องเที่ยววิถีชีวิตคลองบางมด	3.49	1.01	มาก	3.51	0.90	มาก	3.61	0.89	มาก	3.63	0.85	มาก	3.56	0.91	มาก
โครงการที่ 6 การจัดเชิญนักท่องเที่ยว TV มำในรูปแบบ FAM TRIP เพื่อประชาสัมพันธ์	3.57	0.93	มาก	3.50	0.89	มาก	3.64	0.77	มาก	3.56	0.86	มาก	3.57	0.86	มาก
โครงการที่ 7 การสร้างคู่มือนักท่องเที่ยว ย่านบางมด	3.77	0.98	มาก	3.52	0.93	มาก	3.73	0.83	มาก	3.57	0.82	มาก	3.66	0.89	มาก
รวมโครงการ	3.45	0.98	มาก	3.45	0.92	มาก	3.57	0.87	มาก	3.56	0.83	มาก	3.50	0.89	มาก

ตาราง 117 (ต่อ)

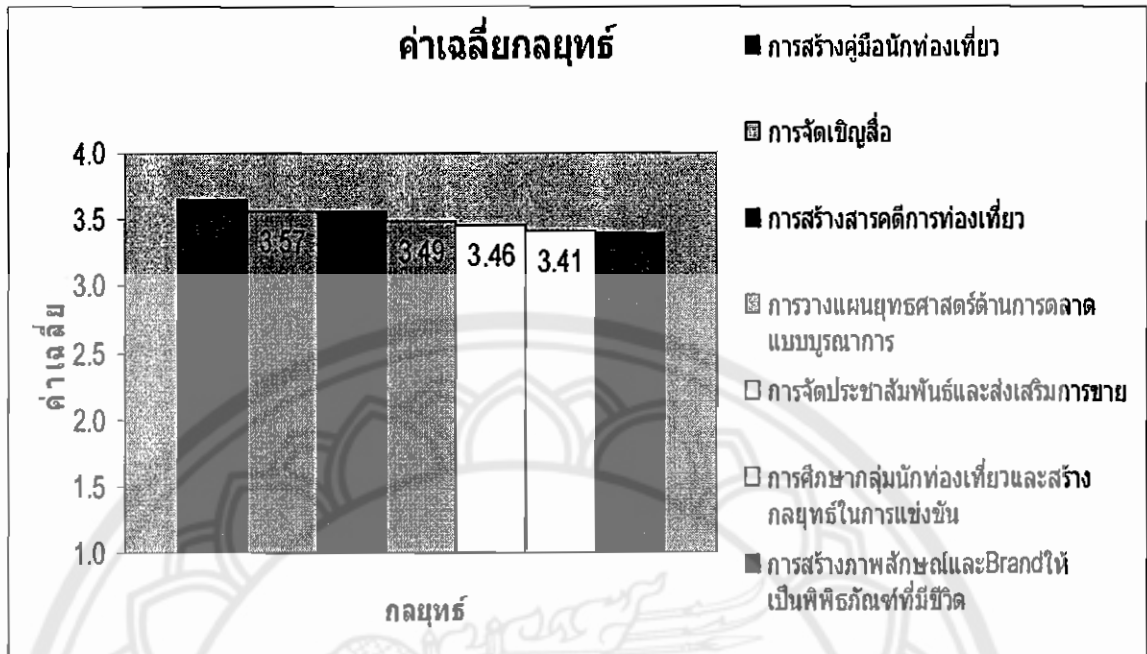
กลยุทธ์	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			รวม		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
กลยุทธ์ที่ 2.2 การพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ทาง การท่องเที่ยวอย่างบางมด	3.48	0.77	มาก	3.61	0.89	มาก	3.5	0.97	มาก	3.62	0.86	มาก	3.55	0.87	มาก
โครงการที่ 1 การสร้างมาตรฐานด้านการคมนาคมและการบินถึงแหล่งท่องเที่ยวอย่างบางมด	3.32	1.24	ปานกลาง	3.68	0.96	มาก	3.59	1.01	มาก	3.69	0.8	มาก	3.57	1.00	มาก
โครงการที่ 2 การสร้างมาตรฐานด้านที่พักโรงแรม	3.1	1.27	ปานกลาง	3.38	1.09	ปานกลาง	3.4	1.14	ปานกลาง	3.67	0.9	มาก	3.39	1.10	ปานกลาง
โครงการที่ 3 การสร้างมาตรฐานด้านการอำนวยความสะดวกของท่องเที่ยวและกิจการบริการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวิถีชีวิตคลองบางมด	3.28	0.92	ปานกลาง	3.57	0.89	มาก	3.55	0.87	มาก	3.78	0.82	มาก	3.55	0.88	มาก
โครงการที่ 4 การสร้างมาตรฐานร้านอาหารชายทะเลอย่างบางขุนเทียน	3.47	0.99	มาก	3.56	0.88	มาก	3.51	0.81	มาก	3.73	0.92	มาก	3.57	0.90	มาก
โครงการที่ 5 การสร้างมาตรฐานด้านสุขภาพบาล เช่น ห้องสุชา	3.40	1.06	ปานกลาง	3.61	0.92	มาก	3.5	0.92	มาก	3.63	0.97	มาก	3.54	0.97	มาก

ตาราง 117 (ต่อ)

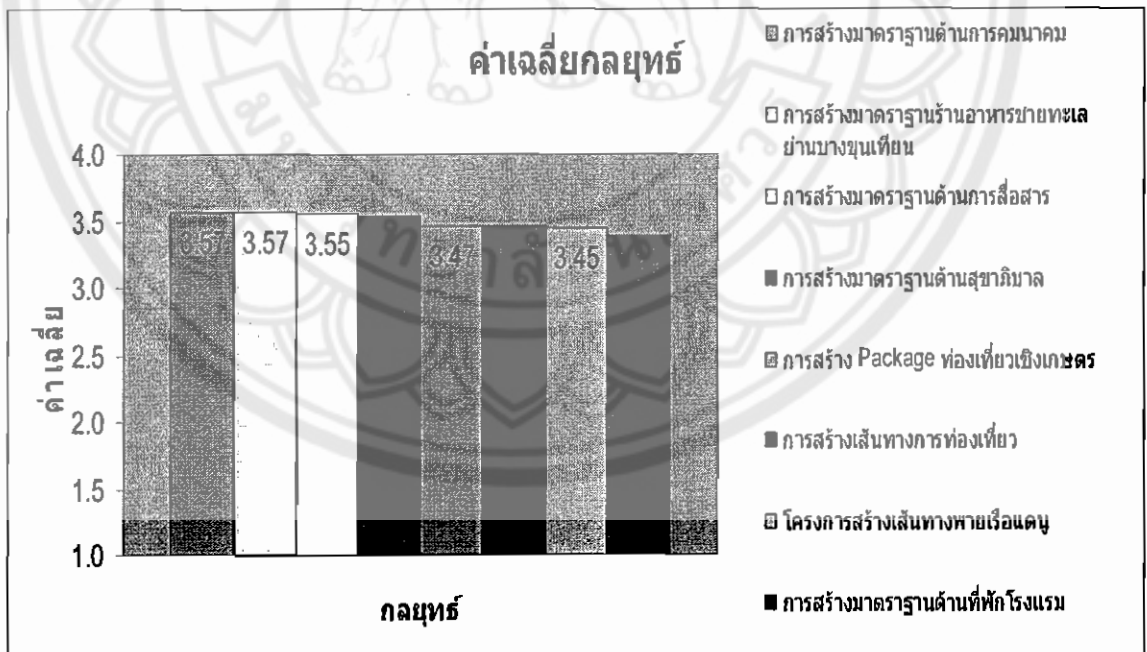
กลยุทธ์	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			รวม		
	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ
โครงการที่ 6 การสร้าง Packageท่องเที่ยวเชิงเกษตร	3.38	1.06	ปานกลาง	3.45	0.96	มาก	3.43	0.97	มาก	3.62	0.91	มาก	3.47	0.98	มาก
โครงการที่ 7 การสร้างเส้นทางท่องเที่ยว เช่น เส้นทางท่องเที่ยว รมน้ำ เส้นทางขอมบั้ง เส้นทาง การเดิน ถนง เส้นทางจักรยาน	3.30	1.05	ปานกลาง	3.38	0.96	ปานกลาง	3.48	0.9	มาก	3.66	0.88	มาก	3.46	0.95	มาก
โครงการที่ 8 โครงการสร้างเส้นทางพายเรือแคนู เขตบางขุนเทียน	3.34	1.01	ปานกลาง	3.44	0.96	มาก	3.5	0.9	มาก	3.51	0.76	มาก	3.45	0.91	มาก
รวมโครงการ	3.32	1.08	ปานกลาง	3.51	0.96	มาก	3.5	0.94	มาก	3.66	0.87	มาก	3.50	0.96	มาก
กลยุทธ์ที่ 2.3 การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	3.6	0.8	มาก	3.61	0.81	มาก	3.59	0.79	มาก	3.7	0.91	มาก	3.63	0.83	มาก
โครงการที่ 1 การตั้งศูนย์รวมการบริหารจัดการท่องเที่ยวอย่างมั่นคง	3.32	1.06	ปานกลาง	3.45	0.99	มาก	3.47	1.03	มาก	3.57	0.92	มาก	3.45	1.00	มาก
โครงการที่ 2 การวางแผนยุทธศาสตร์การตลาดแบบบูรณาการการท่องเที่ยวอย่างมั่นคง	3.21	1.09	ปานกลาง	3.44	0.89	มาก	3.49	0.87	มาก	3.59	0.88	มาก	3.43	0.93	มาก
โครงการที่ 3 การร่วมบริหารจัดการการท่องเที่ยว โดยภาคประสานงานระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน	3.46	0.99	มาก	3.58	0.91	มาก	3.55	0.94	มาก	3.55	0.87	มาก	3.54	0.93	มาก

ตาราง 117 (ต่อ)

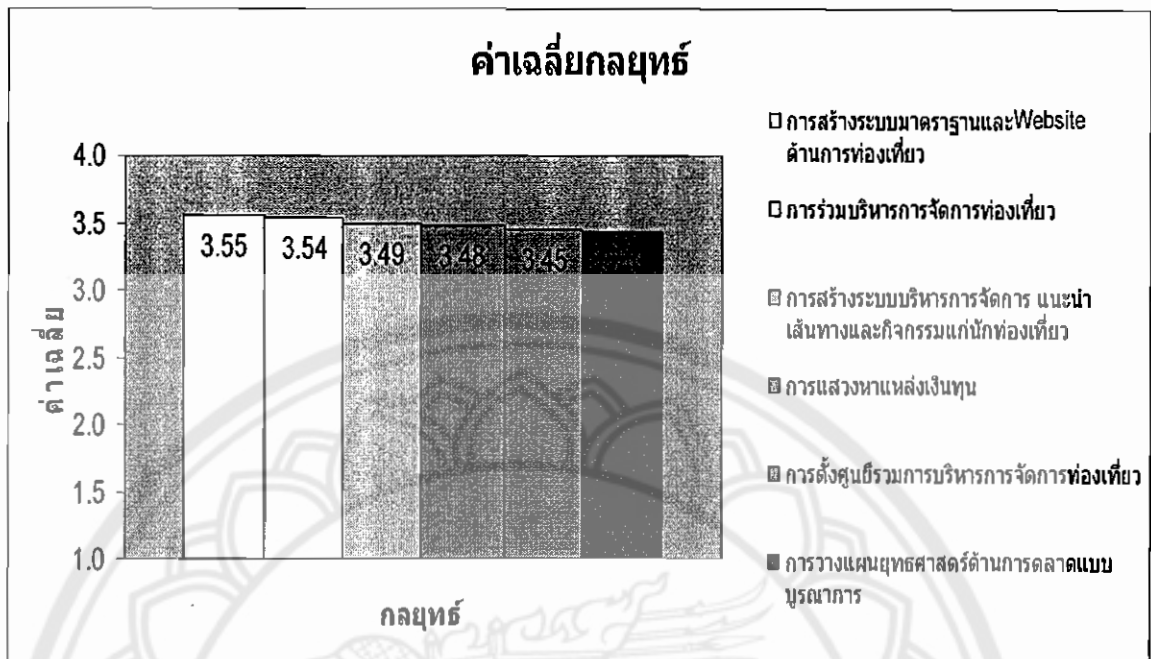
กลยุทธ์	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			รวม		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
โครงการที่ 4 การสร้างระบบมาตรฐานและ Website ด้านการท่องเที่ยว	3.55	1.04	มาก	3.51	1.01	มาก	3.48	0.9	มาก	3.65	0.76	มาก	3.55	0.93	มาก
โครงการที่ 5 การสร้างระบบบริหารจัดการนักท่องเที่ยว และแนะนำเส้นทางและกิจกรรมแก่นักท่องเที่ยว	3.56	0.97	มาก	3.49	0.86	มาก	3.45	0.89	มาก	3.46	0.86	มาก	3.49	0.90	มาก
โครงการที่ 6 การแสวงหาแหล่งเงินทุนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว	3.46	0.99	มาก	3.43	0.88	มาก	3.54	0.88	มาก	3.48	0.77	มาก	3.48	0.88	มาก
รวมโครงการ	3.43	1.03	มาก	3.48	0.92	มาก	3.5	0.92	มาก	3.55	0.84	มาก	3.49	0.93	มาก
ภาพรวมกลยุทธ์	3.46	0.77	มาก	3.48	0.93	มาก	3.52	0.91	มาก	3.63	0.85	มาก	3.62	0.84	มาก

ภาพ 94 แสดงค่าเฉลี่ยกลยุทธ์ที่ 2.1 การจัดการด้านการตลาด

ภาพ 95 แสดงค่าเฉลี่ยกลยุทธ์ที่ 2.2 การท่องเที่ยวย่านบางมด

ภาพ 96 แสดงค่าเฉลี่ยกลยุทธ์ที่ 2.3 การบริหารจัดการการท่องเที่ยวย่านบางมด

จากตาราง 117 และภาพประกอบ 94-96 ในภาพรวมพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความเหมาะสมของกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของยุทธศาสตร์ที่ 2 คือ แผนพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด ว่า มีความเหมาะสมมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.62 หากเปรียบเทียบความเหมาะสมของกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์ที่ 2 ซึ่งประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ พบว่า กลยุทธ์ที่ 2.3 คือ การบริหารจัดการการท่องเที่ยว ย่านบางมด ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.63 มีความเหมาะสมในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างยั่งยืน ตามกรอบเวลาที่กำหนดไว้ได้มากกว่ากลยุทธ์ที่ 2.1 และ 2.2 คือ การจัดการด้านการตลาด และการพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวย่านบางมด ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเช่นกัน และมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.52 และ 3.55 ตามลำดับ ความคิดเห็นในภาพรวมของแต่ละกลยุทธ์ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 2.1 การจัดการด้านการตลาด โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ โครงการที่ 7 การสร้างคู่มือนักท่องเที่ยวย่านบางมด รองลงมาคือโครงการที่ 6 การจัดเชิญนักหนังสือพิมพ์ ที่วี มาในรูปแบบ FAM TRIP เพื่อประชาสัมพันธ์ และโครงการที่ 5 การสร้างสารคดี

ของการท่องเที่ยวชีวิตคลองบางมด ซึ่งทั้ง 3 โครงการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.66, 3.57 และ 3.56 ตามลำดับ

กลยุทธ์ที่ 2.2 การพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวบางมด โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุดมี 2 โครงการ ได้แก่โครงการที่ 1 และโครงการที่ 4 คือ การสร้างมาตรฐานด้านการคมนาคมและการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวบางมด และการสร้างมาตรฐานร้านอาหารชายทะเลย่าน บางขุนเทียน โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.57 รองลงมาคือโครงการที่ 3 การสร้างมาตรฐานด้านการสื่อสาร ความหมายของท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม วิถีชีวิตคลองบางมด มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.55

กลยุทธ์ที่ 2.3 การบริหารจัดการการท่องเที่ยวบางมด โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุดได้แก่ โครงการที่ 4 การสร้างระบบมาตรฐานและ Website ด้านการท่องเที่ยว รองลงมาคือได้แก่โครงการที่ 3 การร่วมบริหารจัดการท่องเที่ยว โดยการประสานงานระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน ซึ่งทั้ง 2 อันดับ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.55 และ 3.54 ตามลำดับ

ตาราง 118 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชน
 ยานบางมดแบบบูรณาการ

กลยุทธ์	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			รวม		
	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนยานบางมดแบบบูรณาการ															
กลยุทธ์ที่ 3.1 การสร้างความเข้มแข็งในชุมชน															
โครงการที่ 1 โครงการวางแผน	3.47	0.78	มาก	3.4	0.83	มาก	3.66	0.96	มาก	3.59	0.77	มาก	3.53	0.84	มาก
ยุทธศาสตร์/ ยั่งยืน คลองบางมด บางขุนเทียนชายทะเล	3.45	1.04	มาก	3.5	0.92	มาก	3.58	1.05	มาก	3.64	0.79	มาก	3.55	0.95	มาก
โครงการที่ 2 การอบรมทักษะด้าน การจัดการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ	3.26	1.09	ปานกลาง	3.4	0.98	ปานกลาง	3.55	1.06	มาก	3.56	0.88	มาก	3.44	1.00	มาก
โครงการที่ 3 การวางแผน															
พัฒนาการท่องเที่ยวตลาดเกษตร ชุมชนคลองบางมด วัดไทร	3.30	1.05	ปานกลาง	3.5	0.95	มาก	3.60	1.02	มาก	3.52	0.85	มาก	3.48	0.97	มาก
โครงการที่ 4 การสร้างกลุ่ม ผู้ประกอบการด้านการเดินเรือ	3.32	1.04	ปานกลาง	3.46	1.10	มาก	3.51	0.98	มาก	3.59	0.75	มาก	3.47	0.97	มาก

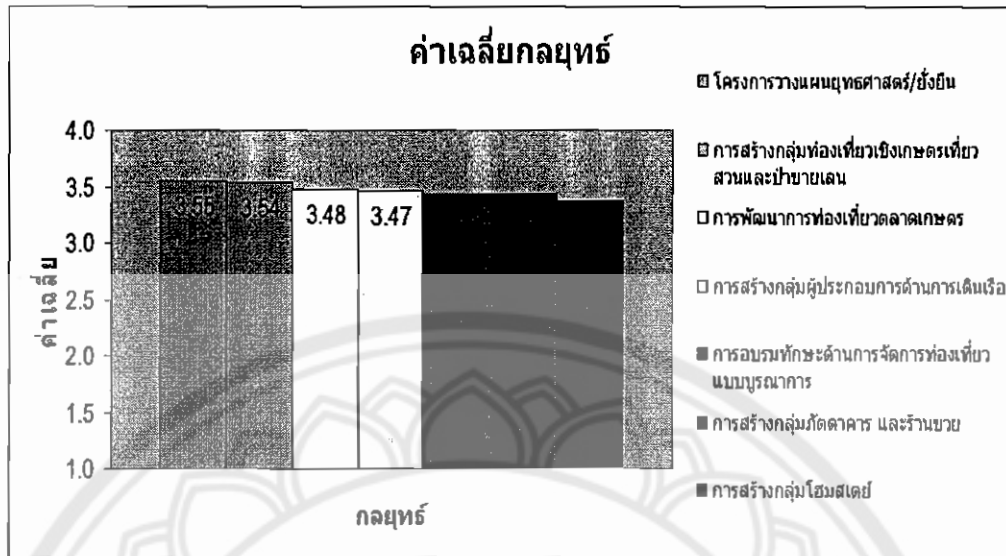
ตาราง 118 (ต่อ)

กลยุทธ์	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			รวม		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
โครงการที่ 5 การสร้างกลุ่มโฮมสเตย์	3.14	1.05	ปานกลาง	3.40	0.90	ปานกลาง	3.43	0.98	มาก	3.56	0.92	มาก	3.38	0.96	ปานกลาง
โครงการที่ 6 การสร้างกลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืนและป่าชายเลน	3.37	0.93	ปานกลาง	3.62	0.93	มาก	3.49	0.89	มาก	3.66	0.81	มาก	3.54	0.89	มาก
โครงการที่ 7 การสร้างกลุ่มกิตติคาร และบ้านขายของทำ	3.37	0.91	ปานกลาง	3.43	0.95	มาก	3.45	0.87	มาก	3.48	0.82	มาก	3.43	0.89	มาก
รวม	3.32	1.02	ปานกลาง	3.48	0.96	มาก	3.52	0.98	มาก	3.57	0.83	มาก	3.47	0.95	มาก
กลยุทธ์ที่ 3.2 การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนท้องถิ่นบางมด	3.43	0.73	มาก	3.39	0.72	ปานกลาง	3.51	0.99	มาก	3.42	0.96	มาก	3.44	0.85	มาก
โครงการที่ 1 การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบมด คดอรงไฟ	3.28	0.92	ปานกลาง	3.54	0.9	มาก	3.51	0.81	มาก	3.68	0.83	มาก	3.50	0.87	มาก
โครงการที่ 2 การพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนกวาวเขา หุ่งคุ	3.31	0.82	ปานกลาง	3.32	0.96	ปานกลาง	3.4	0.86	ปานกลาง	3.49	0.86	มาก	3.38	0.88	ปานกลาง
โครงการที่ 3 การพัฒนาการท่องเที่ยวฟาร์มแพะ	3.35	0.97	ปานกลาง	3.43	0.96	มาก	3.54	0.91	มาก	3.53	0.91	มาก	3.46	0.94	มาก
โครงการที่ 4 การพัฒนาการท่องเที่ยวฟาร์มนกกระทาเทศ	3.47	0.97	มาก	3.53	1.02	มาก	3.68	0.89	มาก	3.48	0.77	มาก	3.54	0.91	มาก
โครงการที่ 5 การพัฒนาการท่องเที่ยวฟาร์มกล้วยไม้	3.38	0.87	ปานกลาง	3.53	1.08	มาก	3.57	0.92	มาก	3.44	0.84	มาก	3.48	0.93	มาก

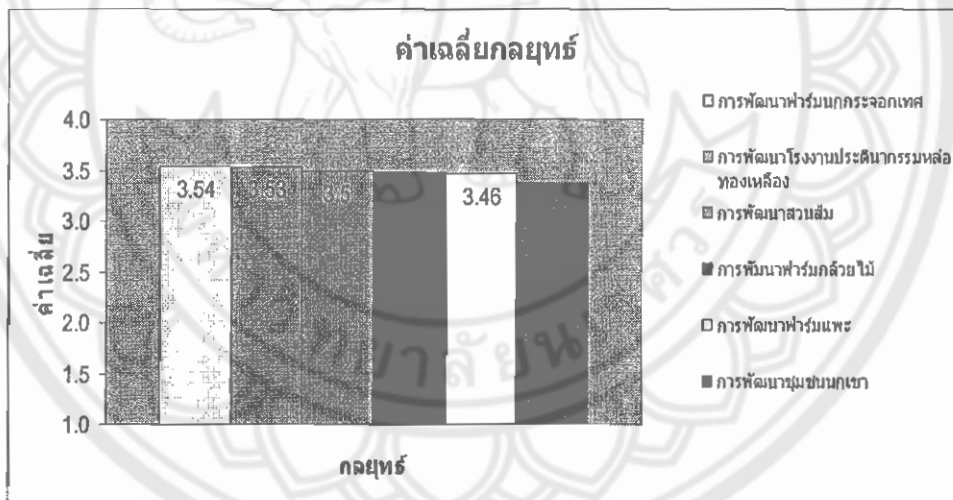

ตาราง 118 (ต่อ)

กลยุทธ์	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			รวม		
	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ
โครงการที่ 6 การพัฒนาการท่องเที่ยว	3.56	0.86	มาก	3.42	0.97	มาก	3.6	0.9	มาก	3.52	0.89	มาก	3.53	0.91	มาก
โรงงานประติมากรรมหัตถของเหล็ก	3.39	0.93	ปานกลาง	3.46	0.98	มาก	3.55	0.88	มาก	3.52	0.85	มาก	3.48	0.90	มาก
รวมโครงการ	3.45	0.76	มาก	3.47	0.97	มาก	3.53	0.94	มาก	3.51	0.87	มาก	3.47	0.90	มาก
ภาพรวมกลยุทธ์															

ภาพ 97 แสดงค่าเฉลี่ยกลยุทธ์ที่ 3.1 การสร้างความเข้มแข็งในชุมชน

ภาพ 98 แสดงค่าเฉลี่ยกลยุทธ์ที่ 3.2 การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนท้องถิ่นย่านบางมด

จากตาราง 118 และภาพประกอบ 97-98 ในภาพรวมพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความเหมาะสมของกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของ ยุทธศาสตร์ที่ 3 คือ การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนย่านบางมดแบบบูรณาการ ว่า มีความเหมาะสมมาก มีคะแนนเฉลี่ย

ของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.47 หากเปรียบเทียบความเหมาะสมของกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์ที่ 3 ซึ่งประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ พบว่า กลยุทธ์ที่ 3.1 คือ การสร้างความเข้มแข็งในชุมชน ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.53 มีความเหมาะสมในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างยั่งยืน ตามกรอบเวลาที่กำหนดไว้ได้มากกว่า กลยุทธ์ที่ 3.2 การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนท้องถิ่นย่านบางมด ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเช่นกัน มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.44 ความคิดเห็นในภาพรวมของแต่ละกลยุทธ์ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 3.1 การสร้างความเข้มแข็งในชุมชน โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ โครงการที่ 1 โครงการวางแผนยุทธศาสตร์/ยั่งยืน คลองบางมด บางขุนเทียนชายทะเล มีความเหมาะสมมากที่สุด โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.55 รองลงมาคือโครงการที่ 6 การสร้างกลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตรเที่ยวสวนและป้าชายเลน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.54

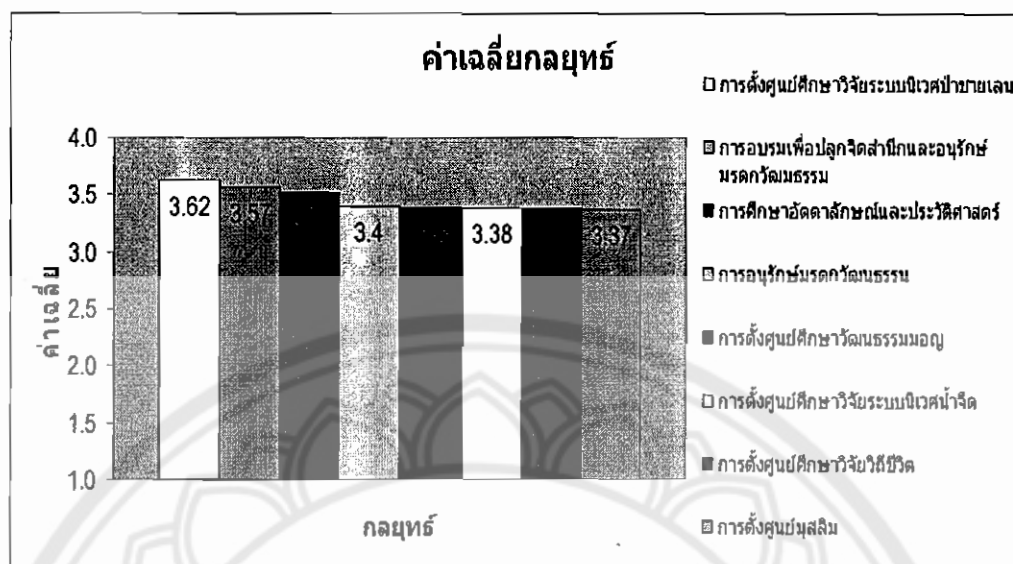
กลยุทธ์ที่ 3.2 การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนท้องถิ่นย่านบางมด โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่โครงการที่ 4 การพัฒนาการท่องเที่ยวฟาร์มนกกระจอกเทศ โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.54 รองลงมาคือโครงการที่ 6 การพัฒนาการท่องเที่ยวโรงงาน ประติมากรรมหล่อทองเหลือง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.53

ตาราง 119 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการ
ท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ปลูกิจิตสำนัก และพัฒนาจิตใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

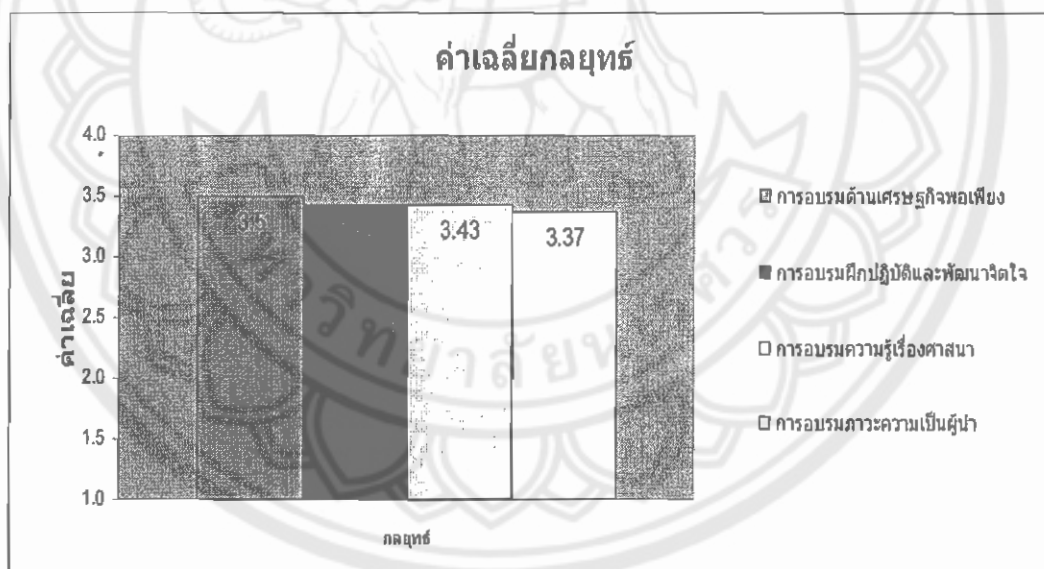
กลยุทธ์	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			รวม		
	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ
ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ปลูกิจิตสำนัก และพัฒนาจิตใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง	3.60	0.64	มาก	3.55	0.87	มาก	3.43	0.86	มาก	3.46	0.82	มาก	3.51	0.80	มาก
กลยุทธ์ที่ 4.1 การปลูกิจิตสำนัก															
โครงการที่ 1 การอบรมเพื่อปลูกิจิต															
สำนักนี้โครงการวางแผนชุมชนในการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรม	3.55	0.91	มาก	3.50	0.83	มาก	3.51	0.81	มาก	3.73	0.81	มาก	3.57	0.84	มาก
โครงการที่ 2 การศึกษารัตนศิลป์และสร้างความคิดริเริ่ม	3.55	1.08	มาก	3.44	0.87	มาก	3.40	0.86	ปานกลาง	3.68	0.92	มาก	3.52	0.93	มาก
โครงการที่ 3 การตั้งศูนย์ศึกษาวิจัยระบบนิเวศป่าชายเลนบางขุนเทียน	3.60	1.12	มาก	3.66	1.02	มาก	3.61	1.01	มาก	3.61	0.91	มาก	3.62	1.02	มาก
โครงการที่ 4 การตั้งศูนย์ศึกษาวิจัยระบบนิเวศน้ำจืดในคลองบางมด	3.23	1.18	ปานกลาง	3.36	0.98	ปานกลาง	3.41	1.06	มาก	3.50	0.95	มาก	3.38	1.04	ปานกลาง
โครงการที่ 5 การตั้งศูนย์ศึกษาวิจัยวิถีชีวิตชุมชนย่านบางมด	3.18	1.05	ปานกลาง	3.35	0.96	ปานกลาง	3.45	1.10	มาก	3.54	0.94	มาก	3.38	1.01	ปานกลาง
โครงการที่ 6 การตั้งศูนย์มรดกของชุมชนย่านบางมด	3.17	1.21	ปานกลาง	3.36	1.02	ปานกลาง	3.45	0.98	มาก	3.51	0.92	มาก	3.37	1.03	ปานกลาง
โครงการที่ 7 การตั้งศูนย์ศึกษาวัฒนธรรมมอญวัดบางกระดี่	3.03	1.05	ปานกลาง	3.47	1.00	มาก	3.46	1.08	มาก	3.59	0.85	มาก	3.39	1.00	ปานกลาง

ตาราง 119 (ต่อ)

กลยุทธ์	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			รวม		
	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ
โครงการที่ 8 การอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมใน วัดพุทธ ย่านบางมด	3.08	1.16	ปานกลาง	3.37	1.05	ปานกลาง	3.40	1.02	ปานกลาง	3.73	0.93	มาก	3.40	1.04	มาก
รวมโครงการ	3.28	1.08	ปานกลาง	3.44	0.97	มาก	3.51	1.01	มาก	3.61	0.9	มาก	3.45	0.99	มาก
กลยุทธ์ที่ 4.2 การพัฒนาจิตใจ	3.01	0.91	ปานกลาง	3.67	0.87	มาก	3.65	0.93	มาก	3.58	0.91	มาก	3.48	0.91	มาก
โครงการที่ 1 การอบรมด้านเศรษฐกิจ พอเพียงตามแนวทางพระราชดำริเพื่อ พัฒนากกาท้องถิ่นอย่างงามต	3.09	0.99	ปานกลาง	3.5	1.03	มาก	3.48	1.02	มาก	3.91	0.68	มาก	3.50	0.93	มาก
โครงการที่ 2 การอบรมฝึกปฏิบัติและพัฒนา จิตใจ	3.10	1.11	ปานกลาง	3.48	0.94	มาก	3.47	0.97	มาก	3.66	0.86	มาก	3.43	0.97	มาก
โครงการที่ 3 การอบรมภาวะความเป็นผู้นำ	3.02	1.04	ปานกลาง	3.31	0.95	ปานกลาง	3.34	1.06	ปานกลาง	3.81	0.84	มาก	3.37	0.97	ปานกลาง
โครงการที่ 4 อบรมความรู้เรื่องศาสนา และวัฒนธรรมสำหรับเยาวชน	3.12	0.92	ปานกลาง	3.41	0.97	มาก	3.43	0.99	มาก	3.76	0.93	มาก	3.43	1.04	มาก
รวมโครงการ	3.11	1.04	ปานกลาง	3.43	0.96	มาก	3.43	1.01	มาก	3.79	0.83	มาก	3.43	0.98	มาก
ภาพรวมกลยุทธ์	3.31	0.83	ปานกลาง	3.43	0.97	มาก	3.48	1.01	มาก	3.52	0.87	มาก	3.61	0.87	มาก

ภาพ 99 แสดงกลยุทธ์ที่ 4.1 การปลูกจิตสำนึก

ภาพ 100 แสดงกลยุทธ์ที่ 4.2 การพัฒนาจิตใจ

จากตาราง 119 และภาพประกอบ 98-100 ในภาพรวมพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความเหมาะสมของกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของ ยุทธศาสตร์ที่ 4 คือ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ปลูกจิตสำนึก พัฒนาจิตใจแนวทาง

เศรษฐกิจพอเพียงว่า มีความเหมาะสมมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.61 หากเปรียบเทียบความเหมาะสมของกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์ที่ 4 ซึ่งประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ พบว่า กลยุทธ์ที่ 4.1 คือ การปลูกจิตสำนึก ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.51 มีความเหมาะสมในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างยั่งยืน ตามกรอบเวลาที่กำหนดไว้ได้มากกว่า กลยุทธ์ที่ 2 คือ การพัฒนาจิตใจ ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเช่นกัน มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.48 ความคิดเห็นในภาพรวมของแต่ละกลยุทธ์ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 4.1 การปลูกจิตสำนึก โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ โครงการที่ 3 การตั้งศูนย์ศึกษาวิจัยระบบนิเวศป่าชายเลนบางขุนเทียน โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.62 รองลงมาคือโครงการที่ 1 การอบรมเพื่อปลูกจิตสำนึก โครงการวางแผนชุมชนในการอนุรักษ์มรดก วัฒนธรรม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.57

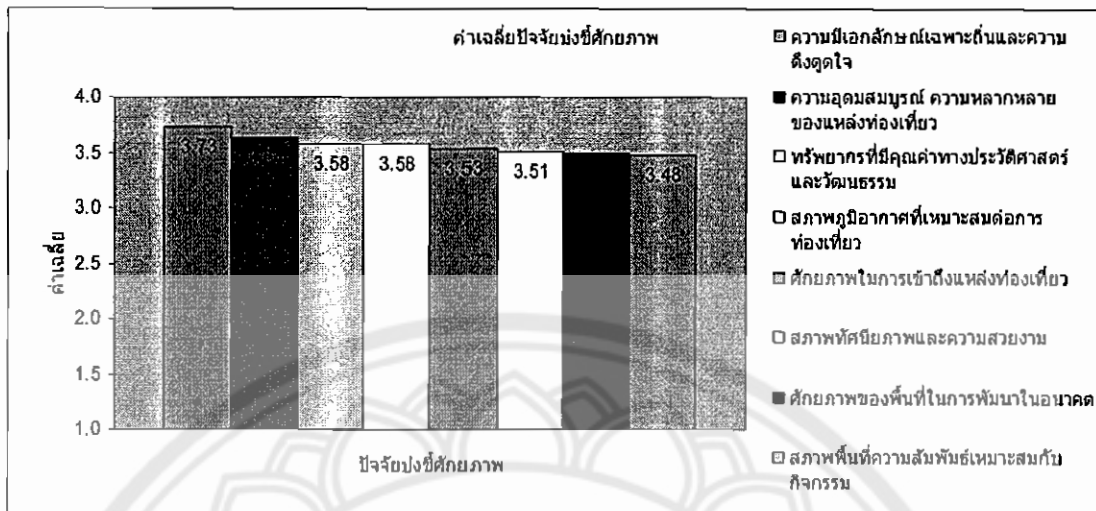
กลยุทธ์ที่ 4.2 การพัฒนาจิตใจ โครงการที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ โครงการที่ 1 การอบรมด้านเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวทางพระราชดำริเพื่อพัฒนาการ ท่องเที่ยวย่านบางมด รองลงมาคือโครงการที่ 2 การอบรมฝึกปฏิบัติและพัฒนาจิตใจ และโครงการที่ 4 อบรมความรู้เรื่อง ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับเยาวชนซึ่งทั้ง 3 โครงการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.50 และ 3.43 ตามลำดับ

ตอนที่ 5 การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตาราง 120 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยปัจจัยด้านพื้นที่ท่องเที่ยวในย่านบางมด

ปัจจัยปัจจัยศักยภาพ	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			รวม		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ความมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและความดึงดูดใจ	3.77	1.00	มาก	3.77	0.72	มาก	3.77	0.97	มาก	3.59	0.71	มาก	3.73	0.85	มาก
2. ความอุดมสมบูรณ์ ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว	3.68	1.08	มาก	3.72	0.88	มาก	3.73	0.95	มาก	3.41	0.78	มาก	3.64	0.92	มาก
3. สภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว	3.53	1.12	มาก	3.75	1.02	มาก	3.64	1.06	มาก	3.41	0.78	มาก	3.58	1.00	มาก
4. สภาพทัศนียภาพและความสวยงามของทรัพยากรการท่องเที่ยว	3.46	1.22	มาก	3.46	0.99	มาก	3.58	0.99	มาก	3.55	0.80	มาก	3.51	1.00	มาก
5. สภาพพื้นที่มีความสัมพันธ์เหมาะสมกับกิจกรรม	3.33	0.95	ปานกลาง	3.42	0.96	มาก	3.63	1.07	มาก	3.55	0.76	มาก	3.48	0.94	มาก
6. ศักยภาพในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.53	0.93	มาก	3.52	0.85	มาก	3.69	0.91	มาก	3.38	0.83	ปานกลาง	3.53	1.04	มาก
7. ศักยภาพของพื้นที่ในการพัฒนาในอนาคต	3.43	0.96	มาก	3.52	0.92	มาก	3.57	0.90	มาก	3.43	0.90	มาก	3.49	0.70	มาก
8. ทรัพยากรที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม	3.52	1.13	มาก	3.60	0.90	มาก	3.64	0.87	มาก	3.55	0.87	มาก	3.58	0.94	มาก
รวม	3.54	1.02	มาก	3.6	0.91	มาก	3.66	0.97	มาก	3.45	0.81	มาก	3.57	0.92	มาก

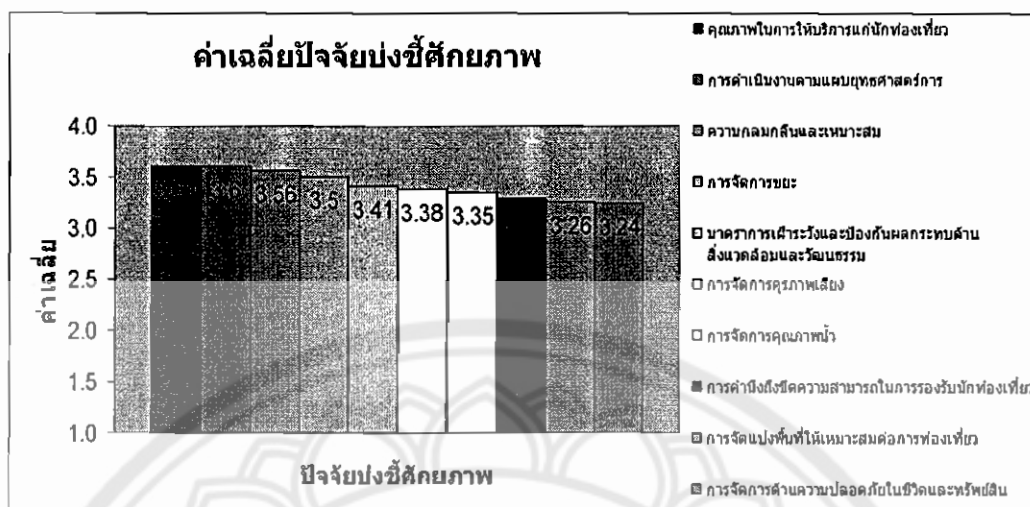

ภาพ 101 แสดงค่าเฉลี่ยปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวในย่านบางมด

จากตาราง 120 และภาพประกอบ 101 ในภาพรวมพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวในย่านบางมดว่า มีศักยภาพมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.57 หากพิจารณาในรายปัจจัย พบว่า ความมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและความดึงดูดใจ มีศักยภาพมากที่สุด ปัจจัยที่มีศักยภาพรองลงมาคือ ปัจจัยด้านความอุดมสมบูรณ์ ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว ส่วนปัจจัยที่มีศักยภาพอันดับ 3 มีจำนวน 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว และทรัพยากรที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ซึ่งทั้ง 3 ปัจจัย มีศักยภาพอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.73, 3.64 และ 3.58 ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่มีศักยภาพน้อยที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านสภาพพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์เหมาะสมกับกิจกรรม

ตาราง 121 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยปัจจัยด้านสภาพการณ์การจดทะเบียนที่ยั่งยืน
 ยานบางมด

	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			นักท่องเที่ยว			รวม		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ความกลมกลืนและเหมาะสมของสิ่งอำนวยความสะดวกกับสภาพแวดล้อม	3.34	1.09	ปานกลาง	3.6	0.95	มาก	3.64	0.97	มาก	3.67	0.9	มาก	3.56	0.98	มาก
2. การจัดการขยะ	3.34	1.17	ปานกลาง	3.44	0.89	มาก	3.6	1.08	มาก	3.63	0.88	มาก	3.50	1.01	มาก
3. การจัดการคุณภาพเสียง	3.34	1.24	ปานกลาง	3.31	0.97	ปานกลาง	3.43	1.08	มาก	3.45	0.99	มาก	3.38	1.07	ปานกลาง
4. การจัดการคุณภาพน้ำ	3.14	1.00	ปานกลาง	3.31	1.16	ปานกลาง	3.42	1.14	มาก	3.54	1.08	มาก	3.35	1.10	ปานกลาง
5. การจัดแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสมต่อนักท่องเที่ยว	3.22	1.04	ปานกลาง	3.33	0.97	ปานกลาง	3.39	0.98	ปานกลาง	3.08	1.11	ปานกลาง	3.26	1.03	ปานกลาง
6. การจัดการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	3.11	1.00	ปานกลาง	3.21	1.08	ปานกลาง	3.49	1.02	มาก	3.16	1.21	ปานกลาง	3.24	1.08	ปานกลาง
7. การคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวในพื้นที่	3.27	0.88	ปานกลาง	3.27	0.91	ปานกลาง	3.48	0.94	มาก	3.14	1.13	ปานกลาง	3.29	0.97	ปานกลาง
8. มาตรการเฝ้าระวังและป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม	3.27	0.90	ปานกลาง	3.44	0.86	มาก	3.59	0.93	มาก	3.35	0.94	ปานกลาง	3.41	0.91	มาก
9. การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่างๆ	3.41	0.84	มาก	3.61	0.89	มาก	3.79	0.94	มาก	3.58	0.99	มาก	3.60	0.92	มาก
10. คุณภาพในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว	3.6	0.86	มาก	3.53	0.87	มาก	3.74	0.84	มาก	3.58	1.02	มาก	3.61	0.87	มาก
รวม	3.35	1.03	ปานกลาง	3.41	0.97	มาก	3.56	1	มาก	3.42	1.05	มาก	3.42	0.99	มาก

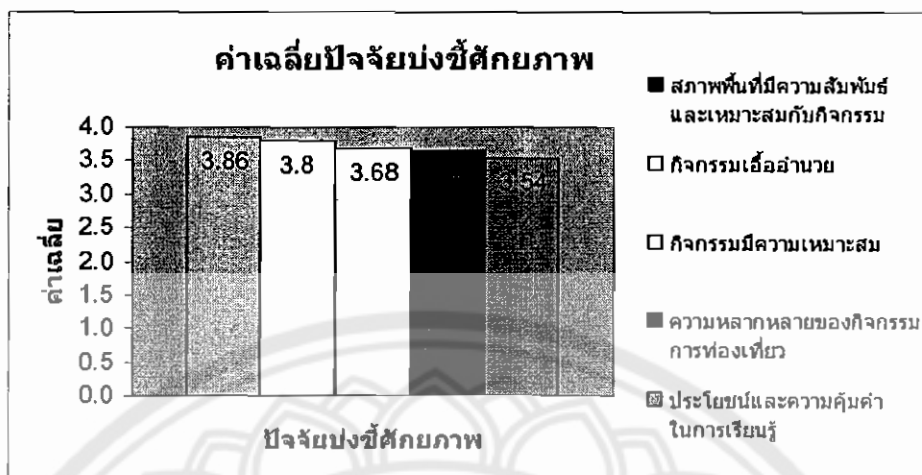

ภาพ 102 แสดงค่าเฉลี่ยปัจจัยศึกษาภาพด้านการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ย่านบางมด

จากตาราง 121 และภาพประกอบ 102 ในภาพรวมพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยปัจจัยศึกษาภาพด้านการจัดการท่องเที่ยวในย่านบางมดว่า มีศึกษาภาพมากมี คะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.42 หากพิจารณาในรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยด้านคุณภาพในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว มีศึกษาภาพมากที่สุด มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.61 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่วางไว้ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.60 ปัจจัยที่มีศึกษาภาพลำดับที่ 3 คือความกลมกลืนและเหมาะสมของสิ่งอำนวยความสะดวกกับสภาพแวดล้อม มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.56 ส่วนปัจจัยที่มีศึกษาภาพน้อยที่สุด ได้แก่ การจัดการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.24

ตาราง 122 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยปัจจัยที่ศึกษาทางด้านกิจกรรมและการเรียนรู้ การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบางส่วน

ปัจจัยที่ศึกษา	ภาครัฐ		ภาคเอกชน		ประชาชน		นักท่องเที่ยว		รวม			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ประโยชน์และความคุ้มค่าในการเรียนรู้	3.49	0.79	มาก	3.54	0.81	มาก	3.62	0.8	มาก	3.51	1.04	มาก
2. ความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว	3.60	0.91	มาก	3.62	0.83	มาก	3.71	0.74	มาก	3.67	0.92	มาก
3. กิจกรรมมีความเหมาะสมหรือเอื้ออำนวยต่อการบริการนักท่องเที่ยว	3.62	0.89	มาก	3.68	0.85	มาก	3.74	0.89	มาก	3.69	0.94	มาก
4. กิจกรรมเอื้ออำนวยหรือเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	3.85	1.00	มาก	3.74	0.89	มาก	3.75	0.81	มาก	3.87	1.04	มาก
5. สภาพพื้นที่มีความสัมพันธ์เหมาะสมกับกิจกรรม	3.96	0.86	มาก	3.70	0.88	มาก	3.85	0.96	มาก	3.92	1.08	มาก
รวม	3.71	0.98	มาก	3.66	0.85	มาก	3.73	0.84	มาก	3.73	1.01	มาก

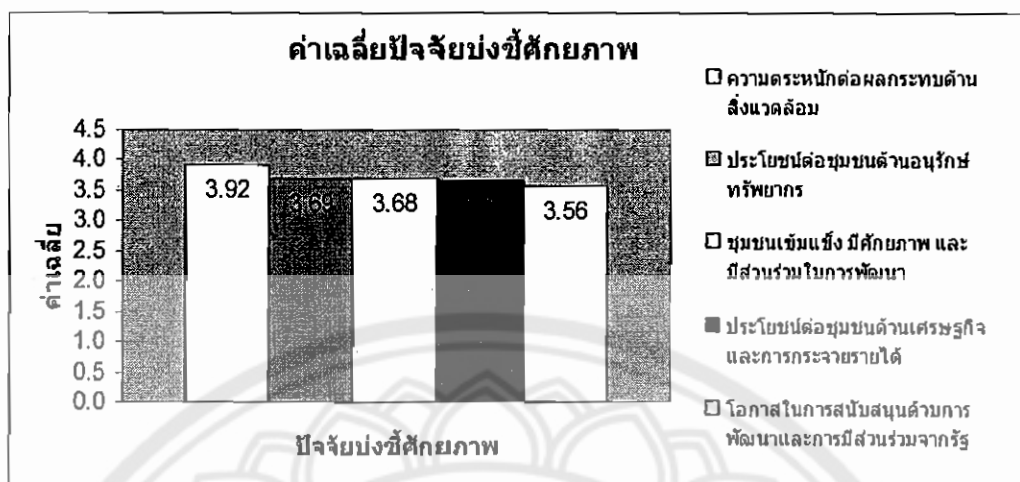

ภาพ 103 แสดงค่าเฉลี่ยปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านกิจกรรมและการเรียนรู้การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด

จากตาราง 122 และภาพประกอบ 103 ในภาพรวมพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านกิจกรรม และการเรียนรู้การท่องเที่ยวในย่านบางมดว่า มีศักยภาพมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.71 หากพิจารณาในรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยด้านสภาพพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์เหมาะสมกับกิจกรรม มีศักยภาพมากที่สุด ปัจจัยที่มีศักยภาพรองลงมาคือ กิจกรรมเอื้ออำนวยหรือเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และปัจจัยด้านกิจกรรมมีความเหมาะสมหรือเอื้ออำนวยต่อกระบวนการสร้างจิตสำนึกแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งทั้ง 3 ปัจจัย มีศักยภาพอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.86, 3.80 และ 3.68 ตามลำดับ

ตาราง 123 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยปัจจัยด้านภาพด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนใน
การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างบางมด

	ภาครัฐ		ภาคเอกชน		ประชาชน		นักท่องเที่ยว		รวม		
	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD	ระดับ	X	SD
1. ประโยชน์ต่อชุมชนด้านอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม	3.54	0.91	มาก	3.85	0.8	มาก	3.74	0.75	มาก	3.63	0.94
2. ประโยชน์ต่อชุมชนด้านเศรษฐกิจและการ กระจายรายได้	3.62	1.03	มาก	3.66	0.84	มาก	3.69	0.84	มาก	3.64	0.99
3. โอกาสในการสนับสนุนด้านการพัฒนาและ การมีส่วนร่วมจากรัฐ	3.46	0.93	มาก	3.54	0.99	มาก	3.71	0.90	มาก	3.54	1.11
4. ชุมชนเข้มแข็ง มีศักยภาพ และมีส่วนร่วมใน การพัฒนา	3.70	1.00	มาก	3.66	0.84	มาก	3.7	0.85	มาก	3.64	1.03
5. ความตระหนักต่อผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ของชุมชนองค์กรนักท่องเที่ยว	4.08	1.00	มาก	3.74	0.95	มาก	3.94	0.92	มาก	3.91	1.06
รวม	3.67	0.98	มาก	3.69	0.89	มาก	3.76	0.85	มาก	3.67	1.03

ภาพ 104 แสดงค่าเฉลี่ย ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมด

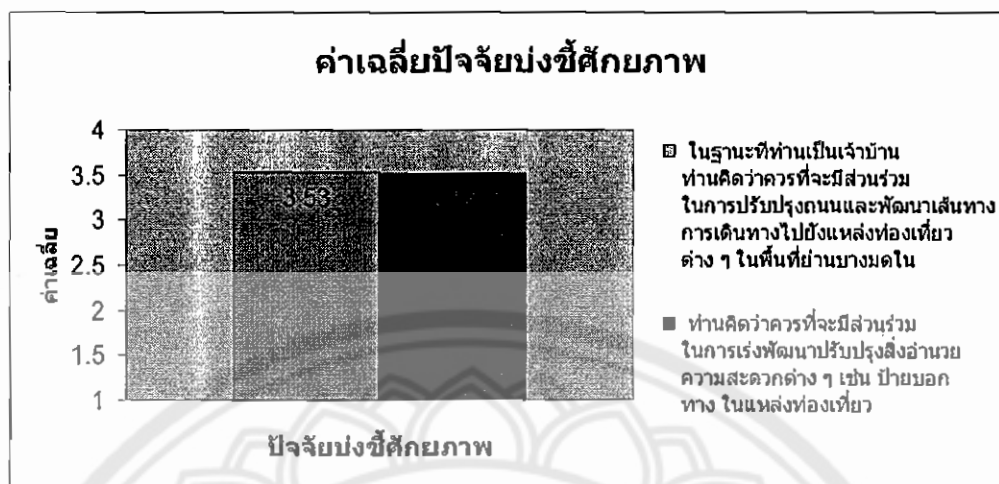
จากตาราง 123 และภาพประกอบ 104 ในภาพรวมพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมดว่า คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมดมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.70 หากพิจารณาใน รายปัจจัย พบว่า คนในชุมชนมีความตระหนักต่อผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชน/องค์กร/นักท่องเที่ยว มากที่สุด ปัจจัยที่มีศักยภาพรองลงมาคือ ปัจจัยด้านประโยชน์ต่อชุมชนด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม และปัจจัยลำดับที่ 3 คือ ชุมชนเข้มแข็ง มีศักยภาพ และมีส่วนร่วมในการพัฒนา ซึ่งทั้ง 3 ปัจจัย มีศักยภาพอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.92, 3.69 และ 3.68 ตามลำดับ

ผลการศึกษาคิดเห็นในภาพรวมของภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ด้านการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวใน
ย่านบางมด

ตาราง 124 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยปัจจัยศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
ย่านบางมด

	ภาครัฐ		ภาคเอกชน		ประชาชน		รวม					
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ			
ปัจจัยปัจจัยศักยภาพ												
1. การจัดการด้านการคมนาคมและสาธารณูปโภค												
1.1 ในฐานะที่ท่านเป็นเจ้าของบ้าน ท่านคิดว่าควรที่จะมีส่วนร่วมใน การปรับปรุงถนนและพัฒนาเส้นทางทางการเดินทางไปยังแหล่ง ท่องเที่ยวต่าง ๆ ในพื้นที่ย่านบางมดในเชื่อมโยงถึงกัน	3.47	0.89	มาก	3.50	1.18	มาก	3.63	0.90	มาก	3.53	0.99	มาก
1.2 ท่านคิดว่าควรที่จะมีส่วนร่วมในการเร่งพัฒนาปรับปรุงสิ่ง อำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ป้ายบอกทาง ในแหล่งท่องเที่ยว	3.46	0.87	มาก	3.47	1.12	มาก	3.63	0.87	มาก	3.52	0.96	มาก
รวม	3.59	0.88	มาก	3.47	0.01	มาก	3.66	0.79	มาก	3.53	0.97	มาก

ภาพ 105 แสดงค่าเฉลี่ยการจัดการด้านการคมนาคมและสาธารณูปโภค

จากตาราง 124 และภาพประกอบ 105 ปัจจัยที่ 1 การจัดการด้านการคมนาคมและสาธารณูปโภค ประกอบด้วย 2 โครงการ ได้แก่ 1. การมีส่วนร่วมดำเนินการปรับปรุงถนนและพัฒนาเส้นทางเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในพื้นที่ย่านบางมดให้เชื่อมโยงถึงกัน 2. มีส่วนร่วมในการเร่งพัฒนาปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ป้ายบอกทาง ในแหล่งท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ต้องการมีส่วนร่วมที่จะดำเนินการทั้งสองสิ่งไปพร้อมๆ กัน โดยมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นใกล้เคียงกันเท่ากับ 3.53 และ 3.52 ตามลำดับ

ตาราง 124 (ต่อ)

	ภาครัฐ		ภาคเอกชน		ประชาชน		รวม	
	X	SD	X	SD	X	SD	X	SD
ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ								
2. การจัดการด้านที่พักแรมและร้านอาหาร								
2.1 ท่านคิดว่าควรที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาที่พักแรม ให้มี ความหลากหลาย เช่น มีเกสต์เฮาส์ อพาร์ทเมนท์ โรงแรมทุก ระดับตั้งแต่ 2-5 ดาว	3.72	0.87	3.45	1.12	3.78	0.94	3.65	0.97
2.2 ท่านคิดว่าควรที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานที่พักแรม และ ร้านอาหารให้พื้นที่ย่านบางมดควรให้มีความสะอาดและ ความปลอดภัยเพิ่มขึ้น	3.08	1.15	3.29	1.17	3.44	1.04	3.27	1.12
รวม	3.17	1.11	3.40	0.45	3.62	0.96	3.46	1.04

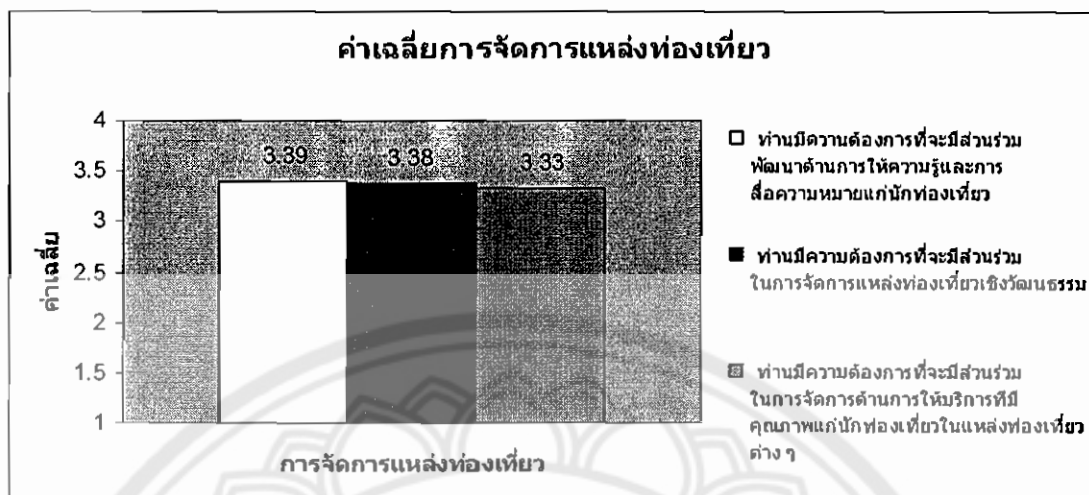

ภาพ 106 แสดงค่าเฉลี่ยการจัดการด้านที่พักแรมและร้านอาหาร

จากตาราง 124 และภาพประกอบ 106 ปัจจัยที่ 2 การจัดการด้านที่พักแรมและร้านอาหาร ประกอบด้วย 2 โครงการ ได้แก่ 1. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาที่พักแรม ให้มีความหลากหลาย เช่น มีเกสต์เฮาส์ อพาร์ทเมนท์ โรงแรมทุกระดับตั้งแต่ 2-5 ดาว 2. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานที่พักแรมและร้านอาหารให้พื้นที่ย่านบางมดควรให้มีความสะอาดและความปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น ของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ยินดีให้ความร่วมมือดำเนินการในโครงการที่ 1 ก่อน หากดำเนินการด้านที่พักที่มีความหลากหลายตั้งแต่ระดับ 2-5 ดาวได้แล้ว จึงดำเนินการในเรื่องความสะอาด ปลอดภัยของที่พักและร้านอาหารต่อเนื่องภายหลัง โดยมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.65 และ 3.27 ตามลำดับ

ตาราง 124 (ต่อ)

ปัจจัยปัจจัยศึกษา	ภาครัฐ		ภาคเอกชน		ประชาชน		รวม		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
3. การจัดการแหล่งท่องเที่ยว									
3.1 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการ ด้านการให้บริการที่มีคุณภาพแก่นักท่องเที่ยวในแหล่ง ท่องเที่ยวต่าง ๆ	3.26	1.06	ปาน กลาง	3.34	1.15	ปาน กลาง	3.39	0.89	ปาน กลาง
3.2 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	3.25	1.10	ปาน กลาง	3.37	1.22	ปาน กลาง	3.53	1.04	มาก
3.3 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมพัฒนาด้าน การให้ความรู้และการ สื่อความหมายแก่นักท่องเที่ยว	3.3	0.99	ปาน กลาง	3.42	1.09	มาก	3.46	0.89	มาก
รวม	3.32	0.99	ปาน กลาง	3.27	0.03	ปาน กลาง	3.44	0.94	ปาน กลาง

ภาพ 107 แสดงค่าเฉลี่ยการจัดการแหล่งท่องเที่ยว

จากตาราง 124 และภาพประกอบ 107 ปัจจัยที่ 3 การจัดการแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย 3 โครงการ ได้แก่ 1. ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการด้านการให้บริการที่มีคุณภาพแก่นักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ 2. ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 3. ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมพัฒนาด้านการให้ความรู้และการสื่อความหมายแก่นักท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน มีความเห็นว่าโครงการที่ 3 มีความสำคัญ จึงต้องการมีส่วนร่วมดำเนินการให้เกิดก่อนโครงการที่ 1 และ 2 โดยมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.39 , 3.38 และ 3.33 ตามลำดับ

ตาราง 124 (ต่อ)

ปัจจัยเบื้องต้น	ภาครัฐ		ภาคเอกชน		ประชาชน		รวม	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
4. การจัดกาจัดกิจกรรม								
4.1 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมด้านกาจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม	3.41	0.88	3.57	1.09	3.58	0.87	3.52	0.95
4.2 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมด้านกาจัดกิจกรรมทางธรรมชาติ	3.32	0.94	3.42	1.14	3.51	0.92	3.41	0.99
รวม	3.43	0.92	3.37	0.06	3.51	0.88	3.47	0.97

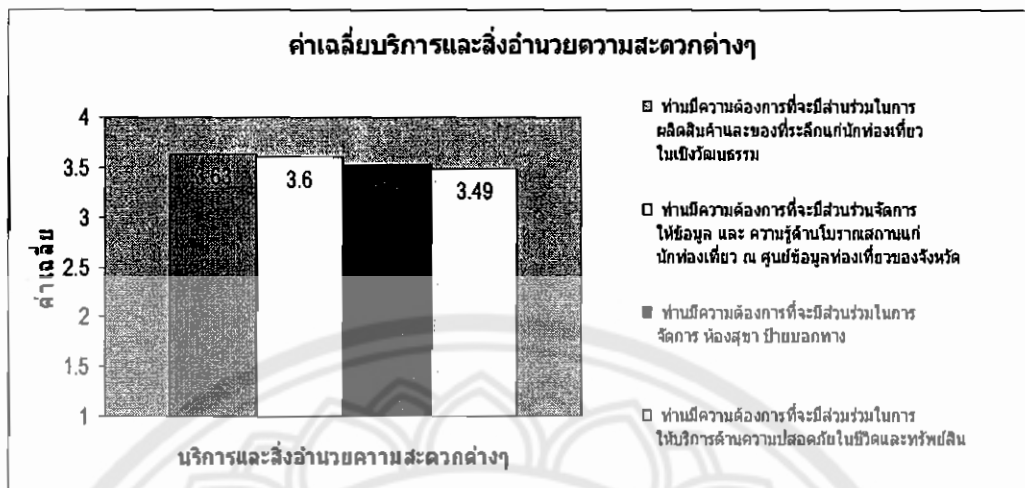
ภาพ 108 แสดงค่าเฉลี่ยการจัดการด้านกิจกรรม

จากตาราง 124 และภาพประกอบ 108 ปัจจัยที่ 4 การจัดการด้านกิจกรรม ประกอบด้วย 2 โครงการ ได้แก่ 1. ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมด้านการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม 2. ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมด้านการจัดกิจกรรมทางธรรมชาติ กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน มีความเห็นว่าโครงการที่ 1 มีความสำคัญ จึงต้องการมีส่วนร่วมดำเนินการให้เกิดก่อนโครงการที่ 2 โดยมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.52 และ 3.41 ตามลำดับ

ตาราง 124 (ต่อ)

	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			รวม		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ									
5. บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ									
5.1 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการผลิตสินค้าและ ของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรม	3.53	0.89	มาก	3.65	1.09	มาก	3.72	0.84	มาก
5.2 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการห้องสุขา ป้ายบอก ทาง	3.5	0.86	มาก	3.47	1.11	มาก	3.6	0.82	มาก
5.3 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมจัดการให้ข้อมูล และ ความรู้ด้านโบราณสถานแก่นักท่องเที่ยว ณ ศูนย์ข้อมูล ท่องเที่ยวของจังหวัดและเอกชน	3.54	0.89	มาก	3.52	1.18	มาก	3.75	0.83	มาก
5.4 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการให้บริการด้าน ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	3.47	0.77	มาก	3.43	1.07	มาก	3.58	0.88	มาก
รวม	3.55	0.84	มาก	3.51	0.03	มาก	3.68	0.83	มาก

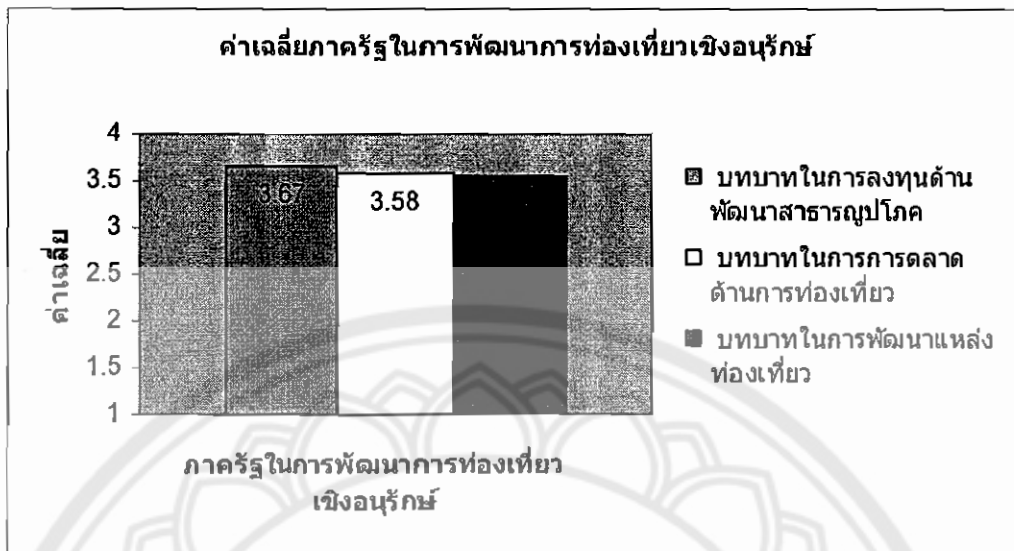

ภาพ 109 แสดงค่าเฉลี่ยบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ

จากตาราง 124 และภาพประกอบ 109 ปัจจัยที่ 5 บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ประกอบด้วย 4 โครงการ ได้แก่ 1. ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการผลิตสินค้าและของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรม 2. ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการห้องสุขา ป้ายบอกทาง 3. ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมจัดการให้ข้อมูล และความรู้ด้านโบราณสถานแก่นักท่องเที่ยว ณ ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยวของจังหวัดและเอกชน 4. ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนมีความเห็นว่าโครงการที่ 3 และ 1 มีความสำคัญใกล้เคียงกัน จึงต้องการมีส่วนร่วมดำเนินการไปพร้อมๆ กัน ส่วนโครงการที่ 2 และ 4 ควรดำเนินการในภายหลัง โดยมีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.63, 3.60, 3.52 และ 3.49 ตามลำดับ

ตาราง 124 (ต่อ)

	ภาครัฐ			ภาคเอกชน			ประชาชน			รวม		
	ระดับ			ระดับ			ระดับ			ระดับ		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
6.1 ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีบทบาทในการพัฒนาระดับใด												
1. บทบาทในการลงทุนด้านพัฒนาสาธารณูปโภค	3.7	0.82	มาก	3.59	1.16	มาก	3.74	0.76	มาก	3.67	0.91	มาก
2. บทบาทในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	3.58	0.9	มาก	3.44	1.22	มาก	3.61	0.89	มาก	3.54	1.00	มาก
3. บทบาทในการยกระดับด้านการท่องเที่ยว	3.58	0.87	มาก	3.48	1.16	มาก	3.69	0.87	มาก	3.58	0.97	มาก
รวม	3.62	0.88	มาก	3.50	1.18	มาก	3.67	0.84	มาก	3.60	0.96	มาก

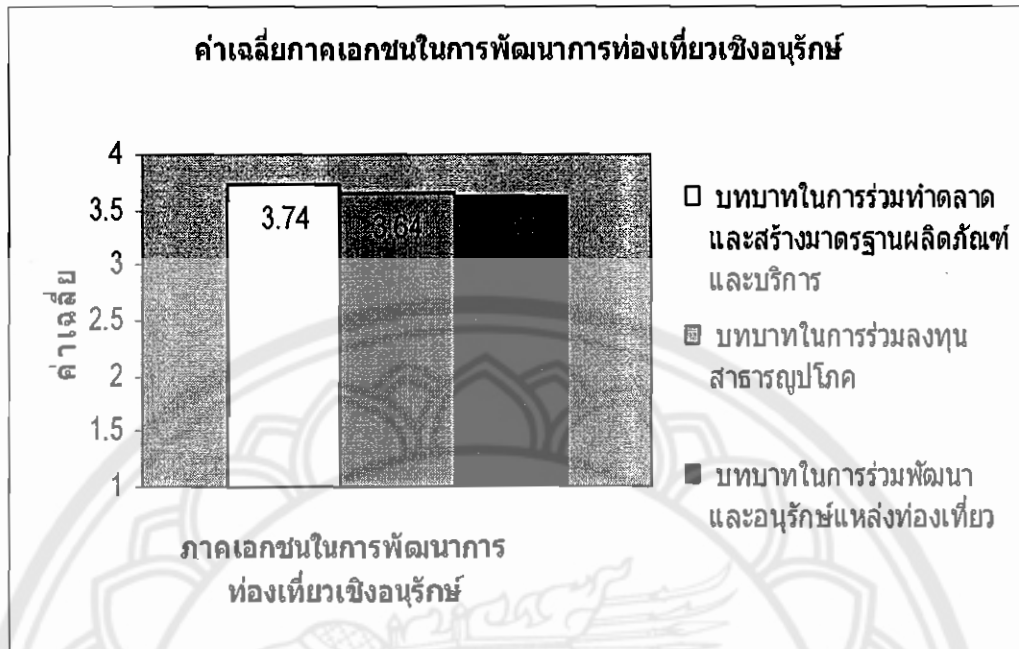

ภาพ 110 แสดงค่าเฉลี่ยภาครัฐในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ตาราง 124 (ต่อ)

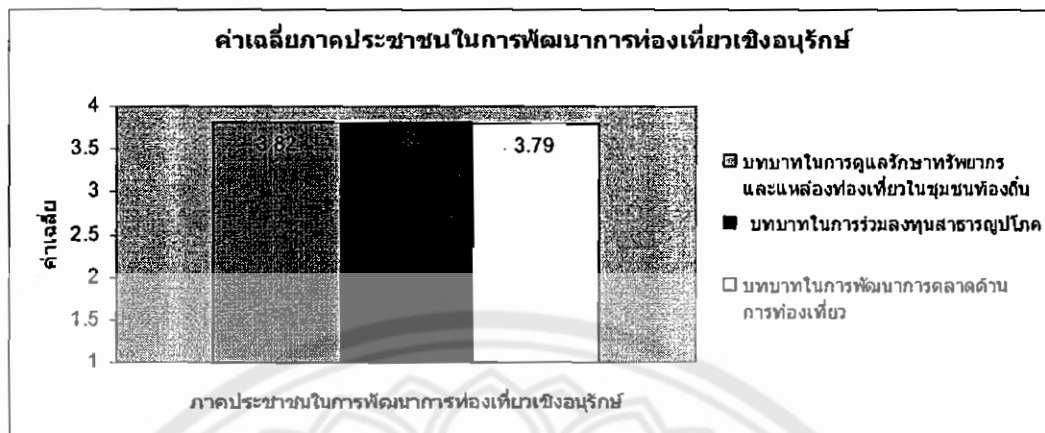
ปัจจัยปัจจัยศึกษา	ภาครัฐ		ภาคเอกชน		ประชาชน		รวม	
	X	SD	X	SD	X	SD	X	SD
	ระดับ	มาก	ระดับ	มาก	ระดับ	มาก	ระดับ	มาก
6.2 ท่านคิดว่าการศึกษามีบทบาทในการพัฒนาระดับใด								
1. บทบาทในการร่วมลงทุนสาธารณูปโภค	3.71	0.87	3.53	1.11	3.68	0.83	3.64	0.94
2. บทบาทในการร่วมพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว	3.66	0.83	3.53	1.14	3.68	0.85	3.62	0.94
3. บทบาทในการร่วมกำจัดขยะและสร้างมาตรฐานผลิตภัณฑ์และบริการ	3.8	0.78	3.58	1.17	3.85	0.83	3.74	0.92
รวม	3.72	0.83	3.55	1.14	3.74	0.83	3.67	0.93

ภาพ 111 แสดงค่าเฉลี่ยภาคเอกชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ตาราง 124 (ต่อ)

	ภาครัฐ				ภาคเอกชน				ประชาชน				รวม			
	ระดับ		ค่าเฉลี่ย		ระดับ		ค่าเฉลี่ย		ระดับ		ค่าเฉลี่ย		ระดับ		ค่าเฉลี่ย	
	X	SD	X	SD	X	SD	X	SD	X	SD	X	SD	X	SD	X	SD
ปัจจัยเชิงศักยภาพ																
6.3 ภาคประชาชนควรมีบทบาทในการพัฒนาในระดับใด																
1. บทบาทในการดูแลรักษาทรัพยากรและแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนท้องถิ่น	4.01	0.77	มาก	3.63	1.10	มาก	3.83	0.80	มาก	3.82	0.89	มาก				
2. บทบาทในการร่วมลงทุนสาธารณูปโภค	3.95	0.69	มาก	3.58	1.16	มาก	3.91	0.87	มาก	3.81	0.91	มาก				
3. บทบาทในการพัฒนาการตลาดด้านการท่องเที่ยว	4.15	0.94	มาก	3.47	1.10	มาก	3.75	0.86	มาก	3.79	0.97	มาก				
รวม	4.04	0.8	มาก	3.56	1.12	มาก	3.87	0.84	มาก	3.81	0.92	มาก				

ภาพ 112 แสดงค่าเฉลี่ยภาคประชาชนควรมีบทบาทในการพัฒนา

จากตาราง 124 และภาพ 105 - 112 ปัจจัยที่ 6 บทบาทของ ภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ ย่านบางมด กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน แสดงความคิดเห็นว่า ภาคประชาชนมีบทบาทมากที่สุดในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ ย่านบางมด มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.81 รองลงมาเป็น ภาคเอกชนและภาครัฐ ซึ่งมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเช่นกัน มีคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3.82 และ 3.81 ตามลำดับ

บทที่ 5

บทสรุป

ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัยเรื่อง แผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในย่านบางมดดังนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวในย่านบางมด
2. เพื่อวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ทั้งภายในและภายนอกในการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมด
3. เพื่อสร้างแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของในย่านบางมด

ความสำคัญของการวิจัย

เมื่อผู้วิจัยทำการวิจัยเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำผลงานวิจัยเสนอต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาท่องเที่ยวทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนในย่านบางมด (เขตราชบุรีบูรณะ เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง) เพื่อจะทำการพัฒนาท่องเที่ยวแบบบูรณาการอันจะเป็นการยั่งยืน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาประชากร 4 กลุ่ม คือ

1. ภาครัฐที่เกี่ยวข้อง คือ ผู้อำนวยการเขตหรือรองผู้อำนวยการในย่านบางมด (เขตบางขุนเทียน เขตทุ่งครุ เขตจอมทอง เขตราชบุรีบูรณะ) และเจ้าหน้าที่ หรือผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม การท่องเที่ยว
2. ภาคเอกชน คือ ผู้ประกอบการภาคธุรกิจด้านการบริการการท่องเที่ยวในเขตทุ่งครุ เขตราชบุรีบูรณะ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง องค์กรอิสระภายในเขตที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจภายในกทม. ได้แก่ ผู้อำนวยการพิพิธภัณฑ์ บริษัทนำเที่ยว ร้านค้าขายของที่ระลึก ร้านอาหาร
3. ประชาชนท้องถิ่นที่ภูมิลำเนาอยู่ใน เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง เขตราชบุรีบูรณะ
4. นักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว ที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยว ภายในย่านบางมด เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง เขตราชบุรีบูรณะ

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ และภาคเอกชนโดยมีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวนกลุ่มละ 100 คน และได้เลือกกลุ่มตัวอย่าง ประชาชน โดยมีการสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) จำนวนกลุ่มละ 100 คน และนักท่องเที่ยว โดยทำการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental sampling) จำนวนกลุ่มละ 100 คน กำหนดขนาดของกลุ่ม โดยใช้สูตรยามานะ ระดับความเชื่อมั่น 90% รวม จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ รายการตรวจสอบ ทรัพยากร และแบบสอบถาม

1. แบบสำรวจทรัพยากรท่องเที่ยว (Resource Audit) ของสถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยนครินทรวิโรฒ ทำให้ทราบถึง ข้อมูลทรัพยากรท่องเที่ยวในด้านต่างๆ เพื่อที่จะให้เป็น ฐานข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามต่อไป

2. สร้างแบบสอบถามตามหลักของการวางแผนยุทธศาสตร์โดยใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ สอบถามความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชนในท้องถิ่น และนักท่องเที่ยวชาวไทย เกี่ยวกับวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นเครื่องมือเชิงปริมาณ แบบสอบถามนี้ได้จัดทำเป็น 2 ชุด

2.1 แบบสอบถามชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในส่วนภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชนในท้องถิ่น โดยแบ่งออกเป็นทั้งหมด 7 ตอน

2.2 แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับนักท่องเที่ยว เป็นการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวและแนวทางในการพัฒนากการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนภายในย่านบางมด โดยแบ่งออกเป็นทั้งหมด 8 ตอน

2.3 นำแบบสอบถามเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน แล้วปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 ราย จากกลุ่มตัวอย่างประชากร 4 กลุ่มเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ ความหมาย และการเข้าถึงกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลการวิจัย เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์โดยการดำเนินการรวบรวมข้อมูล โดยการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น แล้วยังมีการสำรวจพื้นที่ภาคสนาม นอกจากนี้ผู้วิจัย ได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลในพื้นที่โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามด้วยตนเอง ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาหลายช่วง สำหรับการจัดเก็บเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ได้ หลังจากนั้นส่งหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร วิทยาเขตกรุงเทพมหานคร ไปยังส่วนราชการต่างๆ เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการขอข้อมูล ผู้วิจัยเก็บข้อมูลตัวอย่างจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ภาคนักท่องเที่ยว และตรวจสอบข้อมูลที่ได้รับ และเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่ไม่สมบูรณ์ เพื่อให้ครอบคลุมตามความมุ่งหมายของการวิจัยที่กำหนดไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล นำมาวิเคราะห์ประมวลผลดังนี้

1. รวบรวมแบบสอบถาม มาทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. บันทึกข้อมูลลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อประมวลผลด้วยโปรแกรม Computer
3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 สถิติพื้นฐาน

การหาค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อใช้แปลความหมายของข้อมูลพื้นฐาน
ทั่วไป

การหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Means) เพื่อใช้แปลความหมายของข้อมูลด้านการประเมินทรัพยากรท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ

การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อใช้แปลความหมายทรัพยากรท่องเที่ยว ความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (SWOT Analysis) และความคิดเห็นด้านวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวบางมด(เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง เขตราชพฤกษ์บุรีรัมย์)

3.2 การเปรียบเทียบความต้องการของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน

นักท่องเที่ยวชาวไทย ต่อการวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมดในด้านต่าง ๆ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพทำการเปรียบเทียบโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยสอดคล้องกับแบบสอบถาม โดยมีผลการวิจัย ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ วัดมณเฑียร เทศกาลประเพณี กิจกรรม การบริการ วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis) ย่อบางมด ได้แก่ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค คิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ การประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของย่านบางมด ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบทบาทภาครัฐ บทบาทภาคเอกชน บทบาทประชาชน และนักท่องเที่ยวในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยที่ค่าผลรวมสูงสุดของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม นำมาสร้างเป็นแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด

สรุปผลการตรวจสอบทรัพยากร

ทรัพยากรหลักที่เป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวของย่านบางมด ได้แก่ ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ซึ่งได้แก่ สวนธนบุรีรมย์ เพราะทรัพยากรดังกล่าวเป็นทรัพยากรที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว มีอำนาจในการดึงดูดสูงในด้านทรัพยากรที่คงสภาพเดิมอยู่แบบธรรมชาติมีความร่มรื่นของต้นไม้ใหญ่ๆ อีกทั้งย่านบางมดจะโดดเด่นในลักษณะของป่าสวนและลำคลอง แต่ก็ควรระวังคุณภาพทางการท่องเที่ยวในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ เพราะมีนักท่องเที่ยวเข้าไปมาก ในขณะที่ทรัพยากรทางธรรมชาติ ได้แก่ ป่าชายเลน จัดเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญทางการท่องเที่ยวรองลงมาของนักท่องเที่ยวมีความดึงดูดในด้านการล่องเรือและเดินชมป่าชายเลน เนื่องจากกล่าวป่าชายเลนทะเลบางขุนเทียนมีพื้นที่ล้นน้อยลงทุกวันและน้ำทะเลก็กัดเซาะชายฝั่งเข้ามาเรื่อยๆ ผู้วิจัยขอสรุปว่าทรัพยากรธรรมชาติ สวนธนบุรีรมย์และป่าชายเลนบางขุนเทียน เป็นทรัพยากรหลักทางการท่องเที่ยวของย่านบางมด ที่ยังคงมีทรัพยากรธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์และสามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวท่องเที่ยวระดับนานาชาติที่จะรองรับนักท่องเที่ยวในอนาคต

ในส่วนที่เกี่ยวกับทรัพยากรท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สถานที่ที่น่าท่องเที่ยว คือ วัดพุทธบูชา วัดหลวงพ่อบุชา วัดทุ่งครุ วัดบางมด ผู้วิจัยขอสรุปว่า วัฒนธรรมอย่างหนึ่งของคนบางมดคือการไปวัด เพราะย่านบางมดมีวัดที่ขึ้นชื่อและเป็นที่รู้จักกันทั่วไป ได้แก่ วัดพุทธบูชา วัดหลวงพ่อบุชา วัดหลวงพ่อบุชา เมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวก็จะพลาดไม่ได้ที่จะมาเยี่ยมชมและสนใจที่ถ่ายรูปในส่วนพิพิธภัณฑ์มอญ ก็เป็นสถานที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของย่านบางมด เป็นแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมที่โดดเด่นเพราะเป็นสถานที่รวบรวมสิ่งรวบรวมข้าวของเครื่องใช้ต่างของชาวมอญ เหมาะสำหรับการไปทัศนศึกษาเพื่อแสวงหาความรู้ ในส่วนศิลปะ ดนตรี ก็ยังเป็น

ทรัพยากรวัฒนธรรมที่เสริมอำนาจให้การท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวในย่านบางมดมีบทบาทใน
อนาคต

ทรัพยากรด้านมหกรรมเทศกาล ประเพณีที่โดดเด่นของย่านบางมด ได้แก่ การสงฆ์น้ำพระ
วัดหลวงพ่อบุญสถาน งานประจำปีของวัดต่างๆ งานทุ่งครุเกษตรแฟร์ ประเพณีศาสนาอิสลาม ซึ่งเทศ
การประเพณีดังกล่าว ยังมีความสำคัญสำหรับชุมชนและยังถือปฏิบัติสืบเนื่องกันต่อไป

ทรัพยากรด้านกิจกรรมที่สำคัญที่สุด ได้แก่ การเดินทางเที่ยวไปกินไป การศึกษาป่าชาย
เลน และการซื้อผลิตภัณฑ์สินค้าต่างๆ มีการพัฒนาและปรับปรุงกิจกรรมสม่ำเสมอ

ทรัพยากรบริการที่โดดเด่น ได้แก่ ร้านอาหาร บริการการเงิน โรงพยาบาล ปั้มน้ำมัน อาจ
สรุปได้ว่า บริการต่างๆ ของย่านบางมดมีคุณภาพปานกลาง มีความโดดเด่นและสามารถดึงดูด
นักท่องเที่ยวได้ในระดับปานกลาง

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาค
นักท่องเที่ยว

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน สรุปผลได้ว่า กลุ่ม
ตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีสถานภาพสมรส มีการศึกษาระดับปริญญาตรี
ภาคเอกชนมีช่วงอายุระหว่าง 25 - 34 ปี และกลุ่มตัวอย่างภาคประชาชน มีช่วงอายุระหว่าง
35 - 44 ปี อาชีพของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาชีพของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ คือรับราชการ ส่วนอาชีพ
ของกลุ่มภาคเอกชน คือพนักงาน / ลูกจ้างบริษัท ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ส่วนกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ ซึ่ง
ได้แก่ ลูกจ้างพนักงานของรัฐและข้าราชการบำนาญ ซึ่งมีรายได้เฉลี่ยส่วนใหญ่จะอยู่ระหว่าง
5,001 - 10,000 บาท และรองลงมาในกลุ่มนักธุรกิจ จะอยู่ในช่วง 10,001 - 15,000 บาท

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างภาคนักท่องเที่ยว สรุปผลได้ว่า กลุ่มตัวอย่าง
ภาคนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นหญิง มีช่วงอายุระหว่าง 15 - 24 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มนักศึกษา แต่เมื่อรวม
อายุของกลุ่มวัยทำงานระหว่าง 25 - 54 ปี ก็จะเป็นตลาดหลักของย่านบางมด ส่วนกลุ่ม
ผู้สูงอายุ 55 - 65 ปีขึ้นไป ก็จะเป็นลำดับที่ 3 ซึ่งนักท่องเที่ยวจะมีรายได้อยู่ระหว่าง ต่ำกว่า 5,000
ซึ่งเป็นกลุ่มเยาวชนที่ไม่มีรายได้ และ 5,001 - 10,000 บาท ซึ่งเป็นกลุ่มคนทำงาน และส่วนใหญ่มี
สถานภาพโสด มีการศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือนักเรียน /
นักศึกษา และรองลงมาค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวย่านบางมด ทั้งด้านทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิต เทศกาลและมหกรรม กิจกรรม การบริการ ของประชากรทั้ง 4 กลุ่ม คือ

อันดับ 1 ทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติดึงดูดนักท่องเที่ยวมากที่สุด โดยให้ความเห็นว่า สวนธนบุรีรมย์ เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าท่องเที่ยวมากที่สุดเป็นอันดับ 1 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าท่องเที่ยวเป็นอันดับ 2 ได้แก่ ป่าชายเลน ทะเลบางขุนเทียน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 ได้แก่ ฟาร์มแพะ ฟาร์มนกกระจอกเทศ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนคลองบางมด คลองบางแพ้ว คลองราชบุรีบูรณะ มีระดับความคิดเห็นว่าน่าท่องเที่ยวปานกลาง

อันดับ 2 พบว่า กิจกรรมการท่องเที่ยว จัดขึ้นเพื่อดึงดูดความสนใจให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวในย่านบางมดนั้น ประสบผลสำเร็จมาก โดยมีความคิดเห็นว่ากิจกรรมที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวในย่านบางมดได้มาก ได้แก่กิจกรรม 1. เที่ยวไปกินไป กินอาหารทะเล เขตบางขุนเทียน เปิดอรัยเขตราชบุรีบูรณะ อาหารอิสลามเขตทุ่งครุ ก๋วยเตี๋ยวปลาจอมทอง 2. กิจกรรมเดินทำศึกษารวมชาติป่าชายเลนบางขุนเทียน และ 3. ซ็อบบี้ ตามลำดับ

อันดับ 3 พบว่า ศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่น่าท่องเที่ยวในย่านบางมดว่า เป็นทรัพยากรที่น่าท่องเที่ยวมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นว่าวัดทุ่งครุ วัดพุทธบูชา วัดหลวงพ่อโอภาสี และวัดบางมด เป็นทรัพยากรที่น่าสนใจท่องเที่ยวเพื่อศึกษาศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตมากเป็นอันดับ 1 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนอันดับ 2 ได้แก่ วัดประเสริฐสุทธาวาส วัดบางปะกอก วัดสน วัดแจรงร้อน และพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตราชบุรีบูรณะ พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตบางขุนเทียน มีระดับความคิดเห็นของความน่าท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 ได้แก่ วิถีชีวิตของชาวมอญ วิถีชีวิตชาวสวนบางขุนเทียน วิถีชีวิตป่าชายเลน มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของความน่าท่องเที่ยวอยู่ในระดับมากเช่นกัน

อันดับ 4 พบว่า เทศกาลและมหกรรมต่างๆ ในย่านบางมด สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้มาก โดยมีความคิดเห็นว่าเทศกาล มหกรรม ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวในย่านบางมดได้มากเป็นอันดับ 1 ได้แก่ ประเพณีสงฆ์น้ำพระ งานเทศกาลเทกระจาด งานประเพณีลอยกระทง มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนอันดับ 2 ได้แก่ งานประจำปีวัดพุทธบูชา งานเวียนเทียน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 ได้แก่ งานทุ่งครุ เกษตรแฟร์ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

อันดับ 5 พบว่า การบริการที่จัดขึ้น เพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวในย่านบางมดนั้น มีความเหมาะสมมาก โดยมีความคิดเห็นว่า การบริการบางรายการมีความเหมาะสมมาก สมควรมี

ไว้บริการแก่นักท่องเที่ยวในย่านบางมด ได้แก่ 1. ร้านอาหาร 2. ธนาคารและตู้ ATM และ 3. โรงพยาบาล คลินิก ศูนย์บริการสาธารณสุข

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอก (SWOT Analysis) ของย่านบางมด ได้แก่ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค

จุดแข็งของย่านบางมดคือ มีคลองบางมดและสวนผลไม้ เช่น สวนส้ม สวนมะพร้าว มีพื้นที่สีเขียวและความเป็นธรรมชาติซึ่งเป็นปอดของธนบุรีนั้น มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาอันดับ 2 ได้แก่ มีชุมชน ชนบท ชานเมืองที่ยังมีวิถีชีวิตของชุมชน ชาวสวนริมน้ำ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 คือระบบคมนาคม โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคที่ครอบคลุมพื้นที่ย่านบางมด มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

จุดอ่อนของย่านบางมด คือ ขาดแผนการตลาดด้านการท่องเที่ยว ซึ่งมีระดับความคิดเห็นมาก รองลงมาอันดับ 2 ได้แก่ กิจกรรมทางการท่องเที่ยวขาดความหลากหลาย มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และอันดับ 3 คือ การบริการการท่องเที่ยวยังขาดมาตรฐาน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

โอกาสในการพัฒนาของย่านบางมด คือ การพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลป่าชายเลนที่บางขุนเทียน มีโอกาสพัฒนาได้มากที่สุด รองลงมาคือ มีโอกาสฟื้นฟูเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร สวนผลไม้ ส้มบางมด อันดับสุดท้าย มีโอกาสพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวแม่แบบของการท่องเที่ยวคลองในชานเมือง

สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมดมากที่สุดคือขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณจากภาครัฐและกรุงเทพมหานคร รองลงมา ขาดความร่วมมือทางภาคเอกชน และขาดการสนับสนุนด้านวิชาการเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว

ผู้วิจัยขอสรุปการวิเคราะห์ SWOT ในภาพรวม ดังตารางนี้

ตาราง 125 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอก (SWOT Analysis) ของย่านบางมด ได้แก่ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ อุปสรรค

จุดแข็ง	จุดอ่อน
<ol style="list-style-type: none"> 1. มีคลองบางมดและสวนผลไม้ เช่น สวนส้ม สวนมะพร้าว มีพื้นที่สีเขียวและความเป็นธรรมชาติซึ่งเป็นปอดของธนบุรี 2. มีชุมชน ชนบท ชานเมืองที่ยังมีวิถีชีวิตของชุมชนชาวสวนริมน้ำ 3. มีระบบคมนาคมทั้งทางน้ำและทางบก เพื่อเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว อยู่ที่ชานเมืองกรุงเทพ 4. มีวัดเก่าแก่ที่มีศิลปะและเอกลักษณ์โดดเด่น วัดหลวงพ่อกุญแจ วัดบางประกอก 5. มีระบบโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคครบคลุม พื้นที่ย่านบางมด 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ขาดแผนการตลาดด้านการท่องเที่ยว 2. กิจกรรมทางการท่องเที่ยวขาดความหลากหลาย 3. การบริการการท่องเที่ยวยังขาดมาตรฐาน 4. ปัญหาด้านการจราจรในเขตทุ่งครุและเขตราชบุรีบูรณะ 5. ขาดการวางแผนยุทธศาสตร์แบบบูรณาการเพื่ออย่างยั่งยืน 6. ขาดการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐวิสาหกิจ และเอกชนยังมีน้อย 7. ขาดการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว
โอกาส	อุปสรรค
<ol style="list-style-type: none"> 1. มีโอกาสพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลป่าชายเลน ที่บางขุนเทียน 2. มีโอกาสฟื้นฟูเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรสวนผลไม้ สัมบางมด 3. มีโอกาสพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวแม่แบบของการท่องเที่ยวคลองในชานเมือง 4. มีโอกาสพัฒนาขึ้นเป็นแหล่งท่องเที่ยวชานเมืองสำหรับประชากรกรุงเทพมหานคร 5. มีโอกาสในการฟื้นฟูให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยได้รับการสนับสนุนจาก กรุงเทพมหานคร 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณจากภาครัฐและกทม. 2. ขาดความร่วมมือทางภาคเอกชน 3. ขาดการสนับสนุนด้านวิชาการเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว 4. มีคู่แข่งด้านการท่องเที่ยว เช่น อำเภอพระประแดง

ตอนที่ 4 ทักษะเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบางมด

วิสัยทัศน์ อันดับแรก คือย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่ออนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม โบราณสถาน ประเพณีวิถีชีวิตชาวสวนริมคลอง และเพื่อพัฒนาจิตใจ ปลูก จิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ อันดับสองคือย่านบางมดจะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชานเมือง ด้าน ธรรมชาติ การเกษตรด้านสวนผลไม้ วิถีชีวิต ริมคลอง ที่มีมาตรฐานด้าน อันดับสามย่านบางมดจะ พัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาชุมชนแบบบูรณาการ อันดับสุดท้ายคือ ย่านบางมดจะพัฒนาการ ท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นแบบพอเพียงอย่างยั่งยืน มีระดับคะแนนมากที่สุด

ยุทธศาสตร์ของย่านบางมด อันดับแรก คือ ยุทธศาสตร์การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อ พัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ประกอบด้วยกลยุทธ์ที่ 1.1 การจัดการพื้นที่และสิ่งแวดล้อมซึ่งมี โครงการดังนี้ โครงการ 1.1.1 การพัฒนาสวนป่าชายทะเลบางขุนเทียน โครงการ 1.1.2 การ ปรับปรุงป้ายบอกทิศทางและป้ายแหล่งท่องเที่ยว โครงการ 1.1.3 การสร้างทางและทางจักรยาน คลองบางมด โครงการ 1.1.4 การปรับปรุง ท่าเรือและศาลาท่าน้ำ โครงการ 1.1.5 การป้องกันการ กัดเซาะชายฝั่งทะเลบางขุนเทียน โครงการ 1.1.6 การบำบัดน้ำเสียบางขุนเทียน โครงการ 1.1.7 การปรับปรุงภูมิทัศน์คลองบางมด โครงการ 1.1.8 การจัดการขยะเชิงอนุรักษ์ ส่วนกลยุทธ์ที่ 1.2 การจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งมีโครงการดังนี้ โครงการ 1.2.1 การท่องเที่ยวสวนส้มบางมด โครงการ 1.2.2 การสร้างเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน โครงการ 1.2.3 การสร้างศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยวบางขุนเทียน โครงการ 1.2.4 การท่องเที่ยวปลูก ป่าชายเลน โครงการ 1.2.5 การปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสากล โครงการ 1.2.6 การท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตชุมชนริมคลองบางมด โครงการ 1.2.7 การสร้างพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านบางขุน เทียน

ยุทธศาสตร์ที่ควรดำเนินการเป็นอันดับ 2 คือ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจย่านบางมด ประกอบด้วย กลยุทธ์ที่ 2.1 การบริหารจัดการการท่องเที่ยว ซึ่งมี โครงการดังนี้ โครงการ 2.1.1 การสร้างระบบมาตรฐานและ Website ด้านการท่องเที่ยว โครงการ 2.1.2 การร่วมบริหารจัดการท่องเที่ยว โดยการประสานงานระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน โครงการ 2.1.3 การสร้างระบบบริหารจัดการนักท่องเที่ยว แนะนำเส้นทางและ กิจกรรมแก่นักท่องเที่ยว โครงการ 2.1.4 การแสวงหาแหล่งเงินทุนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว โครงการ 2.1.5 การตั้งศูนย์รวมการบริหารจัดการท่องเที่ยวย่านบางมด ประกอบด้วย กลยุทธ์ที่ 2.2 การพัฒนาผลิตภัณฑ์และการบริการด้านการท่องเที่ยว ซึ่งมีโครงการดังนี้ โครงการ 2.2.1 การสร้างมาตรฐานด้านการคมนาคมและการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวย่านบางมด

โครงการ 2.2.2 การสร้างมาตรฐานร้านอาหารชายทะเลย่านบางขุนเทียน โครงการ 2.2.3 การสร้างมาตรฐานด้านการสื่อสารความหมายของท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวิถีชีวิตคลองบางมด โครงการ 2.2.4 การสร้างมาตรฐานด้านสุขภาพ เช่น ห้องสุขา โครงการ 2.2.5 การสร้าง Package ท่องเที่ยวเชิงเกษตร โครงการ 2.2.6 การสร้างเส้นทางท่องเที่ยว เช่น เส้นทางท่องเที่ยว รมน้ำ เส้นทางช้อปปิ้ง เส้นทางการเดินทาง ถนน เส้นทางจักรยาน โครงการ 2.2.7 โครงการสร้างเส้นทางพายเรือแคนู เขตบางขุนเทียน โครงการ 2.2.8 การสร้างมาตรฐานที่พักโรงแรม กลยุทธ์ที่ 2.3 การจัดการด้านการตลาด ซึ่งมีโครงการดังนี้ โครงการ 2.3.1 การสร้างคู่มือนักท่องเที่ยวย่านบางมด โครงการ 2.3.2 การจัดเชิญนักท่องเที่ยวพิมพ์, TV มาในรูปแบบ FAM TRIP เพื่อประชาสัมพันธ์ โครงการ 2.3.3 การสร้างสารคดีของการท่องเที่ยววิถีชีวิตคลองบางมด โครงการ 2.3.4 การวางแผนยุทธศาสตร์ด้านการตลาดแบบบูรณาการของการท่องเที่ยวย่านบางมด โครงการ 2.3.5 การสร้างภาพลักษณ์และ Brand ให้เป็นพิพิธภัณฑ์ที่มีชีวิต (Urban Living Museum) โครงการ 2.3.6 การจัดประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการขายการท่องเที่ยวย่านบางมดในภาพรวมต่อกลุ่มตลาดเป้าหมาย โครงการ 2.3.7 การศึกษากลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายและสร้างกลยุทธ์ในการแข่งขันสำหรับการท่องเที่ยวย่านบางมด

ยุทธศาสตร์ที่ 3 คือ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาสังคม วัฒนธรรมจิตใจ และการปลูกจิตสำนึก เพื่อพัฒนาชุมชน ประกอบด้วย กลยุทธ์ที่ 3.1 การปลูกจิตสำนึก ซึ่งมีโครงการดังนี้ โครงการ 3.1.1 การตั้งศูนย์ศึกษาวิจัยระบบนิเวศป่าชายเลน บางขุนเทียน โครงการ 3.1.2 การอบรมเพื่อปลูกจิตสำนึก โครงการวางแผนชุมชนในการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรม โครงการ 3.1.3 การศึกษาอัตตลักษณ์และประวัติศาสตร์ของชุมชนเพื่อสร้างความภาคภูมิใจ โครงการ 3.1.4 การอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมในวัดพุทธ ย่านบางมด โครงการ 3.1.5 การตั้งศูนย์ศึกษาวัฒนธรรมมอญวัดบางกระบือ โครงการ 3.1.6 การตั้งศูนย์ศึกษาวิจัยระบบนิเวศน้ำจืดในคลองบางมด โครงการ 3.1.7 การตั้งศูนย์ศึกษาวิจัยวิถีชีวิตชุมชนย่านบางมด โครงการ 3.1.8 การตั้งศูนย์ศึกษาวิจัยระบบนิเวศน้ำจืดในคลองบางมด ส่วนกลยุทธ์ที่ 3.2 การพัฒนาจิตใจ ประกอบด้วยโครงการ 3.2.1 การอบรมด้านเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวทางพระราชดำริเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวย่านบางมด โครงการ 3.2.2 อบรมฝึกปฏิบัติและพัฒนาจิตใจ โครงการ 3.2.3 การอบรมความรู้เรื่องศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับเยาวชน โครงการ 3.2.4 การอบรมภาวะความเป็นผู้นำ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนแบบบูรณาการ ประกอบด้วย กลยุทธ์ที่ 4.1 การสร้างเครือข่ายเพื่อการสร้างความเข้มแข็งในชุมชน มีโครงการดังนี้

โครงการ 4.1.1 การวางแผนยุทธศาสตร์/ยั่งยืน คลองบางมด บางขุนเทียน ชายทะเล โครงการ 4.1.2 การสร้างกลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตรเที่ยวสวนและป่าชายเลน โครงการ 4.1.3 การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดเกษตรชุมชนคลองบางมด วัดไทร โครงการ 4.1.4 การสร้างกลุ่มผู้ประกอบการด้านการเดินเรือ โครงการ 4.1.5 การสร้างกลุ่มภัตตาคาร และร้านอาหารของชำ โครงการ 4.1.6 การอบรมทักษะด้านการจัดการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ โครงการ 4.1.7 การสร้างกลุ่มโฮมสเตย์ ส่วนกลยุทธ์ที่ 4.2 การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนท้องถิ่นมีโครงการดังนี้ โครงการ 4.2.1 การพัฒนาการท่องเที่ยวพาร์มนกระจอกเทศ โครงการ 4.2.2 การพัฒนาการท่องเที่ยวโรงงานประติมากรรมหล่อทองเหลือง โครงการ 4.2.3 การพัฒนาการท่องเที่ยวสวนส้มบางมด คลองรางโพธิ์ โครงการ 4.2.4 การพัฒนาการท่องเที่ยวพาร์มกล้วยไม้ โครงการ 4.2.5 การพัฒนาการท่องเที่ยวพาร์มแพะ โครงการ 4.2.6 การพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนนกเขาชวา ทุ่งครุ

ตอนที่ 5 การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวของย่านบางมด

การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวของย่านบางมด มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยสรุปแล้วมีอยู่ 4 ปัจจัยตามลำดับดังนี้ ปัจจัยที่ 1 ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวของย่านบางมด มีปัจจัยตามลำดับดังนี้ คือ ปัจจัยที่ 1.1 ความตระหนักต่อผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชน /องค์กร /นักท่องเที่ยว ปัจจัยที่ 1.2 ประโยชน์ต่อชุมชนด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม ปัจจัยที่ 1.3 ชุมชนเข้มแข็งมีศักยภาพ และมีส่วนร่วมในการพัฒนา ปัจจัยที่ 1.4 ประโยชน์ต่อชุมชนด้านเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ และปัจจัยที่ 1.5 โอกาสในการสนับสนุนด้านการพัฒนาและการมีส่วนร่วมจากรัฐ ผู้วิจัยขอสรุปว่าย่านบางมดมีศักยภาพด้านการมีส่วนร่วมในระดับมาก

ปัจจัยที่ 2 ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านกิจกรรมและการเรียนรู้การท่องเที่ยวของย่านบางมด มีปัจจัยตามลำดับดังนี้ คือ ปัจจัยที่ 2.1 สภาพพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์เหมาะสมกับกิจกรรม ปัจจัยที่ 2.2 กิจกรรมเอื้ออำนวยหรือเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ปัจจัยที่ 2.3 กิจกรรมมีความเหมาะสมหรือเอื้ออำนวยต่อกระบวนการสร้างจิตสำนึกแก่นักท่องเที่ยว ปัจจัยที่ 2.4 ความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว และปัจจัยที่ 2.5 ประโยชน์และความคุ้มค่าในการ ผู้วิจัยขอสรุปว่าย่านบางมดมีศักยภาพด้านกิจกรรมและการเรียนรู้ในระดับมาก

ปัจจัยที่ 3 ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวของย่านบางมด มีปัจจัยตามลำดับดังนี้ คือ ปัจจัยที่ 3.1 ความมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและความดึงดูดใจ ปัจจัยที่ 3.2 ความอุดมสมบูรณ์ ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว ปัจจัยที่ 3.3 สภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว ปัจจัยที่ 3.4 ทรัพยากรที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ปัจจัยที่ 3.5 ศักยภาพ

ในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ปัจจัยที่3.6 สภาพทัศนียภาพและความสวยงามของทรัพยากรการท่องเที่ยว ปัจจัยที่3.7 ศักยภาพของพื้นที่ในการพัฒนาในอนาคต ปัจจัยที่ 3.8 สภาพพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์เหมาะสมกับกิจกรรม ผู้วิจัยขอสรุปว่า ย่านบางมดมีศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวของย่านบางมด ในระดับมาก

ปัจจัยที่ 4 ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านการจัดการท่องเที่ยวของย่านบางมด มีปัจจัยตามลำดับดังนี้ คือ ปัจจัยที่4.1 คุณภาพในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ปัจจัยที่4.2 การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่วางไว้ ปัจจัยที่4.3 ความกลมกลืนและเหมาะสมของสิ่งอำนวยความสะดวกกับสภาพแวดล้อม ปัจจัยที่ 4.4 การจัดการขยะ ปัจจัยที่4.5 มาตรการเฝ้าระวังและป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม ปัจจัยที่4.6 การจัดการคุณภาพเสียง ปัจจัยที่4.7 การจัดการคุณภาพน้ำ ปัจจัยที่4.8 การคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของพื้นที่ ปัจจัยที่4.9 การจัดแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว และปัจจัยที่4.10 การจัดการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ผู้วิจัยขอสรุปว่าในภาพรวมย่านบางมดมีการจัดการการท่องเที่ยวในระดับมาก

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและบทบาทของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวย่านบางมด

1. ผู้วิจัยขอสรุปว่าการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของย่านบางมด มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

การจัดการด้านคมนาคมและสาธารณูปโภค ของภาครัฐ และภาคประชาชนมีความคิดเห็นตรงกันว่า ในฐานะที่ท่านเป็นเจ้าของ ท่านคิดว่าควรที่จะมีส่วนร่วมในการปรับปรุงถนนและพัฒนาเส้นทางการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในพื้นที่ย่านบางมดในเชื่อมโยงถึงกันมีความสำคัญที่สุด ในขณะที่ภาคเอกชน เห็นว่า ในฐานะที่ท่านเป็นเจ้าของ ท่านคิดว่าควรที่จะมีส่วนร่วมในการปรับปรุงถนนและพัฒนาเส้นทางการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว ต่าง ๆ ในพื้นที่ย่านบางมดให้เชื่อมโยงถึงกันมีความสำคัญที่สุด แต่โดยสรุปแล้ว การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมด ด้านคมนาคมและสาธารณูปโภค อันดับ1 คือ การปรับปรุงถนนและพัฒนาเส้นทางการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในอำเภอให้เชื่อมโยงถึงกัน มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 การเร่งพัฒนาปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ไฟฟ้าประปา ในแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

การจัดการด้านที่พักแรมและร้านอาหาร ของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมด มีความคิดเห็นตรงกันว่า ท่านคิดว่าควรที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาที่พักแรม ให้มีความหลากหลาย เช่น มีเกสต์เฮาส์ อพาร์ทเมนท์ โรงแรมทุกระดับตั้ง

แค่ 2-5 ดาว มีความสำคัญที่สุด เป็นอันดับ 1 ส่วนอันดับ 2 คือ ที่พักรวมให้มีความเพียงพอต่อนักท่องเที่ยวค่าเฉลี่ยระดับความเห็นอยู่ในระดับมาก

การจัดการแหล่งท่องเที่ยว ของภาครัฐ มีความเห็นว่า ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการด้านการให้บริการที่มีคุณภาพแก่นักท่องเที่ยว มีความสำคัญที่สุด รองลงมา ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อันดับ 3 ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมพัฒนาด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวภายในอำเภอให้แก่นักท่องเที่ยว ส่วนภาคเอกชน มีความเห็นว่า ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการด้านการให้บริการที่มีคุณภาพแก่นักท่องเที่ยว มีความสำคัญที่สุด รองลงมา ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมพัฒนาด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวภายในอำเภอให้แก่นักท่องเที่ยว อันดับ 3 ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และภาคประชาชนมีความเห็นว่า ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความสำคัญที่สุด รองลงมา ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมพัฒนาด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวภายในอำเภอให้แก่นักท่องเที่ยว อันดับ 3 ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการด้านการให้บริการที่มีคุณภาพแก่นักท่องเที่ยว โดยสรุปแล้ว ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการด้านการให้บริการที่มีคุณภาพแก่นักท่องเที่ยว มีความสำคัญที่สุดเป็นลำดับที่ 1 รองลงมาอันดับ 2 ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมพัฒนาด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวภายในอำเภอให้แก่นักท่องเที่ยว อันดับ 3 ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ค่าเฉลี่ยระดับความเห็นอยู่ในระดับมาก

การจัดการด้านกิจกรรม ภาครัฐมีความคิดเห็นว่า ความต้องการมีส่วนร่วมด้านการจัดการด้านกิจกรรมทางวัฒนธรรม เช่น นำชมแหล่งประวัติศาสตร์ย่านบางมด มีความสำคัญที่สุด รองลงมา ความต้องการมีส่วนร่วมด้านการจัดกิจกรรมทางธรรมชาติ เช่น กิจกรรมเดินเท้าศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนบางขุนเทียน ส่วนภาคเอกชนและภาคประชาชน มีความคิดเห็นว่าตรงกันว่า ความต้องการมีส่วนร่วมด้านการจัดการด้านกิจกรรมทางธรรมชาติและผจญภัย เช่น กิจกรรมเดินเท้าศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนบางขุนเทียน มีความสำคัญที่สุด รองลงมา ความต้องการมีส่วนร่วมด้านการจัดการด้านกิจกรรมทางวัฒนธรรม เช่น นำชมแหล่งประวัติศาสตร์ย่านบางมด โดยสรุปแล้ว อันดับ 1 คือ ความต้องการมีส่วนร่วมด้านการจัดการด้านกิจกรรมทางวัฒนธรรม เช่น นำชมแหล่งประวัติศาสตร์ย่านบางมด มีความสำคัญที่สุด รองลงมาอันดับ 2 คือ ความต้องการมีส่วนร่วมด้านการจัดการด้านกิจกรรมทางวัฒนธรรม เช่น นำชมแหล่งประวัติศาสตร์ย่านบางมด ค่าเฉลี่ยระดับความเห็นอยู่ในระดับมาก

บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภาครัฐมีความคิดเห็นว่าการที่ จะมีส่วนร่วมจัดการให้ข้อมูล และ ความรู้ด้านโบราณสถานแก่นักท่องเที่ยว ณ ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยว ของเขตและเอกชน มีความสำคัญที่สุด รองลงมาความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการผลิตสินค้า และของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรม อันดับ3 ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการ จัดการ ห้องสุขา ป้ายบอกทาง และอันดับ4 ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการให้บริการด้านความ ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินส่วนภาคเอกชน มีความคิดเห็นว่าการที่ จะมีส่วนร่วมใน การผลิตสินค้าและของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรม มีความสำคัญรองลงมา ความ ต้องการที่จะมีส่วนร่วมจัดการให้ข้อมูล และ ความรู้ด้านโบราณสถานแก่นักท่องเที่ยว ณ ศูนย์ ข้อมูลท่องเที่ยวของเขตและเอกชน อันดับ3 ความต้องการที่จะมีส่วนร่วม ในการจัดการ ห้องสุขา ป้ายบอกทาง และอันดับ4 ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน ส่วนภาคประชาชน มีความเห็นว่าการที่ จะมีส่วนร่วมใน การผลิตสินค้าและของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรม มีความสำคัญรองลงมา ความ ต้องการที่จะมีส่วนร่วมจัดการให้ข้อมูล และ ความรู้ด้านโบราณสถานแก่นักท่องเที่ยว ณ ศูนย์ ข้อมูลท่องเที่ยวของเขตและเอกชน อันดับ3 ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการ ห้องสุขา ป้ายบอกทาง และอันดับ4 ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน โดยสรุปมีความคิดเห็นว่าการที่ อันดับ1 ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการผลิตสินค้า และของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรม อันดับ 2 ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมจัดการให้ ข้อมูล และ ความรู้ด้านโบราณสถานแก่นักท่องเที่ยว ณ ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยวของเขตและเอกชน อันดับ 3 ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการ ห้องสุขา ป้ายบอกทาง และอันดับ4 ความ ต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีค่าเฉลี่ยระดับ ความเห็นอยู่ในระดับมาก

2. บทบาทในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างบางมด ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาค ประชาชน มีดังนี้

3. ภาครัฐ ควรมีบทบาทในการพัฒนาการท่องเที่ยวของอย่างบางมด ได้แก่ บทบาทใน การลงทุนด้านพัฒนาสาธารณูปโภค เป็นอันดับ1 มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด อันดับ2 ได้แก่บทบาทในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สร้างมาตรฐานสินค้าและบริการ มี ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด อันดับ3 ได้แก่บทบาทในการพัฒนาการตลาดด้านการ ท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ภาคเอกชน ควรมีบทบาทในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ได้แก่ บทบาทในการพัฒนาการตลาดด้านการท่องเที่ยว เป็นอันดับ1 มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด อันดับ2 ได้แก่ บทบาทในการลงทุนด้านพัฒนาสาธารณูปโภค มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด อันดับ3 ได้แก่ บทบาทในการร่วมพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

5. ภาคประชาชนควรมีบทบาทในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ได้แก่ บทบาทในการพัฒนาการตลาดด้านการท่องเที่ยว เป็นอันดับ1 มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด อันดับ2 ได้แก่ บทบาทในการดูแลรักษาทรัพยากรและแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด อันดับ3 ได้แก่ บทบาทในการร่วมลงทุนสาธารณูปโภค มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปข้อเสนอแนะ

จากข้อเสนอแนะในแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด ซึ่งได้รับมาจากภาคส่วนต่างๆ สามารถที่จะสรุปเป็นแต่ละภาคส่วน

ข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่าง ภาครัฐ

ย่านบางมดควรมีหน่วยงานทางการท่องเที่ยวเพื่อเป็นหน่วยงานที่คอยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาคส่วนต่างๆ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนควรมีหน้าที่ในการช่วยประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวเกิดความมั่นใจในแหล่งท่องเที่ยว โดยผ่านสื่อต่างๆหรือการบอกปากต่อปากเพื่อบอกเล่าประสบการณ์ที่ผ่านมาร่วมกัน ดังนั้นในการทำการประชาสัมพันธ์ควรดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวไทยให้เห็นถึงความคุ้มค่าของการเดินทางมาท่องเที่ยวภายในประเทศและเดินทางมาท่องเที่ยวในย่านบางมด เพื่อให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในย่านบางมดได้เห็นทรัพยากรที่หลากหลายไม่แพ้เขตอื่นๆในเขตกรุงเทพมหานครด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ วัฒนธรรมที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นจีน ไทย มุสลิม ล้วนมีวิถีชีวิตที่แตกต่างและสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข สร้างรอยยิ้มให้กับผู้มาเยือน แต่ในขณะเดียวกันทุกหน่วยงานในย่านบางมดควรมีส่วนช่วยในการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมดแบบบูรณาการต่อไปอย่างเข้มแข็งไม่หวังผลประโยชน์ทางการท่องเที่ยวมากนัก ควรทำให้การท่องเที่ยวในย่านบางมดจะได้รับการพัฒนาสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานให้เป็นมาตรฐานสากล อีกทั้งการจัดการด้านขนส่งในย่านบางมดก็ควรปรับปรุงในด้านบริการและความสะอาด รวมถึงความเหมาะสมของสถานที่ตั้งควรเป็นสถานที่ที่เพียงพอในการรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นในอนาคตได้ อีกทั้งสถานประกอบการต่างๆ

รวมถึงการร่วมกันรักษานุรักษ์สิ่งเหล่านี้ให้คงอยู่ควบคู่กันไปจะได้มีโอกาส ได้เห็นเสน่ห์ของ
ทรัพยากรที่มีและพร้อมที่จะรอดสู่สายตาสาวโลก

ข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่าง ภาคเอกชน

ย่านบางมดควรสร้างศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในที่ทำหน้าที่โดยภาครัฐเพื่อให้
นักท่องเที่ยวได้มีศูนย์ข้อมูลที่ถูกต้องและสอบถามแหล่งท่องเที่ยวจากบุคคลที่มีความเข้าใจใน
สถานที่ท่องเที่ยวของย่านบางมดอย่างแท้จริง ในการนี้ศูนย์ประสานงานการท่องเที่ยวโดย
ภาคเอกชนมีหน้าที่ในการคอยช่วยเหลือในด้านการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวให้มากขึ้น โดยให้
ประชาชนในแหล่งท่องเที่ยวคอยเสริมกิจกรรมและความรู้ด้านโปรแกรมการเดินทางให้มีความ
หลากหลาย ในส่วนของการจัดตั้งองค์กรกลางทางท่องเที่ยวก็เพื่อคอยช่วยเหลือผู้ประกอบการ
ทางการท่องเที่ยวอย่างจริงจังและเป็นธรรม ภาครัฐจึงควรเชิญตัวแทนหน่วยงานทุกภาคส่วนเข้า
ร่วมรับฟังนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว พร้อมกับควรรับฟังข้อเสนอแนะจากตัวแทน
ประชาชนร่วมกันพัฒนาให้เป็นชุมชนที่เข้มแข็งทางการท่องเที่ยว บริหารจัดการโดยชุมชนและ
ร่วมกันนางบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนมาพัฒนาให้เห็นเป็นรูปธรรม เช่น การสร้างระบบ
สาธารณูปโภคให้มีมาตรฐานและเพิ่มมากขึ้น

อภิปรายผล

อภิปรายผลการวิจัยค้นคว้า เรื่อง แผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว
ย่านบางมด

ผู้วิจัยขออภิปรายผลการตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวย่านบางมดในภาพรวม ดังนี้
ทรัพยากรที่มีความโดดเด่นมากที่สุด ได้แก่ ทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ สวนธนบุรีรมย์
(เขตทุ่งครุ) สวนสมุนไพโร (เขตราษฎร์บูรณะ) ป่าชายเลน ทะเลบางขุนเทียน ฟาร์มแพะ ฟาร์ม
นกกระเจอกเทศ สวนส้ม สวนมะพร้าว สวนผลไม้ต่างๆ คลองบางมด คลองบางประแก้ว และ
คลองราษฎร์บูรณะ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นการท่องเที่ยวที่ มุ่งเน้นให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่
นักท่องเที่ยว ในด้านระบบนิเวศของทรัพยากรการท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วยธรรมชาติ ป่าไม้และ
แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ตลอดจนคุณธรรมความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรมของชุมชนนั้น ๆ (พงศศาสตร์
พิทักษ์มหาเกตุ, 2538, หน้า 37)

การบริการการท่องเที่ยวย่านบางมด ได้แก่ เที่ยวไปกินไป กินอาหารทะเลเขตบางขุน
เทียน , เปิดอรัยเขตราษฎร์บูรณะ อาหารอิสลามเขตทุ่งครุ ก๋วยเตี๋ยวปลาจอมทอง กิจกรรมเดิน
เท้าศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนบางขุนเทียน ซ็อบบิ่ง เช่น ตามสวนสองข้างทางต่างๆ)การท่องเที่ยว
เชิงนิเวศจะต้องเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะที่มีการตลาดของบริการท่องเที่ยวครบตาม

เกณฑ์แห่งการอนุรักษ์อย่างแท้จริง โดยยึดหลักที่ว่าต้องให้ธุรกิจท่องเที่ยวเน้นในเรื่องอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ (บุญเลิศ จิตตั้งพัฒนา, 2548, หน้า 288 - 290)

ทรัพยากรท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิต ได้แก่ วัดทุ่งครุ วัดพุทธบูชา วัดหลวง พ่อโสภาสี วัดบางมด พิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเขตราษฎร์บูรณะ พิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเขตบางขุนเทียน วัดประเสริฐสุทธาวาส วัดบางปะกอก วัดแจ้งร้อน วัดสน วิถีชีวิตของชาวมอญ วิถีชีวิตชาวสวนบางขุนเทียน วิถีชีวิตป่าชายเลน มัสยิดอัสดีควา อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย มัสยิดนุรุลสุดา วัดราชโอรส วัดบางขุนเทียนนอก วัดไทร วัดกก และ วัดบางกระดี ควรมีการจัดเที่ยวชมหรือสัมผัสศิลปวัฒนธรรมแขนงต่างๆ ได้แก่ สถาปัตยกรรม จิตรกรรม ประติมากรรม ภาษาและวรรณกรรม หัตถกรรม นาฏศิลป์และดนตรี รวมทั้งงานเทศกาล ประเพณี ตลอดจนการเที่ยวชมมรดกทางประวัติศาสตร์ที่เป็นแหล่งประวัติศาสตร์ โบราณสถาน (กรมศิลปากร, 2532, หน้า 69)

ในส่วนที่เกี่ยวกับเทศกาลและมหรหรรรม โดยงานเทศกาลประเพณีสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติ ได้แก่ สงกรานต์น้ำพระ งานเทศกาลเทกระจาด งานประเพณีงานลอยกระทง งานประจำปีวัดพุทธบูชา เวียนเทียน งานทุ่งครุเกษตรแฟร์ และ ประเพณีทางศาสนาอิสลาม ควรมีการจัดเที่ยวชมหรือสัมผัสศิลปวัฒนธรรมแขนงต่างๆ ได้แก่ เทศกาล ประเพณีต่าง ๆ (วิมล จิโรจพันธ์, ประชิต สกฤตพัฒน์ และ อุดม เขยกีวงศ์, 2548, หน้า 86 - 95)

การอภิปรายผลเรื่องข้อมูลทั่วไปของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และนักท่องเที่ยว

ผู้วิจัยขออภิปรายผลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างย่านบางมดภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ซึ่งเป็นภาคที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวในย่านบางมด ไม่ว่าจะเป็นส่วนของภาคสนับสนุน ภาคการลงทุนและภาคบริการรวมถึงการผลิตสินค้า ในการที่พัฒนาให้ยั่งยืน เพื่อนำไปสู่กระบวนการในการแสดงความคิดเห็น และการมีส่วนร่วมของประชาชน จนได้รับการยอมรับทั้งในแง่ของหลักการและกลไกที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของโครงการพัฒนาต่างๆ หรือกิจการที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต ไม่ว่าโครงการหรือกิจการนั้นๆ จะเป็นของภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือภาคเอกชน หรือแม้กระทั่งจะเป็นโครงการขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ โดยเฉพาะโครงการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (เทิดชาย ช่วยบำรุง, 2550, หน้า 156) การดำเนินงานที่สำคัญที่นักการตลาดในธุรกิจท่องเที่ยวต้องสามารถวิเคราะห์ถึงตลาดกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ซึ่งมีความต้องการที่แตกต่างกัน มีความอ่อนไหว และไม่ตัดสินใจซื้อบริการใดๆ ได้โดยง่าย ดังนั้นนักการตลาดจึงต้องใช้หลักจิตวิทยาในการศึกษาและทำความเข้าใจนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายของตน และใช้การวิเคราะห์แนวโน้มในอนาคตที่อาจเกิดขึ้นได้ ทั้งในแง่ของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และการเปลี่ยนแปลง

สภาพแวดล้อมอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยว บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548, หน้า 105) สำหรับกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวเพศชายมากกว่าเพศหญิง ซึ่งข้อมูลนี้จะมาจัดกลุ่มนักท่องเที่ยว และแยกประเภทของแหล่งท่องเที่ยวพร้อมจัดกิจกรรมแต่ละชนิดตามความเหมาะสมและตามความต้องการที่นักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มสนใจ ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงอายุ 17 - 24 ปี มีรายได้ ระหว่าง 5,000 - 10,000 บาท ผู้วิจัยขออภิปรายว่าข้อมูลด้านประชากรศาสตร์เหล่านี้ สามารถเห็นได้ว่า ตลาดการท่องเที่ยวของคนไทยส่วนใหญ่จะเป็นเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ เนื่องจากเวลาหรือความรับผิดชอบทางสังคม ยังมีน้อยอยู่จึงสามารถตอบสนองความต้องการในการเดินทางท่องเที่ยวได้ง่ายกว่ากลุ่มอื่น ดังนั้นในอนาคตควรจัดทำกลุ่มสินค้าบริการที่สอดคล้องกับกระแสนิยม หรือ In Trend ซึ่งเป็นจุดขายด้วยรูปแบบที่ทันสมัย แปลกตา ในแนว Chic , Hip , Modern ทั้งร้านอาหาร แหล่งช้อปปิ้ง บูติคโฮเต็ล รวมถึงการนำเสนอสินค้าด้านวัฒนธรรมไทย เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในมรดกของคนไทยเข้าไป สุนทรียศาสตร์ ชาติพันธุ์วิทยา หรือมนุษยวิทยา (กรมศิลปากร, 2532, หน้า 69)

การอภิปรายผลเรื่องการตรวจสอบทรัพยากรของย่านบางมดในภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และนักท่องเที่ยว

ผู้วิจัยขออภิปรายผลเกี่ยวกับจุดดึงดูดการท่องเที่ยวย่านบางมด ได้แก่ ทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ สวนธนบุรีรมย์ (เขตทุ่งครุ) สวนสมุนไพรมะลิ (เขตราชพฤกษ์) ป่าชายเลน ทะเลบางขุนเทียน ฟาร์มแพะ ฟาร์มนกกระจอกเทศ สวนส้ม สวนมะพร้าว สวนผลไม้ต่างๆ คลองบางมด คลองบางประแก้ว และ คลองราชพฤกษ์ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นการท่องเที่ยวที่ มุ่งเน้นให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักท่องเที่ยว ในด้านระบบนิเวศของทรัพยากรการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวที่ มุ่งเน้นให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักท่องเที่ยว ในด้านระบบนิเวศของทรัพยากรการท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วยธรรมชาติ ป่าไม้และแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ตลอดจนคุณธรรมความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรมของชุมชนนั้น ๆ (พงศศาสตร์ พิทักษ์มหาเกตุ, 2538, หน้า 37) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็น แหล่งธรรมชาติมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องภายในการจัดการอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษานิเวศอย่างยั่งยืน

ทรัพยากรด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม พบว่า ทรัพยากรท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิต ได้แก่ วัดทุ่งครุ วัดพุทธบูชา วัดโสภาสี วัดบางมด พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตราชพฤกษ์ พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตบางขุนเทียน วัดประเสริฐสุทธาวาส วัดบางปะกอก วัดแจ้งร้อน วัดสน วิถีชีวิตของชาวมอญ วิถีชีวิตชาวสวนบางขุนเทียน วิถีชีวิตป่าชายเลน มัสยิดอัสดีกวา อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย มัสยิดนุรุลสุดา วัดราชโอรส วัดบางขุนเทียนนอก วัดไทร วัดกก และ วัดบางกระดี ควรมีการจัดเที่ยวชมหรือสัมผัสศิลปวัฒนธรรมแขนงต่างๆ

ได้แก่ สถาปัตยกรรม จิตรกรรม ประติมากรรม ภาษาและวรรณกรรม หัตถกรรม นาฏศิลป์ และดนตรี รวมทั้งงานเทศกาล ประเพณี ตลอดจนงานที่เกี่ยวข้องชมรมคททางประวัติศาสตร์ที่เป็น แหล่งประวัติศาสตร์ โบราณสถาน (กรมศิลปากร, 2532, หน้า 69)

ทรัพยากรด้านเทศกาลและมหรหกรรม โดยงานเทศกาลประเพณีสามารถดึงดูด นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ได้แก่ สงกรานต์น้ำพระ งานเทศกาลเทกระจาด งานประเพณีงานลอยกระทง, งานประจำปีวัดพุทธบูชา เวียนเทียน งานทุ่งครุเกษตรแฟร์ และ ประเพณีทางศาสนา อิสลาม ควรมีการจัดเที่ยวชมหรือสัมผัสศิลปวัฒนธรรมแขนงต่างๆ ได้แก่ เทศกาล ประเพณีต่าง ๆ (วิมล จิโรจน์พันธุ์, ประชิต สกุนพัฒนา และ อุดม เขยทิวศ์, 2548, หน้า 86 – 95)

การบริหารการท่องเที่ยวอย่างบางมด ได้แก่ เที่ยวไปกินไป กินอาหารทะเลเขตบางขุนเทียน เปิดออร์่อยเขตราชวัชรบุรีบูรณะ อาหารอิสลามเขตทุ่งครุ กว๊านเดียวปลาจอมทอง กิจกรรมเดินเท้าศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนบางขุนเทียน ซือบั้ง เช่น ตามสวนสองข้างทางต่างๆ ชมสวนบางมด กิจกรรมชมฟาร์มแพะ ฟาร์มนกกระจอกเทศ และซื้อของ สัมผัสวิถีชีวิตชาวมอญ (บางกระดี) ชาวพุทธ(ชาวบางมด) ชาวมุสลิม (ทุ่งครุ) บันจอร์ยาน และ ดึกษาศิลปวัฒนธรรม ชมวัด การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะที่มีการตลาดของบริการท่องเที่ยวครบตามเกณฑ์แห่งการอนุรักษ์อย่างแท้จริง โดยยึดหลักที่ว่าต้องให้ธุรกิจท่องเที่ยวเน้นในเรื่องอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ (บุญเลิศ จิตตั้งพัฒนา, 2548, หน้า 288 - 290)

การอภิปรายผลเรื่องการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis)

เมื่อพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ร่วมกันในภาพรวมแล้ว ในย่านบางมด ได้แก่ ทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ สวนธนบุรีรมย์ (เขตทุ่งครุ) สวนสมุนไพรร (เขตราชวัชรบุรีบูรณะ) ป่าชายเลน ทะเลบางขุนเทียน ฟาร์มแพะ ฟาร์มนกกระจอกเทศ สวนส้ม สวนมะพร้าว สวนผลไม้ต่างๆ คลองบางมด คลองบางประกัว และ คลองราชวัชรบุรีบูรณะ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นการท่องเที่ยวที่ มุ่งเน้นให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่นักท่องเที่ยว ในด้านระบบนิเวศของทรัพยากรการท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วยธรรมชาติ ป่าไม้และแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ตลอดจนคุณธรรมความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรมของชุมชนนั้น ๆ (พงศศาสตร์ พิทักษ์มหาเกตุ, 2538, หน้า 37) ส่วนทางด้านโอกาสของย่านบางมดได้มีการสร้างกลุ่มโอกาสโดยการร่วมพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ระหว่างกัน เพื่อพัฒนาให้การท่องเที่ยวของย่านบางมดและย่านใกล้เคียงได้พัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนต่อไป และรองรับนักท่องเที่ยวที่จะตามมาไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีพื้นฐานการเดินทางมาในทิศทางที่ดีแล้ว และรองรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่จะต้องเกิดขึ้นในอนาคต

ผู้วิจัยขออภิปรายว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างบางมดได้แก่ ทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ สวนธนบุรีรมย์ (เขตทุ่งครุ) , สวนสมุนไพรมะลิ (เขตให้ยั้งยั้งนั้น จำเป็นจะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการวางแผนเพื่อรับมือกับสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น อันนำมาสู่การกำหนดวิสัยทัศน์และวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อรองรับในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทยสามารถปรับตัวและเผชิญกับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้

การอภิปรายผลเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ ในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างบางมด

ภายใต้การเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์ที่ปรับเปลี่ยนเร็วและซับซ้อนมากขึ้น จำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศที่เหมาะสม ย่านบางมดก็เป็นย่านหนึ่งที่จะต้องสร้างฐานความรู้ให้เป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นได้อย่างรู้เท่าทัน และก้าวไปสู่วิสัยทัศน์การพัฒนาเขตให้เป็นที่พึ่งปรารถนาในระยะยาว ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างความเท่าเทียมกันของกลุ่มคนในสังคมและความเข้มแข็งของชุมชนในท้องถิ่นบางมดพร้อมทั้งฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเขตให้คงความสมบูรณ์เป็นรากฐานที่มั่นคงและเป็นฐานดำรงชีวิตของชุมชนสังคมไทย (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ.2550-2554) รวมถึงการพัฒนาปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้มีความสมดุลและยั่งยืน พึ่งพาตนเองได้ พัฒนาจิตใจ ปลุกจิตสำนึกให้มีคุณธรรมเพื่อช่วยยกระดับคุณภาพของการจัดการการท่องเที่ยวอีกด้วย ในขณะที่ย่านบางมดมีวิสัยทัศน์ในแผนปฏิบัติการ 4 ปี พ.ศ. 2548-2551 ไว้ดังนี้ “สวรค์แห่งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พัฒนาการเกษตรสู่สากล” ผู้วิจัยขออภิปรายผลวิสัยทัศน์ที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากแบบสอบถาม โดยยึดหลักของการพัฒนาการท่องเที่ยวระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

วิสัยทัศน์ที่ 1 ย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่ออนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม โบราณสถาน ประเพณีวิถีชีวิตชาวสวนริมคลอง และเพื่อพัฒนาจิตใจ ปลุกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ ภายใต้การเปลี่ยนแปลงด้านสังคมและพฤติกรรมของผู้บริโภค ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง การน้อมรับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ฉบับที่ 10 ซึ่งย่านบางมดเองยังคงต้องสร้างจิตสำนึกในการเคารพวัฒนธรรมท้องถิ่นและช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติ สังคม ตลอดจนวัฒนธรรมในชุมชนให้เกิดกับนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการทางการท่องเที่ยว ปลุกฝังสร้างจิตสำนึกของคนในชุมชนท้องถิ่นให้เกิดความรัก ห่วงแหน รักษา และดึงดูดชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรของตนด้วย เนื่องจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจะต้องเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะที่ให้คงไว้ซึ่งวิถีชีวิตของท้องถิ่น โดยยึดหลักที่ว่าต้องให้เป็นจุดสนใจและมีคุณค่าจึงจะ

สามารถดึงนักท่องเที่ยวที่ต้องการศึกษาความแตกต่างทางด้านสังคมและวัฒนธรรมอันหลากหลาย และต้องให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับความรู้และประสบการณ์จากการท่องเที่ยว พร้อมทั้งมีจิตสำนึก ในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม (บุญเลิศ จิตตั้งพัฒนา, 2548, หน้า 286)

วิสัยทัศน์ที่ 2 ย่านบางมดจะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชานเมือง ด้านธรรมชาติ การเกษตรด้านสวนผลไม้ วิถีชีวิตริมคลอง ที่มีมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมระดับสากล โดยให้ นักท่องเที่ยวตระหนักในคุณค่าของสิ่งแวดล้อม ด้วยรูปแบบกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ Green Tourism ของย่านบางมดยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่ยังคงเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวในด้านทรัพยากรท่องเที่ยว เป็นหลัก เพื่อให้นักท่องเที่ยวยอมรับย่านบางมดในฐานะที่เป็นเขตที่หวังโยธรมชาติ และเกิดความ เข้าใจคุณค่าของการเป็นผู้หวังโยธรมสิ่งแวดล้อม เช่น การเก็บขยะตามลำคลอง การปลูกป่าชายเลย เยาวชนรุ่นใหม่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม ส่วนการดำเนินงานด้านตลาดในประเทศ ในปี 2551 จึงให้ ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวเป็นกระบวนการเรียนรู้สำหรับคนไทยและ ชาวต่างชาติ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความรักและหวงแหนในทรัพยากรของชาติ ส่งเสริมให้ การท่องเที่ยวในย่านบางมดให้เติบโตอย่างยั่งยืน โดยเน้นการขยายฐานตลาดนักท่องเที่ยวคุณภาพ ทั้งในพื้นที่ใหม่และในตลาดเฉพาะกลุ่ม ซึ่งย่านบางมดก็ต้องการนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ ภายใต้การ สร้างความเข้มแข็งของสินค้าด้านทรัพยากรธรรมชาติย่านบางมดมีอยู่อย่างต่อเนื่อง (การท่องเที่ยว แห่งประเทศไทย ททท., 2551)

วิสัยทัศน์ที่ 3 ย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นแบบ พอเพียงอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับกรอบนโยบายของคณะกรรมการ ททท. ได้ให้ความสำคัญต่อบทบาทของการท่องเที่ยว เพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิต ของประชาชนทั่วทุกภูมิภาค รวมถึงย่าน บางมดว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภายในเขต โดยส่งเสริมให้การท่องเที่ยวใน ย่านบางมด ได้มีส่วนช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ โดยการบริโภคอย่างพอเพียงภายในชุมชน สนับสนุนให้ ชุมชนมีการรวมกลุ่มในรูปแบบสหกรณ์ กลุ่มอาชีพ สนับสนุนการนำภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น มาใช้ในการสร้างสรรค์คุณค่าของสินค้าและบริการและสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนในการ ลงทุนสร้างอาชีพและรายได้ที่มีการจัดสรรประโยชน์อย่างเป็นธรรมแก่ชุมชน (แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ.2550-2554) อีกทั้งการสร้าง ความสมดุลทั้งด้านเศรษฐกิจ การ สร้างสรรค์ประโยชน์ต่อสังคม ภายใต้จิตสำนึกของการรักษาสิ่งแวดล้อม และความภูมิใจในความ เป็นท้องถิ่นย่านบางมด (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2550)

วิสัยทัศน์ที่ 4 ย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาชุมชนแบบบูรณาการ เนื่องจากบทบาทในการพัฒนาโดยชุมชนในย่านบางมดยังมีความเข้าใจในเรื่องการพัฒนาโดยชุมชนน้อยมาก เนื่องจากขาดบุคลากรที่มีความเข้าใจมาให้ความรู้ จึงทำให้การพัฒนาการท่องเที่ยวของย่านบางมดยังเป็นไปในทิศทางที่เรียบง่าย เป็นการท่องเที่ยวที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางด้านสังคมและวัฒนธรรมในชุมชน กระบวนการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของสังคมและของสถาบันต่างๆ ทางสังคม เช่น (สถาบันทางเศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา สื่อมวลชน ฯลฯ) ในหลายมิติตลอดจนทัศนคติ ค่านิยมและระบบคุณค่า เป็นการเปลี่ยนแปลงจากเชิงปริมาณไปสู่เชิงคุณภาพให้ดียิ่งขึ้น ปลอดภัยจากระบบผูกขาดทางเศรษฐกิจและผูกขาดอำนาจทางการเมือง เอื้ออำนวยต่อระบบเศรษฐกิจนั้น ให้สามารถเพิ่มผลผลิตอย่างมีคุณภาพระหว่างคนกับสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี โดยมีการแบ่งปันผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเป็นธรรม สร้างความเสมอภาคทางโอกาส ขจัดความยากจน วิวัฒน์ชัย อัครถาวร คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ นิดา (มติชนรายวัน วันที่ 17 กรกฎาคม 2546)

ผู้วิจัยขออภิปรายผลในส่วนของกลยุทธ์และโครงการดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเป็นแนวทางในการทำวิสัยทัศน์ให้เป็นจริง ซึ่งจำเป็นต้องมีแผนปฏิบัติการในระดับกลยุทธ์ 2 ด้าน ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 การใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ย่านบางมดควรจัดการวางแผนการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ในแหล่งท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวให้เห็นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน เน้นการแบ่งพื้นที่ในโซนอนุรักษ์ แล้วแบ่งประเภทพื้นที่ โดยโซนที่กำลังจะเสื่อมโทรมก็ควรมีการปิดเพื่อการรักษาทรัพยากร เนื่องป่าชายเลน คลอง เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ฟื้นฟูคืนสู่สภาพเดิมไม่ได้ เมื่อถูกทำลายก็จะหมดสภาพไป วิทยากรณ์ จรัสดวง (2544) รวมถึงกำหนดขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยว การปรุงแต่งเสริมลักษณะเด่นทางธรรมชาติจะดำเนินการตามความจำเป็นเท่านั้น จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกตามความเหมาะสมและไม่ขัดกับสภาพธรรมชาติที่เป็นอยู่

กลยุทธ์ที่ 2 การจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวซึ่งกำลังเป็นกระแสที่มีความสำคัญในด้านการใส่ใจสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นให้เกิดการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวและทรัพยากรต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบนิเวศในสถานที่ท่องเที่ยว หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนในย่านบางมดจึงหันมาให้ความสนใจในเรื่องของปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาไม่ใช่เฉพาะแต่ย่านบางมดที่หันมาใส่ใจแต่ทั้งประเทศไทยหรือทั่วโลกต่างพยายามที่จะแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเช่นกัน และอุตสาหกรรมท่องเที่ยวใน

ประเทศไทยก็มีได้ละเอียดเลยในการที่จะพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งพยายามให้การท่องเที่ยวมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมให้น้อยที่สุด เพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงและความเป็นไปได้ของกระแสโลก โดยคำนึงถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว ตลอดจนแนวโน้มของพฤติกรรมและความสำนึกของนักท่องเที่ยวที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป (สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, 2542, หน้า 2-10) การจัดทำก๊าซชีวภาพจากขยะที่คนในย่านบางมดใช้ในแต่ละวัน รวมถึงการควบคุมมลพิษทั้งด้านเสียง อากาศ และน้ำ เพื่อช่วยให้การจัดการด้านการอนุรักษ์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น ยุทธศาสตร์นี้มีกลยุทธ์ ได้แก่

กลยุทธ์ที่ 1 การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ย่านบางมดไม่ได้ต้องการขายธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมให้นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน แต่ต้องการให้นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนเข้าใจและซาบซึ้งกับธรรมชาติและวัฒนธรรมของย่านบางมดที่เป็นเอกลักษณ์และศักดิ์ศรีของตน ในทางกลับกัน นักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพก็ต้องการธรรมชาติและวัฒนธรรมที่เป็นของแท้และบริการ พร้อมทั้งข้อมูลและการบริการที่มีคุณภาพ รวมถึงกิจกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมปลอดภัยและสนุกสนาน เพื่อให้สิ่งเหล่านี้เกิดเป็นจริงขึ้นมาได้ จำเป็นต้องมีความตั้งใจและพยายามอย่างแรงกล้าจากภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของบางมดที่จะต้องยกระดับกิจกรรมทั้งหมดที่มีอยู่แล้ว ขณะเดียวกันก็พิจารณาโอกาสและความเป็นไปได้ที่จะพัฒนาสินค้าการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนรูปแบบใหม่ๆ ขึ้นมา ด้วยความร่วมมืออย่างพร้อมเพรียงกันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในหน่วยงานราชการ หน่วยงานท่องเที่ยวเอกชน ชุมชน และประชาคม ให้เป็นไปอย่างมีแบบแผน อีกทั้งเป็นการเสริมสร้างให้การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวในย่านบางมดควรมีการปรับปรุงในด้านการสร้างมาตรฐานที่พึกและมาตรฐานด้านความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงมาตรฐานการบริการทางการท่องเที่ยว เช่น โรงพยาบาล สุขาในแหล่งท่องเที่ยวควรสะอาดและมีสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการท่องเที่ยวเป็นสิ่งที่ไม่สามารถจับต้องได้ การที่นักท่องเที่ยวจะตระหนัก และเกิดความไว้วางใจในผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวของย่านบางมด จนสามารถตัดสินใจซื้อได้ จะต้องใช้เวลาและผ่านการศึกษากลับกรองข้อมูลในรูปแบบของนักท่องเที่ยวแต่ละราย เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในตัวผลิตภัณฑ์ที่ย่านบางมดมี ส่วนมากจะต้องการข้อมูลที่มากเพียงพอ และมาจากแหล่งที่น่าเชื่อถือได้ การจะตัดสินใจได้ว่าผลิตภัณฑ์การ

ท้องที่อื่น ๆ จะดีหรือไม่ดีก็ต้องอาศัยประสบการณ์ในการใช้บริการมาก่อน และจะทำให้สามารถตัดสินใจในการซื้อครั้งต่อไปได้ง่ายขึ้น ดังนั้นการสร้างความประทับใจในครั้งแรกสำหรับนักท่องเที่ยวจึงเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่ง ผู้ที่ให้บริการการท่องเที่ยวต้องรู้จักศักยภาพของตนเองและต้องรู้ใจนักท่องเที่ยวจะสามารถครองส่วนแบ่งทางการตลาดได้ (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548, หน้า 129) ย่านบางมดจึงควรทำแพคเกจทัวร์แบบเบ็ดเสร็จ มีแพคเกจหลายรูปแบบให้เลือก โดยเสนอขายผ่านร้านอาหาร สายการบิน บริษัทนำเที่ยว ฯลฯ รวมถึงการเข้าร่วมงาน Trade Show และ Road Show เพื่อให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยว

กลยุทธ์ที่ 3 การวางแผนและการจัดการด้านการตลาด การท่องเที่ยวเป็นกระบวนการจัดการ เพื่อตอบสนองความจำเป็น ความต้องการ และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวในย่านบางมด ซึ่งแผนงานตลาดจะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยความพยายามของบุคลากรในองค์กรของย่านบางมดทุกคน (กรอบยุทธศาสตร์การส่งเสริมการท่องเที่ยวในระยะ 5 ปี ของ ททท.) และย่านบางมดเองยังเน้น "การส่งเสริมตลาดนักท่องเที่ยวคุณภาพ มุ่งเน้นรายได้มากกว่าจำนวนนักท่องเที่ยว" ขยายตลาดไปสู่กลุ่มเป้าหมายที่มีคุณภาพ และรักษาสถานตลาดเดิม ผ่านเครือข่ายพันธมิตรที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวเก่าใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์การพัฒนากการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรม ยุทธศาสตร์นี้มีกลยุทธ์ ได้แก่

กลยุทธ์ที่ 1 การปลูกจิตสำนึกเพื่อการอนุรักษ์ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาย่านบางมดเห็นความสำคัญในการปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ และมีการร่วมเดินทางท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวด้านธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์ของย่านบางมด อีกทั้งยังเป็นแหล่งวัฒนธรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องทางการท่องเที่ยวในย่านบางมดภายใต้การจัดการอย่างมีส่วนร่วมของคนท้องถิ่น ดังจะเห็นจากโครงการที่ย่านบางมดจัดขึ้น เช่น โครงการการตั้งศูนย์ศึกษาวิจัยระบบนิเวศป่าชายเลนบางขุนเทียน โครงการตั้งศูนย์ศึกษาวิจัยระบบนิเวศน้ำจืดในคลองบางมด เพื่อมุ่งพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวเกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน มุ่งเน้นการจัดการและบริหารทรัพยากร ให้คงมีอยู่อย่างยั่งยืนตามนโยบายการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจมากที่สุดในปัจจุบัน ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ จนถึงระดับนานาชาติ ทั้งนี้

เพราะมีการนำทรัพยากรมาใช้อย่างมากมาย จนทำให้เสียสมดุลของธรรมชาติ และส่งผลต่อการดำรงชีวิต และการพัฒนาประเทศ กรมประมง (2546)

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาจิตใจ ย่านบางมดยังคงต้องเน้นการจัดฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม อบรมภาวการณ์เป็นผู้นำให้กับแกนนำองค์กรในชุมชน เพื่อนำไปสานต่อให้กับประชาชนในท้องถิ่นและเยาวชน อนึ่งกลยุทธ์ด้านการพัฒนาจิตใจถือเป็นกลยุทธ์ที่มีความสำคัญ เพราะผู้ที่มีการพัฒนาจิตใจแล้วย่อมสามารถพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในส่วนของการพัฒนาจิตใจด้านเศรษฐกิจแบบพอเพียงนั้น จัดเป็นหัวใจของการพัฒนาประเทศ เป็นวิสัยทัศน์หลักของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ซึ่งมุ่งพัฒนาสู่ สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน เพื่อสร้างโอกาสการเรียนรู้คู่คุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่องในการขับเคลื่อนการเชื่อมโยงบทบาทครอบครัว สถาบันศาสนาและสถาบันการศึกษา เสริมสร้างบริการสุขภาพอย่างสมดุล ระหว่างการส่งเสริม การป้องกัน การรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพ และสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เพื่อความอยู่ร่วมกันอย่างผาสุก (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ.2550-2554)

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนย่านบางมดอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์นี้มีกลยุทธ์ ได้แก่

กลยุทธ์ที่ 1 การสร้างเครือข่ายเพื่อการสร้างความเข้มแข็งในชุมชน ย่านบางมดมีกรอบนโยบายในการให้องค์กรปกครองท้องถิ่นในแต่ชุมชนมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการปกป้องดูแล รักษาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนตามกฎหมาย เช่น องค์การบริหารส่วนเขต เป็นต้น ทั้งในฐานะเป็นผู้วางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ผู้จัดทำโครงการและจัดสรรงบประมาณในการดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยว ตลอดจนการป้องกันและแก้ไขผลกระทบที่เกิดจากการท่องเที่ยว รวมถึงเป็นผู้ให้ความคุ้มครองดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว เพื่อให้ชุมชนเป็นองค์กรที่เข้มแข็งและทำให้สมาชิกในชุมชนได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของรายได้ การยกระดับความเป็นอยู่ การฟื้นฟูวิถีชีวิตหรือวัฒนธรรมท้องถิ่น การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมและความผูกพันในชุมชน การมีอำนาจต่อรองทางสังคม รวมไปถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรมหรือสถานที่ในท้องถิ่น นอกจากนี้องค์กรชุมชนที่เข้มแข็งยังสามารถใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลภายนอกได้ จนนำไปสู่เป้าหมายที่ชุมชนต้องการ (เทิดชาย ช่วยบำรุง, 2550, หน้า 110) แต่ในขณะเดียวกันย่านบางมดก็ยังขาดการรวมกลุ่มในการจัดตั้งองค์กรกลางเพื่อการท่องเที่ยวรวมถึงการสร้างเครือข่ายระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน เพื่อร่วมกันระดมสมองในการวาง

แผนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างจริงจัง จึงต้องตกอยู่ที่องค์กรปกครองท้องถิ่นในการดำเนินการ จึงทำให้ขาดทักษะทางการจัดการและการวางแผนการท่องเที่ยวแบบบูรณาการในย่านบางมด เนื่องจากองค์กรไม่มีความรู้ในการบริหารทางด้านการท่องเที่ยว จึงไม่เห็นโครงการทางการท่องเที่ยวในย่านบางมดที่เห็นเป็นรูปแบบที่ชัดเจนมากนัก

กลยุทธ์ที่ 2 การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนท้องถิ่นในย่านบางมด ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก มีรายได้หมุนเวียนในชุมชนไม่มากนัก เนื่องจากขีดความสามารถของคนในชุมชนให้เข้าถึงการตลาดเป็นไปได้ยาก และบทบาทในการปรับปรุงวิธีการกระจายสินค้าและบริการให้สมบูรณ์นั้นเป็นเรื่องที่ยากของคนในชุมชน (ปกรณีย์ ปรียากร, 2527, หน้า 49-64) เนื่องจากไม่มีความรู้ และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องจึงควรจัดฝึกอบรมโครงการต่างๆ เช่น โครงการฝึกอบรมการเพิ่มมูลค่าสินค้าผลิตภัณฑ์ หรือโครงการในการสร้างอาชีพให้กับชุมชน การจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร การอบรมการจัดการด้านที่พัก ร้านอาหารและการบริการ สามารถทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนย่านบางมดและร่วมกันแก้ไขปัญหาและนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้น (ยุวัฒน์ วุฒิเมธี, 2542, หน้า 23-26)

การอภิปรายผลการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวของย่านบางมด มีปัจจัยบ่งชี้ ได้แก่

ผู้วิจัยขออภิปรายเกี่ยวกับพื้นที่ท่องเที่ยวของย่านบางมดในภาพรวมต่อไปนี้

ย่านบางมดมีศักยภาพด้านแหล่งท่องเที่ยว 1. ความมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและความดึงดูดใจ 2. ความอุดมสมบูรณ์ ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว 3. สภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว 4. ทรัพยากรที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม 5. ศักยภาพในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว 6. สภาพทัศนียภาพและความสวยงามของทรัพยากรการท่องเที่ยว 7. ศักยภาพของพื้นที่ในการพัฒนาในอนาคต 8. สภาพพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์เหมาะสมกับกิจกรรม

ผู้วิจัยขอสรุปผลอภิปรายดังนี้ ย่านบางมดจะมีศักยภาพที่จะพัฒนาในอนาคต ขนาดของพื้นที่ในการประกอบกิจกรรมมีอยู่พอสมควร และสามารถพัฒนาไปในทิศทางที่ไม่เหมือนกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งที่เป็นตลาดน้ำดำเนินสะดวก เพื่อที่ว่าความเป็นเอกลักษณ์ของคลองบางมด วิถีชีวิตของชาวบ้าน 2 ฝั่งคลอง ความหลากหลายของกลุ่มชน ได้แก่ ชาวจีน ชาวพุทธ ชาวอิสลาม จะได้ดำรงอยู่และไม่ถูกทำลาย โดยการท่องเที่ยว ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวของย่านบางมด ความมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและความดึงดูดใจ เป็นลำดับแรก ซึ่งการที่ย่านบางมดจะประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้องศึกษาผลกระทบ โดยการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์ SEA ซึ่งเป็นการประเมินผลกระทบ โดยพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติ มีความหลากหลายทางชีวภาพ ระบบนิเวศได้รับผลกระทบง่าย จึงต้องมีการ

จัดการประเมินผลกระทบซึ่งสามารถลดปัญหาหลายประการ เพื่อให้มีการปฏิบัติที่เหมาะสม และมียุทธศาสตร์ที่ยั่งยืน และมีการรวบรวมปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่หลากหลายเข้าด้วยกัน ด้วยความมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและความตั้งใจทางการท่องเที่ยวของย่านบางมด จึงต้องพิจารณาการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการพัฒนาการป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางด้านลบ การมีส่วนร่วมของประชาชน ตลอดจนความปลอดภัยของการประเมินที่เพิ่มขึ้นทุกระดับ โดยเน้นให้มีขั้นตอนที่ชัดเจนของการอนุญาต และความพยายามดังกล่าวทั้งหมด เพื่อที่จะนำไปสู่การประเมินผลกระทบที่ก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์อย่างยั่งยืนนั้น (สถาบันพัฒนาท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2542, หน้า 2) อีกทั้งรวมถึงการจัดทำผังเมืองรวม แผนการใช้ที่ดิน จัดแบ่งเขต และจำแนกพื้นที่เพื่อจัดการด้านการท่องเที่ยวที่เหมาะสมตามศักยภาพ ในขณะที่เดียวกันก็กำหนดพื้นที่อนุรักษ์ เพื่อไม่ให้มีการบุกรุกเข้าไปดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยวอย่างเข้มงวด

การอภิปรายผลด้านศักยภาพด้านการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด

ย่านบางมดมีการจัดการการท่องเที่ยว มีลำดับดังนี้ 1. คุณภาพในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว 2. การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่วางไว้ 3. ความกลมกลืนและเหมาะสมของสิ่งอำนวยความสะดวกกับสภาพแวดล้อม 4. การจัดการขยะ 5. มาตรการเฝ้าระวังและป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม

ผู้วิจัยขออภิปรายศักยภาพด้านการจัดการการท่องเที่ยวของย่านบางมดในภาพรวม ย่านบางมดมีการจัดการด้านคุณภาพในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ย่านบางมดมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมในระดับที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวอำนวยความสะดวกในการประกอบกิจกรรม โดยรูปแบบที่เรียบง่ายและกลมกลืนกับระบบนิเวศในธรรมชาติตลอดจนวัฒนธรรมท้องถิ่น และยังมีการแบ่งเขตพื้นที่ ในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดการด้านคุณภาพน้ำในลำคลองให้มีคุณภาพดี ย่านบางมดยังขาดระบบบำบัดน้ำเสีย 2 แห่งคลองบางมด ปล่อยน้ำลงลำคลอง ผู้วิจัยเห็นว่าย่านบางมดควรมีมาตรการในการจัดการและมีวิธีการ โดยการจัดตั้งระบบบำบัดน้ำเสีย โดยการร่วมมือกันทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ชาวบ้านที่อยู่ริมคลองบางมด จากการทิ้งขยะลงลำคลองบางมด มีการปลูกจิตสำนึก จากการทิ้งขยะลงคลองเป็นการเก็บจากคลองขึ้นมาเพื่อที่จะไม่ทำลายน้ำในลำคลองและจะได้ไม่เป็นมลพิษทางน้ำ เช่น สารเคมีจากถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่ จะทำให้ปลาในลำคลองตาย อย่างไรก็ตามย่านบางมด ควรจัดแบ่งพื้นที่ในย่านออกเป็นเขตต่างๆ เพื่อให้กิจกรรมการท่องเที่ยวไม่ก่อให้เกิดผลกระทบ โดยรอบและโดยรวม การแบ่งเขตพื้นที่ควรมีการจัดอย่างชัดเจนตามรูปแบบของระบบนิเวศ รูปแบบของกิจกรรม ไม่

เกิดผลกระทบ สามารถควบคุมการใช้ประโยชน์พื้นที่ในย่านบางมดได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งนี้ผู้วิจัยคิดว่า ย่านบางมด ควรมีมาตรการในการกำหนด นักท่องเที่ยว , กิจกรรมที่เหมาะสมเพื่อสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของย่านบางมด หนึ่งในด้านความปลอดภัย ชีวิตของนักท่องเที่ยว และชุมชน ควรมีมาตรการในการดูแลความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว เพราะนักท่องเที่ยวมีการเสี่ยงต่อชีวิตและทรัพย์สินสูงในขณะที่เดินทางท่องเที่ยว ควรจะให้มีเจ้าหน้าที่ดูแล มีการลงทะเบียนนักท่องเที่ยว มีการติดตั้งป้ายและสัญญาณเตือนภัย อย่างเหมาะสม มีการจัดแผนงานและอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ เพื่อความปลอดภัยและการแก้ไขสถานการณ์ที่อาจเกิดจากภัยธรรมชาติหรือภัยมนุษย์ อย่างไรก็ตามย่านบางมดควรมีแผนยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวแบบบูรณาการและดำเนินตามแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

การประเมินศักยภาพการจัดการด้านกิจกรรม

ผู้วิจัยขออภิปรายย่านบางมดมีการจัดกิจกรรมดังนี้ 1. การจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม 2. การจัดกิจกรรมทางธรรมชาติ ผู้วิจัยขออภิปรายด้านการดำเนินการท่องเที่ยวนี้เป็นโอกาสในการสร้างจิตสำนึกแก่นักท่องเที่ยวโดยผ่านรูปแบบกิจกรรมที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างความรู้ความเข้าใจในระบบนิเวศน้ำจืดของพื้นที่ 2 ผังคลอง เช่น เมื่อนักท่องเที่ยวได้นั่งเรือไปตามคลองบางมด ได้เห็นระบบนิเวศน้ำจืดที่มีอยู่ในลำคลอง สัตว์และพืชในลำคลอง ระบบนิเวศพืช ระบบนิเวศสัตว์น้ำ กิจกรรมดังกล่าวจะมุ่งเน้นให้เกิดการอนุรักษ์และปลูกจิตสำนึกให้นักท่องเที่ยว เปลี่ยนทัศนคติมาเป็นนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การสื่อความหมายซึ่งครั้งนี้ย่านบางมดควรมีการจัดรูปแบบและวิธีการสื่อความหมายที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพในการเรียนรู้โดยและมีความเหมาะสมกับนักท่องเที่ยวประเภทต่างๆ

การอภิปรายผลความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ ย่านบางมด

การมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของย่านบางมด มีดังนี้ 1.การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงถนนและพัฒนาเส้นทางทางการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในพื้นที่ย่านบางมดในเชื่อมโยงถึงกัน 2.การมีส่วนร่วมในการเร่งพัฒนาปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ป้ายบอกทาง ในแหล่งท่องเที่ยว

การมีส่วนร่วมในด้านการคมนาคมและสาธารณูปโภคในแหล่งท่องเที่ยวย่านบางมด ผู้วิจัยมีความคิดว่าผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ต้องให้ร่วมมือกับภาครัฐ ทั้งทางด้านการเงิน และการวางแผนพัฒนาสาธารณูปโภค ด้านที่พักแรม ภาครัฐควรให้มีการกำหนดมาตรฐานที่พักแรมรีสอร์ท เช่น เรือขายอาหาร ให้รัฐเป็นคนสร้างมาตรฐาน ภาครัฐและภาคเอกชนควรสนับสนุน

ชุมชนให้เป็นเจ้าของกิจการขนาดเล็ก ภาครัฐและภาคเอกชนสร้างศูนย์ชุมชนควรร่วมมือกันสร้างที่พักหรือ Home stay ภาครัฐให้เงินสนับสนุน ให้ชุมชนกู้เงินมาปรับปรุงทำบ้านให้เป็น home stay อาจจะเสริมสร้าง การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ โดยใช้ การนวดสปาสมุนไพร(วัดพุทธ) ในด้านการประกอบอาหารในร้านค้า เช่น อาหารท้องถิ่น อย่างบางมดมีความหลากหลายทางด้านอาหาร เช่น อาหารอิสลาม อาหารจีน และผลไม้ต่างๆ เช่น ส้ม ส้มโอ

ในด้านการจัดการด้านการท่องเที่ยวต้องประสานงานอย่างสอดคล้องโดยภาครัฐให้บริการในแง่การจัดศูนย์ข้อมูล การจัดทำสื่อต่างๆ การทำเว็บไซต์ท้องถิ่น เพื่อให้ความรู้พร้อมทั้งจัดอบรม ภาคเอกชนควรจัดแหล่งท่องเที่ยวให้มีมาตรฐาน ตลอดจนมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว เช่น มีส่วนร่วมในการจัดทำป้ายสื่อความหมาย ภาคประชาชน จะต้องมีบทบาทสูงในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว เพื่อร่วมดูแลรักษาอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติของย่านบางมด

ผู้วิจัยคิดว่าในย่านบางมดควรจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยกองทุนดังกล่าวจะได้รับความสนับสนุนโดยผ่านการตั้งงบประมาณ โดย อบต.

ส่วนภาคเอกชนควรบริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวส่วนประชาชนมีส่วนร่วมโดยให้ความร่วมมือด้านต่างๆ เช่น ความร่วมมือทางวิชาการ การปลูกป่า การทำความสะอาด ต้องมีหนังสือเกี่ยวกับวิถีชีวิต ชาวพุทธ ชาวจีน ชาวมุสลิม

การอภิปรายผลด้านธรรมชาติ ภาครัฐควรมีมาตรฐานความปลอดภัยด้านการชื้อจักรยาน ภาคเอกชนและประชาชนร่วมกันเสนอสินค้า ในด้านการจัดการกิจกรรมวัฒนธรรม เช่น ประเพณีเทศกาล (วัดหลวงพ่อโสภาสี) ภาครัฐควรมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว อบต.ตั้งงบประมาณเพื่อสร้างหนังสือรวบรวมย่านบางมด ชุมชนควรถ่ายทอดประเพณี ให้สามารถเข้าร่วมพิธีได้ ภาครัฐควรสนับสนุน เทคโนโลยี วัสดุดิบ ทางการตลาด ในการทำสินค้า OTOP ชุมชนควรตระหนักการผลิตสินค้า นอกจากนำสินค้ามาเพิ่มมูลค่า ยังเป็นการนำภูมิปัญญาของชาวบ้านมานำเสนอให้เห็นด้วย เช่นการแปรรูปผลผลิต

การอภิปรายผลเกี่ยวกับบทบาท ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ในย่านบางมด ผู้วิจัยขออภิปรายว่า นำแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของย่านบางมด นำแผนดังกล่าวเสนอกระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา ในแผนดังกล่าวควรมีแผนปฏิบัติการที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับการพัฒนาที่ลงรายละเอียดเกี่ยวกับย่านบางมดอย่างชัดเจน สำหรับย่านบางมด ควรจะเป็นการวางแผนฟื้นฟู ป่าชายเลน (บางขุนเทียน) โครงการที่จะสร้างมาตรฐานสินค้า ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร และควรพัฒนาที่พักแรม คลองบางมดให้เป็นมาตรฐาน ควรวางแผนด้านการตลาดย่านบางมดเพื่อกำหนดกลุ่มเป้าหมายวิเคราะห์ความต้องการของกลุ่มเป้าหมายเพื่อเตรียมสินค้าและ

บริการกับกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนโดยไม่ทำลายทรัพยากรและวัฒนธรรมท้องถิ่น

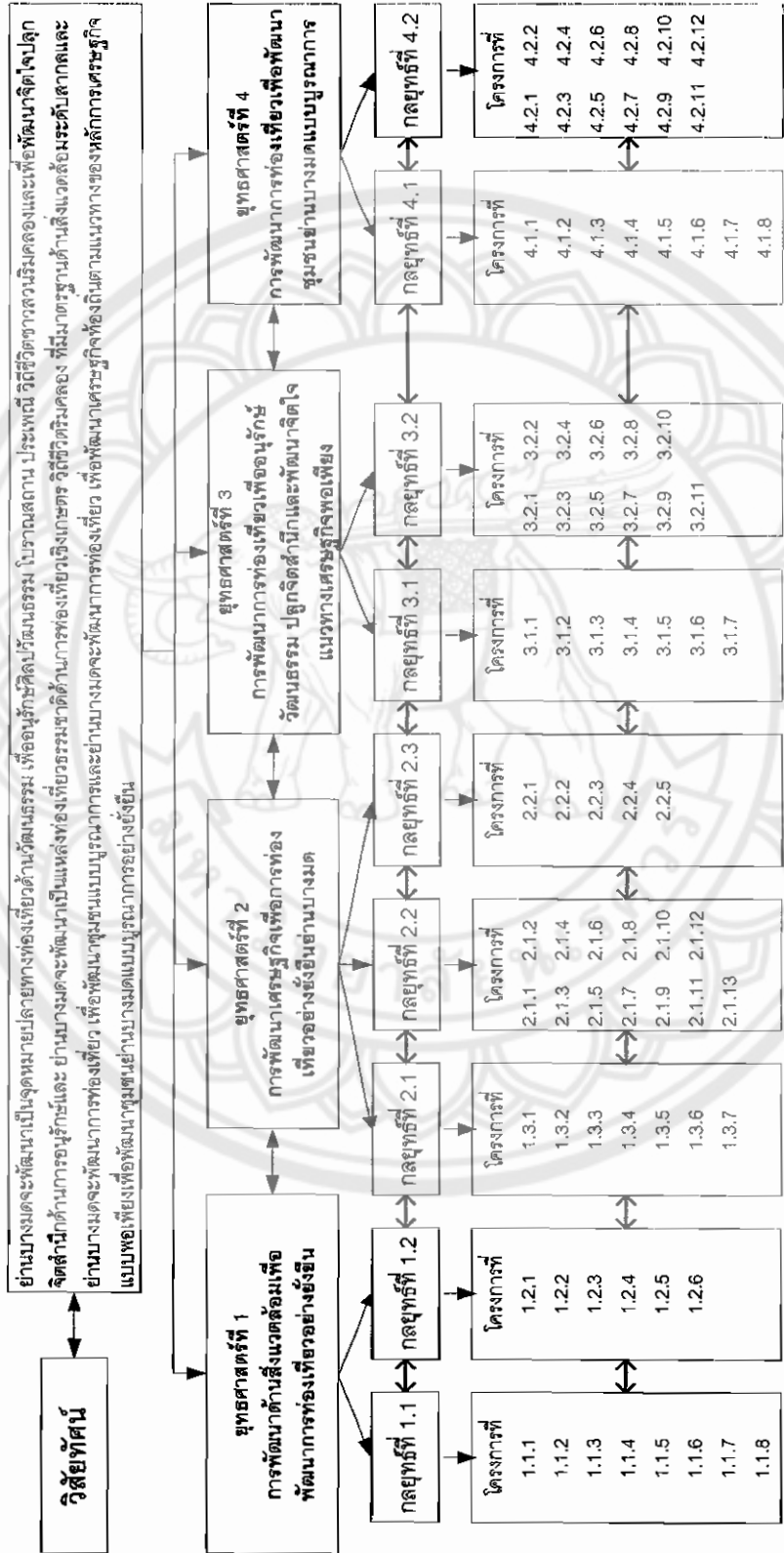
ผู้วิจัยคิดว่าภาคเอกชนควรมีส่วนอื่นในสาธารณูปโภคมากขึ้นและร่วมกับภาครัฐในการสาธารณูปโภคทั้งพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ควรได้เข้าร่วมการกำหนดแผนกับภาครัฐด้วย ภาคเอกชนควรสนับสนุนการกระจายรายได้สู่ชุมชน โดยการมีมีคฤหาสน์ท้องถิ่น ควรสนับสนุนให้ชาวบ้านมีรายได้จากการล่องเรือพานักท่องเที่ยวภายในคลองบางมด ซึ่งจะก่อให้เกิดการกระจายรายได้ระดมทุนจากกลุ่มออมทรัพย์หรือแม่บ้านมาทำธุรกิจชุมชน

ผู้วิจัยคิดว่าควรมีการตั้งกลุ่มบริการด้านการท่องเที่ยวควรจัดระบบและระเบียบ

การอภิปรายบทบาทของภาคประชาชน ย่านบางมด

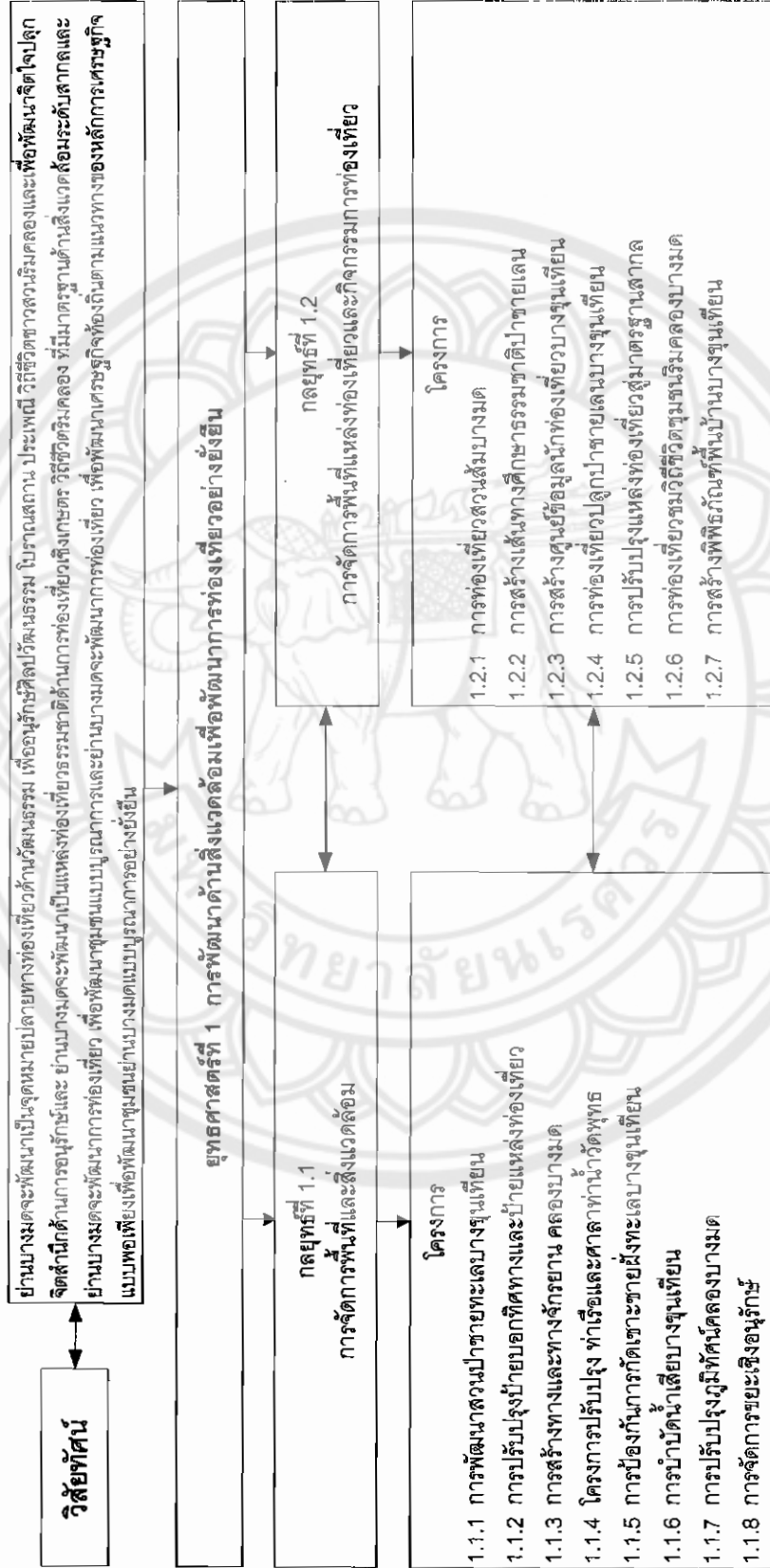
ผู้วิจัยคิดว่าประชาชนควรมีส่วนร่วมในแผนปฏิบัติการท่องเที่ยวย่านบางมดเพราะประชาชนคือผู้ที่ปฏิบัติงาน ด้านการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวจึงเป็นผู้ใกล้ชิดกับนักท่องเที่ยวจึงมีความคุ้นเคยและความคาดหวังจากนักท่องเที่ยว ประชาชนร่วมกันสามารถพัฒนาและดูแลสาธารณูปโภค โดยเป็นผู้ให้การอนุรักษ์และดูแลรักษา อนึ่งประชาชนควรมีส่วนร่วมในแผนการตลาดในท้องถิ่นของตัวเอง และเมื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะหนึ่ง ประชาชนก็ควรมีส่วนร่วมในการประมวผลผลในการพัฒนา เพื่อปรับแผนยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมภายในภายนอก ในอนาคตอย่างต่อเนื่อง

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากองทัพออย่างยั่งยืน ยานบางมด

ภาพ 113 แสดงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากองทัพออย่างยั่งยืน ยานบางมด

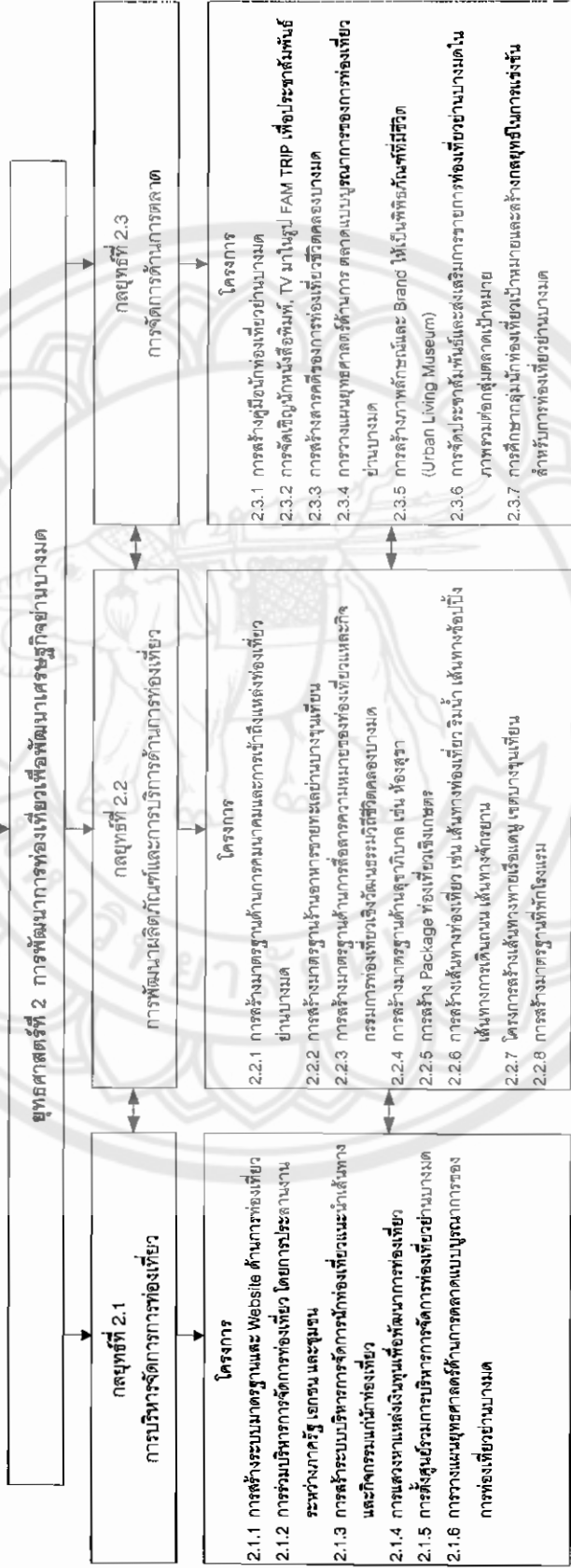
การวางแผนยุทธศาสตร์พัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ย่านบางมด

ภาพ 114 แสดงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ย่านบางมด ยุทธศาสตร์ที่ 1

การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ย่านบางมด

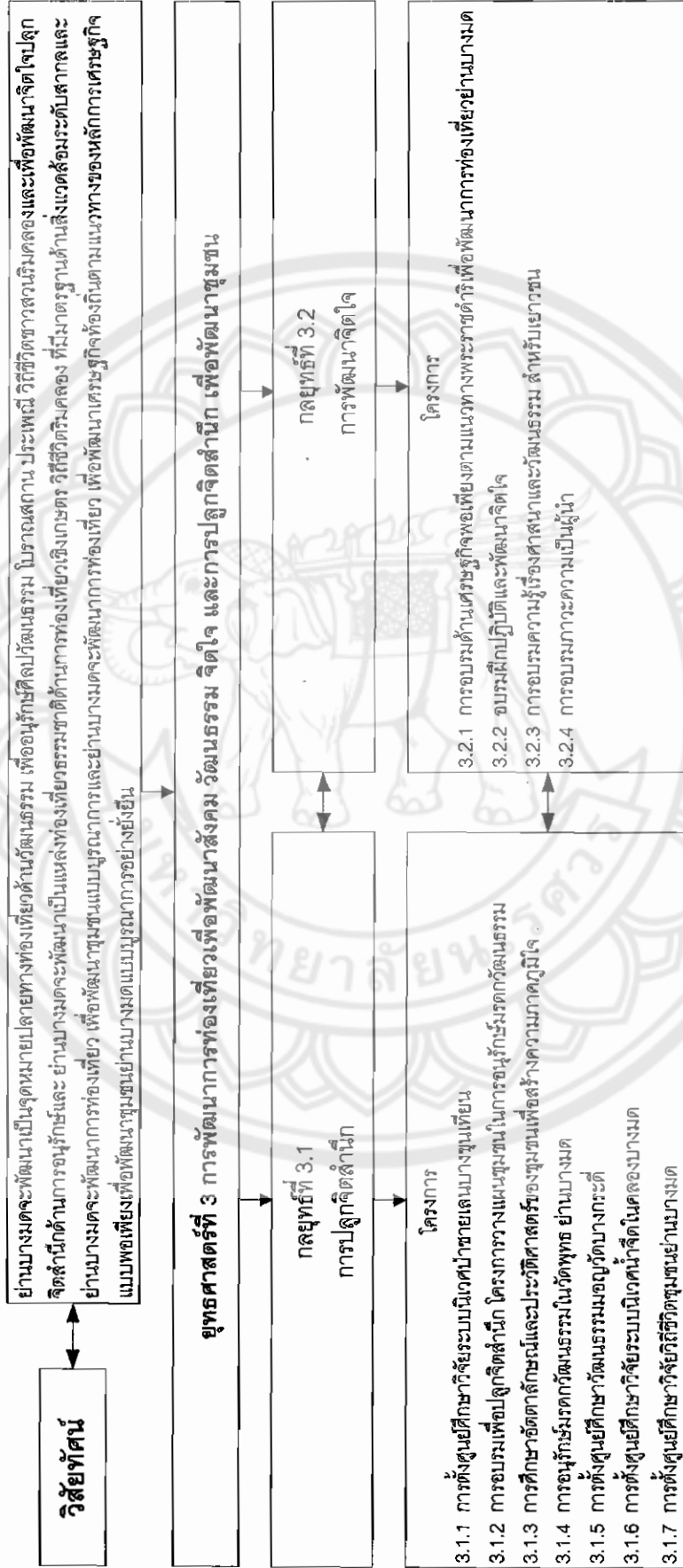
ย่านบางมดจะพัฒนาเป็นจุดหมายปลายทางท่องเที่ยวผ่านวัฒนธรรม เพื่อรักษาศิลปวัฒนธรรม โบราณสถาน ประเพณี วิถีชีวิตชาวเมืองมรดกและเพื่อพัฒนาจิตใจไปสู่อุทิศด้านด้านการอนุรักษ์และ ย่านบางมดจะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร วิถีชีวิตริมคลอง ที่มีมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมระดับสากลและ ย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาชุมชนแบบบูรณาการด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นบนแนวทางของหลักการเศรษฐกิจแบบพอเพียงเพื่อพัฒนาชุมชนย่านบางมดแบบบูรณาการอย่างยั่งยืน

ภาพ 115 แสดงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ย่านบางมด ยุทธศาสตร์ที่ 2

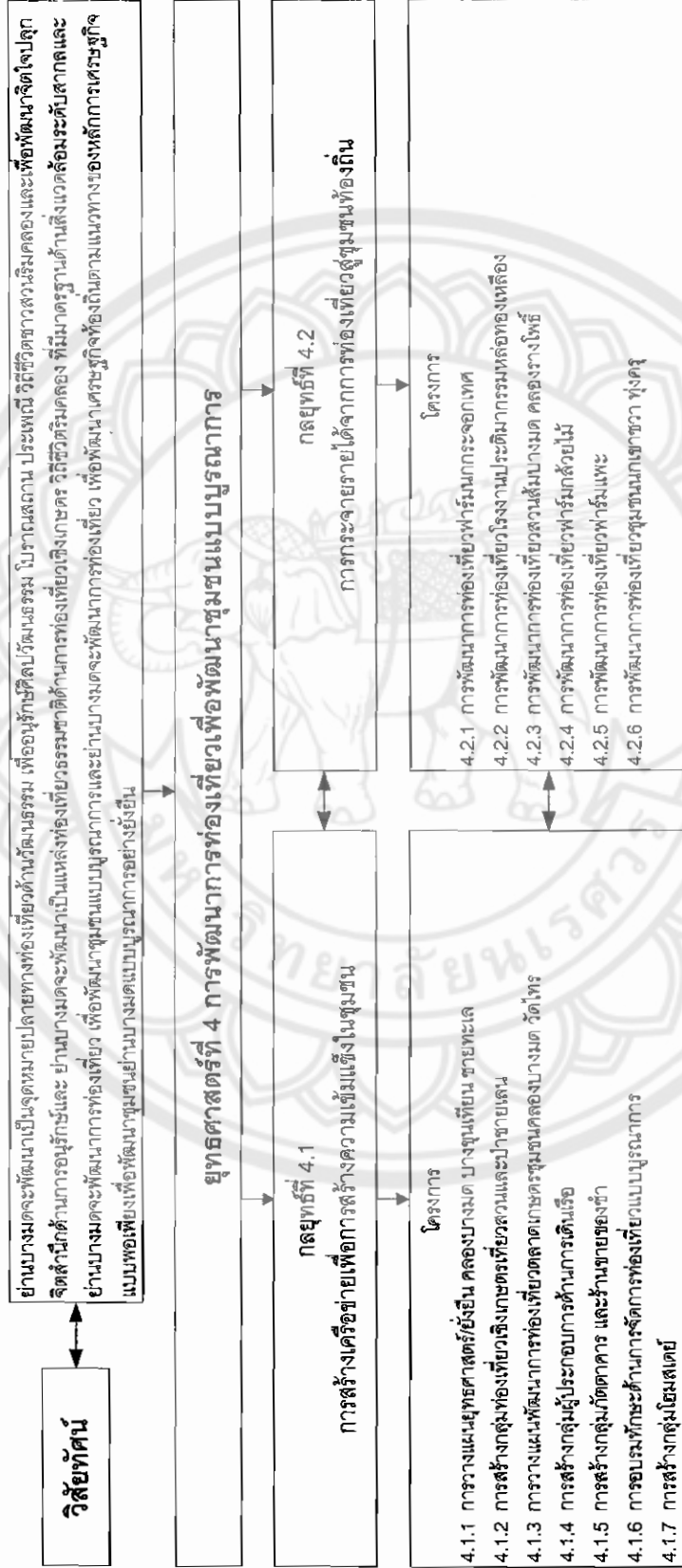

การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากองเรืออย่างยั่งยืน ยานบางมด

ภาพ 116 แสดงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากองเรืออย่างยั่งยืน ยานบางมด ยุทธศาสตร์ที่ 3

การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ย่านบางมด

ภาพ 117 แสดงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ย่านบางมด ยุทธศาสตร์ที่ 4

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรจัดตั้งองค์กรกลางที่มีหน้าที่วางแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของย่านบางมด
2. ควรมีความร่วมมือระหว่างองค์การภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชนซึ่งจะมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่ย่านบางมด
3. ควรมีการจัดตั้งหอจดหมายเหตุของย่านบางมด เพื่อวิจัยศึกษาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของย่านบางมด
4. ควรมีการจัดตั้งศูนย์วิจัยด้านธรรมชาติ เกี่ยวกับพื้นที่ป่าชายเลน สวนผลไม้ และการเกษตรน้ำกร่อย
5. ควรมีการจัดตั้งศูนย์ศึกษาวัฒนธรรมย่านบางมด ซึ่งรวมถึงวัฒนธรรมวิถีชีวิตริมคลอง วัฒนธรรมวิถีชีวิตชาวมอญ ชาวมุสลิม และชาวพุทธ
6. ควรนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวย่านบางมด บูรณาการเข้ากับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของกรุงเทพมหานคร เพื่อขอตั้งงบประมาณสนับสนุนประจำปี
7. ควรมีการพัฒนาสินค้า OTOP พื้นบ้านให้มีความโดดเด่น คุณภาพ และสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยว
8. ควรมีการอบรมชุมชนท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับย่านบางมดและสามารถเป็นภาคีที่เกื้อหนุนย่านบางมด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยด้านสภาพแวดล้อมป่าชายเลน และระบบนิเวศน้ำกร่อยของย่านบางมด เพื่อเตรียมการทำเกษตรน้ำกร่อย
2. ควรมีการวิจัยด้านการจัดทำเขื่อนเพื่อป้องกันการรุกล้ำที่ชายฝั่งทะเลเข้ามาในแผ่นดินหรือการเกษตรทะเลที่รุกเข้ามา
3. ควรมีการวิจัยด้านการจัดย้ายโบราณสถาน วัด หรือ หมู่บ้านที่เก่าแก่ จากพื้นที่ที่ถูกทะเลกัดเซาะไปยังพื้นที่ลุ่มในบริเวณใกล้เคียง
4. ควรมีการวิจัยด้านการทำธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง ด้านการท่องเที่ยวในย่านบางมด
5. ควรมีการศึกษาวิจัยสัมสายพันธุ์ ส้มบางมด ซึ่งใกล้จะสูญพันธุ์ว่าควรอนุรักษ์และปรับสายพันธุ์และวิจัยดินในการปลูกส้มในสภาพแวดล้อมใหม่ของการเกษตรน้ำกร่อย

6. ควรมีการวิจัยเชิงพัฒนาเพื่อตั้งศูนย์บำบัดน้ำเสียรวมของย่านบางมด ซึ่งรวม 4 เขต
7. ควรมีโครงการวิจัยแบบบูรณาการเพื่ออนุรักษ์ ปฏิสังขรณ์ และฟื้นฟูโบราณสถาน วัด มัสยิด ศาลเจ้า พิพิธภัณฑน์ ในย่านบางมด โดยระดมทุนจากทุกภาคทุกฝ่าย

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยพระนคร

บรรณานุกรม

- กรมประมง. (2546). **สถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทางการประมง**. สืบค้นเมื่อ 5 ตุลาคม 2550, จาก <http://www.fisheries.go.th/fisheries/tr/webconserve.php>
- กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา. (2549). **แผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา**. สืบค้นเมื่อ 3 สิงหาคม 2550, จาก www.most.go.th
- กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรบุคคล ศพช. เขต 5. (2548). **การวางแผนยุทธศาสตร์**. สืบค้นเมื่อ 5 ตุลาคม 2550, จาก <http://www.cddweb.cdd.go.th/cdregion05/hrdweb/kam/strategic%20planning.htm>
- กองอุทยานแห่งชาติ. (2538). **การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ**. กรุงเทพฯ: กรมป่าไม้.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2538). **การท่องเที่ยวเชิงนิเวศแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2544). **แผนปฏิบัติการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- สุทธิธิ์ ชูชาติ. (2547). **รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ**. เชียงใหม่: ลานการพิมพ์.
- ธรรมนุญ ประจวบเหมาะ. (2529). **อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2548). **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548ข). **การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน**. กรุงเทพฯ: เพรส แอนด์ ดีไซน์.
- เบญจมาศ อุทก. (2549). **ความหมายของการท่องเที่ยว**. สืบค้นเมื่อ 11 กันยายน 2550, จาก http://www.thaigoodview.com/library/teachershow/samutprakan/benjamas_u/tongteaw/sec03p01.html
- เบญจมาศ อุทก. (2549). **ประเภทของการท่องเที่ยว**. สืบค้นเมื่อ 11 กันยายน 2550, จาก http://www.thaigoodview.com/library/teachershow/samutprakan/benjamas_u/tongteaw/sec02p02.html
- ปรีชา แดงโรจน์. (2546). **อุตสาหกรรมท่องเที่ยวสู่ศตวรรษที่21**. กรุงเทพฯ: ไฟว์ แอนด์ ไฟว์ พรินติ้ง.

- ประเสริฐ วิทยารัฐ. (2530). รายงานสัมมนาทางวิชาการเรื่องบทบาทของภูมิศาสตร์กับการพัฒนาการท่องเที่ยว. กาญจนบุรี: สมาคมภูมิศาสตร์แห่งประเทศไทยร่วมกับวิทยาลัยครูกาญจนบุรี.
- นิพล เตื่อเมืองพาน. (2542). แนวทางการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตามหลักการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ:กรณีศึกษา วนอุทยานภูชี้ฟ้า จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.
- พงศ์ศาสตร์ พิทักษ์มหาเกตุ. (2538). ชาวบ้านกับช่องทางการประกอบธุรกิจท่องเที่ยว: แนวคิดในการจัดตั้งสหกรณ์นำเที่ยวชมธรรมชาติแนวอนุรักษ์ กาญจนบุรี จำกัด (ส.บ.อ.ก.).สหกรณ์บริการนำเที่ยวและอนุรักษ์แห่งแรกของประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- พยอม ธรรมบุตร. (2546). เอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่อง การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พยอม ธรรมบุตร. (2549). เอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่อง การวางแผนยุทธศาสตร์ด้านทางท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จำไพพรรณ แก้วสุริยะ. (2544). การท่องเที่ยวในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- วิทัศน์ ศรีสุวรรณเกศ MPA 18 กทม. (14 เมษายน 2550). การพัฒนาที่ยั่งยืน. สืบค้นเมื่อ 11 กันยายน 2550, จาก <http://www.mpa19directory.com/uploadme/upload/1179076160-FTA.doc>
- วิมล จิโรจพันธ์. (2548). การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- วินิจ วีระยางกูร. (2532). การจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิวัฒน์ชัย อัดถาวร. (17 กรกฎาคม 2546). มติชนรายวัน, 2.
- วิทยาภรณ์ จรัสด้วง. (2544). การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง. สารนิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2538). โครงการศึกษาการท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศ:กรณีภาคใต้. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

- มหาวิทยาลัยบูรพา. (ม.ป.ป.). **อาสาสมัครนำเที่ยว**. สืบค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2550, จาก <http://www.nectec.or.th/courseware/siamculture/travel/knowledge/travel04.html>
- วิไลภรณ์ ชันติสิทธิ์ (2541). **ทัศนคติของเกษตรกรต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต : กรณีศึกษา บ้านแม่เสาใหม่ ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ วท.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- วีราภรณ์ วัลวัฒน์. (2549). **การวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์และเสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืน กรณีศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช**. สารนิพนธ์ วท.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ศรีพร สมบุญธรรม. (2536). **การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน**. ททท. **จุลสารการท่องเที่ยว**, 12.
- ศูนย์พัฒนาทรัพยากรการศึกษามหาวิทยาลัย. **การท่องเที่ยวของประเทศไทย**. สืบค้นเมื่อ 1 ตุลาคม 2550, จาก <http://wbc.msu.ac.th/wbc/human/0107%20102/chapter4-7.htm>
- สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม แห่งประเทศไทย. (2539). **ความหมายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์**. สืบค้นเมื่อ 30 กันยายน 2550, จาก http://www.rayongzone.com/label/eco_tour.php3
- สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม. (2546). **เอกสารประกอบการสอน วิชานโยบาย และการปฏิบัติงานการท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม. (2547). **โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในจังหวัดนครศรีธรรมราช.เอกสารคู่มือประกอบการอบรม**. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.
- สบพันธ์ ชิตานนท์. (2549). **หนทางสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน**. สืบค้นเมื่อ 30 กันยายน 2550, จาก http://subweb2.dpt.go.th/dpt_kmcenter/index.php?option=com_content&task=view&id=12&Itemid=2
- สันติ บางอ้อ. (21 มิถุนายน 2546). **สภาพัฒน์กับการพัฒนาประเทศ**. โพสต์ทูเดย์, 2.
- อร สีแพร. (2543). **ลักษณะเฉพาะของการเกษตรกรรมที่สนับสนุน โครงการายการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมาและพื้นที่ต่อเนื่อง**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

- อานันท์ ปันยารชุน. (2542). การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. *จุลสารการท่องเที่ยว*. 30(2), 4-9.
- Coltman, Michael M. (1989). *Tourism Marketing*. New York: Van Nostrand Reinhold.
- Middleton, Victor T.C. (1994). *Marketing in Travel and Tourism*. (2nd ed.). Oxford: Heinemann Professional Publishing.
- Morrison, Alstair. M. (1989). *Hospitality and Travel Marketing*. New York: Delmar Publishers.
- World tourism organization. (1995). *Tourism 2020 Vision*. Retrieved July 10, 2007, from <http://unwto.org/facts/eng/vision.htm>

มหาวิทยาลัยอโยธยา
ศูนย์วิทยบริการกรุงเทพมหานคร
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
รายวิชา 803598 การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

*****

แบบสอบถาม

เรื่อง แผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด

เรียน ท่านผู้กรอกแบบสอบถาม

ด้วยข้าพเจ้า นายสุรวิทย์ เทพไพฑูรย์ กำลังศึกษาระดับปริญญาโทหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว ณ มหาวิทยาลัยอโยธยา ศูนย์วิทยบริการ กรุงเทพมหานคร และกำลังดำเนินงานวิจัยเรื่อง แผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด

จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดกรอกแบบสอบถามเพื่อประโยชน์ของงานวิจัยนี้
ด้วย

ขอขอบพระคุณ

.....
ผู้วิจัย

แบบสอบถาม ความคิดเห็นของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชน เกี่ยวกับแนวทาง การ
วางแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในย่านบางมด

คำชี้แจง แบบสอบถามมีทั้งหมด 7 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวของย่านบางมด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของย่านบางมด

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และโครงการในการพัฒนาการท่องเที่ยว
ของย่านบางมด

ตอนที่ 5 การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตอนที่ 6 การมีส่วนร่วมและการจัดการท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตอนที่ 7 ข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านหรือตามความเป็นจริง

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ 17 - 24 ปี 25 - 35 ปี 36 - 44 ปี
 45 - 54 ปี 55 - 64 ปี 65 ปีขึ้นไป
3. สถานภาพ โสด สมรส หม้าย หย่าร้าง
4. การศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.
 อนุปริญญา/ปวส. ปริญญาตรี ปริญญาโท
 ปริญญาเอก อื่น ๆ
5. อาชีพ เกษตรกร รับจ้าง ตัวแทนขายสินค้า
 แม่บ้าน/พ่อบ้าน นักเรียน/นักศึกษา ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว
 ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานลูกจ้างบริษัท อื่น ๆ
6. รายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท 5,001 - 10,000 บาท 10,001 - 15,000 บาท
 15,001 - 20,000 บาท 20,001 - 25,000 บาท 25,001 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวบางมด

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามทุกข้อ โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง □ ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงและตรงกับความคิดเห็นของท่าน

2.1 ท่านคิดว่าแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของย่านบางมดต่อไปนี้เป็นสถานที่น่าท่องเที่ยวในระดับใด

ทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. คลองบางมด , คลองบางประแก้ว , คลองราชบุรีบูรณะ					
2. สวนส้ม , สวนมะพร้าว , สวนผลไม้ต่างๆ					
3. ฟาร์มแพะ , ฟาร์มนกกระจอกเทศ					
4. ชมรมนกเขาชาวทุ่งครุ					
5. ป่าชายเลน , ทะเลบางขุนเทียน					
6. สวนธนบุรีรมย์ , สวนสมุนไพรมะลิ					

2.2 ท่านคิดว่าแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของย่านบางมดต่อไปนี้เป็นสถานที่น่าท่องเที่ยวในระดับใด

ทรัพยากรท่องเที่ยวทางศิลปะวัฒนธรรมและวิถีชีวิต	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. วัดทุ่งครุ , วัดพุทธบูชา, วัดโสภาสี, วัดบางมด					
2. วัดราชโอรส, วัดไทร, วัดบางขุนเทียนนอก					
3. วัดกก , วัดบางกระดี่					
4. วัดประเสริฐสุทธารวาส, วัดบางปะกอก, วัดสน					
5. พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตราชบุรีบูรณะ, พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตบางขุนเทียน, ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมมอญบางกระดี่					
6. วิถีชีวิตของชาวมอญ , วิถีชีวิตชาวสวนบางขุนเทียน , วิถีชีวิตป่าชายเลน					
7. มัสยิดอัสดีกัว , อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย , มัสยิดนุรุลสุดา					

2.3 ท่านคิดว่างานเทศกาลประเพณีของย่านบางมดต่อไปนี้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ในระดับใด

เทศกาลและมหกรรม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. สงฆ์น้ำพระ , งานเทศกาลเทกระจาด , งานประเพณีงานลอยกระทง					
2. งานทุ่งครุเกษตรแฟร์					
3. ประเพณีทางศาสนาอิสลาม					
4. งานประจำปีวัดพุทธบูชา , เวียนเทียน					

2.4 ท่านคิดว่ากิจกรรมการท่องเที่ยวในย่านบางมดต่อไปนี้น่ามาเที่ยวในระดับใด

การบริการการท่องเที่ยว	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ศึกษาศิลปวัฒนธรรม ชมวัด					
2. บ้านจักรยาน					
3. กิจกรรมเดินเท้าศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนบางขุนเทียน					
4. เที่ยวไปกินไป กินอาหารทะเลเขตบางขุนเทียน , เบ็ดอ้อยเขตราชบุรีบูรณะ , อาหารอิสลามเขตทุ่งครุ , ก๋วยเตี๋ยวปลาจอมทอง					
5. ซือบั้ง เช่น ดามสวนสองข้างทางต่างๆ					
6. ชมสวนบางมด กิจกรรมชมฟาร์มแพะ , ฟาร์มนกกระจอกเทศ และซั๊อของ					
7. สัมผัสวิถีชีวิตชาวมอญ(บางกระดี) ชาวพุทธ(ชาวบางมด) ชาวมุสลิม(ทุ่งครุ)					

2.5 ท่านคิดว่าในภาพรวมการให้บริการทางการท่องเที่ยวของย่านบางมดต่อไปนี้เป็นบริการที่มีความเหมาะสมในระดับใด

การบริการการท่องเที่ยว	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ร้านอาหาร					
2. รถโดยสารประจำทางและรถท้องถิ่น เรือหางยาว รถจักรยานเช่า					
3. ระบบถนนและป้ายบอกทาง					
4. ศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวและป้ายบอกทาง					
5. ร้านขายของที่ระลึก					
6. ร้านสะดวกซื้อ ห้างสรรพสินค้า					
7. ปั๊มน้ำมัน					
8. ธนาคารและตู้ATM					
9. โรงพยาบาล คลินิก ศูนย์บริการสาธารณสุข					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนโอกาสและอุปสรรคของการพัฒนาการท่องเที่ยวย่านบางมด

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามทุกข้อ โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

3.1 ท่านคิดว่าย่านบางมดมีจุดแข็งหรือข้อดี เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมดต่อไปนี้อยู่ในระดับใด

จุดแข็ง / ข้อดี	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีวัดเก่าแก่ที่มีศิลปะและเอกลักษณ์โดดเด่น วัดหลวงพ่อโสภาสี วัดบางประกอก					
2. มีคลองบางมดและสวนผลไม้ เช่น สวนส้ม สวนมะพร้าว มีพื้นที่สีเขียวและความเป็นธรรมชาติซึ่งเป็นปอดของธนบุรี					
3. มีชุมชน ชนบท ชานเมืองที่ยังมีชีวิตชีวาของชุมชนชาวสวนริมน้ำ					
4. มีระบบคมนาคมทั้งทางน้ำและทางบก เพื่อเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว อยู่ที่ชานเมืองกรุงเทพ					
5. มีระบบโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคครอบคลุมพื้นที่ย่านบางมด					

3.2 ท่านคิดว่าย่านบางมดมีจุดอ่อนหรือข้อด้อยต่อไปนี้ในระดับใด

จุดอ่อน / ข้อด้อย	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ขาดการวางแผนยุทธศาสตร์แบบบูรณาการอย่างยั่งยืน					
2. การมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐบาล และเอกชนยังมีน้อย					
3. ขาดการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว					
4. ปัญหาด้านการจราจรในเขตทุ่งครุและเขราชูภิรบูรณะ					
5. การบริการการท่องเที่ยวยังขาดมาตรฐาน					
6. ขาดแผนการตลาดด้านการท่องเที่ยว					
7. กิจกรรมทางการท่องเที่ยวขาดความหลากหลาย					

3.3 ท่านคิดว่าย่านบางมดมีโอกาสในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในหัวข้อใดต่อไปนี้

โอกาสในการพัฒนา	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีโอกาสพัฒนาขึ้นเป็นแหล่งท่องเที่ยวชานเมืองสำหรับประชากรกรุงเทพมหานคร					
2. มีโอกาสในการฟื้นฟูให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยได้รับการสนับสนุนจาก กรุงเทพมหานคร					
3. มีโอกาสพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวแม่แบบของการท่องเที่ยวคลองในชานเมือง					
4. มีโอกาสฟื้นฟูเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรสวนผลไม้ สัมบางมด					
5. มีโอกาสพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลป่าชายเลน ที่บางขุนเทียน					

3.4 ท่านคิดว่าย่านบางมดมีอุปสรรคต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับใด

อุปสรรคในการพัฒนา	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีคู่แข่งการท่องเที่ยว เช่น อ.พระประแดง					
2. ขาดความร่วมมือทางภาคเอกชน					
3. ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณจากภาครัฐและกทม.					
4. ขาดการสนับสนุนด้านวิชาการเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ในการพัฒนาในย่านบางมด

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามทุกข้อ โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

4.1 ท่านคิดว่าในย่านบางมดควรจะมีวิสัยทัศน์(ความใฝ่ฝันในการพัฒนาการท่องเที่ยวในอีกห้า/สิบปีข้างหน้า)เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในข้อต่อไปนี้ข้อใด

วิสัยทัศน์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ย่านบางมดจะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชานเมือง ด้านธรรมชาติ การเกษตรด้านสวนผลไม้ วิถีชีวิต ริมคลอง ที่มีมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมระดับสากล					
2. ย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่ออนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมโบราณสถาน ประเพณีวิถีชีวิตชาวสวนริมคลอง และเพื่อพัฒนาจิตใจ ปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์					
3. ย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยว พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นแบบพอเพียงอย่างยั่งยืน					
4. ย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาชุมชนแบบบูรณาการ					

4.2 ท่านคิดว่าข้อต่อไปนี้เป็นยุทธศาสตร์(การแสวงหาแนวทางในการทำให้วิสัยทัศน์หรือความปรารถนาของย่านบางมด)เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน อยู่ในระดับใด

ยุทธศาสตร์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.ยุทธศาสตร์การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน					
2.ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจย่านบางมด					
3.ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนแบบบูรณาการ					
4.ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ปลูกจิตสำนึกและพัฒนาจิตใจแนวทางเศรษฐกิจแบบพอเพียง					

4.3 ท่านคิดว่าข้อต่อไปนี้เป็นกลยุทธ์ (แผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามวิสัยทัศน์ภายในกรอบเวลาที่กำหนดไว้) ในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในระดับใด

กลยุทธ์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ยุทธศาสตร์ที่ 1 แผนพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน					
กลยุทธ์ที่ 1.1 การจัดการพื้นที่และสิ่งแวดล้อม					
- โครงการที่ 1 โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์คลองบางมด					
- โครงการที่ 2 โครงการสร้างทางและทางจักรยาน คลองบางมด					
- โครงการที่ 3 โครงการปรับปรุงท่าเรือและศาลาท่าน้ำ					
- โครงการที่ 4 โครงการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเลบางขุนเทียน					
- โครงการที่ 5 โครงการบำบัดน้ำเสียบางขุนเทียน					

กลยุทธ์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
- โครงการที่ 6 โครงการพัฒนาสวนป่าชายทะเลบางขุนเทียน					
- โครงการที่ 7 โครงการปรับปรุงป้ายบอกทิศทางและป้ายแหล่งท่องเที่ยว					
- โครงการที่ 8 โครงการจัดการขยะเชิงอนุรักษ์					
กลยุทธ์ที่ 1.2 การจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว					
- โครงการที่ 1 โครงการสร้างเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน					
- โครงการที่ 2 โครงการสร้างศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยวบางขุนเทียน					
- โครงการที่ 3 โครงการท่องเที่ยวปลูกป่าชายเลน					
- โครงการที่ 4 โครงการท่องเที่ยวสวนส้มบางมด					
- โครงการที่ 5 โครงการสร้างพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านบางขุนเทียน					
- โครงการที่ 6 โครงการท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตชุมชนริมคลองบางมด					
- โครงการที่ 7 โครงการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสากล					
ยุทธศาสตร์ที่ 2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด					
กลยุทธ์ที่ 2.1 การจัดการด้านการตลาด					
- โครงการที่ 1 การวางแผนยุทธศาสตร์ด้านการตลาดแบบบูรณาการของการท่องเที่ยวย่านบางมด					
- โครงการที่ 2 การสร้างภาพลักษณ์และ Brand ให้เป็นพิพิธภัณฑ์ที่มีชีวิต (Urban Living Museum)					
- โครงการที่ 3 การศึกษากลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายและสร้างกลยุทธ์ในการแข่งขันสำหรับการท่องเที่ยวย่านบางมด					

กลยุทธ์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
- โครงการที่ 4 การจัดประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการขายการท่องเที่ยวย่านบางมดในภาพรวมต่อกลุ่มตลาดเป้าหมาย					
- โครงการที่ 5 การสร้างสารคดีของการท่องเที่ยวชีวิตคลองบางมด					
- โครงการที่ 6 การจัดเชิญนักหนังสือพิมพ์, TV มาในรูปแบบ FAM TRIP เพื่อประชาสัมพันธ์					
- โครงการที่ 7 การสร้างคู่มือนักท่องเที่ยวย่านบางมด					
กลยุทธ์ที่ 2.2 การพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวย่านบางมด					
- โครงการที่ 1 การสร้างมาตรฐานด้านการคมนาคมและการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวย่านบางมด					
- โครงการที่ 2 การสร้างมาตรฐานด้านที่พักโรงแรม					
- โครงการที่ 3 การสร้างมาตรฐานด้านการสื่อสารความหมายของท่องเที่ยวแหล่งกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวิถีชีวิตคลองบางมด					
- โครงการที่ 4 การสร้างมาตรฐานร้านอาหารชายทะเลย่านบางขุนเทียน					
- โครงการที่ 5 การสร้างมาตรฐานด้านสุขาภิบาล เช่น ห้องสุขา					
- โครงการที่ 6 การสร้าง Package ท่องเที่ยวเชิงเกษตร					
- โครงการที่ 7 การสร้างเส้นทางท่องเที่ยว เช่น เส้นทางท่องเที่ยว รมน้ำ เส้นทางช้อปปิ้ง เส้นทางเดินถนน เส้นทางจักรยาน					
- โครงการที่ 8 โครงการสร้างเส้นทางพายเรือแคนู เขตบางขุนเทียน					

กลยุทธ์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
กลยุทธ์ที่ 2.3 การบริหารจัดการการท่องเที่ยวย่านบางมด					
- โครงการที่ 1 การตั้งศูนย์รวมการบริหารการจัดการท่องเที่ยวย่านบางมด					
- โครงการที่ 2 การวางแผนยุทธศาสตร์ด้านการตลาดแบบบูรณาการของการท่องเที่ยวย่านบางมด					
- โครงการที่ 3 การร่วมบริหารจัดการท่องเที่ยว โดยการประสานงานระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน					
- โครงการที่ 4 การสร้างระบบมาตรฐานและ Website ด้านการท่องเที่ยว					
- โครงการที่ 5 การสร้างระบบบริหารจัดการนักท่องเที่ยว แนะนำเส้นทางและกิจกรรมแก่นักท่องเที่ยว					
- โครงการที่ 6 การแสวงหาแหล่งเงินทุนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว					
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนย่านบางมดแบบบูรณาการ					
กลยุทธ์ที่ 3.1 การสร้างความเข้มแข็งในชุมชน					
- โครงการที่ 1 โครงการวางแผนยุทธศาสตร์/ ยั่งยืน คลองบางมด บางขุนเทียนชายทะเล					
- โครงการที่ 2 การอบรมทักษะด้านการจัดการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ					
- โครงการที่ 3 การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดเกษตรชุมชนคลองบางมด วัดไทร					
- โครงการที่ 4 การสร้างกลุ่มผู้ประกอบการด้านการเดินเรือ					
- โครงการที่ 5 การสร้างกลุ่มโฮมสเตย์					
- โครงการที่ 6 การสร้างกลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตรเที่ยวสวนและป่าชายเลน					

กลยุทธ์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
- โครงการที่ 7 การสร้างกลุ่มกักตาดคาร และร้านขายของชำ					
กลยุทธ์ที่ 3.2 การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนท้องถิ่นย่านบางมด					
- โครงการที่ 1 การพัฒนาการท่องเที่ยวสวนลี้มบางมด คลองรางโพธิ์					
- โครงการที่ 2 การพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนนกขาวเขา หุ้งครุ					
- โครงการที่ 3 การพัฒนาการท่องเที่ยวฟาร์มแพะ					
- โครงการที่ 4 การพัฒนาการท่องเที่ยวฟาร์มนกกระจอกเทศ					
- โครงการที่ 5 การพัฒนาการท่องเที่ยวฟาร์มกล้วยไม้					
- โครงการที่ 6 การพัฒนาการท่องเที่ยวโรงงานประติมากรรมหล่อทองเหลือง					
ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ปลุกจิตสำนึก และพัฒนาจิตใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง					
กลยุทธ์ที่ 4.1 การปลุกจิตสำนึก					
- โครงการที่ 1 การอบรมเพื่อปลุกจิตสำนึกโครงการวางแผนชุมชนในการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรม					
- โครงการที่ 2 การศึกษาอัตตวลักษณ์และประวัติศาสตร์ของชุมชนเพื่อสร้างความภาคภูมิใจ					
- โครงการที่ 3 การตั้งศูนย์ศึกษาวิจัยระบบนิเวศป่าชายเลนบางขุนเทียน					
- โครงการที่ 4 การตั้งศูนย์ศึกษาวิจัยระบบนิเวศน้ำจืดในคลองบางมด					
- โครงการที่ 5 การตั้งศูนย์ศึกษาวิจัยวิถีชีวิตชุมชนย่านบางมด					

กลยุทธ์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
- โครงการที่ 6 การตั้งศูนย์มุสลิมของชุมชนย่านบางมด					
- โครงการที่ 7 การตั้งศูนย์ศึกษาวัฒนธรรมมอญวัดบางกระดี่					
- โครงการที่ 8 การอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมในวัดพุทธ ย่านบางมด					
กลยุทธ์ที่ 4.2 การพัฒนาจิตใจ					
- โครงการที่ 1 การอบรมด้านเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวทางพระราชดำริเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวย่านบางมด					
- โครงการที่ 2 การอบรมฝึกปฏิบัติและพัฒนาจิตใจ					
- โครงการที่ 3 การอบรมภาวะความเป็นผู้นำ					
- โครงการที่ 4 อบรมความรู้เรื่องศาสนา และวัฒนธรรมสำหรับเยาวชน					

ตอนที่ 5 การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในย่านบางมด

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามทุกข้อ โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง และตรงกับความคิดเห็นของท่าน

5.1 ท่านคิดว่าข้อต่อไปนี้เป็นปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวย่านบางมดในระดับใด

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ความมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและความดึงดูดใจ					
2. ความอุดมสมบูรณ์ ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว					
3. สภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว					
4. สภาพทัศนียภาพและความสวยงามของทรัพยากรการท่องเที่ยว					
5. สภาพพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์เหมาะสมกับกิจกรรม					
6. ศักยภาพในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว					

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
7. ศักยภาพของพื้นที่ในการพัฒนาในอนาคต					
8. ทรัพยากรที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม					

5.2 ท่านคิดว่าข้อต่อไปนี้ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบางมิติในระดับใด

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ความกลมกลืนและเหมาะสมของสิ่งอำนวยความสะดวกกับสภาพแวดล้อม					
2. การจัดการขยะ					
3. การจัดการคุณภาพเสียง					
4. การจัดการคุณภาพน้ำ					
5. การจัดแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว					
6. การจัดการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน					
7. การคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของพื้นที่					
8. มาตรการเฝ้าระวังและป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม					
9. การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่วางไว้					
10. คุณภาพในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว					

5.3 ท่านคิดว่าข้อต่อไปนี้ เป็นปัจจัยบ่งชี้ด้านกิจกรรมและการเรียนรู้การท่องเที่ยวอย่างบางมดในระดับใด

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ประโยชน์และความคุ้มค่าในการเรียนรู้					
2. ความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว					
3. กิจกรรมมีความเหมาะสมหรือเอื้ออำนวยต่อกระบวนการสร้างจิตสำนึกแก่นักท่องเที่ยว					
4. กิจกรรมเอื้ออำนวยหรือเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน					
5. สภาพพื้นที่มีความสัมพันธ์เหมาะสมกับกิจกรรม					

5.4 ท่านคิดว่าข้อต่อไปนี้ เป็นปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างบางมดในระดับใด

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ประโยชน์ต่อชุมชนด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม					
2. ประโยชน์ต่อชุมชนด้านเศรษฐกิจและการกระจายรายได้					
3. โอกาสในการสนับสนุนด้านการพัฒนาและการมีส่วนร่วมจากรัฐ					
4. ชุมชนเข้มแข็ง มีศักยภาพ และมีส่วนร่วมในการพัฒนา					
5. ความตระหนักต่อผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชน/องค์กร/นักท่องเที่ยว					

ตอนที่ 6 การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวของย่านบางมด

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามทุกข้อ โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

6.1 ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวย่านบางมด

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. การจัดการด้านการคมนาคมและสาธารณูปโภค					
1.1 ในฐานะที่ท่านเป็นเจ้าของบ้าน ท่านคิดว่าควรที่จะมีส่วนร่วมในการปรับปรุงถนนและพัฒนาเส้นทางการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในพื้นที่ย่านบางมดในเชื่อมโยงถึงกัน					
1.2 ท่านคิดว่าควรที่จะมีส่วนร่วมในการเร่งพัฒนาปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ป้ายบอกทาง ในแหล่งท่องเที่ยว					
2. การจัดการด้านที่พักแรมและร้านอาหาร					
2.1 ท่านคิดว่าควรที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาที่พักแรม ให้มีความหลากหลาย เช่น มีเกสต์เฮาส์ อพาร์ทเมนท์ โรงแรมทุกระดับตั้งแต่ 2-5 ดาว					
2.2 ท่านคิดว่าควรที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานที่พักแรมและร้านอาหารให้พื้นที่ย่านบางมดควรให้มีความสะอาดและความปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น					
3. การจัดการแหล่งท่องเที่ยว					
3.1 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการด้านการให้บริการที่มีคุณภาพแก่นักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ					
3.2 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม					
3.3 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมพัฒนาด้านการให้ความรู้และการสื่อความหมายแก่นักท่องเที่ยว					

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4. การจัดการด้านกิจกรรม					
4.1 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมด้านการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม					
4.2 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมด้านการจัดกิจกรรมทางธรรมชาติ					
5. บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ					
5.1 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการผลิตสินค้าและของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรม					
5.2 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการ ห้องสุขา ป้ายบอกทาง					
5.3 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมจัดการให้ข้อมูล และ ความรู้ด้านโบราณสถานแก่นักท่องเที่ยว ณ ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยวและเอกชน					
5.4 ท่านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการให้บริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน					
6. บทบาทของ ภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ ย่านบางมดควรมีลักษณะต่อไปนี้ในระดับใด					
6.1 ท่านคิดว่าภาครัฐควรมีบทบาทในการพัฒนาระดับใด					
1 บทบาทในการลงทุนด้านพัฒนาสาธารณูปโภค					
2 บทบาทในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว					
3 บทบาทในการการตลาดด้านการท่องเที่ยว					
6.2 ภาคเอกชนควรมีบทบาทในการพัฒนาระดับใด					
1 บทบาทในการร่วมลงทุนสาธารณูปโภค					
2 บทบาทในการร่วมพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว					
3 บทบาทในการร่วมทำตลาดและสร้างมาตรฐานผลิตภัณฑ์และบริการ					

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6.3 ภาคประชาชนควรมีบทบาทในการพัฒนาระดับใด					
1 บทบาทในการดูแลรักษาทรัพยากรและแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนท้องถิ่น					
2 บทบาทในการร่วมลงทุนสาธารณูปโภค					
3 บทบาทในการพัฒนาการตลาดด้านการท่องเที่ยว					

6.2 ท่านคิดว่าภายใน 1 ปี ท่านอยากให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวยังพื้นที่ย่านบางมดจำนวนกี่คน โปรดตอบคำถามทุกข้อ โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

- น้อยกว่า 5,000,000 คน   5,000,001 – 10,000,000 คน
 10,000,001 – 15,000,000 คน   มากกว่า 15,000,001 คน

6.3 หากท่านสามารถเลือกประธุรกิจด้านการท่องเที่ยวท่านคิดว่าจะประกอบธุรกิจการค้าด้านใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- โกดังให้เช่า   บริการให้นักท่องเที่ยวเช่ารถ
 บริการเช่าเรือท่องเที่ยวและเรือข้ามฝาก   ร้านอาหารและร้านสะดวกซื้อ
 ร้านขายสินค้าและของที่ระลึก   บริการให้นักท่องเที่ยวเช่ารถ
 เปิดเกสต์เฮาส์   ร้านอาหารและร้านสะดวกซื้อ
 อื่น ๆ ระบุ .....

ตอนที่ 7 ข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง โปรดเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาการท่องเที่ยวของย่านบางมด

สิ่งที่ท่านต้องการให้ย่านบางมดดำเนินการเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมด

- 1).....
 2).....
 3).....
 4).....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถามนี้

นายสุรวิทย์ เทพไพฑูรย์

มหาวิทยาลัยนเรศวร
ศูนย์วิทยบริการกรุงเทพมหานคร
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
รายวิชา 803598 การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

*****

แบบสอบถาม

เรื่อง แผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในย่านบางมด

เรียน ท่านผู้กรอกแบบสอบถาม

ด้วยข้าพเจ้า นายสุรวิทย์ เทพไพฑูริย์ กำลังศึกษาระดับปริญญาโทหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว ณ มหาวิทยาลัยนเรศวร ศูนย์วิทยบริการ กรุงเทพมหานคร และกำลังดำเนินงานวิจัยเรื่อง แผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในย่านบางมด

จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดกรอกแบบสอบถามเพื่อประโยชน์ของงานวิจัยนี้
ด้วย

ขอขอบพระคุณ

.....
ผู้วิจัย

**แบบสอบถาม แบบสอบถาม ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว
เกี่ยวกับแนวทางการวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในย่านบางมด**

คำชี้แจง แบบสอบถามมีทั้งหมด 7 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป

ตอนที่ 2 ลักษณะของการเดินทาง และวัตถุประสงค์ของการเดินทาง

ตอนที่ 3 แรงจูงใจและเหตุผลในการมาท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตอนที่ 4 การตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของย่านบางมด

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และโครงการในการพัฒนาการท่องเที่ยว

ของย่านบางมด

ตอนที่ 7 การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในย่านบางมด

ตอนที่ 8 ข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านหรือตามความเป็นจริง

1. เพศ	☐ ชาย	☐ หญิง	
2. อายุ	☐ 17 - 24 ปี	☐ 25 - 35 ปี	☐ 36 - 44 ปี
	☐ 45 - 54 ปี	☐ 55 - 64 ปี	☐ 65 ปีขึ้นไป
3. สถานภาพ	☐ โสด	☐ สมรส	☐ หม้าย ☐ หย่าร้าง
4. การศึกษา	☐ ประถมศึกษา	☐ มัธยมศึกษาตอนต้น	☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.
	☐ อนุปริญญา/ปวส.	☐ ปริญญาตรี	☐ ปริญญาโท
	☐ ปริญญาเอก	☐ อื่น ๆ	
5. อาชีพ	☐ เกษตรกร	☐ รับจ้าง	☐ ตัวแทนขายสินค้า
	☐ แม่บ้าน/พ่อบ้าน	☐ นักเรียน/นักศึกษา	☐ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว
	☐ ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	☐ พนักงาน/ลูกจ้างบริษัท	☐ อื่น ๆ
6. รายได้	☐ ต่ำกว่า 5,000 บาท	☐ 5,001 - 10,000 บาท	☐ 10,001 - 15,000 บาท
	☐ 15,001 - 20,000 บาท	☐ 20,001 - 25,000 บาท	☐ 25,001 บาทขึ้นไป
7. ภูมิลำเนา	☐ กรุงเทพฯ/ปริมณฑล	☐ ภาคเหนือ	☐ ภาคกลาง ☐ ภาคตะวันออก
	☐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	☐ ภาคตะวันตก	☐ ภาคใต้

ตอนที่ 2 ลักษณะการเดินทางและวัตถุประสงค์ของการเดินทาง

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามทุกข้อ โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง และตรงกับความคิดเห็นของท่าน

1. ท่านเคยเดินทางมาย่านบางมดมาก่อนหรือไม่

- เคย ไม่เคย

2. ท่านรู้จักย่านบางมดจากแหล่งใด (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- หนังสือพิมพ์ วารสาร / นิตยสาร / คู่มือเดินทาง อินเทอร์เน็ต
 สมาคมท่องเที่ยว เพื่อน/ญาติ วิทยุ / โทรทัศน์
 บริษัททัวร์ เอกสารแผ่นพับ/ โบรชัวร์ ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยว/ ททท.

3. ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมที่ท่านสนใจ

- ศึกษารวมชาติเดินป่าชายทะเล ดูนก / ดูดาว
 จักรยาน พักแรมด้วยเต็นท์
 วิถีชีวิตชุมชนและบ้านพักชนบท เทศกาล
 เที่ยวสวนเกษตร เที่ยวเชิงสุขภาพ
 พักผ่อนรับประทานอาหาร โบราณสถาน ศิลปวัฒนธรรม
 ซื้อสินค้าพื้นเมือง อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. วัตถุประสงค์ในการเดินทางมาย่านบางมดในครั้งนี้ คือ

- พักผ่อน / ท่องเที่ยว เยี่ยมญาติ / เพื่อน ทัศนศึกษา / แสวงหาความรู้ พักฟื้น
 ประชุม / สัมมนา ธุรกิจ ปฏิบัติราชการ อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

5. ลักษณะการเดินทาง

- คนเดียว ครอบครัว กลุ่มเพื่อน
 บริษัททัวร์ มาเที่ยวด้วยกันเป็นกลุ่มใหญ่

6. ยานพาหนะในการเดินทาง

- รถยนต์ส่วนตัว รถโดยสารประจำทาง รถเช่า / รถตู้
 รถจักรยาน รถจักรยานยนต์ รถยนต์บริษัทนำเที่ยว

7. ท่านพักค้างคืนในการเดินทางครั้งนี้หรือไม่

- พักค้างคืน ไม่พักค้างคืน (ข้ามไปตอบข้อ 10)

8. ถ้าพักค้างคืน ประเภทของที่พักที่ท่านพัก

- โรงแรม รีสอร์ท พักค้างในบ้าน (Home Stay)
 กางเต็นท์ บ้านญาติ / เพื่อน บ้านพักรับรอง
 วัด / โรงเรียน อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

9. ระยะเวลาการพักผ่อน

- 1 คืน 2 คืน 3 คืน มากกว่า 3 คืน

10. ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวครั้งนี้เฉลี่ยต่อคนต่อวัน

ต่ำกว่า 1,000 บาท 1,000 – 3,000 บาท 3,000 – 5,000 บาท มากกว่า 5,000

11. ท่านมีจุดหมายที่จะเดินทางต่อไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นหรือไม่

มี ไม่มี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจและเหตุผลในการมาท่องเที่ยวย่านบางมด

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามทุกข้อ โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง และตรงกับความคิดเห็นของท่าน

3.1 ท่านคิดว่ามูลเหตุต่อไปนี้ เป็นแรงจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวย่านบางมดมากน้อยเพียงใด

แรงจูงใจที่เดินทางมาท่องเที่ยว	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ท่านสนใจลักษณะเฉพาะของคลองบางมด					
2. ท่านต้องการศึกษารวมชาติป่าชายเลน บางขุนเทียน					
3. ท่านต้องการท่องเที่ยววัดศึกษาวัฒนธรรม ไหว้พระวัดทุ่งครุ วัดโสมมาลี วัดพุทธบูชา					
4. ท่านต้องการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น เขตราษฎร์บูรณะ , พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตบางขุนเทียน , ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมมอญบางกระบือ					
5. ท่านต้องการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ชมสวนบางมด กิจกรรมชมฟาร์มแพะ , ฟาร์มนกกระจอกเทศ					
6. ท่านต้องการท่องเที่ยว ซื้อสินค้า OTOP ผลไม้ อาหาร พื้นเมือง					
7. ท่านต้องการท่องเที่ยว ศึกษาสภาพแวดล้อม สัมผัสวิถี ชีวิตชาวมอญ(บางกระบือ) ชาวพุทธ(ชาวบางมด) ชาวมุสลิม(ทุ่งครุ)					
8. ท่านต้องการมาพักผ่อนหย่อนใจ ท่องเที่ยวเพื่อเป็นกำไร ชีวิต การเดินทางสะดวก/ระยะทางไม่ไกล					
9. ท่านต้องการหลีกเลี่ยงความจำเจ เพื่อหาประสบการณ์ แปลกใหม่					
10. ท่านต้องการหลีกเลี่ยงความกังวลใจ สัมผัสความทุกขั้วครว					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวย่านบางมด

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามทุกข้อ โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง และตรงกับความคิดเห็นของท่าน

4.1 ท่านคิดว่าแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของย่านบางมดต่อไปนี้ เป็นสถานที่น่าท่องเที่ยวในระดับใด

ทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. คลองบางมด , คลองบางประแก้ว , คลองราษฎร์บูรณะ					
2. สวนส้ม , สวนมะพร้าว , สวนผลไม้ต่างๆ					
3. ฟาร์มแพะ , ฟาร์มนกกระจกเทศ					
4. ชมรมนกเขาชาวทุ่งครุ					
5. ป่าชายเลน , ทะเลบางขุนเทียน					
6. สวนธนบุรีรมย์(เขตทุ่งครุ) , สวนสมุนไพรมะลิ(เขตราษฎร์บูรณะ)					

4.2 ท่านคิดว่าแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของย่านบางมดต่อไปนี้ เป็นสถานที่น่าท่องเที่ยวในระดับใด

ทรัพยากรท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิต	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. วัดทุ่งครุ, วัดพุทธบูชา, วัดโสภาสี, วัดบางมด					
2. วัดราชโอรส, วัดไทร, วัดบางขุนเทียนนอก					
3. วัดกก, วัดบางกระดี					
4. วัดประเสริฐสุทธาวาส, วัดบางปะกอก, วัดสน					
5. พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตราษฎร์บูรณะ, พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตบางขุนเทียน, ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมมอญบางกระดี					
6. วิถีชีวิตของชาวมอญ, วิถีชีวิตชาวสวนบางขุนเทียน, วิถีชีวิตป่าชายเลน					
7. มัสยิดอัสดีดักวา, อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย, มัสยิดนุวัลสุดา					

4.3 ท่านคิดว่างานเทศกาลประเพณีของย่านบางมดต่อไปนี้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ในระดับใด

เทศกาลและมหกรรม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. สงฆ์น้ำพระ , งานเทศกาลเทกระจาด , งานประเพณีงานลอยกระทง					
2. งานทุ่งครุเกษตรแฟร์					
3. ประเพณีทางศาสนาอิสลาม					
4. งานประจำปีวัดพุทธบูชา , เวียนเทียน					

4.4 ท่านคิดว่ากิจกรรมการท่องเที่ยวในย่านบางมดต่อไปนี้น่ามาเที่ยวในระดับใด

การบริการการท่องเที่ยว	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ดึกษาศิลปวัฒนธรรม ชมวัด					
2. ปั่นจักรยาน					
3. กิจกรรมเดินเท้าศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนบางขุนเทียน					
4. เที่ยวไปกินไป กินอาหารทะเลเขตบางขุนเทียน , เบ็ดอ้อยเขตราษฎร์บูรณะ , อาหารอิสลามเขตทุ่งครุ , ก๋วยเตี๋ยวปลาจอมทอง					
5. ชื้อบั้ง เช่น ตามสวนสองข้างทางต่างๆ					
6. ชมสวนบางมด กิจกรรมชมฟาร์มแพะ , ฟาร์มนกกระเจือกเทศ และชื่อของ					
7. สัมผัสวิถีชีวิตชาวมอญ(บางกระดี) ชาวพุทธ(ชาวบางมด) ชาวมุสลิม(ทุ่งครุ)					

4.5 ท่านคิดว่าในภาพรวมการให้บริการทางการท่องเที่ยวของย่านบางมดต่อไปนี้ เป็นบริการที่มีความเหมาะสมในระดับใด

การบริการการท่องเที่ยว	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ร้านอาหาร					
2. รถโดยสารประจำทางและรถท้องถิ่น เรือหางยาว รถจักรยานเช่า					
3. ระบบถนนและป้ายบอกทาง					
4. ศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวและป้ายบอกทาง					
5. ร้านขายของที่ระลึก					
6. ร้านสะดวกซื้อ ห้างสรรพสินค้า					
7. ปั๊มน้ำมัน					
8. ธนาคารและตู้ATM					
9. โรงพยาบาล คลินิก ศูนย์บริการสาธารณสุข					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนโอกาสและอุปสรรคของการพัฒนาการท่องเที่ยวย่านบางมด

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามทุกข้อ โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

5.1 ท่านคิดว่าย่านบางมดมีจุดแข็งหรือข้อดี เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมดต่อไปนี้ อยู่ในระดับใด

จุดแข็ง / ข้อดี	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีวัดเก่าแก่ที่มีศิลปะและเอกลักษณ์โดดเด่น วัด หลวงพ่อบุญเหลือ วัดบางประกอก					
2. มีคลองบางมดและสวนผลไม้ เช่น สวนส้ม สวน มะพร้าว มีพื้นที่สีเขียวและความเป็นธรรมชาติซึ่ง เป็นปอดของธนบุรี					

จุดแข็ง / ข้อดี	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. มีชุมชน ชนบท ชานเมืองที่ยังมีวิถีชีวิตของชุมชนชาวสวนริมน้ำ					
4. มีระบบคมนาคมทั้งทางน้ำและทางบก เพื่อเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว อยู่ที่ชานเมืองกรุงเทพ					
5. มีระบบโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคครอบคลุมพื้นที่ย่านบางมด					

5.2 ท่านคิดว่าย่านบางมดมีจุดอ่อนหรือข้อด้อยต่อไปนี้อยู่ในระดับใด

จุดอ่อน / ข้อด้อย	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ขาดการวางแผนยุทธศาสตร์แบบบูรณาการเพื่ออย่างยั่งยืน					
2. การมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐบาล และเอกชนยังมีน้อย					
3. ขาดการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว					
4. ปัญหาด้านการจราจรในเขตทุ่งครุและเขตราษฎร์บูรณะ					
5. การบริการการท่องเที่ยวยังขาดมาตรฐาน					
6. ขาดแผนการตลาดด้านการท่องเที่ยว					
7. กิจกรรมทางการท่องเที่ยวขาดความหลากหลาย					

5.3 ท่านคิดว่าย่านบางมดมีโอกาสนในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในหัวข้อใดต่อไปนี้

โอกาสในการพัฒนา	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีโอกาสพัฒนาขึ้นเป็นแหล่งท่องเที่ยวชานเมืองสำหรับประชากรกรุงเทพมหานคร					
2. มีโอกาสในการฟื้นฟูให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยได้รับการสนับสนุนจาก กรุงเทพมหานคร					
3. มีโอกาสพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวแม่แบบของการท่องเที่ยวคลองในชานเมือง					
4. มีโอกาสฟื้นฟูเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรสวนผลไม้ สัมบางมด					
5. มีโอกาสพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลป่าชายเลน ที่บางขุนเทียน					

5.4 ท่านคิดว่าย่านบางมดมีอุปสรรคต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับใด

อุปสรรคในการพัฒนา	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีคู่แข่งด้านการท่องเที่ยว เช่น อำเภอบางประแดง					
2. ขาดความร่วมมือทางภาคเอกชน					
3. ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณจากภาครัฐและ กทม.					
4. ขาดการสนับสนุนด้านวิชาการเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ในการพัฒนาในย่านบางมด

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามทุกข้อ โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

6.1 ท่านคิดว่าในย่านบางมดควรจะมีวิสัยทัศน์(ความใฝ่ฝันในการพัฒนาการท่องเที่ยวในอีกห้า/สิบปีข้างหน้า)เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในข้อต่อไปนี้อยู่ระดับใด

วิสัยทัศน์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ย่านบางมดจะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชานเมือง ด้านธรรมชาติ การเกษตรด้านสวนผลไม้ วิถีชีวิตริมคลอง ที่มีมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมระดับสากล					
2. ย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่ออนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมโบราณสถาน ประเพณีวิถีชีวิตชาวสวนริมคลอง และเพื่อพัฒนาจิตใจ ปุ่ลุกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์					
3. ย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นแบบพอเพียงอย่างยั่งยืน					
4. ย่านบางมดจะพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาชุมชนแบบบูรณาการ					

6.2 ท่านคิดว่าข้อต่อไปนี้เป็นยุทธศาสตร์(การแสวงหาแนวทางในการทำให้วิสัยทัศน์หรือความปรารถนาของย่านบางมด)เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน อยู่ในระดับใด

ยุทธศาสตร์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.ยุทธศาสตร์การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน					
2.ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจย่านบางมด					
3.ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนแบบบูรณาการ					
4.ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ปักจิตสำนึกและพัฒนาจิตใจแนวทางเศรษฐกิจแบบพอเพียง					

6.3 ท่านคิดว่าข้อต่อไปนี้เป็นกลยุทธ์ (แผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามวิสัยทัศน์ภายในกรอบเวลาที่กำหนดไว้) ในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในระดับใด

กลยุทธ์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ยุทธศาสตร์ที่ 1 แผนพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน					
กลยุทธ์ที่ 1.1 การจัดการพื้นที่และสิ่งแวดล้อม					
- โครงการที่ 1 โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์คลองบางมด					
- โครงการที่ 2 โครงการสร้างทางและทางจักรยาน คลองบางมด					
- โครงการที่ 3 โครงการปรับปรุงท่าเรือและศาลาท่าน้ำ					
- โครงการที่ 4 โครงการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเลบางขุนเทียน					
- โครงการที่ 5 โครงการบำบัดน้ำเสียบางขุนเทียน					

กลยุทธ์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
- โครงการที่ 6 โครงการพัฒนาสวนป่าชายทะเลบางขุนเทียน					
- โครงการที่ 7 โครงการปรับปรุงป้ายบอกทิศทางและป้ายแหล่งท่องเที่ยว					
- โครงการที่ 8 โครงการจัดการขยะเชิงอนุรักษ์					
กลยุทธ์ที่ 1.2 การจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว					
- โครงการที่ 1 โครงการสร้างเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน					
- โครงการที่ 2 โครงการสร้างศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยวบางขุนเทียน					
- โครงการที่ 3 โครงการท่องเที่ยวปลูกป่าชายเลน					
- โครงการที่ 4 โครงการท่องเที่ยวสวนส้มบางมด					
- โครงการที่ 5 โครงการสร้างพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านบางขุนเทียน					
- โครงการที่ 6 โครงการท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตชุมชนริมคลองบางมด					
- โครงการที่ 7 โครงการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสากล					
ยุทธศาสตร์ที่ 2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนย่านบางมด					
กลยุทธ์ที่ 2.1 การจัดการด้านการตลาด					
- โครงการที่ 1 การวางแผนยุทธศาสตร์ด้านการตลาดแบบบูรณาการของการท่องเที่ยวย่านบางมด					
- โครงการที่ 2 การสร้างภาพลักษณ์และ Brand ให้เป็นพิพิธภัณฑ์ที่มีชีวิต (Urban Living Museum)					

กลยุทธ์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
- โครงการที่ 3 การศึกษากลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายและสร้างกลยุทธ์ในการแข่งขันสำหรับการท่องเที่ยวอย่างบางมด					
- โครงการที่ 4 การจัดประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการขายการท่องเที่ยวอย่างบางมดในภาพรวมต่อกลุ่มตลาดเป้าหมาย					
- โครงการที่ 5 การสร้างสารคดีของการท่องเที่ยววิถีคลองบางมด					
- โครงการที่ 6 การจัดเชิญนักท่องเที่ยว, TV มาในรูปแบบ FAM TRIP เพื่อประชาสัมพันธ์					
- โครงการที่ 7 การสร้างคู่มือนักท่องเที่ยวอย่างบางมด					
กลยุทธ์ที่ 2.2 การพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวอย่างบางมด					
- โครงการที่ 1 การสร้างมาตรฐานด้านการคมนาคมและการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวอย่างบางมด					
- โครงการที่ 2 การสร้างมาตรฐานด้านที่พักโรงแรม					
- โครงการที่ 3 การสร้างมาตรฐานด้านการสื่อสารความหมายของท่องเที่ยวทะเลและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวิถีชีวิตคลองบางมด					
- โครงการที่ 4 การสร้างมาตรฐานร้านอาหารชายทะเลอย่างบางขุนเทียน					
- โครงการที่ 5 การสร้างมาตรฐานด้านสุขภาพ เช่น ห้องสุขา					
- โครงการที่ 6 การสร้าง Package ท่องเที่ยวเชิงเกษตร					

กลยุทธ์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
- โครงการที่ 7 การสร้างเส้นทางท่องเที่ยว เช่น เส้นทางท่องเที่ยว ริมน้ำ เส้นทาง การเดินถนน เส้นทางจักรยาน					
- โครงการที่ 8 โครงการสร้างเส้นทางพายเรือแคนู เขตบางขุนเทียน					
กลยุทธ์ที่ 2.3 การบริหารจัดการการท่องเที่ยวย่านบางมด					
- โครงการที่ 1 การตั้งศูนย์รวมการบริหารจัดการท่องเที่ยวย่านบางมด					
- โครงการที่ 2 การวางแผนยุทธศาสตร์ด้านการตลาดแบบบูรณาการของการท่องเที่ยว ย่านบางมด					
- โครงการที่ 3 การร่วมบริหารการจัดการท่องเที่ยว โดยการประสานงานระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน					
- โครงการที่ 4 การสร้างระบบมาตรฐาน และ Website ด้านการท่องเที่ยว					
- โครงการที่ 5 การสร้างระบบบริหารจัดการนักท่องเที่ยว แนะนำเส้นทางและ กิจกรรมแก่นักท่องเที่ยว					
- โครงการที่ 6 การแสวงหาแหล่งเงินทุน เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว					
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนย่านบางมดแบบบูรณาการ					
กลยุทธ์ที่ 3.1 การสร้างความเข้มแข็งในชุมชน					
- โครงการที่ 1 โครงการวางแผน ยุทธศาสตร์/ยั่งยืน คลองบางมด บางขุนเทียนชายทะเล					
- โครงการที่ 2 การอบรมทักษะด้านการจัดการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ					
- โครงการที่ 3 การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดเกษตรชุมชนคลองบางมด					

กลยุทธ์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
- โครงการที่ 4 การสร้างกลุ่มผู้ประกอบการด้านการเดินเรือ					
- โครงการที่ 5 การสร้างกลุ่มโฮมสเตย์					
- โครงการที่ 6 การสร้างกลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตรเที่ยวสวนและปายาขเลน					
- โครงการที่ 7 การสร้างกลุ่มภัตตาคารและร้านอาหารของชำ					
กลยุทธ์ที่ 3.2 การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนท้องถิ่นบางมด					
- โครงการที่ 1 การพัฒนาการท่องเที่ยวสวนส้มบางมด คลองรางโพธิ์					
- โครงการที่ 2 การพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนนกเขาเขา หุ้งครุ					
- โครงการที่ 3 การพัฒนาการท่องเที่ยวฟาร์มแพะ					
- โครงการที่ 4 การพัฒนาการท่องเที่ยวฟาร์มนกกระเจ๊กเทศ					
- โครงการที่ 5 การพัฒนาการท่องเที่ยวฟาร์มกล้วยไม้					
- โครงการที่ 6 การพัฒนาการท่องเที่ยวโรงงานประติมากรรมหล่อทองเหลือง					
ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม ปูปลูกจิตสำนึก และพัฒนาจิตใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง					
กลยุทธ์ที่ 4.1 การปลูกจิตสำนึก					
- โครงการที่ 1 การอบรมเพื่อปลูกจิตสำนึกโครงการวางแผนชุมชนในการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรม					
- โครงการที่ 2 การศึกษาอัตตลักษณ์และประวัติศาสตร์ของชุมชนเพื่อสร้างความภาคภูมิใจ					

กลยุทธ์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
- โครงการที่ 3 การตั้งศูนย์ศึกษาวิจัยระบบนิเวศป่าชายเลนบางขุนเทียน					
- โครงการที่ 4 การตั้งศูนย์ศึกษาวิจัยระบบนิเวศน้ำจืดในคลองบางมด					
- โครงการที่ 5 การตั้งศูนย์ศึกษาวิจัยวิถีชีวิตชุมชนย่านบางมด					
- โครงการที่ 6 การตั้งศูนย์มรดกภูมิปัญญาบางมด					
- โครงการที่ 7 การตั้งศูนย์ศึกษาวัฒนธรรมมอญวัดบางกระเดียน					
- โครงการที่ 8 การอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมในวัดพุทธ ย่านบางมด					
กลยุทธ์ที่ 4.2 การพัฒนาจิตใจ					
- โครงการที่ 1 การอบรมด้านเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวทางพระราชดำริเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวบางมด					
- โครงการที่ 2 การอบรมฝึกปฏิบัติและพัฒนาจิตใจ					
- โครงการที่ 3 การอบรมภาวะความเป็นผู้นำ					
- โครงการที่ 4 อบรมความรู้เรื่องศาสนาและวัฒนธรรมสำหรับเยาวชน					

ตอนที่ 7 การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในย่านบางมด

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามทุกข้อ โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง และตรงกับความคิดเห็นของท่าน

7.1 ท่านคิดว่าข้อต่อไปนี้เป็นปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านพื้นที่ท่องเที่ยวย่านบางมดในระดับใด

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ความมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและความดึงดูดใจ					
2. ความอุดมสมบูรณ์ ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว					
3. สภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว					
4. สภาพทัศนียภาพและความสวยงามของทรัพยากรการท่องเที่ยว					
5. สภาพพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์เหมาะสมกับกิจกรรม					
6. ศักยภาพในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว					
7. ศักยภาพของพื้นที่ในการพัฒนาในอนาคต					
8. ทรัพยากรที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม					

7.2 ท่านคิดว่าข้อต่อไปนี้เป็นปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านการจัดการการท่องเที่ยวย่านบางมดในระดับใด

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ความกลมกลืนและเหมาะสมของสิ่งอำนวยความสะดวกกับสภาพแวดล้อม					
2. การจัดการขยะ					
3. การจัดการคุณภาพเสียง					
4. การจัดการคุณภาพน้ำ					
5. การจัดแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว					
6. การจัดการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน					
7. การคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของพื้นที่					

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8. มาตรการเฝ้าระวังและป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม					
9. การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่วางไว้					
10. คุณภาพในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว					

7.3 ท่านคิดว่าข้อต่อไปนี้ปัจจัยบ่งชี้ด้านกิจกรรมและการเรียนรู้การท่องเที่ยวอย่างางมตในระดับใด

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ประโยชน์และความคุ้มค่าในการเรียนรู้					
2. ความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว					
3. กิจกรรมมีความเหมาะสมหรือเอื้ออำนวยต่อกระบวนการสร้างจิตสำนึกแก่นักท่องเที่ยว					
4. กิจกรรมเอื้ออำนวยหรือเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน					
5. สภาพพื้นที่มีความสัมพันธ์เหมาะสมกับกิจกรรม					

7.4 ท่านคิดว่าข้อต่อไปนี้เป็นปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในบางมดในระดับใด

ปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ประโยชน์ต่อชุมชนด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม					
2. ประโยชน์ต่อชุมชนด้านเศรษฐกิจและการกระจายรายได้					
3. โอกาสในการสนับสนุนด้านการพัฒนาและการมีส่วนร่วมจากรัฐ					
4. ชุมชนเข้มแข็ง มีศักยภาพ และมีส่วนร่วมในการพัฒนา					
5. ความตระหนักต่อผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชน/องค์กร/นักท่องเที่ยว					

ตอนที่ 8 ข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง โปรดเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมด

สิ่งที่ท่านต้องการให้ย่านบางมดดำเนินการเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในย่านบางมด

- 1).....
- 2).....
- 3).....
- 4).....
- 5).....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถามนี้

นายสุรวิทย์ เทพไพฑูริย์

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล สุรวุฒิ เทพไพฑูรย์
วัน เดือน ปี เกิด 30 มิถุนายน 2525
ที่อยู่ปัจจุบัน 323/96 ถนนพุทธบูชา ตำบลบางมด เขตทุ่งครุ
จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10140

ประวัติการศึกษา
พ.ศ.2550 ศศ.ม. (การจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว) มหาวิทยาลัยนเรศวร
พ.ศ.2548 วท.บ. (เทคโนโลยีสารสนเทศ) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
ธนบุรี

